ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΑΡ. 783
ΕΤΟΣ 16ον

Και ένα αυτοτελές ρομάντζο

ΣΕΛ. 72
ΔΡΑΧ. 5

PHOTO-OFFSET
ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Οἱ ὀδοντοϊατροὶ συνιστοῦν διὰ τὰ παιδιὰ τὴν ΚΟΛΥΝΟΣ. Γιατί;

Ὅλαι αἱ μητέραι γνωρίζουν ὅτι αἱ κοιναὶ ὀδοντόκρεμαι περιέχουν σκληρὰς οὐσίας αἵτινες καταστρέφουν τὸ λεπτὸ σμάλτο τῶν ὀδόντων τῶν παιδιῶν.

Ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οἱ ὀδοντοϊατροὶ συνιστοῦν ἰδιαιτέρως διὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ τὴν ΚΟΛΥΝΟΣ.

Οἱ ὀδοντοϊατροὶ ἐγγυῶνται τὴν λεπτὴν ἐνέργειαν αὐτῆς τῆς γλυκειᾶς καὶ ἀφρώδους ὀδοντόκρεμας ἡ ὁποία καθαρίζει καὶ ἐξυγιαίνει πραγματικῶς τὸ στόμα ἀποδίδοντας εἰς τοὺς ὀδόντας μίαν ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα.

Ἡ ΚΟΛΥΝΟΣ εἶναι πλέον οἰκονομική.

ΛΑΜΠΡΥΝΑΤΕ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΣΑΣ ΜΕ ΚΟΛΥΝΟΣ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α. Ε. - ΑΘΗΝΑΙ

"ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΑΠΕΚΑΛΥΨΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ ΜΟΥ"

«Τώρα ἀγαπώμεθα περισσότερο παρὰ ποτέ· Ἕνα διάστημο ἡ ἀγάπη του εἶχε κρυώσει. Ἐγνώριζα τὸ γιατί. Αἱ ρυτίδες μου μὲ ἔκαναν νὰ φαίνωμαι σὰν γυναῖκα 50 ἐτῶν. Σήμερα φαίνομαι ὀλιγώτερον ἀπὸ 30. Δὲν γνωρίζω τὸν λόγον ἀλλὰ τὸ ὀφείλω στὴν Κρέμα Τοκαλόν, τροφὴ διὰ τὴν ἐπιδερμίδα. Ἀπὸ τὴν ἑπομένην τῆς πρώτης της χρήσεως ἐξεπλάγην πόσον ἐφαινόμην φρέσκη καὶ νέα. Ἡ Κρέμα Τοκαλόν, τροφὴ διὰ τὴν ἐπιδερμίδα, εἶναι τὸ ... σον διὰ νὰ ξανάβ... κύτταρα τῆς ἐπιδ... ζωηρότητα τῆς ... ἔχει «Biocel» ἀπο... θυμασίας ἐπιστ... καλύψεως τοῦ ... Stejskal τοῦ Πα... Βιέννης, τὸ ὁποῖον ... ἐπιδερμίδα μὲ ἐγκύ... χόμενον ἀπὸ τὰ κύτ...

"Ὅ,τι ἔκαν... ἡ γυναῖκα ... τε καὶ σεῖς ... κά··ετε.

Δοκιμάσατε καὶ σ... τὴν Κρέμα Τοκαλόν ... τὴν ἐπιδερμίδα. Μετ... τὴν Κρέμα Τοκαλόν ... τος ρόζ) τὸ θρύδι ... τακλιθῆτε. Τὸ πρωΐ ... ζεσθε τὴν Κρέμα Τοκ... φὴ διὰ τὴν ἐπιδερμίδα ... τος λευκοῦ). Εἶναι ... γονωτική καὶ θρεπτική ... τελεῖ τὴν καλλιτέρ... διὰ τὸ μακιγιάζ...

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφερείας Ἀθηνῶν – Πειραιῶς πρὸς εὐκολίαν τοῦ κοινοῦ:

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ὁδὸς Σοφοκλέους 11, **ΑΘΗΝΑΙ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 165.
ΚΥΨΕΛΗΣ, ὁδὸς Κυψέλης, ἀριθ. 86.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωχάρους — Θησέως ἀριθ. 13...
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐτυχίδου
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, γωνία Μαυρομιχάλη καὶ Κ... δρομίου.
ΠΛΑΚΑΣ, ὁδὸς Καπνικαρέας ἀριθ. 37.
ΚΟΛΩΝΟΥ, ὁδὸς Συρράκου, πλησίον σταθμ... Σ.Π.Α.Π. — Σ.Ε.Κ.
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ, ὁδὸς Πειραιῶς 79 πλησίον Λ... ναυαρᾶς
ΒΑΘΗΣ, ὁδὸς Ἀριστοτέλους 15α.
ΠΛ. ΗΡΩΩΝ, ὁδὸς Καραϊσκάκη 31
ΑΧΑΡΝΩΝ, ὁδὸς Ἀχαρνῶν 114.
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ, ὁδὸς Ἀχελώου καὶ Ἀλατσ...

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρᾶς Στοᾶς ἀριθ. 3...
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ὁδὸς Ἁγ. Διονυσίου κ... ρῶν.
ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Ἀντιοχείας 2.

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλασσόμενοι μὲ τὸ πλησιέστερον συνοικ... κὸν παράρτημά μας ἀποφεύγετε τὰ ἔξοδα κ... ἀργοπορίαν τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ κέντρον.

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ—ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΑΧΑΡΝΩΝ 182 Τηλ. 80-74.

ΤΑ ΧΟΣΤΟΥΜΙΑ ΣΤΑΡΡ Α. Ε. τοῦ Ἀφσακείου 12 εἶναι τὰ ἄριστα

ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΓΓΥΗΤΟΥ ΣΚΥΡΙΑΝΕΣ - ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ

ΤΟΡΤΟΡΕΛΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΚΟΛΟΚΥΝΘΟΥΣ 2. Τηλ. 54 731

ΣΑΛΟΝΙΑ ΚΑΙ ΧΩΛ ΕΤΟΙΜΑ ΤΑ 10 ΚΟΙΜΗΤΙΑ ΑΠΟ 3 ΧΙΑ. ΚΑΙ ...

ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑΙ Σκυριανὲς δραχ. 7.500 κατ... Βυζαντιναὶ 16.400, Ἀγγλικαὶ 22.... ΚΑΙ 28.000 τὰ 10 κοιμήματα.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡΝΤΙ

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ!..

Ὁ Μάριο κατέβηκε νευριασμένος τὶς σκάλες. Ὁ θυμὸς τοῦ ἔκοβε τὴν ἀναπνοή. Ἡ καρδιά του πνιγόταν στὸ στῆθος του. Ὅλο τὸ σῶμα του σπάραζε σὰν τὸ ψάρι. Στὸ ταραγμένο μυαλό του μιὰ σκέψη μόνον εἶχε ἀπομείνει: Νὰ φύγῃ! Νὰ φύγῃ μακρυὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ σπίτι. Νὰ μὴ πατήσῃ πειὰ τὸ κατῶφλι του. Ἤξερε ὅτι ὅλα εἶχαν τελειώσει. Ὅτι ἔτσι ἔπρεπε ὅλα νὰ τελειώσουν. Ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ διαδρόμου ὡστόσο ἄκουσε βιαστικὰ βήματα. Τοῦ φάνηκε πὼς μιὰ πνιγμένη φωνὴ τὸν καλοῦσε. Ἀσυναίσθητα γύρισε τὸ κεφάλι. Εἶδε νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν ἡ Ἄννιμα, ἡ ἀδελφὴ τῆς Ἔλσας. Ἦταν ξαναμμένη ἀπὸ τὴν ταραχή της. Τὰ μάτια της ἦσαν κόκκινα ἀπὸ τὰ δάκρυα. Τὸν πλησίασε.

— Τί θέλεις ἐσύ; τὴ ρώτησε ψυχρά.

— Μάριο, τοῦ φώναξε λαχανιασμένη, σκέψου, δὲν πρέπει νὰ φύγῃς ἔτσι... Δὲν εἶναι σωστό... Ἡ Ἔλσα πωμορήθηκε... Δὲν εἶναι κακὴ ἡ Ἔλσα... Γύρισε πίσω, Μάριο... Εἶσαι τόσο καλός. Πρέπει νὰ τὴν συγχωρήσῃς, Μάριο...

— Καλά, τῆς δήλωσε ἐκεῖνος. Θὰ τὸ σκεφθῶ. Μὰ τώρα ἄφησέ με ἥσυχο. Ἀβρίο βλέπουμε. Εἶναι προτιμότερο νὰ τραβήξῃ ὁ καθένας μας τὸν δρόμο του... Μὰ νὰ τῆς πῆς ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνῃ τὸν κόπο νὰ μοῦ γράψῃ. Δὲν θὰ τῆς ἀπαντήσω. Ἀρκετὰ ὑπέφερα ἐξ αἰτίας της.

Καὶ δίχως νὰ χαιρετήσῃ τὴν Ἄννιμα, ἀπομακρύνθηκε μὲ βιαστικὸ βῆμα. Ναί, ὅλα εἶχαν τελειώσει μεταξύ τους. Ἦταν ἐλεύθερη ἡ Ἔλσα νὰ ἔχῃ ὅσους ἤθελε φίλους. Αὐτὸς θὰ ἔφευγε πειὰ γιὰ πάντα ἀπὸ κοντά της. Θὰ ἔφευγε γιὰ ἕνα ταξίδι μακρυνὸ στὶς ἀποικίες. Θὰ τὴν ξεχνοῦσε καὶ θὰ ἔπαυε νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ τὸν ἔρωτά της. Ἡ Ἔλσα ἦταν μιὰ ἄπιστη. Θὰ τὴν ξεχνοῦσε γιατὶ δὲν ἄξιζε τὴν ἀγάπη του.

Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ διασκεδάσῃ τὶς μελαγχολικὲς σκέψεις του ἀφωσιώθηκε στὶς προετοιμασίες τῆς ἀναχωρήσεώς του. Ταχτοποίησε τὶς σημειώσεις του, τὴν ἀλληλογραφία του, τοὺς λογαριασμούς του. Ἔπειτα πῆγε ν' ἀποχαιρετήσῃ τοὺς φίλους του καὶ τοὺς γνωστούς του. Κ' ὕστερα ἔβαλε μὲ τάξι μέσα στὶς βαλίτσες του ὅλα του τὰ ροῦχα. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐκτελοῦσε σὰν αὐτόματο. Τὸ μυαλό του δὲν ἦταν ἱκανὸ νὰ κάνῃ οὔτε μιὰ σκέψι. Ἡ καρδιά του, θὰ ἔλεγε κανείς, ὅτι εἶχε πάψει νὰ χτυπᾷ μέσα στὸ στῆθος του. Ἔνοιωθε ὅτι εἶχεν ἐξευτελισθῆ. Ὅτι εἶχε πληγωθῆ θανάσιμα στὸν ἐγωϊσμό του. Δὲν συγχωροῦσε στὸν ἑαυτό του, τὸ ὅτι εἶχε ἀφήσει μιὰ γυναῖκα, ἕνα πεισματάρικο κοριτσι νὰ τὸν ταπεινώσῃ τόσο πολύ. Σκεφτόταν ὅμως μ' ἀνακούφισι, ὅτι τὴν ἄλλη μέρα, τὴν αὐγή, θὰ εἶχε ἐγκαταλείψει αὐτὸ τὸ διαμέρισμα. Θὰ εἶχε φύγει ἀπὸ αὐτὴ τὴν πολιτεία. Θὰ ἔπαυε νὰ βλέπῃ τὴν γυναῖκα ποὺ εἶχε τόσον ἀγαπήσει καὶ ποὺ τόσο εἶχε βασανισθῆ γι' αὐτή.

Τὴν ὥρα, ὡστόσο, ποὺ ἄρχισε νὰ πέφτῃ ἡ νύχτα, ἕνας μικρὸς ἔφερε γι' αὐτὸν ἕνα σημείωμα. Ἦταν ἀπὸ τὴν Ἔλσα. Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκε νὰ μὴ τ' ἀνοίξῃ καὶ νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ. Μὰ ἡ περιέργεια καὶ μιὰ κρυφὴ ἐλπίδα, τὸν ἔκανε νὰ σχίσῃ τὸ φάκελλο. Ἡ Ἔλσα τοῦ ἔγραφε:

«Ἔλα ἀπόψε στὶς ἑνδέκα στὴ μικρὴ πόρτα τοῦ κήπου. Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω. Μὴν ξεχάσῃς νὰ ἔρθῃς».

Ὁ Μάριο στάθηκε σὰν χαμένος. Αὐτὸ τὸν παραξένεψε. Ἔπειτα σκαιοβαλλιόθηκε κιόλας ἀπὸ τὸ μέρος τῆς συνεντεύξεως. Ἡ μικρὴ πόρτα τοῦ κήπου ἦταν στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κτήματος πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ σπίτι. Τί ἤθελε νὰ τοῦ πῇ κ' εἶχε διαλέξει μιὰ τέτοια ἔρημία καὶ μάλιστα στὶς ἑνδέκα ἡ ὥρα τὴν νύχτα;

Ὁ Μάριο σκέφθηκε ὅτι δὲν θὰ ἦταν εὐγενικὸ νὰ μὴν πάῃ σ' αὐτὸ τὸ ραντεβοῦ. Βεβαία δὲν ἐπρόκειτο ν' ἀλλάξῃ τὴν ἀπόφασί του. Θὰ ἔφευγε ὁπωσδήποτε. Μὰ ἔπρεπε νὰ δῇ τὴν Ἔλσα ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ γράμμα. Φαίνεται, ὅτι κάτι σοβαρὸ εἶχε συμβῆ. Ἡ Ἔλσα δὲν θὰ τοῦ ἔγραφε ποτὲ δίχως αἰτία. Τὴν ἤξερε ὅτι εἶχεν ἕναν ἄθλιο χαρακτῆρα: Ἦταν πεισματάρα, ψυχρή, ἐκδικητική ὅσο ἦταν κι' ὄμορφη.

Κι' ἔτσι, στὶς ἑνδέκα ἡ ὥρα, καθισμένος σ' ἕνα παγκάκι κοντὰ στὴ μικρὴ πόρτα τοῦ κήπου τῆς Ἔλσας, οἱ ψιθυροι τῆς νύχτας, τὸ κελάρυσμα τοῦ νεροῦ μιᾶς πηγῆς, τ' ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν, τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ποὺ ἔπαιζε μὲ τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων τοῦ εἶχαν ἠρεμήσει τὴν ψυχή του. Μέσα στὴ γοητευτικὴ αὐτὴ νύχτα

σκεφτόταν μὲ κάποια θλῖψι πόσο εὐτυχισμένοι θὰ ἦσαν οἱ ἄνθρωποι ἂν ἦσαν εἰλικρινεῖς, ἂν ἀφωσιώνονταν στὴν ἀγάπη τους. Ὁ Μάριο ἔνοιωθε ὅτι ἦταν πολὺ δυστυχισμένος. Πολὺ μόνος στὴ ζωή. Ἀπὸ μικρὸς δὲν εἶχε δοκιμάσει καμμιὰ εὐτυχία. Δὲν εἶχε γνωρίσει οὔτε τὸν πατέρα, οὔτε τὴν μητέρα του. Εἶχε ἀνατραφῆ σ' ἕνα ἄσυλο. Μιὰ οἰκογένεια πλουσίων τὸν εἶχε υἱοθετήσει κατόπιν καὶ τὸν εἶχε μεγαλώσει. Μὰ μέσα στὴν καρδιά του ἔφερε τὸ βάρος μιᾶς παιδικῆς ζωῆς δίχως χαρά. Ἡ Ἔλσα, ἦταν ἡ πρώτη ἀχτῖνα στὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς του. Π.στεψε στὰ λόγια της κι' ἀφωσιώθηκε στὸν ἔρωτά της. Μὰ τώρα ὅλα εἶχαν τελειώσει πειά. Ἡ Ἔλσα κατάλαβε ὅτι ἔπαιζε μαζύ του, ὅπως καὶ μ' ὅλους τοὺς ἄλλους φίλους της. Ὁ Μάριο δὲν ἦταν παρὰ ἕνα νούμερο στὴ ζωή της.

Ξαφνικὰ μιὰ γυναικεία φωνὴ ἀκούστηκε μέσα στὴν νύχτα:

— Κοιμᾶσαι, Μάριο ;...

Ἐκεῖνος ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ συνῆλθε ἀπὸ τὶς ὀνειροπολήσεις του. Μπροστά του διεγράφετο τώρα μιὰ γυναικεία σιλουέττα.

— Ἄ, ἐσὺ εἶσαι, τῆς ἀπάντησε, νόμιζα ὅτι δὲν θὰ ἐρχόσουν...

—Δὲν μποροῦσα νάρθω νωρίτερα, τοῦ δήλωσε πολὺ σιγανά. Περίμενα νὰ κοιμηθοῦν ὅλοι στὸ σπίτι. Φοβόμουν τόσο πολύ, Μάριο, ὅτι δὲν θὰ σ' εὕρισκα δῶ πέρα ! Σκεφτόμουν, ὅτι δὲν ἤθελες πειὰ νὰ μὲ ἰδῆς. Ἤμουν τόσο πολὺ κακὴ μαζύ σου ! Πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ ξεχάσης ὅσα ὑπέφερες ἐξ αἰτίας μου ;

Ἡ φωνή της ἦταν ραγισμένη ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ συγκίνησι. Μόλις ἀκουγόταν. Ὁ Μάριο ἔνοιωθε μιὰ βαθειὰ συγκίνησι νὰ πλημμυρίζη τὴν καρδιά του.

Ἡ φωνὴ ἐκείνης συνέχισε:

— Συγχώρησέ με, Μάριο. Ἕνα πρᾶγμα ξέρω πειά: ὅτι σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ, Μάριο!.... Δὲν στὸ ἔχω πῆ ποτέ. Μὰ κάθε φορὰ ποὺ σ' ἔβλεπα λυπημένο, ἡ καρδιά μου ραγιζόταν. Ἤθελα νὰ σ' ἀγκαλιάσω καὶ νὰ σὲ κάνω νὰ λησμονήσης τὴ μοναξιά σου μὲ τὰ χάδια μου...

— Ἔλσα... μικρούλα μου Ἔλσα !... ψιθύρισε μὲ τρυφερότητα ὁ Μάριο κι' ἔκανε νὰ τὴν ἀγκαλιάση.

— Ἀφῆστε με !... Ἀφῆστε με !.. τοῦ φώναξε μὲ τρόμο...

Ὁ Μάριο ὅμως τὴν κρατοῦσε τώρα σφιχτὰ πάνω στὸ στῆθος του. Ἔνοιωθε τὴν ἀναπνοή της καὶ τοὺς δυνατοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς της. Τρελλὸς ἀπὸ εὐτυχία ἔσκυψε γιὰ νὰ τὴν φιλήση στὸ πρόσωπο. Μιὰ ἀχτῖνα φεγγαριοῦ γλύστρησε ἀξάφνα ὡς αὐτοὺς ἀπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων καὶ φώτισε τὸ πρόσωπο τῆς νέας. Τὰ χέρια τοῦ Μάριο παρέλυσαν. Ἐκεῖνη σωριάστηκε κλαίγοντας κατὰ γῆς.

— Ἄννιμα !... Γιατὶ τὸ ἔκανες αὐτό, Ἄννιμ... !... φώναξε μὲ φρίκη ὁ Μάριο...

— Γιατὶ σ' ἀγαποῦσα, στέναξε ἡ ἀδελφὴ τῆς Ἔλσας. Γιατὶ σ' ἀγαποῦσα πολὺ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ σὲ βλέπω νὰ ὑποφέρης. Σοῦ ἔγραψα τὸ γράμμα, γιατὶ ἤθελα νὰ σὲ ἰδῶ γιὰ τελευταία φορά, ἔστω καὶ μεταμφιεσμένη. Ἤθελα νὰ σοῦ πῶ πόσο σ' ἀγαπῶ, νὰ σὲ φιλήσω μιὰ μόνη φορὰ κι' ἔπειτα νὰ πεθάνω... Συγγνώμην, Μάριο !...

Ὁ Μάριο κρατοῦσε μὲ τὰ δυό του χέρια τὸ κεφάλι του. Φαινόταν ἀναστατωμένος. Μιὰ τρομερὴ πάλη γινόταν στὴν καρδιά του. Στὸ τέλος ἑνὸς μαρτυρικοῦ ἔρωτος εἶχε συναντήσει μιὰ παρθενικὴ ἀγάπη. Μὰ δὲν ἤξερε ἂν ἔπρεπε νὰ τὴ δεχθῆ. Καὶ ξαφνικὰ ἄρχισε νὰ κλαίη. Ἔκλαιγε στὴν ἀγκαλιά της γιὰ τὰ ὀνειρά του ποὺ εἶχαν διαλυθῆ. Μὰ ἔκλαιγε ἀκόμα ἀπὸ χαρὰ γιὰ μιὰ καινούργια ζωὴ ποὺ θάρχιζε σὲ λίγο, στὶς ἀποικίες, μαζὺ μὲ τὴν Ἄννιμ, τὴν γυναῖκα ποὺ εἶχε νοιώσει γι' αὐτὸν τὸν ἀληθινὸ ἔρωτα.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΕΡΝΑΡΝΤΙ

Ἔκλαιγε στὴν ἀγκαλιά της γιὰ τὰ ὄνειρά του ποὺ εἶχαν διαλυθῆ !...

Η ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Ἂν εἰς ὅλα εἶναι νόμος, εἰς τὰ μάτια ὄχι ὅμως.

— Ἂν φοβῶταν ὁ λύκος τὴ βροχή, θὰ φόρεγε καπότα.

— Ἂν ἔχη τ' αὐγὸ ὑπόληψι, ἔχη κι' ὁ μοῦστος νάξι.

— Ἂν μ' ἀγαπᾶ ἡ μάνα μου, τῆς μοίρας μου εἶν' καὶ κεῖνο.

— Ἂν μαγειρέψης τὰ κουκιὰ σὲ πήλινο τσουκάλι, θενὰ φουσκώσουν τὰ κουκιά, νὰ σοῦ χυθῆ τὸ λάδι.

— Ἀπὸ τὰ τίμια συναγμένα, παίρν' ὁ διάβολος τὰ μισὰ κι' ἀπ' τὰ κακοσυναγμένα παίρνει καὶ τὸν νοικοκύρη.

— Ἂν πεθάνω ἀπὸ συνάχι, φάσκελα νάχ' ἡ παπουλκλα !

— Ἂν φτάίω γὼ νὰ καῆ ἡ ρόκα μου, κι' ἂν φτάσ' ὁ ἄντρας μου νὰ βγοῦν τὰ μάτια του !

— Ἄντρα, μοῦρθ' ἡ γρηγοράδα, φέρ' τὰ γένεια σου νὰ γνέσω.

— Ἀπέθαν' ἡ πεθερά μου κι' ἐπλάτυν' ἡ γωνιά μου.

— Ἀπὸ χείλη βγαίνει ὁ λόγος καὶ σὲ χίλιους κατατάτάει.

— Ἀπὸ τὰ ψὲς τὸ δειλινὸ λείπ' ὁ ἄντρας μου στὸ μῦλο.

πέτε μου, γειτόνισσες, νὰ πάω τρευτῶ ἢ νὰ μείνω ;

— Ἀπὸ τὸ φοῦρνο ἂν ἐβγῆ, μοῦντζες μου ἂν ματαμπῶ.

— Ἄρχοντας ὁ καυχησιάρης καὶ φτωχὸς παραπονιάρης.

— Ἀφοῦ γεράση τὸ δεντρί, ξεράδια δὲν τοῦ λείπουν.

— Ἀφορμὴ ζητᾶ ὁ χάρος νὰ καλέση τὸν κουμπάρο.

— Ἀρχοντιὰ χωρὶς τὸ ἔγκυρο τόφλα του ὅπου τὴν ἔγκυρε.

— Ἀχάριστον ἐλεεῖς, νεκρὸν θυμιατίζεις.

— Βάλ' τὸ μάνταλο στὴν πόρτα, νὰ κοιμᾶσαι ξενοιασμένος.

— Βάρ' τῆς νειᾶς μὲ τὴν κολάμα, τῆς γρηᾶς μὲ τὴ ματζούκα.

— Βλάφτει ἡ πληγή ἐκεῖνη ὅταν φίλος σου τὴν δίνη.

— Δὲς τὴν οὐγια κι' ἔπαρε πανί, δὲς τὴ μάνα κι' ἔπαρε τὴν κόρη.

—Βρῆκα πεθερὰ ποὺ πάει τύφλα μου ἂν μὲ περάση.

— Βρώμιο ψάρι τὴ ρίγαν ἡ γαπάει.

— Γάϊδαρος εἶν' ὁ γάϊδαρος καὶ ἂς φορῆ καὶ σέλλα, ἡ γρηὰ κι' ἂν ὠμορφίζεται δὲν γίνεται κοπέλλα.

— Γέλασέ τον τὸν χωριάτη, νὰ τὸν ἔχης πάντα ἐργάτη.

— Γέννησέ με, σπεῖρε με, κι' ἂν σοῦ μοιάσω κόψε με.

— Ὁ γέρικος γάτος τὰ τρυφερὰ ποντίκια ἀγαπάει.

— Γειὰ καλὴ ἔχουν καὶ τὰ γυφτόπουλα, μόν' περπατοῦν ξυπόλητα.

—Γιὰ πολλοὺς μαγείρευε καὶ γιὰ λίγους στρῶνε.

— Γιὰ τὸ γαμπρὸ γεννᾶ κι' ὁ κόκκορας καὶ γιὰ τὸ γυιὸ μήτ' ἡ κότα.

— Γιὰ τοὺς κακορροίζικους ἐστάθηκε ἡ φούρκα.

— Γιὰ τὸν πόνο τοῦ θῶδιοῦ γλείφ' ὁ λύκος τὴν φωκέντρα.

— Γλυκὰ τἄφαγες — ξυνὰ θὰ τὰ ξεράσης.

— Γλυκὸ 'ν' τὸ γάλα ἔλεγε ὁ πάππος μου... ποὺ τοῦ τόλεγε μιὰ θειά του.

— Γνωρίζ' ἡ γάτα τὸν ποντικὸ κι' ἂς εἶν' κι' ἀλευρωμένος.

— Γουναράδες βρωμεροί, μὰ στὴ τζέπη ὅλο φλουριά.

— Γυναῖκα μὲ τὸν λύχνο, κι' ἄλογο τὴν ἀνοιξι μὴ βιαστῆς.

— Γυρεύ' ὁ κλέφτης νὰ κρυφτῆ καὶ ἡ χαρὰ δὲν τὸν ἀφήνει.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ

Τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἐδόθη, ὡς εἶχε προαγγελθῆ εἰς τὴν ταβέρνα «Κατσίμπα» τὸ ἐτήσιον ἀποκρηάτικο γεῦμα τῶν συντακτῶν τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου.

Τὸ γεῦμα, τὸ ὁποῖον διεξήχθη ἐν εὐθυμίᾳ ἐτίμησαν ὁ ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολούδης, ὁ ὑπουργὸς τῆς Πρωτευούσης κ. Κ. Κοτζιᾶς, ὁ δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Α. Πλυτᾶς, ἡ κ. Μαρίκα Κοτοπούλη καὶ πολὺς κὶ' ἐκλεκτὸς κόσμος.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ὁ πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Περ. Τύπου προσεφώνησε καταλλήλως τὸν ὑφυπουργὸν κ. Νικολούδην.

Ὁ κ. Νικολούδης ἀπαντῶν εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Κύριε Πρόεδρε καὶ ἀγαπητοὶ φίλοι τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου,

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς ἐν πρώτοις διὰ τὴν πρόσκλησιν, ἡ ὁποία μοῦ ἐπιτρέπει ὄχι μόνον νὰ προεδρεύσω τοῦ χαριτωμένου σας συμποσίου, ἀλλὰ καὶ νὰ συνδιαλεχθῶ μὲ ὅλους σας. Ἐπίσης σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τοὺς εὐγενεῖς λόγους.

Τὸ συντακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου ἔτυχε πράγματι τῆς ἰδιαιτέρας μου στοργῆς. Ἦτο καιρὸς νὰ ἀποδοθῆ ἡ δέουσα σημασία εἰς τοὺς συντάκτας τῶν ἑλληνικῶν περιοδικῶν, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν παμμεγίστην κυκλοφορίαν των ἀποτελοῦν σήμερον σπουδαιότατα ὄργανα τῆς κοινωνικῆς διαπαιδαγωγήσεως.

Ἡ 4η Αὐγούστου, ὅπως ἐπανειλημμένως ἐτόνισα, ἦλθεν ὄχι ὡς τυραννία, ἀλλὰ ὡς ἕνα φιλοσοφημένον σύστημα, ὡς ἕνας ἠθικὸς νόμος καὶ ἕνας δημιουργικὸς ρυθμός. Ἔθεσε ὑπὸ μίαν γενικὴν πειθαρχίαν τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον, ἀλλὰ καὶ νὰ δυνηθῆ νὰ ἱκανοποιήση ἐκτὸς τῶν γενικῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν συμφερόντων καὶ τὰς ὑλικὰς καὶ ἠθικὰς ἀνάγκας τῶν ἐργαζομένων, τῶν ἐπιμουργικῶν στοιχείων τῆς κοινωνίας.

Καὶ εἶσθε ἀναμφισβητήτως μεταξὺ αὐτῶν καὶ εἰς τὴν πρώτην σειράν.

Εἶμαι εὐτυχής, διότι ὡς παλαιὸς δημοσιογράφος, μοῦ ἐδόθη ὑπὸ τῆς μοίρας νὰ ἐργασθῶ μέσα εἰς τὰ μεγάλα χρόνια τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ ὑλικὴν ἀναγκρότησιν τοῦ ἑλληνικοῦ Τύπου. Ἤμην βέβαιος ὅτι ἡ ἀρκετὰ πικρὰ καὶ δυσχερὴς αὕτη προσπάθεια θὰ ἀναγνωρίζετο μίαν ἡμέραν. Θὰ σᾶς ὁμολογήσω μόνον ὅτι δὲν τὴν ἀνέμενον τόσον ταχεῖαν. Ἰδοὺ διατὶ ἡ συγκίνησις μου διὰ τοὺς λόγους σας, κύριε Πρόεδρε, εἶναι τόσον ζωηρά.

Καὶ τώρα μετὰ τὰ σοβαρὰ αὐτὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα κατέστησεν ἀναγκαῖα ἡ εὐγενής σας προσφώνησις ἂς συνεχίσωμεν τὸ γλέντι μας, ἀφοῦ πίωμεν ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τῆς εὐτυχίας τῶν συντακτῶν τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Ὁ κ. Μιχαὴλ Ἀγγελόπουλος καὶ ἡ δεσποινὶς Εἰρήνη Κώστα ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των. Παράνυμφος παρέστη ὁ κ. Ἀλέξανδρος Κόκκαλης ἀστυνόμος Νέας Ἰωνίας. Τοὺς εὐχόμεθα πᾶσαν εὐτυχίαν.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κυκλοφόρησε τὸ τρίτο στὴ σειρὰ ἔργο τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, ἡ «Ξεμυαλισμένη» τοῦ μεγάλου Ρώσσου συγγραφέως Α. Τσέχωφ, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν ποιητὴ Γ. Σημηριώτη. Ἡ «Ξεμυαλισμένη» εἶναι μιὰ βαθειὰ ψυχολογικὴ ἀνάλυσι καὶ μιὰ δραματικὴ ἱστορία τῆς ἐπιπολαίας γυναίκας, ποὺ χάνει τὴν συζυγική της εὐτυχία, παρασυρομένη ἀπὸ μιὰ ἐρωτική χίμαιρα. Τὸ ἔργον πωλεῖται σὲ ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ τὰ περίπτερα δρ.10.

Ὁ ὑφυπουργὸς κ. Νικολούδης τὴν στιγμὴ ποὺ ὁμιλεῖ κατὰ τὸ γεῦμα.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΕΛΙΝΟΡ ΠΟΟΥΕΛ. — Γιὰ τὴν πιτυρίδα στὰ βλέφαρα σᾶς συνιστῶ νὰ πλένετε τὰ τσίνουρά σας μὲ χλιαρὴ διάλυσι βορικοῦ ὀξέος καὶ νὰ ζητήσετε ἀπὸ τὸν φαρμακοποιὸ νὰ σᾶς ἑτοιμάση μιὰ πομμάδα μὲ βάσι τὸ ὀξείδιον τοῦ μολύβδου. Τὸ προτιμότερο ὅμως ἀπ' ὅλα εἶναι νὰ πᾶτε σ' ἕνα ὀφθαλμολόγο, γιατὶ ἴσως πρόκειται περὶ βλεφαριτίδος καὶ εἶναι φόβος νὰ μαθήσουν ἐντελῶς τὰ τσίνουρά σας.

Ε. Τ. Ν. Εἶναι καταστροφὴ γιὰ τὰ μαλλιά σας νὰ λούζεσθε κάθε μέρα. Ὄχι μόνον δὲν θεραπεύετε τὴν πιτυρίδα μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἀλλὰ ἀπεναντίας τὴν αὐξάνετε. Ἐκεῖνο ποὺ θὰ σᾶς ὠφελήση πολὺ εἶναι πρῶτον νὰ κάνετε κάθε μέρα στὰ μαλλιά σας ἕνα μασσὰζ μὲ τὴν ἄκρη τῶν δακτύλων, ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας. Νὰ τὰ βουρτσίζετε τακτικά. Νὰ μὴν τὰ βρέχετε ποτὲ μὲ νερό. Νὰ τοὺς κάνετε κάθε βράδυ φριξιὸν μὲ τὸ ἑξῆς φάρμακο:

Eau distillée de mélilot	100 gr.
Eau de Cologne	20 gr.
Carbonate de soude	10 gr.
Saponine	2 gr.

Νὰ λούζεσθε τὸ νωρίτερο κάθε δεκαπέντε μέρες, ποτὲ ὅμως μὲ σαπουνι, ἀλλὰ εἴτε μ' ἕνα κροκὸ αὐγοῦ χτυπημένον καλὰ ἢ μὲ Σαμπόζαν Τὲτ-νουὰρ. Πρὶν λουσθῆτε ἀλείφετε τὶς ρίζες τῶν μαλλιῶν σας μὲ λίγο λάδι τοῦ φαγητοῦ, τὸ ὁποῖον τρίβετε, ὥστε ν' ἀπορροφηθῆ καὶ λούζεσθε μετὰ μισὴ ὥρα.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ. — Γιὰ τὶς βλεφαρίδες σας χρησιμοποιῆστε τὴν ἑξῆς συνταγή:

Acide gallique	1 gr.
Vaseline	10 gr.
Huile de ricin	4 gr.

Γιὰ τὴ σιλουέττα σας ὀφείλω νὰ σας πῶ ὅτι εἶσθε κατὰ 10 κιλὰ παχύτερη ἀπὸ τὸ κανονικό. Πρέπει νὰ τὰ χάσετε, ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ γιατὶ ἀλλοιῶς καὶ ἡ ὑγεία σας κινδυνεύει καὶ ἡ φρεσκάδα τῆς ἐμφανίσεώς σας. Κάνετε μιὰ σχετικὴ δίαιτα τρώγοντας μόνον κρέας, ψάρια καὶ χόρτα βραστὰ καὶ καταργῶντας τὰ ψωμιά, τ' ἀμυλώδη καὶ τὰ γλυκὰ ποὺ παχαίνουν. Κάνετε ἀπαραιτήτως περίπατο καὶ γυμναστικὴ καὶ ἀποφεύγετε ὅσο τὸ δυνατὸν τὴν καθιστικὴ ζωή. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα ποὺ μὲ ρωτᾶτε θὰ σᾶς συνεβούλευα νὰ πῆτε στὸ τρίτο πρόσωπο ποὺ σᾶς χρησιμεύει ὡς διάμεσος, ὅτι θὰ θέλατε ὁ νέος ἐκεῖνος ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ σᾶς νὰ σᾶς μιλήση ἀπ' εὐθείας. Ἂν δὲν τὸ κάνη οὔτε τότε, τότε καλὰ θὰ κάνετε νὰ δώσετε τέλος σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα γιατὶ φοβᾶμαι πῶς κ' οἱ δυὸ γέλουν εἰς βάρος σας.

ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗΝ ΤΣΙΓΓΑΝΑΝ, Ἐνταῦθα. — Γιὰ τὸ κοκκίνισμα τῆς μύτης σας σᾶς συνιστῶ νὰ κάνετε κομπρέσσες χλιαρὲς μὲ acetate de plomb, τὶς ὁποῖες θ' ἀλλάζετε κάθε πέντε λεπτά. Τὶς κομπρέσσες θὰ τὶς κάνετε ἐπὶ μιὰ ὥρα, πρωὶ καὶ βράδυ. Τὸ βράδυ ἐπὶ πλέον ἀλείφετε τὴ μύτη σα μὲ τὸ ἑξῆς φάρμακο, κοκκινίστε τὸ μπουκάλι πρὶν ἀπὸ τὴ χρῆσι.

Oxyde de zinc	15 gr.
Talc	15 gr.
Glycerine	15 gr.
Eau distillée	50 gr.
khtyol	2 gr.

Ἀποφεύγετε τὶς ἀπότομες ἀτμοσφαιρικὲς μεταβολὲς καὶ τὰ πολὺ σφιχτὰ φορέματα.

ΚΥΠΡΙΩΤΟΠΟΥΛΑΝ. — Χαίρω πολὺ ποὺ σᾶς ὠφέλησαν ἡ συμβουλές μου. Ἀφοῦ δὲν εἴσθε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν πούδρα σας νὰ τὴν ἀλλάξετε. Μπορεῖ, ἕνα πρᾶγμα νὰ εἶναι πολὺ καλὸ, ἀλλὰ νὰ μὴν ταιριάζη σ' ὅλα τὰ δέρματα. Δοκιμάστε μιὰ ἄλλη ἐκλεκτὴ μάρκα. Γιὰ νὰ στέκη ἡ πούδρα, κάθε φορὰ ποὺ πουδραρίζεσθε νὰ σφουγγίζετε καλὰ τὸ πρόσωπό σας μ' ἕνα μαντηλάκι ἢ μὲ ἐφλοβάμπακο.

ΑΙΜΑΤΩΜΕΝΗΝ ΚΑΡΔΙΑΝ, Χαλκίδα. — Ἂν μπορῆτε ἐλᾶτε στὴν Ἀθήνα καὶ ἐπισκεφθῆτε ἕναν καλὸ χειρουργό. Αὐτὸς θὰ σᾶς πῆ ἂν μπορῆ νὰ ἐξαφανισθῆ τὸ σημάδι σας. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δώσω μάταιες ἐλπίδες καὶ πάλιστα ἀπὸ μακρυά, χωρὶς νὰ ἐξέρω περὶ τίνος πρόκειται.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ... ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

[Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν]

Θ΄

Καὶ ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν «Χ α μ ά λ η ν λ α ό ν» συνεχίζεται. Καὶ τὰ κάτωθι γράφονται ἐκεῖνα ἀπὸ τὰ δόντια, χωρὶς ἐπιφύλαξιν, μὲ λύσσαν.

* * *

Ἐκεῖνο ποὺ τιμᾶ ἰδιαιτέρως τὸν Σοφιανόπουλον εἶναι ὁ θαυμασμός του πρὸς τὸν ἀλησμόνητον Ἐθνικὸν Διδάσκαλον Θεόφιλον Καΐρην κ' ἡ συνηγορίες του ὑπὲρ αὐτοῦ.

Καὶ μιὰ τέτοια πολιτικὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ἦταν μικρὸ πρᾶγμα. Χρειαζότανε θάρρος. Χρειαζότανε κάτι περισσότερο: Ἠ ρ ω ϊ σ μ ό ς !

Ὁ Σοφιανόπουλος εἶχε τὸν ἡρωϊσμὸν αὐτόν. Ἔγραφε τὴν γνώμη του γιὰ τὸν Καΐρη σ' ἐποχὴ ποὺ ὅλοι οἱ Ἕλληνες, πλὴν ἐλαχίστων φωτισμένων φίλων τοῦ μάρτυρος τῆς, Ἄνδρου, εἶχαν ἐξεγερθῆ ἐναντίον του, τὸν θεωροῦσαν α ἱ ρ ε τ ι κ ὸ ν καὶ ἐπέτυχαν στὸ τέλος νὰ τὸν θανατώσουν — τονίζουμε: ν ὰ τ ὸ ν θ α ν α τ ώ σ ο υ ν — κατὰ τὸν πιὸ σκληρὸ καὶ ἀπάνθρωπο τρόπο.

Εἰς φυλλάδιον τοῦ 1841 — σελ. 2—3 — ὁ Σοφιανόπουλος γράφει:

ΤΩ ΠΑΤΡΙ ΤΩΝ ΟΡΦΑΝΩΝ, ΘΕΟΦΙΛΩ ΚΑΪΡΗ!

Φοβούμενα τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἐπίκρισιν τοῦ μέλλοντος, πενθηφοροῦμεν ζῶντες Σου, χρηστότατε Ἄνερ ! Μὴ δυνάμενα ἄλλον τινὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους τοῦ 1841 νὰ χαιρετήσωμεν, εὐχόμεθα εἰς Σὲ καρτερίαν καὶ ἐπάνοδον εἰς Ἄνδρον, διὰ νὰ μᾶς διδάξῃς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν τῶν προγόνων μας Σωκράτους καὶ Εἰσοκράτους.»

* * *

Καὶ εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1841:

Ο ΚΑΪΡΗΣ ΕΝ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Σύμφωνος μὲ τὰς ἱερὰς γραφάς, μὲ τὸν Σωκράτην καὶ Ρουσσὼ ἀπεκρίθη πρὸς τους ἐπερωτῶντας:

«Θεόφιλες ἐγεννήθην ἐκ κοιλίας μητρός μου, Θεόφιλες καὶ ἀπελεύσομαι εἰς τὴν γῆν τῶν Μακάρων !

Ὥρα καλή, φίλε μου! Εἶσαι φίλος τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πατρὸς τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡμῶν ὅλων ! Φιλεῖς καὶ ἀγαπᾷς τὸν Θεόν ! Οὕτως ἐπράγγειλεν ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ ἐδίδαξεν ἡ Γραφή ! «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν Σου, πρώτη ἐντολή. Εὖγε, Θεόφιλε, Φιλόθεε, Ἅγιε !»

* * *

Ἀρκετὰ εἴπαμε περὶ τῆς «Προόδου» τοῦ ἀειμνήστου Σοφιανοπούλου. Ἂς στραφῶμεν πλέον ἀλλοῦ.

Εἶναι δυστύχημα, ὅτι δὲν ἔχει γίνει ἀκόμα καμμιὰ σοβαρὰ, καμμιὰ συστηματικὴ ἐργασία στὴν Ἑλλάδα σχετικὰ μὲ τὶς ἐφημερίδες ποὺ ἐξεδόθησαν ἀπὸ ἑκατὸν πεντήκοντα ἐτῶν καὶ ἐντεῦθεν. Τὶς ἐφημερίδες τὶς ἑλληνικὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὶς ἐφημερίδες τῆς πρωτευούσης, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἔξω τῆς Ἑλλάδος Ἑλληνισμοῦ. Μιὰ τέτοια ἐργασία εἶναι βέβαια κολοσσιαία σήμερα, γιατὶ λείπουν τὰ στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ πόσο σπουδαία, πόσο διαφωτιστική !...

Ἡ «Ἕνωσις Συντακτῶν» εἶχε προκηρύξει τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια ἕναν σχετικὸν διαγωνισμό, κ' εἶχε ὁρίσει ὡς βραβεῖον τὸ ποσὸν τῶν 25 χιλ. δραχμῶν, ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου Ντόλη Μίκβα. Ἐζητεῖτο νὰ γραφῆ ἡ Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου. Ὁ μόνος ὅμως, ὁ ὁποῖος ὑπέβαλε στὴν «Ἕνωσι» μίαν σχετικὴν ἐργασίαν ἦταν ὁ ἀκούραστος ἱστορικὸς Τρύφων Εὐαγγελίδης.

Ἐβραβεύθη ἡ ἐργασία αὐτή ;

Καὶ ναί καὶ ὄχι. Ὑπῆρχαν διισταγμοὶ σχετικῶς ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἔκρινε τὸ ἔργον. Διὰ τὸ εὕρισκαν ἄ ρ τ ι ο ν. Τὸ ἐχαρακτήρισαν, ὅπως ἔλεγα, ὡς «σ υ μ β ο λ ή ν» εἰς τὰ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου.

Ὅπως κι' ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα ἡ ἐργασία τοῦ κ. Εὐαγγελίδη πρέπει νὰ ἐκδοθῆ. Εἶναι μιὰ καλὴ ἀρχὴ ἐπὶ πολλοῦς. Καὶ ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός. Θὰ βρεθοῦν ἄλλοι νὰ συνεχισουν, νὰ συμπληρώσουν.

Ὁ κ. Εὐαγγελίδης παρενθέτει στὴν ἐργασία του αὐτὴ —ὅπως ἔμαθα κι' ἕνα μεγάλον κατάλογο ἐφημερίδων ἑλληνικῶν. Ἴσως ὁ κατάλογος νὰ μὴν εἶναι πλήρης καὶ ἀπολύτως λεπτομερής. Ἀλλὰ τὸ εἴπαμε: θὰ τὸν συμπληρώσουν ἐκεῖνοι ποὺ θ' ἀσχοληθοῦν ἐπίσης μὲ τὴν ἰδίαν ἐργασίαν αὔριον.

Πρέπει ν' ἀρχίσουμε ὁπωσδήποτε. Νὰ κατατοπισθοῦμε. Νὰ βάλουμε ἐμπρὸς κι' ἔχει ὁ Θεός. Καὶ τὸ βραβεῖο τῶν 25 χιλ. δραχμῶν δίκαιον εἶναι νὰ δοθῆ στὸν κ. Εὐαγγελίδη. Ἐργάσθηκε, ἐμόχθησε καὶ πρέπει ν' ἀμειφθῆ.

* * *

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς ἐξέδωκε πρὸ ἐτῶν ἕναν ἐντυπον κατάλογο τῶν ἐν αὐτῇ ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν. Ἀλλὰ κι' αὐτὸς κάθε ἄλλο παρὰ πλήρης εἶναι. Τῶν ἐφημερίδων π. χ. δὲν ἀναφέρεται στὸν κατάλογο τὸ σχῆμα. Καὶ φοβοῦμαι καὶ κάτι ἄλλο. Ὑπάρχουν ὁ κόμη σήμερα στὴ Βιβλιοθήκη ἡ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ ποὺ ἀναφέρονται στὸν ἐκδοθέντα κατάλογο ;

Ἡ ἐρώτησις δὲν εἶναι οὔτε ἀνόητος, οὔτε ἐξωφρενική. Μετακομίσεις ἔγιναν, πωλήσεις ἀχρήστων ἐντύπων μὲ τὴν ὀκᾶν ἔγιναν, κατὰ τὰς ὁποίας πολήσεις ἔφυγαν — κατὰ λάθος — ἔντυπα καὶ ἔγγραφα μεγίστης ἀξίας !!

Στὸν ἔντυπο κατάλογο τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς βρίσκουμε τρεῖς ἐφημερίδες — περιοδικὰ σχήματος 16ου, σχήματος... ἐπισκεπτηρίου σχεδόν.

Στὰ 1838 ἐξεδόθη στὸ Ναύπλιο «Ὁ Παρατηρητής». Ἐκδότης του ὁ περίφημος ἀντεισαγγελεὺς Ἐ. Μασσοῦτ, ὁ σκανδαλωδῶς δράσας κατὰ τὴν δίκην τῶν.., Προδοτῶν (;!) Κολοκοτρώνη — Πλαπούτα.

Στὰ 1846 ἐξεδίδετο στὴν Ἀθήνα ἐπὶ διετίαν, ἴσως καὶ περισσότερο, «Ὁ Ἑλληνόκοσμος». Ὁ ἐκδότης του ἄγνωστος.

Στὰ 1876 τέλος, στὴν Βραΐλα ἐξεδίδετο ὁ «Κύκεων». Ἐκδότης του ὁ γνωστὸς Ἑπτανήσιος ποιητής, δημοσιογράφος κτλ. κτλ. Παναγιώτης Πανᾶς.

* * *

Πρὸ 60 — 70 ἐτῶν ὁ πολὺς Πηγαδιώτης, ὁ ἐκδότης τοῦ «Ἀριστοφάνη» — θὰ γράφουμε προσεχῶς ἐκτενῶς γιὰ τὸν χαλκέντερον αὐτὸν Ἀθηναῖο δημοσιογράφο — εἶχε ἀναγγείλει τὴν ἔκδοσι τῆς «Μικροῦλας», ἐφημερίδος σχήματος κυριολεκτικὰ ἐπισκεπτηρίου. Δυστυχῶς κανεὶς δὲν εἶναι σὲ θέσι νὰ μᾶς πληροφορήση σήμερον ἂν ὁ Πηγαδιώτης ἐπραγματοποίησε τὴν ἀπόφασί του, ἂν ἐξέδωκε τὴν «Μικροῦλα».

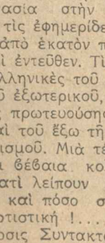

ΠΡΟΣΕΧΩΣ: Ἡ συνέχεια.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

Ο ΚΑΡΝΑΒΑΛΟΣ ΤΗΣ... ΚΑΘΑΡΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

[Σαρακοστιανὸ]

Μιὰ ἡμέρα ὁ ἀλησμόνητος καὶ μακαρίτης τώρα φίλος μου — πῶς χάθηκε ἀδίκως ! — ὁ Μῆτσος Μαμαλάκης, μοῦ πρότεινε:

— Πᾶμε στὰ Λευκόγεια ;

— Τί νὰ κάνουμε ;

— Νὰ ἰδοῦμε τοῦ Καρνάβαλου τὸ τέλος !

Τὰ Λευκόγεια, εἶναι ἕνα μεγάλο χωριό, κάτω στὸν «Γιαλό», ὅπως λέγεται στὴν Κρήτη, τὸ Λυβικὸ πέλαγος. Κ' ἡ πρότασις μοῦ ἔγινε τὸ πρωῒ τῆς Τυροφάγου. Ὥρες καὶ ὧρες μακρυά !...

— Μὰ τί Καρνάβαλο θὰ ἰδοῦμε, τοῦ ἀπάντησα. Σαρακοστιανόν ;

—Σαρακοστιανόν!

Πραγματικὰ σὲ μερικὰ χωριὰ τῆς Κρήτης, ὅπως π. χ. στὸν Μοῦδρο, τὸ γλέντι τῆς Τυρινῆς Ἀποκρηᾶς παρετείνετο ἕως τό... μεσημέρι τῆς Καθαρῆς Δευτέρας. Γιὰ νὰ εἶναι, μάλιστα οἱ ἐκεῖ χριστιανοὶ ἐν τάξει καὶ μὲ τοὺς ἑαυτούς των, καὶ μὲ τὴ θρησκεία καὶ μὲ τὴν Ἀποκρηὰ καὶ μὲ τὴ Σαρακοστὴ, κλείνουν καλὰ ἀπὸ τὴ χαραυγὴ τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν καὶ τὰ παράθυρα μέχρι τῆς... μεσημβρίας τῆς Καθαροδευτέρας !

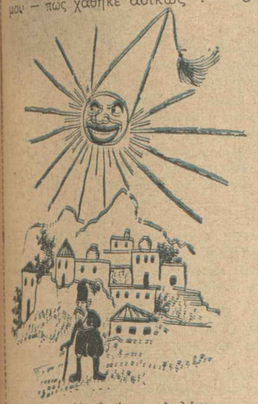

Ἀκόμα δὲν ἐημέρωσε ! λένε.

— Ἀκόμα δέν... ξημέρωσε λένε.

Ἀπὸ τὸ μεσημέρι, ὅμως καὶ ἔπειτα ἀρχίζει ἡ... Σαρακοστὴ κι' ἀκούγονται καὶ τὰ σαρακοστιανὰ τραγούδια καὶ σερβίρονται καὶ τὰ σαρακοστιανὰ φαγητὰ σ' ἕνα μέρος ἐξοχικό, ἰδίως στὸ μέρος ποὺ εἶναι ἁλώνια, ὅπου συγκεντροῦνται ὅλοι καὶ ὅπου τὸ γλέντι — σαρακοστιανὸ πλέον — συνεχίζεται ὡς νὰ βραδυάση ἡ Δευτέρα.

Ἐμίσεψ' ἡ Ἀποκρηά,
μὲ λόρες μὲ «μπαντοῦρες»,
κι' ἐμπῆκεν ἡ Σαρακοστή,
μ' ἐλῆες καὶ μὲ παποῦλες.

«Μπαντούρα» καὶ «ἀσκομπαντούρα» λέγεται στὴν Κρήτη, ἡ δική μας «γκάϊδα», δηλαδὴ ὁ «ἀσκαυλος» τῶν ἀρχαίων. «Παποῦλες» δὲ· εἶναι ἕνα εἶδος ὀσπρίου τῆς Κρήτης, ἀγνώστου στὴν ἄλλη — καθόσον ἐγὼ τοὐλάχιστον γνωρίζω — Ἑλλάδα. Κάτι μεταξὺ φακῆς καὶ μπιζελιοῦ.

Σὰν νυχτώση γυρίζουν στὰ σπίτια τους, τραγουδῶντας, τραγούδια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας:

Ἐμπῆκεν ἡ Σαρακοστή,
καὶ πῶς νὰ σοῦ μιλήσω ;
Ἂν σοῦ μιλήσω θὰ μοῦ πῆς
πῶς θὰ σὲ κρυματίσω !...

* * *

Τὸ φαγητὸ τῆς Καθαρῆς Δευτέρας εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλῆες, κουκιὰ ξηρὰ βρεμμένα, λούπινα, παποῦλες, χαλβᾶς καὶ ἄφθονο καλὸ κρασί.

Στὰ Λευκόγεια, ὅμως, τὸ ἀπόγευμα τῆς Καθαρῆς Δευτέρας, λαμβάνει χώραν μιὰ τελετὴ μακάβριος, ἡ ὁποία συμβολίζει τὸ τέλος πλέον τῆς Ἀποκρηᾶς, τὸ θάψιμο τοῦ τρελλοῦ γλεντιοῦ καὶ τὴ συγκέντρωσι τῶν ἀνθρώπων στὴ μετάνοια καὶ τὰ αὐστηρὰ θρησκευτικὰ καθήκοντά τους.

Ντυμένος σὰν γυναῖκα στὰ κατάμαυρα.

Τὸ ἀπόγευμα λοιπὸν τῆς Καθαρῆς Δευτέρας ὅλοι οἱ ἄνδρες ἢ σχεδὸν ὅλοι μουντζουρωμένοι, μὲ μπογιὲς ἢ βερνίκια παπουτσιῶν ἢ μουντζούρες ἀπὸ τσουκάλια, μαζεύονται στὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ.

Ἐκεῖ βάζουν ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπάνω σὲ μιὰ σανίδα, σὰν νεκρὸ κι' ἀρχίζουν νὰ τὸν κλαῖνε μὲ δίστιχα σατυρικά:

Μᾶς ἔφυγες, σὲ χάνουμε,
θὰ σ' ἀποχωριστοῦμε,
καὶ μᾶς ἀφήνεις... νηστικούς
νὰ σταυροκοπηθοῦμε.
Μὰ μὲ σταυροὺς καὶ προσευχές,
ὁ κόσμος δὲν χορταίνει
καὶ μὲ λουμπίνους καὶ ἐλῆες
Σαρακοστὴ δὲν βγαίνει !

Κατόπιν ἔρχονται οἱ... παπάδες, δηλαδὴ χωρικοὶ ντυμένοι, ὅσο κωμικὰ μποροῦνε, σὰν παπάδες, μ' ἕναν ψήστη π.χ. γιὰ καλυμαῦχι κι' ἕνα φουστάνι γρηᾶς γι' ἄμφιο κτλ.

Ἀκολουθοῦν οἱ δῆθεν συγγενεῖς, τοῦ μακαρίτη κλαίοντας — οἱ συγγενεῖς αὐτοί, δὲν εἶναι ἄλλοι, παρὰ οἱ ἀπορφανισθέντες.... μασκαράδες.

Ὅλοι οἱ μασκαράδες τὸν κλαῖνε.

Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ ὑποτιθέμενος νεκρός, εἶναι ὁ Καρνάβαλος, τὸν ὁποῖον κηδεύει ἡ Σαρακοστή. Εἶναι δὲ ντυμένος σὰν γυναῖκα, ἀδύνατη, ψηλὴ καὶ στὰ κατάμαυρα ντυμένη.

Ἡ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν θὰ χτυπήσουνε πένθιμα καὶ παιδιὰ μουντζουρωμένα θὰ κρατοῦνε τὰ στεφάνια. φτιαγμένα ἀπὸ φρέσκα κρεμμυδάκια καὶ σκορδόπουλα.

Καὶ ἡ μακάβριος γιορτὴ ἀρχίζει μὲ τὸ μοιραλόγι:

Ἐλᾶτε καὶ στὸ ξόδι του
κάμετε τὸν σταυρό σας,
ἕως τὰ χθὲς γλεντάγατε
μὲ τοῦτον στὸ πλευρό σας,
κρασὶ πολὺ σᾶς κέρασε,
καὶ «ὠματιὲς» κι' ἀπάκια,
μαζύ του ἐχορέψατε
κ' εἴπατε τραγουδάκια.

Ἡ «ὠματιὲς» εἶναι ἕνας μεζὲς ποὺ γίνεται ἀπὸ χοῖρο τὶς ἡμέρες τῶν Ἀποκρεω στὴν Κρήτη.

Παίρνουν τὰ ἔντερα τοῦ χοίρου καὶ τὰ βάζουν τρεῖς ἡμέρες σὲ καθαρὸ νερό, γιὰ νὰ λευκάνουν. Κατόπιν τὰ γεμίζουν μὲ ρύζι καὶ σιτάρι ἀλεσμένο ποὺ ἐκεῖ τὸ λένε «χόντρο». Στὸ γέμισμα αὐτὸ ἀναμετεῦουν κανέλλα, πιπέρι μαῦρο, κίμινο, πορτοκαλόφλοῦδες ξυσμένες καὶ σταφίδες.

Μὲ τὸ μίγμα αὐτὸ ἀφοῦ γεμίσουν τὰ ἔντερα τὰ βράζουν. Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ «ὠματιὰ» (ὠματιό) — γιατὶ ἄλλοτε ρίχνανε καὶ αἷμα μέσα, σὲ μερικὰ μέρη, χοιρινό. Ὅταν βράσῃ τὴ βγάζουνε σὲ πιάτο, τὴν κόβουν κομματάκια, τὴ γαρνίρουνε μὲ βραδιάσμενο «χόντρο» καὶ σερβίρουν.

Τὰ «ἀπάκια» πάλιν εἶναι τὸ ψαρονέφρι τοῦ χοίρου, μουσκευμένο, ἐπὶ ἡμέρες, μὲ ξύδι κι' ἔπειτα καπνισμένο μὲ ἀρωματώδη βοτάνα.

Αὐτὰ τὰ δυὸ φαγητά, εἶναι οἱ ἀποκρηάτικοι μεζέδες τῆς Κρήτης, καὶ τά... προτερήματα αὐτὰ τοῦ μακαρίτου Καρνάβαλου, κλαῖνε καὶ θρηνοῦν γιὰ ἐξαιτέρου γρύπια παλιοτήγανα !...

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΑΓΝΩΣΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΘΕΣΣΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

(Ἀπὸ ἀνέκδοτα χειρόγραφα)

ΕΙΝΑΙ ἀξιοπρόσεχτο τὸ γεγονὸς, ὅτι ὅλοι οἱ λόγιοι τῆς Θεσσαλίας στὸν ΙΗ΄ αἰῶνα, ἀπὸ τοῦ πανιερωτάτου ἀρχιεπισκόπου μέχρι τοῦ ἁπλοῦ μοναχοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ σοφολογιωτάτου διδασκάλου μέχρι τοῦ πλουσίου ἄρχοντος, εἶχαν καταληφθῆ ἀπὸ μιὰ στιχουργικὴ διάθεσι, ποὺ ἀπέδιδε συχνὰ ἐξαισίους καρπούς. Ἔγραφαν, λοιπόν, ἐμμέτρους καὶ σοφὲς πραγματεῖες καὶ ἐπιστολές, καὶ φιλοσοφικὰ καὶ ἐρωτικὰ «πονημάτια». Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ χειρόγραφα τῶν ἀφανῶν αὐτῶν ποιητῶν — ποὺ θὰ ἐδικαιοῦντο νὰ καταλάβουν περίβλεπτη θέσι στὸν Νεοελληνικὸ Παρνασσό, — σώζονται μέχρι σήμερα, ἀνέκδοτα, σὲ διάφορες ἰδιωτικὲς καὶ δημόσιες βιβλιοθῆκες τῆς Θεσσαλίας. Ἀπὸ αὐτά, σταχυολογοῦμε, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Μπουκέτου», τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα, ποὺ δίνουν παραστατικὴ ἰδέα γιὰ τὴν ἔμπνευσι καὶ τὴν τεχνικὴ ἱκανότητα τῶν λησμονημένων πειὰ Θεσσαλῶν ποιητῶν.

* * *

Ὁ «εὐγενέστατος ἄρχων» Δημητράκης Τζιλάκογλου, ἀπὸ τὴν Ρεντίνα, ἕνα χωριὸ τῆς Καρδίτσας, μᾶς ἄφησε σὲ χειρόγραφα δύο ἔργα: «Ἀλφαβητάριον περὶ ματαιότητος τοῦ κόσμου, μετανοίας καὶ κρίσεως» καὶ «Σάτυραν τῆς δολιότητος τοῦ κόσμου».

Ἰδοὺ μερικοὶ στίχοι ἀπ' τὸ πρῶτο:

Ἄρχοντες καὶ μεγιστάνοι μ' ὅλη τὴν πτωχολογιά,
θάνατος σᾶς παντεχαίνει νέους, γέρους καὶ παιδιά.
Βλέπετε, μὴ πλανηθῆτε εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωήν,
στὸν καλλωτισμὸν τοῦ κόσμου καὶ ματαίαν ἡδονήν.
Μὴ λυμπίζεσαι ποτὲ σου πράγματα προσωρινά.
Ἡ ζωή μας εἶν' βραχεῖα καὶ σὰν ὄνειρο περνᾶ.
Ξίφος ἔρχεται τοῦ χάρου, ποὺ θερίζει τὴν ζωὴν
καὶ τὴν δόξαν ἀφανίζει, παίρνει σου καὶ τὴν ζωήν.
Ὑπηρέται καὶ αὐθένται, βασιλεῖς τε καὶ πτωχοὶ
γυμνοὶ θέλουν νὰ σταθοῦνε ἐν τῇ ὥρᾳ τῇ φρικτῇ!

Ὁ ἀπαισιόδοξος στὸ «Ἀλφαβητάριο» Τζιλάκογλου γίνεται στὴν «Σάτυρα τῆς δολιότητος τοῦ κόσμου» δριμύς, γιὰ νὰ καυτηριάση τὴν ὑποκρισία τῶν ἀνθρώπων:

Τί ἀσυστόλως ὁ κόσμος ὅλος
ἔφθασε νὰ εἶναι ψευτιὰ καὶ δόλος.
Κάθε φιλία ἄκρα δολία,
ἐνὶ λόγῳ ἔχθρα τελεία.
Ὅλ' ἡ κοινότης εἶν' ὑποκρίσις
ἠλλοιωμένη ἡ ἀνθρωπότης.
Τί κολακεία καὶ τί κακία
εἶναι ἐκείνη ἡ γυναικεία!
Κοινὴ ἀπάτη τὸ πᾶν ταράττει
καὶ ἐν συντόμῳ τὸ μεταπλάττει.

* * *

Πολὺ πιὸ χαριτωμένος εἶναι κάποιος Σάββας, μαναχὸς ἐν Νεοχωρίῳ Καστριάδος (ἐπαρχίας Βόλου), ὁ ὁποῖος, λησμονῶντας τὸ ἱερατικὸ σχῆμα του, συνέταξε ἔμμετρο μεταξὺ ἄλλων καὶ:

«Ἐγκώμιον τοῦ κάλλους καὶ τῆς χάριτος τῶν μελῶν τοῦ σώματος νεάνιδος, τῆς φωνῆς, τοῦ γέλωτος καὶ τοῦ βήματος αὐτῆς, τῆς εὐσημίας καὶ τῆς λαμπρότητος τῶν κοσμημάτων της».

Οἱ στίχοι τοῦ ποιήματος αὐτοῦ εἶναι ἀπολαυστικοί. Μαρτυροῦν ὅτι ὁ μοναχὸς Σάββας ἦταν βαθὺς γνώστης τῶν θελγήτρων τοῦ ὡραίου φύλου. Ἀκοῦστε τον πῶς τὰ ἐξυμνεῖ:

. . . Λευκὴ χιὼν εἶν' ὁ λαιμός, τὸ στῆθος εἶναι γάλα,
στρογγύλος εἶναι ὁ λαιμός, τὸ στῆθος ὑψωμένον,
Δύο μῆλα ἐλεφάντινα, ὄχι τόσον μεγάλα,
πηγαίνουν κι' ἔρχονται συχνὰ, σὰν κῦμα φουσκωμένον.
Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δῇ οὔτε ὁ Ἄργος τ' ἄλλα,
ὅ,τ' εἶναι πλειὸ ἐνδότερα, δὲν εἶναι δεδομένον,
Εὔκολα ὅμως δύναται τινὰς νὰ συμπεράνῃ
ἐκεῖνα ποὺ εἶναι ἀφανῆ, νὰ δῇ τὰ ἔξω φθάνει.
. . . Ἐκ κεφαλῆς ἕως ποδῶν ἐκπέμπει εὐσωμίαν
οἷαν θεὰ τοῦ ἔρωτος, οἷαν ἡ Ἀφροδίτη.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐρωτικά του ποιήματα, ὁ πολύξερος αὐτὸς μοναχὸς ἔγραψε καὶ στιχούργημα περὶ τῆς «Ἀστοθείας τοῦ Χρυσίου». Τὸ ποίημα αὐτὸ τὸ χαρακτηρίζει κάποια ἐλαφρὰ φιλοσοφικὴ διάθεσις:

Κίτρινος εἶμαι καὶ χλωμὸς, πολλὴν δύναμιν ἔχω
Μὲ δένουσι καὶ μὲ σφαλοῦν, ἐγὼ φεύγω καὶ τρέχω.
Χλωμὸς καὶ κίτρινος εἶμι, πάντες δέ μ' ἀγαποῦσι,
μικροί, μεγάλοι, ἄρχοντες, πτωχοί μ' ἐπιθυμοῦσι.

* * *

Μεταξὺ τῶν ποιημάτων ποὺ διεσώθησαν χειρόγραφα χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρεται τ' ὄνομα τοῦ στιχουργοῦ, ξεχωρίζει ἕνα ποίημα «Περὶ ματαιότητος τοῦ Κόσμου». Βαθεὶα ἀπαισιοδοξία διαπνέει τοὺς στίχους αὐτούς. Στὴν ἀρχὴ, ὁ Κόσμος (ἡ Ζωὴ δηλαδὴ) ἀπαριθμεῖ σ' ἕνα ὑμνο τὸ τί καλὰ χαρίζει στὴν ἀνθρωπότητα. Μὰ ὁ θνητὸς δὲν εἶναι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀπάντησι τῆς Ζωῆς. Καὶ τῆς ὑποβάλλει καὶ ἄλλο ἐρώτημα:

— Ἔτι ἕνα ἐρωτῶ σε, Κόσμε, καὶ παρακαλῶ.
Τὰ καλὰ ὁποῦ μοῦ εἶπες, μένουσι παντοτεινά ;
Μετὰ θάνατον τὰ παίρνουν ἢ ἀπέρχονται γυμνοί
Ἢ ἐσὺ τὰ μεταπαίρνεις καὶ αὐτοὶ μένουν γυμνοί

Καὶ ὁ Κόσμος ἀπαντᾶ μὲ πικρὸ σαρκασμό:

— Μὰ, καλά, ἀποθαμένον δὲν ἐπῆγες νὰ ἰδῆς;
Μὲ τὸ σάβανον τὸν θάνουν εἰς τὲς δυὸ πῆχες γῆ,
μὲ τὸ χῶμα τὸν σκεπάζουν καὶ αὐτόν, ὡς τὸν πτωχόν,
τέλος πάντων τὸν ἀφήνουν εἰς τὸν τάφον μοναχόν.
Καὶ ἐγὼ πάλιν γυρίζω εἰς τὸ γένος τῶν βροτῶν.
νὰ πλανέσω καὶ τοὺς ἄλλους, — τὸν σιγούρευσα αὐτόν, —
καὶ νὰ τοὺς παρακινήσω ψέματα νὰ ὁμιλοῦν
καὶ μὲ ὅλας νοθευμένας πραγματεῖας νὰ πωλοῦν,
πλούσιοι διὰ νὰ γένουν, τὰ καλὰ μου νὰ χαροῦν,
τοὺς πτωχοὺς νὰ ἀτιμάζουν καὶ νὰ τοὺς καταφρονοῦν.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦταν ἂν ἐξεδίδοντο σὲ τόμο τὰ πολλὰ αὐτὰ ποιήματα.

Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

νοῦν σὰ μοιρολογιστάδες τῆς καθαροδευτεριάτικης κηδείας του.

* * *

Σὰν τὸν κλάψουν στὸ μεσοχῶρι τὸν Καρνάβαλο, ἀρχίζει ἡ κηδεία του.

Τότε προσέρχονται μερικοὶ κακομουντζουρωμένοι κι' αὐτοί, κρατοῦντες ψηλὰ ἀντὶ ἐξαπτερύγων διάφορα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χαλασμένα: Τηγάνια, παληοδίσκους κρεμασμένους ἀπάνω σὲ σουβλιά, φτιάρια κτλ. καὶ ἡ κηδεία ξεκινάει, ὑπὸ τοὺς κοπετοὺς τῶν.... μασκαράδων.

Ὁ λεγόμενος παπᾶς, κρατάει μιὰ «πανίστα», «φουρναρόπανο» μὲ τὴν μακρυὰ λαβή του, μὲ τὸ ὁποῖο «πανίζουνε» τοὺς φούρνους. Τὴν «πανίστα» αὐτὴ τὴ βουτάει σ' ὅσα νερά, θὰ συναντήση στὴ διάβασί του καὶ θυμιάζει... ραντίζοντας μ' αὐτὰ τοὺς ἀκολουθῶντας καὶ ψάλλοντας:

Ἡμεῖς ἐτοῦτον κλαίομεν,
ἡμᾶς ποιος θὰ μᾶς κλάψῃ,
ὁποῦ τὸ σκορδοκρέμμυδο
τ' ἄντερα θὰ μᾶς κάψῃ !...

Ἔτσι ἡ πομπή, ἀφοῦ γυρίση ὅλο τὸ χωριό, θὰ καταλήξῃ στὸν περίβολο τῆς ἐκκλησίας, ὅπου καὶ θὰ τελειώσῃ ἡ παράστασις.

Ἐκεῖ θὰ ἀποθέσουν τὸν πεθαμένο, θὰ τὸν ψάλουν, θὰ τὸν κλάψουν, θὰ τοῦ εὐχηθοῦν... καλὴ ἀντάμωσι τοῦ χρόνου, θὰ τελειώσῃ ἡ τελετὴ καὶ ὅλοι θὰ γυρίσουνε στὰ σπίτια τους.

Μὲ τὴν τελετὴ τελειώνει καὶ τὸ γλέντι.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη παύει κάθε τραγοῦδι, κάθε χαροποιὸς ἐκδήλωσις, κάθε γλέντι. Κάθε μασκαρᾶς πρέπει νὰ γδυθῆ, κάθε μουντζουρωμένος νὰ πλυθῆ, κάθε χρῶμα νὰ λείψῃ.

Ἀρχίζει ἡ ψυχοσωτήριος Σαρακοστή !...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

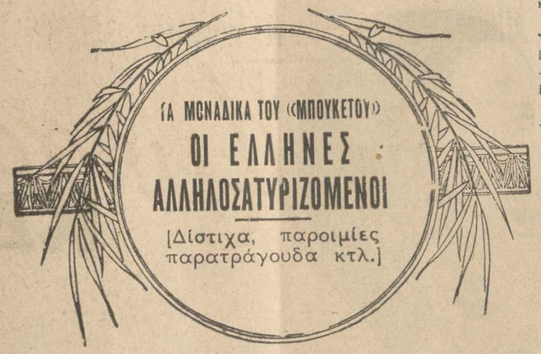

Ἡ «φαγοῦρες» τῶν Ἑλλήνων μεταξύ τους δὲν ἔλειψαν ποτέ. Γκρίνιες καὶ κουτσομπολιά, κουσκουσουριὲς καὶ κακολογίες διεσταυροῦντο καὶ διασταυροῦνται μεταξὺ ἐπαρχιῶν, πόλεων καὶ χωριῶν ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος μέχρι σήμερον. Οἱ Μωραῖτες χλευάζουν τοὺς Ἑπτανησίους, οἱ Ἑπτανήσιοι τοὺς Μωραῖτες καὶ ἡ «φαγούρα» ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθῇ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν Ἕλληνες.

Μὴν ξαφνιάζεσθε ὅμως. Τὰ ἴδια γίνονται παντοῦ. Καὶ στὰς Εὐρώπας. Καὶ οἱ Γάλλοι σατυρίζονται μεταξύ τους καὶ οἱ Ἄγγλοι καὶ πάντες οἱ λαοὶ ἀνεξαιρέτως σχεδόν.

Ἂς ἔρθουμε ὅμως στὰ δικά μας. Καὶ μάλιστα στὰ σημερινά, ἀφήνοντας κατὰ μέρος τοὺς ἀρχαίους προγόνους καὶ τοὺς Βυζαντινούς, ποὺ τὰ ἴδια ἔκαναν μεταξύ τους, βομβαρδιζόμενοι διὰ σατυρικῶν στίχων.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἰδοὺ τὰ ἐναντίον τῶν Ἀρβανιτῶν δίστιχα καὶ ἰδοὺ ἡ παροιμίες τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων:

Ἀρβανίτη ἂν κάμῃς φίλο
φάσα καὶ κομμάτι ξύλο !...
— Ὁ Θεὸς δὲν εἶν' Ἀρβανίτης
ἀλλὰ δικαιοκρίτης.
— Ὁ Ἀρβανίτης πλένεται
καὶ ἡ ποδιά του χαίρεται.

Καὶ ἔρχεται ἡ σειρὰ τῶν βλάχων.
Τὰ παρακάτω δίστιχα κ' ἡ παροιμίες ἔχουν σκαρωθῆ ἀφαλῶς ἐναντίον τῶν βλάχων ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων:

Ἔσκοτῶσαν ἕνα βλάχο
στὰ παπούτσια μου τὸ γράφω !
— Ὅλο τοῦ βλάχου τὸ τυρὶ τυρόπητα νὰ γίνῃ.
— Κόφτει ὁ βλάχος τὸ τσαροῦχι
τί' ὅπου θέλει ἂς φυγῆ ἡ μύτη !
— Ξέρει ὁ βλάχος
τί ἔχει ὁ τράστος.
— Ὁ βλάχος ἂν δὲν τοῦ πάρουν τὸ σκιάδι δὲν πληρώνει τὸ κουμμέρι.
— Ὁ βλάχος ἄρχος κι' ἂν γενῆ πάλιν πατσὲς μυρίζε..
— Ὁ βλάχος ἄρχος κι' ἂν γενῆ βλαχίλες θὰ μυρίσῃ.
— Ξέρει ὁ βλάχος τ' εἶν' τὸ σφουγγάτο
— Ὅλοι οἱ βλάχοι μιὰ γενειά.

* * *

Ἀλλὰ δὲν μένουν καὶ οἱ Ἑβραῖοι ἔξω ἀπὸ τὸν χορό. Τοὺς ἔχει περιλάβει κι' αὐτοὺς ἡ νεοελληνικὴ σάτυρα. Καὶ ἰδοὺ:

— Φωνάζει σὰν Ἑβραῖος.
— Βραμᾶ ὁ Ἀθριὸς κ' ἡ τύχη του, βρωμοῦν καὶ τὰ καλά του.
— Ἀνακατώνεται σὰν τὸν Ἀθριὸ στὸ κουμμέρκι.
— Ὁ Ἀθριὸς ὅταν φτωχήνῃ
τὰ παλιὰ δεφτέρια πιάνει.
— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ μουφλοῦζη Ἑβραῖο.

* * *

Δὲν ἐλησμονήθηκαν ὅμως καὶ οἱ γῦφτοι. Μαζύ μας ζοῦν κι' αὐτοί, ὑπὸ τὸν ἴδιο οὐρανό. Καὶ νὰ τί τοὺς ψάλλει ὁ λαός:

— Γύφτος κρούει, γύφτος σκούζει.
— Γύφτικο σπίτι καίεται καὶ διὸ λογαριάζεις ;
— Πάει στοὺς γύφτους γιὰ προξιό !
— Ὅλοι οἱ γύφτοι μιὰ γενειά.

* * *

Γιὰ νὰ μὴ μείνουν ὅμως παραπονεμένοι καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι, παίρνουν τὸ μερτικό τους καὶ οἱ φίλοι μας οἱ Γάλλοι:

Οἱ φρανζέζοι ὅταν πεινοῦσι
τάρλα τάρλα τραγουδοῦσι.

* * *

Κ' ἐρχόμαστε στὰ οἰκογενειακά μας. Ἰδοὺ πρῶτοι καὶ καλλίτεροι οἱ Κρητικοί:

Κρητικὸ κι' ἂν κάμῃς φίλο
κράτει πάντοτε καὶ ξύλο.

Ἀκολουθοῦν οἱ Χιῶτες:

Ὅλ' οἱ Χιῶτες εἶν' λωλοί
Ποιὸς ὀλίγο ποιὸς πολύ.
— Εἶδες πράσιν' ἄλογο ;
Εἶδες καὶ Χιώτη γνωστικό.

Κί' ἕνα δίστιχο γιὰ τοὺς Μανιάτες:

— Εἶδες γουροῦνι παστρικό;
Εἶδες Μανιάτη γνωστικό.

* * *

Δὲν μένει ὅμως ἔξω κι' ὁ τετραπέρατος Μωρηᾶς. Καὶ νὰ τί λένε γιὰ τοὺς Μωραῖτες οἱ Ἑπτανήσιοι:

Δεκοχτὼ 'ν' οἱ Μωραῖτες
κι' ἔχουν εἴκοσι θεούς.

* * *

Καὶ πεταγόμαστε στὰ Καρδάμυλα τῆς Χίου. Ἐδῶ πλέον θίγεται ἡ ἐξυπνάδα τῶν καλῶν νησιωτῶν:

Ἑκατὸ Καρδαμυλίτες
ἕνα γάδαρο φορτώναν.

* * *

Ἀλλὰ κ' οἱ Καλαμιτσιῶτες δὲν μένουν χωρὶς σχετικὸ κομπλιμάν. Ἰδού:

Δώδεκα Καλαμιτσιῶτες
δεκατέσσερες κουβέντες

* * *

Καὶ ἀκολουθοῦν οἱ Παξινοί. Ἔχουν φαίνεται μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν τόπο τους. Καὶ δικαίως. Ποιὸς δὲν ἀγαπάει τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του ; Μὰ ὁ λαὸς σατυρίζει καὶ τὴν ἀδυναμία τους αὐτή:

Παξοὶ κι' Ἀντίπαξοι
Λόντρες δεκάξη !

Καὶ παίρνει σειρὰ ἡ Σίφνος:

Τὸ Σιφνέικο 'ποδοσίδι
μιὰ ἐλπὶ κι' ἕνα κρομμύδι.

* * *

Καταπληκτικόν !... Ἡ καλὴ καὶ γραφικὴ Πάρος ἀκούει τὰ ἐξ ἀμάξης. Διαβάστε:

Γὼ δὲ θέλω ἀπὸ τὴν Πάρο
μήτε κότα γιὰ νὰ πάρω,
μήτ' αὐγὸ μήτε κροκό
μήτε πράγμα θηλυκό.

Ἀσφαλῶς τὰ παραλένε εἰς βάρος τῆς ὡραίας νήσου.

* * *

Ἰδοὺ καὶ ἡ Νάξος. Ἔχει λέει τό... μεγαλείτερο φεγγάρι! Καὶ τῆς τὰ ψέλνουν δεόντως:

Φέγγος, φέγγος, φέγγαρος
τῆς Ἀξιᾶς ὁ φέγγαρος,
κι' ὄχι τῆς Ἀμοργοῦ τὸ φεγγαράκι.

Ἐδῶ πλέον ψάλλεται ὁ ἀναβαλλόμενος ἐναντίον τῆς μισῆς σχεδὸν Ἑλλάδος. Ἄκουσον. . . Ἄκουσον:

Τρία κάπα κάκιστα
δυὸ μὲ παγκάκιστα
Κρήτη, Κύπρος καὶ Κεφαλλονιά,
Μυτιλήνη καὶ Μωρηᾶς

* * *

Δὲν μένει ὅμως ἔξω τοῦ χοροῦ κ' ἡ πρωτεύουσα. Ἰδού:

Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι
καὶ κακοὶ Μυτιληναῖοι.

* * *

Καὶ τέλος ἕνας ἀκόμη γενικὸς ἐξάψαλμος. Διάβασε καὶ φωτίσου, ἀναγνώστα:

Αἱ μὲν Θῆβαι κοπεραί
κ' αἱ Ἀθῆναι δολεραί,
Κόρινθος ὀδυνηρὰ
κ' ἡ Κορώνη μοχθηρά,
Ἄρτα εἶν' φθοροποιά,
χ' Ἰωάννινα μωρά,
Τρίκκαλα τρία κακά.
Λύτρωσε με Κύριε
τῶν τοιούτων τῶν κακῶν.

* * *

Ἔτσι ἀλληλοχλευάζονται καὶ ἀλληλοσατυρίζονται οἱ νεώτεροι Ἕλληνες. Ἀλλὰ μὴν ἀπορῆτε. Ἄνθρωποι εἶμαστε. Ἔχουμε τὰ κουσούρια μας κι' ἀκόμα, σκεφθῆτε ὅτι Ἕλληνες ἐσμέν. Ἤγουν, τοῦτέστι, δηλαδὴ, παληόγλωσσες !...

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΡΟΜΑΝΤΖΟ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΝΤ' ΑΙΓΚΡΕΜΟΝ

Μιὰ ἀλλη ΚΑΡΔΙΑ

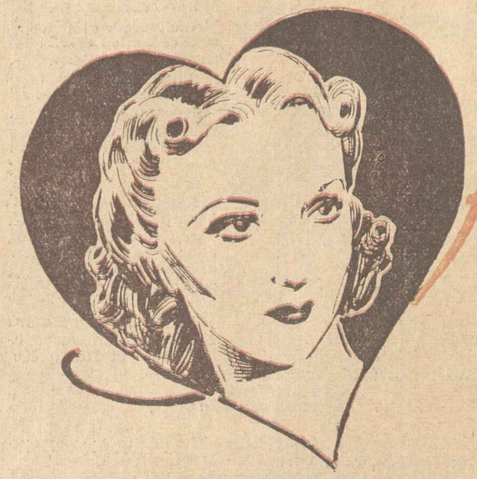

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Ἔσωσες τὴ Σίτα μας, εἶπε ὁ γέρο Μανᾶρ μὲ τὴν χαρακτηριστικὴ πίστι τῆς φυλῆς του στὸ πεπρωμένο. Εἶσαι γιὰ μᾶς ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ. Μίλησε καὶ θὰ σ' ἀκούσουμε.

— Πρόκειται, τοὺς ἀπάντησε ὁ Ζὰν—Ζάκ, νἀρθῆτε μαζύ μου σ' ἕνα ἔρημο μέρος μεταξὺ τοῦ Συχὰρ καὶ τοῦ Ζαμπορὰχ, ὅπου ἔχω τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν Ἐμίρη τῆς Μασκάτης νὰ ψάξω γιὰ μαργαριτάρια. Ἂν πετύχω στὶς ἔρευνές μου, θὰ σᾶς δώσω τὸ μερίδιο ποὺ σᾶς ἀναλογεῖ καὶ θὰ σᾶς κάνω πλούσιους.

— Ἤμαστε ἕτοιμοι νὰ φύγουμε, ἀπάντησε ὁ μνηστὴρ τῆς Σίτας, ὁ Ἀριπό, καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ γιατὶ θὰ μᾶς πάρετε μαζύ σας. Μὰ εἶναι Μάρτιος ἀκόμα καὶ πρέπει ν' ἀρχίσουμε τὴν ἁλιεία τὸν Ἰούλιο γιὰ νὰ πετύχουμε... Ἐν τῷ μεταξὺ, πρέπει ν' ἀγοράσης ἕνα πλοῖο ἀρκετὰ μεγάλο γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ταξιδέψουμε ὡς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Πρέπει νὰ ἐφοδιαστοῦμε μὲ τρόφιμα, νὰ προμηθευθοῦμε ὅπλα, γιατὶ σ' αὐτὰ τὰ μέρη γυρίζουν ἄγριες φυλὲς, καὶ τ' ἀπαραίτητα δίχτυα καὶ ἐργαλεῖα γιὰ τὸ ψάρεμα.

— Καλά! Θὰ ἀγοράσω τὸ πλοῖο, ἀπάντησε ὁ Ζὰν — Ζάκ, ὁ ὁποῖος εἶχε καταθέσει τὰ χρήματα ποὺ εἶχε πάρει μαζύ του σ' ἕναν Ἄγγλο τραπεζίτη τῆς Μασκάτης.

— Ἐγὼ κι' ὁ Μανᾶρ, εἶπε ὁ Ἀριπό, θὰ σὲ βοηθήσουμε γιὰ νὰ διαλέξης τὸ κατάλληλο πλοῖο.

— Εὐχαριστῶ. Ἀλλὰ θὰ μπορέσετε νὰ μοῦ βρῆτε καὶ ἀνθρώπους γιὰ νὰ τὸ ὁδηγήσουν;

— Ὁ Μανᾶρ κι' ἐγὼ ἤμαστε ἀρκετοί. Ἂν θέλης νὰ πάρουμε καὶ τὴ Σίτα μαζύ σας, θὰ φροντίζη νὰ μᾶς μαγειρεύη καὶ θὰ μᾶς βοηθάη στὶς δουλειές μας.

— Ἤμαστε σύμφωνοι, ἀπάντησε ὁ Ζὰν—Ζὰκ Ντερόντ, στὸν ὁποῖον ἡ εἰλικρινεῖς αὐτὲς φυσιογνωμίες ἐνέπνεαν ἐμπιστοσύνη. Ἀπὸ αὔριο, ἀρχίστε νὰ ψάχνετε γιὰ πλοῖο καὶ ἄμα βρῆτε κανένα, εἰδοποιῆστε με...

Καὶ, βγάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ πορτοφόλι του, πρόσθεσε:

— Ἐπειδὴ δὲν θὰ μπορῆτε πειὰ νὰ δουλέψετε ἀφοῦ θὰ φροντίζετε γιὰ τὴ δική μου δουλειά, εἶναι δίκαιο νὰ σᾶς δώσω μιὰ προκαταβολὴ γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ ζήσετε. Νά, πάρτε...

Μὰ ἐκεῖνοι δὲν ἐννοοῦσαν νὰ δεχτοῦν μὲ κανένα τρόπο αὐτὴ τὴν προκαταβολή. Ἔτσι ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἀναγκάστηκε νὰ χρησιμοποιήση ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ τοὺς πείση νὰ πάρουν τὸ χρηματικὸ αὐτὸ ποσόν.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρό, ἡ προετοιμασίες εἶχαν τελειώσει. Ὁ Ἀριπὸ εἶχε ἀγοράσει ἕνα πολὺ καλὸ πλοῖο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἐπιδιορθωθῆ καὶ ἦταν πειὰ ἕτοιμο γιὰ τὸ ταξίδι. Ἦταν ἀρκετὰ μεγάλο καὶ εἶχε μιὰ ἀρκετὰ εὐρύχωρη ἀποθήκη γιὰ τὰ ἐμπορεύματα, ποὺ ὁ Ζὰν—Ζὰκ τὴ χώρισε σὲ δυὸ δωμάτια ἀπ' τὰ ὁποῖα τό ἕνα κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸ ἄλλο παραχώρησε στοὺς δυὸ συντρόφους του.

Τέλος, ἕνα πρωῒ τοῦ Μαΐου ἔφυγαν ἀπ' τὴ Μασκάτη, πέρασαν ἀπ' τὴ θάλασσα τοῦ Ὀμὰν καὶ διευθύνθηκαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Περσικοῦ κόλπου, στὸ ὁποῖο ἔπρεπε νὰ βρίσκεται ὁ βράχος.

Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὁ Θεὸς τοὺς εὐνοοῦσε. Καμμιὰ ἀντίθετη πνοὴ ἀνέμου, καμμιὰ θύελλα δὲν ἔφερε ἐμπόδια στὸ ταξίδι τους.

Ἔφτασαν ἔτσι αἰσίως στὸν προορισμό τους. Ἡ ἀκτὴ στὴν ὁποία ἄραξαν ἦταν ἐντελῶς ἔρημη καὶ φαινόταν σὰν τόπος ἐντελῶς ἐγκαταλειμμένος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

— Ὁ βράχος μου θὰ βρίσκεται ἀσφαλῶς σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη, εἶπε ὁ κόμης. Καὶ καθὼς βλέπω, δὲν θὰ ἔχουμε νὰ φοβηθοῦμε καμμιὰ ἐνόχλησι ἀπὸ τοὺς αὐτόχθονες... Ἤμαστε σὲ μιὰ ἐρημιά...

Ὡστόσο, τὸ διαπεραστικὸ βλέμμα τοῦ Ἀριπὸ διέκρινε σὲ ἀρκετὴ μεγάλη ἀπόστασι ἕνα μαῦρο σημάδι ποὺ τὸ ὁποῖον κινιῶνταν μερικὰ δέντρα.

— Ἂν τὸ μέρος δὲν εἶναι τώρα κατοικημένο, εἶπε, ἦταν ὡστόσο ἄλλοτε.

— Ἀπὸ ποῦ τὸ καταλαβαίνεις αὐτό; τὸν ρώτησε ὁ Ζὰν—Ζάκ.

— Βλέπω ἐκεῖ κάτω μιὰ κρήνη, ἡ ὁποία δὲν χτίστηκε βέβαια μόνη της...

Ὁ Ζὰν—Ζὰκ κύτταξε κι' αὐτός, μὰ δὲν εἶδε τίποτε.

— Μιὰ κρήνη ξαναεῖπε. Μιὰ κρήνη ποσίμου νεροῦ. Ναί, εἶμαι βέβαιος. Μιὰ κρήνη σὰν αὐτὲς ποὺ ὑπάρχουν σ' ὅλες τὶς παραλίες, στὶς ὁποῖες κατοίκησαν ποτὲ ἄνθρωποι, ἔστω καὶ γιὰ λίγο καιρό.

Πεζοπόρησαν ἐπὶ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας καὶ ὁ Ζὰν—Ζὰκ βεβαιώθηκε τέλος ὅτι ὁ Ἀριπὸ εἶχε μαντέψει ὀρθά. Συνάντησαν πράγματι μιὰ κρήνη δροσεροῦ καὶ καθαροῦ νεροῦ καὶ, σὲ λίγη ἀπόστασι ἀπ' αὐτήν, εἶδαν τὰ ἐρείπια ἑνὸς ἐγκαταλειμμένου χωριοῦ.

Ἡ καλύβες ποὺ τ' ἀποτελοῦσαν ἄλλοτε δὲν ὑπῆρχαν πειὰ, ἀλλὰ μέσα στὰ περιβόλια του ὅπου φύτρωνε ἀνυπόπτωτα κάθε λογῆς βλάστησι, βρῆκαν μαῦρα καὶ ἄσπρα σταφύλια, ροδάκινα, πεπόνια καὶ σῦκα.

Οἱ καρποὶ αὐτοὶ ἦσαν γι' αὐτοὺς πολύτιμοι. Θὰ συμπλήρωναν τὶς προμήθειες ποὺ εἶχαν φέρει μαζύ τους κι' ἔτσι θὰ μποροῦσαν ν' ἀφιερωθοῦν ξένοιαστοι, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς, στὴν ἀναζήτησι τῶν μαργαριτῶν καὶ κατόπιν στὴν ἁλιεία τους.

Μόλις ἐγκαταστάθηκαν, ἄρχισαν τὶς ἔρευνες. Ἡ ἐργασία αὐτὴ τοὺς ἀπασχόλησε πολὺ καιρό γιατὶ ἡ ἐποχὴ ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται ἀνυπόφορη, μόνο λίγες ὧρες καθημερινῶς τοὺς ἐπέτρεπε νὰ ἐργάζωνται.

Ἂν καὶ ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ Ἀριπὸ ἦταν ἀναμφισβήτητη καὶ ἡ πεῖρα του μεγάλη, ὡστόσο δὲν ἀνακάλυψαν τίποτε, οὔτε τὴν παραμικρὴ μαργαριτοφόρο κοίτη, οὔτε ἕνα ὄστρεο, οὔτε τὴν ἐλαχίστη ἔνδειξι.

Ὁ Ζὰν—Ζὰκ, ἂν καὶ ἦταν ἄνθρωπος μὲ μεγάλη ὑπομονὴ εἶχε ἀρχίσει ν' ἀπελπίζεται. Ὄχι μόνο θὰ ἀποβαλοῦσε ὅλες τὶς οἰκονομίες του στὴν ἄγονη αὐτὴ ἐπιχείρησι, ἀλλὰ καὶ ὅταν θὰ ξαναγύριζε στὸ Μπροντώ, δὲν θὰ εὕρισκε ἴσως πειὰ ἐργασία...

Ἦταν ζήτημα ἂν ὁ κ. Ντεπὰς θὰ τὸν ἔπαιρνε πάλι κοντά του, τώρα ποὺ εἶχε ἀπορρίψει τὸ χέρι τῆς κόρης του... Ὁ πλούσιος ἔμπορος δὲν θὰ τὸν συγχωροῦσε ποτὲ γι' αὐτό... Κι' ἂν ἀκόμα τὸν ἔπαιρνε πάλι στὴν ἐργασία του, ἀσφαλῶς θὰ τοῦ ἔδινε μιὰ θέσι ταπεινὴ κι' ἀσήμαντη...

Ἀλλὰ ὄχι!... Δὲν θὰ γινόταν αὐτό... Ἔσφιγγε τὶς γροθιές του καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἐμψυχώση τοὺς συντρόφους του.

Μὰ τοῦ κάκου.. Μιὰ μένα τέλος, ὁ Ἀριπὸ τοῦ εἶπε θλιβερά:

— Ἡ ἐποχὴ πέρασε πειὰ ἀφέντη... Δὲν βρήκαμε τίποτε... Ἂν θέλης μποροῦμε νὰ ξαναγυρίσουμε ἐδῶ τὸ Σεπτέμβριο, ἀλλὰ δὲν πιστεύω πειὰ νὰ πετύχουμε.

Ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἔκλινε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του. Ἔξαφνα ὅμως τὸ σήκωσε πάλι ἐνῷ στὰ μάτια του ἔλαμπε ἡ ἀποφασιστικότης...

— Ἀ δοκιμάσουμε ἀκόμα μιὰ φορά, εἶπε. Αὔριο, πολὺ πρωΐ, θὰ πᾶμε ἐκεῖ κάτω, στὸν μικρὸ ἐκεῖνον ὅρμο, στοὺς πρόποδες αὐτοῦ τοῦ μεγάλου κι' ἀπόκρημνου βράχου ποὺ διακρίνω ἀπὸ δῶ καὶ ὅπου δὲν ψάξαμε ἀκόμα..., θὰ δοκιμάσουμε καὶ ἴσως πετύχουμε...

Τὴν αὐγὴ τῆς ἄλλης ἡμέρας, ἡ γλυκειὰ αὔρα ἔσπρωχνε τὸ πλοιάριό τους πρὸς τὸν ἀπόκρημνο βράχο, ὅπου δὲν ἄργησαν νὰ φτάσουν.

Μόλις ὁ βράχος ἔγινε θεατός, ἀπό κοντά, ὁ Μανᾶρ τραύλισε γεμάτος ἔκπληξι καὶ χαρά:

— Ἀφέντη!... Ἀφέντη!... Νά...

— Τί τρέχει; τὸν ρώτησε ὁ Ζὰν—Ζὰκ, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξερε ποῦ ν' ἀποδώση τὴ συγκίνησί του.

— Αὐτὸς ὁ βράχος, ὁ τόσος μεγάλος, ὁ τόσο ψηλὸς ποὺ βουτάει μέσα στὴ θάλασσα εἶναι ὁ ἴδιος στὸν ὁποῖο δουλεύαμε γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Ἐμίρη τῆς Μασκάτης ὅταν ἤμουν πολὺ νέος...

— Καὶ εἶχε μαργαριτοφόρα ὄστρεα;

— Ναί... πολλά... ἄπειρα...

Ὁ Ἀριπὸ γδυνόταν κιόλας γιὰ νὰ βουτήξη στὴ θάλασσα. Ὁ Ζὰν—Ζὰκ τὸν ἔπιασε τότε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἂν πετύχουμε, θὰ πλουτίσετε καὶ σεῖς. Κανένας ὅμως, εἴτε στὴ Μασκάτη, εἴτε ἄλλοῦ πουθενὰ δὲν πρέπει νὰ ξέρη ποῦ βρίσκεται ὁ θησαυρός μας.

Ὁ Μανᾶρ κι' ὁ Ἀριπὸ τὸν κύτταξαν μὲ ἀπέναντη ἀφοσίωσι.

— Δὲν ἔσωσες τὴ Σίτα μας; τοῦ εἶπαν συχρόνως κ' οἱ δυό. Ἤμαστε λοιπὸν δικοί σου!... ... ...

Ὁ Ἀριπὸ ἔφραξε τ' αὐτιά του μὲ κερὶ κι' ἔσφιξε τὴ μύτη του μ' ἕνα μικρὸ κεράτινο ἐργαλεῖο, ὅπως κάνουν στὸν Περσικὸ κόλπο ὅλοι οἱ ψαράδες μαργαριταριῶν. Συχρόνως κρέμασε ἀπὸ τὸν λαιμό του τὸ δίχτυ μέσα στὸ ὁποῖο ὁ ψαρᾶς βάζει τὸ ὄστρεο μόλις τὸ ἀποσπάση ἀπὸ τὸ μέρος στὸ ὁποῖο εἶναι κολλημένο.

Ὁ Ἀριπὸ, ὄρθιος στὴν πλώρη τοῦ καραβιοῦ, μὲ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τεντωμένα, ἔμοιαζε μὲ τὸ ὡραιότερο μπρούντζινο ἄγαλμα, καθὼς τὸ κορμί του ἔλαμπε κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο.

Ὁ Μανᾶρ ἄρχισε νὰ τραγουδᾶη ἀργὰ ἕνα σοβαρὸ ἰνδοστάνικο τραγοῦδι. Κι' ἔξαφνα ὁ Ἀριπὸ βούτηξε κι' ἔγινε ἀφαντος μέσα στὴ γαλάζια θάλασσα ποὺ ταράχτηκε μὲ τὸ πέσιμο τοῦ ὡραίου σώματός του ἀλλὰ ἀμέσως σχεδὸν γαλήνεψε πάλι.

Πέρασαν δυὸ λεπτά, δυὸ αἰῶνες ὁλόκληροι.

Εἴκοσι ὀργυιὲς μακρυὰ ἀπὸ τὸ μέρος στὸ ὁποῖο βρισκόταν τὸ πλοιάριο, φάνηκε πάλι τὸ μελαγχροινὸ κεφάλι τοῦ Ἀριπό.

Στὸ πρόσωπό του ποὺ ἦταν ἀπαθὲς συνήθως, φαινόταν τώρα μιὰ θριαμβευτικὴ ἔκφρασις καὶ τὸ δίχτυ ποὺ κρεμόταν ἀπὸ τὸ λαιμό του ἦταν παραφουσκωμένο.

— Θεέ μου! Φέρνει ὄστρεα!... φώναξε ὁ Ζὰν—Ζάκ, ὁ ὁποῖος ἔγινε κατάχλωμος.

—Ναί ἀφέντη!... Νά τα ἐδῶ! ἀπάντησε ὁ Ἀριπὸ ποὺ εὐλύγιστος σὰν ἀῖλουρος, εἶχε σκαρφαλώσει κιόλας στὸ πλοιάριο.

Καί, πέφτοντας καταμουσκεμένος μπρὸς στὰ πόδι τοῦ κόμητος, ἔβαλε μέσα στὰ χέρια του καμμιὰ εἰκοσαριὰ ὄστρεα.

—Ὦ! Ὦ! φώναξε ὁ Μανᾶρ κατενθουσιασμένος. Μαργαριτομάνες!... Στρογγυλές, μεγάλες, ὡραῖες!.. Ὡμορφότερες δὲν γίνονται...

— Γιὰ νὰ δοῦμε! φώναξε ἀνυπόμονα ὁ Ζὰν - Ζάκ.

Κι' ἔβγαλε τὸ μαχαῖρι του γιὰ ν' ἀνοίξη ἕνα ὄστρεο.

— Ὦ! ὄχι! φώναξε ὁ Ἰνδοστάνος. Δὲν πρέπει νὰ θυσιάσης τὸ μαργαριτάρι!... Αὐτὸ θὰ ἦταν κακούργημα...

Ὁ Ζὰν—Ζὰκ τὸν κύτταξε ξαφνιασμένος.

— Τί ἐννοεῖς; τὸν ρώτησε.

— Τὰ στρείδια πρέπει νὰ τὰ βάλουμε μέσα σὲ τρῦπες τετραγωνικὲς σκεπασμένες μὲ ψάθες καὶ νὰ περιμένουμε ὥς ὅτου νὰ ψοφήσουν. Τότε θὰ τ' ἀνοίξουμε καὶ τὸ μαργαριτάρι θὰ βγῆ μόνο του χωρὶς νὰ θλαφτῆ καθόλου.

— Ἀλλὰ ποιὸς ξέρει νὰ κάνη τὴν τόσο λεπτὴ αὐτὴ ἐργασία;

Ἐμεῖς οἱ δυὸ ἀφέντη... Ὁ Ἀριπὸ κι' ἐγώ... Ἄφησε καὶ τὴ δουλειὰ αὐτὴ καὶ ὅλα τ' ἄλλα σ' ἐμᾶς.

Πράγματι, τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, τὰ εἴκοσι πρῶτα ὄστρεα εἶχαν τοποθετηθῆ μέσα στὶς τρύπες, ἀπ' ὅπου θὰ τὰ ἔβγαζαν μόνο ὅταν τὰ κελύφη τους θὰ σάπιζαν καὶ καὶ θ' ἀναλιόντουσαν.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Ἀριπὸ ἐξακολούθησε τὸ ψάρεμα.

Μέσα σ' ἕνα μῆνα, μάζεψε πέντε περίπου χιλιάδες στρείδια....

Ἔτσι ἔφτασε πειὰ ὁ καιρὸς ποὺ θὰ ἐξέταζαν τὸ περιεχόμενο αὐτῶν ποὺ εἶχαν βάλει μέσα στὶς τρύπες.

Μόλις ὅμως ἄρχισαν τὴ δουλειὰ αὐτή, ὁ Μανᾶρ ἔβγαλε μιὰ θριαμβευτικὴ κραυγή.

Ποτέ του δὲν εἶχε δῆ ὡραιότερα μαργαριτάρια. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ ἦσαν ἀπὸ τὰ ὀνομαζόμενα Παναγκόν, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ ὡραιότερα καὶ πολυτιμότερα ποὺ ὑπάρχουν, στρογγυλά, μεγάλα καὶ μὲ ὡραιότατες ἀποχρώσεις.

Τὸ ψάρεμα, ἔπειτ' ἀπὸ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἐπιτυχία, ἐ-

— Ἀνήκετε πειὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο... Γινῆτε εὐτυχισμένοι!...

ξακολούθησε μὲ ἀφάνταστο ζῆλο.

Σὲ ἐλάχιστη ἀπόστασι ἀπό τὸ πρῶτο στρῶμα, βρέθηκε καὶ δεύτερο, μικρότερο στὴν ἔκτασι, ἀλλὰ ποὺ περιεῖχε ὄστρεα πιὸ σπάνια στὸ χρῶμα καὶ ἀσυνήθιστα στὸ σχῆμα.

— Σ' αὐτὸ τὸ στρῶμα, δήλωσε ὁ Μαναὰρ, εἶμαι βέβαιος πὼς ὑπάρχει ὁ πραγματικὸς θησαυρός.

Πράγματι, ὁ Ζὰν—Ζὰκ δὲν ἄργησε νὰ βεβαιωθῆ ὅτι τὸ στρῶμα αὐτὸ θὰ τὸν ἔκανε πάμπλουτο γιατὶ περιεῖχε μαργαριτάρια σπανιώτατα.. Ἄλλα ἦσαν κίτρινα, λεπτὰ καὶ διαφανῆ, σὰν κατεργασμένο χρυσάφι, ἄλλα ροδόχρωμα καὶ καθαρὰ σὰν ἀνοιξιάτικη αὐγὴ καὶ ἄλλα τέλος γαλάζια σὰν τὸν οὐρανὸ τῆς Ἀνατολῆς ποὺ ἁπλωνόταν ἀπὸ πάνω τους.

Ὅταν τέλος ξεκαθάρισαν πέντε χιλιάδες μαργαριτάρια, ὁ Ζὰν—Ζὰκ θέλησε νὰ τὰ ξεχωρίση.

Ἀπ' αὐτά, οἱ τρεῖς χιλιάδες δὲν εἶχαν μεγάλη ἀξία, τὰ ἄλλα ὅμως ἦσαν ὡραιότατα καὶ πανάκριβα.

— Νομίζετε ὅτι τὸ ἕνα πέμπτο φτάνει γιὰ τοὺς δυό σας ; ρώτησε ὁ Ζὰν—Ζὰκ τοὺς συντρόφους του.

— Ὦ ! εἶναι πολλά ! ἀπάντησαν συγχρόνως κ' οἱ δυό.

— Ὄχι... Πρέπει νὰ πάρετε τὸ ἕνα πέμπτο... Μὲ βοηθήσατε πολὺ καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ θὰ μπορέσω νὰ σᾶς κάνω πλούσιους.

Ὁ Ἀριπὸ κουβέντιασε μιὰ στιγμὴ μὲ τὸν Μαναὰρ κι' ἔπειτα εἶπε στὸ Ζὰν—Ζὰκ :

— Μᾶς δίνεις τὴν ἄδεια, ἀφέντη, νὰ σὲ παρακαλέσουμε κάτι ;

— Ἂν μᾶς δώσης τὰ μαργαριτάρια, ἢ θὰ μᾶς τὰ κλέψουν ἢ θὰ τὰ πουλήσουμε εἴκοσι φορὲς λιγότερο ἀπ' ὅ,τι ἀξίζουν... Πάρ' τα μαζύ σου ὅλα στὴ Γαλλία, πούλησέ τα καὶ ἂν ἔχης τὴν εὐχαρίστησι, στεῖλε μας ἕνα μικρὸ ποσὸν γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ πᾶμε στὴν πατρίδα μας καὶ νὰ ζήσουμε ἐκεῖ εὐτυχισμένοι...

—Πόσα σᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ γίνετε πλούσιοι στὸν τόπο σας ;

— Ἑκατὸ χιλιάδες φτάνουν μὲ τό παραπάνω...

— Καλά, θὰ σᾶς στείλω διακόσιες... Ἑκτὸς αὐτοῦ, σᾶς χαρίζω καὶ τὸ πλοῖο...

Πρὶν φύγη, ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἔδωσε ἀτοὺς συντρόφους του, ὄχι μόνο τὸ πλοιάριο, ἀλλὰ καὶ δεκαπέντε χιλιάδες φράγκα γιὰ νὰ ζήσουν ὡς ὅτου νὰ τοὺς στείλη τὸ μερίδιό τους.

Φύλαξε μὲ προσοχὴ τὰ μαργαριτάρια του στὸν ταξιδιωτικό του σάκκο καί,ἀφοῦ ἀποχαιρέτησε τοὺς φίλους του, ὁ Ζὰν—Ζὰκ Ντερὸντ πῆγε στὴ Βομβάη κι' ἀπὸ κεῖ ἀποβιβάστηκε σ' ἕνα ὑπερωκεάνειο γιὰ τὴ Μασσαλία.

Μόλις ἔφτασε ἐκεῖ, δὲν διευθύνθηκε πρὸς τὸ Μπορντώ, ἀλλὰ μὲ τὴν ταχεῖα ἁμαξοστοιχία τράβηξε γιὰ τὸ Παρίσι ,ὅπου ἔφτασε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, παρουσιάστηκε σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους κοσμηματοπώλας τῆς ὁδοῦ ντὲ λὰ Παί.

Μόλις ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἔδειξε στὸν κοσμηματοπώλη τὰ μαργαριτάρια του, ἐκεῖνος δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ θαυμασμοῦ.

Εἴκοσι πρὸ πάντων ἀπ' τὰ μαργαριτάρια ἦσαν τόσο ὡραῖα καὶ τόσο καθαρά, ὥστε ὁ ἔμπορος προσέφερε γι' αὐτὰ πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα.

— Ὁλόκληρη τὴ συλλογή, πόσο θὰ τὴν ἀγοράζατε ; ρώτησε ὁ Ζὰν—Ζάκ.

Ὁ κοσμηματοπώλης ἔκανε λεπτομερεῖς ὑπολογισμοὺς ποὺ βάστηξαν πολλὴ ὥρα. Χώρισε τὰ μαργαριτάρια σὲ κατηγορίες μετρῶντας τα, ζυγίζοντάς τα καὶ κυττάζοντάς τα μὲ τὸ φακό του...

— Δίνω τρία ἑκατομμύρια φράγκα γιὰ ὅλα, εἶπε τέλος. Πιθανὸν κανεὶς ἄλλος νὰ σᾶς προσφέρη περισσότερα, ἀλλὰ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τρέξετε, νὰ περιμένετε, νὰ ριψοκινδυνέψετε, ἐνῶ ἐγὼ σᾶς πληρώνω τοις μετρητοῖς στὴν Τρέπεζα τῆς Γαλλίας.

— Προσθέσατε ἀκόμα πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα γιὰ τὰ δῶρα τῆς μνηστῆς μου, εἶπε ὁ Ζὰν—Ζὰκ, γιὰ νὰ συμφωνήσουμε.

— Εἶναι πολλά, εἶπεν ὁ ἔμπορος ὁ ὁποῖος ὡστόσο ἔτρεμε μήπως τοῦ ξεφύγη ἡ εὐκαιρία αὐτή... Σᾶς δίνω ὅμως ἐγὼ κοσμήματα ἀξίας τριακοσίων χιλιάδων φράγκων.. Ἤμαστε σύμφωνοι ;

— Πάρτε τὰ μαργαριτάρια, ἀπάντησε ὁ κ. Ντερόντ, καὶ δόστε μου τὸ ἔνταλμα πληρωμῆς.

Μετὰ ἕνα τέταρτο, ὁ Ζὰν—Ζὰκ Ντερόντ, ἔβγαινε ἀπὸ τὸ κοσμηματοπωλεῖο, ἔχοντας μέσα στὴν τσέπη του ἕνα τσὲκ τριῶν ἑκατομμυρίων καὶ ἕνα κιβωτίδιο μὲ κοσμήματα ἄξια γιὰ βασίλισσα, τὰ ὁποῖα θὰ προσέφερε μιὰ μὲ δυὸ ἀπ' τὰ ὡραιότερα μαργαριτάρια του στὴ φτωχὴ καὶ νεαρὴ Λευκή, ἡ ὁποία τὸν περίμενε δυστυχισμένη καὶ ἔρημη στὴν πατρίδα της.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρὶν φύγη γιὰ τὸ Μπροντώ, ἔστειλε στὸ Μαναὰρ καὶ στὸν Ἀριπό, ὄχι διακόσιες, ὅπως τοὺς εἶχε ὑποσχεθῆ, ἀλλὰ τριακόσιες χιλιάδες φράγκα μὲ τὴ ὁποῖα ἡ Σίτα θὰ παντρευόταν τὸν Ἀριπό, καὶ θὰ γινόταν ἡ μεγαλείτερη καὶ πλουσιώτερη κυρία τοῦ τόπου της.

IV

Η ΚΥΡΑ ΝΤΟΜΙΝΙΚΗ

Ὅταν ὁ Ζὰν—Ζὰκ Ντερὸντ ξαναγύρισε στὸ Μπροντώ, ἡ Ἑλένη Ντεπὰς εἶχε γίνει πειὰ κυρία Παστουρέλ. Ὁ ἄνδρας της ἦταν νέος, ἔξυπνος, πλούσιος καὶ τὴν ἀγαποῦσε πολύ.

— Ξέρω, εἶπε ὁ Παστουρὲλ στὸ Ζὰν—Ζάκ, τί χρωστάω σὲ σέγα. Θέλεις νὰ γίνουμε φίλοι;

— Εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ κόμης εὐτυχισμένος ὅπως κάθε ἄνθρωπος στὸν ὁποῖο χαμογελάει ἡ τύχη.

Συγχρόνως ὁ κ. Ντεπὰς ἐπῆγε καὶ τὸν βρῆκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Θέλεις νἀρθῆς πάλι στὴν ἐργασία μου, ἀγαπητέ μου κόμη ;

—Ὄχι ,κύριε... Θὰ ἐργαστῶ γιὰ λογαριασμό μου...

— Ὥστε ἡ ἐπιχείρησις πέτυχε ;

Ὁ κόμης χαμογέλασε αἰνιγματικὰ καὶ ἀπάντησε :

—Ἐν μέρει...

— Λοιπόν, ἡ σκέψις σου εἶναι ἀκόμα νὰ γίνης ἐφοπλιστής ;

— Μάλιστα.

— Πρόσεξε !... Ὅταν δὲν διαθέτη κανεὶς μεγάλο κεφάλαια καὶ δὲν κρατάη δυνατὰ τὰ ἡνία, τὰ πλοῖα εἶναι ἐπικίνδυνα...

— Εἶμαι ἐκ φύσεως συντηρητικός.

— Καλύτερα θὰ ἔκανες νὰ ἔμενες κοντά μου.. Ὁ γαμπρός μου εἶνε νέος,ἄπειρος κι' ἔχει ἀνάγκη ἑνὸς φίλου πως ἐσύ... Θὰ σοῦ δώσω μιὰ καλὴ θέσι...

— Εὐχαριστῶ, κύριε. Ντεπάς... Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὶς καλὲς σας προθέσεις, ἀλλὰ ἔχω ἀποφασίσει νὰ νὰ πετάξω μὲ τὰ δικά μου φτερά.....

— Τόσο τὸ χειρότερο, παιδί μου !... Τόσο τὸ χειρότερο !... Τοὐλάχιστον θὰ βλεπώμαστε καμμιὰ φορά ;

— Φτάνει νὰ ἔχετε τὴν εὐχαρίστησι... Αὐτὸ σᾶς τὸ ὑπόσχομαι...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, γιὰ πρώτη φορά, ἔπειτ' ἀπὸ τεσσεράμισυ χρόνια, ὁ Ζὰν—Ζὰκ ξαναπαίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὴν Κομπάνς.

Ἦταν λίγο ἀνήσυχος γιατὶ ἡ προθεσμία ποὺ εἶχε δώσει στὴ Λευκὴ ντὲ Μοντεγκιοὺ εἶχε περάσει κατὰ ἕξι μῆνες...

Ἕξη μῆνες γιὰ μιὰ φτωχὴ κόρη ποὺ περίμενε στὴ μοναξιὰ καὶ στὴν ἐρημιὰ δὲν ἦταν ἴσοι μ' ἕξη αἰῶνες... Θὰ τὸν περίμενε τάχα ἀκόμα....

Πρὶν σταματήση στὸ σταθμό, ἡ ἁμαξοστοιχία περάσε ἀπὸ τὰ κτήματα τῶν Μονταγκιού.

Ἡ παλαιὰ τους κατοικία διακρινόταν ἀπὸ μακριὰ μέσ' ἀπ' τὰ δένδρα....

Ὁ Ζὰν—Ζὰκ κύτταξε ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ βαγονιοῦ του μὲ λαχτάρα. Τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ ἦσαν κατεβασμένα καὶ κλεῖστα. Κανένα ἴχνος ζωῆς δὲν φαινόταν ἐκεῖ.

—Τὶ συνέβη λοιπόν ; ἀναρωτήθηκε μὲ ἀγωνία. Μήπως βρῆκε καμμιὰ δυστυχία τὴν οἰκογένεια Μονταγκιοῦ καὶ τοὺς ἀνάγκασε ν' ἀφήσουν τὸν τόπο;

Μόλις κατέβηκε ἀπὸ τὸ τραῖνο, πῆρε ὁ δύσβατο μονοπάτι καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν καλύβα τῶν Μπραδάϊ, τοὺς ὁποίους ἡ Λευκὴ τόσο περιποιῶταν καὶ βοηθοῦσε. Ἀσφαλῶς ἡ Ἀγλαΐα Μπραδάϊ θὰ ἤξερε τί ἀπόγινε ἡ εὐεργέτις της καὶ θὰ τοῦ ἔδινε κάθε πληροφορία.

Στὸν κρότο τῶν βημάτων του, ἕνας κοκκινότριχος σκύλος ὥρμησε μανιασμένος. Ὁ Ζὰν—Ζὰκ τὸν ἀναγνώρισε. Ἦταν ὁ παληός του φίλος, ὁ Πιράμ.

Καί, πραγματικά, πρὶν προφτάση νὰ τὸν φωνάξη μὲ τὸνομά του, ὁ σκύλος ἄρχισε νὰ γαυγίζη χαρούμενος. Καὶ ὅταν ὁ νέος ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ κεφάλι τοῦ πιστοῦ συντρόφου του, ὁ σκύλος ρίχτηκε ἀπάνω του σαν τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρά του καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ γλείφη τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπο.

Ἀκούγοντας τὰ γαυγίσματα τοῦ ζώου, ἡ Ἀγλαΐα Μπραδάϊ φάνηκε στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ της. Μόλις ἀντίκρυσε τὸν Ζὰν—Ζὰκ φώναξε ἔκπληκτη καὶ χαρούμενη :

— Ὁ κ. κόμης !.. Θεέ μου, εἶναι δυνατόν ;

Καὶ ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν γιὰ νὰ πάρη τὸ χέρι του καὶ νὰ τὸ φιλήση.

— Βλέπω, ἀγαπητὴ Ἀγλαΐα, εἶπε ὁ Ζὰν—Ζὰκ, ὅτι δὲν μὲ ἐξέχασες...

— Πῶς νὰ σᾶς ξεχάσω ;.. Ἐν πρώτοις δὲν ἀλλάξατε καὶ τόσο πολύ... Ἐξ ἄλλου σεις καὶ ἡ μικρὴ ἀγία ἡ μνηστή σας, φανήκατε τόσο καλοὶ σὲ μένα, ὥστε καὶ ἑκατὸ χρόνια ἂν ζήσω, θὰ σᾶς ἔχω πάντοτε ἐδῶ..

Καὶ ἔφερε τὸ χέρι της στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς της.

— Σὲ πιστεύω, καλή μου Ἀγλαΐα... Γι' αὐτὸ μάλιστα καὶ ἦρθα κατ' εὐθεῖαν στὸ σπίτι σου γιὰ νὰ λάβω πληροφορίες.

Τὸ πρόσωπο τῆς χωρικῆς ἐπῆρε ξαφνικὰ θλιμμένη ἔκφρασι...

— Πληροφορίες ; εἶπε. Ἀλλὰ δὲν ξέρετε ;..

— Δὲν ξέρω τίποτε... Ἔρχομαι ἀπὸ πολὺ μακρυά... Περνῶντας ἀπὸ τὴν κατοικία τῶν Μονταγκιοὺ τὴν εἶδα κατάκλειστη... καὶ σπαράχτηκε ἡ καρδιά μου. Ἤρθα λοιπόν, ἐδῶ γιὰ νὰ μοῦ δώσης πληροφορίες...

— Ὦ ! ὥστε δὲν ξέρετε ὅτι ὁ κ. Μονταγκιοὺ, ὁ πατέρας τῆς Λευκῆς, πέθανε πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια ; Μετὰ τὸν θανάτό του, οἱ ἀδελφοὶ τῆς δεσποινίδος ζήτησαν διαστικῶς τὸ μερίδιό τους, γιατὶ ἡ μητρυιά τους ἤθελε νὰ τὸ κρατήση γιὰ τὰ δικά της παιδιά. Ξέρετε δὰ τὶ πληγουνιάκα εἶναι...

— Ναί, ξέρω... Ἡ Λευκὴ ὑπόφερε πολλὰ ἀπ' αὐτήν...

— Ὦ ! ναί... Τὴν ἔβαζε νὰ κάνη ὅλες τὶς δουλειὲς σὰν νὰ ἦταν καμμιὰ ὑπηρέτρια καὶ ὅμως ποτὲ τὸ παραμικρὸ παράπονο δὲν ἐβγῆκε ἀπὸ τὰ χείλη της...

— Δυστυχισμένη Λευκή ! ψιθύρισε ὁ νέος.

— Ἐπειδὴ λοιπὸν τ' ἀδέλφια τῆς Λευκῆς καὶ ἡ μητρυιά τους ἔφτασαν στὰ δικαστήρια, τὸ σπιτι τῶν Μονταγκιοὺ κλείστηκε ὡς ὅτου νἀποφασίσουν οἱ δικασταὶ ποιός θὰ τό πάρη, γιατὶ ἡ δίκη ἐξακολουθεῖ ἀκόμα... Ἡ μητρυιὰ πῆγε στὴν πατρίδα της.

— Καὶ ἡ Λευκὴ τὶ ἀπόγινε ; ρώτησε ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἀνυπόμονα.

— Ἡ μητρυιά της θέλησε νὰ τὴν πάρη μαζύ της, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν δέχτηκε... Ἤθελε νὰ μείνη μόνη, στὴν παλαιά της κατοικία, ἀν καὶ οἱ ἀδελφοί της δὲν τὸ εὕρισκαν ὀρθὸ αὐτό... Ἐκείνη ὅμως ἐπέμενε... Ἤθελε νὰ μείνη γιὰ νὰ σᾶς περιμένη... καὶ ἔμεινε.

Τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ Ζὰν—Ζὰκ ἀχτινοβολοῦσε ἀπὸ χαρά.

— Τότε εἶναι ἐδῶ, εἶπε... Πηγαίνω νὰ τὴ δῶ... Ἄ, ἀγαπημένη μου Λευκὴ, πόσο θὰ σὲ ἀνταμείψω γιὰ ὅλες τὶς δυστυχίες σου...

— Ἀλλὰ ὄχι, εἶπε ἡ Ἀγλαΐα, δὲν εἶναι πειὰ ἐδῶ...

Λίγο ἔλειψε νὰ ξεφύγη μιὰ κραυγὴ τρόμου ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ Ζὰν—Ζάκ.

— Δὲν εἶναι πειὰ ἐδῶ !... εἶπε. Ὦ ! Θεέ μου !... Τί ἀπόγινε ;

Σᾶς περίμενε... Ἄ ! αὐτὸ τὸ ξέρω γιατὶ ἐρχόταν ἐδῶ συχνὰ καὶ μοῦ μιλοῦσε γιὰ σᾶς... Εἶχε ἐμπιστοσύνη καὶ θάρρος... Πάντοτε μοῦ ἔλεγε : «Δὲν μοῦ γράφει, Ἀγλαΐα, ἀλλὰ δὲν φοβᾶμαι πὼς μὲ ξέχασε... Ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἔχει διαμαντένια καρδιὰ ποὺ οὔτε ὁ καιρὸς μπορεῖ νὰ τὴν ἀλλάξη, οὔτε ἡ ἀσχολίες του.. Ἐργάζεται γιὰ νὰ κρατήση τὸν ὅρκο του...»

Δάκρυα κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Ζὰν—Ζάκ, καθὼς ἄκουγε αὐτὰ τὰ λόγια.

— Ἄ! τραύλισε ἔξαλλος. Πόσο καλὰ μὲ ξέρει... Ἔπειτα, Ἀγλαΐα, τὶ τῆς συνέβη ; Τὶ ἀπόγινε ;

— Ἔζησε μὲ μεγάλη δυστυχία τοὺς δεκαοχτὼ μῆνες ποὺ ἔμεινε ἐδῶ... Οἱ δικασταὶ δὲν τῆς ἔδιναν τίποτε, οἱ ἀδελφοί της δὲν φρόντιζαν γι' αὐτὴν καί ἦταν τόσο φτωχὴ ὥστε μοῦ φαίνεται ὅτι πολλὲς φορὲς δὲν εἶχε νὰ φάη..

— Θεέ μου !...

—Μιὰ ἀδελφὴ τῆς μητέρας της ἡ ὁποία εἶνε ἡγουμένη σ' ἕνα μοναστήρι κοντὰ στὰ Πυρηναῖα, ποὺ ἤξερε τὴ δυστυχία της, τῆς ἔγραφε πάντα νὰ πάη νὰ τὴ βρῆ... Τῆς ἔλεγε στὰ γράμματά της, ὅτι κι' ἂν ἀκόμα δὲν ἤθελε νὰ γίνη μοναχή, θὰ μποροῦσε νὰ ζήση κοντά της περιωρισμένα, ἀλλὰ ἀξιοπρεπῶς...

— Καὶ ἡ Λευκὴ δέχτηκε, δὲν εἶν' ἔτσι ;

— Ναί, ἀλλὰ μόνο ὅταν πέρασαν τὰ τέσσερα χρόνια ποὺ τῆς εἴχατε ὁρίσει γιὰ νὰ σᾶς περιμένη. Μιὰ μέρα, τότε, ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε. Ἦταν πιὸ χλωμὴ ἀπὸ νεκρὴ καὶ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ στηριχθῆ στὰ πόδια της.

»—Φεύγω, μοῦ εἶπε. Ὁ Ζὰν—Ζὰκ πέθανε, ἀλλοιῶς θὰ μοῦ ἔγραφε... Θὰ ἀφιερώσω στὸ Θεό τὰ χρόνια ποὺ μοῦ μένουν νὰ ζῆσω ἀκόμα...

— Ὦ ! Θεέ μου ! φώναξε ὁ Ζὰν—Ζάκ. Μήπως ἔγινε μοναχή ;

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, ἀλλὰ πολὺ πιθανόν...

— Ὄχι... ἀπατᾶσαι.. Εἶναι ἀδύνατον !... Ἂν πρόκειται νὰ μὲ βρῆ αὐτὴ ἡ δυστυχία, σίγουρα θὰ εἶμαι καταραμένος.. Ποῦ εἶναι ;... Ποῦ εἶναι ;... Ἄ ! Πρέπει νὰ τὴν πάρω, ἀλλοιῶς πρέπει ν' ἀναστατώσω τὸν κόσμο γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσω...

— Ἂν ἡ δεσποινὶς Λευκὴ ἔδωσε τὸν ὅρκο τῆς μοναχῆς, πρέπει νὰ παραιτηθῆτε ἀπ' αὐτήν, κύριε Ζὰν—Ζάκ. Ξέρετε ὅτι εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ μποροῦν νὰ πεθάνουν, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦν νὰ παραβοῦν τὸν ὅρκο τους...

Ὁ κ. Ντερόντ εἶχε σηκωθῆ ὄρθιος.

— Πῶς λέγεται τὸ μέρος στὸ ὁποῖο βρίσκεται τὸ μοναστῆρι ; ρώτησε.

— Βρίσκεται στὸ Ἰλ—Ζουρνταίν.

— Μέσα στὸ χωριό ;

— Ὄχι, ἀλλὰ στὴν ἐξοχή.. στὰ περίχωρα...

— Καλά, τὸ μοναστῆρι θὰ εἶναι γνωστὸ καὶ ὁ πρῶτος χωρικὸς θὰ μοῦ τὸ δείξη.

Τὴν ἴδια νύχτα κιόλας, ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἔφευγε γιὰ τὴν Τουλούζη, ὅπου ἔφτασε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ. Ἀπὸ κεῖ πῆρε τὸ λεωφορεῖο καί ἔφτασε στὸ Ἰλ — Ζουρνταίν.

Εἶχε νὰ φάη ἀπὸ τὴν προηγουμένη μέρα. Ὡστόσο δὲν πεινοῦσε καθόλου, τόση ἦταν ἡ ἀνησυχία του καὶ ἡ ἀγωνία του...

Ἐπειδὴ ὅμως ἤθελε νὰ ζητήση πληροφορίες, μπῆκε στὸ πρῶτο ξενοδοχεῖο ποὺ ἔτυχε μπροστά του.

Στὸ γραφεῖο καθόταν μιὰ μελαχροινὴ νέα μὲ ἐκφραστικὴ καὶ ἀγαθὴ φυσιογνωμία.

— Εἶναι ἔξυπνη καί συμπαθητική, εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ Ζὰν-Ζὰκ, καὶ θὰ μὲ πληροφορήση...

—Θὰ μείνετε πολὺ καιρὸ ἐδῶ ; τὸν ρώτησε ἡ νέα μὲ τὴν ἁρμονικὴ γασκωνικὴ προφορά της.

— Ὄχι, δεσποινίς, δὲν πιστεύω. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ δώσετε...

— Μιλῆστε, κύριε, καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχὴς ἂν μπορέσω νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμη...

—Θέλω νὰ βρῶ μιὰ συγγενῆ μου,ἡ ὁποία,καθὼς ἔμαθα ἔχει ἀποσυρθῆ σ' ἕνα μοναστῆρι τῶν περιχώρων ἐδῶ. Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε ποῦ βρίσκεται τὸ μοναστῆρι αὐτὰ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ πάω ὡς ἐκεῖ ;..

— Μάλιστα, κύριε, μπορῶ νὰ σᾶς πληροφορήσω, γιατὶ στὸ μοναστῆρι αὐτὸ σπούδασα κι' ἐγώ... Μόλις πρὸ δύο μηνῶν βγῆκα ἀπὸ κεῖ...

Ὁ Ζὰν-Ζὰκ ἀνατρίχιασε...

— Μήπως γνωρίσατε τὴ δεσποινίδα Λευκὴ ντὲ Μονταγκιοὺ; ρώτησε.

— Τὴ Λευκὴ ντὲ Μονταγκιοὺ. Μὰ ἦταν ἡ καλύτερη μου φίλη κύριε...

Καί, πρὶν ὁ Ζὰν—Ζὰκ προφτάση νὰ προφέρη λέξι, ἐκείνη ἐξακολούθησε μὲ μάτια ποὺ ἔλαμπαν καὶ μὲ ἐκφρασι μεγάλης χαρᾶς :

— Θὰ εἶστε χωρὶς ἄλλο ὁ κόμης Ντερόντ !... Ἄ ! ἡ φτωχὴ Λευκή !... Πόσο θὰ γίνη εὐτυχισμένη !..

Ὁ Ζὰν—Ζὰκ ἀνέπνευσε... Ἕνας βαθὺς στεναγμὸς ἀνακουφίσεως ἔφυγε ἀπὸ τὸ στῆθος του. Τοῦ φαινόταν τώρα πὼς ἔβλεπε κιόλας τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ θεία τῆς Λευκῆς θὰ ἔνωνε τὸ χέρι του μὲ τὸ δικό της καὶ θὰ τοὺς ἔλεγε : «Ἀνήκετε πειὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον... Γιῆτε εὐτυχισμένοι !...»

— Λοιπόν ,ρώτησε, Εἶναι ἀκόμη ἐλεύθερη ;.. Ἐξακολουθεῖ νὰ μὲ περιμένη ;...

— Ἐλεύθερη ; ἐπανέπιπε ἡ νέα, ἡ ὁποία ἔγινε ξαφνικὰ σκεπτική. Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω...

— Ὦ ! πρὸς Θεοῦ !... Ἐξηγηθῆτε !..

— Ἡ Λευκὴ, ἀφοῦ σᾶς περίμενε τέσσερα χρόνια, ἀναγκάσθηκε στὸ τέλος νὰ δεχτῆ τὴ φιλοξενία τῆς θείας της, τῆς ἡγουμένης, γιατὶ, ὅπως ἔλεγε, δὲν ἔλπιζε πειὰ νὰ σᾶς ξαναιδῆ... Ὡστόσο, παρ' ὅλ' αὐτά, ἐγὼ ἔχω τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ ἐλπίδα ζοῦσε ἀκόμα μέσα στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς της...

— Σᾶς ἐμπιστεύθηκε ποτὲ τίποτα σχετικῶς ;..

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ HENRI BARBUSSE

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ

ΔΥΟ φιλικὲς οἰκογένειες πῆγαν νὰ παραθερίσουν στὴν ἴδια ἐξοχή. Ἡ μιὰ εἶχε μιὰ κόρη κ' ἡ ἄλλη ἕναγυιό.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ τὰ μάτια τῶν παιδιῶν ἐκείνων ἔγιναν μελαγχολικά.

Τὰ παιδιὰ συναντιώντουσαν κάθε μέρα, τὴν ἡμέρα ὅμως ἐκείνη νόμισαν ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ συναντοῦσε τὸ ἕνα τὸ ἄλλο.

Τὸ βράδυ, τὴν ἀναζήτησε μὲ τὰ μάτια του ὅταν τὴν εἶδε νὰ μπαίνῃ μέσα σ' ἕνα δωμάτιο. Τὸ δωμάτιο ὅμως ἦταν σκοτεινὸ καὶ δὲν τὴν διέκρινε καλά, πάντως ὅλο τὸ δωμάτιο ἦταν χαρούμενο γιατὶ ἐκείνη βρισκόταν ἐκεῖ μέσα. Δὲν κινήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του, δὲν εἶπε τίποτα κι' αὐτὰ τὰ χείλητου δὲν τολμοῦσαν νὰ σαλέψουν — ἔνοιωσε ὅμως ὅτι ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ δὲν ὑπῆρχε ἄλλο πρᾶγμα πιὸ ἀγαπητὸ γι' αὐτόν, στὸν κόσμο.

Τὶς ὑπόλοιπες ἡμέρες ζοῦσε σ' ἕνα ὄνειρο. Στὴν ἀπόλαυσι τῆς βραδυᾶς ἐκείνης ἔκλεισε μέσα στὴν ψυχή του τὴ γλυκειὰ καὶ ὡραία αὐτὴ ἀνάμνησι. Δὲν εἶπε τίποτα: οὔτε στοὺς ἄλλους, οὔτε σ' αὐτήν. Δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ πῇ οὔτε στὸν ἑαυτό του. Ἔγινε σιωπηλός, ἐρέμβαζε, ἔγινε ὀνειροπόλος, ἀκόμη κι' ὅταν αὐτὴ δὲν βρισκόταν κοντά του.

Ἐκείνη φαινόταν σὰν νὰ περίμενε νὰ τῆς μλήση ἐκεῖνος πρῶτος.

Ὁ χωρισμός τους ποὺ θὰ διαρκοῦσε ἕνα χρόνο πλησίασε.

Τὸ τελευταῖο βράδυ, ὅπως ὅλα τὰ βραδάκια περπάτησαν στὸ πάρκο ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο. Ἔπειτα, ὅπως πάντα, ἡ μητρικὴ φωνὴ τοὺς ἐκάλεσε νὰ ἐπιστρέψουν σπίτι. Κι' ἐνῷ πλησίαζαν στὸ σπίτι, σκέφθηκε ὅτι θὰ περνοῦσε πολὺς καιρὸς ὥς ποὺ νὰ τὴν ξαναϊδῇ. Τῆς ἔρριξε μιὰ κλεφτὴ ματιὰ καὶ διέκρινε μέσα στὸ μισοσκόταδο, τὰ ὡραῖα λεπτά, λευκὰ χεράκια της, τὴν ὤμορφη κορμοστασιά της. Λυπῶταν ποὺ δὲν τῆς εἶπε τίποτα. Κάτι θὰ ἔπρεπε νὰ τῆς πῇ. Τώρα πειὰ ὅμως ἦταν ἀργά : ἡ πόρτα βρισκόταν μπροστά τους.

Ὅταν ἀποχαιρετήσθηκαν, εἶπαν : «Καλὴ ἀντάμωσι, τοῦ χρόνου !»

Ἀλλὰ, κάτι ἀπρόοπτα γεγονότα ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ μὴ συναντηθοῦν τὸν ἑπόμενο χρόνο.

Ἕνας χρόνος, δυὸ χρόνια, τρία χρόνια πέρασαν.

Δὲν ἤξερε τί γινόταν ἐκείνη. Ἀμέσα στὶς κουβέντες τῆς οἰκογενείας του ἄκουε ποῦ καὶ ποῦ ν' ἀναφέρεται τ' ὄνομα τῆς οἰκογενείας της.

Ἐν τούτοις ζοῦσε γι' αὐτήν. Κάθε βράδυ μετὰ τὸ διάβασμα, ἔκλεινε τὰ βιβλία του, ἔκλεινε τὰ μάτια του καὶ τὴν ξανάβλεπε μὲ τὴν φαντασία του. Τί εὐχάριστο ξεκούρασμα ! Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ χωρισμὸς αὐτὸς δὲν τοῦ κόστισε πολύ, γιατὶ διαρκῶς τὴ σκεφτόταν μὲ τόση χαρά, μὲ τόση εὐχαρίστησι !....

Ἀναζητοῦσε τὴ μοναξιά, κι' αὐτὸ γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὴ συλλογίζεται συχνότερα.

Σκέφτηκε ἀκόμα νὰ τῆς γράψῃ. Αὐτὸ ὅμως δὲν τ' ἀποφάσιζε. Ἀλλὰ τί χρειάζονταν ἡ λέξεις ; Τὸ μέλλον παρουσιαζόταν μπροστά του ὑπέροχο, ὡραῖο ἀσφαλές.

* * *

Ὅταν ἡ δύο οἰκογένειες συναντήθηκαν καὶ πάλι στὸ Μεγάλο Σπίτι τοῦ πάρκου, ἐκεῖνος ἦταν δεκαεννιὰ χρονῶν, κι' ἐκείνη δέκαεφτά.

Ὅταν τὴν εἶδε δὲν ἐφαντάστηκε. Τὴν εἶχε τόσο πολὺ συνηθίσει μέσα στὰ ὄνειρά του.

Ἦταν ἡ ἴδια : λεπτὴ, ἐανθὴ, λίγο χλωμή. Εἶχει ὀμορφήνει πιὸ πολὺ ἀκόμα δίχως ν' ἀλλάξῃ.

Τὸ εἰδύλλιο ἦταν ἕτοιμο ν' ἀρχίσῃ. Ὅλα γύρω τους προετοίμαζαν τὸ ἔδαφος. Κι' ἐν τούτοις πάλι ὅλο ποὺ ἐκεῖνος τὴ συναντοῦσε πολλὲς φορὲς θυθισμένη σὲ ρεμβασμούς, δὲν τολμοῦσε νὰ τῆς πῇ τίποτα. Θὰ τῆς μίλοσε μιὰ μέρα καὶ θὰ συνεννοοῦντο. Μὰ πότε ;

Τώρα δὲν τὴν ἔβλεπε τόσο συχνά. Δὲν ἦταν ὅπως ἄλλοτε ποὺ ἦσαν παιδιά. Κι' ὁ καιρὸς περνοῦσε...

Μιὰ μέρα—ἦταν κι' ἄλλος πολὺς κόσμος μπροστά—λοῦσαν γιὰ τ' ἀστέρια. Ἐκείνη εἶπε :

— Ἀνοίγω συχνὰ τὸ παράθυρό μου, τὸ βράδυ, μὲ ἀρέσει νὰ κυττάζω ἔξω στὸ σκοτάδι...

Κ' ἐνῷ ἡ κουβέντα ἐσυνεχίζετο σ' ἄλλα θέματα, ἐκεῖνος ριγοῦσε σύγκορμα κι'ἀναρωτιῶταν μήπως τὰ λόγια αὐτὰ ἀπευθύνοντο σ' αὐτόν.

Κι' ἄρχισε σιγά, σιγὰ νὰ τὸ πιστεύῃ. Ἐπίστευε πειὰ ὅτι ἐκείνη — μὲ τὰ λόγια ποὺ εἶπε — τὸν καλοῦσε κοντά της. Ναί, τὸ παράθυρό της τ' ἄνοιγε γι' αὐτόν,μονάχα γι' αὐτὸν καὶ τὸν περίμενε. Ἔφτασε ἡ στιγμὴ... ἡ στιγμὴ ποὺ κάποιο βράδυ, θὰ πήγαινε κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό της νὰ τὴν βρῇ. Κι' ὠνειρευόταν συχνὰ τὴ θεία αὐτὴ συνάντησι. Τὰ λόγια ποὺ θὰ τῆς ἔλεγε τὰ εἶχε μελετήσει πειὰ ἀπέξω,τὰ ἀπήγελλε σὰν ἕνα θεῖο τραγοῦδι, μὲ τρεμουλιαστὴ καρδιά... Κι' ὅμως ἀνέβαλλε τὴ συνάντησι. ! Ὄχι, ὄχι ἀκόμη. Δὲν ἦταν ἀκόμα καιρὸς νὰ μιλήσῃ σ' αὐτὴν ποὺ μόλις τολμοῦσε νὰ ὑψώσῃ τὴ ματιά του ἀπάνω της. Κι' ἐσταματοῦσε μπροστὰ στὴ σκέψι αὐτή. Κι' ὠνειρευόταν, ὠνειρευόταν...

Κάποιο ἀπρόοπτο γεγονὸς συντόμεψε ξαφνικὰ τὴ διαμονὴ τῶν δικῶν του στὴν ἐξοχή. Ἕνα ἀπόγευμα εἶπαν : «Θὰ φύγωμε αὔριο !» Κι' ἔτσι βρέθηκαν πάλι στὴν πολυλευταία βραδυά.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο, μέσα στὸ δωμάτιό του, τὸν κατέλαβε μιὰ τρομερὴ ἀπογοήτευσι. Δὲν εἶχε μιλήσει, δὲν εἶχε κάνει τίποτα, καὶ δὲν τὸν ἔπαιρνε πειὰ ὁ καιρός.

Ἦταν πολὺ ἀργὰ πειά ! Ἔβλεπε τὸ λάθος του, τὴν ἀδυναμία του. Μὰ τί ἔπαθε τόσον καιρὸ καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ μιλήση ; Γιατὶ περίμενε κλεισμένος σ' ἕνα δίκυμο.

Σὲ μιὰ στιγμὴ εἶπε : «Ἀπόψε ;» Κι' ἀναστηκώθηκε. Ἀπόψε ! Θὰ τὸν περίμενε ἄραγε κι' ἀπόψε ; Ἀλλά, ὄχι, ὄχι ! Δὲν εἶναι δυνατόν. Ἀπέρριψε τὴν βέβηλη αὐτὴ σκέψι. Δὲν ἦταν ἡ ὥρα κατάλληλη, τὸ ἔνοιωθε καλά. Κι' ὅμως ἴσως νὰ τὸνπερίμενε κι' ἀπόψε, ὅπως ὅλα τὰ βράδυα.

Ἀναστέναξε, κι' ὁ στεναγμός του βγῆκε ἀπὸ τὸ στῆθος του σὰν μουγκρητό.

Ἀποκοιμήθηκε τέλος, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ σπιτιοῦ κάποιο παράθυρο ἔμενε ἀνοιχτὸ μέχρι τὴν αὐγή κι' ἕνας λυγμὸς ἀντήχησε τὴν στιγμὴ ποῦκλεινε.

Ἀλλοίμονο ! Χάθηκε κι' αὐτὴ ἡ εὐκαιρία

Ἕνα καλοκαῖρι πέρασε ἀκόμα

* * *

Μιὰ εἴδησι ἄλλαξε ξαφνικὰ τὴν ὄψι τῶν πραγμάτων. Ἐκείνη θὰ πήγαινε στὸ Παρίσι. Κι' ἀλήθεια κατὰ τὸν τελευταῖο μῆνα τοῦ φθινοπώρου τὴν εἶδε σὲ μιὰ ἐπισκεψη. Ἦταν ἐπιφυλακτική, σιωπηλή, πολὺ ἀλλαγμένη.

Ἐκεῖνος ἀπέφευγε νὰ τὴν κυττάξῃ. Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ἐκείνη. Ὅλα τελείωσαν ! Τὴν ἔχασε γιὰ πάντα !... Ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σφίγγεται, νὰ πονᾶ. Ὅταν βρέθηκε ἔξω τοῦ φάνηκε πὼς περπατοῦσε στὸν δρόμο τοῦ μαρτυρίου.

Περάσαν ἑβδομάδες. Μιὰ μέρα — κατὰ τύχην — ἔμαθε ὅτι κάποιος τὴν ζήτησε σὲ γάμο κι' ὅτι ἐκείνη ἀρραβωνιάστηκε. Αὐτὸ τὸν χαροποίησε. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ πειὰ πῆρε ὁριστικὲς ἀποφάσεις. Ἔπρεπε νὰ ἐξηγηθῇ μαζύ της.

Τὴν ἑπομένη ὅμως τοῦ εἶπαν ὅτι ἐκείνη ἀρραβωνιάστηκε !

Χαμογέλασε. Ἦταν βέβαιος τώρα γιὰ τὸν ἑαυτό του. Θὰ τῆς μιλοῦσε. Κι' ἐκείνη θἄπεφτε στὴν ἀγκαλιά του. Θὰ πήγαινε νὰ τὴ βρῇ. Ἦταν ἀργά, νύχτα. Καὶ τί μ' αὐτό ; Ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Ἔφθασε σπίτι της ἀσθμαίνοντας. Ἡ ἴδια τοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα.

— Τί θέλετε ; τὸν ρώτησε.

— Νὰ σᾶς δῶ... νὰ σᾶς μιλήσω ! ἄρχισε ἐπὶ τέλους. Ἐγώ... ἐγώ...

— Εἶναι πλέον ἀργὰ γιὰ ὅλ' αὐτά ! τοῦ ἀπάντησε ξερά, σκληρὰ σχεδόν. Κούνησε τὸ χέρι της σὲ σημεῖο ἀποχαιρετισμοῦ. Κι' ἐκεῖνος εἶδε μέσα στὸ σκοτάδι ν' ἀστράφτῃ στὸ δάχτυλό της ἡ θέρα τοῦ ἀρραβῶνος, μ' ἕνα μπριλλάντι ἀπάνω.

Δὲν εἶδε παρὰ μονάχα τὸ χέρι, τὸ χέρι της μέσα στὸ σκοτάδι. Δὲν εἶδε παρὰ μονάχα τὸ δαχτυλίδι: τὴν πραγματικότητα.

Δὲν βρῆκε τίποτα νὰ πῇ. Ἔκανε μερικὰ βήματα πίσω κι' ἔφυγε, ἔφυγε ἐνῶ τὰ χείλη του ψιθύριζαν διαρκῶς τὴν ἴδια ἐπωδό: — «Εἶναι πειὰ ἀργά, ἀργά... πολὺ ἀργά !...»

ΕΡΡ. ΜΠΑΡΜΠΥΣ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἄπλωσε σ' ἕνα πλαγινὸ τραπεζάκι τὴν συλλογὴ τῶν ἐργαλείων του καὶ τῶν νυστεριῶν του. Καὶ ἀφοῦ φόρεσε μιὰ μακρυὰ λευκὴ μπλούζα κι' ἀνασήκωσε τὰ μανίκια τοῦ πουκαμίσου του, πλησίασε καὶ πάλι τὸ πτῶμα, ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ ἀνασήκωσε τὸ ἕνα βλέφαρο.

Κύτταξε προσεχτικὰ τὸ μάτι τῆς νεκρῆς...

Καὶ ἔξαφνα τότε ἀνασκίρτησε καὶ ἔγινε πολὺ χλωμός.

Ὅλη του ἡ προσπάθεια, κατὰ τὴν τρομερὴ ἐκείνη στιγμή, ἦταν νὰ κρύψῃ τὴν ταραχή του ἀπὸ τοὺς δυὸ βοηθούς του, οἱ ὁποῖοι, μισοκοιμισμένοι ἄλλως τε, τὸν παρακολουθοῦσαν στὴ δουλειά του χωρὶς ἐνδιαφέρον, συνηθισμένοι καθὼς ἦσαν ἀπὸ καιρὸ σὲ τέτοιες ἀνατριχιαστικὲς σκηνές.

Τέλος, ὁ δόκτωρ ξανάκλεισε μὲ προσοχὴ τὸ βλέφαρο ποὺ εἶχε ἀνασηκώσει καὶ γυρίζοντας πρὸς τοὺς δυὸ βοηθούς του, τοὺς εἶπε:

— Πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε, φίλοι μου... Δὲν σᾶς χρειάζομαι πειά...

Μὲ δυσκολία συγκράτησαν κ' οἱ δυὸ ἕναν στεναγμὸ ἀσκευφίσεως. Ὡστόσο, ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, εἶπε μ' εὐγένεια:

— Ὦ! ἀγαπητὲ μαίτρ... μὰ δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ σᾶς βοηθήσουμε ;...

— Μὰ δὲν πρόκειται νὰ κάνω σχεδὸν τίποτε... Μερικὲς τομὲς μόνο... Ἡ νεκροψία δὲν παρουσιάζει κανένα ἐνδιαφέρον... Πηγαίνετε, φίλοι μου... Καληνύχτα σας...

Οἱ δυὸ βοηθοὶ τὸν εὐχαρίστησαν, χαιρέτησαν καὶ βγῆκαν ἔξω...

Ἔτσι ὁ δόκτωρ ἔμεινε μόνος στὸ ἀνατομεῖο.

Τότε ἡ φυσιογνωμία του ἔχασε μὲ μιᾶς τὴν ἔκφρασι τῆς ἀδιαφορίας ποὺ τόσες προσπάθειες εἶχε καταβάλει γιὰ νὰ τὴν πάρῃ. Πλησίασε ζωηρὰ τὸ σῶμα τῆς Ἑλένης, ἐξήτασε τὰ δυὸ μάτια, τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου κι' ἔκανε διάφορες κινήσεις στὰ χέρια καὶ στὸ κεφάλι.... Καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ποὺ βάσταξε ἡ ἐξέτασις αὐτὴ, ἀνωρθώθηκε κάθιδρως, σὰν νὰ εἶχε κάνει τὴν πιὸ βαρειὰ χειρωνακτικὴ ἐργασία, ψιθύρισε πολὺ σιγανὰ σὰν νὰ φοβῶταν μήπως τὸν ἀκούσῃ κι' ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός του:

— Καταληψία !...

...., ..., ...

Ναί, ἡ Ἑλένη ντὲ Σαμπλιὲ δὲν ἦταν νεκρή!...

Μετὰ τὴν πιστοποίησι αὐτή, ὁ δόκτωρ Μοντινὶ μπόρεσε εὔκολα νὰ βρῇ τὴν φυσιολογικὴ αἰτία τοῦ ἀτυχήματος. Ἀσφαλῶς, ἡ ἀσθενὴς εἶχε αἰσθανθῆ κάποια κεραυνοβόλο ταραχή, ἡ ὁποία ἀντὶ νὰ προκαλέσῃ κρίσι δακρύων ἢ ἐγκεφαλικὸ πυρετό, εἶχε ἀλλάξει ἔξαφνα τακτικὴ καὶ προκάλεσε τὴν καταληψία ποὺ παρουσίαζε τὰ ἴδια ἀκριβῶς φαινόμενα μὲ τὸν θάνατο.

Ναί... μὰ τί ἦταν ἐκεῖνο ἡ ποιός ἦταν ἐκεῖνος ποὺ εἶχε προκαλέσει αὐτὴν τὴν ταραχή, τὴν πρωταρχικὴ αἰτία τῆς καταληψίας;...

Μιὰ δυνατὴ συγκίνησις ;... Ἔστω !... Μὰ κι' αὐτὴ ἡ συγκίνησις ἔπρεπε νὰ ἔχῃ κάποια αἰτία...

Τὸ ταξίδι στὸ Ντουαί;... Ἡ ἐμφάνισίς της στὸ δικαστήριο ;... Ὦ, βέβαια ἦσαν ἀρκετὰ αὐτὰ γιὰ νὰ ταράξουν τὴν δυστυχισμένη Ἑλένη.

Ὁ γιατρός, καθὼς ἔκανε τὶς σκέψεις αὐτές, πῆγε καὶ κάθησε κοντὰ στὸ μαρμάρινο τραπέζι, ὅπου ἦταν ξαπλωμένη ἡ νέα γυναῖκα.

Ἀκουμπῶντας τοὺς ἀγκῶνας στὴν ἄκρη του, κύτταξε αὐτὸ τὸ ὡραῖο κεφάλι τὸ τόσο λεπτὸ καὶ θελκτικὸ καὶ φαινόταν σὰν νὰ ζητοῦσε νὰ μάθῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ μυστικό του.

Σιγὰ-σιγά, κάνοντας στὸν ἑαυτό του διάφορες ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντῶντας μόνος του σ' αὐτές, ἐξετάζοντας τὴν μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης τὶς αἰτίες ποὺ τοῦ φαινόταν πιθανές, ἐπαναλαμβάνοντας μέσα του τὴ λεπτομερῆ ἀφήγησι τοῦ εἰσαγγελέως, κατώρθωσε ν' ἀναπαραστήσῃ τὸ δράμα μέσα στὰ πραγματικά του πλαίσια καὶ νὰ καταλήξῃ στὸ ἀκόλουθο συμπέρασμα:

Ἡ ἐγκεφαλικὴ διαταραξις ἐπῆλθε μέσα στὸ τραῖνο, τὴν στιγμὴ ποὺ ὁ Λεμερσιὲ μιλοῦσε στὴν γυναῖκα του... Συνεπῶς λοιπὸν τὰ λόγια τοῦ εἰσαγγελέως προεκάλεσαν τὴν καταληψία, ὅπως θὰ μποροῦσαν νὰ προκαλέσουν καὶ τὸν θάνατο!...

Ὁ γιατρὸς ἀνασκίρτησε ζωηρά.

Καὶ τότε ξαναθυμήθηκε μὲ ζωηρότητα ἐξαιρετικὴ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς νύχτας ἐκείνης ποὺ ὁ εἰσαγγελεὺς εἶχε μπῆ στὸ δωμάτιο τῆς ἀρρώστης...

Θυμήθηκε ἐπίσης πόσο εἶχε χλωμιάσει καὶ ταραχθῆ ὁ Λεμερσιὲ τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν εἶδε τὴν νοσοκόμα ποὺ εἶχε φέρει ὁ γιατρὸς καὶ τοὺς σύρτες ποὺ εἶχε βάλει στὴν πόρτα.

Θυμήθηκε τέλος, ὅτι στὴν ἀρχὴ τῆς ἀρρώστειας της, τὰ φάρμακα δὲν δίνάντουσαν στὴν Ἑλένη.

Μιὰ ἀστραπὴ φώτισε τὸ μυαλὸ τοῦ δόκτορος Μοντινιύ...

— Ἤθελε νὰ σκοτώσῃ τὴν γυναῖκα του !... ψιθύρισε. Καί, μαζὺ μ' αὐτὴ κι' ἐμένα γιὰ νὰ βγάλῃ ἀπ' τὴ μέση τὸν μοναδικὸ μάρτυρα...

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ τρομερὴ ἀλήθεια παρουσιά-

στηκε μπρὸς στὰ μάτια του μὲ μιὰ ἐκτυφλωτικὴ λαμπρότητα: ὁ Λεμερσιὲ ἤξερε ὅτι μπορεῦσε νὰ σκοτώση τὴν γυναῖκα του προκαλῶντας σ' αὐτὴν μιὰ ζωηρὴ ταραχή...

Τότε !... Τότε ἐκεῖνος εἶχε κανονίσει τὰ πράγματα ἔτσι, ὥστε ἡ 'Ελένη νὰ πάη στὸ Ντουαί !... Εἶχε θελήσει ἴσως νὰ προκαλέση τὴν θανάσιμη συγκίνησι κάνοντας τὴν ἐξασθενημένη γυναῖκα του ποὺ μόλις εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια της ν' ἀντικρύση τὸ φριχτὸ δράμα τοῦ κακουργιοδικείου. Καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸ εἶχε ἐπιτύχει ἐντελῶς αὐτὸ μέσα στὸ δικαστήριο, μέσα στο τραῖνο ἄρχισε νὰ λέη στὴν δυστυχισμενη τέτοια πραγματα ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ προκαλέσουν τὸν θάνατό της.

'Ετσι ὁ δόκτωρ εἶχε κατορθώσει ν' ἀναπαραστήση ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν ἀλήθεια, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα σημεῖο— τὴν ἀφορμὴ ποὺ προκάλεσε τὴν μετάβασι τῆς 'Ελένης στὸ Ντουαὶ καὶ τὴν ἐμφάνισί της στὸ δικαστήριο.

— 'Υπάρχει ἔγκλημα στὴ μέση !... ἔλεγε τώρα ὁ δόκτωρ Μοντινιύ. Μὰ ἕνα ἔγκλημα ποὺ ξεφεύγει ἀπὸ τὴν δικαιοδοσία τοῦ νόμου... 'Ο ἀγροφύλακας πιάνει καὶ στέλνει στὴ φυλακὴ τὸν ἀλήτη ποὺ κλέβει ἕνα μῆλο, μὰ τίποτε στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ τιμωρήση τὸν ἐγκληματία ποὺ προκαλεῖ μιὰ ἐγκεφαλικὴ διατάραξι, ἱκανὴ νὰ προκαλέση τὸν θάνατο!... 'Ετσι, ὁ Λεμερσιὲ ξεφεύγει ἀπὸ τὸν νόμο... Εἶναι, λοιπόν, περιττὸ κι' ἐπικίνδυνο ν' ἀποκαλύψω τὸ ἔγκλημα... Θὰ προσπαθήσω, μὲ τα συνηθισμένα μέσα νὰ ξυπνήσω καὶ νὰ συνεφέρω τὴν κ. ντὲ Σαμπλιέ... Θὰ μεταφερθῆ στὴν κατοικία της... καί... αὔριο, σὲ μιὰ ἑβδομάδα, μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία, ὁ ἐγκληματίας θὰ κάνη μιὰ καινούργια ἀπόπειρα δολοφονίας, — καί, αὐτὴ τὴ φορά, θὰ πετύχη!... Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνω, ἐγώ, ὁ γιατρός;... 'Εγώ, ὁ ἄνθρωπος ;

'Η ἐρώτησις αὐτὴ ἦταν τρομερὴ γιατὶ δὲν ἐπιδεχόταν καμμιὰ κανονικὴ λύσι.

Τί νὰ κάνη ;... Τί νὰ κάνη ;...

Νὰ ἐγκαταλείψη αὐτὴν τὴν δυτυχισμένη ;... Νὰ ἐγκατασταθῆ πάλι στὸ σπίτι της, κοντά της ; 'Αδύνατον!.. Νὰ πῆ στὸν σύζυγό της πὼς εἶχε μαντέψει τὴν τρομερὴ ἀλήθεια ;... 'Ο εἰσαγγελεὺς θὰ τοῦ φώναζε πὼς ἦταν τρελλός, πὼς τὸν συκοφαντοῦσε!... Καὶ ἡ ἀποδείξεις;... Ποῦ ἦσαν ἡ ἀποδείξεις ;

Τί νὰ κάνη ; Τί νὰ κάνη ;

'Ο Μοντινιὸ εἶχε σηκωθῆ κι' ἔκοβε βόλτες μὲ μεγάλα βήματα μέσα τὴν μακαβρία ἐκείνη αἴθουσα... Αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του ἀνίκανο νὰ κάνη τὸ παραμικρό... Καταλάβαινε ὅτι κανεὶς δὲν θὰ τὸν πίστευε ἂν τολμοῦσε νὰ ἐμπιστευθῆ τὶς σκέψεις του σ' ὁποιονδήποτε....

Ἔξαφνα στάθηκε ἀπότομα, σὰν νὰ τὸν εἶχε χτυπήσει κεραυνός.

— Ὦ! ψιθύρισε. Τί τρομερὴ σκέψις εἶν' αὐτὴ ποὺ μοῦ ἦρθε ;... Θέλω νὰ σώσω τὴν κ. ντὲ Σαμπλιέ!... Θέλω νὰ τὴν ἀποσπάσω γιὰ πάντα ἀπὸ τὸν δολοφόνο της !... Μπορῶ ὅμως νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ σκέφθηκα;... Μὰ ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ τὴ σώσω;... 'Αφοῦ, ἂν τὴν ἀποδώσω στὸν σύζυγό της, εἶναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ τὴ σκοτώνω..."Ε, λοιπόν, ἂς γίνη ὅ,τι γίνη!... Θὰ καταφύγω στὰ ὕστατα μέσα !...

Καὶ πλησιάζοντας στὸ τραπέζι ὅπου κοιτόταν ἡ 'Ελένη, ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι:

— Συγχώρεσέ με, φτωχὸ πλάσμα, ποὺ θὰ ξεγράψω τὸ ὄνομά σου ἀπὸ τὸν κατάλογο τῶν ζωντανῶν... Τὸ κάνω αὐτὸ γιὰ νὰ μπορέσης νὰ ζήσης !... Χάνεις τὴν περιουσία σου καὶ τὴν κοινωνική σου θέσι... "Οσο γιὰ τὴν περιουσία σου, ἀν ἡ δική μου περιουσία μπορῆ νὰ τὴν ἀνακαταστήση, σοῦ ἀνήκει ἀπὸ τώρα !... "Οσο γιὰ τὴν κοινωνική σου θέσι... ἂς ἀφήσω αὐτὲς τὶς σκέψεις καὶ μιὰ ποὺ ἀποφάσισα νὰ δράσω, ἂς δράσω...

Τότε διάλεξε, μέσα ἀπὸ τὸ κουτὶ ποὺ εἶχε φέρει μαζύ του, ἕνα φιαλίδιο κι' ἔρριξε μερικὲς σταγόνες ἀπὸ τὸ περιεχόμενό του στὰ χείλη τῆς 'Ελένης.

Τώρα, ψιθύρισε, χάρις σ' αὐτὸ τὸ ναρκωτικό, ἡ καταληψία θὰ βαστάξη ὀχτὼ μέρες!... 'Επὶ ὀχτὼ μέρες, τὸ σῶμα αὐτὸ θὰ παρουσιάζη ὅλα τὰ φαινόμενα τοῦ θανάτου... 'Επὶ ὀχτὼ μέρες, τὰ ζωϊκὰ ὄργανα δὲν θὰ λειτουργοῦν σ' αὐτό... καὶ ὅμως θὰ εἶναι ζωντανό... 'Οχτὼ μέρες !... Εἶναι περισσότερες ἀπ' ὅσες μοῦ χρειάζονται !... Καὶ τώρα πρέπει νὰ βεβαιωθῆ ὁ εἰσαγγελεὺς ὅτι ἡ νεκροψία ἔγινε...

Καί, παίρνοντας γάζες κι' ἐπιδέσμους, τύλιξε μ' αὐτοὺς σφιχτὰ τὸ κεφάλι καὶ τὸ μέτωπο κι' ἔπειτα τὸν πέρασε κάτω ἀπὸ τὸν λαιμὸ σὰν νὰ συγκρατοῦσαν στὴ θέσι του τὸ κρανίο.

'Επίσης τύλιξε μ' ἐπιδέσμους ὅλο τὸν στόμαχο.

"Ετσι, τὸ σῶμα φαινόταν σὰν νὰ εἶχε ἀνοιχτὴ τὴ κρανίο καὶ στὸ στομάχι.

Τότε, χωρὶς νὰ φυγῆ ἀπ' τὸ νεκροτομεῖο, ἔστειλε νὰ φωνάξουν τὸν Λεμερσιέ.

Σὲ λίγη ὥρα ὁ Λεμερσιὲ ἔφθασε μαζὺ μὲ δυὸ κοντινοὺς φίλους του ποὺ τοὺς εἶχε πάρει μαζύ του γιὰ μάρτυρες.

— Καταλαβαίνω, γιατρέ, τί μὲ θέλετε, εἶπε μόλις μπῆκε μέσα. Πρέπει ν' ἀναγνωρίσω τὸ πτῶμα φῆρν τὸ βάλουν μέσα στὸ φέρετρο, δὲν εἶν' ἔτσι ;

— Μάλιστα... Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ὁ κανονισμός...

— Δυστυχισμένη μου 'Ελένη ! Φτωχή μου φίλη !... ὠλόλυζε ὑποκριτικὰ ὁ Λεμερσιέ. "Εφερα ἕνα φέρετρο ποὺ τὸ παράγγειλα χθές... Γιατρέ, θέλω νὰ παραστήσω θῶ στὴν τοποθέτησι της στὸ φέρετρο... Θέλω νὰ τὴ δῶ ὡς τὴν τελευταία στιγμή... Ποῦ εἶναι ;

'Ο δόκτωρ Μοντινιὸ ὡδήγησε τὸν Λεμερσιὲ ὡς τὸ τραπέζι ποὺ ἦταν στὴ μέση τῆς μεγάλης ἀμφιθεατρικῆς αἰθούσης τοῦ ἀνατομείου.

'Ανασήκωσε τὸ σεντόνι μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε σκεπάσει τὴν 'Ελένη ὡς τὸ κεφάλι.

'Ο Λεμερσιέ, μὲ τὸ μαντῆλι του στὰ μάτια του, ἔφριξε ἕνα γρήγορο βλέμμα στὴ γυναῖκα του καὶ εἶδε πὼς τὸ κεφάλι της ἦταν τυλιγμένο σ' ἐπιδέσμους.

Τὴν ἀναγνωρίζετε ; ρώτησε ὁ γιατρός.

— Ναί, ἀλλοίμονο ! ἀπάντησε ὁ Λεμερσιέ, ὁ ὁποῖος φαινόταν ἕτοιμος νὰ λιποθυμήση.

'Ο γιατρός, τότε ξανασκέπασε μὲ τὸ σεντόνι τὴν βέβαιον νεκρή.

'Εκείνη τὴ στιγμή, ἔφεραν ἕνα βαρὺ δρύϊνο φέρετρο, στρωμένο ἀπὸ μέσα μὲ σατὲν ἄσπρο.

Οἱ παριστάμενοι φίλοι τοῦ Λεμερσιὲ ἐπῆραν μὲ εὐλάβειαν τὴ προσοχὴ τὸ σῶμα καὶ τὸ τοποθέτησαν μέσα σ' αὐτό.

Κατόπιν ἔβαλαν στὸ φέρετρο τὸ σκέπασμά του καὶ τὸ βίδωσαν.

"Επειτα ἀπὸ μερικὲς στιγμές, τὸ φέρετρο ποὺ ἔκλειε μέσα τὸ ὡραῖο σῶμα τῆς 'Ελένης Λεμερσιὲ ντὲ Σαμπλιὲ εἶχε μεταφερθῆ σὲ μιὰ νεκροφόρο, ἡ ὁποία ἔκινησε σὲ τραβῶντας πρὸς τὸ μέγαρό της, τῆς Βασιλικῆς Ὁδοῦ.

'Ο Λεμερσιὲ καὶ ὁ γιατρὸς μπῆκαν κι' αὐτοὶ σ' ἕνα ἀμάξι κι' ἀκολούθησαν τὴ νεκροφόρο.

— Εὐχαριστῶ, δόκτωρ, εἶπε τότε ὁ Λεμερσιέ, εὐχαριστῶ, φίλε μου. Χάρις σ' ἐσᾶς ἔχω τὴν παρηγοριὰ τῆς σκέπτωμαι, ὅτι τὰ λείψανα τῆς φτωχῆς μου 'Ελένης θὰ μειναν ἄθικτα...

— Μπορεῖτε ὡς πρὸς αὐτὸ νὰ εἶσθε ἥσυχος... Εἶπατε τί ἐργασία ἀναγκάστηκα νὰ κάνω γιὰ νὰ συγκρατήσω τὸ κρανίο ;

— 'Εξετάσατε λοιπὸν τὸν ἐγκέφαλο ;... ρώτησε διστενάζοντας ὁ εἰσαγγελεύς.

— Ναί, γιατὶ ἐκεῖ ἦταν ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ... Ἡ κ. ντὲ Σαμπλιὲ πέθανε ἀπὸ ἕνα εἶδος κεραυνοβόλου μηνιγγίτιδος.

— Πέθανε ! Πέθανε, ἀλλοίμονο ! Δὲν θὰ τὴν ἐξαναδῶ πειά !... Πέστε μου, γιατρέ... ἐξετάσατε καλὰ...

— Καὶ τὸ στομάχι ; συμπλήρωσε ὁ δόκτωρ Μοντινιύ. Αὐτὸ θέλετε νὰ πῆτε ;

'Ο εἰσαγγελεὺς κούνησε καταφατικὰ τὸ κεφάλι τοῦ προσποιῶταν ὅτι οἱ λυγμοί του ποὺ τὸν ἔπνιγαν δὲν τὸν ἄφηναν νὰ μιλήση.

— "Ε, λοιπόν, εἶπε ὁ γιατρὸς, τὸ στομάχι κι' ὅλα τὰ ἄλλα ὄργανα εἶναι σὲ περίφημη κατάσταση... Ἡ δυστυχισμένη κ. ντὲ Σαμπλιὲ θὰ μποροῦσε νὰ ζήση ἀκόμα ἐξῆντα χρόνια ἀκόμα...

'Ο εἰσαγγελεὺς σκέρτησε.

«"Α! μούγγρισε ἀπὸ μέσα του. Τί ὑπαινιγμὸς εἶν' αὐτός ;... Μὰ στὸ κάτω - κάτω τί μ' ἐνδιαφέρει τώρα... Φτάνει ἡ ἔκθεσις τῆς νεκροψίας νὰ βεβαιώση ὅτι ὁ θάνατος ἦταν φυσικός... καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τὸ βεβαιώνη, ἀφοῦ εἶναι ἡ ἀλήθεια... "Α! βρωμογιατρέ... Εἶσαι ἱκανοποιημένος τώρα ;... "Εχεις ἀκόμα ὑποψίες ;...»

.....

Τὴν μεθεπομένη ἔγινε ἡ κηδεία τῆς 'Ελένης Λεμερσιὲ ντὲ Σαμπλιέ. "Ολη ἡ Λίλλη τὴν παρακολούθησε

οἱ πλούσιοι γιατὶ ὁ εἰσαγγελεὺς ἦταν ἄνθρωπος ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸν τιμοῦν, κ' οἱ φτωχοὶ γιατὶ ἡ δῆθεν νεκρὴ ἦταν πραγματικὸς ἄγγελος παρηγοριᾶς.

"Οταν ἡ τελετὴ τελείωσε, ὅταν τὸ τραῖνο ποὺ παρέλαβε τὸ σῶμα, ἄφησε τὸν σταθμό, βρέθηκαν ἄνθρωποι ποὺ ὑπολόγισαν ὅτι ὁ Λεμερσιὲ, σύμφωνα μὲ τὸ συμβόλαιο τοῦ γάμου του, κληρονομοῦσε ἀπὸ τὴ γυναῖκα του ὀχτὼ περίπου ἑκατομμύρια χρυσᾶ φράγκα, — σὲ εἰσόδημα, κτήματα, ἀκίνητα καὶ ἀντικείμενα τέχνης.

Τὸν ἴδιο ἀκριβῶς ὑπολογισμὸ ἔκανε τὴν στιγμὴ ἐκείνη κι' ὁ εἰσαγγελεὺς καθισμένος μέσα στὸ βαγόνι τοῦ τραίνου, ὅπου εἶχε μπῆ μαζὺ μὲ τὸν δόκτορα Μοντινιύ.

Γιατὶ ἡ 'Ελένη δὲν εἶχε κανένα συγγενῆ.

Μ' αὐτὴν ἔσβυνε ὁ τελευταῖος ἀντιπρόσωπος τῆς ράτσας τῶν Σαμπλιέ.

'Ετσι, ὅλα εὐνοοῦσαν τὸν εἰσαγγελέα, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε κἂν νὰ φοβηθῆ καμμιὰ δίκη ἀπὸ κανένα ἀδικημένο κληρονόμο.

Τὸ φέρετρο μεταφέρθηκε μὲ τὸ τραῖνο στὸ Βαχανί.

'Εκεῖ, στὸ μικρὸ καὶ φτωχικὸ νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ, ὁ μαρκήσιος εἶχε χτίσει ἕναν μεγάλο οἰκογενειακὸ τάφο, λέγοντας ὅτι ἤθελε μετὰ τὸν θάνατό του νὰ παραμείνη κοντὰ στὸ κυνηγετικό του κτῆμα,

'Εκεῖ τὸν εἶχανε θάψει. Κι' ἐκεῖ ὁ εἰσαγγελεὺς εἶχε ἀποφασίσει νὰ ἐνταφιάση τὴ γυναῖκα του. "Ηταν ἀποφασισμένος ἄλλως τε νὰ πουλήση μὲ πρώτη εὐκαιρία, τὸ κτῆμα τοῦ Βαχανί...

Τὸ εἰδικὸ τραῖνο ἀπετελεῖτο ἀπὸ τρία βαγόνια. Στὸ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ποὺ εἶχε διακοσμηθῆ καταλλήλως, βρισκόταν τὸ φέρετρο.

"Οταν τὸ τραῖνο στάθηκε στὸ Βαχανί, ὁ εἰσαγγελεὺς Λεμερσιὲ καὶ ὁ δόκτωρ Μοντινιὸ κατέβηκαν ἀπὸ τὸ διαμέρισμά τους. Στὸ τρίτο βαγόνι βρισκόντουσαν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ἐργολάβου τῶν κηδειῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ μετέφεραν τὸ φέρετρο ὡς τὸ νεκροταφεῖο.

"Ολος ὁ πληθυσμὸς τοῦ χωριοῦ εἶχε συγκεντρωθῆ κοντὰ στὸ σπίτι τῆς φύλακος τῆς γραμμῆς.

'Ο εἰσαγγελεύς, μὲ τὴν ζακέττα του, μὲ τὰ μαῦρα του γάντια, ἀσκεπής, μὲ τὰ μάτια κόκκινα ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἐπιστάτησε στὴν ἐναπόθεσι τοῦ φερέτρου σὲ εἰδικὸ φορεῖο, τὸ ὁποῖο σκεπάστηκε μὲ μιὰ μεγάλη μαύρη τόχα λαμὲ καὶ μ' ἀσημένια κρόσια.

Τὴν στιγμὴ ποὺ ὀχτὼ ἄνθρωποι, ἑτοιμαζόντουσαν νὰ σηκώσουν τὸ φορεῖο, ὁ δήμαρχος τοῦ Βαχανὶ πλησίασε τὸν εἰσαγγελέα καὶ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι, μὰ ἀρκετὰ δυνατή, ὥστε ν' ἀκουστῆ ἀπὸ τοὺς παρισταμένους, εἶπε:

— Κύριε εἰσαγγελεῦ, ὁ πληθυσμὸς τοῦ Βαχανὶ σᾶς ζητάει δι' ἐμοῦ μιὰ εὔνοια πολὺ θλιβερά, μὰ ποὺ θὰ τὸν τιμήση ἐξαιρετικά. Στὰ μέρη αὐτὰ συνηθίζουμε νὰ μεταφέρωνται οἱ νεκροὶ στὴν τελευταία τους κατοικία, ὄχι ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ πληρώνονται γι' αὐτό, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των καὶ τοὺς φίλους τους. 'Η κ. ντὲ Σαμπλιὲ ἦταν ἡ φίλη ὅλων μας... ἦταν ἡ δεσποινίς μας... ἦταν ὁ καλὸς ἄγγελος... Συγχωρῆστε με ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ἐκθειάσω ἀνταξίως τὶς ὑπέροχες ἀρετές της καὶ τὴν ἀνεξάντλητη καλωσύνη της... μὰ θὰ θέλαμε τοὐλάχιστον νὰ τῆς δώσουμε μιὰ ὑστάτη ἀπόδειξι τῆς ἀγάπης μας... "Ολοι οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου διαμφισβήτησαν τὴν τιμὴ νὰ μεταφέρουν τὴν προσφιλῆ νεκρὴ — μὰ, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ γίνη αὐτό, ρίξαμε κλῆρο...

'Ο ἄξιος δήμαρχος στάθηκε. Τὰ δάκρυά του τὸν ἔπνιγαν... "Ολοι ἄλλως τε, γύρω, ἔκλαιγαν...

'Ο εἰσαγγελεύς, μὲ τὸ μαντῆλι πάντα στὰ μάτια, ἔκανε μιὰ καταφατικὴ κίνησι τοῦ κεφαλιοῦ, σὰν νὰ ἦταν ἀνίκανος νὰ προφέρη ἔστω καὶ μιὰ λέξι...

'Ο δόκτωρ Μοντινιύ, ἀνατριχιάζοντας, ἀπέστρεφε τὸ βλέμμα του, ἀπὸ τὸν ἀπαίσιο αὐτὸν ἄνθρωπο καὶ συλλογιζόταν.

«"Οσο σκέφτομαι ὅτι αὐτὸς ὁ ἄθλιος εἶναι ἕνας δολοφόνος !... 'Ο πιὸ ἄνανδρος μάλιστα ἀπ' τοὺς δολοφόνους γιατὶ δὲν εἶναι ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀψηφοῦν τὸ κάτεργο ἢ τὴ λαιμητόμο... Κι' αὐτοὶ οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι τὸν λυποῦνται !... Καὶ θὰ μὲ θεωροῦσαν ὡς τὸν πιὸ ἄθλιο συκοφάντη, ἂν τοὺς ἀπεκάλυπτα τί γίνεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ μέσα στὴν ἐγκληματικὴ ψυχή του, ἂν τοὺς ἀπεκάλυπτα ποιὰ φριχτὴ χαρὰ τὸν πλημμυρίζει...

Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ χωρικοὶ ποὺ θὰ μετέφεραν τὸ φέρετρο, χωρισμένοι σὲ τρεῖς ὁμάδες ἀπὸ ὀχτὼ ἄνδρες ἡ καθεμιά, εἶχαν πλησιάσει.

'Η πρώτη ὁμὰς σήκωσε τὸ φορεῖο καὶ ὅλοι ξεκίνησαν γιὰ τὸ νεκροταφεῖο.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκριβῶς, ἀπὸ τὸ μικρὸ σπιτάκι τῆς φύλακος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἔβγαινε ἕνα ἄλλο φέρετρο.

"Ηταν τῆς φτωχῆς 'Αννέτας Μαϊνγκ, τῆς μητέρας τοῦ Ζάκ ποὺ τὴν πήγαιναν κι' αὐτὴν στὸ κοιμητήρι.

'Ο Ζὰκ Μαϊνγκ εἶχε ξαναφορέσει γιὰ τὴν περίστασι τὴ γαλάζια του μπλούζα, στὸν γιακᾶ τῆς ὁποίας ξεχώριζε ἕνα Β, — τὴ μπλούζα τοῦ ὑπαλλήλου τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Βορρᾶ.

Βάδιζε χωρὶς καπέλλο πίσω ἀπὸ τὸ φέρετρο τῆς μητέρας του, συνοδευόμενος ἀπὸ καμμιὰ πενηνταριὰ γυναῖκες, ἡ ὁποῖες εἶχαν γνωρίσει κ' εἶχαν ἀγαπήσει τὴ μητέρα τῆς 'Ιωάννας. "Οσο γιὰ τοὺς ἄνδρες, ὁ ἀπότομος χαρακτήρας τοῦ Ζάκ, οἱ περήφανοι τρόποι του τοὺς εἶχαν ἀπομακρύνει πρὶν ἀπὸ καιρὸ ἀπ' αὐτόν.

'Η δευτερη αὐτὴ κηδεία πήγαινε καμμιὰ διακοσαριὰ βήματα πίσω ἀπὸ τὴν πρώτη.

'Ο Ζὰκ Μαϊνγκ ἔρριξε ἕνα περιφρονητικὸ βλέμμα στὸ πλῆθος ποὺ βάδιζε πίσω ἀπὸ τὸν εἰσαγγελέα.

— Νά, σκέφθηκε, νὰ τὰ προνόμια τοῦ πλούτου ! Ὡς καὶ στὸν θάνατο ἀκόμα, ὁ κόσμος κολακεύει τὸν πλούσιο καὶ περιφρονεῖ τὸν φτωχό!...

Σ' αὐτὸ ὅμως ὁ Ζὰκ Μαϊνγκ γελιῶταν, γιατὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ Βαχανὶ ἦταν εἰλικρινὴς στὶς ἐκδηλώσεις τοῦ πένθους του κι' οὔτε συλλογιζόταν νὰ κολακεύση καθόλου τὸν εἰσαγγελέα, ὁ ὁποῖος ἦταν ξένος πρὸς τὸν τόπο καὶ τὸν ὁποῖο κατὰ βάθος μισοῦσε.

"Αν ἀναφέραμε λοιπὸν τὴν σκέψι τοῦ Ζάκ, τὸ κάναμε αὐτὸ ἁπλῶς γιὰ νὰ δεῖξουμε τὴν ψυχικὴ κατάστασι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε κατὰ βάθος τὴν μητέρα του, μὰ κι' ὁ ὁποῖος βασανιζόταν ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἀπὸ τὴν ζηλοτυπία. Κι' αὐτὸ τὸ τελευταῖο τὸν ἔκανε νὰ μὴν ἀναρωτιέται γιατὶ καὶ ἡ γρηᾶ μητέρα του πέθανε, αὐτὴ ποὺ φαινόταν τόσο γερὴ στὰ γερατειά της...

'Ο γιατρὸς εἶχε πῆ: συγκοπὴ τῆς καρδιᾶς.

Αὐτὸ εἶχε φθάσει στὸν Ζάκ. "Η τοὐλάχιστον εἶχε προσπαθήσει ν' ἀρκεσθῆ σ' αὐτὴν τὴν ἐξήγησι.

Μὰ ἐμεῖς θὰ ποῦμε ἀργότερα ποιὰ ἦταν ἡ ἀληθινὴ αἰτία αὐτοῦ τοῦ θανάτου, γιατὶ κι' ἐδῶ ἀκόμα θὰ βροῦμε ἀνακατεμένη τὴν καταχθόνια κόμησσα Φαννύ.

Μὰ γιὰ τὴν ὥρα ἂς συνεχίσουμε τὴν διήγησί μας ἀπ' τὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο τὴν διακόψαμε.

'Ο εἰσαγγελεὺς εἶχε δῆ τὴν κηδεία τῆς 'Αννέτας Μαϊνγκ κ' εἶχε διακρίνει πίσω ἀπὸ τὸ φέρετρο τὸν Ζάκ. Καὶ συλλογιζόταν ὅτι αὐτὸς ὁ θάνατος τὸν ἀπήλλασσε ἀπὸ τὴ φριχτὴ κωμωδία τῶν ἐπιστολῶν ποὺ φρόντιζε κάθε μῆνα νὰ στέλνη στὴν γρηᾶ φύλακα τῆς γραμμῆς ἐκ μέρους δῆθεν τῆς κόρης της 'Ιωάννας.

'Η δυὸ συνοδεῖες μπῆκαν ἡ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης στὸ νεκροταφεῖο.

Τὸ φέρετρο τῆς 'Αννέτας κατεβάστηκε μέσα στὸν λάκκο του πάνω ἀπὸ τὸν ὁποῖο τοποθετήθηκε ἕνας μαῦρος ξύλινος σταυρὸς μ' ἕνα φτωχικὸ στεφάνι ἀπὸ μαργαρίτες. 'Ο Ζὰκ εἶχε σκεφθῆ πὼς ἂν ἔκανε τὴν παραμικρὴ δαπάνη γιὰ νὰ στήση καλλίτερον τάφο στὴν μητέρα του, θὰ τὸν ρωτοῦσαν ποῦ εἶχε βρῆ τὰ χρήματα. Καὶ μιὰ τέτοια ἐρώτησι θὰ ἦταν τώρα τρομερὴ γι' αὐτόν, γιατὶ εἶχε ἀρχίσει πειὰ νὰ χρησιμοποιῆ τὶς ἐξῆντα χιλιάδες φράγκα ποὺ τὶς εἶχε χώσει κάτω ἀπὸ μιὰ πέτρα τοῦ πηγαδιοῦ τοῦ σπιτιοῦ τους.

Τὸ φέρετρο ποὺ ἔκλεινε τὸ σῶμα τῆς 'Ελένης τοποθετήθηκε μέσα στὸ μνημεῖο τοῦ μαρκησίου ντὲ Σαμπλιέ... Χτίστες θὰ πήγαιναν τὴν ἄλλη μέρα ν' ἀποθέσουν τὴν πλάκα... Καὶ ὅλα θὰ τελείωναν ἔτσι !...

Μετὰ τὸν ἐνταφιασμό, ὁ εἰσαγγελεὺς ἀπομακρύνθηκε γρήγορα, συνοδευόμενος πάντοτε ἀπὸ τὸν δόκτορα Μοντινιύ. 'Ανέβηκαν στὸ εἰδικὸ τραῖνο ποὺ τοὺς εἶχε φέρει καὶ σὲ λίγο εἶχαν ἐπιστρέψει στὴ Λίλλη.

'Απὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὁ εἰσαγγελεὺς δὲν ξαναφάνηκε ποτὲ στὸ Βαχανί.

'Εξ ἄλλου, μέσα σὲ λίγους μῆνες πούλησε τὰ κτήματα ποὺ εἶχε ἐκεῖ.

'Ο μικρὸς πύργος τοῦ μαρκησίου ντὲ Σαμπλιὲ ποὺ χρησίμευε ὡς τόπος κυνηγετικῶν συγκεντρώσεων ἀγοράστηκε ἀπὸ ἕνα μυστηριῶδες πρόσωπο, τὸ ὁποῖο δὲν ἐπῆγε νὰ κατοικήση ὁ αὐτός, γιατὶ τὰ παντζούρια ἔμεναν πάντα κλειστὰ καὶ τ' ἀγριόχορτα φύτρωναν στὴν τύχη στὸν κῆπο...

.....

"Οπως εἴδαμε, ὁ δόκτωρ Μοντινιὸ συνόδευσε τὸν εἰσ-

σαγγελέα ὡς τὴν Λίλλη.

"Οταν χωρίστηκαν, ὁ Λεμερσιὲ τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε:

— Δόκτορ, ὑπήρξατε γιὰ μένα στὴν ὀδυνηρὴ αὐτὴ περίστασι, ὄχι ἁπλῶς φίλος, ἀλλὰ ἀδελφός... Παραστεθήκατε κοντά μου, κοντὰ στὸν πόνο μου ὡς τὴν τελευταία στιγμή, τὰ εἶδα ὅλα... Ποτὲ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω αὐτό...

Ὁ δόκτωρ ἐπῆρε χωρὶς νὰ διστάσῃ τὸ χέρι ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ εἰσαγγελεύς, ἂν καὶ τοῦ φάνηκε πὼς ξεχώρισε κρυμμένο στὰ λόγια του κάποιον τόνο εἰρωνείας ἢ ἀπειλῆς.

Μὰ ἦταν πειὰ ἀποφασισμένος νὰ παλαίψῃ σῶμα μὲ σῶμα μ' αὐτὸν τὸν τρομερὸ ἀντίπαλο.

Ἡ πάλη εἶχε ἀρχίσει: θὰ ἔφθανε ὡς τὸ τέλος...

Μὰ τοῦ ἔμενε τώρα νὰ ἐκτελέσῃ τὸ πιὸ τρομερὸ μέρος τῆς ἀποστολῆς του — πρᾶγμα ποὺ παρ' ὅλο τὸ θάρρος του τὸ συλλογιζόταν ἀνατριχιάζοντας.

Ὁ Μοντινιὸ ἦταν προικισμένος μὲ μιὰ ψυχὴ γενναιότητα ποὺ μόνο οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος τὴν ἔχουν. Ἦταν ἄνθρωπος μὲ ψυχραιμία. Ἤξερε ὅτι μόνο στὸν ἑαυτό του μποροῦσε νὰ βασίζεται. Γιατὶ ἔστω κι' ἕνας μόνο μάρτυς αὐτοῦ ποὺ θὰ ἔκανε, μποροῦσε μὲ μιὰ ἄστοχη λέξι του νὰ προκαλέσῃ καταστροφές.

Ξαναγύρισε λοιπὸν σπίτι του καὶ περίμενε νὰ νυχτώσῃ.

Ὁ δόκτωρ ἔκανε πεζὸς τὶς καθημερινές του ἐπισκέψεις στὴ Λίλλη, γιατὶ ἀπεχθανόταν τὶς ἐπιδείξεις τῶν ἄλλων γιατρῶν ποὺ φθάνουν μὲ ἁμάξι στοὺς ἀσθενεῖς τους καὶ γιατὶ ἰσχυριζόταν πὼς ἡ πεζοπορία εἶναι ἡ πιὸ ὑγιεινὴ ἄσκησις.

Μά, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πάῃ στὰ περίχωρα, ἀνέβαινε σ' ἕνα ἁμάξι ποὺ τὸ ὡδηγοῦσε μόνος του. Στὶς περιστάσεις αὐτὲς τὸν συνώδευε κι' ἕνας μικρὸς γκρούμ, τοῦ ὁποίου ὁ προορισμὸς ἦταν νὰ φυλάῃ τὸ ἄλογο τὴν ὥρα ποὺ αὐτὸς ἔκανε τὶς ἐπισκέψεις του.

Κατὰ τὶς ἐννέα τὸ βράδυ, ὁ δόκτωρ φόρεσε ἕνα βαρὺ ἐπανωφόρι, ἔβαλε τὰ ἐργαλεῖα του καὶ μερικὲς μάλλινες κουβέρτες στὸ ἁμάξι του, τὸ ἔζεψε κι' ἔφυγε λέγοντας στὴν ὑπηρέτριά του, ὅτι θὰ πήγαινε νὰ ἐπισκεφθῇ ἕναν πληγωμένο ἐργάτη στὸ φίδ, τοῦ ὁποίου τὸ χέρι εἶχε πιαστῇ σὲ κάποια μηχανή.

Ἐπρόσθεσε, ὅτι θὰ ἦταν ἴσως ἀναγκασμένος νὰ κόψῃ τὸ χέρι κι' ὅτι συνεπῶς δὲν θὰ ξαναγύριζε ἴσως καθόλου τὴν νύχτα.

Ὁ Μοντινιὸ βγῆκε πράγματι ἀπὸ τὴ Λίλλη ἀπὸ τὸν δρόμο τοῦ Βαλανσιέν. Μά, μόλις πέρασε τὰ ὀχυρώματα τῆς πόλεως ἔστριψε δεξιὰ καὶ πῆρε τὸν δρόμο τοῦ Σεκλέν.

Ἔτσι, κατὰ τὶς ἕντεκα ἡ ὥρα τὸ ἁμάξι του σταματοῦσε σ' ἑκατὸ περίπου μέτρων ἀπόστασι ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο τοῦ Βαχανί.

Φυσοῦσε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄγριους ἐκεῖνους βορηάδες τοῦ Μαρτίου ποὺ τὸν συνώδευε κάθε τόσο παγωμένη βροχή.

Τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνό. Ὁ δόκτωρ ἔδεσε τὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου του σ' ἕνα φράχτη κι' ἔπειτα ἔσβυσε τὰ δυὸ φανάρια τοῦ ἁμαξιοῦ. Κατόπιν πῆρε τὶς μάλλινες κουβέρτες ποὺ εἶχε φέρει μαζύ του καθὼς καὶ τὰ ἐργαλεῖα του.

Τότε μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη, ἐνῶ οἱ κρόταφοί του χτυποῦσαν δυνατά, διευθύνθηκε πρὸς τὸ μικρὸ νεκροταφεῖο, ὅπου μπῆκε εὔκολα μέσα ἀπὸ ἕνα μέρος, ὅπου ὁ μαντρότοιχος ἦταν γκρεμισμένος.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς ἔφθανε στὸ μνημεῖο τῶν Σαμπλιέ.

Ἡ ἁπλῆ μαρμαρίνη πλάκα ποὺ ἔφραζε τὴν εἴσοδό του εἶχε βγῆ ἀπ' τὸ πρωΐ ἀπ' τὴ θέσι της. Μιὰ σκάλα ἦταν τοποθετημένη στὴν εἴσοδο ποὺ θὰ χρησίμευε στοὺς χτίστες γιὰ νὰ κατέβουν τὴν ἄλλη μέρα κάτω καὶ νὰ βάλουν τὸ φέρετρο τῆς Ἑλένης στὴ θέσι ποὺ προωριζόταν γι' αὐτὸ καὶ νὰ φράξουν τὸν τάφο ἀπὸ πάνω μὲ τὴν πλάκα.

Γιατὶ μέσα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μνημείου ἦταν σκαμμένοι πέντε τάφοι. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς περιεῖχε τὸν νεκρὸ τοῦ μαρκησίου ντὲ Σαμπλιέ. Στὸν ἄλλο θὰ ἔβαζαν τὴν Ἑλένη, τῆς ὁποίας τὸ φέρετρο ἦταν ἀκουμπισμένο κιόλας πλάϊ στὸ κούφωμα ποὺ τὸ περίμενε...

Τρεῖς ἄλλοι τάφοι, πιὸ πέρα, περίμεναν κι' αὐτοὶ μὲ τὸν καιρὸ τοὺς νεκρούς των.

Ὁ δόκτωρ νοιώθοντας ἕνα ἀσυγκράτητο ρίγος, ἀνεβῆκε νὰ κατεβαίνῃ τὴ σκάλα ποὺ ὡδηγοῦσε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ τάφου.

Ὅταν κατέβηκε κάτω ἄναψε ἕνα κλεφτοφάναρο καὶ βγάζοντας ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως, εἶδε ὅτι τὸ φέρετρο τῆς Ἑλένης δὲν εἶχε μπῆ ἀκόμα μέσα στὸν τάφο του.

Ὁ Μοντινιό, ἐκείνη τὴ στιγμή, ἔκλεισε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια του.

Ἡ φρίκη αὐτῆς τῆς νυχτερινῆς ἐργασίας τάραζε τὰ νεῦρα του.

Αἰσθανόταν τὰ μαλλιά του ν' ἀνορθώνωνται... κρύον ἱδρῶτα νὰ πλημμυρίζῃ τὸ μέτωπό του...

Ἔβγαλε τότε ἕνα φιαλίδιο ποὺ εἶχε φέρει μαζύ του καὶ ρούφηξε μερικὲς γουλιὲς ἀπὸ κάποιο δυνατὸ ἀναστατικό.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς στιγμές, νοιώθοντας τὸν ἑαυτό του πιὸ δυνατό, ἄρχισε ἀμέσως τὴ δουλειά του.

Ἐπρόκειτο νὰ βγάλῃ τὸ σκέπασμα ἀπὸ τὸ φέρετρο.

Αὐτὴ ἡ ἐργασία τὸν ἀπασχόλησε δέκα ὁλόκληρα λεπτὰ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων περνοῦσαν ἀπὸ τὸ σῶμα του ρίγη φρίκης...

Ἔβγαλε τὴν μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης, ὅλες τὶς βίδες ἀπ' τὶς θέσεις τους καὶ τὶς ἔβαλε στὴν τσέπη του.

Τέλος, μπόρεσε ν' ἀνασηκώσῃ τὸ σκέπασμα καὶ γυρίζ νὰ κυττάξῃ τὴν Ἑλένη, τὸ πῆρε καὶ τὸ ἀκούμπησε ἐκεῖ δίπλα.

Κατόπιν εἶχε τὸ κουράγιο ν' ἀνασηκώσῃ τὸ σεντόνι ποὺ σκέπαζε τὸ σῶμα.

Τὸ κεφάλι τῆς Ἑλένης τοῦ παρουσιάστηκε ἔτσι, ὅπως τὸ εἶχε τυλίξει ὁ ἴδιος μ' ἐπιδέσμους. Τὰ χαρακτηριστικά της διατηροῦσαν τὴν ἀκαμψία τῆς καταλήψεώς του ἔμοιαζε τόσο μὲ τὴν ἀκαμψία τοῦ θανάτου.

Μὰ ὁ σοφὸς ἐπιστήμων νίκησε τώρα μέσα στὸν δόκτορα Μοντινιὸ τὸν ἄνθρωπο. Ὅπως εἶχε κάνει καὶ στὸ ἀνατομεῖο, ἀνασήκωσε τὸ βλέφαρο τῆς Ἑλένης, ἔρριξε στὸ μάτι της τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ του καὶ σκυμμένος πάνω ἀπ' αὐτήν, ἐξήτασε τὸ νεκρὸ αὐτὸ βλέμμα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ ρολόϊ τοῦ Βαχανὶ σήμανε μεσάνυχτα...

Ἔξω, οὔρλιαζε ὁ ἄνεμος κι' ἔκανε τὶς κορυφὲς τῶν κυπαρισσιῶν νὰ γέρνουν...

Ὅποιος θὰ κύτταζε ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἀπὸ τὴν ἀνοχτὴ εἴσοδο τοῦ μνημείου ἐκείνου, θὰ ἔβλεπε ἕνα τρομερὸ καὶ φανταστικὸ θέαμα: ἕναν ἄνθρωπο ἀκίνητο, σταχαστικό, νὰ κυττάζῃ ἕνα πτῶμα.

Σὲ λίγο ὁ γιατρὸς ἀποσπάστηκε ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀνερωπόλησι ποὺ τὸν εἶχε κυριεύσει.

Ἦταν σταθερὸς τώρα, γεμᾶτος δύναμι καὶ κουράγιο.

Ἀπαλὰ - ἀπαλά, ἐτράβηξε ἔξω ἀπὸ τὸ φέρετρο τὸ σῶμα τῆς Ἑλένης καὶ τὸ πῆρε στὴν ἀγκαλιά του. Σὲ λίγο, τὸ κεφάλι του πρόβαλε ἔξω ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ μνημείου κι' ἔπειτα τὸ σῶμα του ὁλόκληρο μαζὺ μὲ τὸ σῶμα τῆς γυναίκας ποὺ τὸ κρατοῦσε τυλιγμένο σ' ἕνα σεντόνι.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ δόκτωρ ἄναψε ἕνα κλεφτοφάναρο...

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΜΟΥΚΑΖΕΖ Τ. ΜΠΕΡΚΑΝΤ

ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΙΡΩΝΕΙΑ

Ὅταν κανεὶς εἶναι νέος ὅλα τὰ πράγματα τὰ ἐξετάζει μὲ τὸν φακὸ τῆς ἀθῶας ψυχῆς του. Δὲν ὑπάρχει γιὰ τὸν νέο ἄλλο αἴσθημα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σκίρτημα τῆς καρδιᾶς του, δὲν ὑπάρχει ἄλλος πόνος, ἄλλη ἀπογοήτευσις, ἄλλη χαρά, ἄλλη ἀπόλαυσις, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς αἰσθηματικές. Κι' ὁστόσο, ὅσο μᾶς παίρνουν τὰ χρόνια, ὅσο μᾶς βαραίνουν ἡ ἔγνοιες τῆς καθημερινῆς βιοπάλης, δοκιμάζουμε χίλιων εἰδῶν ἄλλες πικρίες, ἀπογοητεύσεις, χαρὲς καὶ ἀπολαύσεις.. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἕνα πρᾶγμα εἶναι βέβαιο: Ὅτι ἡ πικρὲς ἡ γλυκειὲς νεανικές μας ἀναμνήσεις πολλὲς φορὲς μᾶς τυραννοῦν καὶ γεμίζουν τὴν ψυχή μας θλῖψι καὶ ἀποκαρδίωσι κι' ἄλλες φορὲς πάλι τὴν φωτίζουν σὰν φωτεινὸς φάρος μέσα στὸ βαθὺ σκοτάδι τῆς νύχτας...

Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη γιὰ μένα δυστυχῶς εἶναι πολὺ μακρυνή.

Εἶναι θαμμένη κάτω ἀπὸ δεκάδες χρόνια, κάτω ἀπὸ ἐντυπώσεις, περιπέτειες, αἰσθήματα, πόθους, ἀγωνίες, πικρίες, ἀπογοητεύσεις, σὰν τὸ μισοσβυσμένο ξύλο, τὸ σκεπασμένο μὲ τὸν σωρὸ τῆς στάχης.

Ὡστόσο, ὅπως ἐκεῖνο μὲ τὴν παραμικρὴ σπίθα ἀναζωογονεῖται καμμιὰ φορά, ἔτσι καὶ ἡ ἀναμνήσεις μας ποὺ νομίζαμε θαμμένες κάτω ἀπ' τὶς ἐντυπώσεις τόσων ἐτῶν, δὲν περιμένουν παρὰ τὴν σπίθα γιὰ νὰ ξαναζωντανέψουν καὶ νὰ παρουσιασθοῦν ὁλοζώντανες μπροστά μας, γιὰ νὰ μᾶς βασανίσουν μὲ τὶς πικρίες τους ἢ μὲ τὶς χαρές τους...

Πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε. Πόσα ; Ἂν μὲ ρωτούσατε προτοῦ μοῦ γεμίσουν τὴν ψυχὴ ἡ θλιβερὲς ἀναμνήσεις ποὺ μοῦ ξύπνησαν τὸ θλιβερὸ περιστατικὸ ποὺ θὰ διηγηθῶ παρακάτω, θὰ σᾶς ἔλεγα ὅτι μπορεῖ νὰ ἦταν τριάντα, σαράντα, πενῆντα ἢ καὶ παραπάνω. Τώρα μοῦ φαίνεται σὰν νὰταν χθές! Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι τότε ἤμουν παιδάκι.

* * *

Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες μιὰ φιλική μου οἰκογένεια μὲ κάλεσε νὰ πάρω τὸ τσάϊ μαζύ τους. Δέχθηκα μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι τὴν πρόσκλησι, γιατὶ εἶχα καιρὸ νὰ δοκιμάσω μιὰ τέτοια οἰκογενειακὴ συναναστροφή.

Τὰ χρόνια εἶναι δύσκολα καὶ μάλιστα γιὰ μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κερδίζῃ τὴν ζωή της ἀπὸ τὸ ἄχαρι ἐπάγγελμα τοῦ δημοσιογράφου. Κανόνισα ὡστόσο τὶς δουλειές μου ἔτσι, ὥστε τὸ ὡρισμένο ἀπόγευμα νὰ ἔχω ἀπόλυτη τὴν ἐλευθερία μου.

Μὰ ὅσο πλησίαζε ἡ μέρα, τόσο μ' ἔπιανε ἕνα ἀνεξήγητο αἴσθημα φόβου, μιὰ ἀόριστη καὶ ἀπροσδιόριστη ἀγωνία, τῆς ὁποίας τὴν αἰτία στάθηκε ἀδύνατο νὰ μαντέψω.

Φυσικὰ αὐτὸ δὲν μ' ἐμπόδισε νὰ πάω στὸ ραντεβοῦ τὴν ὡρισμένη ὥρα.

Ἦταν ἕνα λαμπρὸ καὶ χλιαρὸ φθινοπωρινὸ ἀπόγευμα. Ὁ ἥλιος φώτιζε τὰ λίγα κιτρινισμένα φύλλα τῶν δέντρων, δίνοντάς τους μιὰ ἀπόχρωσι χρυσοῦ. Τὸ ὡραῖο σπίτι τῶν φίλων μου, μὲ τὸν ὡραιότερον κῆπο του βρίσκεται σὲ μιὰ μαγευτικὴ τοποθεσία τοῦ Βοσπόρου.

Σὲ λίγο, τὴν ὥρα ποὺ μερικοὶ φίλοι καθισμένοι στὴν τζαμωτὴ βεράντα παίρναμε τὸ τσάϊ, θαυμάζοντας τὸν Βόσπορο, μπῆκε ἕνας κομψοντυμένος κύριος, ψηλὸς μελαχρινὸς μὲ ἐλαφρῶς κατσαρὰ μαλλιά, ἀσπρισμένα στοὺς κροτάφους. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τοῦ ἔρριξα, τὸν ἀναγνώρισα ἀμέσως. Ἔσφιξα τὰ δόντια μου δυνατά, ἔμπηξα τὰ νύχια μου μέσα στὶς χοῦφτες μου, γιὰ νὰ συγκρατήσω τὴν ψυχραιμία μου. Κι' ὅταν οἱ ὑποχρεωτικοὶ οἰκοδεσπότες μᾶς συνέστησαν, τοῦ ἔπιασα τὸ χέρι, τὸ ὁποῖο ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ φιλήσῃ, ἀφοῦ προηγουμένως ἔκανε μιὰ χαριτωμένη ὑπόκλισι, σὰν τέλειος Παριζιάνος. Ἦταν ὁ Χίλμῆ !

Εἶχα ὅλη τὴν διάθεσι νὰ τραβηχτῶ σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ νὰ παραδοθῶ στοὺς συλλογισμοὺς καὶ στὶς ἀναμνήσεις ποὺ μοῦ ξύπνησε ἡ παρουσία τοῦ Χιλμῆ. Ὅμως ἡ κοινωνικὲς ὑποχρεώσεις μοῦ ἐπέβαλλαν νὰ μείνω στὴ θέσι μου, νὰ τὸν βλέπω μπροστά μου, νὰ συζητήσω μαζύ του καὶ νὰ παίξω καὶ πόκερ ! Καὶ ὅταν ἔληξε ἡ παρτίδα καὶ σηκώθηκα νὰ φύγω, ἐκεῖνος μὲ συνώδευσε ὡς τὸ σπίτι μου. Ἦταν τυχερὸ μου νὰ δοκιμάσω τὴν τραγικὴ εἰρωνεία νὰ στηριχθῶ στὸ μπράτσο τοῦ Χιλμῆ, ὕστερα ἀπὸ τριάντα τόσα χρόνια, στὸ φθινόπωρο πειὰ τῆς ζωῆς μου...

Ὅλη τὴν νύχτα δὲν κατώρθωσα νὰ κλείσω μάτι ἀπ' τὴν συγκίνησί μου. Χώθηκα σ' ἕνα φωτεῖγ καὶ παίρνοντας τὸ κεφάλι μου μέσα στὰ χέρια μου, βυθίστηκα στὶς ἀναμνήσεις μου.

* * *

Ἤμουν μόλις δεκατεσσάρων χρόνων.

Ὁ πατέρας μου ποὺ ἦταν διπλωματικὸς ὑπάλληλος καὶ ἀπὸ πολλὰ χρόνια τοποθετημένος στὸ Παρίσι, εἶχε συμπληρώσει τὸ ὅριο τῆς ἡλικίας του. Ἔτσι, μιὰ ποὺ ἀποσυρόταν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία, εἶχε ἀποφασίσει νὰ ἐγκατασταθοῦμε πειὰ στὴν Κωνσταντινούπολι κοντὰ στοὺς συγγενεῖς μας.

Τὸ τραῖνο ἔτρεχε μὲ ὅση ταχύτητα μποροῦσε, φέρνοντάς μας στὴ Μασσαλία ὅπου φθάσαμε στὶς ἕντεκα τὸ πρωΐ. Φάγαμε βιαστικὰ σ' ἕνα ρεστωράν καὶ τραβήξαμε γιὰ τὴν παραλία, γιατὶ στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα θὰ ἔρευγε τὸ ὑπερωκεάνειο ποὺ θὰ μᾶς μετέφερε στὴν Πόλι.

Ὥσπου νὰ γίνουν οἱ σχετικὲς διατυπώσεις στὸ τελωνεῖο, ἐγὼ θαύμαζα τὴν κίνησι τοῦ λιμανιοῦ. Μέσα στὰ λίγα χρόνια τῆς ζωῆς μου, ἡ τύχη δὲν μὲ εἶχε φέρει σὲ μεγάλο λιμάνι. Δὲν ἤξερα τὴν Πόλι, γιατὶ εἶχα γεννηθῆ στὸ ἐξωτερικό, ὅπου καὶ εἶχα περάσει ὅλα μου τὰ δεκατέσσερα χρόνια. Δὲν εἶχα δῆ, δὲν εἶχα φαντασθῆ ποτὲ μου τέτοια κίνησι. Ἑκατοντάδες πλοῖα, ἄλλα πελώρια σὰν βουνά, ἄλλα μικρότερα, χιλιάδες ἱστιοφόρα, μαοῦνες, βάρκες καὶ κάθε λογῆς πλεούμενα, δημιουργοῦσαν ἕνα φοβερὸ κυκεώνα, ποὺ ἡ μικρὴ καὶ καθόλου ζωηρὴ φαντασία μου δὲν μποροῦσε νὰ συλλάβῃ. Μοῦκανε κατάπληξι πῶς κατώρθωναν νὰ συνεννοοῦνται ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι μέσα στὸν δαιμονιώδη θόρυβο ποὺ δημιουργοῦσαν τόσες μηχανές, τόσες ἀγκυρες, τόσοι γερανοὶ ποὺ ἀπεβοκατέβαζαν ἐμπορεύματα, τόσες ἀτμάκατοι, τόσες φωνὲς παραγγέλματα, σφυρίγματα, κρότοι. Ἀποροῦσα ἀκόμα πῶς κατώρθωναν οἱ ἐπιβάτες μέσα στὶς ἑκατοντάδες τῶν πλοίων νὰ βρίσκουν τὸ πλοῖο ποὺ τοὺς ἐνδιέφερε, ἀφοῦ ἀπὸ μακρυὰ τὰ περισσότερα ἔμοιαζαν μεταξύ τους.

Ὅταν τελείωσαν οἱ σχετικὲς διατυπώσεις, ὁ πατέρας μοῦ διάσθηκε νὰ μᾶς μπαρκάρῃ στὸ πλοῖο. Ἦταν ἕνα τεράστιο πλοῖο, ποὺ στὴν παιδική μου φαντασία ἔπαιρνε διαστάσεις μυθολογικοῦ τέρατος καὶ ποὺ ὡστόσο μπρὸς στὰ σημερινὰ μεγαθήρια τῆς ναυπηγικῆς θὰ φαινόταν σὰν νᾶνος!

Σὲ λίγη ὥρα ἀφήναμε τὸ πολυθόρυβο λιμάνι. Ἦταν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ ὅλος ὁ κόσμος ξεχυνόταν στὴν γέφυρα.

Διατηρῶ ἀκόμα ζωηρὴ τὴν ἐντύπωσι ἀπὸ τὶς ὡραῖες ἀκτὲς τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ πλοῖο μας προσήγγισε στὴν Τζένοβα, στὴν Νεάπολι, στὴν Κέρκυρα, στὸν Πειραιά.

Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς πόλεις, ὅπου τὸ πλοῖο ἔμενε ἀρκετὲς ὧρες κατεβαίναμε καὶ γυρίζαμε.

Στὸν Πειραιὰ μείναμε μιὰ ὁλόκληρη μέρα καὶ ὁ πατέρας μου μᾶς ἀνέβασε στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ θαυμάσουμὲ τὴν αἰώνια πόλι τοῦ φωτὸς καὶ τοὺς ἀρχαιολογικοὺς θησαυρούς της.

Ἕνα ἠλιόλουστο πρωΐ, τέλος, ἀγκυροβολήσαμε στὸν Κεράτιο κόλπο, ὅπου μᾶς ὑποδέχθηκαν συγγενεῖς καὶ φίλοι. Ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν εἶχα δῆ γυναῖκες μὲ τσαρτσάφια καὶ φερετζέδες. Ἦταν ἡ πρώτη κακὴ ἐντύπωσις ποὺ σχημάτισα γιὰ τὴν πατρίδα μου καὶ τὰ θλιβερὰ ἔθιμά της. Τὸ σπίτι μας ὡστόσο μὲ ἀποζημίωσε γιὰ τὴν ἀπογοήτευσί μου αὐτή. Ἦταν μιὰ μικρὴ μὰ πολὺ κομψὴ βιλλίτσα μέσα στὸ κέντρο ἑνὸς μεγάλου κήπου μὲ διάφορα ὀπωροφόρα δέντρα, ἄνθη καὶ ἀναρριχητικά, ὅπου περνοῦσα τὶς μέρες μου διαβάζοντας πότε τὰ σχολικά μου βιβλία καὶ πότε κανένα γαλλικὸ ρομάντσο, ποὺ οἱ ἥρωές του ἔπαιρναν στὴν φαντασία μου θεϊκὴ μορφή...

Ὡστόσο σὲ λίγον καιρὸ ἡ σκληρὴ μοῖρα τῶν γυναικῶν τῆς Ἀνατολῆς, ποὺ εὐτυχῶς γιὰ τὶς Τουρκάλες, ἐπέρασε πειὰ ὁριστικά, ἦρθε νὰ μὲ κλείση μέσα στὸ τσαρτσάφι. Φώναξα, ἔκλαψα, διαμαρτυρήθηκα, παρακάλεσα, ἱκέτευσα, μὰ τοῦ κάκου. Τότε κατέφυγα στὸ ἔσχατο μέσο — τὴν ἀπειλή. Δήλωσα στοὺς γονεῖς μου, ὅτι ἂν ἐπέμεναν, θὰ ἔφευγα ἀπ' τὸ σπίτι καὶ θὰ ἀλλαξοπιστοῦσα.

Ἡ ἀπειλὴ ἔφερε τὰ ἀποτελέσματά της. Μὲ ἄφησαν ἥσυχη. Ὅμως, ἀλλοίμονο! ἤμουν τόσο ἀνίδεη τῆς ἀνθρώπινης πονηρίας. Ἐκεῖνο ποὺ δὲν κατώρθωσαν ἡ βία, τὰ ἔθιμα καὶ οἱ ἀπάνθρωποι νόμοι, τὸ κατώρθωσε ἡ πονηρία καὶ ἡ ἀπάτη.

Μιὰ νεαρὴ μουσουλμανίδα εἶχε προσληφθῆ γιὰ νὰ μὲ συντροφεύη. Ἦταν μιὰ ὤμορφη μελαχροινή.

Ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα εἶχε ἀποσπάσει τὴν συμπάθεια καὶ τὴν φιλία μου. Τὴν ἔλεγαν Νεζιχέ. Αὐτὴ ἀνέλαβε τὸν ρόλο τοῦ ἀπατεῶνος καὶ μὲ ἔπεισε νὰ κρύψω τὸ ἀσχημάτιστο ἀκόμα κορμί μου κάτω ἀπὸ τὸ ἀκαλαίσθητο καὶ βάρβαρο τσαρτσάφι.

* * *

Στὸν κῆπο μας ἔβλεπαν τὰ παράθυρα μερικῶν γειτονικῶν σπιτιῶν.

Σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἔβλεπα κάθε ἀπόγευμα ἕναν νεαρὸ μελαχροινὸ μὲ ψηλὴ καὶ λεπτὴ σιλουέττα μὲ καστανὰ βαθειὰ ἐλαφρῶς κατσαρὰ μαλλιὰ καὶ μὲ μαῦρα, ζωηρὰ καὶ ἐκφραστικὰ μάτια. Ὁμολογῶ ὅτι ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὸν εἶδα, μοῦ εἶχε κάνει βαθειὰ ἐντύπωσι. Μὲ ἀγωνία περίμενα καθεμέρα τὸ ἀπόγευμα γιὰ νὰ τὸν δῶ. Ἔτσι μέσα στὴν ἀθῶα παιδική μου ψυχὴ εἶχε ἀνθίσει ἕνα γλυκὸ αἴσθημα. Φαίνεται ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ διέφυγε τὴν προσοχὴ τῆς Νεζιχέ, ἡ ὁποία ἐξεμεταλλεύθη τὸ περιστατικὸ αὐτό, γιὰ νὰ μὲ πείση νὰ φορέσω τσαρτσάφι.

Μιὰ μέρα μὲ πῆρε παράμερα καὶ μὲ ὕφος ἐμπιστευτικὸ μοῦ εἶπε ὅτι ἕνας νέος τῆς γειτονιᾶς μας — καὶ μοῦ περιέγραψε τὸν νέο ποὺ ἔβλεπα κάθε ἀπόγευμα στὸ παράθυρο, τὸν Χιλμῆ — ἐνδιαφερόταν γιὰ μένα. Ἡ καρδιά μου ἄρχισε νὰ χτυπᾶη μέχρι διαρρήξεως. Καὶ μὲ τὴν παιδική μου ἀφέλεια τῆς ἐκμυστηρεύθηκα ὅτι κι' ἐγὼ δὲν εἶνα μείνει ἀσυγκίνητη ἀπ' τὴν γοητεία του. Ἀπὸ τότε ἡ πονηρὴ Νεζιχὲ μοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸν Χιλμῆ κάθε μέρα, κάθε ὥρα.

Τέλος μιὰ μέρα μοῦ εἶπε ὅτι ἔπρεπε νὰ ντυθῶ καὶ νὰ πᾶμε ἔξω, ὅπου θὰ βλέπαμε τὸν Χιλμῆ, προσθέτοντας ὅτι ἔπρεπε νὰ βάλω τσαρτσάφι καὶ φερετζὲ γιὰ νὰ μὴ μᾶς ἀναγνωρίση κανένας καὶ γιατὶ αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπιθυμία ἐκείνου.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ἔβαλα τὸ ἄκομψο τσαρτσάφι καὶ σκέπασα τὸ πρόσωπό του μὲ φερετζέ. Περπατοῦσα στὸν δρόμο παραζαλισμένη σὰν αὐτόματο, κατακόκκινη ἀπὸ ντροπὴ γιὰ τὸ φορεμά μου, μὰ καὶ κατασυγκινημένη, γιατὶ θὰ ἔβλεπα τὸ ἀντικείμενο τῆς λατρείας μου. Πράγματικὰ τὸν εἶδαμε σὲ λίγο. Περπατοῦσε μὲ βῆμα ἀργό. Πρόσωρχο. Μὲ ἔπνιγε ἡ συγκίνησις. Νόμισα ὅτι τρίκλιζα καὶ ὅτι θὰ σωριαζόμουν καταχῆς. Ὡστόσο ἐκεῖνος μᾶς προσπέρασε ἀτάραχος καὶ ἀδιάφορος...

Ὅπως μοῦ ἐξήγησε ἡ Νεζιχέ, ἐπίτηδες εἶχε κρατήσει αὐτὴν τὴν στάσι, γιὰ νὰ μὴν ἀντιληφθῆ κανένας τίποτα.

Πέρασαν τέσσερα χρόνια μὲ τὴν ἀναμονὴ τῆς ἡμέρας ποὺ ὁ Χιλμῆ θὰ μὲ ζητοῦσε ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου, ὅπως βεβαίωνε διαρκῶς ἡ Νεζιχέ.

Ἤμουν τρελλὰ ἐρωτευμένη μαζύ του.

Ὕστερα ἀπὸ τὰ τέσσερα χρόνια, ὁ Χιλμῆ ἔφυγε, χωρὶς νὰ κατορθώσω νὰ μάθω ποῦ.

Ρώτησα τὴν Νεζιχὲ καὶ ὁποιον ἄλλον μποροῦσα, μὰ κανένας δὲν ἤξερε νὰ μοῦ δώση τὴν διεύθυνσί του.

Πολὺ ἀργότερα ἔμαθα ὅτι ἡ ἀθλία Νεζιχὲ πραγματικὰ συναντοῦσε συχνὰ τὸν Χιλμῆ καὶ ὅτι ἀγαπιώνταν. Τὰ λόγια ἀγάπης ποὺ μοῦ μετέδιδε ἦταν δικά της ἐπινοήματα !

Ὅταν ἔχασα τὸν Χιλμῆ, πολὺν καιρὸ τὸν ἔκλαψα. Μιὰ βαθειὰ ἀπογοήτευσι εἶχε κυριεύσει τὴν ψυχή μου καὶ ἤμουν ἀπαρηγόρητη. Δὲν ἤθελα ν' ἀκούσω οὔτε λέξη γιὰ παντρειὰ καὶ γιὰ γαμπρούς. Ὅμως ἀλλοίμονο ! Στὸν μάταιον αὐτὸν κόσμο ὅλα τὰ πράγματα ὑπόκεινται στὴν φθορά.

Σιγὰ - σιγὰ ὁ χρόνος, ὁ ἀδυσώπητος αὐτὸς δαμαστὴς τῶν πάντων, ἔκανε τὴ δουλειά του...

* * *

Πέρασαν ἀκόμα χρόνια καὶ χρόνια. Πέντε, δέκα, εἴκοσι, τριάντα... Ἡ μορφὴ τοῦ Χιλμῆ εἶχε θαφτῆ πειὰ μέσα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου καὶ ἡ ἀνάμνησίς του δὲν μὲ τάραζε πειά. Τόσα καὶ τόσα ἐπεισόδια, τόσες καὶ τόσες καινούργιες συγκινήσεις, νέοι πόνοι, νέες χαρές, νέες ἀπογοητεύσεις, νέοι ἐνθουσιασμοὶ μέσα στὸ ἀμφθα τῶν τριάντα τόσων χρόνων εἶχαν θέσει τὴν σφραγῖδα τους στὸ εἶναι μου...

Ὡστόσο ἡ τύχη θέλησε, ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια νὰ μὲ φέρη προχθὲς ἀντιμέτωπη μὲ τὸν ἄντρα ποὺ τάραξε, ἴσως χωρὶς νὰ θέλη καὶ χωρὶς νὰ ξέρη, τὴν ζωή μου στὰ πρῶτα της βήματα καὶ νὰ μοῦ μαυρίση τὴν φτωχὴ παιδική μου καρδούλα.

Καὶ μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος φυσικὰ δὲν ὑποπτεύθηκε ποιὰ εἶμαι, κάθησα ὧρες ὁλόκληρες ἀντικρυστά, ἐπαιζα μαζί του πόκερ. Καὶ ὕστερα, κατὰ τὰ μεσάνυχτα στηρίζοντας στὸ μπράτσο του καὶ μὲ ὡδήγησε στὸ σπίτι μου, ἀνύποπτος γιὰ τὴν πυρκαϊὰ ποὺ μοῦ εἶχε ἀνάψει...

Ποιὰ εἰρωνεία, ποιὰ τραγικὴ εἰρωνεία τῆς τύχης !...

MUAZZEZ TAHSIN BERKAND

—oo—

ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Τοῦ ΧΑΪΝΕ

Η ΗΧΩ

Περνάει ἕνας ἱππότης ἀπ' τὸ βουνὸ
Μὲ ἀργό, θλιμμένο βῆμα:
"Αχ! πάω τώρα στὴν κόρη ποὺ ἀγαπῶ,
Ἢ πάω τώρα στὸ μαῦρο μνῆμα ;
Κι' ἀπὸ τὸ βουνὸ τοῦ ἀπάντησεν ἡ ἠχώ:
Στὸ μαῦρο μνῆμα !
Κι' ὅσο πηγαίνει ὁ ἱππότης πιὸ μακρυά,
Στενάζει μὲ πικρία:
Τόσο νωρὶς στὸν τάφο ; — Πιὸ καλά,
Στὸν τάφο εἶναι ἡσυχία !
Καὶ πάλι ἀπ' τὸ βουνὸ ἡ φωνὴ ἀπαντᾶ:
— Εἶναι ἡσυχία !
Στὴν ὄψι τότε τὴ χλωμή, πικρὸ
Τὸ βάκρυ του κυλᾶ:
Βαθειὰ στὸν τάφο ἂν ἡσυχία θὰ βρῶ
Στὸν τάφο πιὸ καλά.
Κι' ἀπ' τὸ βουνὸ τοῦ ἀπάντησε ἡ ἠχώ.
— Στὸν τάφο πιὸ καλά.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝ ΚΟΛΟΜΠ

Η ΔΙΚΗΓΟΡΙΝΑ

ΚΕΙΝΟ τὸ πρωΐ, ὁ δικηγόρος Μπαροῦ, ἀπὸ τοὺς ἀρίστους νομομαθεῖς τοῦ Παρισιοῦ, ἔκανε ὅπως πάντα τὴν ἐμφάνισί του στοὺς διαδρόμους τῶν δικαστηρίων. Ἔρριξε ἕνα βλέμμα σὲ μερικὲς γυναῖκες ποὺ περίμεναν νὰ ἐξετασθοῦν ἔξω ἀπὸ ἕνα ἀνακριτικὸ γραφεῖο κ' ὕστερα διάβασε πάνω στὴν κίτρινη κάρτα τῶν δικασίμων τὸν αὔξοντα ἀριθμὸ ποὺ εἶχε ἡ ὑπόθεσι ποὺ θὰ τὸν ἀπασχολοῦσε.

Γύρω του περνοῦσαν δικηγόροι καὶ δικηγορίνες μὲ τὶς τηβέννους τους ποὺ τοὺς δίναν μιὰ ἀφάνταστη μεγαλοπρέπεια κι' ὠμορφιά. Χαιρετοῦσαν μὲ σεβασμὸ τὸν Μπαροῦ καὶ χάνονταν στὸ δαίδαλο τῶν αἰθουσῶν καὶ τῶν γραφείων. Ὁ Μπαροῦ, περιμένοντας νὰ ἔρθη ἡ σειρὰ τῆς ὑποθέσεώς του ἔρριχνε ἕνα ἀδιάφορο βλέμμα στὶς σημειώσεις ποὺ εἶχε πάρει ἀπὸ τὴν δικογραφία τῆς ὑποθέσεως ποὺ τὸν ἐνδιέφερε.

Σύμφωνα μ' αὐτὲς ὁ μικρὸς Τζιοβάννι Κάπρι ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψη τὸ σπίτι τοῦ μέθυσου πατέρα του καὶ νὰ κλεισθῆ σ' ἕνα ἄσυλο προστασίας τῶν παιδιῶν. Ἡ ὑπόθεσις θὰ ἦταν εὔκολη ἂν δὲν εἶχε ξεφυτρώσει, τὴν τελευταία στιγμὴ ἀπὸ μέρος τῆς διαζευγμένης συζύγου τοῦ Κάπρι «ἕνας κάποιος δικηγόρος Μαριάννι». Αὐτὸς ἠτοῦσε νὰ ἀποδοθῆ τὸ παιδὶ στὴ μητέρα του, ἡ ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ τ' ἀναθρέψη καλλίτερα ἀπὸ τὶς νοσοκόμες ἑνὸς ἀσύλου κ' ὑποστήριζε ὅτι ὅσο φτωχὴ καὶ δυστυχισμένη κι' ἂν ἦταν ἡ Κάπρι, ὡστόσο ἦταν ἡ μητέρα του.

Ὁ Μπαροῦ καθισμένος σὲ λίγο στὴν ἕδρα τῶν δικηγόρων ἄκουγε μ' ἀδιαφορία τὰ δράματα ποὺ ξετυλίγονταν μπρός στὰ μάτια του καὶ τὶς ἀποφάσεις τῶν δικαστῶν. Δὲν τὸν βασάνιζε καθόλου ἡ ὑπόθεσι τὴν ὁποία εἶχε ἀναλάβει. Ἦταν βέβαιος ὅτι θὰ τὴν κέρδιζε. Θὰ ἀνέφερε ὅτι ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ δὲν ἦταν ἀμέμπτου ἠθικῆς. Ἔτσι ὁ μικρὸς Τζιοβάννι θὰ κλεινόταν στὸ ἄσυλο... κι' ἂς πήγαινε νὰ κουρεύεται ὁ δικηγόρος του.

Τέλος ἦρθε κ' ἡ σειρὰ τῆς ὑποθέσεως Κάπρι:

—Ἡ δικηγόρος Μαριάννι, ἔχει τὸν λόγο, δήλωσε ὁ δικαστής.

Ὁ Μπαροῦ σήκωσε μηχανικὰ τὸ κεφάλι του. Ἡ δικηγόρος Μαριάννι ; Ἡ δικηγόρος !

Στὸ ἀντίκρυσμα τῆς νέας δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη τὴν κατάπληξί του. Ἡ δικηγόρος Μαριάννι ἦταν χαριτωμένη πολὺ κομψή, πολὺ ὤμορφη, πολὺ γοητευτική. Ἡ ξανθὲς μπούκλες τῶν μαλλιῶν της δίναν ἕνα ἀπερίγραπτο θέλγητρο στὴν γλυκειὰ φυσιογνωμία της καὶ τὰ μεγάλα κι' ἐκφραστικὰ μάτια της εἶχαν τὴν παιδική ἀθωότητα. Ὁ Μπαροῦ δὲν θέλησε νὰ τὴν κυττάξη περισσότερο. Σκεφτόταν ὅτι κι' αὐτὴ ἡ νεοφώτιστη θὰ ἦταν ἴδια σὰν τὶς ἄλλες. Εὕρισκε μάλιστα κάπως ἐξεζητημένη τὴν ἐμφάνισί της κι' ὅτι ὅσο ὤμορφη κι' ἂν ἦταν ὡστόσο δὲν θὰ τὸν ἔκανε νὰ χάση τὴν δίκη, γιατὶ ἀσφαλῶς θὰ ἦταν κι' αὐτὴ μιὰ ἀνόητη.

Ἡ δικηγόρος Μαριάννι μὲ ἤρεμη φωνὴ καὶ δίχως περιττὰ λόγια εἶχε ἀρχίσει τὴν ἀγόρευσί της. Ὁ Μπαροῦ ἀναγκάστηκε καὶ πάλι νὰ τὴν κυττάξη. Δὲν θὰ ἦταν πάνω ἀπὸ εἴκοσι ἢ εἴκοσι πέντε χρόνων. Ἦταν ὅλο ζωὴ καὶ ὠμορφιά. Ἦταν ἡ πιὸ ὤμορφη δικηγορίνα τῶν παρισινῶν δικαστηρίων. Κι' ὅσο προχωροῦσε ἡ ἀγόρευσί της, ἡ φωνὴ τῆς Μαριάννι δυνάμωνε ἢ μετεβάλλετο πότε σ' ἕνα χάδι, πότε σὲ μιὰ ἱκεσία, πότε ξεσποῦσε σ' ἕνα φοβερὸ «κατηγορῶ», ποὺ τάραζε ὅλο τὸ δικαστήριο.

— Θεέ μου ! σκέφθηκε ὁ Μπαροῦ, πόσες ἰδέες κρύβονται μέσα σ' αὐτὸ τὸ τόσο ὤμορφο κεφαλάκι... Ἀπίστευτο γιὰ μιὰ γυναῖκα !...

Ἡ δικηγόρος δμως εἶχε φθάσει στὸ κρισιμώτερο σημεῖο τῆς ἀγορεύσεώς της. Μιλοῦσε γιὰ τὴν γυναῖκα τοῦ Κάπρι. Ἐξιστοροῦσε μ' ἁπλᾶ λόγια τὴν τραγικὴ ζωή, ποὺ εἶχε περάσει κοντὰ στὸν μέθυσο καὶ κτηνώδη ἄνδρα της. Μίλησε ἀκόμη γιὰ τὶς φοβερὲς δραματικὲς σκηνὲς τοῦ ἀνδρογύνου κι' ἀνέφερε ὅτι πολλὲς φορὲς ὁ Κάπρι ἔβγαζε τὸν μικρὸ Τζιοβάννι στὸν δρόμο μέσα στὸ κρύο. Ἤθελε νὰ τὸν τιμωρήση γιατὶ ἦταν γυιὸς τῆς γυναίκας ποὺ μισοῦσε. Δήλωνε κιόλας ὅτι δὲν ἦταν δικό του παιδί. Ἡ μητέρα του ὅμως ἔτρεχε νὰ τὸν πάρη κρυφὰ ἀπὸ τὸ δρόμο νὰ τὸν ζεστάνη στὴν ἀγκαλιά της, νὰ τὸν περιποιηθῆ καὶ νὰ τὸν κάνη νὰ συνέλθη ἀπὸ αὐτὸ τὸ φοβερὸ μαρτύριό του.

— Κύριοι δικασταί, δήλωσε τέλος ἡ Μαριάννι, ἂν θέλετε αὐτὸ τὸ παιδὶ νὰ γίνη ἕνας τίμιος καὶ χρήσιμος γιὰ τὴν πολιτεία ἄνθρωπος νὰ τὸ πάρετε ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸ κλείσετε στὸ ἄσυλο. Μέσα στὸ ὀρφανοτροφεῖο θὰ ἔχη τὴν ἰδέα, ὅτι εἶναι καρπὸς ἑνὸς ἀνόμου ἔρωτος. Ὅτι τὸν βαρύνει μια κατάρα. Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται στὸν Τζιοβάννι δὲν εἶναι τὸ σωφρονιστήριο, ἀλλὰ μιὰ μητέρα. Ἡ γυναῖκα ποὺ τὸν ἔφερε στὸν κόσμο. Σκεφθῆτε πόσους πόνους τράβηξε γι' αὐτὸ τὸ παιδί ! Πόσες ἀγωνίες καὶ πόσες θλίψεις. Καὶ ἡ χειρότερη γυναῖκα γιὰ τὸ παιδί της κρύβει πάντα μιὰ μεγάλη ἀφοσίωσι. Μπορεῖ καλλίτερα νὰ τὸ προστατεύση ἀπὸ τὶς κακίες τοῦ κόσμου. Ὁ ξένος εἶναι πάντα ξένος. Δὲν καταλαβαίνει τὸν πόνο μας καὶ δὲν νοιάζεται γιὰ ὅ,τι καὶ νὰ μᾶς συμβῆ. Δὲν μπορεῖ νὰ ἐνδιαφερθῆ γιὰ μᾶς ὅπως μιὰ μητέρα...

Ἡ Μαριάννι σταμάτησε γιὰ λίγο τὴν ἀγόρευσί της. Ἡ συγκίνησι τῆς ἔπνιγε τὴ φωνή. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε κάμει προσωπική της αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι. Ὁ Μπαροῦ τὴν ἄκουγε μὲ προσοχή. Πρώτη φορὰ ἄφηνε τὸν ἀντίδικο νὰ μιλάη τόσο πολὺ δίχως νὰ τὸν διακόψη καὶ νὰ τὸν «στραπατσάρη». Τοῦ ἄρεσε, ὅπως μίλαγε αὐτὴ ἡ μικρὴ δικηγορίνα. Εἶχε μιὰ τρομερὴ εἰλικρίνεια στὰ λόγια της. Εἶχε θάρρος καὶ ψυχικὴ δύναμι. Ἤξερε νὰ ἐπιβάλλεται στοὺς δικαστάς, νὰ δημιουργῆ ἀτμόσφαιρα. Τὸ ἀκροατήριο κρεμῶταν κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὰ χείλη της.

— Κι' ἐγώ, συνέχισε ἡ Μαριάννι, ἀνακτῶντας τὴν ψυχραιμία της, σὲ μιὰ μητέρα ὠφείλω τὴν ἐπιτυχία μου στὴ ζωή. Μιὰ μητέρα ποὺ μ' ἀνάθρεψε καὶ μ' ὡδήγησε προσεχτικὰ στὸν ἴσιο δρόμο. Εἴμαστε φτωχοί, πολὺ φτωχοί. Ὁ πατέρας μου ἦταν τὶς περισσότερες φορὲς ἄνεργος. Δούλευε σκληρὰ ἡ μητέρα μου γιὰ νὰ συντηρῆ τὸ σπίτι. Κ' εἶχε ἕνα ὄνειρο: Νὰ μὲ κάνη κάτι στὴ ζωὴ καὶ νὰ ὑπερηφανεύεται γιὰ μένα. Περάσαμε φουρτουνες καὶ δυστυχίες. Ἤρθαν νύχτες ποὺ κοιμηθήκαμε νηστικοί. Μὰ ἡ μητέρα μου ἔρχόταν πάντα κοντά μου καὶ μοῦ ἔδινε θάρρος: «Θὰ ἐπιτύχης, μοῦ ἔλεγε, μὴν ἀπογοητεύεσαι. Ὅσο ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ τίποτε δὲν θὰ σοῦ λείψη: Κ' ἡ ἐγγραφές σου στὸ Πανεπιστήμιο καὶ τὰ βιβλία σου καὶ τὰ φροντιστήρια σου. Ἔτσι, ἐγὼ ἡ τόσο φτωχὴ κ' ἡ τόσο δυστυχισμένη ἤμουν πάντα ντυμένη μὲ καμψότητα καὶ μὲ τὸ θάρρος ποὺ μοῦ ἔδινε ἡ μητέρα μου ἤμουν ἡ πιὸ καλὴ φοιτήτρια. Ἔτσι ἐπέτυχα τὸ διπλωμά μου. Ὅ,τι ὅμως εἶμαι σήμερα τὸ ἀφιερώνω στὴ μητέρα μου. Τὸ ἴδιο θὰ μπορῆ νὰ πῆ καὶ ὁ Τζιοβάννι αὔριο μὲ ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν μητέρα τὴ δική του. Μὴ τοῦ στερήσετε αὐτὴν τὴν εὐχαρίστησι. Μὴ τοῦ στερήσετε τὴν μητρική στοργή... Μὴ τὸν κάνετε ἕναν δυστυχισμένο τρόφιμο ἑνὸς ὀρφανοτροφείου!...

— Ὁ δικηγόρος Μπαροῦ ἔχει τὸν λόγο, εἶπε κατόπιν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου.

Ἡ φωνή του ἀκουσθήκε παράξενη μέσα στὴ βαθειὰ σιωπὴ τῆς αἰθούσης. Ἡ Μαριάννι εἶχε καθήσει στὴν ἕδρα της καὶ σκούπιζε ἕνα δάκρυ ποὺ εἶχε κυλίσει ἀπὸ τὰ ὠμορφά της μάτια. Ὁ Μπαροῦ τὴν κυττοῦσε σφηνιμένος. Εἶχε ἀναστατωθῆ. Τὸ μυαλό του ταξίδευε στὰ περασμένα. Θυμῶταν τὸ μικρὸ χωριό του, τὰ σπιτάκια του, τοὺς δικούς του καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους μιὰ συμπαθητική γρηούλα, τὴ μητέρα του.

Κάθε τόσο τοῦ ἔγραφε ἕνα γράμμα γεμάτο συμβουλὲς καὶ κάθε τόσο ἀπὸ τὶς οἰκονομίες της τοῦ ἔστελνε χρήματα γιὰ νὰ τὸν βοηθήση. Τώρα αὐτὴ ἡ γρηούλα δὲν ὑπῆρχε πειά. Κι' ὁ Μπαροῦ λυπᾶται ποὺ δὲν τὴν εἶχε στὸ πολυτελὲς μέγαρό του γιὰ νὰ τὴν περιποιηθῆ, καὶ νὰ τὴν κάνη νὰ ζήση εὐτυχισμένη τὶς στερ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 70)

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΙΟΥ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ

ΤΟ ΦΙΑΣΚΟ ΤΟΥ ΓΚΑΡΑ

Ὁ Ἀνρὺ Γκαρὰ εἶναι διαπρεπὴς μπεκρῆς. Αὐτὸ τὸ ξέρουν οἱ φίλοι του οἱ πελάτες τῶν κέντρων, ποὺ συχνάζει, καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ γείτονές του, ποὺ τὸν θλέπουν πολλὲς φορὲς νὰ γυρνάη στὸ σπίτι του στὶς δέκα τὸ πρωΐ, σ' ἐλεεινὴ κατάστασι, ὕστερ' ἀπὸ ὁλονύχτια γλέντια.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν ξέρει πολὺς κόσμος, εἶναι τί γκάφφες καὶ τὶ ἀφηρημάδες διαπράττει, ὅταν πιῆ ὁ συμπαθὴς κατὰ τ' ἄλλα ζὲν πρεμιέ.

Ἕνα θράδυ, ὁ Γκαρὰ μπῆκε μεθυσμένος σ' ἕναν κινηματογράφο. (Ὁ καλλιτέχνης αὐτὸς δὲν πατάει ποτὲ τὸ πόδι του σὲ κινηματογραφικὴ σάλα, ὅταν εἶναι νηφάλιος). Ἡ παράστασις εἶχε ἀρχίσει ἤδη. Καὶ ὁ Ἀνρὺ ἀνεστάτωσε τὴ μισὴ σχεδὸν πλατεῖα καὶ ξενύχισε τοὺς θεατὰς μιᾶς ὁλόκληρης σειρᾶς, ὥσπου νὰ θρῆ κάθισμα.

Ξαφνικά, ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος παρακολουθοῦσε μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ ἄψογο ὁμολογουμένως παίξιμο τοῦ πρωταγωνιστοῦ, ὁ Γκαρὰ σηκώθηκε ὄρθιος ἀπὸ τὴν θέσι του καὶ ἄρχισε νὰ χειρονομῆ ἔξαλλος καὶ νὰ κραυγάζῃ:

— Κάτω ! αἴσχος ! Δὲν εἶναι παίξιμο αὐτό ! Δὲν ντρέπεστε νὰ προβάλλετε τέτοιες ἐλεεινὲς ταινίες !... Κοροϊδεύετε τὸν κόσμο !...

Οἱ θεαταὶ ἀναστατώθηκαν... Τρεῖς χωροφύλακες ἔτρεξαν κι' ἔπιασαν τὸν παραξία καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸ πλησιέστερο τμῆμα.. Ὁ Ἀνρὺ μόλις καὶ μετὰ δυσκολίας, ὁτεκόταν ὄρθιος στὰ πόδια του. Μὰ ὁ διοικητὴς τοῦ τμήματος, ἀφοῦ τὸν κύτταξε προσεχτικά, ἔμπηξε τὰ γέλια καὶ ρώτησε τὸν μεθυσμένο.

— Δὲν εἶσθε ὁ καλλιτέχνης κ. Γκορά ;

— Μάλιστα, κύριε...

— Ξέρετε τώρα ποιὸ εἶναι τὸ ἔργο ποὺ ἀποδοκιμάσατε πρὶν ἀπὸ λίγο:

— Ὄχι !

— Εἶναι ὁ «Δρόμος τοῦ Παραδείσου», ἡ μεγαλείτερη ἐπιτυχία τῆς σαιζόν, ἡ μεγαλείτερη ἐπιτυχία σας, κύριε Ἀνρύ !...

Κόκκαλο ὁ κύριος Γκαρά.

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

ΝΤΑΡΑΒΕΡΙ

Κάποια, μέσης ἡλικίας, ὅλο νάζι, στὸν παπᾶ τῆς ἐνορίας ὁμιλεῖ κι' ἄλλη μιὰ μὲ τὸ τσεμπέρι πλησιάζει καὶ τὸ ἁγιό του χέρι τοῦ φιλεῖ.
Καὶ μιὰ τρίτη τοῦ μιλεῖ ἀπ' τὸ μπαλ- (κόνι,
νά, καὶ μιὰ μικρούλα, ποὺ τὸν χο- (ρεταῖ,
ἄλλη λειτουργιὲς γι' αὐτὸν ζυμώνει κι' ἄλλη πετραχῆλι τοῦ κεντᾶ.
Κί' ὁ κοσμάκης ποὺ τὰ θλέπει ὅλ' αὐ- (τὰ
κ' οἱ διαθάτες, ποὺ κυττοῦν ἀπ' τὴν (πλατεῖα
Ἄχ! τὸν εὔρωστο ζηλεύουν τὸν παπᾶ πόχει τόση, ὁ ἐρίφης, πελατεία.

ΤΙ ΔΟΥΛΕΙΑ ΕΚΑΝΕ

Σ' ἕνα δημόσιο γραφεῖο παρουσιάστηκε μιὰ μέρα ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἀπ' τὴν περιβολή του φαινόταν ἐργατικὸς καὶ ζήτησε ἀπ' τὸν ἀρμόδιο ὑπάλληλο κάποια πληροφορία.

Ὁ ὑπάλληλος προθυμότατος τοῦ ἔδωκε τὶς πληροφορίες ποὺ ζητοῦσε.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ ! τοῦ εἶπε ὁ ἐργατικὸς μὲ πολλὴν εὐγένεια. Μὲ καθυποχρεώσατε, κύριε !... Λυποῦμαι μόνο ποὺ δὲν μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ σᾶς περιποιηθῶ.

— Καὶ τί ἐργασία κάνετε, παρακαλῶ ; ρώτησε ὁ ὑπάλληλος.

— Εἶμαι νεκροθάφτης, κύριε.

Κόκκαλο ὁ ὑπάλληλος.

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

Σὲ μιὰ οἰκογενειακὴ πανσιὸν κατὰ τὸ γεῦμα. Παρουσιάζουν μιὰ πατέλλα μὲ ραδίκια. Ἕνας Γερμανὸς ἀδειάζει ὅλα τὰ ραδίκια στὸ πιάτο του.

—Μὰ κύριε, λέει ἕνας γείτονάς του, μᾶς ἀρέσουν καὶ μᾶς τὰ ραδίκια.

— Ὄχι τόσο, ὅσο σὲ μένα, ἀπαντάει ἀδιάφορα ὁ Γερμανός.

* * *

Στὸ ρεστωράν, ἕνας νεαρὸς Ἄγγλος ποὺ μόλις τελείωσε τὸ γεῦμα του, λέει στὸ γκαρσόνι:

— Λυποῦμαι παραπολύ, φίλε μου, ἀλλὰ δὲν ἔχω νομίσματα τοῦ τόπου σας γιὰ νὰ σᾶς πληρώσω τὸν λογαριασμό.

— Δὲν πειράζει, κύριε. Δεχόμαστε καὶ ξένα.

— Ἀλλάζετε καὶ ξένα ; Ποῦ νὰ τὸ ξερα ! Δὲν ἐπῆρα μαζύ μου.

* * *

Στὸ ξενοδοχεῖο ὕπνου.

—Πόσο νοικιάζετε τὰ δωμάτιά σας, κύριε; ρωτάει ὁ μπεὶμ ζωγράφος.

— Ἑκατὸν εἴκοσι φράγκα στὸ πρῶτο πάτωμα, ἑκατὸ στὸ δεύτερο, ἐνενήντα στὸ τρίτο, καὶ πενῆντα στὸ τέταρτο.

— Γιατὶ σταματήσατε ; Ἐξακολουθῆστε.

— Δὲν ἔχουμε ἄλλο πάτωμα, κύριε.

— Λυποῦμαι πολύ, φίλε μου, ἀλλὰ τὸ ξενοδοχεῖο σας δὲν εἶναι... ἀρκετὰ ψηλὸ γιὰ μένα.

Ο ΠΥΡΩΝ ΚΙ' Ο ΑΒΒΑΣ

Μιὰ μέρα ὁ Πυρὼν μπῆκε σ' ἕνα φιλικό του σαλόνι φορῶντας, ἕνα θαυμάσιο καινούργιο κοστοῦμι.

Ὁ ἀθθᾶς Μεφιστάκ, θέλοντας νὰ τὸν πειράξῃ, τὸν ἐπλησίασε, ἔπιασε τὸ ροῦχο του καὶ τοῦ εἶπε εἰρωνικά.

—Τί θαυμάσιο ροῦχο γιὰ ἕναν ἄνθρωπο σὰν καὶ σένα!...

Ὁ Πυρὼν πόνεσε ἐξήκωσε τὸ ράσο τοῦ ἀθθᾶ καὶ τοῦ εἶπε, μὲ τὴ σειρά του:

— Τί πρόστυχος ἄνθρωπος γιὰ ἕνα τέτοιο ράσσο !...

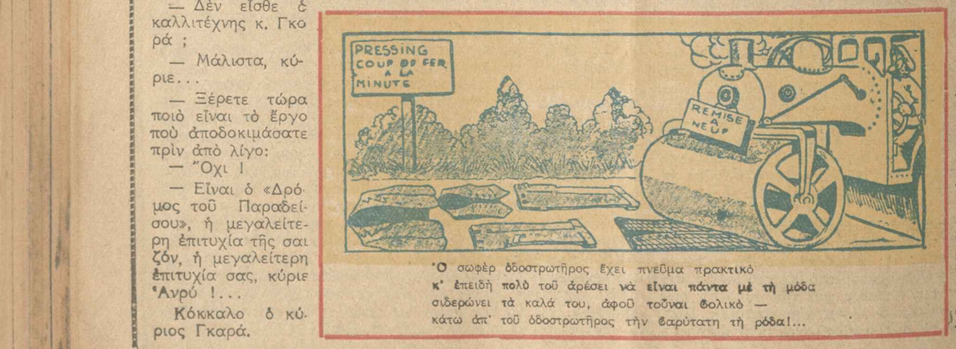

Ὁ σωφὲρ ὀδοστρωτῆρος ἔχει πνεῦμα πρακτικό κ' ἐπειδὴ πολὺ τοῦ ἀρέσει νὰ εἶναι πάντα μὲ τὴ μόδα σιδερώνει τὰ καλά του, ἀφοῦ τοῦναι θολικὸ — κάτω ἀπ' τοῦ ὀδοστρωτῆρος τὴν θαρύτατη τὴ ρόδα!...

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΡΒΕΥ ΑΛΛΕΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο).

— Συγγνώμην μιὰ στιγμὴ, δὸν Ζέζου, εἶπε ὁ στρατηγὸς Λὰς Κάζας στὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας.

Καὶ παίρνοντας τὸν Ἀντώνιο, προχώρησε λίγο πιὸ πέρα στὴν δενδροστοιχία.

Στὴν ἀρχὴ ἔμειναν κ' οἱ δυὸ σιωπηλοί, γιατὶ ὁ νέος δισταζε νὰ μιλήσῃ.

Τέλος ὁ διοικητὴς τῆς Κούθας γέλασε καὶ εἶπε μὲ ὕφος ἥσυχο:

— Γιὰ μιὰ στιγμὴ, φοθήθηκα μήπως θελήσετε νὰ μοῦ ξεφύγετε τὴν τελευταία στιγμὴ ἢ μήπως μοῦ θέσετε κανέναν ὅρο πολὺ θαρύ, γιατὶ ἔτσι μ' ἔχουν συνηθίσει οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ποὺ μὲ περιστοιχίζουν.

— Ὄχι, ὄχι, ἀπάντησε ὁ Ἀντώνιο. Δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κάνουν παζάρια. Μὰ κάνω μιὰ ἐπίκλησι στὴν καρδιά σας. Φεύγω... κι' ἕνας Θεὸς ξέρει γιὰ ποῦ...

— Ἄ, κατάλαβα, εἶπε ὁ Λὰς Κάζας. Φοθᾶστε γιὰ τὸ τί θὰ πῆ ἡ σενιορίτα... Ὦ! σ' αὐτό, σενιόρ, δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτε....

Ὁ Ἀντώνιο ἄνοιξε τὸ χέρι του κι' ἔδειξε τὸ ρόδο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἡ Ντολορές.

— Παναγία μου ! φώναξε ὁ Λὰς Κάζας. Εἴσθε ἄνθρωπος ἐπικίνδυνος... Πρέπει νὰ φύγετε... Μέσα σὲ μισὴ ὥρα τὴν κατακτήσατε !... Μὰ μπορεῖτε πρὶν φύγετε νὰ διαθέσετε ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας καὶ νάρθῆτε νὰ τῆς κάνετε τὴν ἀποχαιρετιστήριο σερενάδα σας..

Ἔπειτα ἀπὸ μισὴ ὥρα, ὁ Ἀντώνιο ξαναγύριζε στὸ σπίτι τοῦ Κάρλο Κίμπο. Τὸν θρῆκε στὴν θεράντα του καὶ τοῦ ἀνήγγειλε τὰ τελευταῖα νέα.

Ὁ Κάρλο Κίμπο γευμάτιζε κάτω ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀνταύγειες τοῦ δειλινοῦ.

— Καθῆστε νὰ φᾶτε «πομπάνο» ποὺ εἶναι τὸ πιὸ νόστιμο ἀπὸ τὰ ψάρια, εἶπε στὸν Ἀντώνιο. Εἶναι τὸ μόνο ψάρι ποὺ μοῦ ἀρέσει πραγματικά. Θέλετε καὶ μερικὲς πατάτες ψητές; Λίγη σαλάτα; Τί εἶναι ἕνα ταξίδι στὴν Ἀφρικὴ συγκρινόμενο μ' ἕνα γεῦμα σὰν αὐτό !... Ἄ! τί χάνετε ποὺ φεύγετε! Αὔριο δίνω τὸ μεγάλο γεῦμα ποὺ σᾶς εἶχα πῆ γιὰ νὰ ἑορτάσω τὸ θαῦμα... Καὶ σεῖς θὰ θρίσκεσθε στὸν ὠκεανό... Κρῖμα !

Ἔπειτα, παίρνοντας τόνο σοθαρό, πρόσθεσε:

— Μὰ πρέπει νὰ φύγετε χωρὶς νὰ ξεχάσετε τίποτε... Τώρα, ἀφοῦ φεύγετε γιὰ τὴν Ἀφρική, τὴν πατρίδα τῶν θούλων, θὰ σᾶς δείξω κάτι. Καθῆστε ἐδῶ κοντά μου καὶ πῆτε τὸ κρασί σας...

»Δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ταράζεσθε τώρα ἐπειδὴ φεύγετε σὲ ταξίδι... Τσέσα, στεῖλε μας τὸν Τάμπο, τὴν Ἐδνίκη καὶ τρία παλληκάρια ξεμέθυστα... Ξύπνησε ἐπίσης τὸν σενιὸρ Ροντριγκέθ... Τρέχα!

Ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτά, ὅλα τὰ πρόσωπα ποὺ εἶχε ζητήσει ὁ Κίμπο μαῦρα καὶ λευκά, παρουσιάστηκαν. Ἀπλωμένος στὴν πολυθρόνα του, μ' ἕνα ποτῆρι κρασὶ τῆς Μαλάγας στὸ χέρι, ὁ Κίμπο ἔδινε διαταγές.

Τοὺς διέταξε νὰ φέρουν ὅλα τὰ πράγματα τοῦ Ἀντώνιο στὴ θεράντα κι' ἔθαλε τὶς γυναῖκες νὰ τὰ δέσουν. Οἱ μαῦροι ἔφεραν κασσόνες σιδεροζωσμένες κι' ἐφωδιασμένες μὲ γερὲς κλειδωνιές. Ἀφοῦ ἔκανε ἕναν κατάλογο στὸ φῶς τοῦ κεριοῦ, γέμισε τὶς κασσόνες αὐτὲς μὲ τέτοια ποικιλία εἰδῶν — ροῦχα, τρόφιμα, ἐμπορεύματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα πολυτελείας καὶ πρώτης ἀνάγκης, — ὥστε ὁ Ἀντώνιο ἀπόμεινε κατάπληκτος.

— Ἀπόψε, εἶπε ὁ Κάρλο Κίμπο στὸν νέο, ὅταν θὰ τελειώσετε πειὰ τὴν κατάσχεσι τῆς σκούνας, ὑψῶστε ἕνα πράσινο φῶς στὸ κατάρτι καὶ θὰ σᾶς στείλω ὅλες αὐτὲς τὶς κάσσες ἀμέσως.

» Νὰ τὶς θάλετε στὸ πλοῖο, σ' ἕνα μέρος ὅπου θὰ μπορῆτε νὰ τὶς ἐπιθλέπετε. Νὰ ἔχετε ὅπ' ὄψι σας ὅτι στὸ ἑξῆς θὰ ζῆτε ἀνάμεσα σ' ἕναν κόσμο κλεπτῶν. Ἐσεῖς πηγαίνετε νὰ κλέψετε ἀνθρώπους... Πρέπει λοιπὸν κι' ἐσεῖς νὰ περιμένετε πὼς θὰ σᾶς κλέψουν ὅ,τι μποροῦν... Εὐτυχῶς ἡ κασσόνες ἔχουν γερὲς κλειδωνιές. Θὰ σᾶς στείλω μέσα σ' αὐτὲς ὅ,τι μπορεῖτε νὰ χρειασθῆτε γιὰ μιὰ διαμονὴ ἑνὸς χρόνου στὴν Ἀφρική... Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο χρέος ποὺ γράφω στὸν λογαριασμό σας... Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ὁ ράφτης, ὁ Μόζελ, σᾶς παρέδωσε ὅλα τὰ λινά σας ροῦχα. Τὸ Ρίο Πόνγκο, ὅπου θὰ πᾶτε, εἶναι πραγματικὸς φοῦρνος... Καμμιὰ φορὰ ὡστόσο, ἡ νύχτες εἶναι δροσερές.

Ἐπὶ μιὰ ὥρα, ὁ Κάρλο Κίμπο δὲν μιλοῦσε γιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ γιὰ τὴν Ἀφρικὴ γιὰ τὸ ἐμπόριο τῶν μαύρων. Ἔδωσε στὸν Ἀντώνιο ἕνα πλῆθος πρακτικὲς συμβουλές. Τοῦ προσδιώρισε τὸν τρόπο τῆς ἐνεργείας του, ὅταν θὰ πετύχαινε καὶ θἄρχιζε νὰ στέλνη φορτία μαύρων. Ἤπιε δυὸ μποτίλλιες κρασὶ καὶ τοῦ περιέγραψε τὶς ἐγκαταστάσεις Καλλέγκο στὸ Ρίο Πόνγκο. Τοῦ μίλησε γιὰ τοὺς μουσουλμάνους καὶ τοὺς μιγάδες ποὺ ἔφθαναν σὲ καραθάνια ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς θορεινοανατολικῆς Ἀφρικῆς γιὰ ν' ἀγοράσουν σκλάθους. Τοῦ μίλησε ἀκόμα καὶ γιὰ τὶς διαμαρτυρίες ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ προκαλῆ τὸ δουλεμπόριο στὴ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων στὴν Ἀγγλία καὶ γιὰ τὶς ἐνδεχόμενες συνέπειές τους.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου, γιατὶ ὅσα εἶχε πῆ ἔμοιαζαν πραγματικὰ μὲ λόγο, ἔκανε δῶρο στὸν Ἀντώνιο δυὸ κουτιὰ ἀγγλικῆς προελεύσεως. Τὸ πιὸ μεγάλο περιεῖχε δυὸ ὑπέροχα πιστόλια καὶ τὸ μικρότερο ἕνα εἶδος ζυριστικῆς μηχανῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

— Μὴν παραλείπετε νὰ τὴ χρησιμοποιῆτε ταχτικά, τοῦ εἶπε δείχνοντάς του τὴν μηχανή. Ὅταν θ' ἀρχίσετε νὰ παραμελῆτε τὸ ζύρισμά σας, ὅταν θ' ἀρχίσετε νὰ μοιάζετε μὲ ἰθαγενῆ καὶ νὰ ἀνεργῆτε σὰν ἰθαγενῆς, θὰ εἶναι πειὰ καιρὸς νὰ γυρίσετε. Σᾶς δίνω δυὸ χρόνια, τρία τὸ πολύ, προθεσμία ποὺ θὰ μπορέσετε νὰ μείνετε στὴν Ἀφρική. Εἶναι περισσότερο ἀπ' ὅ,τι χρειάζεται. Ἡ μπλὲ αὐτὴ κασσόνα εἶναι γεμάτη ἀπὸ φλοιοὺς κινίνης γιὰ τὸν πυρετὸ κι' ἀπὸ διάφορα ἄλλα φαρμακα. Θὰ σᾶς θάλω μέσα καὶ ὁδηγίες γιὰ τὴν χρῆσι τους. Ἀκολουθῆστε τὶς πιστά, πρόκειται γιὰ τὴν ζωή σας... Σκεφθῆκατε καθόλου ὅτι μπορεῖτε νὰ πεθάνετε καὶ νὰ ἀθῆστε τὶς πιστά, πρόκειται γιὰ τὴν ζωή σας... Σκε- Ἔ, λοιπὸν μπορεῖ νὰ συμθῆ κι' αὐτό. Θὰ πεθάνετε θέθαια μιὰ μέρα, μὰ ἀναθάλλετε ὅσο μπορεῖτε τὴν στιγμὴ τοῦ θανάτου σας... Πρέπει νὰ ἀποφεύγη κανεὶς τὸν θάνατο, ὅσο ἀναπόφευκτος κι' ἂν εἶναι... Τσέσα, μία ἄλλη μποτίλλια κρασί!...

Ἡ σελήνη πλημμύριζε τώρα τὴ θεράντα μ' ἕνα φῶς ποὺ γινόταν ὁλοένα καὶ πιὸ ζωηρό.

Ὅλες ἡ κασσόνες θεννόταν τώρα μὲ σκοινιά. Τύλιξε τὸ ἁγαλμα τῆς μαντόνας μέσα σὲ ὁν μανδύα τοῦ

καὶ τὸ φύλαξε μὲ προσοχή. Τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι τὸ γεγονός, ὅτι θὰ πήγαινε κι' αὐτὴ μαζύ του στὴν Ἀφρική. Ἂν ὁ Κίμπο δὲν ἦταν μπροστά, θὰ τὴν κύτταζε. Μά, ἐκείνη τὴ στιγμή, δὲν ἦταν καθόλου σὲ διάθεσι ν' ἀκούσῃ εἰρωνεῖες καὶ κοροϊδίες. Τοῦ ἦταν κιόλας ἀρκετὰ δυσάρεστο τὸ ὅτι ἄκουγε τοὺς ἀτελείωτους λόγους τοῦ Κίμπο, ἐνῶ αὐτὸς συλλογιζόταν τὴν Ντολορές, καὶ τὴν ἐρωτικὴ περιπέτεια ποὺ θὰ εἶχε ἐκείνη τὴν νύχτα πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του. Μόνο ἡ μεγάλη καλωσύνη τοῦ Κίμπο καὶ ἡ φρονιμάδα τῶν συμβουλῶν του, τὸν εἶχαν ὑποχρεώσει νὰ τὶς ἀκούσῃ.

Μιὰ τώρα ἦταν πειὰ ὥρα νὰ φύγῃ.

Ἔστειλε καὶ φώναξε τὸν Χουάν, τὸν ὑπηρέτη του, ὁ ὁποῖος παρουσιάστηκε χαμογελαστὸς ντυμένος μὲ καινούργια ροῦχα.

— Εἶμαι ἕτοιμος σενιὸρ εἶπε στὸν κύριό του, νὰ σᾶς ἀκολουθήσω...

Ὁ Ἀντώνιο τυλίχτηκε σ' ἕνα μανδύα κι' ἑτοιμάσθηκε γιὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ τὸν Κίμπο. Μὰ τότε θυμήθηκε κάτι.

Ἄνοιξε ἕνα κουτὶ καὶ πῆρε ἀπὸ μέσα τὸν χαμαιλέοντα ποὺ εἶχε ἀγοράσει τὸ πρωῒ καὶ τὸν ἔδωσε στὴν Γσέσα. Τὸν κρέμασε μὲ τὴν ἁλυσίδα ποὺ ἦταν δεμένος στὸν λαιμό της, πρᾶγμα ποὺ ἔκανε τὴν μαύρη νὰ γελάσῃ καὶ νὰ φωναζῃ. Ἔπειτα τῆς ἔδωσε μερικὰ χρυσᾶ νομίσματα. Ἡ εὐλογίες της κ' ἡ εὐχαριστίες της τὸν ἔκαναν νὰ τὰ χάσῃ.

— Ἔλα, Τόνυ, τοῦ εἶπε ὁ Κίμπο. Ἔχω ἐδῶ κάτι ἐξαιρετικὸ ποὺ θὰ τὸ πιοῦμε γιὰ τὸν ἀποχαιρετισμό.

Καὶ μὲ μιὰ ἐπίσημη κίνησι παραμέρισε τὶς ἀράχνες, ποὺ ἦσαν τυλιγμένες γύρω ἀπὸ μιὰ μποτίλλια πράσινη καὶ γέμισε δυὸ ποτήρια. Ἦταν ἕνα Μοντρασὲ πολὺ παλιὸ καὶ θαυμάσιο στὴν γεῦσι.

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ συνοδεύῃ ! εἶπε.

Οἱ δυὸ ἄνδρες τσούγκρισαν τὰ ποτήρια τους.

Ἔπειτα ὁ Κίμπο συνώδευσε τὸν Ἀντώνιο ὡς τὸ ἀμάξι του.

— Ξέρετε πόσο σᾶς εἶμαι εὐγνώμων ; τοῦ εἶπε ὁ νέος.

Ὁ Κάρλο τὸν κύτταξε μὲ στοργή. Φαινόταν τώρα πολὺ πολὺ πιὸ νέος, καθὼς φώτιζε γλυκὰ τὸ πρόσωπό του τὸ σεληνόφως.

— Δὲν χρειάζονται εὐχαριστίες, εἶπε ἁπλᾶ! Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ γίναμε φίλοι. Αὐτὸ ποὺ θέλω ἀπὸ σᾶς εἶναι νὰ μὴ μὲ ξεχάσετε...

— Νὰ σᾶς ξεχάσω ;... Ποτέ ! Ἀντίο, Κάρλο, ἀντίο!...

— Ἀ! θὰ ἔπρεπε νὰ φύγετε μεθαύριο γιὰ νὰ καθήσετε στὸ αὐριανὸ γεῦμα μου... Θὰ δῆτε τί γλέντι θὰ γίνῃ... Μὰ θὰ σᾶς στείλω ἐκλεκτὸ κρασὶ νὰ πιῆτε στὴν ὑγεία μου...

Οἱ δυὸ ἄνδρες φιλήθηκαν κι' ὁ Ἀντώνιο πήδησε στὸ ἁμάξι του ποὺ ξεκίνησε ἀμέσως.

Ἡ νύχτα ἦταν ὑπέροχη. Τὸ λιμάνι τῆς Ἀβάνας φωτισμένο ἀπὸ τὸ φεγγάρι, φαινόταν σὰν ἕνα ἀπέραντο ἀσημένιο σεντόνι...

Τὸ μυαλὸ τοῦ Ἀντώνιο ἦταν στὴν Ντολορές... Εἶχε ξεχάσει τὴν «Ἀρίστα» τὴν κατάσχεσί της καὶ τὸ μεγάλο ταξίδι του. Μπροστὰ στὰ μάτια του, ἔβλεπε τὸ χλωμὸ καὶ γοητευτικὸ πρόσωπο τῆς νεαρῆς Ἰσπανίδας. Ἄκουγε τὴν μελωδικὴ της φωνὴ ν' ἀντηχῇ στ' αὐτιά του.

Ἀνέπνεε βαθειὰ τὸν θαλασσινὸ ἀέρα. Τοῦ φαινόταν πὼς ἡ νύχτα ἀνῆκε μονάχα σ' αὐτὸν καὶ σ' ἐκείνην. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ζωή του, εἶχε τὴνσυναίσθησι, ὅτι ἐδέσποζε στὰ γεγονότα... Ἡ ὑποθέσεις εἶχαν βαδίσει κατ' εὐχὴν στὴν Ἀβάνα. Ἡ ἐπιτυχία τῶν σχεδίων του ἐξηρτᾶτο τώρα μονάχα ἀπ' αὐτόν...

Ἦταν πειὰ μόνος, κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του... χωρὶς κανένα προστάτη, χωρὶς κανένα σύμβουλο... Ὁ μόνος ποὺ εἶχε τώρα μαζύ του ἦταν ὁ ὑπηρέτης του... Περίφημα... ναί, ἦταν περίφημα ἔτσι...

Θὰ ὡδηγοῦσε τὴν «Ἀρίστα» στὴν Ἀφρική. Πῶς;...

Οὔτε ὁ ἴδιος δὲν ἤξερε. Μὰ θὰ πετύχαινε, ἦταν σίγουρος γιὰ τὸν ἑαυτό του, τόσο σίγουρος, ὅσο καὶ γιὰ τὸ ὅτι βρισκόταν ἐκείνη τὴν στιγμὴ μέσα στὸ ἁμάξι. Τὸ κρασὶ τοῦ Κίμπο τοῦ εἶχε προκαλέσει τὴν ἐλαφρὰ ἐκείνη μέθη ποὺ μεταμορφώνει, καλλίτερα κι' ἀπὸ τὸ σεληνόφως, τὴν πόλι καὶ τὸ λιμάνι μπροστά του.

Ὅλα τοῦ φαινόντουσαν σὰν ἕνα ὄνειρο χωρὶς τέλος. Ἦταν δυνατός, νέος, ὑγιής... ἐζοῦσε... Ἦταν ὡραῖος καὶ γεμᾶτος ὄνειρα... Τί ἄλλο ἤθελε ;

Τώρα τὸ ἁμάξι κυλοῦσε πρὸς τὸ Λὸς Μολῖνος, διασχίζοντας τοὺς στενοὺς καὶ σκοτεινοὺς δρόμους τῆς παλαιᾶς πόλεως. Εἶχε ἀφήσει πίσω τὸ λιμάνι.

Ὅταν προσπέρασαν τὰ τείχη τῆς πόλεως, τὰ ἄλογα ἄρχισαν νὰ τρέχουν πιὸ γρήγορα στὸν ἄσπρο ἴσιο δρόμο ποὺ ἦταν γεμᾶτος τρελλοὺς ἴσκιους καὶ ποὺ ἡ μεγάλες φοινικιὲς τὸν πλαισίωναν σὲ μιὰ ἀτελείωτη διπλῆ σειρά.

Μιὰ ἀνάλαφρη ὁμίχλη ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν κοιλάδα. Ὁ ἀέρας γινόταν πιὸ δροσερός. Ἡ δροσιὰ ποὺ ἦταν ἐπάνω στὴ χλοῆ καὶ στὰ φύλλα εἶχε ἕνα ξεχωριστὸ ἄρωμα καὶ τὸ φεγγάρι πλημμύριζε τὰ πάντα...

Τὰ ἄλογα ἐκάλπαζαν τώρα ἀκράτητα καὶ στὴν ἀκμὴ μονὴ τῆς εὐτυχίας, εἶχε προστεθῆ ἡ χαρὰ τῆς ταχύτητος. Ὁ Χουάν, ὁ ὑπηρέτης τοῦ Ἀντώνιο, τραγουδοῦσε κάποιο τραγοῦδι τῆς Ἀνδαλουσίας, καὶ ἡ μελωδικὴ φωνή του γέμιζε τὴ νύχτα.

Μερικοὶ σκύλλοι γαύγιζαν καὶ οὔρλιαζαν μακρυά.

Τέλος, ὁ ἁμαξᾶς σταμάτησε τὸ ὄχημά του κοντὰ σὲ μιὰ κρήνη στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου.

— Θὰ σκοτώσῃ τ' ἄλογά του ἂν τ' ἀφήσῃ καὶ πιῇ νερὸ τώρα, εἶπε ὁ Χουάν.

— Τόσο τὸ χειρότερο, φθάνει μόνο νὰ μᾶς πάνε ὡς τὸ Λὸς Μολῖνος, ἀπάντησε ὁ Ἀντώνιο.

Ἄκουγαν τὴν ἀνάσα τῶν ζώων ποὺ ἔπινα καὶ τὸ μουρμούρισμα τῆς πηγῆς.

Ἂν καὶ ἡ ὥρα ἦταν ἑντεκα περασμένες, ὑπῆρχε φῶς στὰ κεντρικὰ παράθυρα τοῦ ἀνακτόρου ποὺ ἔδειχνε ὅτι ὁ γραμματεὺς ἐργαζόταν ἀκόμα.

Ὅταν ξεκίνησαν πάλι κι' ἔφθασαν μπρὸς στὴν εἴσοδο τῶν κήπων τοῦ Λὸς Μολῖνος, ὁ σκοπὸς ποὺ φύλαγε ἐκεῖ τοὺς σταμάτησε παρ' ὅλην τὴν ἄδεια ποὺ εἶχε ὁ Ἀντώνιο. Ἦταν ἀργὰ καὶ τοὺς ἔκανε ἔρευνα.

Ἔψαξε δύσπιστα ἀκόμα καὶ τὴν κιθάρα ποὺ κοστοῦσε ὁ Χουάν. Ἕνας λοχίας ἔφθασε μὰ δὲν ἤξερε γράμματα. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκαν νὰ φωνάξουν τὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας τὸν Ἴδιο.

Ὁ δὸν Ζέζου ἔφθασε καὶ τότε ἡ μεγάλη καγκελλόπορτα ἄνοιξε.

Ὁ δὸν Ζέζου συνώδευσε τὸν Ἀντώνιο ὡς τὴν γραμματεία τῶν ἀνακτόρων, ὅπου τὸν ἄφησε λέγοντάς του:

— Ὅταν θὰ τελειώσετε , σενιόρ, θὰ μὲ βρῆτε κάπου. Πρέπει σὲ δυὸ ὧρες τὸ πολὺ νὰ βρισκώμαστε στὸ Λιμάνι... Ξημερώνει νωρὶς καὶ ἡ σύνταξις τῶν συμπληρωματικῶν χαρτιῶν ἀπὸ τὸν δὸν Ἐστεμπάν, θ' ἀπαιτῆσῃ πολὺ περισσότερη ὥρα ἀπ' ὅ,τι φανταζόμαστε. Ἂν εἶναι ἀνάγκη, θὰ ξυπνήσω τὸν ἐκλαμπρότατο γιὰ νὰ τὰ ὑπογράψῃ, μὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχετε τελειώσει πρὶν ἀκόμα πλαγιάσῃ... Ὅλα εἶναι ἕτοιμα στὴν προκυμαία...

Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς γραμματείας γιὰ νὰ μπῆ μέσα ὁ Ἀντώνιο κι' ὁ ὑπηρέτης του. Ἔπειτα κατέβηκε κάτω.

Ὁ γραμματεὺς ὕψωσε τὰ μάτια του καὶ χαιρέτησε τὸν Ἀντώνιο. Φαινόταν λίγο στενοχωρημένος.

— Μοῦ χρειάζεται ἀκόμα τοὐλάχιστον μισὴ ὥρα γιὰ νὰ τελειώσω, δὸν Ἀντώνιο, εἶπε. Πρέπει νὰ κάνω τρία ἀντίτυπα γιὰ κάθε ἔγγραφο καὶ αὐτὸ μοῦ τρώει τὴν ὥρα... Λυποῦμαι πολὺ ποὺ θὰ σᾶς κάνω νὰ περιμένετε... Θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ καθήσετε λίγο...

Ἔκανε μιὰ γκριμάτσα καὶ φάνηκε πὼς ταράχθηκε καθὼς εἶδε τὸν Χουὰν μὲ τὴν κιθάρα.

Ἔπειτα ἔτριψε τὰ χέρια καὶ ξανάρχισε νὰ γράφῃ.

Ὁ Ἀντώνιο τὸν εὐχαρίστησε καὶ κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο πορτραῖτο τοῦ Φιλίππου IV.

Ὁ Χουὰν τὸν μιμήθηκε.

Μόνο τὸ τρίξιμο τῆς πέννας τοῦ γραμματέως κι' ὁ θόρυβος τῶν βημάτων τοῦ σκοποῦ τάραζαν τὴν σιωπὴ τοῦ μεγάλου διαμερίσματος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λαμπρὸ φωτισμὸ τοῦ γραφείου μπρὸς στὸ ὁποῖο ὁ δὸν Ἐστεμπὰν τελείωνε τὴ δουλειά του, ὅλο τὸ ἄλλο ἐσωμάτιο λαμπύριζόταν ἀπὸ τὸ σεληνόφως.

Ὁ γραμματεὺς φαινόταν πὼς δὲν πρόσεχε πειὰ καθόλου τοὺς ἐπισκέπτας. Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ ἀλήθεια.

Τότε ὁ Ἀντώνιο ἄνοιξε μιὰ μικρὴ πόρτα κι' ἔξαφανίστηκε μὲ τὸν Χουὰν σὲ μιὰ μικρὴ σκοτεινὴ σκάλα ποὺ ὡδηγοῦσε σὲ μιὰ ἐσωτερικὴ αὐλή.

Μόλις βρέθηκε ἐκεῖ, ὁ Ἀντώνιο κύτταξε γύρω του. Ἔλπιζε νὰ δῆ μερικὰ παράθυρα φωτισμένα, μὰ κανένα ἴχνος φωτὸς δὲν φαινόταν. Ἀπὸ τὴν διεύθυνσι ποὺ εἶχε πάρει ἡ Ντολορὲς τὸ ἀπόγευμα, ὅταν ἔφυγε, ὑπολόγισε πρὸς ποιὰ διεύθυνσι βρισκόντουσαν τὰ δισκοπότατά της. Μὰ αὐτὸ ἦταν μιὰ ἁπλῆ ὑπόθεσις. Μαζύ μὲ τὸν Χουὰν προχώρησε ὡς μιὰ πηγὴ ποὺ βρισκόταν λίγο πιὸ πέρα. Ἐκεῖ κύτταξε καὶ πάλι γύρω του. Οὔτε τὸ

ἐλάχιστο φῶς... Μονάχα μερικὲς πυγολαμπίδες ἔλαμπαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ...

Δὲν τοῦ ἔμενε πειὰ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του.

— Τραγούδα, Χουάν, ὅσο μπορεῖς καλλίτερα !...

— Εἰπάτε πὼς ἡ σενιορίτα εἶναι πολὺ ὡραία, σενιόρ;

— Ὡραία σὰν τὸν ἥλιο, ἀπάντησε μὲ φωνὴ τρεμάμενη ὁ Ἀντώνιο.

— Εἶναι καλὰ ἔτσι ; ρώτησε ὁ Χουάν.

Ἡ κιθάρα προανάκρουσε γλυκά.

Ἔπειτα ἡ φωνὴ τοῦ νεαροῦ Ἰσπανοῦ ὑψώθηκε ἱκετευτική, γεμίζοντας ὁλόκληρη τὴν παλαιὰ αὐλὴ τοῦ Λὸς Μολῖνος μὲ τοὺς τόνους μιᾶς παλαιᾶς μπαλάντας.

Στὴ μέση τῆς δεύτερης στροφῆς, ὁ Χουὰν στάθηκε ἀπότομα.

Τόσο αὐτὸς ὅσο κι' ὁ κύριός του περίμεναν.

Τέλος, ὁ ἁμαξᾶς σταμάτησε τὸ ὄχημά του κοντὰ σὲ μιὰ κρήνη στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου.

— Θὰ σκοτώσῃ τ' ἄλογά του ἂν τ' ἀφήσῃ καὶ πιῇ νερὸ τώρα, εἶπε ὁ Χουάν.

— Τόσο τὸ χειρότερο, φθάνει μόνο νὰ μᾶς πάνε ὡς τὸ Λὸς Μολῖνος, ἀπάντησε ὁ Ἀντώνιο.

Ἄκουγαν τὴν ἀνάσα τῶν ζώων ποὺ ἔπινα καὶ τὸ μουρμούρισμα τῆς πηγῆς.

Ἂν καὶ ἡ ὥρα ἦταν ἑντεκα περασμένες, ὑπῆρχε φῶς στὰ κεντρικὰ παράθυρα τοῦ ἀνακτόρου ποὺ ἔδειχνε ὅτι ὁ γραμματεὺς ἐργαζόταν ἀκόμα.

Ὅταν ξεκίνησαν πάλι κι' ἔφθασαν μπρὸς στὴν εἴσοδο τῶν κήπων τοῦ Λὸς Μολῖνος, ὁ σκοπὸς ποὺ φύλαγε ἐκεῖ τοὺς σταμάτησε παρ' ὅλην τὴν ἄδεια ποὺ εἶχε ὁ Ἀντώνιο. Ἦταν ἀργὰ καὶ τοὺς ἔκανε ἔρευνα.

Ἔψαξε δύσπιστα ἀκόμα καὶ τὴν κιθάρα ποὺ κοστοῦσε ὁ Χουάν. Ἕνας λοχίας ἔφθασε μὰ δὲν ἤξερε γράμματα. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκαν νὰ φωνάξουν τὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας τὸν Ἴδιο.

Ὁ δὸν Ζέζου ἔφθασε καὶ τότε ἡ μεγάλη καγκελλόπορτα ἄνοιξε.

Ὁ δὸν Ζέζου συνώδευσε τὸν Ἀντώνιο ὡς τὴν γραμματεία τῶν ἀνακτόρων, ὅπου τὸν ἄφησε λέγοντάς του:

— Ὅταν θὰ τελειώσετε , σενιόρ, θὰ μὲ βρῆτε κάπου. Πρέπει σὲ δυὸ ὧρες τὸ πολὺ νὰ βρισκώμαστε στὸ Λιμάνι... Ξημερώνει νωρὶς καὶ ἡ σύνταξις τῶν συμπληρωματικῶν χαρτιῶν ἀπὸ τὸν δὸν Ἐστεμπάν, θ' ἀπαιτῆσῃ πολὺ περισσότερη ὥρα ἀπ' ὅ,τι φανταζόμαστε. Ἂν εἶναι ἀνάγκη, θὰ ξυπνήσω τὸν ἐκλαμπρότατο γιὰ νὰ τὰ ὑπογράψῃ, μὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχετε τελειώσει πρὶν ἀκόμα πλαγιάσῃ... Ὅλα εἶναι ἕτοιμα στὴν προκυμαία...

Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς γραμματείας γιὰ νὰ μπῆ μέσα ὁ Ἀντώνιο κι' ὁ ὑπηρέτης του. Ἔπειτα κατέβηκε κάτω.

Ὁ γραμματεὺς ὕψωσε τὰ μάτια του καὶ χαιρέτησε τὸν Ἀντώνιο. Φαινόταν λίγο στενοχωρημένος.

— Μοῦ χρειάζεται ἀκόμα τοὐλάχιστον μισὴ ὥρα γιὰ νὰ τελειώσω, δὸν Ἀντώνιο, εἶπε. Πρέπει νὰ κάνω τρία ἀντίτυπα γιὰ κάθε ἔγγραφο καὶ αὐτὸ μοῦ τρώει τὴν ὥρα... Λυποῦμαι πολὺ ποὺ θὰ σᾶς κάνω νὰ περιμένετε... Θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ καθήσετε λίγο...

Ἔκανε μιὰ γκριμάτσα καὶ φάνηκε πὼς ταράχθηκε καθὼς εἶδε τὸν Χουὰν μὲ τὴν κιθάρα.

Ἔπειτα ἔτριψε τὰ χέρια καὶ ξανάρχισε νὰ γράφῃ.

Ὁ Ἀντώνιο τὸν εὐχαρίστησε καὶ κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο πορτραῖτο τοῦ Φιλίππου IV.

Ὁ Χουὰν τὸν μιμήθηκε.

Μόνο τὸ τρίξιμο τῆς πέννας τοῦ γραμματέως κι' ὁ θόρυβος τῶν βημάτων τοῦ σκοποῦ τάραζαν τὴν σιωπὴ τοῦ μεγάλου διαμερίσματος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λαμπρὸ φωτισμὸ τοῦ γραφείου μπρὸς στὸ ὁποῖο ὁ δὸν Ἐστεμπὰν τελείωνε τὴ δουλειά του, ὅλο τὸ ἄλλο ἐσωμάτιο λαμπύριζόταν ἀπὸ τὸ σεληνόφως.

Ὁ γραμματεὺς φαινόταν πὼς δὲν πρόσεχε πειὰ καθόλου τοὺς ἐπισκέπτας. Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ ἀλήθεια.

Τότε ὁ Ἀντώνιο ἄνοιξε μιὰ μικρὴ πόρτα κι' ἔξαφανίστηκε μὲ τὸν Χουὰν σὲ μιὰ μικρὴ σκοτεινὴ σκάλα ποὺ ὡδηγοῦσε σὲ μιὰ ἐσωτερικὴ αὐλή.

Μόλις βρέθηκε ἐκεῖ, ὁ Ἀντώνιο κύτταξε γύρω του. Ἔλπιζε νὰ δῆ μερικὰ παράθυρα φωτισμένα, μὰ κανένα ἴχνος φωτὸς δὲν φαινόταν. Ἀπὸ τὴν διεύθυνσι ποὺ εἶχε πάρει ἡ Ντολορὲς τὸ ἀπόγευμα, ὅταν ἔφυγε, ὑπολόγισε πρὸς ποιὰ διεύθυνσι βρισκόντουσαν τὰ δισκοπότατά της. Μὰ αὐτὸ ἦταν μιὰ ἁπλῆ ὑπόθεσις. Μαζύ μὲ τὸν Χουὰν προχώρησε ὡς μιὰ πηγὴ ποὺ βρισκόταν λίγο πιὸ πέρα. Ἐκεῖ κύτταξε καὶ πάλι γύρω του. Οὔτε τὸ ἐλάχιστο φῶς... Μονάχα μερικὲς πυγολαμπίδες ἔλαμπαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ...

Δὲν τοῦ ἔμενε πειὰ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του.

— Τραγούδα, Χουάν, ὅσο μπορεῖς καλλίτερα !...

— Εἰπάτε πὼς ἡ σενιορίτα εἶναι πολὺ ὡραία, σενιόρ;

— Ὡραία σὰν τὸν ἥλιο, ἀπάντησε μὲ φωνὴ τρεμάμενη ὁ Ἀντώνιο.

— Εἶναι καλὰ ἔτσι ; ρώτησε ὁ Χουάν.

Ἡ κιθάρα προανάκρουσε γλυκά.

Ἔπειτα ἡ φωνὴ τοῦ νεαροῦ Ἰσπανοῦ ὑψώθηκε ἱκετευτική, γεμίζοντας ὁλόκληρη τὴν παλαιὰ αὐλὴ τοῦ Λὸς Μολῖνος μὲ τοὺς τόνους μιᾶς παλαιᾶς μπαλάντας.

Στὴ μέση τῆς δεύτερης στροφῆς, ὁ Χουὰν στάθηκε ἀπότομα.

Τόσο αὐτὸς ὅσο κι' ὁ κύριός του περίμεναν.

Τέλος, ὁ ἁμαξᾶς σταμάτησε τὸ ὄχημά του κοντὰ σὲ μιὰ κρήνη στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου.

— Θὰ σκοτώσῃ τ' ἄλογά του ἂν τ' ἀφήσῃ καὶ πιῇ νερὸ τώρα, εἶπε ὁ Χουάν.

— Τόσο τὸ χειρότερο, φθάνει μόνο νὰ μᾶς πάνε ὡς τὸ Λὸς Μολῖνος, ἀπάντησε ὁ Ἀντώνιο.

Ἄκουγαν τὴν ἀνάσα τῶν ζώων ποὺ ἔπινα καὶ τὸ μουρμούρισμα τῆς πηγῆς.

Ἂν καὶ ἡ ὥρα ἦταν ἑντεκα περασμένες, ὑπῆρχε φῶς στὰ κεντρικὰ παράθυρα τοῦ ἀνακτόρου ποὺ ἔδειχνε ὅτι ὁ γραμματεὺς ἐργαζόταν ἀκόμα.

Ὅταν ξεκίνησαν πάλι κι' ἔφθασαν μπρὸς στὴν εἴσοδο τῶν κήπων τοῦ Λὸς Μολῖνος, ὁ σκοπὸς ποὺ φύλαγε ἐκεῖ τοὺς σταμάτησε παρ' ὅλην τὴν ἄδεια ποὺ εἶχε ὁ Ἀντώνιο. Ἦταν ἀργὰ καὶ τοὺς ἔκανε ἔρευνα.

Ἔψαξε δύσπιστα ἀκόμα καὶ τὴν κιθάρα ποὺ κοστοῦσε ὁ Χουάν. Ἕνας λοχίας ἔφθασε μὰ δὲν ἤξερε γράμματα. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκαν νὰ φωνάξουν τὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας τὸν Ἴδιο.

Ὁ δὸν Ζέζου ἔφθασε καὶ τότε ἡ μεγάλη καγκελλόπορτα ἄνοιξε.

Ὁ δὸν Ζέζου συνώδευσε τὸν Ἀντώνιο ὡς τὴν γραμματεία τῶν ἀνακτόρων, ὅπου τὸν ἄφησε λέγοντάς του:

— Ὅταν θὰ τελειώσετε , σενιόρ, θὰ μὲ βρῆτε κάπου. Πρέπει σὲ δυὸ ὧρες τὸ πολὺ νὰ βρισκώμαστε στὸ Λιμάνι... Ξημερώνει νωρὶς καὶ ἡ σύνταξις τῶν συμπληρωματικῶν χαρτιῶν ἀπὸ τὸν δὸν Ἐστεμπάν, θ' ἀπαιτῆσῃ πολὺ περισσότερη ὥρα ἀπ' ὅ,τι φανταζόμαστε. Ἂν εἶναι ἀνάγκη, θὰ ξυπνήσω τὸν ἐκλαμπρότατο γιὰ νὰ τὰ ὑπογράψῃ, μὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχετε τελειώσει πρὶν ἀκόμα πλαγιάσῃ... Ὅλα εἶναι ἕτοιμα στὴν προκυμαία...

Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς γραμματείας γιὰ νὰ μπῆ μέσα ὁ Ἀντώνιο κι' ὁ ὑπηρέτης του. Ἔπειτα κατέβηκε κάτω.

Ὁ γραμματεὺς ὕψωσε τὰ μάτια του καὶ χαιρέτησε τὸν Ἀντώνιο. Φαινόταν λίγο στενοχωρημένος.

— Μοῦ χρειάζεται ἀκόμα τοὐλάχιστον μισὴ ὥρα γιὰ νὰ τελειώσω, δὸν Ἀντώνιο, εἶπε. Πρέπει νὰ κάνω τρία ἀντίτυπα γιὰ κάθε ἔγγραφο καὶ αὐτὸ μοῦ τρώει τὴν ὥρα... Λυποῦμαι πολὺ ποὺ θὰ σᾶς κάνω νὰ περιμένετε... Θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ καθήσετε λίγο...

Ἔκανε μιὰ γκριμάτσα καὶ φάνηκε πὼς ταράχθηκε καθὼς εἶδε τὸν Χουὰν μὲ τὴν κιθάρα.

Ἔπειτα ἔτριψε τὰ χέρια καὶ ξανάρχισε νὰ γράφῃ.

Ὁ Ἀντώνιο τὸν εὐχαρίστησε καὶ κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο πορτραῖτο τοῦ Φιλίππου IV.

Ὁ Χουὰν τὸν μιμήθηκε.

Μόνο τὸ τρίξιμο τῆς πέννας τοῦ γραμματέως κι' ὁ θόρυβος τῶν βημάτων τοῦ σκοποῦ τάραζαν τὴν σιωπὴ τοῦ μεγάλου διαμερίσματος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λαμπρὸ φωτισμὸ τοῦ γραφείου μπρὸς στὸ ὁποῖο ὁ δὸν Ἐστεμπὰν τελείωνε τὴ δουλειά του, ὅλο τὸ ἄλλο ἐσωμάτιο λαμπύριζόταν ἀπὸ τὸ σεληνόφως.

Ὁ γραμματεὺς φαινόταν πὼς δὲν πρόσεχε πειὰ καθόλου τοὺς ἐπισκέπτας. Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ ἀλήθεια.

Τότε ὁ Ἀντώνιο ἄνοιξε μιὰ μικρὴ πόρτα κι' ἔξαφανίστηκε μὲ τὸν Χουὰν σὲ μιὰ μικρὴ σκοτεινὴ σκάλα ποὺ ὡδηγοῦσε σὲ μιὰ ἐσωτερικὴ αὐλή.

Μόλις βρέθηκε ἐκεῖ, ὁ Ἀντώνιο κύτταξε γύρω του. Ἔλπιζε νὰ δῆ μερικὰ παράθυρα φωτισμένα, μὰ κανένα ἴχνος φωτὸς δὲν φαινόταν. Ἀπὸ τὴν διεύθυνσι ποὺ εἶχε πάρει ἡ Ντολορὲς τὸ ἀπόγευμα, ὅταν ἔφυγε, ὑπολόγισε πρὸς ποιὰ διεύθυνσι βρισκόντουσαν τὰ δισκοπότατά της. Μὰ αὐτὸ ἦταν μιὰ ἁπλῆ ὑπόθεσις. Μαζύ μὲ τὸν Χουὰν προχώρησε ὡς μιὰ πηγὴ ποὺ βρισκόταν λίγο πιὸ πέρα. Ἐκεῖ κύτταξε καὶ πάλι γύρω του. Οὔτε τὸ ἐλάχιστο φῶς... Μονάχα μερικὲς πυγολαμπίδες ἔλαμπαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ...

Δὲν τοῦ ἔμενε πειὰ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του.

— Τραγούδα, Χουάν, ὅσο μπορεῖς καλλίτερα !...

— Εἰπάτε πὼς ἡ σενιορίτα εἶναι πολὺ ὡραία, σενιόρ;

— Ὡραία σὰν τὸν ἥλιο, ἀπάντησε μὲ φωνὴ τρεμάμενη ὁ Ἀντώνιο.

— Εἶναι καλὰ ἔτσι ; ρώτησε ὁ Χουάν.

Ἡ κιθάρα προανάκρουσε γλυκά.

Ἔπειτα ἡ φωνὴ τοῦ νεαροῦ Ἰσπανοῦ ὑψώθηκε ἱκετευτική, γεμίζοντας ὁλόκληρη τὴν παλαιὰ αὐλὴ τοῦ Λὸς Μολῖνος μὲ τοὺς τόνους μιᾶς παλαιᾶς μπαλάντας.

Στὴ μέση τῆς δεύτερης στροφῆς, ὁ Χουὰν στάθηκε ἀπότομα.

Τόσο αὐτὸς ὅσο κι' ὁ κύριός του περίμεναν.

Τέλος, ὁ ἁμαξᾶς σταμάτησε τὸ ὄχημά του κοντὰ σὲ μιὰ κρήνη στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου.

— Θὰ σκοτώσῃ τ' ἄλογά του ἂν τ' ἀφήσῃ καὶ πιῇ νερὸ τώρα, εἶπε ὁ Χουάν.

— Τόσο τὸ χειρότερο, φθάνει μόνο νὰ μᾶς πάνε ὡς τὸ Λὸς Μολῖνος, ἀπάντησε ὁ Ἀντώνιο.

Ἄκουγαν τὴν ἀνάσα τῶν ζώων ποὺ ἔπινα καὶ τὸ μουρμούρισμα τῆς πηγῆς.

Ἂν καὶ ἡ ὥρα ἦταν ἑντεκα περασμένες, ὑπῆρχε φῶς στὰ κεντρικὰ παράθυρα τοῦ ἀνακτόρου ποὺ ἔδειχνε ὅτι ὁ γραμματεὺς ἐργαζόταν ἀκόμα.

Ὅταν ξεκίνησαν πάλι κι' ἔφθασαν μπρὸς στὴν εἴσοδο τῶν κήπων τοῦ Λὸς Μολῖνος, ὁ σκοπὸς ποὺ φύλαγε ἐκεῖ τοὺς σταμάτησε παρ' ὅλην τὴν ἄδεια ποὺ εἶχε ὁ Ἀντώνιο. Ἦταν ἀργὰ καὶ τοὺς ἔκανε ἔρευνα.

Ἔψαξε δύσπιστα ἀκόμα καὶ τὴν κιθάρα ποὺ κοστοῦσε ὁ Χουάν. Ἕνας λοχίας ἔφθασε μὰ δὲν ἤξερε γράμματα. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκαν νὰ φωνάξουν τὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας τὸν Ἴδιο.

Ὁ δὸν Ζέζου ἔφθασε καὶ τότε ἡ μεγάλη καγκελλόπορτα ἄνοιξε.

Ὁ δὸν Ζέζου συνώδευσε τὸν Ἀντώνιο ὡς τὴν γραμματεία τῶν ἀνακτόρων, ὅπου τὸν ἄφησε λέγοντάς του:

— Ὅταν θὰ τελειώσετε , σενιόρ, θὰ μὲ βρῆτε κάπου. Πρέπει σὲ δυὸ ὧρες τὸ πολὺ νὰ βρισκώμαστε στὸ Λιμάνι... Ξημερώνει νωρὶς καὶ ἡ σύνταξις τῶν συμπληρωματικῶν χαρτιῶν ἀπὸ τὸν δὸν Ἐστεμπάν, θ' ἀπαιτῆσῃ πολὺ περισσότερη ὥρα ἀπ' ὅ,τι φανταζόμαστε. Ἂν εἶναι ἀνάγκη, θὰ ξυπνήσω τὸν ἐκλαμπρότατο γιὰ νὰ τὰ ὑπογράψῃ, μὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχετε τελειώσει πρὶν ἀκόμα πλαγιάσῃ... Ὅλα εἶναι ἕτοιμα στὴν προκυμαία...

Καὶ

ΠΑΛΗΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΔΗΜΟΥ ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ

ΟΤΑΝ ΩΡΓΙΑΖΕ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ

ΛΕΕΙ συνήθως ὁ κοσμάκης, ὅταν ἕνας φαντάρος τὸ σκάση ἀπ' τὸ στρατῶνα : «Πῆρε ἄδεια ἀπ' τὸν μπακάλη.»

Κάποτε λοιπὸν ὅταν ἤμουν ναύτης πῆρα φύλλο πορείας ἀπ' τὸν μπακάλη.

Εἶχα θυμοῦμαι, χαλάσει τὸν κόσμο να ἀποσπασθῶ στὸ Ὑπουργεῖο. Ὑπουργὸς, ὁ σεβαστὸς πολιτευτὴς, ποὺ μὲ τιμᾶ μὲ τὴ φιλία του, κ. Νικ. Λεβίδης, προσωπάρχης ὁ φοβερὸς καὶ τρομερὸς πλοιάρχος Κοσμᾶς Ζῶτος, καὶ ὑπασπιστὴς ὁ Λαζαράκης ὁ Κουντουριώτης, ὑποπλοίαρχος.

Μπρὲ ἀμάν ! Μπρὲ ζαμάν ! τοῦ κάκου. Οὔτε νὰ τ' ἀκούση ὁ ὑπασπιστής. Κάργα ἦταν τὸ ὑπουργεῖο τῶν Ναυτικῶν ἀπὸ ναῦτες. Ἀραμπατζῆδες, μπαρμπέρηδες, χασαπόπουλα, μανεβάκια, ὅλοι Ἀθηναῖοι, ποὺ ἔκαναν τὴ θητεία τους, κουμπάροι τοῦ μάγερα τοῦ Σκουζέ, ξαδέρφια τῆς παραμάνας τοῦ Ζυγομαλᾶ .. Ψῆφοι, βλέπετε.

Ἂς ἤμουν δημοσιογράφος, μορφωμένος. Ἂς ἤμουν Διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς ἐγὼ θὰ μποροῦσα ν' ἀντικαταστήσω ἕναν ὑπολογιστὴ σ' ἕνα γραφεῖο τοῦ ὑπουργείου κι' ἔτσι νὰ εἶχε καὶ τὸ Δμόσιο γιὰ ἕνα—δυὸ χρόνια κέρδος τὴ διαφορὰ τοῦ μισθοῦ τοῦ ναύτου ἀπὸ 24 δρχ. τὸ μῆνα ἴσα μὲ τὶς 120 δρχ. τοῦ ὑπολογιστοῦ. Μὰ τίποτα, τίποτα... Στοῦ κουφοῦ τὴν πόρτα ὁλ' αὐτά. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἀδελφοί μου δὲν ἤθελαν ν' ἀνακατευθοῦν, γιὰ νὰ μὴν τοὺς ποῦν, ὅτι ρουσφετολογοῦν.

Ὑπηρετοῦσα στὸ Ναύσταθμο. Διευθυντὴς τότε τοῦ Βασιλ. Ναυσταθμοῦ ἦταν ὁ μακαρίτης ὁ Μ. Κουτσοῦκος, πλοίαρχος τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Α'. Ὑποδιευθυντὴς ὁ μακαρίτης ὁ Θρασ. Κανάρης, ἀντιπλοίαρχος καὶ Γραμματεὺς ὁ μακαρίτης ὁ Παναγιώτης Πλατσούκας, ὑποφροντιστής.

Οἱ δύο τελευταῖοι,—συγγενής μου ὁ πρῶτος καὶ στενὰ ὁ δεύτερος συνδεδεμένος μὲ τοὺς ἀδελφούς μου,—μὲ εἶχαν ἀπαλλάξει ἀπὸ θάλαμο, ἀπὸ καραβάνα, ἀγγαρεῖες κλπ.

Παρακεντές, δηλαδὴ μεγάλης ὁλκῆς. Γύριζα ὅλη μέρα σὰν ἀδέσποτο σκυλὶ στὰ συνεργεῖα, στὸ λεπτουργεῖο, στὸ σηματογραφεῖο, στὸ λεμβουργεῖο.

Ἔτρωγα τότε μὲ τὸν ἀδελφό μου, ποὺ ὑπηρετοῦσε στὴν Ὑποβρύχιο Ἄμυνα κι' ἐκοιμόμουν στὸ δωμάτιό του.

Αὐτὸ ὅμως δὲν πολυάρεσε στὸν ὁπλονόμο τοῦ Ναυστάθμου, τὸν Λύκο, Ἕναν κελευστὴ ὁπλίτη ὄνομα καὶ πρᾶμα, ποὺ κυνηγοῦσε τοὺς καλαμαράδες.

Κάθε λίγο καὶ λιγάκι μοῦκανε παρατήρησι γιὰ τὴν ἀντικανονικὴ μπελλαμάνα μου, γιὰ τὴ φανέλλα μου, ποὺ εἶχε «φίρλιζες» κλπ.

— Φύγε μὴ σὲ δῆ ὁ Ἀψηλότατος ! μοῦκανε. Καὶ «Ἀψηλότατος», ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος, πλοίαρχος τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ Διευθυντὴς τῆς Ὑποβρυχίου Ἀμύνης, μ' ἔβλεπε ὅλη τὴν ὥρα στὸ μουράγιο, ποὺ μὴν ξέροντας τί νὰ κάνω, ἔπαιζα μὲ τὸ σκύλο του τὸν «Μπούλ», ἕνα θαυμάσιο «μπουλντόγγ».

Μὰ κι' ἐγὼ τοῦμπαινα στὸ ρουθοῦνι τοῦ ὁπλονόμου. Μὲ κανὰ-δυὸ ἄλλους ναῦτες, κάναμε δῆθεν, πὼς παίζαμε στὸ ὁπλονομεῖο ἀπ' ἔξω καὶ τραγουδοῦσα σιγὰ-σιγά:!

— Περπατῶ εἰς τὸ δάσος ὅταν ὁ Λύκος δὲν εἶν' ἐδῶ. Λύκε εἶσ' ἐδῶ ;

Τότε γινόταν ἀληθινὸς λύκος. Μὲ ἀνέφερε στὸν Ὑποδιευθυντὴ, στὸν Γραμματέα.....

Μιὰ μέρα ὅμως μοῦ τὴν ἔφερε μπαμπέσικα. Ξημερώματα. Κοιμώμουν στὴν Ὑποβρύχιο Ἄμυνα. Ὁ ἀδελφός μου ἐκείνη τὴ

βραδυὰ εἶχε λείψει. Ὅπου ἀκούω ἄστρα κὰ τὴν πόρτα.

Ἦταν ὁ καμαρῶτος τῶν ἀξιωματικῶν. Μὲ τὸ τηλέφωνο μ' ἐζητοῦσαν ἀπ' τὸ ὁπλονομεῖο τοῦ Ναυστάθμου νὰ πάω ἀμέσως ἐκεῖ.

Δὲν εἶχε φέξει ἀκόμη. Ντύνομαι θαπτικά, πηδάω στὴ σκάλα καὶ τρέχω ὁλοπρόχω. Ἀπ' ἔξω στὸ ὁπλονομεῖο καμμιὰ πενηνταριὰ ναῦτες μὲ τοὺς σάκκους τους ἕτοιμοι.

— Μετετέθης, μοῦ κάνει ὁ ὑφοπλονόμος Ρίζος, δίοπος, στὰ θωρηκτά.

Μπόμπα ! Μὲ εἶχαν βάλει μάλιστα στὸ γενικὸ φύλλο. Τί νὰ κάνω ; Μονάχα ὁ Ὑποδιευθυντὴς ἢ ὁ Γραμματεὺς μποροῦσαν νὰ μὲ βγάλουν. Μὰ κεῖνη τὴν ὥρα κοιμοῦτουσαν ἀκόμη. Κάνω λοιπὸν ν' ἀνέβω τὴ σκάλα τῶν κοιτώνων τῶν ἀξιωματικῶν, μὰ ὁ σκοπὸς δὲν μ' ἀφήνει.

— Ἔτσι εἶσαι μωρὲ ὁπλονόμε ; Σταμσου καὶ νὰ ἰδῆς ἐσύ !

Σχεδιάζω λοιπὸν, καθὼς θὰ μᾶς ἔγραφε ἡ «Εὐκαιρία» στὸ λιμεναρχεῖο, νὰ μπῶ στὸ τράμ.., κι' ἀπὸ δῶ πᾶν κι' ἄλλοι. Ἔπειτα ἔχει ὁ Θεός.

Σὲ λίγο στὴ γραμμὴ. Μᾶς μετροῦν σὰν τραγιά, φωνάζουν καὶ τὰ ὀνόματά μας κὰ στὴν «Εὐκαιρία».

Ἀπ' τὸ κατάστρωμα, μόλις καβαντζάρομε τ' ἀ παλιὰ φανάρια, κατώπτευα τὸ μουράγιο τοῦ λιμεναρχείου.

Τὰ «Ψαρὰ», ἡ «Ὕδρα» καὶ ἡ «Σπέτσαι» καπνίζουν κάπου κεῖ μπροστά, δεξιὰ στὴ πλώρη μας. Κράκ—κράκ—κράκ ἕνας ρυθμικὸς κρότος ἀπὸ τὰ «Ἴκια» τους. Βαράρουν σιγὰ-σιγὰ καὶ κτυποῦν ἡ χαλκάδες τῆς καδένας τους.

Τὴ ἴδια στιγμὴ, στὸπ, ἡ «Εὐκαιρία» κ' ἀρχίζει νὰ σφυρᾶη. Ἐξορμοῦν ἀπὸ τὰ θωρηκτὰ «πρῶται λέμβοι καὶ ἄκατοι». Ἕνας δίοπος τῆς «Εὐκαιρίας» διαβάζει τὰ φύλλα κάθε θωρηκτοῦ, φωνάζοντας τὰ ὀνόματά μας καὶ μπαίνουμε στὶς βάρκες.

Στὰ «Ψαρὰ» μ' ἔρριξε ὁ ὁπλονόμος ἐμένα. Σὲ λίγο ἀκκοστάρει στὸ θωρηκτὸ ἡ βάρκα μου καί.., «πάσα σάκκο».

Ἐγὼ δὲν εἶχα πάρει ἀπὸ τὴν Ὑποβρύχιο Ἄμυνα τὸ σάκκο μου. Μὰ εἶχα παρμένη πειὰ τὴν ἀπόφασι : Νὰ φθάσω ἴσα μὲ σκάνδαλο. Προφυλάκισι βέβαια στὸ Μεσολόγγι, τὴν τότε ναυτοφυλακή, κ' ἔπειτα.. Ναυτοδικεῖο. Κι' ἐκεῖ πεῖα θὰ τὰ ξεσκέπαζα ὅλα.

Ὡς τόσο μὲ δυὸ σάλτους βρέθηκα στὴ κουβέρτα τοῦ θωρηκτοῦ. Μπροστά μου ἔχασκε σκοτεινὴ ἡ «κάθοδος» πρὸς τὸ διαμέρισμα τῶν ἀξιωματικῶν.

Μιὰ «μαρία» —καμαρῶτος—ἐσκόνιζε κάποια πατατούκα μὲ γαλόνια στὰ μανίκια.

—Ποιὸς σημαιοφόρος, συνάδελφε, εἶσαι κάτω ; τὸν ρωτῶ.

— Ὁ κ. Γέροντας, ὁ κ. ...

Στόπ. Ὁ Ἀγησίλαος ὁ Γέροντας ὑπαρχος σήμερα — συνδεόταν πολὺ μὲ τὰ ἀδέλφια μου. Τοῦ λέω λοιπὸν νὰ τὸν φωνάξη. Κοιμῶταν ὅμως. Μὰ κι' ἐγὼ ἐπέμενα, λέγοντας ὅτι εἶμαι ξάδελφός του.

Νὰ σου σὲ λίγο μπροστά μου ὁ Ἀγησίλαος. Τοῦ ἐξηγῶ, ὅτι μὲ μετέθεσαν ξαφνικὰ στὰ «Ψαρὰ» καὶ πρέπει νὰ πάω στὸ θεῖου μου τοῦ Δάρμα τοῦ ξυλεμπόρου τοῦ Πειραιῶς, πίσω ἀπὸ τὸν Ἅγιο Νικόλα γιὰ νὰ τοῦ πάρω κάνα ψιλό.

Μὰ τὸ καράβι σὲ μισὴ ὥρα τὸ πολὺ ἔφευγε γιὰ καθαρισμὸ στὸ Τουλόν. Μονάχα ἡ κυβερνῆς μποροῦσε νὰ μοῦ δώση τὴν ἄδεια.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 69)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΜΟΡΦΥ

Ἡ ΜΙΚΡΟΥΛΑ πολυαγαπημένη

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

— Ἀπόψε κιόλας, εἶπε ὁ Τόμπυ. Μὰ οἱ ὑπηρέτες;

— Θὰ πάρουν ἄδεια. Εἶσαι σύμφωνος ;

— Ἀπολύτως...

— Τότε ἀμέσως στὸ ἔργον!... Μπορεῖτε ν' ἀρχίσετε ἀπὸ τώρα. Ὅσο πιὸ γρήγορα, τόσο τὸ καλλίτερο...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἡ Μαγκαλὶ ἄνοιξε ἕνα μικρὸ ἐπίπλο λουδοβίκου 16ου, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας, τὰ ἔδεσε γρήγορα σὲ δέμα, τὰ παρέδωσε στὸν Τόμπυ καὶ πῆγε ἡ ἴδια καὶ τοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς ἐξόδου.

— Ξέρεις ποῦ θὰ τὰ πᾶς ὅλ' αὐτά, τοῦ εἶπε. Μὴ θέλῃς νὰ βουτήξης τίποτε. Ὅλα εἶναι σημειωμένα...

— Μὴ φοβᾶστε, ὡραία μου κυρία, ἀπάντησε ὁ παλαιὸς ὑπηρέτης. Εἶμαστε ἄνθρωποι τίμιοι.

Ὅταν ὁ Τόμπυ ἔφυγε, ἡ Μαγκαλὶ μπῆκε στὴν κάμαρη, ὅπου εἶχε ἀφήσει τὸν Κλάρενς.

Ἐκεῖνος τὴν κύτταξε τρομαγμένος καὶ τὴν ρώτησε:

— Ποιὸς ἦταν ; Μήπως ἦρθαν οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ;

— Ὄχι ἀκόμα. Ἐλπίζω, ὅταν θἀρθοῦν, ὅτι δὲν θὰ βροῦν τίποτε...

— Δὲν σᾶς καταλαβαίνω... Τὸ κεφάλι μου πάει νὰ σπάση...

— Δὲν μοῦ δώσατε ἐξουσιοδότησι νὰ ἐνεργήσω;... Ἔ, λοιπόν, ἐνήργησα κιόλας... Συνεννοήθηκα μ' ἕναν ἐργαλάδο μετακομίσεων... Ἂν δὲν ἔχετε καμμιὰ ἀντίρρησι, ὅλα θὰ φύγουν ἀπόψε ἀπὸ δῶ γιὰ νὰ πᾶνε σὲ μέρος σίγουρο... Κι' ὁ τραπεζίτης σας, ποὺ τόσα σᾶς ἔκλεψε ὡς τώρα. Θὰ τὴν πάθη κι' αὐτὸς μὲ τὴν σειρά του...

Ὁ Κλάρενς ἀναπήδησε κι' ἄφησε νὰ τοῦ ξεφύγη μιὰ τρομερὴ βλαστήμια.

— Τρελλαθήκατε ; φώναξε. Δὲν ξέρετε ὅτι αὐτὸ ποὺ θέλετε νὰ κάνετε τιμωρεῖται μὲ κατηναγκαστικὰ ἔργα;..

— Δὲν θὰ πάθουμε τίποτε... Θέλω νὰ πῶ ὅτι σεῖς δὲν θὰ πάθετε τίποτε, γιατὶ μόνο ἐγὼ κινδυνεύω, ἀναλαμβάνοντας τὶς εὐθύνες. Τόσο τὸ χειρότερο ἂν μὲ κατηγορήσετε. Εἶσθε κατεστραμμένος, ἀναγκασμένος ν' αὐτοκτονήσετε. Μ' αὐτὸ ποὺ κάνω τώρα θὰ ζήσετε καὶ θὰ ξαναγίνετε πλούσιος.

— Μὰ ἡ τιμή μου ; Ἡ τιμή μου ὡς εὐπατρίδου ;

— Πάλι αὐτὲς ἡ ἀνοησίες! Τί θὰ γίνῃ ἡ τιμή σας αὔριο ἂν αὐτοκτονήσετε;... Μὰ φθάνουν πειὰ αὐτὲς ἡ συζητήσεις ποὺ μᾶς κάνουν καὶ χάνουμε τὸν καιρό μας. Ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε... Πρέπει νὰ φύγετε ἀπὸ δῶ καὶ νὰ διώξετε τοὺς ὑπηρέτες σας.

— Νὰ τοὺς διώξω ; Μὰ πρέπει πρῶτα νὰ τοὺς πληρώσω ;

— Φυσικά... καὶ νὰ τοὺς δώσετε μισθὸ διπλό. Τὸ ἀναλαμβάνω ὅμως κι' αὐτὸ ἐγώ...

Ἄνοιξε ἕνα συρτάρι καὶ πῆρε ἀπὸ μέσα μιὰ πολύτιμη βεντάγια, ὅπου ἦταν ζωγραφισμένη μιὰ εἰδυλλιακὴ σκηνὴ μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Βαττώ.

— Τί πάτε νὰ κάνετε, δυστυχισμένη ; φώναξε ὁ Κλάρενς. Ὅλα εἶναι κατασχεμένα καταγραμμένα... Ὅλα ἀνήκουν στὸν Μπέρτολντ.

— Μοῦ τὸ εἴπατε καὶ πρὶν αὐτό. Μὰ αὐτὴ ἡ βεντάγια θ' ἀλλάξη ἰδιόκτητη. Σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας θὰ βρίσκεται στὸν ἐνεχυροδανειστή.

Πῆρε ἐπίσης μιὰ μικρὴ θαυμασία Ἀφροδίτη μπρούντζινη, ἕναν πίνακα τοῦ Μεϊσσονιὲ καὶ πρόσθεσε:

— Αὐτὰ φθάνουν γιὰ νὰ μᾶς δώσουν ὅσα χρειαζόμαστε γιὰ νὰ πληρώσουμε τοὺς ὑπηρέτες.

Ὁ Κλάρενς δὲν τῆς ἀπάντησε.

Τὴν ἄφηνε νὰ κάνη ὅ,τι ἤθελε, συντετριμμένος, ἐκμηδενισμένος.

.....

Ἔπειτα ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἡ Μαγκαλὶ ξανανύρισε, φέροντας ἕνα σημαντικὸ χρηματικὸ ποσόν, τὸ ὁποῖο ἔφθασε στὸν Κλαρὲνς γιὰ νὰ πληρώση τοὺς ὑπηρέτες του καὶ νὰ τοὺς διώξη.

— Φεύγω γιὰ τὸ ἐξωτερικό, τοὺς εἶπε. Πάω στὴν Ἀμερικὴ ἢ στὴν Αὐστραλία. Σὲ δέκα χρόνια θὰ ξανάγυρίσω πλούσιος. Ἂν δὲν ξαναγυρίσω, θὰ ἔχω πεθάνει...

Τοὺς πλήρωσε γενναιόδωρα καὶ τοὺς ἔδωσε, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ καθυστερούμενα, καὶ δυὸ μηνιάτικα ὡς δῶρο.

Ὅταν ἔμειναν μόνοι, ἡ Μαγκαλὶ κι' ὁ Κλάρενς κυττάχτηκαν.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ σιωπῆς, ὁ λόρδος ἔδωσε τὸ χέρι στὴν συνένοχό του.

Ναί, αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶχε δίκηο. Ἦταν ἕνας καλὸς σύμβουλος... στὸ κακὸ ὅμως.

Ἡ Μαγκαλὶ πῆρε τὸ χέρι, τὸ ἔφερε στὰ χείλη της κι' ἔπειτα κάθησε στὰ γόνατά του.

— Εἶσθε εὐχαριστημένος, ἀγαπητέ μου λόρδε ;

— Ναί, μοῦ δίνετε καλὲς συμβουλές... Χάρις σ' ἐσᾶς ἄφησα κατὰ μέρος τὶς ἠθικὲς ἀνησίες μου κι' ἐλπίζω ὅτι θὰ τὰ καταφέρουμε νὰ ξεμπλέξουμε ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀναποδιά.. Ἀχ! αὐτὸς ὁ Μονφόρ !... Αὐτὸς ὁ Γάλλος τῆς δυστυχίας !... Ἂν μποροῦσα νὰ τὸν ἐκδικηθῶ !...

— Μπορεῖ πάντα νὰ ἐκδικηθῆ κανείς!... ἀπάντησε ἡ Μαγκαλί. Φτάνει νὰ θέλη. Θὰ σᾶς βοηθήσω καὶ σ' αὐτό...

— Μὰ τί θὰ κάνουμε τώρα; Οἱ ἄνθρωποί σας θὰ βροῦν τὴν νύχτα, ὅπως μοῦ εἴπατε, γιὰ νὰ πάρουν τὰ πράγματα. Εἶσθε σίγουρη γι' αὐτούς;

— Ὅσο μπορεῖ νὰ εἶναι κανεὶς σίγουρος μὲ ἀνθρώπους ποὺ κοροϊδεύουν κι' ἀψηφοῦν τοὺς νόμους.

— Σᾶς καταλαβαίνω... Μὰ ποιὸς θ' ἀγοράση τοὺς πίνακές μου καὶ τ' ἄλλα ἔργα τέχνης ποὺ ἔχω ;

— Μὴν ἀνησυχῆτε... Ξέρω κάποιον ποὺ θ' ἀναλάβη αὐτὴν τὴ δουλειά...

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἡ Μαγκαλὶ συλλογιζόταν τὸ Νατὸλ - Λεβύ, τὸν διήγορο — διευθυντὴ τοῦ ἰδιωτικοῦ πρακτορείου ποὺ, ὅπως εἴδαμε σὲ προηγούμενα κεφάλαια, ἀναλάβαινε κάθε λογῆς ὑποθέσεις.

Ἐν τῷ μεταξὺ κόντευε νὰ νυχτώση.

Ἦταν πειὰ ἡ στιγμὴ ποὺ ὁ Κλάρενς κ' ἡ Μαγκαλὶ ἔπρεπε νὰ φύγουν.

Ποῦ θὰ πήγαιναν ;

Τὸ ἀγνοοῦσαν ἀκόμα...

— Θὰ σκεφθοῦμε ἀργότερα ποῦ θὰ πᾶμε, εἶπε ἡ Μαγκαλὶ παίρνοντας μιὰ βαλίτσα γεμάτη πολύτιμα ἔργα τέχνης. Μιμηθῆτε με, ἀγαπητέ μου λόρδε, καὶ κλέψετε τὸν ἑαυτόν σας...

Καὶ ξεσπώντας σὲ δυνατὰ γέλια πρόσθεσε:

— Ἀ! Ἀ! Ἀ! Τί μοῦτρα θὰ κάνη ὁ φίλος μας Μόρρις Μπέρτολντ!... Καλὰ νὰ τὴν πάθη!... Ἤθελε, ξέρε-

τε, νὰ κλέψη ἀπὸ σᾶς τὴν ὡραία σας φίλη...

Ὁ Κλάρενς τὴν ἄκουγε. Τὴν εὕρισκε διασκεδαστική. Καταλάβαινε πὼς τὸν ἐξουσίαζε πειά Μὰ δὲν εὕρισκε τὴν δύναμι ν' ἀντιδράση, ἐκμηδενισμένος ὅπως ἤταν ἀπὸ τὴν καταστροφή. Καὶ γέμισε κι' ὁ ἴδιος μιὰ βαλίτσα πολύτιμα ἀντικείμενα.

Ὁ τζέντλεμαν εἶχε γίνει πειὰ ληστής.

XXXIII

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

Τὴν ἄλλη μερα, ἡ ἀγγλικὲς ἐφημερίδες σὲ ἀλλεπάλληλες ἐκδόσεις, πληροφοροῦσαν τὸν κατάπληκτο πληθυσμὸ τοῦ Λονδίνου. ὅτι μιὰ θρασυτάτη κλοπὴ εἶχε διαπραχθῆ τὴν νύχτα σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀριστοκρατικὲς συνοικίες τῆς πόλεως, στὴν κατοικία τοῦ λόρδου Κλάρενς, ὁ ὁποῖος εἶχε χάσει ὅλη σχεδὸν τὴν περιουσία του στὸν Ντέρμπυ

Ὅ,τι μποροῦσε νὰ μεταφερθῆ εἶχε κλαπῆ, ἀκόμα καὶ μερικὰ ἐπίπλα κάπως βαρειά, μὰ πολύτιμα.

— Ὁ φτωχὸς λόρδος ! ἔλεγαν οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι... Δὲν τοῦ ἔλειπε παρὰ μόνο αὐτό... Ἡ καταστροφή του εἶναι πλήρης...

Μὰ αὐτὸ ποὺ διασκέδαζε τὸν κόσμο ἦταν οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ποὺ θὰ πήγαιναν νὰ κάνουν κατάσχεσι τὴν ἄλλη μερα. Τί ὡραῖο παιγνίδι ποὺ εἶχαν παίξει οἱ κλέφτες στοὺς πιστωτὰς τοῦ λόρδου !...

«Αὐτὸ ποὺ εἶναι ἀξιοσημείωτο σ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι — ἔγραφε ἡ «Ἠχὼ» — εἶναι ὅτι ἕνας ὅμιλος τραγουδιστῶν πλανοδίων πῆγε μπρὸς στὸ σπίτι τοῦ Κλάρενς κι' ἔπαιζε καὶ χόρευε ἐκεῖ ὡς τὰ μεσάνυχτα.

»— Τί κάνετε ἐδῶ , τοὺς ρώτησε ἕνας ἀστυφύλακας.

»— Ὁ λόρδος μᾶς διέταξε νὰ παίξουμε τὰ πιὸ εὔθυμα κομμάτια μας, ἀπάντησε ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν τραγουδιστῶν. Μᾶς πλήρωσε προκαταβολικὰ λέγοντας ὅτι ἤθελε νὰ περάση εὔθυμα τὴν τελευταία νύχτα ποὺ θὰ ἔμενε κύριος τοῦ σπιτιοῦ του».

Τὴν ἄλλη μέρα, νέες φῆμες κυκλοφόρησαν.

Ἔλεγαν ὅτι ὁ Κλάρενς εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι λίγες ὧρες πρὸ τῆς κλοπῆς καὶ ὅτι εἶχε πληρώσει καὶ εἶχε διώξει τοὺς ὑπηρέτες του. Τὸν εἶχαν δῆ ν' ἀνεβαίνη σ' ἕνα ἁμάξι μαζὺ μὲ μιὰ κυρία, ἡ ὁποία πρὸ μερικῶν ἡμερῶν ἔμενε τὸ σπίτι του.

Τέλος, λίγες μέρες κατόπιν ἡ ἐφημερίδες ἔγραφαν:

«Ἀνεσύρθη χθὲς ἐκ τοῦ Ταμέσεως τὸ πτῶμα ἑνὸς ἀψόγως ἐνδεδυμένου καὶ πολλοὶ ὑποθέτουν ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν δυστυχῆ λόρδον Κλάρενς. Δὲν ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ κανένα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον νὰ πιστοποιῆ τὴν ταὐτότητά του καὶ τὸ πρόσωπόν του, κτυπημένον ἀπὸ, δύο σφαῖρας, ἦτο ἐντελῶς παραμορφωμένον. Δὲν δύναται κανεὶς παρὰ ὑποθέσεις νὰ κάμη, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο καθόλου ἐκπληκτικὸν ἂν ὁ λόρδος ηὐτοκτόνησε.»

* * *

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ νεαρὸς μαρκήσιος Ρενὲ ντὲ Μονφὸρ Κεραντὲκ δὲν εἶχε φύγει ἀκόμα ἀπὸ τὴν Ἀγγλία. Αὐτὸς κ' ἡ γοητευτικὴ σύζυγός του εἶχαν σχετισθῆ μὲ τὰ μέλη τῆς ἀνωτάτης ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας, ἡ ὁποία εἶναι τόσο περιποιητικὴ πρὸς τοὺς διακεκριμένους ξένους κ' εἶχαν δεχθῆ ἕνα σωρὸ προσκλήσεις. Ἡ ἀνησυχίες τοῦ νεαροῦ ζεύγους γιὰ τὴ μικρούλα τους, εἶχαν περάσει. Ἡ καλὴ γιαγιά, ἡ μητέρα τοῦ Ρενέ, τοὺς ἔγραφε κάθε μέρα κι' ἔτσι ἤξεραν πὼς ἡ κόρη τους ἦταν τώρα περίφημα.

Ὁ μαρκήσιος λοιπὸν λογάριαζε νὰ μείνη μερικὲς ἑβδομάδες στὴ Μεγάλη Βρεττανία.

— Εἴμαστε εὐτυχισμένοι μακρυὰ ἀπὸ τὴν λατρευτή μας μικρούλα, τοῦ ἔλεγε ἡ νεαρὴ γυναῖκα του, ἡ εὐαίσθητη Ρίτα. Αὐτὸ εἶναι κακὸ καὶ φοβᾶμαι πολὺ μήπως κανένα σύννεφο σκιάση τὴν εὐτυχία μας...

— Τί μπορεῖ νὰ μᾶς συμβῆ ; ἀπαντοῦσε ὁ Ρενὲ ποὺ ἦταν πάντοτε τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της. Ἡ Ρίτα μας εἶναι πολὺ καλά... Αὐτὴ εἶναι τὸ μόνο ποὺ μᾶς ἀνησυχοῦσε... Τί ἄλλο μπορεῖ νὰ μᾶς συμβῆ ; Ἀ, ναί, θὰ σοῦ τὸ πῶ ἀμέσως... Ὁ λόρδος Κλάρενς δὲν θὰ μᾶς πληρώση ποτέ, γιατὶ τὰ χρέη αὐτοῦ τοῦ εἴδους πρέπει νὰ ἐξοφλοῦνται σὲ σαρανταοχτὼ ὧρες... Τὸν συλλυποῦμαι !

— Κι' ἐγώ ! εἶπε ἡ ὡραία μαρκησία. Δὲν ἔχουμε ἐλλως τε καμμιὰ ἀνάγκη ἀπ' αὐτὰ τὰ χρήματα... Μοῦ φαίνεται μάλιστα ὅτι, ἂν τὰ παίρναμε, θὰ μᾶς ἔφερναν δυστυχία, γιατὶ θὰ προερχόντουσαν ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο σὰν τὸν Κλάρενς.

Ἡ συζήτησις αὐτὴ γινόταν λίγες μέρες μετὰ τὸ Ντέρμπυ. Γι' αὐτό, ὅταν ὁ μαρκήσιος διάβασε στὶς ἐφημερίδες τὴν εἴδησι γιὰ τὴν ἀνεύρεσι ἑνὸς πτώματος στὸν Τάμεσι, εἶπε:

— Ἂν πραγματικὰ ὁ Κλάρενς αὐτοκτόνησε, ἔκανε τὸ καλλίτερο ποὺ εἶχε νὰ κάνη...

Σὲ λίγο, ὁ μαρκήσιος δεχόταν τὴν ἐπίσκεψη τοῦ πιστοῦ του Μπερνάρ, ὁ ὁποῖος, μὲ μιὰ ἐπιστολή του, τοῦ εἶχε κάνει κιόλας ἐνήμερο τῶν ὅσων εἶχαν συμβῆ στὸ ἑστιατόριο Πλαντάρ.

— Ἔ, λοιπόν, τοῦ εἶπε, δίνοντάς του μ' ἐγκαρδιότητα τὸ χέρι του, τί νέα ἀγαπητέ μου φίλε ;

— Ἔρχομαι ἐν πρώτοις νὰ σᾶς συγχαρῶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία σας, ἀγαπητέ μου κύριε μαρκήσιε... Κι' ἔπειτα γιὰ νὰ σᾶς πῶ πὼς ἔμαθα ὅσα ἤθελα νὰ μάθω. Σᾶς διηγήθηκα τὴν συνάντησί μου μ' αὐτὴν τὴν δήθεν Ἰσπανίδα καὶ τὴν σκηνὴ τοῦ ἑστιατορίου Πλαντάρ, ἡ ὁποία διέλυσε κάθε ἀμφιβολία μου γιὰ τὴν ταυτότητά της... Εἶναι ἡ γυναῖκα ποὺ ἀναζητοῦμε...

— Ὁ Θεὸς ἂς εἶν' εὐλογημένος! Τὰ λόγια σου, ἀγαπητέ μου Μπερνάρ, μ' ἀνακουφίζουν ἀπὸ ἕνα μεγάλο βάρος... Ἔχω βεβαία τὴν ἠθικὴ ἀπόδειξι, μὰ αὐτὸ δὲν φθάνει... Ὅ,τι μᾶς χρειάζεται, ἀγαπητὲ Μπερνάρ, εἶναι ἡ ἀναμφισβήτητη ἀπόδειξις τῆς δολοφονίας τοῦ φτωχοῦ Ἀρνόλντ, εἶναι ἡ ἀποκατάστασί του... τὸ δικαίωμα γιὰ τὴν Ρίτα νὰ κλάψη στὸν τάφο τοῦ πατέρα της...

— Τὴν κρατάω τὴν ἀπόδειξι ! ἀπάντησε ὁ Μπερνὰρ χαρούμενος. Ναί, τὴν ἔχω ἀπὸ ἕναν ἀστυνομικό, ἀπ' αὐτὸν ποὺ σᾶς μίλησα... Γοητευμένος ἀπὸ τὴ μεγάλη ὁμοιβὴ ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκα, ἀνεκάλυψε κ' ἐξήτασε τὸν συνένοχό της, ὁ ὁποῖος εἶναι πληγωμένος θανάσιμα ἀπὸ τὴν ἴδια, ὅπως λέει. Ὡμολόγησε τὰ πάντα στὸν ἀστυνομικό, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ !

— Μπράβο ! Ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ ἀστυνομικός ;... Θὰ ἔπρεπε νὰ μοῦ τὸν φέρης ἐδῶ...

— Αὐτὸ ἔκανα, κύριε μαρκήσιε... Εἶναι κάτω στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς τοῦ ξενοδοχείου καὶ περιμένει !...

— Φέρτε τον ἐπάνω...

Ὁ Μπερνὰρ ὑπάκουσε καὶ ξαναγύρισε μὲ τὸν Κάρρινγκτον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀλεπουδίσια φυσιογνωμία καὶ τὸ φευγαλέο βλέμμα προκάλεσαν στὴν ἀρχὴ κακὴ ἐντύπωσι στὸν μαρκήσιο.

— Νὰ ὁ κ. Κάρρινγκτον, εἶπε ὁ Μπερνάρ,

— Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς συγχαρῶ γιατὶ «ἀνακαλύψατε τοὺς ἐνόχους τῆς κλοπῆς τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας καὶ τῆς δολοφονίας τοῦ ἀτυχοῦς Ἀρνόλντ, εἶπε ὁ Ρενέ.

— Μάλιστα, κύριε μαρκήσιε, τοὺς ἀνακάλυψα, μὰ ὄχι καὶ χωρὶς δυσκολίες, ἂν καὶ ὁ κ. Μπερνὰρ μὲ εἶχε καθοδηγήσει καλά, Μοῦ χρειαζόταν ὅμως μιὰ ἀπόδειξις...

—Καὶ τὴν ἔχετε τὴν ἀπόδειξι, αὐτή;

— Πλήρη καὶ ἀκεραία !... Τὴν ἔχω ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἰδιου τοῦ δολοφόνου ἢ τοῦλάχιστον τοῦ συνενόχου τῆς δολοφονίας, γιατὶ ἀρνεῖται ὅτι αὐτὸς χτύπησε τὸ θῦμα. «Πρὶν πεθάνω, μοῦ εἶπε, θέλω νὰ ἐκδικηθῶ αὐτὴν τὴν παληογυναῖκα. Τὴν λένε Μαγκαλὶ καὶ τὰ παρατσούκλια της εἶναι Μπόρη καὶ Ἄγρια. Ἦταν γυναῖκα πολὺ πουλιῶταν γιὰ λίγα φράγκα, σ' ὁ,τιδήποτε στὴν Τύνιδα καὶ στὸ λιμάνι ἀργότερο πρὶν ἔρθη στὴν Γαλλία. Ἔτσι ἀρχίσαμε τὴν Ἀλλέριο γνώρισε τὸν Ἀρνόλντ καὶ ἀρχίσαμε τὴν ὅταν τὸν ἐξανασυνάντησε στὸ Παρίσι, ἀποφασίσαμε τὸ κόλπο. "Α! εἶναι μιὰ καλὴ κούργα μὲ τὰ ὅλα της !

»Εἶδατε ἄλλως τε πὼς μὲ συγχαίρω γιὰ τὸν τρόπο ποὺ φυτεύοντάς μου τὸ στυλέτο της στὴ ράχι !... Θὰ πεθάνω, μὰ ὄχι μόνος... Πρέπει νὰ μ' ἀκολουθήση κι' αὐτή... Ὅπως μοῦ βύθισε ἐμένα τὸ στυλέτο στὴ ράχι, ἔτσι χτύπησε καὶ τὸν φτωχὸ Ἀρνόλντ σὲ μιὰ κάμαρη τῆς ὁδοῦ Μπουλουάρ, στὸ Παρίσι, ὅπου τὸν εἶχε παρασύρει... Μὰ ἐγὼ δὲν ἀνακατεύτηκα στὸν φόνο... Αὐτὸ ποὺ ἔκανα ἦταν νὰ πάρω τὰ λεφτά, ἐνῶ ἐκεῖνη σκότωνε τὸν Ἀρνόλντ... Μοῦ εἶχε πῆ πὼς θὰ τὸν κοίμιζε μόνο γιὰ νὰ τὸν κλέψουμε... Μὰ ἐκείνη τὸν σκότωσε

»Ἔπειτα, μιὰ καὶ μ' ἔμπλεξε στὴ βρωμοδουλειά, τὴν βοήθησα νὰ σηκώσουμε τὸ πτῶμα... Τὸ κατεβάσαμε στὸ ὑπόγειο τοῦ σπιτιοῦ καὶ κεῖ τὸ θάψαμε...

»Τώρα, κύριε πόλισμαν, μπορεῖτε νὰ μὲ καταγγείλετε... Τὸ ἴδιο μοῦ κάνει, ἀφοῦ σὲ λίγο θὰ ψοφήσω...»

— Αὐτὰ μοῦ εἶπε τὸ ἀνθρώπινο αὐτὸ κτῆνος, ἐξακολούθησε ὁ Κάρρινγκτον. Κι' ἐγὼ τότε τοῦ ἀπάντησα:

»— Ὄχι, δὲν θὰ σὲ καταγγείλω, μὰ ἔχε τὸ νοῦ σου μὴν πῆς τίποτε σὲ κανένα ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες. Γιατὶ ἔτσι θὰ δημιουργηθῆ θόρυβος κ' ἡ παλιά σου ἐρωμένη θὰ τὸ σκάση καὶ θὰ δυσκολευτοῦμε πολὺ νὰ τὴν ξαναβροῦμε... Σὲ νομίζει νεκρὸ ἢ ἑτοιμοθάνατο... Ἂς τὴν ἀφήσουμε νὰ κοιμᾶται στὸ προσκέφαλο τοῦ λόρδου Κλάρενς καὶ θὰ τὴν βουτήξουμε στὴν κατάλληλη στιγμή. Ἐν τῷ μεταξὺ νὰ μερικὰ χρήματα γιὰ νὰ πάρης λιχουδιές. Θὰρθῶ νὰ σὲ ξαναΐδω σὲ λίγες ἡμέρες...

»Καὶ τοῦ ἔδωσα δυὸ λίρες, συνιστῶντας στὴν γυναῖκα στὸ σπίτι τῆς ὁποίας εἶχε καταφύγει νὰ μὴ τοῦ ἀρνηθῆ τίποτε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν φυγή. Μὰ τὸν ἐπιβλέπω κι' ἐγὼ μ' ἕναν ἄνθρωπό μου.

— Μὰ δὲν εἶναι λοιπὸν στὸ νοσοκομεῖο ;...

— Ὄχι, βρίσκεται στὸ σπίτι μιᾶς πονηρῆς γρηᾶς, τὶς μίσσες Κράμπ, παλαιᾶς οἰκονόμου τοῦ λόρδου Χαρτφορντ, θείου τοῦ λόρδου Κλάρενς, τὴν ὁποία ὁ γηραιὸς λόρδος ἔδιωξε γιὰ τὴν κακή της διαγωγή.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε ντέτεκτιβ. Ἔμαθα ὅσα ἤθελα νὰ μάθω ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ λεπτομέρεια. Αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος σᾶς ἔδωσε τὸν ἀριθμὸ τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου εἶναι θαμμένο τὸ πτῶμα τοῦ θύματός του ;

— Ὅλα εἶναι σημειωμένα ἐδῶ, ἀπάντησε ὁ Κάρρινγκτον συμβουλευόμενος τὸ καρνέ του.

Καὶ εἶπε τὸν ἀριθμὸ τοῦ σπιτιοῦ τῆς ὁδοῦ Μπουλουάρ, ὅπου εἶχε γίνει τὸ δράμα.

— Δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ἔχω μιὰ ἀποφασιστικὴ συνάντησι μ' αὐτὴ τὴ Μαγκαλὶ ποὺ ἦταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἐγκλήματος ; ρώτησε ὁ μαρκήσιος.

— Μιὰ συνάντησι ; ξαναεῖπε ὁ Κάρρινγκτον κουνῶντας τὸ κεφάλι του. Πρὶν ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες θὰ μποροῦσα ἴσως νὰ σᾶς τὴν προετοιμάσω. Μὰ τώρα μοῦ φαίνεται ἀδύνατη. Τὴν ἑπομένη τοῦ Ντέρμπυ, ἡ Μαγκαλὶ ἐξαφανίστηκε μαζὺ μὲ τὸν λόρδο Κλάρενς. Αὐτὴ εἶναι ἡ μυστηριώδης φίλη του γιὰ τὴν ὁποία γράφουν ἡ ἐφημερίδες. Δὲν θ' ἀγνοῆτε ὅτι κατόπιν οἱ κακοποιοὶ μπῆκαν στὸ σπίτι τοῦ λόρδου κ' ἔβαλαν χέρι σὲ ὅλα τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα, ποὺ ἄξιζαν, καθὼς φαίνεται ἀρκετὰ ἑκατομμύρια.

Καὶ χαμογελῶντας εἰρωνικὰ ἐπρόσθεσε:

— Αὐτό, ἂν θέλη, τὸ πιστεύει κανείς. Μὰ ὅλα θὰ διαψευσθοῦν, ἴσως πολὺ σύντομα.

— Πάντως, εἶπε ὁ Ρενέ, ἐκτελέσατε τὴν ἀποστολὴ ποὺ σᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ κ. Μπερνάρ. Σᾶς εὐχαριστῶ. Τί ἀμοιβὴ συμφωνήσατε ;

— Δέκα χιλιάδες φαράγκα.

— Ὁρίστε, εἶπε ὁ Ρενὲ ντὲ Μονφόρ, βγάζοντας δέκα χιλιόφραγκα ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του. Ἂν μοῦ φέρετε τὴ Μαγκαλί, θὰ πάρετε ἄλλα τόσα τοὐλάχιστον.

— Ὅταν πληρώνη κανεὶς βασιλικά, ὅπως σεῖς, κύριε μαρκήσιε, μπορεῖ νὰ βασίζεται σὲ ὅλες τὶς ἀφοσιώσεις.

Καὶ, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἀποσύρθηκε, ὄχι χωρὶς νὰ εὐχαριστήση τὸν Μπερνὰρ γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη του καὶ γιὰ τὴν προκαταβολὴ ποὺ τοῦ εἶχε δώσει κ' ἡ ὁποία δὲν λογαριάστηκε τώρα στὴν ἐξόφλησι.

— Αὐτὸς ὁ ἀστυνομικός, εἶπε ὁ μαρκήσιος στὸν Μπερνὰρ, ὅταν ἔμειναν μόνοι ἔχει ὕψος παληανθρώπου, μὰ ἀφοῦ μᾶς ὑπηρετεῖ καλά, δὲν μποροῦμε νὰ ἔχουμε ἀξιώσεις γιὰ τὴν ἠθική του. Μπορῶ τώρα ν' ἀποκαταστήσω τὴν μνήμη τοῦ ἀτυχοῦ Ἀρνόλντ καὶ νὰ ἐπιτύχω τὴν ἀναθεώρησι τῆς δίκης του. Ὦ! ἀγαπητέ μου Μπερνάρ, τί ὑπηρεσία μοῦ προσφέρετε ! Ἂς σᾶς σφίξω τὸ χέρι, γιατὶ εἶμαι πολὺ εὐτυχής !

Ὁ παλαιὸς ἀρχιεισπράκτορας τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας, κατασυγκινημένος, ἀπάντησε θερμὰ στὴν ἐγκάρδια χειραψία τοῦ μαρκησίου, ὁ ὁποῖος ἐξακολούθησε:

— Ναί, εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένος... Καὶ τί χαρὰ γιὰ τὴν ἀγία μητέρα μου, γιὰ τὸν γέρο ἐξάδελφό μου Ζεμπριάν ! Καὶ ἡ ἀγαπημένη μου Ρίτα τέλος θὰ μάθη τὴν ἀλήθεια... Τίποτε δὲν λείπει ἀπ' τὴν εὐτυχία μου, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μικρούλα μου Μία, ποὺ βρίσκεται μακρυὰ μου...

Ἐκείνη τὴν στιγμή, ἕνα ἁμάξι σταμάτησε μπρὸς στὴν εἴσοδο τοῦ ξενοδοχείου.

— Εἶναι ἡ Ρίτα, εἶπε εὔθυμα ὁ μαρκήσιος, κυττάζοντας ἀπὸ τὸ παράθυρο. Φτάνει φορτωμένη πακέττα.... παιγνιδάκια γιὰ τὴν μικρούλα μας...

»Ἔ, λοιπόν, ἀγαπητή μου, εἶπε, ὅταν ἡ νέα γυναῖκα μπῆκε μέσα, ἔχω σπουδαῖα νέα νὰ σᾶς ἀναγγείλω... Μὰ τί ἔχεις ;... Εἶσαι κατάχλωμη... Μήπως εἶσαι ἀδιάθετη ;

— Ὄχι, ἀπάντησε ἡ μαρκησία, δὲν ἔχω τίποτε... Μὰ ἔκανα μιὰ δυσάρεστη συνάντησι... ἢ μᾶλλον νόμισα πὼς εἶδα...

— Ποιὸν λοιπόν ;

— Τὸν λόρδο Κλάρενς ἢ κάποιον ποὺ τοῦ ἔμοιαζε πολύ...

— Μὰ δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ τρομαχτικὸ σ' αὐτό...

— Ὦ! ἂν τὸν συναντοῦσα ντυμένο ἄψογα, ὅπως τὸν εἶδα στὸ Ντέρμπυ, δὲν θὰ μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι... Μὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶδα καὶ τοῦ ἔμοιαζε ἦταν ντυμένος πολὺ φτωχικά, σὰν ἐργάτης χωρὶς δουλειά...

— Δὲν θὰ ἦταν τότε αὐτός. Ὁ λόρδος Κλάρενς ἐφρόντιζε πολὺ γιὰ τὴν τουαλέττα του... Ἂν καὶ κατεστραμμένος, θὰ διατηροῦσε πάντως μερικὰ λείψανα τῆς γκαρνταρόμπας του... Δὲν γίνεται κανεὶς ρακένδυτος ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Μιὰ ὁμοιότης, αὐτὸ εἶν' ὅλο, ἀγαπητή μου...

— Πιθανόν... Μὰ τὰ μάτια του... ἦσαν τὰ μάτια τοῦ μοχθηροῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὕπουλα, τὰ πανοῦργα, ποὺ μοῦ παγώνουν τὴν καρδιά... Τὰ βλέμματά μας διασταυρώθηκαν καὶ διάβασα ἕνα ἀπέραντο μῖσος στὰ δικά του... Ἦταν αὐτός, ἀγαπητέ μου, σοῦ λέω πὼς ἦταν αὐτός !... Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ μᾶς φέρη δυστυχία... Τὸ αἰσθάνομαι ! Τὸ αἰσθάνομαι !... Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν εἶδα, νοιώθω τὴν ψυχή μου πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀνησυχία...

— Ἡσύχασε, πολυαγαπημένη μου... Κι' ἂν ὑποθέσουμε ὅτι δὲν ἀπατήθηκες, ὅτι αὐτὸ τὸ ἄτομο ἦταν ὁ Κλάρενς, τί ἔχεις νὰ φοβηθῆς ἀπ' αὐτόν ; Τί μπορεῖ νὰ κάνη ἐναντίον μας; Δὲν εἶναι μόνο κατεστραμμένος, ἀλλὰ καὶ ἀτιμασμένος... Εἶναι νεκρὸς ἠθικῶς !...

— Φίλε μου, εἶπε ἡ Ρίτα ἱκετευτικά, ἂς φύγουμε ἀμέσως. Ἂς βροῦμε μιὰ ὁποιαδήποτε πρόφασι γιὰ ν' ἀρνηθοῦμε τὶς προσκλήσεις... Ἂς φύγουμε ἀπόψε κιόλας γιὰ τὴν Γαλλία. !... Εἶδα ἕνα πολὺ ἀσχημο ὄνειρο... Δὲν θέλω νὰ σοῦ τὸ διηγηθῶ γιατὶ θὰ μὲ νομίσης πάλι γιὰ τρελλή... Μά, σὲ ἐξορκίζω, ἂς φύγουμε...

— Μήπως βασανίζεσαι ἔτσι ἐξ αἰτίας τῆς πολυαγαπημένης μας Μίας ;

Ἡ Ρίτα δίστασε μιὰ στιγμὴ κι' ἔπειτα ἀπάντησε.

— Ἔ, λοιπόν... ναί...

Ἕνα χτύπημα στὴν πόρτα τὴν διέκοψε. Ἕνας ὑπηρέτης μπῆκε μέσα φέροντας ἕνα τηλεγράφημα.

Ὁ Ρενὲ τὸ πῆρε καὶ τὸ ἄνοιξε.

— Τί ; Τί εἶναι, φίλε μου ; τραύλισε ἡ Ρίτα

— Φτωχή μου, ἀγαπημένη... Εἶναι ἀπὸ τὴ μητέρα μου... Διάβασε...

Τρέμοντας σύγκορμη, ἡ νεαρὴ μαρκησία, διάβασε τὰ ἑξῆς:

«Ἐπαναλαμβάνω ἀμέσως. Ἐπείγουσα ἀνάγκη.

ΥΒΟΝ—ΑΙΜΕ ΝΤΕ ΜΟΝΦΟΡ ΚΕΡΑΝΤΕΚ»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΤΟ ΥΣΤΑΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

ΦΤΩΧΗ ΜΙΑ !...

Καὶ τώρα ὁδηγοῦμε πάλι τὸν ἀναγνώστη μας στὴν παλαιὰ φεουδαρχικὴ κατοικία, στὸν πύργο τῶν Μονφόρ-Κεραντέκ... Ἡ εὐτυχία βασίλευε ἐκεῖ πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἀκόμα... Ἡ μικρούλα Μία τὸν γέμιζε μὲ τὶς προσχάρες κραυγές της καὶ μὲ τ' ἀσημένια γέλια της... Αὐτὴ ἡ ἀγγελικὴ μικρούλα ἦταν ἡ χαρὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἡ χαρὰ ὅλων ἐκεῖ μέσα: τοῦ πατέρα, τῆς μητέρας, τῆς γιαγιᾶς καὶ τοῦ γέρου ντὲ Ζεμπριάν, ὁ ὁποῖος δὲν ἔφευγε πειὰ σχεδὸν καθόλου ἀπὸ τὸν πύργο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ..

Ἀγοράζουμε εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμάς, εἰς τιμὰς διπλασίας τῶν βιβλιοπωλῶν, παλαιὰ βιβλία, ἐφημερίδες καὶ περιοδικά, ἔστω καὶ εἰς φύλλα, πρὸ τοῦ 1900. φυλλάδια διάφορα καὶ μονόφυλλα, παλαιὰ ἔγγραφα, φωτογραφίας, εἰκόνας. παλαιὰ προγράμματα θεάτρων κτλ. κτλ. Πληρωμὴ ἄμεσος, ἀπόλυτος ἐχεμύθεια.

Ἐπίσης ἀγοράζουμε σὲ καλὴ τιμὴ παλαιὰ γαλλικά, ἀγγλικά, γερμανικά, ἀμερικανικὰ καὶ ἰταλικὰ περιοδικά.

Πληροφορίαι κ. Χ. Σταματίου, γραφεῖα «Μπουκέτου», Κῆπος Κλαυθμῶνος, 3—8 μ. μ καθ' ἑκάστην καὶ τὰς Κυριακάς.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΩΚΛΕΡ

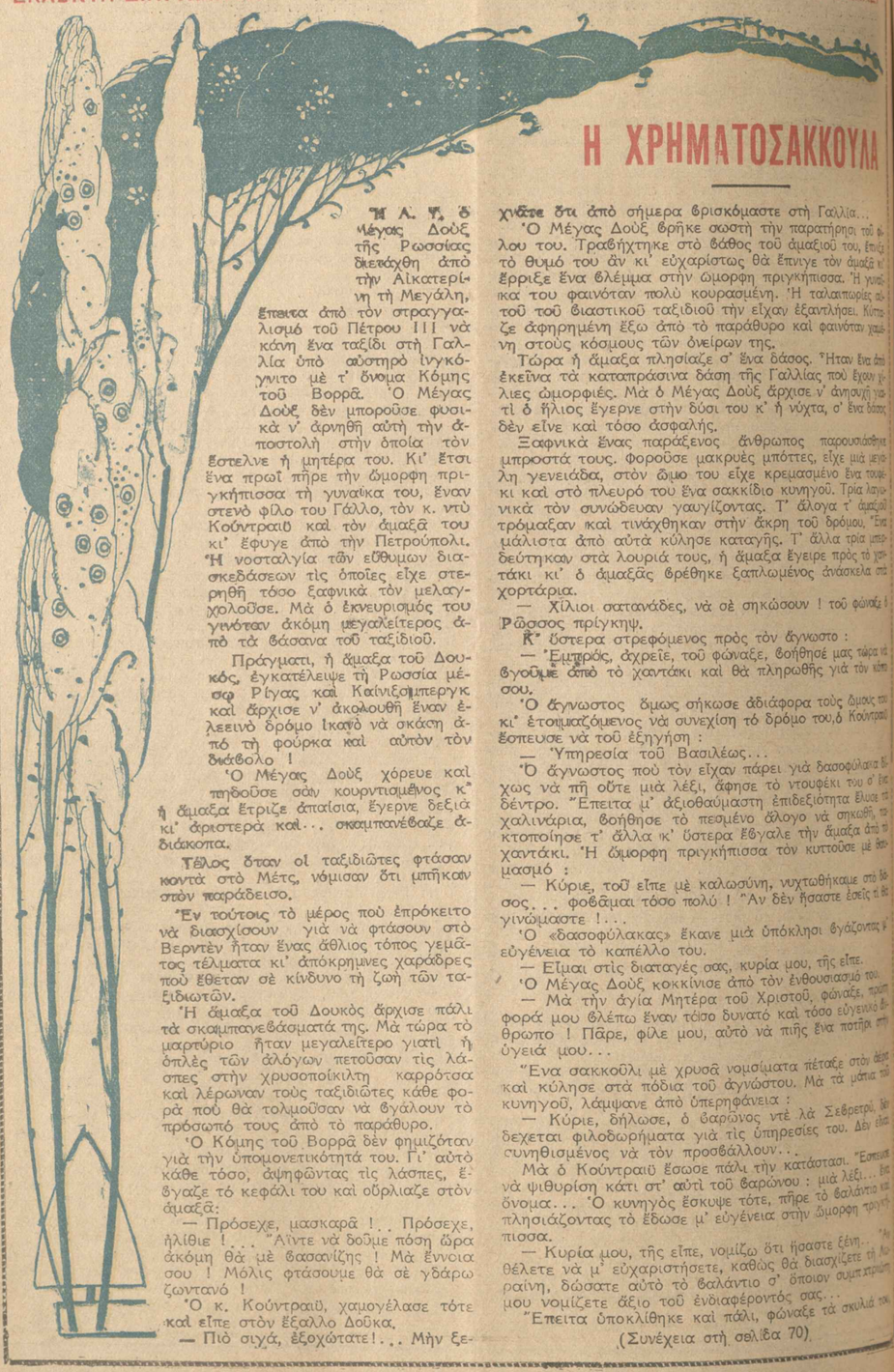

Η ΧΡΗΜΑΤΟΣΑΚΚΟΥΛΑ

Ἡ Α. Τ. ὁ Μέγας Δοὺξ τῆς Ρωσσίας διεπόχθη ἀπὸ τὴν Αἰκατερίνη τὴ Μεγάλη, ἔπειτα ἀπὸ τὸν στραγγαλισμό τοῦ Πέτρου ΙΙΙ νὰ κάνη ἕνα ταξίδι στὴ Γαλλία ὑπὸ αὐστηρὸ ἰνγκόγνιτο μὲ τ' ὄνομα Κόμης τοῦ Βορρᾶ. Ὁ Μέγας Δοὺξ δὲν μποροῦσε φυσικὰ ν' ἀρνηθῆ αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ στὴν ὁποία τὸν ἔστελνε ἡ μητέρα του. Κι' ἔτσι ἕνα πρωὶ πῆρε τὴν ὄμορφη πριγκήπισσα τὴ γυναίκα του, ἕναν στενὸ φίλο του Γάλλο, τὸν κ. ντὺ Κούντραιὺ καὶ τὸν ἀμαξᾶ του κι' ἔφυγε ἀπὸ τὴν Πετρούπολι. Ἡ νοσταλγία τῶν εὔθυμων διασκεδάσεων τὶς ὁποῖες εἶχε στερηθῆ τόσο ξαφνικὰ τὸν μελαγχολοῦσε. Μὰ ὁ ἐκνευρισμός του γινόταν ἀκόμη μεγαλείτερος ἀπὸ τὰ βάσανα τοῦ ταξιδιοῦ.

Πράγματι, ἡ ἅμαξα τοῦ Δουκός, ἐγκατέλειψε τὴ Ρωσσία μέσῳ Ρίγας καὶ Καίνιξομπεργκ καὶ ἄρχισε ν' ἀκολουθῆ ἕναν ἐλεεινὸ δρόμο ἱκανὸ νὰ σκάση ἀπὸ τὴ φούρκα καὶ αὐτὸν τὸν διάβολο !

Ὁ Μέγας Δοὺξ χόρευε καὶ πηδοῦσε σὰν κουρντισμένος κ' ἡ ἅμαξα ἔτριζε ἀπαίσια, ἔγερνε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ... σκαμπανέβαζε ἀδιάκοπα.

Τέλος ὅταν οἱ ταξιδιῶτες φτάσαν κοντὰ στὸ Μέτς, νόμισαν ὅτι μπῆκαν στὸν παράδεισο.

Ἐν τούτοις τὸ μέρος ποὺ ἐπρόκειτο νὰ διασχίσουν γιὰ νὰ φτάσουν στὸ Βερντὲν ἦταν ἕνας ἄθλιος τόπος γεμᾶτος τέλματα κι' ἀπόκρημνες χαράδρες ποὺ ἔθεταν σὲ κίνδυνο τὴ ζωὴ τῶν ταξιδιωτῶν.

Ἡ ἅμαξα τοῦ Δουκὸς ἄρχισε πάλι τὰ σκαμπανεβάσματά της. Μὰ τώρα τὸ μαρτύριο ἦταν μεγαλείτερο γιατὶ ἡ ὀπλὲς τῶν ἀλόγων πετοῦσαν τὶς λάσπες στὴν χρυσοποίκιλτη καρρότσα καὶ λέρωναν τοὺς ταξιδιῶτες κάθε φορὰ ποὺ θὰ τολμοῦσαν νὰ βγάλουν τὸ πρόσωπό τους ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Ὁ Κόμης τοῦ Βορρᾶ δὲν φημιζόταν γιὰ τὴν ὑπομονετικότητά του. Γι' αὐτὸ κάθε τόσο, ἀψηφῶντας τὶς λάσπες, ἔβγαζε τὸ κεφάλι του καὶ οὐρλιαζε στὸν ἀμαξᾶ:

— Πρόσεχε, μασκαρᾶ !.. Πρόσεχε, ἠλίθιε !... Αἴντε νὰ δοῦμε πόση ὥρα ἀκόμη θὰ μὲ βασανίζῃς ! Μὰ ἔννοια σου ! Μόλις φτάσουμε θὰ σὲ γδάρω ζωντανό !

Ὁ κ. Κούντραιὺ, χαμογέλασε τότε καὶ εἶπε στὸν ἔξαλλο Δοῦκα.

— Πιὸ σιγά, ἐξοχώτατε!... Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι ἀπὸ σήμερα βρισκόμαστε στὴ Γαλλία...

Ὁ Μέγας Δοὺξ βρῆκε σωστὴ τὴν παρατήρηση τοῦ φίλου του. Τραβήχτηκε στὸ βάθος τοῦ ἁμαξιοῦ του, ἐπειδὴ τὸ θυμό του ἂν κι' εὐχαρίστως θὰ ἔπνιγε τὸν ἀμαξᾶ κ' ἔρριξε ἕνα βλέμμα στὴν ὡμορφη πριγκήπισσα. Ἡ γυναίκα του φαινόταν πολὺ κουρασμένη. Ἡ ταλαιπωρίες αὐτοῦ τοῦ βιαστικοῦ ταξιδιοῦ τὴν εἶχαν ἐξαντλήσει. Κύπταζε ἀφηρημένη ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ φαινόταν χαμένη στοὺς κόσμους τῶν ὀνείρων της.

Τώρα ἡ ἅμαξα πλησίαζε σ' ἕνα δάσος. Ἦταν ἕνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ καταπράσινα δάση τῆς Γαλλίας ποὺ ἔχουν χιλιες ὠμορφιές. Μὰ ὁ Μέγας Δοὺξ ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ γιατὶ ὁ ἥλιος ἔγερνε στὴν δύσι του κ' ἡ νύχτα, σ' ἕνα δάσος δὲν εἶνε καὶ τόσο ἀσφαλής.

Ξαφνικὰ ἕνας παράξενος ἄνθρωπος παρουσιάσθηκε μπροστά τους. Φοροῦσε μακρυὲς μπότες, εἶχε μιὰ μεγάλη γενειάδα, στὸν ὦμο του εἶχε κρεμασμένο ἕνα τουφέκι καὶ στὸ πλευρό του ἕνα σακκίδιο κυνηγοῦ. Τρία λαγωνικὰ τὸν συνώδευαν γαυγίζοντας. Τ' ἄλογα τ' ἁμαξιοῦ τρόμαξαν καὶ τινάχθηκαν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ἔνα μάλιστα ἀπὸ αὐτὰ κύλησε καταγῆς. Τ' ἄλλα τρία μπερδεύτηκαν στὰ λουριά τους, ἡ ἅμαξα ἔγειρε πρὸς τὸ γιαπτάκι κι' ὁ ἁμαξᾶς βρέθηκε ξαπλωμένος ἀνάσκελα στὰ χορτάρια.

— Χίλιοι σατανάδες, νὰ σὲ σηκώσουν ! τοῦ φώναξε ὁ Ρῶσσος πρίγκηψ.

Κ' ὕστερα στρεφόμενος πρὸς τὸν ἄγνωστο :

— Ἐμπρός, ἀχρεῖε, τοῦ φώναξε, βοήθησέ μας τώρα νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ χαντάκι καὶ θὰ πληρωθῆς γιὰ τὸν κόπο σου.

Ὁ ἄγνωστος ὅμως σήκωσε ἀδιάφορα τοὺς ὦμους του κι' ἑτοιμαζόμενος νὰ συνεχίση τὸ δρόμο του, ὁ Κούντραιὺ ἔσπευσε νὰ τοῦ ἐξηγήση :

— Ὑπηρεσία τοῦ Βασιλέως...

Ὁ ἄγνωστος ποὺ τὸν εἶχαν πάρει γιὰ δασοφύλακα δίχως νὰ πῆ οὔτε μιὰ λέξι, ἄφησε τὸ ντουφέκι του σ' ἕνα δέντρο. Ἔπειτα μ' ἀξιοθαύμαστη ἐπιδεξιότητα ἔλυσε τὰ χαλινάρια, βοήθησε τὸ πεσμένο ἄλογο νὰ σηκωθῆ, τακτοποίησε τ' ἄλλα κ' ὕστερα ἔβγαλε τὴν ἅμαξα ἀπὸ τὸ χαντάκι. Ἡ ὡμορφη πριγκήπισσα τὸν κυττοῦσε μὲ θαυμασμό :

— Κύριε, τοῦ εἶπε μὲ καλωσύνη, νυχτωθήκαμε στὸ δάσος... φοβᾶμαι τόσο πολύ ! Ἂν δὲν ἤσαστε ἐσεῖς τὶ θὰ γινώμαστε !...

Ὁ «δασοφύλακας» ἔκανε μιὰ ὑπόκλησι βγάζοντας μ' εὐγένεια τὸ καπέλλο του.

— Εἶμαι στὶς διαταγές σας, κυρία μου, τῆς εἶπε.

Ὁ Μέγας Δοὺξ κοκκίνισε ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό του.

— Μὰ τὴν ἁγία Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, φώναξε, πρώτη φορά μου βλέπω ἕναν τόσο δυνατὸ καὶ τόσο εὐγενικὸ ἀνθρωπο ! Πᾶρε, φίλε μου, αὐτὸ νὰ πῆς ἕνα ποτήρι στὴν ὑγειά μου...

Ἕνα σακκοῦλι μὲ χρυσᾶ νομίσματα πέταξε στὴν ἄκρη καὶ κύλησε στὰ πόδια τοῦ ἀγνώστου. Μὰ τὰ μάτια τοῦ κυνηγοῦ, λάμψανε ἀπὸ ὑπερηφάνεια :

— Κύριε, δηλωσε, ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Σεβρετρύ, δὲν δεχεται φιλοδωρήματα γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του. Δὲν ἔσπευσηθισμένος νὰ τὸν προσβάλλουν...

Μὰ ὁ Κούντραιὺ ἔσωσε πάλι τὴν κατάστασι. Ἔσπευσε νὰ ψιθυρίση κάτι στ' αὐτὶ τοῦ βαρώνου : μιὰ λέξι... ἕνα ὄνομα... Ὁ κυνηγὸς ἔσκυψε τότε, πῆρε τὸ βαλάντιο καὶ πλησιάζοντας τὸ ἔδωσε μ' εὐγένεια στὴν ὡμορφη πριγκήπισσα.

— Κυρία μου, τῆς εἶπε, νομίζω ὅτι ἤσαστε ξένη... Ἂν θέλετε νὰ μ' εὐχαριστήσετε, καθὼς θὰ διασχίζετε τὴ Λορραίνη, δώσατε αὐτὸ τὸ βαλάντιο σ' ὁποιον συμπατριώτη μου νομίζετε ἄξιο τοῦ ἐνδιαφέροντός σας...

Ἔπειτα ὑποκλίθηκε καὶ πάλι, φώναξε τὰ σκυλιά του,

(Συνέχεια στὴ σελίδα 70)

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ κ. ΠΑΝΤ. ΚΑΨΑ

Η ΣΜΥΡΝΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΙΗ'

Ἡ ἐξουσία δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ ἐπιβληθῆ ἐκεῖ. Ὅλοι οἱ κάτοικοί του, χωρὶς ἐξαίρεσι ἦσαν ὁπλισμένοι καὶ σκοπευταὶ ἀπαράμιλλοι.

* * *

Τὸ ὡραιότερο ὅμως καὶ γοητευτικώτερο χωριὸ τῆς Ἐρυθραίας ἦταν ἡ ἀλησμόνητη Ἁγία Παρασκευή. Ἕνα πεντακάθαρο χωριὸ μὲ 5 χιλιάδες κατοίκους κι' αὐτὸ χτισμένο στὸ βάθος ἑνὸς γραφικοῦ λιμανιοῦ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τούτου δὲν ἦσαν γηγενεῖς.

Ἐκεῖνοι ποὺ πρὶν ἀπὸ 120 χρόνια κτίσανε τὰ πρῶτα του σπίτια ἦσαν κουρσάροι ἀπὸ τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου ποὺ βρῆκαν τὸ μέρος ἐκεῖνο μὲ τὰ ὡραῖα καὶ σίγουρα λιμάνια του κατάλληλο γι' αὐτούς. Οἱ ἀπόγονοί των βέβαια δὲν ἐξηκολούθησαν τὸ πειρατικὸν ἐπάγγελμα τῶν πατέρων των ἀλλὰ καὶ δὲν βγήκανε στὴ στερηά. Δὲν γενήκανε στερηανοί, ἀλλὰ παρέμειναν θαλασσινοί. Χίλια σπίτια εἶχε ἡ Ἁγία Παρασκευὴ καὶ 450 μικρὰ καὶ μεγάλα πλοῖα.

Οἱ ναυτικοὶ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἦσαν ξακουσμένοι σὲ ὅλο τὸ Λεβάντη γιὰ τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἐμπειρίαν των. Μὲ σκάφη μικρὰ τεσσάρων μόλις τόννων διέσχιζαν ἀτρόμητοι ὁλόκληρη τὴν Μεσόγειο Θάλασσα. Ἡ φουρτούνα ἦταν ἡ χαρά των καὶ οἱ κάβοι καὶ ἡ ξέρες ἦσαν γι' αὐτοὺς παιγνίδια. Ἀγαποῦσαν τὴ θάλασσα μὲ πάθος σὰν ἐρωμένη, παρ' ὅλον ὅτι πολλὲς φορὲς τὴν πλήρωναν τὴν ἀγάπη των αὐτὴ στὴν ἄπιστη ἐρωμένη των μὲ τὴ ζωή των. Στὸ νεκροτάφεῖο τοῦ χωριοῦ ἐκείνου ὑπῆρχαν σταυροὶ χωρὶς μνήματα. Οἱ νεκροί, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων ἦσαν γραμμένα ἐπάνω στοὺς σταυροὺς ἐκείνους ἦσαν θαμμένοι στοὺς βυθοὺς τῶν θαλασσῶν !

Τὴν ζωή των τὴν περνοῦσαν διαρκῶς στὴ θάλασσα καὶ μόνο δυὸ φορὲς τὸν χρόνο τὰ δυνατὰ καὶ ὑπερήφανα σκάφη των φουντάριζαν στὸ λιμάνι τῆς ἀγαπημένης των πατρίδος γιὰ νὰ:

φίλη ὁ ναύτης τὰ στέρνα
ἐν μέσῳ ἀγκάλης μνηστῆς ἐρω-
μένης

Καὶ τώρα ἀκόμη ποὺ δὲν ὑπάρχει πειὰ Ἁγία Παρασκευή, τὰ σκορπισμένα παιδιά της ἐξακολουθοῦν, σὰν πρῶτα νὰ ζοῦν μακρυὰ ἀπὸ τὴ στερηά, πάντοτε ἀνάμεσα πελάγους.

Ἀλλὰ δὲν ἐτελειώσαμε ἀκόμη μὲ τὴν Ἐρυθραίαν.

ΜΙΑ ΑΠΟΙΚΙΑ ΜΑΝΙΑΤΩΝ ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΟΦΩΝΑ ΚΑΡΑΜΠΟΥΡΝΑ

Πρὶν ἐγκαταλείψω τὴν Ἐρυθραία γιὰ νὰ ἐπιστρέψω στὴν ἀγαπημένη μας Σμύρνη, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ μιλήσω λίγο γιὰ τὸ βορειότερο τμῆμα τῆς Ἐρυθραίας, τὰ Καράμπουρνα.

Στὴν ἀρχαιότητα τὰ Καράμπουρνα ἐλέγοντο Μέλαινα Ἄκρα καὶ τὸ ψηλὸ βουνὸ ποὺ σήμερα λέγεται Μπότ-Ντάγ τότε λεγόταν Μίμας.

Γύρω ἀπὸ τὸ βουνὸ αὐτὸ εἶναι 15 χωριὰ ποὺ τὸ μεγαλείτερο δὲν εἶχε περισσότερα ἀπὸ 300 σπίτια. Οἱ κάτοικοι τῶν χωριῶν αὐτῶν ἦσαν μισοὶ Τοῦρκοι καὶ μισοὶ χριστιανοί.

Μπορῶ μάλιστα νὰ ἰσχυρισθῶ, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς σημερινῆς ἐγκάρδιας ἑλληνοτουρκικῆς φιλίας εἶχε γίνει πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὰ Καράμπουρνα, γιατὶ οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ χριστιανοὶ τοῦ εὐλογημένου ἐκείνου τόπου ζοῦσαν σὰν ἀδέλφια. Ποτὲ δὲν ἐσημειώθηκε ἡ παραμικρὰ διένεξις μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν Καραμπούρνων καὶ ἡ σχέσεις των ἦσαν τόσον στενὲς ὥστε, ὅταν οἱ χριστιανοὶ εἶχαν Πάσχα, γιώρταζαν μαζύ των καὶ οἱ Τοῦρκοι, ὅπως πάλιν οἱ χριστιανοὶ γιώρταζαν στὸ τούρκικο Μπαϊράμι.

Μπορῶ ἐπίσης νὰ βεβαιώσω καὶ κάτι ἄλλο:

Ὅτι πολὺ πρὶν ὑψωθοῦν στὶς ἐλβετικὲς καὶ νορβηγικὲς φυλακὲς ἡ λευκὲς σημαῖες δι' ἔλλειψιν κατα-δίκων ὑψώθηκαν στὴ φυλακὴ τοῦ Καράμπουρνου, γιατὶ τοὺς περισσότερους μῆνες τοῦ ἔτους ἡ φυλακὴ ἐκείνη ἦταν ἄδεια. Τόσο ἡ μεροι καὶ τόσο ἀγαθοὶ ἦσαν οἱ Καραμπουρνιῶτες. Τὰ περίφημα δράματα τιμῆς ἦσαν τελεῖος ἄγνωστα γιατὶ ἔλειπεν ἡ αἰτία. Ἐπίσης καὶ ἡ ζωοκλοπὴ ἦταν κάτι ποὺ δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

Κατὰ μιὰ περίεργη δὲ καὶ ἀνεξήγητη σύμπτωσι, οἱ χριστιανοὶ τῶν Καραμπούρνων μιλοῦσαν τὴν τουρκικὴ, ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ ἄλλου τμήματος τῆς Ἐρυθραίας Τοῦρκοι καὶ χριστιανοὶ δὲν ξέρανε οὔτε μιὰ τουρκικὴ λέξι. Τὸ πῶς συνέβη αὐτὸ δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ τὸ ἐξηγήσω.

Ἀλλὰ συνέβαινε κι' ἕνα ἄλλο ἐπίσης περίεργο: Ἀκριβῶς στὸ κέντρον τῶν Καραμπούρνων ὑπῆρχε ἕνα χωριὸ ὀνομαζόμενον Μπουνάκι, τοῦ ὁποίου οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι δὲν μιλοῦσαν παρὰ μόνον ἑλληνικά.

ΤΟ ΗΡΩΪΚΟΝ ΣΕΒΔΙΚΙΟΪ
(ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ)

Ἐκ μέρους τῆς Ἀδελφότητος Σεβδικιωτῶν ὁ «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», σωματεῖου ἀνεγνωρισμένου, μὲ ἕδραν τὴν Ν. Κοκκινιά, ἀπεστάλη πρὸς τὸν κ. Καψῆν ἡ κάτωθι ἐπιστολή, σχετικῶς μὲ τὰς Μικρασιατικὰς Ἀναμνήσεις του καὶ ἰδιαιτέρως τὰ περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ Σεβδικιοῦ γραφέντα:

Ἐν Ν. Κοκκινιᾷ τῇ 8 Φεβρουαρίου 1939

«Ἀξιότιμε κύριε,

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 778 τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Μπουκέτου» τῆς 26 Ἰανουαρίου, εἰς τὰς παρ' ὑμῶν δημοσιευομένας «Μικρασιατικὰς ἀναμνήσεις» ἀνεγνώσαμεν καὶ τὴν περὶ τῆς κωφοπαλέως Σεβδικίου περιγραφήν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἡ Ἀδελφότης Σεβδικιωτῶν «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» ἐκπροσωποῦσα τοὺς ἀπανταχοῦ Σεβδικιώτας, θεωρεῖ καθῆκον της νὰ ἐκφράσῃ πρὸς ὑμᾶς τὰς θερμοτέρας τῶν εὐχαριστιῶν της διὰ τὴν τόσον ἐπακριβῆ ἐξιστόρησιν τῆς ἐν γένει ζωῆς τῶν κατοίκων της, ὡς καὶ τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας, οὓς διεξήγαγον μέχρι καὶ τῆς τελευταίας στιγμῆς. Πιστεύσατε, ἀξιότιμε κύριε, ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς ἱκανοποιήσεως, ἣν προσφέρομεν, διότι διὰ πρώτην φορὰν ἔρχεται εἰς δημοσιότητα ἡ ἐθνικὴ καὶ καθ' ὅλου δράσις τῆς πατρίδος μας (ἤτις εἰρήσθω ἐν παρόδῳ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ λησμονηθῆ)· ἐδοκιμάσαμεν καὶ ἐν αἰσθημα βαθυτάτης εὐχαριστήσεως, διότι ἐπαναφέρατε εἰς τὴν μνήμην μας, μίαν περίοδον πλήρη ὡραίων ἀγώνων διὰ τοὺς ὁποίους πιστεύομεν, ὅτι δικαίως ὑπερηφανευόμεθα ὡς Σεβδικιῶται. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ πληροφορεῖσθε ὁμῶς, ὅτι οἱ ἐκπομείναντες Σεβδικιῶται καταβάλλομεν κάθε δυνατὴν προσπάθειαν ὁπως διατηρήσωμεν ἀμείωτα τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς πατρίδος μας μὴ παραλείψαντες νὰ ἑορτάζωμεν ἐνταῦθα καὶ τὴν ἐτησίαν μας πανήγυριν (τὴν ὅην Μαΐου ἑκάστου ἔτους) ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τὴν ὁποίαν θὰ ἤμεθα εὐτυχεῖς ἐὰν θὰ ἐτιμᾶτε ἐφ' ἑξῆς διὰ τῆς παρουσίας σας.

Ἐν τέλει παρακαλοῦμεν, ὅπως διαβιβάσητε τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «Μπουκέτου» καὶ διατελοῦμεν

Μετὰ πάσης τιμῆς»

Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

Μπορῶ ἐπίσης νὰ βεβαιώσω καὶ κάτι ἄλλο:

Ὅτι πολὺ πρὶν ὑψωθοῦν στὶς ἐλβετικὲς καὶ νορβηγικὲς φυλακὲς ἡ λευκὲς σημαῖες δι' ἔλλειψιν κατα-δίκων ὑψώθηκαν στὴ φυλακὴ τοῦ Καράμπουρνου, γιατὶ τοὺς περισσότερους μῆνες τοῦ ἔτους ἡ φυλακὴ ἐκείνη ἦταν ἄδεια. Τόσο ἡ μεροι καὶ τόσο ἀγαθοὶ ἦσαν οἱ Καραμπουρνιῶτες. Τὰ περίφημα δράματα τιμῆς ἦσαν τελεῖος ἄγνωστα γιατὶ ἔλειπεν ἡ αἰτία. Ἐπίσης καὶ ἡ ζωοκλοπὴ ἦταν κάτι ποὺ δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

Κατὰ μιὰ περίεργη δὲ καὶ ἀνεξήγητη σύμπτωσι, οἱ χριστιανοὶ τῶν Καραμπούρνων μιλοῦσαν τὴν τουρκικὴ, ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ ἄλλου τμήματος τῆς Ἐρυθραίας Τοῦρκοι καὶ χριστιανοὶ δὲν ξέρανε οὔτε μιὰ τουρκικὴ λέξι. Τὸ πῶς συνέβη αὐτὸ δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ τὸ ἐξηγήσω.

Ἀλλὰ συνέβαινε κι' ἕνα ἄλλο ἐπίσης περίεργο: Ἀκριβῶς στὸ κέντρον τῶν Καραμπούρνων ὑπῆρχε ἕνα χωριὸ ὀνομαζόμενον Μπουνάκι, τοῦ ὁποίου οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι δὲν μιλοῦσαν παρὰ μόνον ἑλληνικά.

Κάποτε ἐπισκέφθηκα τὰ Καράμπουρνου καὶ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν ἄφηνα εὐκαιρία νὰ μὴ ἐκφράσω τὴν λύπη μου, γιατὶ "Ελληνες καὶ μάλιστα "Ελληνες τῶν παραλίων εἶχαν ὡς μητρική τους γλῶσσα τὴν τουρκική. "Οταν ἄκουσα ὅτι στὸ Μποϊνάκι δὲν μιλᾶνε οἱ χριστιανοὶ τούρκικα, ἀποφάσισα νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ τὸ χωριὸ αὐτό. "Ενα μικρὸ ὑπομονητικὸ γαϊδουράκι μὲ μετέφερε ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τῶν Καραμπούρνων στὸ Μποϊνάκι, μετὰ πορείαν τεσσάρων ὁλοκλήρων ὡρῶν. "Οταν ἔφθασα ξεπέζεψα σ' ἕνα μικρὸ χάνι κι' ἀφοῦ ἔδεσα τὸ ὑποζύγιό μου τράβηξα στὸ κοντινώτερο καφενεῖο. Μάζεψα ὅσες τούρκικες λέξεις ἤξερα καὶ παράγγειλα ἕναν καφέ.

— Πῶς τὸν πίνετε ;

Μ' ἐρωτᾶ ὁ καφετζῆς εἰς ἄπταιστη ἑλληνική

— Τί , Ξέρεις ἑλληνικά ; τοῦ λέω.

— 'Αφοῦ εἶμαι "Ελληνας τί θέλατε νὰ μιλῶ ; μοῦ ἀπαντᾶ σχεδὸν θυμωμένα.

'Ο καφὲς ἦρθε.

— Πῶς σὲ λένε ; ρωτῶ πάλι τὸν καφετζῆ.

— Δῆμο Ραζέλο, μοῦ ἀπαντᾶ.

— Ραζέλο ;

— Ναί, Ραζέλο.

Δὲν εἶπα λέξι. Καθὼς ἦταν πειὰ βράδυ καὶ οἱ χωρικοὶ γύριζαν ἀπὸ τὰ χωράφια τους τὸ μικρὸ καφενεῖο δὲν ἄργησε νὰ γεμίση. "Οποιος ἔμπαινε στὸν καφενὲ καὶ μ' ἔβλεπε μὲ χαιρετοῦσε εὐγενικά.

Εἶδα τότε δυὸ-τρεῖς χωρικοὺς νὰ κουβεντιάζουν ἀναμεταξύ τους καὶ ἦταν προφανὲς ὅτι τὸ ἀντικείμενο τῆς συνομιλίας τους ἤμουν ἐγώ, γιατὶ κάθε τόσο γύριζαν καὶ μ' ἔβλεπαν. Φώναξαν ὕστερα τὸν καφετζῆ καὶ κάτι τοῦπαν. 'Ο καφετζῆς ἔρχεται ἀμέσως κοντά μου καὶ μ' ἐρωτᾶ:

— Πρώτη φορὰ ἔρχεσαι στὸ χωριό μας ;

— Ναί.

— Γνωρίζετε κανέναν ἐδῶ ;

— "Οχι.

'Ο καφετζῆς ἀπομακρύνθηκε καὶ πλησίασε τοὺς χωρικοὺς ποὺ τὸν ἔστειλαν. Καὶ τότε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ὁ γεροντότερος σηκώθηκε, μ' ἐπλησίασε καὶ ἀφοῦ με καλωσώρισε ἄλλη μιὰ φορὰ κάθησε στὸ τραπέζι μου.

— Εἶμαι — μοῦ λέει — ὁ δημογέροντας τοῦ χωριοῦ καὶ θὰ μοῦ κάμης εὐχαρίστησι νἄρθης ἀπόψε νὰ φᾶς καὶ νὰ κοιμηθῆς σπίτι μου.

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένη ἀπάντησι, οὔτε κἂν νὰ ζητήση νὰ μάθη ποιὸς εἶμαι καὶ τί ζητῶ στὸ μικρὸ κι' ἀπομονωμένο χωριό του, παράγγειλε ἕνα καραφάκι τσίπουρο καὶ μεζέδες. Μετὰ 5 λεπτὰ γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι μας καθόντουσαν καμμιὰ δεκαριὰ χωρικοί. Εἶπα τὸ ὄνομά μου καὶ τὸν σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ μου. Γέλασαν καλοκάγαθα ὅλοι κι' ἄρχισαν κι' αὐτοὶ νὰ μοῦ λένε τὰ ὀνόματά τους. 'Ακούσατέ τα καὶ σεῖς:

— Νικήτας Καβράκος, Θωμᾶς Ραζέλος, Κώστας Ραζέλος, Παῦλος Μιχαλόπουλος... ὅλο ά κ ο ς καὶ έ α ς.

— Μὰ ὅλοι σας μανιάτικα ὀνόματα ἔχετε ; ρωτῶ μ' ἔκπληξι τὸν καλὸ δημογέροντα.

— Μὰ ἀφοῦ εἶμαστε Μανιάτες ;

— Μανιάτες ;

— Μάλιστα, Μανιάτες. Βέροι Μανιάτες !

Κι' ὁ καλὸς δημογέροντας τοῦ χωριοῦ ἄρχισε νὰ μοῦ διηγῆται:

— Πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 21 δυὸ χωριὰ τῆς Μάνης «σήκωσαν τουφέκι» ἀνάμεσά τους γιὰ κάποια ἀπὸ τὶς συνηθισμένες ἀφορμές. Σκοτώθηκαν πολλοὶ καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ χωριὰ καὶ τότε καμμιὰ δεκαπενταριὰ φαμίλιες ποὺ ἦταν ἀδύνατο πειὰ νὰ σταθοῦν στὴ Μάνη ἐξ αἰτίας ποὺ φοβώντουσαν τὴν ἐκδίκησι τῶν συγγενῶν τῶν σκοτωμένων, μπήκανε σὲ ἕνα καράβι καὶ μετὰ πολλὰ ἔρθασαν ἐδῶ καὶ μπῆκαν στὴ δούλεψι ἑνὸς πλούσιου ἀγᾶ. "Ηταν δουλευτάδες πολλοὶ καὶ ἀπὸ τὸν φόβο μὴ τοὺς διώξουν ἀπὸ τὸν ἥσυχο καὶ ἀπόκεντρο αὐτὸν τόπον γενήκανε ἀρνάκια. 'Ο ἀγᾶς τοὺς χάρισε ὕστερα ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὸ κτῆμα του τοὺς ἔκτισε λίγα σπίτια καὶ τοὺς ἐγκατέστησε.

»Τὰ 15 ἐκεῖνα σπίτια σήμερα εἶναι 150 κι' ἐμεῖς ποὺ τὰ κατοικοῦμε ἔχουμε ἐγγόνια τωνε. Νὰ γιατὶ σοῦπαμε πὼς εἴμαστε Μανιάτες καὶ νὰ γιατὶ μόνάχα ἐμεῖς μέσα στὴν καρδιὰ τῶν Καραμπούρνων μιλᾶμε τὰ ἑλληνικά

Π. ΚΑΨΗΣ

Τ' ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Περνάει ὁ γέρος ὁ σακάτης
Χιονόμαλλος, λυπητερά,
"Ομως ἡ γῆ κρυφὴ χαρὰ
Γροικάει βαθειὰ στὰ σωθικά της

Καὶ τοῦ χαμογελάει· γιατί,
"Απλαστο, ἀμίλητο κρατεῖ
Καὶ σέρνει ὁ γέρος ἀπ' τὸ χέρι
Τ' ὡραῖο παιδί: τὸ Καλοκαίρι !...

Κ. ΓΙΑΛΛΙΑΣ

Ο ΦΛΕΒΑΡΗΣ

Κι' ἀπὸ τοὺς ἔνδεκ' ἀδελφούς σου,
'Αγαπημένε μου Φλεβάρη,
Ξεχωριστὰ θὰ σ' ἀγαπῶ.
Μόνο στὸ γλέντι ἔχεις τὸν νοῦ σου
Κ' εἶσαι ἀγένειο παλληκάρι
'Αξένοιαστο καὶ χαρωπό.

Μόνο γιὰ σέ, γιὰ σέν' ἀλλάζουν
Καὶ φαίνοντ' ὠμορφιὰ γεμᾶτα
'Ως καὶ τὰ μοῦτρα τῆς γρηᾶς'
Σ' ἀποζητοῦν καὶ σὲ φωνάζουν
Πεῦ πλημμυρίζεις κάθε στράτα
Μὲ μάσκες τῆς ἀποκρηᾶς.

Εσ' εἶσαι ὁ μῆνας ποὺ μεθοῦνε,
Ποὺ μᾶς ἀνάβεις πίσω πάλι
Παληὰ αἰσθήματα σβυστά·
'Ο μῆνας ποὺ χορεύοντας τρέμει,
Χίλια ζευγαρια, χίλια κάλλη,
'Αταίριαστα καὶ ταιριαστά.

Γιὰ σὲ τὸν μῆνα κάθε τρέλλας,
Ποὺ μᾶς χορταίνει μὲ φιλιὰ
Καὶ τοὺ ξεχωριστ' ἀγαπῶ.
Γιὰ σὲ ποὺ στῆς ζανθῆς κοπέλλας
Μὲ θέρμανες τὴν ἀγκαλιὰ,
Γράφω τραγοῦδι χαρωπό.

Μ. Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

ΓΑΜΗΛΙΟ ΤΑΞΙΔΙ

Εὐθὺς μὲ τὸ στεφάνωμα
ἐμπῆκαν στὸ βαπόρι
κι' ἔλεγ' ὁ εὐτυχὴς γαμπρὸς
στὴ ζαλισμένη κόρη:
— Κυρά μου, λέγε μου λοιπόν,
τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ;
Σὲ βλέπω ἀδιάθετη
καὶ ξέρεις... ὑποφέρω !
Τί θέλεις ; Γύρε κι' ἄσε με
σφιχτὰ νὰ σ' ἀγκαλιάσω!
Κι' αὐτὴ τοῦ λέει: — «Φέρε μου
λεκάνη νὰ ξεράσω !...

Γ. ΜΟΛΦΕΤΑΣ

ΦΛΕΒΑΡΗΣ

"Αν κ' εἶσαι καὶ κουτσὸς ὅμως χορεύεις
"Ολη τὴν νύχτα, ὦρὲ σακάτη,
Καὶ συνοικέσια μαγειρεύεις
Καὶ ξεζουρλαίνεις κάθε ἀφράτη,
κάθε μαργιόλα κοπελλιὰ
Καὶ στὸν χορὸ βρίσκεις δουλειά

Ξενύχτης εἶσαι, βαγαπόντη,
Καὶ τσαλαβούτας τρομερὸς
γι' ἀμόρε σοῦ πονάει τὸ δόντι
Ποτὲ δὲν εἶσαι σοβαρός.
Καὶ λέν' γιὰ σὲ τὰ παλληκάρια

'Απάνω στοῦ χοροῦ τὴ βράσι:
— «"Αν εἶχε ὁ βλάμης δυὸ ποδάρια
Φρικτὰ θὰ εἶχε μᾶς κολάσει,
Καὶ θὰ μᾶς ἔστελνε πεσκέσι
Στὸν "Αδη μεθυσμένους φέσι !...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΗΖΩΗ ΤΟΥ ΝΤ' ΑΝΝΟΥΤΣΙΟ

(Γραμμένη ἀπὸ τὸν πιὸ στενό του φίλο

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

'Ο ἐπισκέπτης ἢ ὁ φίλος δὲν εἶχε πειὰ νὰ κάνη τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ πάρη τὶς βαλίτσες του καὶ νὰ φύγη (1). Πενῆντα πέντε χρόνια πρὸ τοῦ θανάτου του, ὁ ντ' 'Αννούντσιο ἔγραφε σὲ κάποιο φίλο του ποὺ τοῦ ζητοῦσε συμβουλὲς γιὰ τὴ ζωή:

«Πρέπει νὰ φροντίζουμε νὰ κάνουμε ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ βαθειὰ μέσα μας τὴν συναίσθησι τῆς μονώσεως καὶ τοῦ χρόνου. Πρέπει νὰ σπάζουμε σιγὰ - σιγὰ ὅλους τοὺς δεσμοὺς ποὺ μᾶς συνδέουν ἀκόμα μὲ τὴ ζωὴ γιὰ νὰ ἀποφεύγουμε τὴν ἄσκοπη σπατάλη μιᾶς πολύτιμης ἐνεργητικότητος. Δὲν ξέρω πιὸ ἀτιμωτικὸ ἐπίθετο γιὰ ἕναν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ ἐπίθετο κεῦτυχής».

Σὲ ἡλικία εἴκοσι χρόνων, τολμοῦσε κι' ἔγραφε κιόλας αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ δὲν ἔπαψε νὰ τὰ πιστεύη μέχρι τοῦ θανάτου του.

* * *

"Ενα ἀπὸ τὰ πιὸ συμπαθητικὰ γνωρίσματα τοῦ χαρακτῆρος του ἦταν ἡ εὐθυμία: μιὰ εὐθυμία ἔμφυτη, παιδιάστικη, ἀδάμαστη ποὺ τὴν ἀπέδιδε πολὺ σωστὰ στὴν καλὴ λειτουργία τοῦ στομάχου του καὶ τῶν ἄλλων σημαντικῶν ὀργάνων τοῦ σώματός του.

Στὸ περισπούδαστο ἔργο του γιὰ τὸν ντ' 'Αννούντσιο, ὁ Μπορυγκέζε κάνει μεγάλο λάθος βεβαιώνοντας ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ποιητοῦ εἶναι ἡ ἔλλειψις εὐθυμίας, χιοῦμορ, ἐλαφρᾶς εἰρωνείας, λέγοντας ὅτι ὁ ντ' 'Αννούντσιο «φαίνεται πὼς φοβᾶται μήπως, γελῶντας, χάση τὴν ἱερατική του ἀξιοπρέπεια».

Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ μοῦ παρατηρήση ὅτι ὁ Μπορυγκέζε στὴ μελέτη του ἀσχολεῖται μὲ τὸν συγγραφέα καὶ ὄχι μὲ τὸν ἄνθρωπο. Μὰ καὶ στὰ ἔργα τοῦ ποιητοῦ — ὅπως στὰ «Διηγήματα τοῦ 'Αγίου Πανταλέοντος» ὑπάρχει εὐθυμία καὶ χιοῦμορ. Μὰ τὸ χιοῦμορ αὐτὸ τὸ βρίσκουμε καὶ σὲ χίλιες ἄλλες ἀκόμα δημόσιες ἐκδηλώσεις, λόγους σημειώματα, τηλεγραφήματα, ἐπιστολὲς ποὺ δημοσιεύτηκαν ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες καὶ ποὺ γράφτηκαν ἐν γνώσει ὅτι θὰ δημοσιευόντουσαν κτλ. κτλ. 'Ο Μπορυγκέζε πῶς μπορεῖ νὰ τ' ἀγνοῆ ὅλ' αὐτά ;

Βεβαιώνω ὅτι ὁ ντ' 'Αννούντσιο, ὄχι μόνο ἦταν εὔθυμος, μὰ κι' ὅτι σκόρπιζε τὴν εὐθυμία γύρω του κι' ὅτι ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐχάριστος καὶ διασκεδαστικὸς πρὸ πάντων, ὅταν ἤθελε καὶ μόνος του νὰ εἶναι.

Κι' ὁ ἴδιος ἤξερε τὸ χάρισμά του αὐτό. Κάποτε μάλιστα ἔγραψε:

«Θὰ διατηρήσω ἐντελῶς δροσερὴ τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τοῦ γέλιου μου, ἀνάμεσα καὶ στὴ χειρότερη θλῖψι.»

Τὸν Μάϊο τοῦ 1915, στὴ Γένουα μετὰ τὸν λόγο του ποὺ ἔκρινε τὴν ἔξοδο τῆς 'Ιταλίας στὸν πόλεμο, αἰσθάνθηκε ἐξαφνα τὴν ἀνάγκη νὰ κάνη ἕνα μοναχικὸ περίπατο. 'Εγὼ ὡστόσο τὸν συνώδευσα γιατὶ ἤξερα πὼς εἶχε συνηθίσει τόσο στὴν παρουσία μου, ὥστε δὲν τοῦ ἦταν ποτὲ ἐνοχλητική.

Στὸν δρόμο μας, πέσαμε σ' ἕνα μικρὸ θέατρο ἀνδρεικέλλων, ὅπου παρακολουθοῦσαν τὴν παράστασι ἕνα σωρὸ ἐκστατικὰ παιδάκια. 'Ο ντ' 'Αννούντσιο κάθησε ἀνάμεσα σ' αὐτὰ κι' ἔμεινε ἐκεῖ δύο ὁλόκληρες ὧρες. Κι' ἔδειχνε πὼς δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεσι νὰ φύγη ποτέ, ἂν ὁ θιασάρχης δὲν τὸν ἀναγνώριζε καὶ δὲν θεωροῦσε ὡς πατριωτικὸ καθῆκον του νὰ βάλη ἕνα ἀνδρείκελλο νὰ χτυπήση μὲ τὴν σανίδα τὸ κεφάλι ἑνὸς ἄλλου, λέγοντάς του συγχρόνως: «Νὰ τί θὰ κάνουμε στὸ Τζιολίττι (τὸν τότε πρωθυπουργὸ τῆς 'Ιταλίας), ἂν ἐξακολουθήση νὰ μένη οὐδέτερος !»

'Ο ντ' 'Αννούντσιο ἔσκασε στὰ γέλια κι' ἔπειτα γύρισε πρὸς ἐμένα καὶ μοῦ εἶπε:

— "Αρχισαν κιόλας οἱ πολιτικοὶ ὑπαινιγμοί !... Εἶναι καιρὸς νὰ φύγουμε...

'Εκτὸς ἀπὸ τὴν εὐθυμία, ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό του, ἦταν τὸ ὅτι τοῦ ἄρεσε νὰ πειράζη. Διασκέδαζε ἐξαιρετικὰ προκαλῶντας ἐπίτηδες διάφορες μικρὲς στενοχώριες πρὸ πάντων στὶς γυναῖκες καὶ στὰ παιδιά. Τοὺς ὑπέσχετο π. χ. ἕνα δῶρο κι' ἔπειτα ἔκανε πὼς τὸ ξεχνοῦσε, προσποιῶταν ὅτι εἶχε ψυχρανθῆ μαζύ τους γιὰ ἕνα ὁποιοδήποτε πρᾶγμα, ἔκανε ἐρωτήσεις ποὺ ἔφερναν τὸν ἄλλο σὲ δύσκολη θέσι, ἔλεγε μὲ τὸ πιὸ φυσικὸ ὕφος τοῦ κόσμου μιὰ φράσι φαινομενικὰ δυσάρεστη, ἔφερνε συστηματικὰ ἀντιρρήσεις, κορόϊδευε μὲ χάρι ἕνα ἐλάττωμα κτλ.

Τὸ παραδεχόταν καὶ μόνος του αὐτό.

«Προσπάθησα — ἔγραφε κάποτε — νὰ ξερριζώσω ἀπὸ μέσα μου καὶ νὰ διορθώσω ὅλα μου τὰ ἐλαττώματα, μὰ δὲν μπόρεσα νὰ διορθώσω τὸ ἐλάττωμα ποὺ ἔχω νὰ πειράζω τὸν πλησίον μου. 'Η μητέρα μου ἡ ἴδια μοῦ τὸ ἔλεγε πάντοτε καὶ μοῦ ἀνέφερε αὐτὸ τὸ παράδειγμα τῆς ψηπιακῆς μουλικίας ὅταν ἡ παραμάνα μοῦ μοῦ ἔβλινε τὸν δεξιὸ μαστό της γιὰ νὰ θηλάσω ἐγὼ ζητοῦσα τὸν ἀριστερὸ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὴν κάνω νὰ θυμώση».

Τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας ἔφθανε σ' αὐτὸν μέχρι παροξυσμοῦ, ὅπως κ' ἡ συνήθεια νὰ ἐνεργῆ πάντοτε σύμφωνα μὲ τὸ κέφι του παρὰ τὴν γνώμη ὅλου τοῦ κόσμου.

"Ενα ἄλλο ἐλάττωμα τοῦ ποιητοῦ ποὺ δημιούργησε περισσότερους ἐχθροὺς παρὰ ὅλα τ' ἄλλα μαζὶ ἑνωμένα, ἦταν τὸ ὅτι ἔδινε πάντα ὑποσχέσεις, τὶς ὁποῖες δὲν πραγματοποιοῦσε σχεδὸν ποτέ.

Μὲ τὰ χρόνια, ἡ συνήθεια αὐτῆ τῶν ὑποσχέσεων ἐπιδεινώθηκε τόσο στὸν ντ' 'Αννούντσιο, ὥστε ἔφθανε μέχρι τοῦ σημείου νὰ ὑπόσχεται πράγματα τὰ ὁποῖα κανένας δὲν τοῦ ζητοῦσε.

Τὸ ἐλάττωμά του μάλιστα αὐτὸ ἦταν τόσο γνωστό, ὥστε ἀναρωτιώμουν πάντοτε πὼς μποροῦσαν νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ πίστευαν στὶς ὑποσχέσεις του.

'Από εἴκοσι χρόνων ὁ ντ' 'Αννούντσιο δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἐπισκεφθῆ τὴν τάδε ἢ τὴν τάδε πόλι, ὅτι θὰ συμμετάσχη σὲ γάμους ὡς κουμπάρος, ὅτι θὰ γράψη συστατικὲς ἐπιστολές, ὅτι θὰ προεδρεύση σὲ διάφορες συγκεντρώσεις, ὅτι θὰ κάνη τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, καὶ πάντοτε ἀνεξαιρέτως ὅλες αὐτὲς ἡ ὑποσχέσεις πήγαιναν στὸν ὁρόντο, ἀκόμα κι' ὅταν ἦσαν γραμμένες, ἐνυπόγραφες, ἐπιβεβαιωμένες μὲ τηλεγραφήματα, μὲ χειραψίες καὶ μὲ ὅρκους ἀκόμα.

Τὸ πιὸ διασκεδαστικὸ εἶναι ὅτι ὁ ντ' 'Αννούντσιο, γιὰ ὁποιον τὸ γνώριζε, ἔδειχνε μέσα στὸ βλέμμα του, τὴν στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ δώση μιὰ ὑπόσχεσι, ὅτι ἤξερε πὼς δὲν θὰ τὴν πραγματοποίηση ποτέ...

('Ακολουθεῖ)

(1) Κι' ὁ Μουσσολίνι χρησιμοποιεῖ τὸ ἴδιο περίπου σύστημα γιὰ νὰ ξεφορτώνεται τοὺς ὀχληροὺς. — Τὸ 1922, παρευρέθηκα, στὴ Ρώμη, σὲ μιὰ συνομιλία ποὺ εἶχε μὲ κάποιο πρόσωπο. 'Από τὴν ἀρχὴ τῆς συνομιλίας εἶχε πῆ στὸν ἐπισκέπτη: «Προσέχετε... Δὲν ἔχω παρὰ μόνο 5 λεπτὰ διαθέσιμα γιὰ νὰ κουβεντιάσω μαζύ σας». Μόλις πέρασαν τὰ 5 αὐτὰ λεπτά, ὁ Μουσσολίνι ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸ ρολόϊ, σηκώθηκε ἄγήκε ἔξω σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ πάη νὰ πάρη ἕνα μαντῆλι ἀπὸ τὴν διπλανὴ αἴθουσα... καὶ οὔτε ξαναπαρουσιάστηκε πειά. Κι' ἐνῶ ὁ ἐπισκέπτης ἐξακολουθοῦσε νὰ περιμένη, αὐτὸς εἶχε πάρει τὸ αὐτοκίνητό του κ' εἶχε πάει νὰ προεδρεύση στὸ ὄπουρ. Συμβούλιο (Σ.Σ.)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΟΥ Φ. ΣΜΙΘ

Τραγουδῶντα/ ΤΗΝ ΑΥΓΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο).

Ἡ Δέα εἶχε πλησιάσει κι' αὐτὴ καὶ τοῦ εἶπε μὲ τὴ γεμάτη στοργὴ φωνή της :

— Ἔρχονται νὰ σέ δοῦν, γιατὶ ξέρουν πὼς εἶσαι ἄρρωστος... Μὴν ἀησυχῆς, καλύνεκας δὲν θὰ σὲ πάρη διὰ τῆς βίας... Δὲν θ' ἀφήσουμε ἐμεῖς κανένα νὰ σὲ πάρη διὰ τῆς βίας...

Μὰ ἡ ταραχὴ τοῦ Φίλιππου μεγάλωνε ὁλοένα.

— Θὰ μὲ πάρουν, γιατὶ εἶμαι δικός τους... Νά, ὁ πατὴρ Ἰωσὴφ τὸ εἶπε... Εἶμαι δικός τους... Ὤ ! Δέα... καλή μου Δέα, μὴ τοὺς ἀφήσης νὰ μὲ πάρουν...

— Μὰ δὲν σοῦ εἶπε, παιδί μου, ἡ Δέα ὅτι κανεὶς δὲν μπορῆ νὰ σὲ πάρη διὰ τῆς βίας ;... εἶπε ὁ πατὴρ Ἰωσήφ, μὴν ξέροντας κι' αὐτὸς τί νὰ πῆ, μπρὸς στὴν ἐπίμονη ἀντίστασι τοῦΦίλιππου.

— Ἡσύχασε, πρόσθεσε ἡ Δέα, δὲν μποροῦν νὰ σὲ χωρίσουν ἀπὸ μᾶς.

Τὴν νύχτα, ἔπιασε καὶ πάλι τὸ Φίλιππο πυρετός.

Τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἡσυχάση καὶ νὰ κοιμηθῆ.

Τὰ μάτια του ἔλαμπαν καὶ τὰ μάγουλά του ἔκαιγαν.

Ἀπό τὰ χείλη του ἔβγαιναν κάθε τόσο μπερδεμένα λόγια :

—Νά!... φώναζε. Ἔρχονται!... Θὰ μὲ πάρουν!.

Ὤ ! Ὤ ! Δέα κρῦψε με !... Προφύλαξέ με !...

Τοῦ κάκου ἡ νέα κόρη προσπαθοῦσε νὰ τὸν παρηγορήση μὲ γλυκὰ καὶ τρυφερὰ λόγια.

Ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ Φίλιππου ἦταν τόσος, ὥστε ἀργὰ τὴ νύχτα ἀναγκάστηκε ἡ Σελίνα νὰ πάη νὰ φέρη ἐπειγόντως τὸ γιατρό.

Ὁ γιατρὸς τὸν ἐξήτασε, ἐνῷ ἡ Δέα κ' ἡ Σελίνα, τὶς ὁποῖες εἶχε τρομάξει πολύ, ἡ κατάστασις τοῦ Φιλίππου, τὸν κύτταζαν μὲ ἀγωνία..

Τέλος ὁ γιατρὸς γύρισε πρὸς αὐτὲς καί, βλέποντας τὴν ἀγωνία τους, τοὺς εἶπε :

— Δὲν εἶναι τίποτε !... Ἡσυχᾶστε !... Μιὰ νευρικὴ κρίσις, ἡ ὁποία τοῦ ἔφερε πυρετὸ καὶ παραλήρημα... Σὲ δυὸ-τρεῖς μέρες θὰ τοῦ περάση.. Τώρα θὰ τοῦ δώσω ἕνα καταπραϋντικό γιὰ νὰ μπορέση νὰ κοιμηθῆ.

Ἔγραψε τὴν συνταγή του κι' ἔφυγε. Ἡ Σελίνα, πρόθυμη πάντα γιὰ τὸν ἀγαπημένο της Φίλιππο, ἔτρεξε καὶ ἐύπνησε τὸ φαρμακοποιὸ τῆς συνοικίας, ὁ ὁποῖος ἑτοίμασε τὸ φάρμακο.

Ὅταν γύρισε στὴν ἔπαυλι, ἡ Δέα τὸ πῆρε καὶ τὸ ἔδωσε ἡ ἴδια μὲ μεγάλη τρυφερότητα στὸ μικρὸ ἀσθενῆ, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμιλάη καὶ νὰ ἔχη πυρετό.

Σὲ λίγο ὅμως τὰ παραμιλητὰ ἔπαψαν σιγὰ-σιγὰ κι' ὁ Φίλιππος ἀποκοιμήθηκε. Ὁ ὕπνος του ἦτανἐλαφρὰ ταραγμένος βέβαια, μά, κατὰ τὰ χαράματα, ἡ Δέα ποὺ εἶχε ἀγρυπνήσει μὲ τὴ Σελίνα, πῆρε τὸ χέρι του καὶ εἶδε πὼς ἦταν πιὸ δροσερὸ τώρα.

— Ὁ πυρετός του ἔπεσε, εἶπε στὴν Σελίνα.

Μιὰ ἔκφρασις χαρᾶς ἀπλώθηκε στὴν ἀγαθὴ μαύρη.

Χάϊδεψε μὲ μητρικὴ τρυφερότητα τὸ μέτωπο τοῦ Φιλίππου κι' ἔπειτα γύρισε πρὸς τὴ Δέα καὶ τῆς εἶπε :

— Καὶ τώρα, μικρούλα μου, ποὺ ὁ κ. Φίλιππος δὲν ἔχει πειὰ πυρετό, μπορεῖς νὰ πᾶς νὰ πλαγιάσης...

Κι' ἐπειδὴ ἡ Δέα τῆς ἔφερε ἀντιρρήσεις, ἐπρόσθεσε :

— Μὴν ἀησυχῆς... Θὰ μείνω ἐγὼ κοντὰ στὸν κ. Φίλιππο... Ναί, μικρούλα μου ἀγάπη, πήγαινε νὰ πλαγιάσης... Θέλεις λοιπὸν νὰ μᾶς ἀρρωστήσης καὶ σύ καὶ νὰ λυπήσης τὸν καϋμένο τὸν μπαμπᾶ σου;.. Ἔλα, καλὴ νύχτα, χρυσῆ μου κόρη...

Ἡ Δέα φίλησε τὴν ἀγαθὴ μαύρη, χάϊδεψε τὸ μέτωπο τοῦ Φιλίππου καὶ ἀποσύρθηκε στὸ δωμάτιό της.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Φίλιππος ἄργησε πολὺ νὰ ξυπνήσ...

Τέλος, ὅταν κατὰ τὸ μεσημέρι ξύπνησε, ἦταν πολὺ καλύτερα ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα. Ἡ Δέα ἦταν κοντά του καὶ τοῦ χαμογελοῦσε καὶ πίσω της στεκόταν ἡ Σελίνα ποὺ χαμογελοῦσε κι' αὐτή, δείχνοντας τὰ κάτοπρα δόντια της...

Ὁ Φίλιππος ἄπλωσε τὰ χέρια του σὰν νἄθελε νὰ τὶς ἀγκαλιάση κι ἔπειτα ψιθύρισε :

— Ὤ ! πόσο σᾶς ἀγαπάω !... Θέλω νὰ μείνω γιὰ πάντα κοντά σας...

Ἔξαφνα τότε θυμήθηκε τοὺς χθεσινοὺς φόβους του καὶ ζωηρὴ ἀνησυχία ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό του.

— Πές μου, Δέα μου, ψιθύρισε σὲ λίγο. Ἡ λαίδη Ἔνσμπορτ θάρθῆ σήμερα ;... Θάρθῆ γιὰ νὰ μὲ πάρη ;...

— Ὄχι σήμερα, Φιλιππέ μου, τοῦ ἀπάντησε γλυκὰ ἡ Δέα, μὰ οὔτε καὶ θὰ σὲ πάρη ἂν δὲν θέλης ἐσὺ νὰ τὴν ἀκολουθήσης... Μὴν κάνης ἔτσι !... Μὴ φοβᾶσαι τόσο! Ἡ λαίδη Ἔνσμπορτ σ' ἀγαπάει τώρα πολύ... Σὲ θεωρεῖ σὰν παιδί της, γιατὶ εἶσαι τὸ παιδί τοῦ παιδιοῦ της... Ὅπως ἔγραφε στὸν πάτερ Ἰωσήφ, ἔκλαιγε ἀπαηγορρητα ὅλο τὸν καιρὸ ποὺ δὲν ἤξερε τί εἶχες ἀπογίνει... Ἡ λαίδη Ἔνσμπορτ εἶναι ἡ μόνη συγγενής σου... Εἶναι ἡ γιαγιά σου... καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀγαπήσης κι σύ...

Μιὰ ἔκφρασι πικρίας ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ, τὸ ὁποῖο ψιθύρισε :

— Ὤ ! θέλησα νὰ τὴν ἀγαπήσω ἄλλοτε.. μὰ πάντα δὲν μ' ἀγαποῦσε ἐκείνη... Αὐτὴ μάλιστα ἦταν ἡ αἰτία ποὺ ἔφυγα ἀπ' τὸ σπίτι της, ἀν καὶ ἀγαποῦσα τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ἔνσμπορτ...

Καί, ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς σιωπῆς, κατὰ τὶς ὁποῖες φαινόταν βυθισμένος σὲ βαθειὲς σκέψεις, ρώτησε :

— Μὰ εἶν' ἀλήθεια, πὼς μ' ἀγαπάει τώρα ἡ λαίδη Ἔνσμπορτ;... Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω... Μ' ἀγαπάει ἡ λαίδη Ἔνσμπορτ ποὺ ἔλεγε γιὰ μένα πὼς εἶμαι παληόπαιδο ;..

—Ναί, σ' ἀγαπάει, Φίλιππε... Σ' ἀγαπάει πολύ, τοῦ ἀπάντησε ἡ Δέα. Τὸ ἔγραψε στὸν πάτερ Ἰωσήφ... Σ' ἀγαπάει τόσο ὥστε οεν βλέπει τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ μπορέση νὰ σὲ σφίξη στὴν ἀγκαλιά της καὶ νὰ σὲ φωνάξη παιδί μου !...

Ὁ Φίλιππος δὲν ἀποκρίθηκε ἀλλὰ βυθίστηκε καὶ πάλι στὶς σκέψεις του. Ἦταν φανερὸ πὼς μιὰ μικρὴ πικρία γινόταν στὴν τρυφερὴ καρδιά του, μιὰ πάλη ἂν ἔπρεπε ν' ἀγαπήση ἢ ὄχι τὴ λαίδη Ἔνσμπορτ τὴ γιαγιά του.

Τὸ ἀπόγευμα, τό πέρασε ἀρκετὰ ἥσυχος. Ἡ Δέα ἦταν ὅλη τὴν ὥρα κοντά του καὶ μὲ τὰ τρυφερά της λόγια, προσπαθοῦσε νὰ τὸν προδιαθέση εὐνοϊκὰ γιὰ τὴ λαίδη Ἔνσμπορτ, ἡ ὁποία—καθὼς τῆς εἶχε πῆ ὁ πάτερ Ἰωσὴφ—θὰ ἔφτανε σὲ λίγες ἡμέρες μαζὶ μὲ τὸ γυιό της τὸ ζωγράφο, τὸ θετὸ πατέρα τοῦ Φιλίππου.

Νωρὶς τὸ βράδυ, ὁ Φίλιππος προγευμάτισε πολὺ ἐλαφρὰ καὶ σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΓΟΗΣΣΕΣ

Τέσσερα καινούργια «ἀστέρια» τοῦ κινηματογράφου: Ἑ π ά ν ω. — Ἡ Κάριν Νέλσον καὶ ἡ Βέντυ Μπέρρυ. Κ ά τ ω. — Ἡ Κορίν Λουσαίρ, ἡ ὑπέροχη πρωταγωνίστρια τοῦ φίλμ «Φύλακες χωρὶς σίδερα» καὶ ἡ Βιρτζίνια Φλίντ.

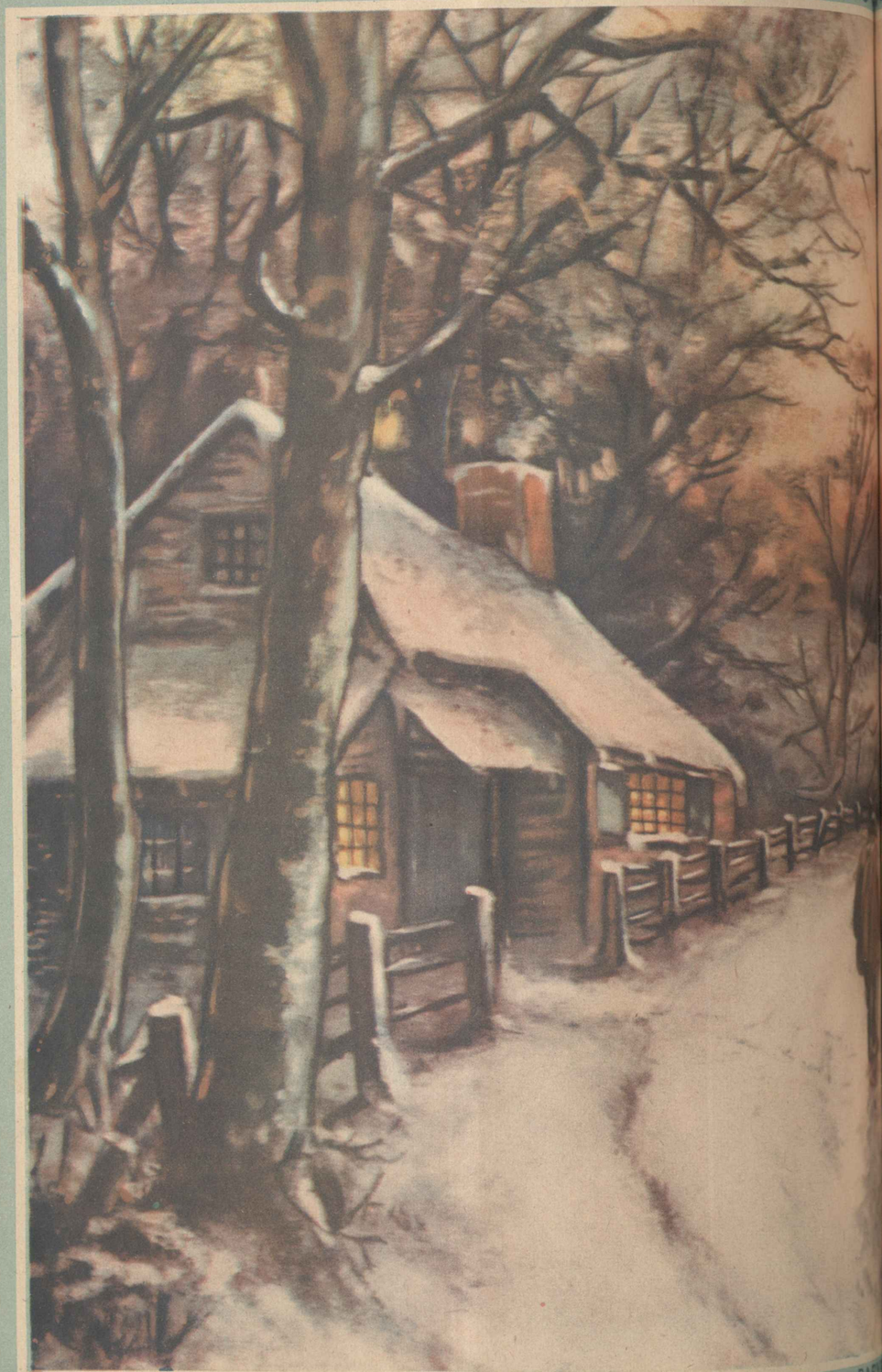

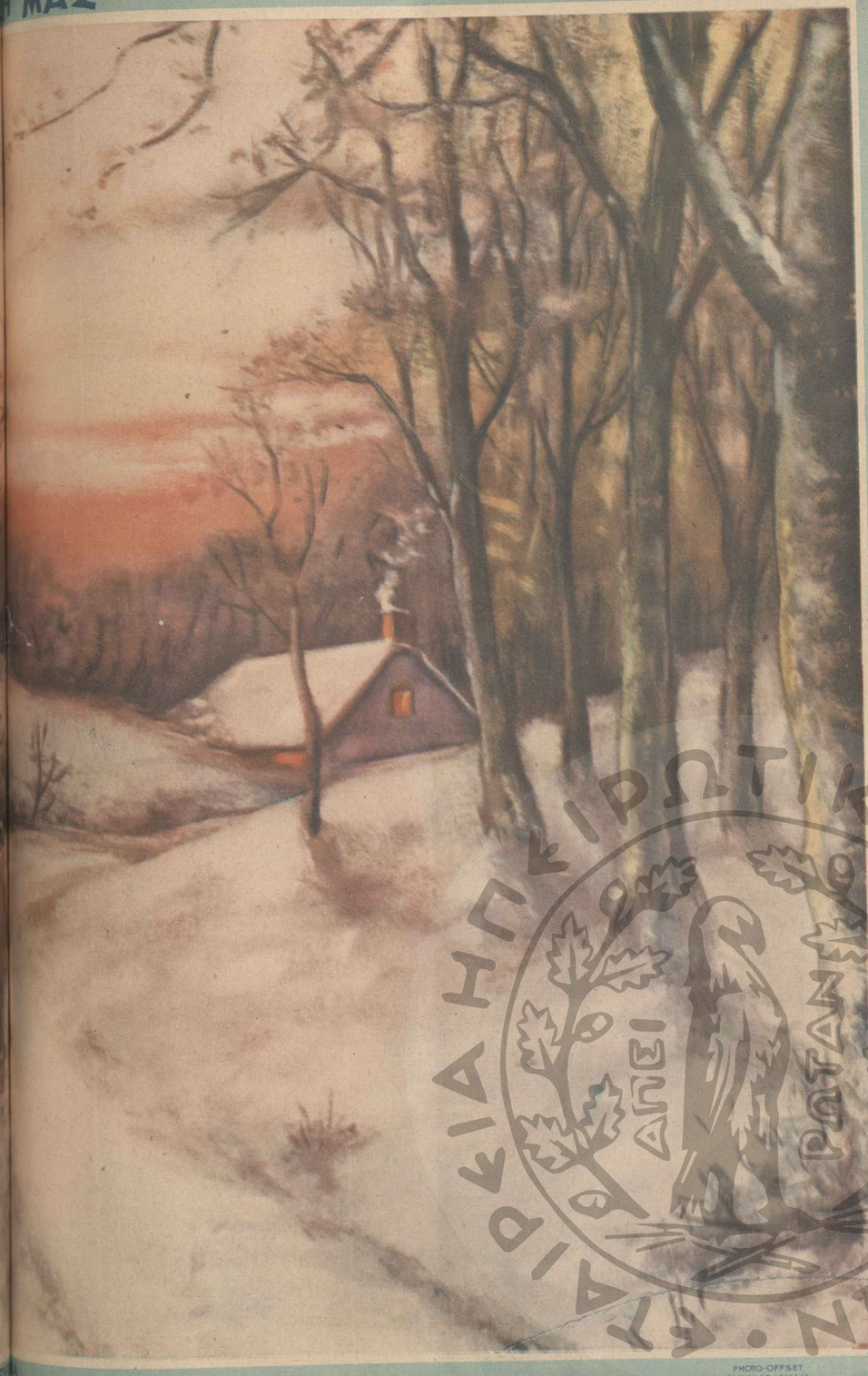

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΕΙ ΡΟΥΣΑΝΔΡΟΥ

PHOTO-OFFSET
ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

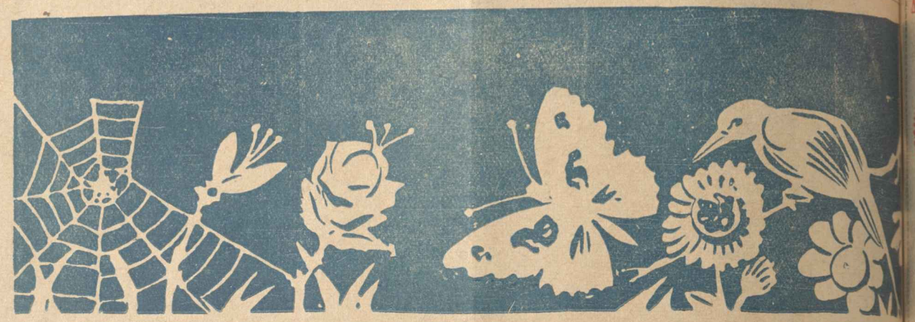

ΑΠΟ ΟΣΑ ΔΙΑΕΑΖΟΥΜΕ

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΕ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΓΑΛΛΙΑ. — Ένας κτηνίατρος από την περιφέρεια Ουάζ, περνῶντας τελευταῖα, ἕνα μεσημέρι, ἀπὸ ἕνα λειβάδι, εἶδε μὲ μεγάλη του κατάπληξι δεκαεφτὰ ἀγελάδες νὰ περπατοῦν τρεκλίζοντας σὰν νὰ ἦσαν μεθυσμένες, καὶ τέλος, νὰ πέφτουν στὸ γρασίδι καὶ νὰ βυθίζωνται ἀμέσως σὲ μακάριο ὕπνο.

Ὁ γιατρὸς δὲν ἄργησε νὰ βρῆ τὴν ἐξήγησι τοῦ περιέργου αὐτοῦ φαινομένου. Ἐκεῖ κοντὰ ὑπῆρχε κάποιο ἐργοστάσιο κατασκευῆς οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Ἕνας σωλῆνας του, ὅμως, εἶχε σπάσει καὶ ἄφησε τὸ ἀλκοὸλ νὰ χυθῆ στὸ μικρὸ ποτάμι ποὺ περνοῦσε δίπλα ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο. Ἡ ἀγελάδες ἤπιαν ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ ὅπως ἦταν ἐπόμενο, ἔγιναν τύφλα στὸ μεθύσι!... Ἡ γαλλικὴ ἐφημερίδα, ἀπὸ τὴν ὁποία παραλαμβάνουμε τὸ ἀνέκδοτο αὐτό, προσθέτει τὸ ἀκόλουθο χαριτωμένο περιστατικὸ ποὺ συνέβη, πρὶν ἀπὸ τριάντα περίπου χρόνια, στὸν διάσημο Βέλγο σοσιαλιστὴ Ἐμὶλ Βαντερβέλντε.

Μιὰ μέρα, ὁ Βαντερβέλντε ἐπεσκέφθη ἕνα χωριὸ γιὰ νὰ κάνη διάλεξι κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ.

— Γιὰ νὰ πεισθῆτε ὅτι τὸ ἀλκοὸλ εἶναι δηλητήριο, εἶπε, μεταξὺ ἄλλων, στὸ ἀκροατήριό του, — θὰ σᾶς ἀναφέρω ἕνα παράδειγμα. Κάποτε ἔδωσαν σ' ἕνα χοῖρο νὰ πιῆ μισὴ ὀκᾶ κρασί. Ἔ! λοιπόν, καὶ αὐτὸ ἀκόμα τὸ γουροῦνι μέθυσε!..

— Αὐτὸ σημαίνει ἁπλούστατα, ὅτι τὸ κρασὶ δὲν ἦταν καλό! διέκοψε τὸν ρήτορα ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς, ἐκ πεποιθήσεως κρασοπατέρας!

.....

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ. — Πέθανε στὸ Μπουένος Ἄϋρες, φτωχός, λησμονημένος, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ἀδιαφορίας, ἕνας τύπος ποὺ εἶχε γνωρίσει μεγάλη δόξα πρὶν ἀπὸ κάμποσα χρόνια. Δὸν Τομᾶς τὸ Ἔλεγαν καὶ ἦταν ἄλλοτε ὁ δημοφιλέστερος —τρόπος τοῦ λέγειν — ἐπικήδειος ρήτωρ τῆς Ἀργεντινῆς πρωτευούσης. Δὲν γινότανε καμμιὰ κηδεία χωρὶς νὰ κληθῆ καὶ ὁ Δὸν Τομᾶς νὰ ἐκφωνήση ἕναν λόγο ἐπὶ τοῦ φερέτρου τοῦ μεταστάντος. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε ἑτοιμους λόγους γιὰ τοὺς νεκροὺς ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ἐπικήδειοί του ἐκοσμοῦντο ὄχι μονάχα ἀπὸ ἄφθονα ρητορικὰ ἄνθη, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μαργαρίτας. Περίφημος θὰ μείνη ἕνας λόγος του, ποὺ ἄρχιζε ὡς ἑξῆς:

«Ὁ δλησμόνητος φίλος μας Χ... ἀπέθανε γιατὶ ἔπαψε... νὰ ζῆ. Ὡστόσο, αἰωνία θὰ εἶναι ἡ ζωή του στὴν ἀνάμνησι ἐκείνων ποὺ τὸν γνώρισαν κτλ. κτλ.»

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔκανε ἐπάγγελμα τὸ νὰ ἐκφωνῆ ἐπικηδείους, κι' ἐπάγγελμα προσοδοφόρο, πέθανε φτωχός. — Ἦταν σπάταλος σὲ ἀφάνταστο βαθμό, — χωρὶς νὰ ἔχη θῆ ἕνας φίλος του νὰ τοῦ πῆ δυὸ λόγια ἐπάνω στὸ τάφο του...

.....

ΠΟΛΩΝΙΑ. — Οἱ δικασταὶ τῆς μικρᾶς πολωνικῆς πόλεως Ντζρούα — ἔτσι λέγεται καὶ ἂν δὲν μπορῆτε νὰ τὴν προφέρετε, τὸ σφάλμα δὲν εἶναι βέβαια δικό μας! — ἐκλήθη τελευταῖα ν' ἀποφανθῆ ἐπὶ μιᾶς ἀπλῆς ἀπωσεως, ποὺ θὰ ἔφερνε καὶ αὐτὸν τὸν σοφὸ Σολομῶντα σὲ δύσκολη θέσι.

Ἕνα ἀνδρόγυνο παρουσιάσθηκε ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου γιὰ νὰ ἐκθέση τὰ παράπονά του.

— Ἡ γυναῖκα μου, — εἶπε ὁ σύζυγος, — εἶναι νευρική, ἰδιότροπη, κακορροίζικη. Δὲ μπορῶ πειὰ νὰ ζήσω μαζί της!

— Ὁ ἄνδρας μου, — εἶπε ἡσύζυγος, — εἶναι ἀπότομος, δὲν μένει ποτὲ εὐχαριστημένος, μοῦ κάνει διαρκῶς σκηνές. Καταλαβαίνω ὅτι ἂν ἡ ζωὴ αὐτὴ συνεχισθῆ λίγον καιρὸ ἀκόμα θὰ τρελλαθῶ.

— Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, νὰ χωρίσετε! εἶπε ἀπαθέστατα ὁ πρόεδρος.

— Ὄχι! Ὄχι! δὲν τὸ θέλω αὐτό! ἀπήντησε ἀστραπιαίως καὶ ἀστοχρόνως, μὲ ἕνα στόμα, ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία.

— Γιατί; ρώτησε ὁ πρόεδρος.

— Γιατὶ τὸν ἀγαπῶ! ψιθύρισε ἡ κυρία. Δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὸν χαρακτῆρα του, μὰ τὸν ἀγαπῶ.

— Ὥρες - ὥρες μοῦ ἔρχεται νὰ τὴν πνίξω! ἐπέμενε ὁ σύζυγος. Μὰ τὴν ἀγαπῶ...

— Καὶ τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω ἐγώ; ρώτησε ὁ πρόεδρος.

— Δὲν ξέρουμε! Γι' αὐτὸ ἤρθαμε σὲ σᾶς!...

Καταλαβαίνετε, βέβαια, ὅτι ὁ πρόεδρος ἐπιμένει ν' ἀπαντήση. Καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν θὰ ἀπαντήση ποτέ, ἀφοῦ οἱ δυὸ αὐτοὶ σύζυγοι, ποὺ τοὺς ἔχει σὰν τὸν σκύλο μὲ τὴν γάτα εἶναι τόσο... ἀγαπημένοι, ὥστε νὰ μὴ μποροῦν νὰ χωρίσουν!...

.....

ΑΜΕΡΙΚΗ. — Οἱ Ἀμερικανοὶ θιομήχανοι τοῦ κινηματογράφου, ἀπηύθυναν τελευταίως σ' ὅλα τὰ ἀμερικανόπουλα τὸ ἐρώτημα τί εἴδους φίλμ προτιμοῦσαν ἀπὸ διακόσιες χιλιάδες ἀνήλικοι πολῖται τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἔσπευσαν ν' ἀπαντήσουν στὴν ἐρώτησι αὐτή. Ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις ποὺ συγκεντρώθηκαν, ἐβγῆκε τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ 83% τῶν νεαρῶν Ἀμερικανῶν προτιμοῦν τὰ περιπετειώδη φίλμ κάου-μπόϋ καὶ τὶς ναυτικὲς ταινίες καὶ ἀπὸ τὶς δημιουργίες τοῦ κ. Μάους. Ὅσον ἀφορᾶ τὰ ἐρωτικά, ἱστορικὰ ἢ κωμικὰ φίλμ, δὲν τοὺς συγκινοῦν διόλου!

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΚΙ' ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΞΑΒΙΕ ΝΤΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

Ἡ μοπέλλα μὲ τὸ ὀργανέτο

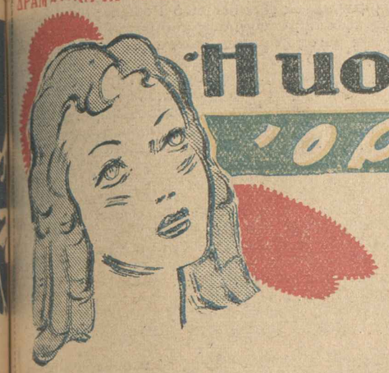

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ἀκούγοντας τὸ ὄνομα τοῦ Γαβριὴλ Σαβάν, ὁ Ροβέρτος τέντωσε τ' αὐτιά του.

«Ποῦ διάβολο θέλει νὰ καταλήξη αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;» ἀναρωτήθηκε.

— Μοῦ ἀνέθεσε ἐπίσης, ἐξακολούθησε ὁ Νέστωρ Φωβέτ, ν' ἀνακοινώσω σὲ σᾶς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν, μὲ τὶς ὁποῖες μ' ἐπεφόρτισε.

— Σὲ μένα;... φώναξε ὁ Ροβέρτος.

— Μάλιστα, κύριε, σὲ σᾶς. Σᾶς κάνει ἐντύπωσι αὐτό;

— Ναί, τὸ ὁμολογῶ...

— Ποιὰ φύγη ἀπ' τὸ Παρίσι γιὰ νὰ πάη μὲ τὸ πλοῖο του στὴν Ἄπω Ἀνατολή, ὁ κ. Σαβὰν ἔπρεπε νὰ σᾶς πληροφορήση γιὰ τὴν τόσο λεπτὴ ἀποστολὴ ποὺ μοῦ ἀνέθεσε. Ἀποστολὴ τῆς ὁποίας εἴχαμε συμφωνήσει τὴν ἀμοιβή. Ἤθελε ἕνα μέρος τῆς ἀμοιβῆς αὐτῆς καὶ σεῖς πρέπει νὰ μοῦ πληρώσετε τὰ ὑπόλοιπα... Ἔτσι τοὐλάχιστον μοῦ εἶχε πῆ ὁ κ. Σαβάν.

Ὁ Ροβέρτος κύτταξε τὸ συνομιλητή του ξαφιασμένος ἁπλά τώρα.

Τί σήμαιναν ὅλ' αὐτά;

Σίγουρα ὁ Νέστωρ Φωβὲτ νόμιζε πὼς μιλάει στὸν ἀδελφό του, τὸ Ριχάρδο Μπερνιέρ. Πῶς δὲν ἤξερε ὅμως ὅτι ὁ Ριχάρδος εἶχε πεθάνει;

Ποιὰ ἦταν τάχα ἡ μυστικὴ ἀποστολὴ ποὺ τοῦ εἶχε ἀναθέσει ὁ Γαβριὴλ Σαβὰν—ἀποστολὴ τῆς ὁποίας ὁ Ριχάρδος ἔπρεπε νὰ μάθη τ' ἀποτελέσματα,

Γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισε ὅτι ἡ ἐγκεφαλικὴ συμφόρησις εἶχε κάνει τρελλὸ τὸ Νέστορα Φωβέτ.

Μά, ἐξαφνα, θυμήθηκε ὅτι εἶχε βρῆ μέσα στὸ ταμεῖο τοῦ ἀδελφοῦ του ἕνα χρηματόδεμα τριακοσίων χιλιάδων φράγκων, ἐπάνω στὸ κάλυμμα τοῦ ὁποίου ἦσαν γραμμένες οἱ λέξεις: «ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΑΒΑΝ» θυμήθηκε συγχρόνως τὰ λόγια, μπροστὰ στὸν ἀνακριτή, τῆς Βερονίκης Σολλιέ, ἡ ὁποία βεβαίωνε ὅτι ὁ πλοίαρχος Σαβὰν εἶχε πάει νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Ριχάρδο στὸ ἐργοστάσιο τοῦ Σαϊντ—Οὐέν τὸ βράδυ τῆς 30 Δεκεμβρίου πρᾶγμα ποὺ ὁ Δανιὴλ τὸ διακήρυξε ὡς ἀδύνατο γιατὶ ὁ ἀδελφός του, ὅπως νόμιζε αὐτός, εἶχε φτάσει στὸ Παρίσι τὴν ἑπομένη, δηλαδὴ στὶς 31 Δεκεμβρίου.

Ἦταν φανερὸ πὼς ὑπῆρχε σ' ὅλα αὐτὰ κάποιο μυστήριο, μέ' στὸ ὁποῖο ἔπρεπε νὰ εἰσχωρήση...

Καὶ γιὰ νὰ τὸ μάθη ἔπρεπε νὰ μὴν ἀπογοητεύση τὸ Νέστορα Φωβὲτ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀποκαλύπτοντάς του ὅτι δὲν ἦταν ὁ Ριχάρδος Σαβὰν κ' ὅτι συνεπῶς δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένη καμμία ἀμοιβὴ ἀπ' αὐτὸν. Ἔπρεπε, ἀπεναντίας, νὰ τὸν ἀφήση νὰ μιλήση γιὰ νὰ μάθη ἔτσι τὴ λύσι τοῦ αἰνίγματος.

—Ὅσα μοῦ λέτε, κύριε, τοῦ εἶπε πονηρά, ἀφοροῦν ζητήματα ἐξαιρετικὰ λεπτῆς φύσεως. Καὶ πρέπει νὰ καταλαβαίνετε ὅτι δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω χωρὶς προηγούμενος νὰ σᾶς ρωτήσω...

— Πολὺ καλά, κύριε, πολὺ καλά... Σᾶς καταλαβαίνω θαυμάσια...

—Κάμετε λοιπὸν σὰν νὰ μὴν ἤξερα τίποτε καὶ πέστε μου ποιὰ ἦταν ἡ ἀποστολὴ ποὺ σᾶς ἀνέθεσε ὁ Γαβριὴλ Σαβάν.

Ὁ Φωβὲτ σκούπισε τὸ μέτωπό του, ὅπου κυλοῦσαν σταγόνες ἱδρῶτος. Τὸν κούραζε ὑπερβολικὰ ἡ προσπάθεια ποὺ κατέβαλλε νὰ συγκεντρώση τὶς ἰδέες του, νὰ τὶς συνδέση καὶ νὰ τὶς διατυπώση.

— Ὦ! πολὺ καλά... ξαναεῖπε. Ναί, πρέπει νὰ μὲ ρωτήσετε καὶ πρέπει νὰ σᾶς ἀπαντήσω γιὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι δὲν ἔχετε νὰ κάνετε μὲ ἀπατεῶνα. Ἔ, λοιπόν, κύριε, ἐπρόκειτο, καθὼς θὰ ξέρετε βέβαια, νὰ ξαναβρῶ τὰ ἴχνη μιᾶς νέας γυναίκας κι' ἑνὸς κοριτσιοῦ ποὺ τὶς εἶχε ἐγκαταλείψει πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια ὁ πλοίαρχος Γαβριὴλ Σαβάν, ὁ ὁποῖος φαινόταν πὼς βασανιζόταν πολὺ ἀπὸ τὶς τύψεις του γι' αὐτὴ του τὴν πρᾶξι.

Ὁ Φωβὲτ στάθηκε.

— Ἐξακολουθῆστε!... εἶπε ὁ Ροβέρτος.

— Τὶς εἶχε ἐγκαταλείψει, τὶς εἶχε χάσει πρὸ ἑφτὰ ἐτῶν κι' ἐπιθημοῦσε — πρᾶγμα πολὺ φυσικὸ ποὺ τὸν τιμᾶ — νὰ ἐπανορθώση τὸ κακὸ ποὺ τοὺς εἶχε κάνει μὲ τὴν ἐγκατάλειψί του. Δὲν ἤθελε, ἀπὸ λόγους ντροπῆς, νὰ ἐμπιστευθῆ τὸ πρᾶγμα σὲ κανένα ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του. Σὲ σᾶς μόνο, κύριε, τὸν καλύτερό του φίλο, θὰ ἐκμυστηρευόταν, ὅπως μοῦ εἶπε τὸ μυστικὸ τῆς καρδιᾶς του. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο, κύριε, ἦρθα ν' ἀνακοινώσω σὲ σᾶς τὸ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν μου....

— Πέστε μου τὸ ὄνομα τῆς γυναίκας ποὺ ἀναζητοῦσε; ρώτησε ὁ Ροβέρτος.

— Ζερμαὶν Σολλιέ.

— Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κοριτσιοῦ;

— Μάρθα.

Πρὶν ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ἕνα μυστικὸ προαίσθημα εἶχε προειδοποιήσει τὸ Ροβέρτο Μπερνιὲρ ὅτι ὁ Νέστωρ Φωβὲτ θὰ πρόφερε τὰ ὀνόματα αὐτά.

Ἔτσι, ὅταν τὰ ἄκουσε, δὲν δοκίμασε καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐξεδήλωσε καμμιὰ ἔκπληξι. Εἶπε μόνο:

— Καὶ λέτε ὅτι ὁ Γαβριὴλ Σαβὰν ἤθελε νὰ ἐπανορθώση τὸ κακὸ ποὺ τοὺς ἔκανε μὲ τὴν ἐγκατάλειψί του;... Μὲ ποιὸ τρόπο;

— Αὐτὸ τὸ ἀγνοῶ. Μὰ ὑποθέτω ὅτι σκόπευε νὰ καταθέση ἕνα σημαντικὸ χρηματικὸ ποσὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ κοριτσιοῦ.

— Τὸ ὑποθέτετε μόνο αὐτό;

— Ναί, γιατί, ὁ κ. Σαβὰν δὲν μίλησε καθόλου σὲ μένα γιὰ λεπτομέρειες ποὺ δὲν μὲ ἀφοροῦσαν...

— Καὶ ἤρθατε ἐδῶ γιά...;

— Γιὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι βρῆκα τὰ ἴχνη τῆς Ζερμαὶν Σολλιὲ καὶ τῆς κόρης της.

Αὐτὴ τὴ φορὰ, ὁ Ροβέρτος δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση ἕνα σκίρτημα.

LXXXIX

— Βρήκατε τὰ ἴχνη τῆς Ζερμαὶν Σολλιὲ καὶ τῆς κόρης της; φώναξε ὁ ἀδελφοκτόνος.

— Μάλιστα, κύριε, τὰ βρῆκα, ἀπάντησε ὁ Νέστωρ Φωβέτ.

— Ποῦ;

— Ἐδῶ, κύριε, στὸ Σαϊντ—Οὐέν. Χάρις σὲ μιὰ μοναδικὴ σύμπτωσι, ἡ δυὸ γυναῖκες ποὺ ὁ φίλος σας μοῦ εἶχε ἀναθέσει ν' ἀναζητήσω, ζοῦσαν κοντά σας... Ἀπὸ τὶς ἔρευνες ποὺ ἔκανα, προκύπτει ὅτι ἡ Ζερμαὶν Σολλιὲ πέθανε στὶς 26 τοῦ περασμένου Δεκεμβρίου καὶ ὅτι τὴν κόρη της Μάρθα τὴν ἔπῆρε κοντά της ἡ γιαγιά της, ἡ ὁποία εἶναι θυρωρὸς τοῦ ἐργοστασίου σας.

— Εἶστε βέβαιος γι' αὐτό;

— Ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ τοῦ πρόξενόρος μου εἶναι ἀκριβὴς καὶ βρίσκεται προσαρτημένο σ' αὐτὴ ἀντίγραφο τῆς πράξεως τοῦ θανάτου τῆς Ζερμαὶν Σολλιὲ ποὺ τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ Δημαρχεῖο τοῦ Σαϊντ—Οὐέν.

— Καὶ ἀπὸ πότε ξέρετε αὐτὲς τὶς πληροφορίες;

— Ἀπὸ τὶς 31 Δεκεμβρίου.

— Καὶ πῶς συμβαίνει, τότε, μόλις σήμερα νὰ ἔρχεστε νὰ μοῦ τὶς ἀνακοινώσετε;

— Σκόπευα νάρθω νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ στὶς 2 Ἰανουαρίου... Δὲν μποροῦσα, βλέπετε, νὰ προβλέψω ὅτι τὴν 1 Ἰανουαρίου τὸ πρωΐ, βγαίνοντας ἀπ' τὸ σπίτι μου, θὰ πάθαινα, καθὼς πατοῦσα τὸ πόδι μου στὸ δρόμο, ἐγκεφαλικὴ συμφόρησι τῆς ὁποίας βλέπετε ἐπάνω μου τὰ θλιβερὰ ἀποτελέσματα... Προσθέστε σ' αὐτὸ καὶ τὸ ὅτι καταστράφηκα... Κατὰ τοὺς τρεῖς περίπου μῆνες ποὺ βάστηξε ἡ ἀρρώστεια μου, τὸ πρακτορεῖο μου ἔχασε ὅλη τὴν πελατεία του.,Αδυνατῶντας νὰ τὸ ἀνασυστήσω στὴν κατάστασι ποὺ βρίσκομαι ἀναγκάστηκα νὰ τὸ κλείσω."Ἐτσι βρέθηκα χωρὶς κανένα πόρο γιατὶ ἀποτελοῦσε τὴ μόνη περιουσία μου... Καθὼς ξαναβρήκα τότε μέσ' στὰ χαρτιά μου τὸ φάκελλο τῆς Βερονίκης Σολλιέ, θυμήθηκα τὶς διαταγὲς ποὺ μοῦ εἶχε δώσει ὁ κ. Γαβριὴλ Σαβάν, καὶ ἤρθα νὰ σᾶς ἰδῶ...

— Εἶναι κάπως ἀργὰ ὅμως !...

— Τὸ παραδέχομαι, κύριε, μὰ πρέπει νὰ παραδεχθῆτε καὶ σεῖς ὅτι ἡ καθυστέρησις αὐτὴ ἦταν ἄκουσία... Ἐξ ἄλλου πέτυχα αὐτὸ ποὺ ἤθελε ὁ κ. Γαβριὴλ Σαβὰν κι' ἐλπίζω ὅτι αὐτὸ θὰ τὸν κάνη εὐτυχισμένο...

— Εὐτυχισμένο !... ξαναεῖπε ὁ Ροβέρτος. Θὰ τὸν ἔκανε ἴσως, ἂν ζοῦσε ἀκόμα.

Ὁ Νέστωρ Φωβὲτ ἀναπήδησε.

— Τί λέτε, κύριε ; τραύλισε.

—Λέω ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ Γαβριὴλ Σαβὰν πέθανε πρὸ μερικῶν ἑβδομάδων.

— Πέθανε !... ξαναεῖπε ὁ Φωβὲτ, κατάπληκτος

— Ναί, ὅπως ἐπίσης πέθανε κι' ὁ Ριχάρδος Μπερνιέρ...

— Πέθανε κι' ὁ κ. Ριχάρδος Μπερνιέρ ;

— Πρὸ τριῶν περίπου μηνῶν.

— Μὰ τότε ποιὸς εἶστε σεῖς, κύριε ; ρώτησε ὁ Νέστωρ Φωβέτ, ὁ ὁποῖος εἶχε φτάσει πειὰ στὸ κατακόρυφο τῆς ἐκπλήξεως.

— Εἶμαι ὁ Ροβέρτος Μπερνιέρ, ὁ ἀδελφός του, Πρέπει πράγματι, νὰ μείνατε ἐπὶ πολὺ καιρὸ βαρειὰ ἄρρωστος, ἀφοῦ δὲν μάθατε τὴν τρομερὴ καταστροφή, ἡ ὁποία μᾶς βύθισε στὸ πένθος. Ὁ Ριχάρδος Μπερνιὲρ δολοφονήθηκε τὴ νύχτα τῆς 1 Ἰανουαρίου, παίρνοντας μέσα στὸν τάφο του τὸ μυστικὸ ποὺ μοῦ ἐμπιστευθήκατε. Ἡ Μάρθα Σολλιὲ βρίσκεται μαζὶ μὲ τὴ γιαγιά της, ἡ ὁποία δὲν εἶναι πειὰ θυρωρὸς τοῦ ἐργοστασίου γιατὶ ἔχασε τὸ φῶς της ἀπὸ μιὰ σφαῖρα τῶν δολοφόνων ποὺ τὴ χτύπησε στὰ μάτια, καθὼς ἔτρεξε νὰ βοηθήση τὸν ἀδελφό μου... Ὅπως λοιπὸν βλέπετε, κύριε, ἡ πληροφορίες σας ἔρχονται πολὺ ἀργά.

Ὁ Νέστωρ Φωβέτ, φαινόταν ἐκμηδενισμένος.

— Ὥστε ἡ ἀμοιβὴ ποὺ μοῦ ὀφείλεται ; τραύλισε. Ἡ ἀμοιβὴ στὴν ὁποία βασιζόμουν... ποὺ ἐρχόμουν γιὰ νὰ τὴν πάρω ;..

— Δὲν ἔχω κανένα λόγο νὰ σᾶς τὴν πληρώσω ἐφόσον ἀγνοῶ ἐντελῶς ποιὰ ἦταν ἡ συνεννόησις ποὺ εἴχατε κάνει μὲ τὸν Γαβριὴλ Σαβάν.

— Μὰ εἶμαι φτωχός, κύριε.. πολὺ φτωχός...

Ὁ Ροβέρτος τὸν διέκοψε ἀπότομα καὶ τοῦ εἶπε :

— Πόσα εἴχατε συμφωνήσει νὰ πάρετε ὅταν θὰ φέρνατε σὲ αἴσιο ἀποτέλεσμα τὴν ἔρευνα ἡ ὁποία σᾶς εἶχε ἀνατεθῆ ;

— Δέκα χιλιάδες φράγκα.

— Κι' ἔχετε πάρει πρὸκαταβολή ;...

— Πέντε χιλιάδες φράγκα.

— Καὶ νομίζετε ὅτι δὲν εἶναι ἀρκετὰ αὐτά ;

— Μά, κύριε, ἡ συμφωνία μου μὲ τὸν Γαβριὴλ Σαβὰν ἦταν δέκα χιλιάδες...

— Δὲν ξέρω τίποτε ! τὸν διέκοψε ὁ ἀδελφοκτόνος. Δὲν μοῦ μίλησε κανένας σχετικῶς.Δὲν γνώρισα κἀν προσωπικῶς τὸν πλοίαρχο Σαβάν... Συνεπῶς δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτε.Ὡστόσο συμπονῶντας τὴν κατάστασί σας, θὰ σᾶς ἀποζημιώσω γιὰ τὸ ταξίδι ποὺ κάνατε ὡς ἐδῶ...

Καί, βγάζοντας ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του τρία χαρτονομίσματα, τὰ ἔδωσε στὸ Νέστορα Φωβέτ.

Ἐκεῖνος κατάλαβε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιμείνη περισσότερο. Ἐπῆρε τὰ τριακόσια φράγκα, τραύλισε μιὰ εὐχαριστία, χαιρέτησε κι' ἔφυγε πολὺ ἀπογοητευμένος.

Ἂς ποῦμε τώρα μὲ δυὸ λόγια πῶς ὁ Νέστωρ Φωβὲτ εἶχε κατορθώσει ν' ἀνακαλύψη τὰ ἴχνη τῆς Ζερμαὶν Σολλιέ, πρᾶγμα ποὺ φαινόταν σχεδὸν ἀδύνατον.

Τίποτε ὡστόσο δὲν ἦταν πιὸ ἁπλό, γιατὶ ἡ τύχη τὸν βοήθησε ἐντελῶς ἀπρόοπτα.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς πράκτορες τοῦ Φωβέτ, εἶχε πάει μιὰ μέρα στὸ Σαὶντ—Οὐέν, ὅπου κατοικοῦσε ἡ οἰκογένειά του, ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα τῆς κηδείας τῆς Ζερμαὶν Σολλιέ. Ἄκουσε λοιπὸν τὸ ὄνομά της νὰ τὸ προφέρουν μπροστά του κι' ἔτσι μπόρεσε νὰ μάθη τὰ πάντα. Αὐτὸ ἦταν ὅλο.

Ὅση ψυχραιμία εἶχε δείξει ὁ Ροβέρτος Μπερνιὲρ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συνομιλίας του μὲ τὸν Φωβέτ, τόσο, ὅταν ἔμεινε μόνος φαινόταν ἀναστατωμένος.

— Ἔμαθα τὸ μυστικὸ ποὺ θέλησε νὰ κρύψη ἀπὸ τὸν ἀνακριτὴ ἡ Βερονίκη... ψιθύρισε. Ἡ τριακόσιες χιλιάδες φράγκα ποὺ βρῆκα στὸ χρηματοκιβώτιο τοῦ Ριχάρδου καὶ εἶχαν τὴν ἐπιγραφὴ «Παρακαταθήκη Γαβριὴλ Σαβὰν», προωριζόντουσαν γιὰ τὴ Μάρθα,τὴν κόρη τοῦ ἀδέρφου... Ὁ Ριχάρδος τὰ εἶχε δεχτῆ γιὰ νὰ τὰ δώσ[illegible] ὑστερα στὸ παιδί ποὺ ἦταν τώρα μὲ τὴ γιαγιά του... Φανερὸ φαίνεται λοιπόν, ὁ Γαβριὴλ ἐπεσκέφθη πραγματικὰ τὸν ἀδελφό μου τὸ βράδυ τῆς 30 Δεκεμβρίου. Γι' αὐτὸ τὸν ἐπίσκεψι μίλησε ἡ Βερονίκη Σολλιὲ στὸν ἀνακριτὴ Σαβάν. Ἡ συμβουλὲς ποὺ ἤθελε νὰ τοῦ ζητήση, ἀφοροῦσαν χωρὶς ἄλλο τὸ τί ἔπρεπε νὰ κάνη γιὰ νὰ πάρη στὴν κατοχή της κάποια ἀπόδειξι στὰ χέρια της... μία ἀπόδειξη ὑπογραμμένη ἀπ' τὸ Ριχάρδο... Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἀπελπισμένη κόμα γιὰ μένα..

»Πρέπει αὐτὴ ἡ γυναῖκα νὰ ἐξαφανιστῆ ὅπως κ' ἡ ἀγωνή της... Καὶ θὰ ἐξαφανιστῆ γιατὶ τὸ θέλω!..

* * *

Ἀφήνοντας τὸ Σαὶντ—Οὐέν, τὸ προηγούμενο βράδυ, ὁ Δανιὴλ Σαβὰν εἶχε ξαναγυρίσει ἀμέσως στὸ σπίτι του.

Μιὰ ἐπιστολὴ τὸν περίμενε ἐκεῖ, ποὺ τὴν εἶχε φέρει ἕνας ἀγγελιαφόρος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Τὸν παρακαλοῦσαν νὰ περάση νὰ πάρη ἕνα μικρὸ πακέτο μ' ἐπιστολὲς ποὺ ἀνῆκαν στὸν νεκρὸ ἀδελφό του καὶ ποὺ εἶχε φτάσει τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἀπὸ τὸ Χανιὰ τῆς Ἀνατολῆς.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ὁ Δανιὴλ ἔδειξε στὸν ἀνακριτὴ τοῦ Ἐρρῖκο, τὸ γυιὸ τοῦ Γαβριήλ, τὴν ἐπιστολή.

Ὁ Ἐρρῖκος, ὑποχρεωμένος νὰ πάη στὴν κλινικὴ τοῦ «Κένζ—Βὲν», ὅπουἡ ὑπηρεσία του τὸν καλοῦσε κοντὰ στὸν ἀρχιχειροῦργο, δὲν μπόρεσε νὰ συνοδεύση τὸ θεῖο του στὸ Ὑπουργεῖο, μά, μόλις τελείωσε τὴν ὑπηρεσία του, ξαναγύρισε διαστικὰ στὸ σπίτι τοῦ ἀνακριτοῦ. Περισσότερο ἴσως κι' ἀπ' αὐτὸν ἀκόμη τὸ Δανιὴλ διαζόταν νὰ μάθη τὶ περιεῖχαν τὰ χαρτιὰ ποὺ προερχόντουσαν ἀπὸ τὸν πεθαμένο πατέρα του.

Στὶς δέκα καὶ μισή,ὁ ἀνακριτὴς Σαβὰν ἔφτασε στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ναυτικῶν ὅπου ἐπεκοινώνησε ἀμέσως μὲ τὸν ἀξιωματικὸ ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ τοῦ παραδώση τὰ χαρτιὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Τὸ πακέτο τῶν ἐπιστολῶν ἦταν σφραγισμένο μὲ πέντε σφραγῖδες καὶ ἀπευθυνόταν στὸ Δανιήλ, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ὑπέγραψε μιὰ ἀπόδειξι παραλαβῆς, τὸ πῆρε καὶ γύρισε σπίτι του, ὅπου βρῆκε τὸν Ἐρρῖκο νὰ τὸν περιμένη κιόλας.

Κ' οἱ δυὸ προσήλωναν τώρα τὸ βλέμμα τους στὸ σφραγισμένο φάκελλο, μὴ τολμῶντας νὰ τὸν ἀνοίξουν... Τοῦτο φαινόταν ὅτι θὰ μάθαιναν κάτι ποὺ θὰ προσέθετε μιὰ ἀκόμα θλῖψι στὶς προηγούμενες.

Τέλος, ὁ Ἐρρῖκος ψιθύρισε :

— Θὰ θέλατε, θεῖε μου, νὰ μείνετε μόνος γιὰ νὰ λάβετε γνῶσιν αὐτῶν τῶν χαρτιῶν ποὺ ἀπευθύνονται σὲ σᾶς ;

— "Οχι, ἀγαπητό μου παιδί, ἀπάντησε ὁ Δανιήλ. Δὲν τὸ θέλω καθόλου αὐτό, γιατὶ τὰ χαρτιὰ αὐτὰ ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸν πατέρα σου, σ' ἐνδιαφέρουν ὅσο καὶ μένα.

Ἔπειτα, ἔσπασε διαδοχικὰ τὶς πέντε σφραγῖδες ποὺ κρατοῦσαν κλειστὸ τὸ δέμα τῶν χαρτιῶν.

Εἶδαν ἐν πρώτοις δυὸ φακέλλους σφραγισμένους κι' αὐτούς.

Ὁ ἕνας εἶχε τὴν ἐπιγραφή: «Γιὰ τὸν ἀδελφό μου Δανιὴλ» κι' ὁ ἄλλος αὐτὰ τὰ τέσσερα λόγια. «Γιὰ τὸ γυιό μου».

Ὁ ἀνακριτὴς ἔδωσε τὴ δεύτερη ἐπιστολὴ στὸν ἀνιψιό του, λέγοντάς του :

— Αὐτὴ εἶναι γιὰ σένα.

Τὸ γράψιμο τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν ἦταν τρεμάμενο κι' ἀκανόνιστο. Ἀσφαλῶς ὁ ἐπερχόμενος θάνατος ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ πλοιάρχου νὰ τρέμη τὴν ὥρα ποὺ τὶς ἔβγαζε γράψει.

— Διάβασε, πρόσθεσε ὁ Δανιὴλ βλέποντας τὸ νέο μὲ προσηλώνη,τὰ δακρύβρεχτα μάτια του στὸ φάκελλο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει. Θὰ διαβάσω κι' ἐγὼ συγχρόνως τὴ δική μου.

Κι' ἔσπασε τὴ σφραγῖδα τοῦ φακέλλου ποὺ ἔφερε τὸ ὄνομά του. Ἡ ἐπιστολὴ ποὺ ἀπηύθυνε ὁ Γαβριὴλ στὸν ἀδελφό του ἦταν πολὺ σύντομη. Νὰ τί ἔγραφε :

«Ἀγαπημένε μου ἀδελφὲ Δανιήλ,

«Εἶμαι προσβεβλημένος ἀπὸ μιὰ ἀρρώστεια ποὺ δὲν ἀποκαθίσταται

πλήρ' ὅσα κι' ἂν λέη ὁ γιατρὸς γιὰ νὰ μὲ καθησυχάση, ξέρω ὅτι εἶμαι καταδικασμένος γιατὶ νοιώθω τὴ ζωὴ νὰ μ' ἐγκαταλείπη σιγὰ σιγά.

Δὲν θὰ ξαναΐδῶ λοιπὸν οὔτε ἐσένα, οὔτε τὸ παιδί μου, οὔτε τὴ Γαλλία.

Θὰ πεθάνω μὲ τὴ βαθειὰ θλῖψι ὅτι δὲν θὰ πεθάνω σὰν στρατιώτης ποὺ τὸν σκότωσε μιὰ ἐχθρικὴ σφαῖρα τὴν ὥρα ποὺ θὰ πρόσταζα τὸν !

Μεγάλωσες τὸ παιδί μου σὰν νὰ ἦταν δικό σου, ἀγαπητέ μου Δανιήλ, καὶ τὸ ἀγαπᾶς ὅπως τὸ ἀγαποῦσα... Αὐτὴ ἡ πεποίθησις μοῦ δίνει μιὰ στέρνη χαρὰ καὶ μοιράζω σὲ σᾶς τοὺς δυὸ τὶς τελευταῖες μου σκέψεις.

Συγχώρεσέ με, πολυαγαπημένε μου ἀδελφέ, ἐσὺ ποὺ δὲν εἶχες ποτὲ τίποτε κρυφὸ ἀπὸ μένα, συγχώρεσέ με γιατὶ παίρνω στὸν τάφο ἕνα μυστικὸ ποὺ δὲν τόλμησα ποὺ δὲν τολμῶ ἀκόμα νὰ σοῦ τὸ ἐμπιστευθῶ. Μὰ τὸ κάνω αὐτὸ γιατὶ εἶναι πολὺ ὀδυνηρὸ νὰ ὁποσιβασταῖ μπροστὰ στὰ μάτια σου, νὰ χάσω τὴν ἐκτίμησί σου ποὺ μοῦ ἦταν τόσο πολύτιμη.

Ἂν ἀργότερα τὸ μάθης, αὐτὸ τὸ ἐπαίσχυντο γιὰ μένα μυστικό, δὲν θὰ φανῆς χωρὶς οἶκτο γιὰ μένα. Θὰ φανῆς ἐπιεικὴς καὶ θὰ μὲ συγχωρέσης, ὅπως μὲ συγχώρεσαν ἄλλοι. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἱκεσία ποὺ σοῦ ἀπευθύνει ὁ ἐτοιμοθάνατος ἀδελφός σου.

Θὰ ἐρῆς ἀνάμεσα στὰ ἄλλα χαρτιὰ ποὺ σοῦ στέλνω καὶ τὸν σταυρό μου τῆς Λεγεώνας τῆς Τιμῆς. Κράτησέ τον γιὰ τὸν γυιό μου. Θὰ τοῦ τὸν παραδώσης τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ τὸν φέρη, σὰν ἀξία ἀντιμοιδῆ τῶν προσπαθειῶν του.

Ἀφήνω στὸν Ἐρρῖκο μιὰ μεγάλη περιουσία, ἕνα ἑκατομμύριο περίπου ποὺ τὸ ἔχω καταθέσει στὸν συμβολαιογράφο ποὺ εἶναι καὶ φίλος μου συγχρόνως καὶ τὸν ξέρεις.

Ἔχω ὅτι ὁ Ἐρρῖκος ἀγαπᾶ τὴν Ἀλίνη Μπερνιὲρ κι' ἐλπίζω ὅτι κι' ἐκείνη τὸν ἀγαπᾶ ἐπίσης. Θὰ εἶμαι εὐτυχὴς ἂν τοὺς δῶ ἀπὸ τὸ ὑπερπέραν ἑνωμένους.

Μέσα στὰ χαρτιὰ ποὺ σοῦ στέλνω, θὰ ἐρῆς καὶ μιὰ ἐπιστολὴ γιὰ τὸν καλλίτερό μου φίλο, τὸν Ριχάρδο Μπερνιέρ, ὁ ὁποῖος, εἶμαι βέβαιος, ἐπιθυμεῖ αὐτὴν τὴν ἕνωσι.

Φίλησε ἐκ μέρους μου τὸν γυιό μου, φίλησε τὴν Ἀλίνη, φίλησε τὴ Μαθίλδη. Σᾶς φιλῶ ὅλους... Σᾶς στέλνω τὸ τελευταῖο μου φίλημα.

Ἡ θάλασσα θὰ τραβήξη στὰ βάθη της τὸ σῶμα μου. Διατηρῆστε τὴν ἀνάμνησί μου. Ἀντίο, ἀδελφέ μου... Ἀντίο...

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΑΒΑΝ»

XC

Ὁ Δανιὴλ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση τοὺς λυγμοὺς του.

Τοὺς ἄφησε νὰ ξεσπάσουν καὶ τὸ πρόσωπό του πλημμύρισε ἀπὸ δάκρυα. Ἐνῶ αὐτὸς λάβαινε γνῶσι τῆς ἐπιστολῆς ποὺ δημοσιεύσαμε παραπάνω, ὁ Ἐρρῖκος διάβαζε κι' ἐκεῖνος τὸ γράμμα ποὺ ὁ πατέρας του εἶχε ἀπευθύνει σ' αὐτόν.

Βλέποντας τὶς συγκινητικὲς φράσεις του, βλέποντας τὸν τρεμάμενο γραφικὸ χαρακτῆρα ποὺ δυσκολευόταν νὰ τὸν ἀναγνωρίση, ὁ νέος ἔμενε μὲ τὰ μάτια ἁπλανῆ, μὲ τὸ στῆθος βαρὺ, μὲ τὸ λαιμὸ σφιγμένο. Ἕνα εἶδος τρόμου ζωγραφιζόταν στὰ χαρακτηριστικά του.

— Τί ἔχεις, παιδί μου; τὸν ρώτησε μὲ στοργὴ ὁ Δανιήλ. Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ πατέρα σου σ' ἀγαστάτωσε ἔτσι ;

— Ναί, ἐταύλισε ὁ Ἐρρῖκος.

— Γράφει λοιπὸν τίποτε τόσο ἀπρόοπτο, τόσο συγκινητικό ;

Ὁ Ἐρρῖκος ἔδωσε τὴν ἐπιστολὴ στὸν θεῖο του.

— Διαβάστε !.. τοῦ εἶπε.

Δαγκωμένος στὴν καρδιὰ ἀπὸ μιὰ παράδοξη ἀγωνία, ὁ Δανιὴλ διάβασε τ' ἀκόλουθα:

«Ἠδύλυαγαπημένο μου παιδί, δὲν θὰ σε ξαναΐδῶ πειά...

Σοῦ στέλνω, ὅπως καὶ στὸν ἀδελφό μου, τὴν τελευταία μου σκέψη καὶ τὸν ὅστατο ἀποχαιρετισμό μου...

Θὰ μείνης μόνος κοντὰ στὸ θεῖο σου, ὁ ὁποῖος περισσότερο καὶ καλλίτερα ἀπὸ μένα σοῦ χρησίμευσε ὡς πατέρας καὶ ὁ ὁποῖος σ' ἔκανε τίμιο καὶ γενναῖο νέο, ἄνθρωπο ὠφέλιμο στὴν κοινωνία.

Τὸ ὅτι ξέρω πῶς βρίσκεσθε ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο ἑνωμένοι ἀπὸ μιὰ ἀμοιβαία κι' ἀκλόνητη στοργὴ ἀποτελεῖ μεγάλη παρηγοριὰ γιὰ μένα σ' αὐτὴν τὴν σκοτεινὴ ὥρα ποὺ ἔχω τόση ἀνάγκη ἀπὸ παρηγοριά, γιατὶ ἕνα βάρος πολὺ μεγάλο πλακώνει τὴν ψυχή μου, τὸ βάρος ὅτι παίρνω μαζὶ μου τὸ μυστικὸ ἑνὸς σφάλματος ποὺ δὲν τόλμησα νὰ τὸ ὁμολογήσω οὔτε στὸν ἀδελφό μου, οὔτε σὲ σένα.

Ἂν καὶ φοβόμουν ὑπερβολικὰ μήπως ἰδῶ σὲ σένα ἕναν δικαστὴ ἀδυσώπητο, ὡστόσο θὰ ἤθελα πολὺ νὰ μὲ κρίνης. Μὰ δὲν ἐτόλμησα νὰ σοῦ πῶ ποτὲ τίποτε.

Ἕνας ἄνθρωπος μόνο ξέρει τὸ μυστικό μου: ὁ Ριχάρδος Μπερνιέρ, ὁ καλλίτερός μου φίλος, ὁ πατέρας τῆς Ἀλίνης, ποὺ ἀγαπᾶς! Στέλνω μιὰ ἐπιστολὴ καὶ σ' αὐτὸν μαζὶ μὲ τὶς ἐπιστολὲς ποὺ στέλνω στὸν ἀδελφό μου καὶ σὲ σένα... Τὸν ἀφήνω ἐλεύθερο νὰ σοῦ ἀποκαλύψη τὸ ἀσυγχώρητο σφάλμα, τοῦ ὁποίου ἡ τύψεις τόσο σκληρὰ μὲ βασανίζουν. Ρώτησέ τον ἂν θέλης...

Ἂν σοῦ ἀποκαλύψη τὸ μυστικό, μὴ μὲ καταραστῆς... συγχώρεσέ με...

Δὲν μπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω... Δὲν βλέπω πειά... Ἡ πένα μου ξεφεύγει ἀπ' τὰ δάχτυλά μου... Ἀντίο... Σὲ φιλῶ καὶ σ' ἀγαπῶ...

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΣΟΥ»

— Μὰ ποιὸ εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ σφάλμα ποὺ ὁ πατέρας μου δὲν τολμοῦσε νὰ μοῦ ὁμολογήση;... φώναξε ὁ Ἐρρῖκος. Αὐτὸ τὸ σφάλμα ποὺ ἔκανε ὀδυνηρὲς τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς του, αὐτὸ τὸ μεγάλο μυστικὸ ποὺ μόνο ὁ Ριχάρδος Μπερνιὲρ τὸ ἤξερε;... Κι' ὁ Ριχάρδος Μπερνιὲρ πέθανε... καὶ δὲν θὰ μάθουμε τίποτε... ποτέ;...

Ὁ Δανιὴλ Σαβάν, σφίγγοντας τὸ κεφάλι του μὲ τὰ χέρια του, σκεφτόταν...

Σὲ λίγο ὁ Ἐρρῖκος τὸν ρώτησε:

— Σὲ σᾶς τί γράφει ὁ πατέρας μου γι' αὐτὸ τὸ μυστικό...

— Κύτταξε, παιδί μου, ἀπάντησε ὁ Δανιήλ.

Καὶ ἔδωσε τὴν ἐπιστολὴ τοῦ ἀδελφοῦ του στὸν νέο, ὁ ὁποῖος τὴν διάβασε ἄπληστα.

— Καμμιὰ λεπτομέρεια... εἶπε κατόπιν συντετριμμένος, καμμιά !... Μὰ ἡ ἐπιστολὴ γιὰ τὴν ὁποία μιλάει, ἡ ἐπιστολὴ ποὺ προορίζεται γιὰ τὸν Ριχάρδο Μπερνιέρ, ποῦ εἶναι ;

— Ἐκεῖ, ἀνάμεσα στ' ἄλλα χαρτιὰ βέβαια...

Καὶ ὁ Δανιὴλ ἄρχισε νὰ ψάχνη τὰ χαρτιά.

— Νὰ ἡ ἐπιστολή, εἶπε ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ, δείχνοντας ἕνα φάκελλο ποὺ εἶχε τὴν ἀκόλουθη ἐπιγραφή:

«Νὰ παραδοθῆ, μετὰ τὸν θάνατό μου καὶ μὲ τὴν φροντίδα τοῦ ἀδελφοῦ μου, στὸν φίλο μου Ριχάρδο Μπερνιέρ».

Ὁ φάκελλος ἦταν κλειδωμένος μὲ μιὰ πλατειὰ σφραγῖδα ἀπὸ βουλοκέρι.

Κυττάχτε τί γράφει αὐτὴ ἡ ἐπιστολή, θεῖε μου ! φώναξε ὁ νέος φλογισμένος ἀπὸ τὸν πυρετὸ νὰ μάθη.

Ὁ Δανιὴλ τοῦ ἔδειξε τὴν σφραγῖδα καὶ εἶπε:

— Ἀπευθύνεται στὸν Ριχάρδο Μπερνιέρ.

— Τώρα ποὺ ἔχει ἀφοῦ ὁ Ριχάρδος Μπερνιὲρ πέθανε ;

— Δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα ν' ἀνοίξουμε αὐτὸ τὸ φάκελλο.

— Ἀπεναντίας, ἔχετε τὸ δικαίωμα αὐτό, ἀφοῦ δὲν μπορεῖτε νὰ τὴν παραδώσετε στὸν παραλήπτη της. Ὁ πατέρας μου μοῦ γράφει ὅτι ἀφήνει τὸν φίλο του ἐλεύθερο νὰ μοῦ ἀποκαλύψη τὸ μυστικό του ἂν τὸν ρώτησω... Κατὰ συνέπειαν, μπορῶ νὰ ρωτήσω τὴν ἐπιστολὴ ἀφοῦ ὁ Ριχάρδος Μπερνιὲρ δὲν ὑπάρχει πειά, καὶ ἡ ἐπιστολὴ θὰ μοῦ

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β'
(Τηλέφωνον: 26-135)

Ἱδρυτὴς: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής: ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κατοικία: Ἀλκαμένους 127

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»
Ἐσωτερικοῦ δι' ἐν. ἔτος δρ. 250 Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6
» ἑξάμηνος » 125 Ἀμερικῆς » 7
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κονγκὸ ἐτησία συνδρομὴ σελλίνια 30. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΝ, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β'.
Τιμὴ ἑκάστου τεύχους δραχ. 5.

Ἐν Ἀμερικῇ, διὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν, ἡ Ἑταιρεία New York News Agency General P. O. Box 497, New York City, ἐκπροσωπουμένη παρὰ τοῦ κ. Κ. Καλφοπούλου.

Ὑπεύθυνος: Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀρχιεργάτης τυπογραφείου: ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Περιάνδρου Σοφοῦ 21

ἀπαντήση...

— Ἡ συνείδησί μου μοῦ ἀπαγορεύει νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾶς!... φώναξε ὁ ἀνακριτής.

— Καὶ τί σᾶς ἐπιβάλλει τότε ;

— Νὰ κάψω αὐτὸ τὸ φάκελλο, χωρὶς νὰ διαβάσω τὴν ἐπιστολὴ ποὺ περιέχει.

— Ἀγαπητέ μου θεῖε, εἶπε ὁ Ἐρρῖκος Ἰκετευτικά, μὴν κάψετε αὐτὸν τὸ φάκελλο. Ἂν δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ διαβάσετε τὴν ἐπιστολή, δὲν ἔχετε ὅμως τὸ δικαίωμα καὶ νὰ τὴν κάψετε... Θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω αὐτό...

— Πῶς ;

— Ἡ Ἀλίνη εἶναι κληρονόμος τοῦ πατέρα της... Σ' αὐτὴν πρέπει λοιπὸν νὰ παραδώσετε τὴν ἐπιστολὴ ποὺ ἀπευθύνεται στὸν πατέρα της, γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐπιστολὴ τῆς ἀνήκει...

— Ὥστε ἔτσι λοιπόν, ἀπάντησε ὁ ἀνακριτής, θὰ ἤθελες νὰ ἐμπιστευθῶ τὸ μυστικὸ τοῦ πατέρα σου σ' ἐκείνην ποὺ θὰ γίνῃ μιὰ μέρα γυναῖκα σου;... Εἶναι δυνατὸν αὐτό ;

— Γιατὶ ὄχι;... Ὁ πατέρας μου διέπραξε ἕνα σφάλμα, πρέπει νὰ τὸ παραδεχθῶ αὐτό, ἀφοῦ τὸ ὁμολογεῖ καὶ τὸ κατακρίνει, μὰ αὐτὸ τὸ σφάλμα δὲν εἶναι σίγουρα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ κηλιδώνουν ἀνεπανόρθωτα τὴν τιμή... Γιατὶ λοιπὸν ἡ Ἀλίνη νὰ μὴ τὸ μάθῃ;...

Ὁ Δανιὴλ ἑτοιμαζόταν ν' ἀπαντήση, ὅταν, ἔξαφνα, ἕνα διακριτικὸ χτύπημα ἀκούστηκε στὴν πόρτα τοῦ γραφείου.

Ἔπειτα ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ ἡ Ἀλίνη καὶ ἡ Ματθίλδη παρουσιάστηκαν.

— Ἀ! φώναξε ὁ Ἐρρῖκος. Δὲν σᾶς φέρνει ἡ τύχη, ἀλλὰ ἡ Θεία Πρόνοια!

Ἔπειτα, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν κόρη τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐπρόσθεσε:

— Καλή μου Ματθίλδη, πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ ξαναβρῆς τὴν κ. Ἀμαλία Μπερνιὲρ στὸ σαλόνι καὶ σὲ λίγο θἀρθοῦμε κι' ἐμεῖς ἐκεῖ... Ὁ θεῖος μου κι' ἐγώ, θέλουμε νὰ ποῦμε μερικὰ λόγια στὴν ἀγαπητή μας Ἀλίνη.

Ἡ Ματθίλδη ἔσπευσε τότε ν' ἀποσυρθῆ.

Ἡ Ἀλίνη ἔμεινε ὄρθια, πολὺ ξαφνιασμένη κι' ἀναρωτιῶταν μὲ περιέργεια τί μποροῦσαν νὰ τὴν θέλουν.

— Θεῖε μου, εἶπε τότε ὁ Ἐρρῖκος στὸν ἀνακριτή, ὁ ὁποῖος ἦταν φανερὸ πὼς ἐναντιωνόταν στὸ σχέδιό του, σᾶς ἀπμύθυνα πρὸ ὀλίγου μιὰ παράκλησι... Σᾶς τὴν ἀπευθύνω καὶ πάλι... Μὴν τὴν ἀποκρούετε !...

— Τὸ θέλεις λοιπόν ;

— Σᾶς ἱκετεύω...

— Ἔ, λοιπόν, ἔστω!... Μὰ ἂν ἡ συνέπειες τῆς πράξεως, ποὺ μ' ἀναγκάζετε νὰ κάνω, εἶναι ὀλέθριες, ἐσένα μόνο θὰ βαρύνη ὅλη ἡ εὐθύνη τους...

— Τὸ δέχομαι...

Ἡ Ἀλίνη, ἡ ὁποία στὴν ἀρχὴ ἦταν ὅλο ἀπορία, ἄρχισε τώρα ν' ἀνησυχῆ.

—Μὰ περὶ τίνος πρόκειται; ἐτραύλισε.

— Παιδί μου, ἀπάντησε ὁ Δανιὴλ, λάβαμε τὶς λεπτομέρειες ποὺ περίμενα σχετικῶς μὲ τὸν θάνατο τοῦ φτωχοῦ μου ἀδελφοῦ. Μοῦ παρέδωσαν σήμερα τὸ πρωί, στὸ ὑπουργεῖο τῶν Ναυτικῶν, διάφορα χαρτιὰ ποὺ ὁ ἀδελφός μου πρὸ τοῦ θανάτου του εἶχε στεῖλει σὲ μένα. Μεταξὺ τῶν χαρτιῶν αὐτῶν βρισκόντουσαν καὶ τρεῖς ἐπιστολές, ἡ μιὰ γιὰ τὸν Ἐρρῖκο, ἡ ἄλλη γιὰ μένα καὶ ἡ τρίτη...

Ὁ Δανιὴλ ἐδίστασε νὰ προχωρήση.

— Καὶ ἡ τρίτη ;... ρώτησε ἡ νέα.

— Ἡ τρίτη ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα σου, ἀπάντησε ὁ Δανιὴλ παίρνοντας τὸν φάκελλο ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸ γραφεῖο του. Ἰδού την! Πρὶν πεθάνη, ὁ Γαβριὴλ σκέφθηκε τὸν καλλίτερό του φίλο ποὺ τόσο τρυφερὰ τὸν ἀγαποῦσε καὶ γιὰ τὸν ὁποῖο νόμιζε ὅτι ζοῦσε ἀκόμα. Μὴν μπορῶντας, ἀλλοίμονο ! νὰ παραδώσω στὸν φίλο σου πατέρα αὐτὴν τὴν ἐπιστολή, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ ἀδελφοῦ μου, θέλησα νὰ τὴν κάψω. Μὰ περιέχει, καθὼς φαίνεται, κάποιο μυστικὸ ποὺ ὁ Ἐρρῖκος φλέγεται ἀπὸ ἐπιθυμία νὰ τὸ μάθη... Ἐπέμεινε λοιπὸν νὰ παραδοθῆ αὐτὴ ἡ ἐπιστολὴ σὲ σένα... Θέλει νὰ τὴν ἀνοίξης... νὰ τὴν διαβάσης . καὶ ν' ἀποφασίσης κατόπιν, ὅπως θὰ ἔκανε ὁ πατέρας σου, ἂν μπορῆς, ἂν πρέπει νὰ μᾶς ἐμπιστευθῆς τὸ περιεχόμενό της... Ἀκρίνης ὅτι τὸ καθῆκον σου εἶναι ν' ἀποσιωπήσης αὐτὸ ποὺ θὰ μάθης, θὰ σωπάσης καὶ θὰ ξεχάσης...

— Αὐτὸ τὸ ὁρκίζομαι καὶ στοὺς δυό σας!

— Διάβασε τότε, παιδί μου !

Καὶ ὁ Δανιὴλ τῆς ἔδωσε τὴν ἐπιστολή.

Ἡ Ἀλίνη μὲ χέρι τρεμάμενο, ἔξεκισε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε μὲ βαθειὰ προσοχὴ τὸν τελευταῖο ἀπογαιρετισμὸ ποὺ ὁ Γαβριὴλ Σαβὰν ἔστελνε στὸν φίλο του Ριχάρδο Μπερνιέρ.

Ὁ Ἐρρῖκος καὶ ὁ θεῖος του ἀναζητοῦσαν, μὲ ἀγωνία, στὸ πρόσωπο τῆς νέας τὰ ἴχνη τῶν ἐντυπώσεων ποὺ τὴν ἔκαναν νὰ νοιώθη ἀπὸ τὸ διάβασμα αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς. Πρὸς μεγάλη τους ὅμως ἔκπληξι, δὲν εἶδαν σ' αὐτὸ τίποτε ἄλλο — οὔτε τρόμο, οὔτε κατάπληξι — ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ δυνατὴ συγκίνησι.

Ἡ κόρη τοῦ Ριχάρδου ἔκλαιγε τώρα.

— Μά, εἶπε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάκρυά τους ὅταν τελείωσε τὸ διάβασμα ἡ συγκινητικὴ αὐτὴ ἐπιστολὴ ἡ ὁποία περιέχει ἀπολύτως τίποτε ποὺ νὰ μὴν μπορῆτε νὰ τὸ μάθετε. Μιλάει, εἶναι ἀλήθεια, γιὰ κάποιο μυστικό, γιὰ μιὰ ἐξομολόγησι ποὺ ἔκανε στὸν πατέρα μου ὁ φίλος του καὶ τὸν λύνει ἀπὸ τὸν ὅρκο ποὺ τοῦ εἶχε κάνει σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ πήγαινε ὁ Ἐρρῖκος νὰ τὸν ρωτήση.

— Καὶ γιὰ τὸ μυστικὸ τὸ ἴδιο δὲν ἀναφέρει οὔτε λέξη, ρώτησε ὁ νέος.

— Οὔτε λέξι. Ἐξ ἄλλου, φίλε μου, μπορεῖς νὰ ἐλπίζεις ὡθῆς καὶ μόνος σου.

Καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἀνοιχτὴ ἐπιστολή.

Ὁ Ἐρρῖκος τὴν ἄρπαξε κι' ἔσκυψε γιὰ νὰ τὴν διαβάση.

— Ὦ! μπορεῖς νὰ τὴν διαβάσης δυνατά ! πρόσθεσε ἡ Ἀλίνη Μπερνιέρ.

(Ἀκολουθεῖ)

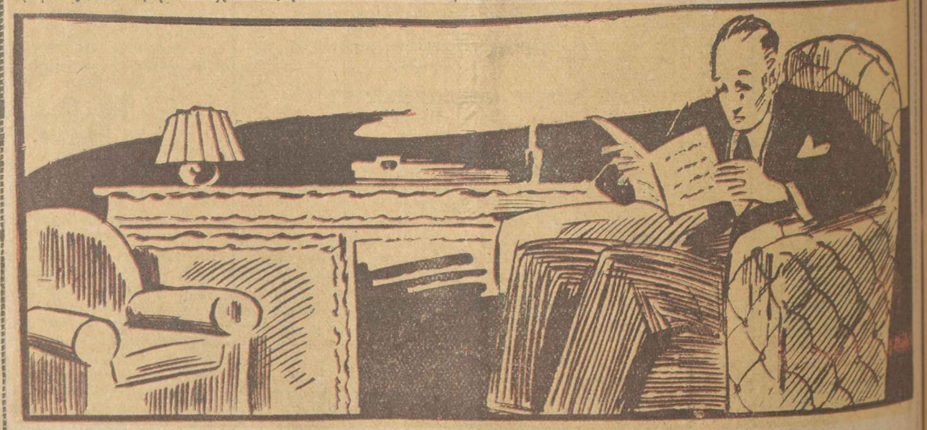

Δάκρυα ἄρχισαν νὰ κυλοῦν ἀπ' τὰ μάτια τοῦ Δανιήλ...

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

ΤΟΥ FRÉDÉRIC BOUTET

Ἡ Ζουλιέττα Ντουκλέ τινάχτηκε ἄξαφνα ἀπὸ τὸ ντιβάνι ποὺ ἦταν ξαπλωμένη. Ἔνιωσε ἕνα ρίγος κι' ἔφριξε μιὰ στιγμὴ τὴν ὑπόστασί της. Ἄργησε νὰ καταλάβη τί γύρευε μέσα στὸ σαλόνι, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ βρίσκεται ξαπλωμένη στὸ κρεββάτι της.

Τότε θυμήθηκε. Ἐκύτταξε τὸ ρολόϊ. Ἡ ὥρα ἦταν τρεῖς !

Σηκώθηκε, ἔτρεξε στὸ δωμάτιό της. Ὄχι, ὁ ἄντρας της δὲν εἶχεν ἀκόμα ἐπιστρέψει. Κι' ὅμως ἡ ὥρα ἦταν τρεῖς, τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα !...

Αὐτὸ ποὺ τῆς συνέβαινε τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἦταν πρωτοφανές. Ἦσαν ὀχτὼ χρόνια παντρεμένοι καὶ πρώτη φορά, ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρό, ἄργησε ὁ ἄντρας της τόσο πολύ.

Ὁ Ἐτιὲν ἦταν καλός, πειθαρχικός. Ἡ Ζουλιέττα τὸν ἀγαποῦσε, ἀκριβῶς, γι' αὐτὴν τὴν αἰτία. Τὴν ἄκουγε, δὲν τῆς ἔφερνε ἀντιρρήσεις καὶ μποροῦσε νὰ τοῦ ἐπιβληθῆ, ὅπως ἐκείνη ἤθελε.

Παρ' ὅλη αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα τῆς γυναίκας του, ὁ Ἐτιὲν ἀγαποῦσε τὴν Ζουλιέττα καὶ εἶχε συνηθίσει σ' αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ζωῆς, ποὺ ἐκείνη διηύθυνε καὶ διέταζε παρὰ ἐκεῖνος ποὺ ἦταν ἄνδρας

Μονάχα μιὰ φορὰ τὸν χρόνο ὑποχωροῦσε ἡ Ζουλιέττα. Κάθε χρόνο ποὺ οἱ παληοὶ συμμαθηταί τοῦ Λυκείου Σὰν Λουΐ ἔδιναν ἕνα δεῖπνο εἰς ἀνάμνησιν τῶν νεανικῶν των σπουδῶν.

Ὁ Ἐτιὲν χρωστοῦσε εὐγνωμοσύνη στὴ Ζουλιέττα ποὺ τὸν ἄφηνε νὰ πηγαίνη κάθε χρόνο σ' αὐτὴν τὴν γιορτή. Ἐξ ἄλλου κι' ἐκεῖνος φαινόταν συνεπὴς κι' ἐπέστρεφε τὸ ἀργότερο στὶς ἑντεκα.

Ἦταν ἡ ὀγδόη φορὰ ποὺ πήγαινε σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ γλέντια. Εἶχε φύγει στὶς ἑφτά, ἀφοῦ φόρεσε τὸ σμόκιν του, κι, ἀφοῦ φίλησε τὴ Ζουλιέττα του.

Ἐκείνη ὅταν ἔμεινε μόνη ἔφαγε μιὰ σούπα, λίγα φρούτα κι' ἔπειτα δίχως νὰ γδυθῆ πῆρε ἕνα βιβλίο κι' ἐξάπλωσε στὸ ντιβάνι τοῦ σαλονιοῦ, γιὰ νὰ τὸν περιμένη.

Ἔφθασε ἡ ἑνδεκάτη καὶ ὁ Ἐτιὲν δὲν ἐφάνηκε. Συλλογιόταν ὅμως ὅτι στὸ δεῖπνο τῆς βραδυᾶς ἐκείνης εἶχε λάβει μέρος κι' ἕνας πολιτικός κι' ἐπομένως ἦταν φυσικὸ ν' ἀργήσουν καὶ λιγάκι περισσότερο ἀπὸ τὴ συνηθισμένη ὥρα. Αὐτὰ σκεφτόταν ὅταν τὴν πῆρε ὁ ὕπνος...

Καὶ τώρα προσπαθοῦσε νὰ συνταιριάζη τὰ συναισθήματά της νὰ κατατάξη τὸν θυμό της, τὴν ἀγανάκτησί της τὴν ἔκπληξί της. Μὰ δὲν τὸ κατώρθωνε. Ποτὲ ὁ ἄντρας της, ὀχτὼ χρόνια τώρα, δὲν εἶχε λείψει τόσο ἀργὰ ἀπὸ τὸ σπίτι.

Σκέφθηκε μήπως τοῦ συνέβη κανένα δυστύχημα. Ἄ, ὄχι, ὄχι, αὐτὸ ἦταν ἀδύνατον. Ὁ Ἐτιὲν ἦταν προσεκτικός. Ἐν τούτοις σὲ μερικὲς στιγμὲς τὴν ἔπιανε ἡ ἀνησυχία. Τὸν ἀγαποῦσε... Κι' ἂν κατὰ τύχην βρισκόταν τραυματισμένος σὲ καμμιὰ κλινική ; Ἂν ἦταν νεκρός ;

Τέσσερες... Τέσσερες καὶ μισή... Ἡ Ζουλιέττα σηκώθηκε πάνω ἀνήσυχη... Ποῦ ἦταν... Μὲ ποιὸν ἦταν ; Μὲ καμμιὰ γυναῖκα ; Ναί... πολὺ πιθανόν. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ τὴν ἀπατᾶ;

Ἔτρεμε ἀπὸ τὸν θυμό της. Ξαφνικὰ ὅμως συλλογίστηκε πὼς μποροῦσε ὁ ἄντρας της νὰ βρισκόταν αὐτὴν τὴ στιγμὴ κάτω ἀπὸ τὶς ρόδες ἑνὸς αὐτοκινήτου κι' ἐρρίγησε.

Κατέβασε τὶς κουρτίνες.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ ξημερώνη. Βγῆκε μιὰ στιγμὴ στὸ μπαλκόνι κι' ἐκύτταξε τὸν δρόμο ἀναπνέοντας τὸ δροσερὸ ἀεράκι. Ξαναμπῆκε ὕστερα μέσα. Ἂν ὡς τὶς ὀχτὼ δὲν φαινόταν ὁ Ἐτιὲν θὰ πήγαινε νὰ τὸν ἀναζητήση.

* * *

Στὶς ἕξη ἀκριβῶς ἄκουσε τὴν πόρτα κάτω ν' ἀνοίγη. Ἡ ἀγωνία της ἔσβυσε κι' ἄναψε ἀπὸ θυμό.

Δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸ σαλόνι. Καὶ σὲ λίγο εἶδε τὸν Ἐτιὲν νὰ μπαίνη.

— Ζουλιέττα ! Ἀ! Ἐδῶ εἶσαι ;

Τὸν κύτταξε. Ἦταν χλωμός. Τὸ πουκάμισό του τσαλακωμένο.

— Ἄργησα, ἔ; τῆς εἶπε. Λυποῦμαι πολὺ που σ' ἔκανα νὰ περιμένης... Ὁ Ἐρμπελώ, ξέρεις... ἐκεῖνος ὁ βουλευτής, μᾶς κάλεσε μετὰ τὸ δεῖπνο σπίτι του νὰ πιοῦμε ἕνα ποτηράκι... Πήγαμε. Ἔπειτα ὁ Μανσέλ, ξέρεις... ὁ ζωγράφος πῆρε ἐμένα καὶ τὸν Λινιὲρ, νὰ μᾶς κεράση ἕνα ποτηράκι στὸ ἀτελιέ του... Τὸ πρᾶγμα βέβαια παρετάθη... Δὲν κατάλαβα κι' ἐγὼ πῶς... Πάντως ὅπως ἤμουν κουρασμένος, μὲ πῆρε ὁ ὕπνος στὸ ντιβάνι κι' ἐκοιμήθηκα. Μὴ μοῦ θυμώσης, Ζουλιέττα, φίλησέ με...

Ἐκείνη ὅμως δὲν τὸν φίλησε.

— Πήγαινε τώρα νὰ κοιμηθῆς, τοῦ εἶπε, κι' ὅμα ξυπνήσης τὰ κουβεντιάζουμε.

Ὅταν ὁ ἄντρας της ξύπνησε νύχτα καὶ παρουσιάσθηκε μπροστά της ἡ Ζουλιέττα τοῦ εἶπε:

—Αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔκανες εἶναι ἀσυγχώρητο. Αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες εἶναι παραμύθια. Βρῶμοῦσες οἰνόπνευμα, μύριες ὅμως καὶ ἀρώματα.

— Ζουλιέττα... σοῦ ὁρκίζομαι !... Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πίναμε πολύ, ἀλλὰ ἀρώματα... ὄχι. Ἀ! τώρα θυμάμαι ! Ἄκου νὰ δῆς... Στὸ Μὸν Παρνὰς ποὺ εἴμαστε, μιὰ κυρία ἀρωμάτιζε τοὺς κυρίους μ' ἕνα ψεκαστήρα... Ναί, αὐτὸ εἶναι, τώρα τὸ θυμάμαι... Σοῦ ὁρκίζομαι... Ρώτησε καὶ τοὺς φίλους μου.

— Θὰ μοῦ ποῦν ψέματα. Μὲ ἀπατᾶς. Ἐτιὲν !... Θὰ φύγω... Θὰ φύγω !...

Ἀκούστηκε μιὰ κραυγὴ ἀγωνίας.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 69)

Ἦταν ἀργά... ἀργὰ πειά !...

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Η σιλίστα τῶν γυναικῶν

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Ἀπ' ὅλα τά προβλήματα τῆς γυναικείας σιλουέττας τό πιό ἐνοχλητικό δίχως ἄλλο εἶναι τό πρόβλημα τῆς περιφερείας. Ὅλα τ' ἄλλα ἐλαττώματα ὁπωσδήποτε κρύβονται, ἡ πλατειά περιφέρεια ὅμως τώρα μάλιστα, ποὺ εἶναι τῆς μόδας ἡ λεπτή σιλουέττα, δὲν μπορεῖ τόσο εὔκολα νά κρυφθῆ. Καί ὅμως, καί ἐδῶ ἀκόμη ἡ γυναικεία ὀξυδέρκεια καί φιλαρέσκεια μπορεῖ νά κάνη θαύματα, φθάνει νά ξέρη κανεὶς τί ἀκριβῶς πρέπει νά κάνη.

Ὅπως γιά τήν καλή ἐμφάνισι τοῦ στήθους τόν κυριώτερο ρόλο παίζει ἕνα καλό σουτιέν, ἔτσι καί ἐδῶ ἕνας καλός κορσές εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀκόμη κι' ὅταν μιά γυναῖκα εἶναι λεπτή, κι' ὅταν δὲν ἔχη νά διορθώση τίποτε στή σιλουέττα της, εἶναι ἀπαραίτητο νά φοράη μιά ζώνη λαστιχένια γιά νά πέφτουν καλλίτερα τά φορέματα καί νά γίνεται πιό λεπτή ἡ γραμμή. Ἡ ζώνη αὐτή πρέπει νά εἶναι ἀπό λάστιχο λεπτό, νά εἶναι εὐχάριστη στό φόρεμα καί νά μήν φθάνη πίσω ψηλότερα ἀπό τήν μέση. Μπρός μπορεῖ ν' ἀνεβαίνη λίγο ψηλότερα γιά νά συγκρατῆ τό στομάχι.

Ἀπό τίς γυναῖκες ποὺ ἡ σιλουέττα τους δὲν εἶναι καί τόσο λεπτή, θά ξεχωρίσουμε τρεῖς τύπους: Πρῶτον ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν τό πάχος συγκεντρωμένο ἰδίως στή μέση καί ἔχουν ἴσως καί λίγη κοιλίτσα, πρέπει νά φορέσουν κορσὲ ἀπό λάστιχο, ὄχι πολύ στενόν, μὲ ἕνα πλατύ κομμάτι κουτίλ ραμμένο ἐμπρός. Ὁ κορσὲς θά κλείνη μὲ κορδόνια, δὲν πρέπει δὲ νά σφίγγεται παραπολύ, γιατί τότε ἐπιτυγχάνεται τό ἀντίθετο ἀποτέλεσμα: ὅλο τό περιττό πάχος ἀνεβαίνει στή μέση.

Ἐπίσης ἄν τό πάχος εἶναι συγκεντρωμένο στό ἐπάνω μέρος τῆς περιφερείας, πρέπει νά φοροῦν ζῶνες μὲ λάστιχο μπρὸς καί πίσω καί κουτίλ στά πλάγια. Ἡ ζῶνες αὐτὲς κλείνουν μὲ κορδόνια ἀπό τίς δυὸ μεριές.

Ἄν τέλος τό πάχος εἶναι συγκεντρωμένο πίσω ἤ στό πάνω μέρος τῆς περιφερείας, τότε ἡ ζώνη πρέπει νά γίνη μακρυά μὲ μιά λουρίδα πανί τοποθετημένη πίσω, ὥστε νά ἐμποδίζη τό ξεχείλωμα τοῦ κορσὲ σ' ἐκεῖνο τό μέρος. Ὅταν φορίεται ἡ ζώνη αὐτή δὲν πρέπει νά σφίγγεται πολύ κάτω, γιατί χωρίζει καί κάτω ἀπό ἕνα λεπτό φόρεμα ἡ διαφορά αὐτή φαίνεται ἀμέσως. Πάντως μή διαλέγετε ποτὲ κοντό κορσέ, ἰδίως ἄν εἶσθε χαμηλά πλατύτερη. Ὁ κορσὲς αὐτοῦ τοῦ εἴδους κατεβάζει τά πάχη καί κάνει ἀκόμη ἐντονώτερο τό ἐλάττωμα. Μετά τόν κορσὲ τόν σπουδαιότερο ρόλο στήν ἀπόκρυψι αὐτοῦ τοῦ ἐλαττώματος παίζει τό ντύσιμο.

Ἄν μιά γυναῖκα ἔχη φαρδειά μέση καί φαρδειά περιφέρεια πρός τό ἐπάνω μέρος, τότε πρέπει νά διαλέγη φοῦστες ἴσιες, μᾶλλον ἐφαρμοστὲς καί νά προτιμᾶ κορσάζ, τά ὁποῖα νά φαρδαίνουν τή σιλουέττα: π. χ. ὦμους πλατεῖς, μανίκια μᾶλλον φουσκωτά, μπολερό, ζακέττες ριχτές, παλτὰ ἴσια κλός κ.τ.λ. Ἄν ἀντιθέτως τό κάτω μέρος τῆς περιφερείας εἶνε τό φαρδύτερο, τότε πρέπει νά προτιμᾶ τά κορσάζ τά ἐφαρμοστά στή μέση καί τίς φοῦστες κλός ἤ λοξές. Ὅλα της τά φορέματα, παλτά πανωφόρια, πρέπει νά εἶναι φαρδειὰ κάτω καί στενὰ στή μέση, ὡς φορέματα δὲ τοῦ χοροῦ πρέπει νά προτιμᾶ ὅσα ἔχουν πολύ φαρδειά φούστα.

ΓΙΑ ΝΑ ΛΕΠΤΥΝΗ Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΑΣ

Πουθενὰ δὲν εἶναι περισσότερο ἀποτελ: σματικὴ ἤ γυμναστικὴ ὅσο ἐδῶ. Θάνει νά γίνεται μὲ ἐπιμονὴ καί σύστημα. Μιά γυναῖκα δηλαδὴ ποὺ θέλει νά ἀφαιρέση μερικοὺς πόντους ἀπό τήν περιφέρειά της δὲν ἀρκεῖ νά κάνη σπασμωδικῶς πότε - πότε μερικὰ γυμνάσματα, ἀλλ πρέπει ν' ἀφιερώνη ἀπαρεγκλίτως μισή ὥρα κάθε μ ρα στήν γυμναστική, γιά νά εἶναι βεβαία πώς θά ἔχ ἀποτέλεσμα.

Γυμνάσματα ὑπάρχουν πολλὰ ἀλλὰ ἀπό τ πιό ἀποτελεσματικὰ εἶναι τά ἑξῆς: Μέ τ χέρια στή μέση ὐψώνετε τό δεξί σας πόδ ἐμπρός, ὅσο πιό ψηλὰ μπορεῖτε καί κατεβ τό πᾶτε πίσω καί τό πηγαινοφέρνετε, γυμν νά πατήσετε τό πόδι κάτω, 12 φορές τό δεξ 12 τ' ἀριστερό. Ἐπαναλαμβάνετε τήν ἴδια ν νησι ἀπό τό ἕνα πλάϊ στό ἄλλο, ὅπως τ ἐκκρεμές. Ἄλλο γύνασμα: Γονατίζετε μ τ χέρια τεντωμένα στά πλάγια καί ἀπό τη στάσι αὐτὴν κάθεσθε στή μιά πάντα. Κατ πιν χωρὶς τὴν βοήθεια τῶν χεριῶν κάθεσ στὴν ἄλλη πάντα. Ἐπαναλαμβάνετε τό γυ μνασμα 20 φορές. Τό τρίτο γύμνασμα εἶν νά σηκώσετε τά χέρια ψηλά, ἔχοντας τά π δια σας ἑνωμένα καί νά γύρετε τό σῶμ σας ὅσο δεξιώτερα μπορεῖτε. Κατόπιν ἔπ νέρχεσθε στὴν εὐθεῖα καί τό γέρνετε ἀριστ ρά. Τό γύμνασμα αὐτό πρέπει νά γίνεται 4 φορὲς γιά νά εἶναι ἀποτελεσματικό.

Φορεματάκι γιά νεαρὰ δεσποινίδα ἀπὸ μάλλινο κρέπ. Γαρνίρεται ἐμπρὸς μ' ἕνα φύλλο προσθετὸ μὲ τρεῖς κουφόπιετες, ἡ ὁποῖες ἀνοίγουν κάτω. Γιακαδάκι καί μανικιέτια ἀπὸ πικέ.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟ ΤΟ ΠΛΥΣΙΜΟ ΤΩΝ ΠΙΑΤΩΝ

Ἀποφεύγετε τά σερβίτσια μὲ πολυπλοκα σχήματα ἤ σκαλιστὰ κοσμήματα, ὅπου μ ζεύονται σκόνες καί ἀκαθαρσίες, ποὺ δ βγαίνουν.

Μὴ βάζετε ποτὲ τά πιάτα νά βράσουν μ σα στὴν κατσαρόλα ἤ στὴν λεκάνη ποὺ τ τὰ πλύνετε. Ἡ πορσελάνη θὰ σπάση καί θ μαυρίση.

Μὴ βουτᾶτε ποτὲ ὁλόκληρα τά μαχαιρ μέσα στό νερό, παρὰ μόνον τὴν κόψη. Ἀπ φορετικὰ ἡ λαβὴ ξεκολλάει, ἄν δὲ εἶναι ἀπ πάστα καταστρέφεται.

Μὴν ξύνετε ποτὲ τίς κατσαρόλες μὲ μ χαῖρι. Δημιουργοῦνται χαραματιές καί σ' α τὲς κολλάει τό φαγητό καί καίγεται.

Μὴν πλένετε ποτὲ τό τηγάνι τό προσφάτ νο γιὰ τίς ὀμελέττες. Βάλτε το πάνω σ φωτιὰ μὲ μιὰ πρέζα ἁλάτι, τρίψετέ το κάλ γύρω - γύρω μόλις ἀρχίση νά ζεσταίνεται μ μιὰ παλιὰ ἐφημερίδα καί σφουγγίσετε τ πάλι μὲ χαρτί.

Μὴ φυλᾶτε ποτὲ τά σερβίτσια σας πάνω κατσαρόλες ἤ μαχαιροπήρουνα, χωρίς πρ ηγουμένως νά τά σφουγγίσετε, νά τά γυ λίσετε καί νά τά τρίψετε καλά.

Η Δις ΛΙΑΝΑ

ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΠΑΝΙΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πῶς εἶδαν τὴν Ἑλλάδα κατά τά ἔτη 1797 καί 1798 οἱ Μανιάτες τῆς Κορσικῆς Δῆμος καί Νικόλας Στεφανόπολις

(Συνέχεια ἀπ' τό προηγούμενο)

Ὁ ἀέρας τοῦ ὑπαίθρου, ἡ γαλήνη τῆς φύσεως διαλύουν ἤ τουλάχιστον ἀνακουφίζουν τὴν μελαγχολία....

Καί πραγματικά, ὁ Νικόλας τό αἰσθάνθηκε αὐτό. Τά πρῶτα του βλέμματα προσηλώθηκαν στίς καλύβες ποὺ ἀποτελοῦσαν τό χωριό.

– Γιατί, εἶπε· ἡ κατοικίες εἶναι τόσο μικρές, τόσο λίγο ἀνετες ;

– Γιά νά μή βάζουν σὲ πειρασμό τοὺς Τούρκους, ὅπως θά συνέβαινε ἄν ἦσαν πιό πλούσιες, τοῦ ἀπάντησε ὁ γυιός τοῦ μπέη. Ἐξ ἄλλου ἐκτεθειμένοι καθῶς εἴμαστε στίς ἐπιθέσεις τους, ἀναγκαζόμαστε συχνὰ νά ἐγκαταλείπουμε τά σπίτια μας κι' ἔτσι δὲν χάνουμε σχεδὸν τίποτε.

Προχώρησαν πρὸς τό μέρος τῆς θαλάσσης, στό ἀρχαῖο νησί τῆς Κρανάης, τό ὁποῖο λέγεται σήμερα Μαραθονῆσι καί γαλλικά Φενοΰϊγ. Σὲ τριῶν βημάτων ἀπόστασι ἀπό τήν ἀκροθαλασσιά βλέπει κανεὶς τά ἐρείπια μιᾶς γεφύρας ποὺ χρησίμευε γιά νά ἐπικοινωνῆ τό νησί μὲ τήν στερηά καί τῆς ὁποίας ἡ κατασκευὴ ἀνάγεται σὲ μιά ἐποχή ἄγνωστη.

Τί μοναξιά ! Τί σιωπή !..

Αὐτό τό νησί ποὺ ἦταν ἄλλοτε πολυθόρυβο, ὅπου ἄραζαν, γιά νά προστατεύωνται ἀπό τοὺς ἀνέμους τά πλοῖα τῶν Λακεδαιμονίων κι' ὅπου ὁ Πάρις, μετά τήν ἀπαγωγή τῆς ὡραίας Ἑλένης, πῆγε ἐκεῖ μαζύ της, γιά νά περάσουν τίς πρῶτες μέρες τοῦ ἔρωτός των, εἶναι σήμερα μιά ἔρημος ποὺ χρησιμεύει γιά λιμάνι στό χωριό Μαραθονῆσι.

Ἡ θέσις αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ εἶναι ἡ καλύτερη ἀπόδειξις τῆς προνοητικότητος καί τῆς φρονιμάδας ἑνὸς λαοῦ ποὺ συγγραφεῖς ἀπληροφόρητοι τόν χαρακτήρισαν ὡς ἀπολίτιστο καί ἄγριο. Εἶναι χτισμένο ἀπάνω σὲ βράχους ποὺ βεπτόζουν τῆς θάλασσας καί ποὺ τό κάνουν ἀπρόσβλητο ἀπό τό μέρος τῆς ξηρᾶς. Τά σπίτια του εἶναι ἀπό πέτρα καί κοκκινόχωμα καί δὲν ἔχουν παρὰ ἕνα μόνο πάτωμα. Εἶναι μάλιστα πολλὰ ποὺ δὲν ἔχουν παρὰ μόνο τό ἰσόγειο.

Πάνω ἀπό τό φράγμα αὐτοῦ τῶν βράχων εἶναι ἐξαιρετικά δύσκολο τό ἀνέβασμά του. Μὰ ὁ Νικόλας ἀψηφοῦσε τά ἐμπόδια, ὅταν περνοῦσε κάτι ἀπ' τό μυαλό του. Ἤθελε ν' ἀνεβῆ στήν κορυφή τοῦ λόφου καί ἀνέβηκε. Τό θέαμα ποὺ παρουσιάστηκε ἀπό κεῖ στά βλέμματά του ἦταν ὑπέροχο : δυὸ μεγάλες πεδιάδες, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἡ μιά ἦταν γεμάτη σπαρτά, βαμβακιὲς καί ἰτιὲς καί διασχιζόταν ἀπό ἕνα μικρὸ ποτάμι, κ' ἡ ἄλλη σπαρμένη ἀπὸ ἐρείπια ἀρχαῖα ποὺ ἔφταναν ὡς τή θάλασσα.

–Θάλεγε κανεὶς, εἶπε ὁ Νικόλας, πὼς τά ἐρείπια αὐτά, ἀνήκουν σὲ κάποια πόλι.

– Δὲν γελαστήκατε, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δημήτριος. Εἶναι τά ἐρείπια τῆς Παλαιοπόλεως.

– Πῶς !... Αὐτῆς τῆς πόλεως ποὺ ἦταν ἄλλοτε περίφημη μὲ τό ὄνομα Γύθειον !... Ἄς σπεύσουμε νά κατεβοῦμε πρὸς αὐτά τά ἐρείπια !... Δὲν ὑπάρχει τίποτε ποὺ νά μ' ἐνδιαφέρη περισσότερο...

Μὰ δὲν εἶχε προσέξει πὼς εἶχε νυχτώσει πειά. Ἔτσι ἀναγκάστηκαν ν' ἀναβάλουν γιά τήν ἄλλη μέρα αὐτή τήν ἐπίσκεψι...

Κατά τήν ἐπιστροφή τους, ὁ Νικόλας ζητοῦσε νά βρῆ ἀνάμεσα στοὺς βράχους ἀπὸ τοὺς ὁποίους περνοῦσαν κομμιά ἐπιγραφή ποὺ νά τοῦ ἔδειχνε τήν περίφημη πέτρα στήν ὁποία, σύμφωνα μὲ τήν παράδοσι, κάθησε ὁ Ὀρέστης καί θεραπεύθηκε ἀπὸ τήν τρέλλα του.

—Ὦ ! ἄν τήν βρῶ, ἔλεγε ὁ λάτρης τῆς Λουκρητίας, θά καθήσω κι' ἐγώ σ' αὐτή καί θά θεραπευθῶ ἴσως ἀπὸ τό πάθος μου...

Καί σταματοῦσε μπροστὰ σὲ κάθε κομμάτι μαρμάρου ποὺ τό ἀρχαϊκό σχῆμα του φαινόταν νά κινῆ τήν περιεργεια του.

– Ἀφοῦ προκαλοῦν τόσο τό ἐνδιαφέρον σας αὐτὲς ἡ πέτρες τοῦ εἶπε ὁ Δημήτριος, μόλις γυρίσουμε στό σπίτι μας θά σᾶς δείξω στοὺς σταύλους μας ἄλλες, πολὺ πιό πολύτιμες.

Πράγματι, μόλις γύρισαν στό σπίτι, ὁ Δημήτριος τόν ὡδήγησε στοὺς σταύλους, ὅπου ἀνάμεσα σ ἕνα σωρό σπασμένα ἀγάλματα ποὺ ἦσαν ἐκεῖ, ὁ Νικόλας πρόσεξε ἕναν πολεμιστὴ ἔφιππο μὲ ἀκόντιο στό χέρι, ὁ ὁποῖος ποδοπατοῦσε ἕναν ἐχθρὸ ριγμένο κάτω. Σ' ἄλλα μάρμαρα, φαινόντουσαν ζῆχη ἐπιγραφῶν, ἕνα κεφάλι, ἕνα χέρι, μὲ ἐπιγραφὲς ποὺ ὁ χρόνος τίς εἶχε σβύσει.

— Ὦ θεέ μου ! Τί βλέπω ; φώναξε ἔξαφνα ὁ Στεφανόπολις ὁρμῶντας πρὸς ἕνα κομμάτι μαρμάρου. Τό ἄγαλμα τῆς ἐλευθερίας !...

Τό ἄγαλμα αὐτό παρίστανε μιὰ γυναῖκα ποὺ κρατοῦσε στό δεξί της χέρι μιὰ μακρυὰ λόγχη καί στό ἀριστερό ἕναν κώδικα μ' ἕνα κλάδο δάφνης. Ἐπίσης εἶχε στή βάσι της τήν ἐπιγραφή : «Νίκη ἢ θάνατος».

Τό ἄγαλμα αὐτό εἶχε βρεθῆ στό ναό τῆς Νίκης, στά ἐρείπια τοῦ Γυθείου.

Ο Νικόλας πῆρε ἀμέσως τό μικρό αὐτό ἄγαλμα κι' ἔσπευσε νά τό δείξη στό θεῖο του.

Ὁ Δῆμος, μόλις τό εἶδε, τό φίλησε μὲ τήν ἴδια χαρά καί μὲ τόν ἴδιο σεβασμό, μὲ τόν ὁποῖο θά φιλοῦσε τή μητέρα του. Κατόπιν παρακάλεσε τόν μπέη νά τοῦ τό δώση γιά νά τό προσφέρη στό στρατηγό Βοναπάρτη. Ἡ αἴτησίς του ἔγινε δεκτή καί, πραγματικά, ὅταν ὁ Δῆμος γύρισε στό Παρίσι, ἔσπευσε νά τό προσφέρη στόν μεγάλο ἥρωα, τόν ὁποῖο προστάτευε ἰδιαιτέρως ἡ θεά αὐτή...

Ὅταν μάλιστα ὁ Βοναπάρτης, πῆρε τό ἄγαλμα, εἶπε στό Δῆμο :

— Μοιάζει μὲ ἀγία.

— Δὲν ἀπατᾶστε, τοῦ ἀπάντησε ὁ γέρος. Εἶναι ἡ πρώτη ἀνάμεσα σ' ὅλες τίς ἀγιες.

Ἀλλ' ἄς ξαναγυρίσουμε στήν ἀφήγησί μας. Ἀφοῦ συζήτησαν γιά τίς ἀρχαιότητες, κάθησαν νά φάνε. Κατά τό τέλος τοῦ γεύματος ἔκαναν προπόσεις ὑπέρ τῶν συνδαιτημόνων, τῆς Γαλλίας καί τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ γυιός τοῦ μπέη ὕψωσε στό τέλος κι' αὐτός τό ποτήρι του καί φώναξε :

— Κι' ἐγώ πίνω στήν ὑγεία τῶν Μανιατῶν, τῶν μόνων ἀνθρώπων.

Ὅλοι τό ἐπευφήμησαν ζωηρά, μὰ ὁ πατέρας του τοῦ εἶπε ὅτι κ' οἱ Γάλλοι εἶναι κι' αὐτοί ἄξιοι τοῦ τίτλου τοῦ ἀνθρώπου.

— Σήμερα ναί, ἀπάντησε ὁ γέος. Μὰ ἄλλοτε...

Ξαφνιάστηκαν ὅλοι πολὺ βλέποντας τόση μόρφωσι σ' ἕνα παιδὶ δεκαεπτάχρονο χρόνων.

— Πῶς ! τοῦ εἶπε ὁ Δῆμος γιά νά τόν πειράξη. Καί τί εἶσθε σεῖς οἱ Μανιάτες ;

— Ἄνθρωποι ἐλεύθεροι...

— Καί νομίζεις πῶς οἱ Μανιάτες εἶναι μόνο ἄνθρωποι ἐλεύθεροι ;

— Βέβαια, γιατί αὐτοὶ δὲν ὑπετάχθησαν ποτὲ σὲ ζυγό, οὔτε θά ὑποταχθοῦν ποτέ.

— Καί θεωρεῖς τή Μάνη ὡς ἀπόρθητη ;

Βέβαια ἀφοῦ ζοῦμε ἐπεῖς ἐδῶ... Ἔπρεπε νά ἔρθητε δεκαπέντε μέρες νωρίτερα γιά νά δῆτε ποιοι εἶναι οἱ Μανιάτες...

Λέγοντας τό παιδί τά λόγια αὐτά, κύτταξε τόν πατέρα του, καί δὲν τολμησε νά προχωρήση περισσότερο.

Μὰ ὁ Δῆμος Στεφανόπολις ζήτησε νά προχωρήση καί ὁ πατέρας του τοῦ τό ἐπέστρεψε.

Τότε τό παιδί εἶπε :

— Πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν ἑξακόσιοι Τοῦρκοι ἦρθαν νά ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τοῦ χωριοῦ μας στή σιγυιή ποὺ βρισκόντουσαν σ' αὐτὸ μόνο ἑκατὸ ἄνδρες ἱκανοὶ νά φέρουν ὅπλα...

»Μὰ ἐμεῖς δὲν περιμέναμε τήν ἐπίθεσί τους καί τρέξαμε καί τοὺς ἐπιτεθήκαμε πρῶτοι. Καί, χωρίς νά χάσουμε κανέναν ἀπ' τοὺς δικοὺς μας, τοὺς νικήσαμε καί τοὺς ἀποκρούσαμε, ἀφοῦ σκοτώσαμε τοὺς μισοὺς σχεδόν ἀπ' αὐτούς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ

(Ἕνα ἐνδιαφέρον ἄρθρο τῆς Σιμόνης Σαὶν Κλαιρ)

ΠΟΣΑ χρόνια ἔχουν περάσει κι' ὡστόσο εἶναι ἀδύνατο νὰ ξεχασθῆ τ' ὄνομα τοῦ Ροδόλφου Βαλεντῖνο. Ὅλη ἡ πόλις τοῦ κινηματογράφου μιλάει γι' αὐτόν. Καὶ κάθε μέρα τὰ καραβάνια τῶν γυναικῶν ποὺ ἔχουν ξεκινήσει ἀπ' ὅλες τὶς χῶρες πᾶνε νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν τάφο του καὶ νὰ τὸν στολίσουν μὲ δροσερὰ λουλούδια.

Ποιὸς ὅμως ἦταν ἀκριβῶς ὁ Ροδόλφος Βαλεντῖνο; Ἦταν ὁ γυιὸς τῆς Βεατρίκης καὶ τοῦ Τζιοβάννι Γκουλιέλμι. Εἶχε γεννηθῆ ἕνα πρωῒ τῆς Ἀνοίξεως. Τὴν 6η Μαΐου 1895, σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Καστελλανέττα, λίγο πιὸ μακρυὰ ἀπὸ τὸν Τάραντα κ' εἶχε πάρει τὰ ὀνόματα Ροδόλφος, Ἀλφόνσος, Ραφαέλος, Πιὲρ Φιλιππὲρ Γκουλιέλμι ντὶ Βαλεντίνα ντ' Ἀντουγκουέλλα. Αὐτὸς ὁ μικρὸς ὅμως μὲ τὰ κατάμαυρα μάτια καὶ τὸ μελαχροινὸ δέρμα ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ σύρη στὴ ζωὴ τὸ βάρος καὶ τὶς ἀναμνήσεις ὅλων αὐτῶν τῶν ὀνομάτων. Καὶ δὲν ἦταν εὐχάριστη αὐτὴ ἡ φροντίδα. Τὰ τρία πρῶτα ὀνόματά του ἦταν τῆς οἰκογενείας τοῦ πατέρα του. Τὸ ὄνομα Πιὲρ Φιλιππὲρ ἦταν τοῦ πατέρα τῆς μητέρας του, τοῦ δόκτορος Μπαρμπέρ. Τὸ Βαλεντῖνο ἦταν παπικὸς τίτλος εὐγενείας καὶ τὸ δὸν ντ' Ἀντουγκουέλλα θύμιζε τὸ δικαίωμα ποὺ εἶχε ἀποκτήσει ἡ οἰκογένειά του στὰ ἀπέραντα βασιλικὰ κτήματα ἔπειτα ἀπὸ τὴ μονομαχία ἑνὸς προγόνου του μὲ ἕνα μέλος τῆς οἰκογενείας τῶν Κολόννα. Ὁ πατέρας τοῦ Βαλεντῖνο ἦταν ἀξιωματικὸς τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς. Μετὰ τὴν παραίτησί του ὅμως ἀπεσύρθη στὴν ἔπαυλι τῆς Καστελλανέττα, ἔφτιαξε ἕνα μεγάλο ἐργαστήριο ἐπιστημονικῶν πειραμάτων κι' ἀφωσιώθηκε στὶς μικροβιολογικὲς παρατηρήσεις του. Ἔτσι αὐτὸς ὁ ἐξαίρετος ἀξιωματικὸς μετεβλήθη σ' ἕναν σπουδαῖο ἐπιστήμονα.

Ὁ Ρούντυ, πέρασε τὰ πρῶτα χρόνια του ὑπὸ τὴν στοργικὴ μέριμνα τῆς ἀγαπημένης του μητέρας Γράφτησε στὸ κολλέγιο «Ντάντε — Ἀλιγκέρι» κι' ὕστερα πραγματοποιῶν τὴν ἐπιθυμία τῶν συγγενῶν του ποὺ θέλαν νὰ τὸν κάνουν ναυτικό, ἔδωσε ἐξετάσεις στὴ ναυτικὴ σχολὴ τῶν δοκίμων τῆς Σαπιέντσα. Λιγο καιρὸ ἀργότερα ἔχασε τὸν πατέρα του. Κι' ὁ Ρούντυ ποὺ ἀγαποῦσε τοὺς γονεῖς του ἀποφάσισε νὰ κάνη ὅ,τι ἤθελε ἡ μητέρα του ποὺ εἶχε συγκεντρώσει σ' αὐτὴν ὅλη τὴν ἀγάπη. Κι' ἀλήθεια διάβαζε πάρα πολὺ ὁ Βαλεντῖνο, εἶχε γίνει ὁ καλύτερος μαθητὴς μὰ ὅταν πέρασε ἀπὸ τὴν ἀνωτάτη ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεκλείσθη γιατὶ δὲν ἤταν... εὐρύστερνος. Τὸν χαρακτήρισαν στενοθώρακα καὶ τοῦ συνέστησαν νὰ ἐγκαταλείψη τὰ ὄνειρά του γιὰ τὴ θάλασσα καὶ νὰ κυττάξη γιὰ καμμιὰ δουλειὰ στὴν ξηρά!

Ἔτσι ὁ Βαλεντῖνο τράβηξε στὴν Σάντα Ἰλάριο γιὰ νὰ σπουδάση γεωπόνος στὴ «Βασιλικὴ Γεωργικὴ Ἀκαδημία,» Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἔπαιρνε μ' ἄριστα τὸ δίπλωμα του κι' ἔχοντας κληρονομικὸ τὸ μικρόβιο τῶν ἐρευνῶν καὶ ἀναζητήσεων ἀφωσιώθη κι' ἐκεῖνος ὅπως κι' ὁ πατέρας του σ[illegible]τες.

Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ ἀρκετοὺς μῆνες τὸν ἔπιασε ἡ ἐπιθυμία νὰ τελειοποιήση τὶς σπουδὲς του καὶ πῆρε τὴν ἄδεια νὰ φύγη γιὰ τὸ Παρίσι. Μὰ ἐκεῖ ἡ θηλυκοὶ πειρασμοὶ τὸν ἐγοήτευσαν. Ἔτσι ἔκλεισε τὰ βιβλία του, πῆρε τὸ «τραῖνο τῶν ἑκατομμυριούχων» καὶ τράβηξε τὴ χαρῆ τὸν ἥλιο καὶ τὴν χρυσῆ ἀμμουδιὰ τῆς Κοτ[illegible] Ἀκτῆς.

* * *

Στὴν ἔπαυλι Καστελλανέττα στὸ μεταξὺ αὐτὸ [illegible] εἶχαν ἀνησυχήσει. Κάναν συμβουλια ἐπὶ συμβο[illegible] γιὰ νὰ βροῦν τρόπο νὰ φέρουν στὸν ἴσιο δρόμο τὸν [illegible] σωτο υἱο» καὶ τέλος τὸν κατάφεραν νὰ γυρίση [illegible] κοντά τους μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ τὸν στέλναν γι' [illegible] νώτερες σπουδὲς στὴ Νέα Ὑόρκη...

Καὶ πράγματι ὁ Ροδόλφος Βαλεντῖνο στὶς 9 Δεκε[illegible] βρίου 1913 ἀπεβιβάζετο στὸ ὑπερωκεάνειο «Κλήβελα[illegible] καὶ δυὸ μέρες πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα ἔφτανε στὴν [illegible] λι τῶν οὐρανοξυστῶν.

Ὅταν πάτησε τὸ πόδι του στὸ ἀμερικανικὸ ἔδαφο[illegible] αὐτὸς ὁ νεαρὸς Ἰταλὸς «γεωπόνος» δὲν ἤξερε παρὰ [illegible] γες λέξεις ἀγγλικὲς καὶ δὲν κατάφερνε νὰ συνεν[illegible] Γι' αὐτὸ κατέφυγε στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Τζιολόττο, ἕνα συμπατριώτη του. Ὕστερα πῆγε νὰ δώση ἕνα συστατικὸ γράμμα σ' ἕναν οἰκογενειακό τους φίλο ποὺ ἔμενε στὸ «Μπρόντγουαίη, μὰ ἔχασε τὸ δρόμο. Ὧρες κι' ὧρες γυρίζε σὰν χαμένος. Κι' ἐπειδὴ πως ἔγραφε ἀργότερα [illegible] ἴδιος στ' «Ἀπομνημονεύματα» του εἶχε κυριευθῆ [illegible] πὸ μεγάλη ἀπογοήτευσι.

«—Ἐκλαιγα, γράφει, σὰν [illegible] φτόμενος ὅτι εἶχα γυρί[illegible] σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία [illegible] χος νὰ ἔχω κοντά μου τὴ [illegible] μητέρα μου νὰ μὲ βοηθ[illegible] σῃ. Καὶ τόση ἦταν ἡ ἀ[illegible] πελπισία μου ποὺ γυρί[illegible] φορὲς μοῦ ἦρθε ἡ ἐπιθ[illegible] μία νὰ πάρω τὸ πρῶτο [illegible] βαπόρι καὶ νὰ γυρί[illegible] στὴν πατρίδα μου.»

Ὁ Ρούντυ ἔμεινε ἐπ[illegible] μῆνα στὴ Νέα Ὑόρκη [illegible] δὲν ἄργησε νὰ δοκιμ[illegible] μιὰ φοβερὴ δυστυχία [illegible] ἕνα πλῆθος στερήσεις [illegible] Εἶχε μαζύ του τὰ [illegible] χιλιάδες δολλάρια, ἤτ[illegible] ὅμως συνηθισμένος [illegible] μιὰ πλούσια κι' ἀ[illegible] κρατικὴ ζωή. Ὅπως [illegible] πὸν σύγναζε στὰ πιὸ [illegible] σμικὰ κέντρα κι' ἔρχο[illegible] στὰ πιὸ πολυτελῆ ἐπι[illegible] όρια δὲν ἄργησε [illegible] σκορπίση σ' ἐλάχιστο [illegible] στημα ὅλα τὰ λεφτά του. Ἀπὸ αὐτὴ πειὰ τὴ [illegible] ἄρχισαν ἡ ἐκπλήξε[illegible]

περιπέτειές του. Ὅταν σώθηκαν τὰ τελευταῖα του δολλάρια κι' ὅταν ἐξαντλήθηκε ἡ ὑπομονὴ τῆς οἰκοκυρᾶς του διώχτηκε ἀπὸ τὸ πολυτελές του διαμέρισμα. Μὰ εἶχε [illegible] νει στὸ μεταξὺ τὴ γνωριμία ἑνὸς ἑκατομμυριούχου κὶ [illegible] κεῖνος τοῦ πρότεινε νὰ τὸν πάρη ὡς κηπουρὸ στὴ βίλλα του... Ὅταν ὅμως ἦρθε ὁ χειμῶνας κι' ὁ κῆπος τοῦ ἐπ[illegible] τομμυριούχου δὲν χρειαζόταν πειὰ τὶς περιποιήσεις [illegible] Βαλεντῖνο, ὁ Ρούντυ διώχθηκε ἀπὸ τὸ μέγαρο, ὅπως [illegible] κι' ἀξιολύπητος, γιὰ νὰ καταφέρη νὰ χορτάση τὴν πεῖ[illegible] του ἔκανε διαδοχικὰ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα: ἔγινε γκαρ[illegible] καμιαρίερης, γκαρσόνι, βαστάζος, ἐργάτης, τυροβολ[illegible]

Σ' αὐτὴ τὴν ὄθλια δυστυχία του εὑρισκόμενος γνώρ[illegible] μιὰ μέρα σ' ἕνα δημόσιο κῆπο τὸν διευθυντὴ μιᾶς ἀφη[illegible]

(Συνέχεια στὴ σελίδα 70)

Ὁ Βαλεντῖνο στὸ «Γυιὸ τοῦ Σεΐχ»

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Ν. ΡΑΥΝΟΛΤΣ

ΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ Νεκροθάφτης ἔτρεχε σὰν ἀπελπισμένος.. Μὰ ὁ Ριχάρδος κόντευε πειὰ νὰ τὸν πιάση...

Σὲ κάποια στροφὴ τοῦ δρόμου ὅμως ἐξαφανίστηκε σ' ἕνα ὑπόγειο. Ὁ Ριχάρδος κι' ὁ ἀστυνομικὸς ὥρμησαν ἐπάνω του.

Ὁ Νεκροθάφτης εἶχε κλείσει τὴν πόρτα καὶ ὡς ὅτου νὰ τὴν παραβιάσουν χρειάστηκαν ἀρκετὴ ὥρα. Μπῆκαν μέσα κι' ἔψαξαν παντοῦ μὰ ὁ Νεκροθάφτης εἶχε γίνει ἀφάντος. Ἦταν φανερὸ πὼς τὸ σπίτι εἶχε κάποια μυστικὴ ἔξοδο.

Τὴν στιγμὴ ποὺ ἔφευγαν ἀπελπισμένοι, τὰ βλέμματα τοῦ Ριχάρδου ἔπεσαν σὲ μιὰ ἐπιστολὴ ποὺ ἦταν ἐπάνω σὲ κάποιο τραπέζι.

Μὲ τὴν πρώτη ματιά, τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι ὁ γραφικὸς χαρακτὴρ γιατὶ τοῦ ἦταν πολὺ γνωστός.

Ὄχι, δὲν μποροῦσε νὰ γελιέται, ἦταν ὁ γραφικὸς χαρακτὴρ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Μὲ τρεμάμενο χέρι πῆρε τὴν ἐπιστολὴ καὶ τὴν ἔβαλε κρυφὰ στὴ τσέπη του. Σὲ λίγο, ὅταν χωρίστηκε ἀπὸ τὸν ἀστυνομικό, τὴν ἄνοιξε καὶ τὴ διάβασε κάτω ἀπ' τὸ φῶς ἑνὸς φαναριοῦ. Νὰ τί ἔγραφε:

«Ἔλα χωρὶς ἄλλο ἀπόψε ἀπὸ τὶς ἕντεκα ὡς τὰ μεσάνυχτα στὸ σπίτι μου. Χτύπησε τὴν πόρτα ὅπως πάντα.»

Θεέ μου! Πῶς ἦταν δυνατὸν ὁ ἀδελφός του νὰ σχετίζεται μ' ἕνα τέτοιο κακοῦργο.

Τ μυστήριο!.., Ποιὰ πανουργία!

* * *

Λίγες μέρες κατόπιν, ὁ ἱερεὺς Ρέτζιναλντ Τρέϊσυ, νοιώθοντας τὴν ἀκατανίκητη ἀνάγκη νὰ δῆ τὴν Ἕλλη, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάμνησις τὸν γοήτευε κι' ἔσβυνε ἀπὸ μέσα του τὴν εἰκόνα τῆς Καικιλίας, ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ Ριχάρδου μὲ τὴν πρόφασι νὰ δῆ τί ἔκανε ὁ κ. Μονρόϋ.

Μὰ οὔτε ὁ Ριχάρδος, οὔτε ὁ κ.Μονρόϋ ἦσαν ἐκεῖ,εἶχαν βγῆ περίπατο μὲ ἀμάξι πρὸς χάριν τοῦ τελευταίου, ὁ ὁποῖος ἦταν πειὰ στὸ δρόμο τῆς ἀναρρώσεως.

Μόλις ὁ Τρέϊσυ ἔμαθε ὅτι ἡ Ἕλλη ἦταν στὸ σπίτι μόνη, αἰσθάνθηκε τὸ πάθος του γι' αὐτὴν νὰ ξυπνάη ἄγριο μέσα του.Καί, μέσα στὴν παραφορά του, ἀποφάσισε νὰ δείξη τὸ μυστικό της καὶ νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆ στὴν ἀπόγκη.

Σὲ λίγο, ἡ Ἕλλη παρουσιάστηκε. Τὸν ὑποδέχτηκε μὲ πραγματικὴ εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴν πνευματικὴ παρηγορία ποὺ εἶχε δώσει στὸν πατέρα της κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀρρώστειας του.

— Χάρηκα πολὺ ποὺ ἔμαθα ὅτι ὁ πατέρας σας μπορεῖ καὶ θγαίνει πειὰ ἔξω, τῆς εἶπε ὁ ἐφημέριος. Μὰ σεῖς τὶ ἔχετε ποὺ εἰστε πάντα θλιμμένη;... Σᾶς ἄκουσα, ὅταν ἦταν ἄρρωστος ὁ πατέρας σας, νὰ κατηγορῆτε τὸν ἑαυτό σας καὶ νὰ λέτε ὅτι σεῖς φταῖτε γιὰ τὴν ἀρρώστεια του. Ἴσως νὰ μὴν εἴχατε ἄδικο... Σᾶς ὑπενθυμίζω ὅτι ἡ θεία Πρόνοια μᾶς ὑποβάλλει συχνὰ σὲ δοκιμασίες, χτυπώντας ἐκείνους ποὺ ἀγαπᾶμε γιὰ νὰ μᾶς τιμωρήση γιὰ τὰ σφάλματά μας.

— Κύριε Τρέϊσυ, φώναξε ἡ Ἕλλη πολὺ στενοχωρημένη, νομίζετε λοιπὸν ὅτι, ἡ θεία Πρόνοια ἔκανε τὸν πατέρα μου ν' ἀρρωστήση θέλοντας νὰ τιμωρήση ἐμένα;...

— Ναί, θέλησε νὰ σᾶς τιμωρήση γιὰ μιὰ ἀσύνετη πρᾶξι σας ποὺ νομίζω ὅτι τὴ μάντεψα ἀπὸ τὶς μομφὲς ποὺ ἀπευθύνατε στὸν ἑαυτό σας σὲ στιγμὲς παραφορᾶς...

— Φτάνει, κύριε ! φώναξε ἡ Ἕλλη ξεσπῶντας σὲ λυγμούς. Δὲν εἶναι τίμιο νὰ ἐπωφελῆται κανεὶς ἀπὸ λίγα λόγια ποὺ θγῆκαν ἀπ' τὰ χείλη μου σὲ στιγμὲς ἀπελπισίας.

Μὰ ὁ Τρέϊσυ προσποιήθηκε ὅτι δὲν ἔδωσε σημασία στὰ λόγια της κι' ἐξακολούθησε :

— Δεσποινὶς Μονρόϋ, αἰσθάνομαι ἀληθινὸ οἶκτο,δσάκις βρίσκομαι μπροστὰ στὸν ἀληθινὸ πόνο, καὶ πρὸ πάντων ὅταν ὁ πόνος εἶναι βαθύς. Θέλω λοιπὸν νὰ σᾶς παρηγορήσω, γιατὶ ἡ παρηγορία μου δὲν εἶναι ἀνθρώπινη, ἀλλὰ θεία...

— Σᾶς εὐχαριστῶ εἰλικρινῶς γιὰ τὶς ἀγαθὲς προθέσεις σας ἀπέναντί μου, ἀπάντησε ἡ Ἕλλη ἀνακτῶντας τὴν ἑτοιμότητά της, ἀλλὰ τώρα ποὺ ὁ πατέρας μουάνέρρωσε, τίποτε δὲν μὲ στενοχωρεῖ πειά.

— Καὶ ἡ κατηγορία ποὺ ἀπευθύνατε ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ σας ;

— Εἶναι οἰκογενειακὸ μυστικὸ ποὺ δὲν πρέπει νὰ φανερωθῆ, ἀπάντησε ἡ Ἕλλη μὲ σταθερὸ τόνο.

— Δὲν ζητάω τὴν ἐμπιστοσύνη σας, δεσποινὶς Μονρόϋ, κι' οὔτε πρέπει νὰ νομίζετε ὅτι ζητάω νὰ μάθω ἀπὸ περιέργεια...

Μὰ ἡ Ἕλλη τὸν διέκοψε λέγοντας :

— Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν καλωσύνη σας, μὰ, σᾶς παρακαλῶ, ἂς ἀλλάξουμε ὁμιλία.

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε μὲ φωνὴ τόσο ζωηρή, ὥστε ὁ Ρέτζιναλντ Τρέϊσυ δὲν τόλμησε νὰ ἐπιμείνη .

Τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμὴ ἀκούσθηκε μιὰ γυναικεία φωνή :

— Πᾶμε νὰ δῆς τὴ μαμά... Πᾶμε νὰ δῆς τὴ μαμά...

Καὶ ἡ Μαριάννα, ἡ ὁποία ἀγνοοῦσε ὅτι ὑπῆρχε ἐπισκέπτης στὸ σαλόνι, μπῆκε μέσα κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά της τὸ παιδὶ τῆς Ἕλλης.

Ἡ Ἕλλη σωριάστηκε τότε σὲ μιὰ πολυθρόνα συντριμμένη ἀπὸ τὸν πόνο της καὶ τὴν ντροπή της.

Ἡ Μαριάννα, βλέποντας τὶς συνέπειες τῆς ἀπροσεξίας της, ἔφυγε γρήγορα μαζὺ μὲ τὸ παιδί.

Σὲ λίγο, ἡ Ἕλλη σήκωσε ἀφνικὰ τὸ κεφάλι της καὶ φώναξε μὲ τὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν τόλμη ποὺ τὴ χαρακτήριζαν :

— Μάθατε τὸ μυστικό μου, κύριε, ἀλλὰ ξέρω πὼς εἶστε τίμιος ἄνθρωπος.

— Ὦ ! κάθε ἄλλο παρὰ νὰ σᾶς λυπήσω θέλω, τῆς ἀπάντησε ὁ ἐφημέριος μὲ πολὺ θερμὸ τόνο στὴ φωνή του.

— Εὐχαριστῶ ! Εὐχαριστῶ ! ἀπάντησε ἡ Ἕλλη.

Καὶ θγῆκε γρήγορα ἀπὸ τὸ σαλόνι.

— Ἔμαθα τὸ μυστικό της ! ψιθύρισε τότε ὁ ἐφημέριος. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτὴ θὰ μὲ παραλύσει σὲ μένα.

Ὁ Τρέϊσυ ἔπεσε σ' ἕνα κάθισμα καταβεβλημένος ἀπὸ τὴν ἀδάμαστη ἀφοβόρτητα τοῦ πάθους του καὶ μόλις πρόφτασε νὰ δώση γαλήνια ἔκφρασι στὸ πρόσωπό του, καθὼς εἶδε ἔξαφνα τὸ Ριχάρδο Μάρκχαμ νὰ μπαίνη στὸ σαλόνι.

Κουβεντιάσαν γιὰ διάφορα ζητήματα κι' ὅταν, ἔπειτ' ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, ὁ Τρέϊσυ σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγη, εἶδε πὼς ἔβρεχε ραγδαῖα.

Ὁ Ριχάρδος ἐπέμεινε τότε νὰ τὸν κρατήση στὸ γεῦμα...

Ὁ Τρέϊσυ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἀντιρρήσεις δέχτηκε...

Ἦταν πολὺ γλυκό, πολὺ γοητευτικὸ γι' αὐτὸν νὰ μείνη

λίγες ὧρες ἀκόμα κάτω ἀπ' τὴν ἴδια στέγη μὲ τὴν "Ελλη...

Τὸ ἀπόγευμα ἡ μπόρα μετεβλήθη σὲ πραγματικὴ θύελλα, ἡ ὁποία παρατάθηκε ἐπὶ πολλὲς ὧρες. Ἔτσι ὁ Ρι-χάρδος ἀναγκάστηκε νὰ φιλοξενήσῃ καὶ τὴν νύχτα τὸν Ρέτζιναλντ Τρέϊσυ.

* * *

Ἡ ἡμέρα ἀνέτειλε κι' ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἁγίου Δαυΐδ σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι του, ὅπου τὰ παραδοξότερα ὄνειρα εἶχαν ταράξει τὸν ὕπνο του.

Ἀμέσως ἄρχισε νὰ σκέφτεται τὴν "Ελλη καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ τὴν προσελκύσῃ.

Ἀπ'τὶς σκέψεις του αὐτὲς τὸν ἀπέσπασε ὁ ἐπιστάτης ὁ Οὐΐδιγκαμ, ὁ ὁποῖος παρουσιάστηκε καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι τὸ πρόγευμα εἶχε σερβιρισθῆ.

Πῆγε τότε στὴν τραπεζαρία, ὅπου βρῆκόντουσαν κιόλας ὁ Μάρκχαμ, ἡ "Ελλη κι' ὁ πατέρας της.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, ὁ ἐφημέριος ἀποχαιρέτησε τοὺς οἰκοδεσπότας, τοὺς εὐχαρίστησε, ἔσφιξε θερμὰ τὸ χέρι τῆς "Ελλης κι' ἔφυγε.

Μόλις ἔφτασε σπίτι του, τράβηξε στὸ γραφεῖο του. Μὰ ἀμέσως σχεδὸν πῆγε καὶ τὸν βρῆκε ἐκεῖ ἡ κυρὰ Κένρικ, ἡ οἰκονόμος του.

— Ἀφησέ με !... Ἀφησέ με... τῆς εἶπε. Ἐπιθυμῶ νὰ μείνω μόνος.

Μὰ ἡ οἰκονόμος δὲν ἔφυγε καί, σφουγγίζοντας ἕνα δάκρυ, τοῦ εἶπε :

— Εἶναι δυὸ-τρεῖς ἑβδομάδες τώρα ποὺ φαίνεστε πολὺ δυστυχισμένος... Δὲν ἔχετε οὔτε στιγμὴ ἡσυχία... Φεύγετε πολὺ συχνότερα ἀπὸ ἄλλοτε καὶ πολλὲς φορὲς μένετε ἀργὰ ἔξω.

—Θὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, κυρὰ Κένρικ. Εἶχα μερικὲς στενοχώριες αὐτὲς τὶς ἡμέρες... Αὐτὸ ἦταν ὅλο... Μὲ ζήτησε κανεῖς ;

— Ἡ κυρία Καικιλία μόνο ἔστειλε χθὲς γιὰ νὰ σᾶς παρακαλέσῃ νὰ περάσετε ἀπὸ τὸ σπίτι της... Τῆς εἶπα πὼς δὲν ἤσαστε ἐδῶ καὶ ἡ ὑπηρέτριά της ἐναρθε κατὰ τὸ βράδυ...Τῆς φάνηκε μάλιστα πολὺ παράξενο ποὺ δὲν εἴχατε γυρίσει ἀκόμα... Ἦρθε πάλι καὶ τὴ νύχτα καὶ εἶπε πὼς ἡ κυρία της ἦταν ἄρρωστη... Ἦρθε τέλος καὶ σήμερα τὸ πρωΐ στὶς ὀχτώ...

-- Σήμερα τὸ πρωΐ ! ξαναεῖπε ὁ Ρέτζιναλντ, ξαφνιασμένος ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες αὐτὲς ἐπισκέψεις.

— Μάλιστα... Καὶ ὅταν τῆς εἶπα ὅτι δὲν ἤρθατε τὴ νύχτα, ἔμεινε κατάπληκτη.

— Ὦ ! τῆς εἶπες ὅτι δὲν ἦρθα τὴν νύχτα ! φώναξε ὁ Ρέτζιναλντ. Ὦ ! γιατὶ νὰ τῆς τὸ πῆς αὐτό ; Θὰ πάω ἀμέσως στὸ σπίτι της νὰ τῆς ἐξηγήσω...

Ἡ ἀνησυχία του αὐτή, συνδυασμένη μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες ἐπισκέψεις τῆς οἰκονόμου τῆς Καικιλίας, προκάλεσαν ὑποψίες στὸ μυαλὸ τῆς γρηᾶς οἰκονόμου.

Ὁ Τρέϊσυ ἔφυγε ἀμέσως ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ πῆγε στὸ σπίτι τῆς Καικιλίας. Ἐκεῖνη τοῦ ἔκανε στὴν ἀρχὴ τὴ θυμωμένη, μὰ συμφιλιώθηκε εὔκολα μαζύ της καὶ γευμάτισε μαζὺ μ' αὐτὴ τὴ σειρῆνα, ἡ ὁποία τὸν εἶχε θγάλει ἀπὸ τὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς.

Ὁ Ρέτζιναλντ ἐπωφελήθηκε τῆς εὐκαιρίας γιὰ νὰ τῆς συστήσῃ νὰ φέρεται στὸ ἑξῆς μὲ μεγαλείτερη περίσκεψι καὶ νὰ μὴ τὸν ἐκθέτῃ στὴν οἰκονόμο του κι' ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς τρυφερότητες, τὴν φίλησε καὶ τὴν ἄφησε.

Μά, φεύγοντας ἀπὸ τῆς Καικιλίας, ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἁγίου Δαυΐδ δὲν ἐπῆγε στὸ σπίτι του. Στὸ μυαλό του παρουσιαζόταν ἀδιάκοπα ἡ εἰκόνα τῆς "Ελλης καὶ σκεφτόταν μὲ ποιὸ τρόπο μποροῦσε νὰ τὴν ξαναιδῆ.

Θυμήθηκε τότε τὴν ἀπαίσια μέγαιρα τοῦ Γκόλντεν — Λάϊν, στὸ σπίτι τῆς ὁποίας τὸν εἶχε παρασύρει ἡ Καικιλία καὶ τράβηξε πρὸς τὴν τρώγλη της.

Ἀφοῦ βεβαιώθηκε πὼς δὲν θὰ τὸν πρόδιδε, τὴν πλήρωσε γενναιόδωρα καὶ τῆς ἀνακοίνωσε τὴν ἀπόφασί του νὰ κατακτήσῃ τὴν "Ελλη, χωρὶς ὅμως νὰ ἐκτεθῆ.

Ἡ φριχτὴ μέγαιρα τοῦ ὑποσχέθηκε τότε ὅτι θὰ κατώρθωνε τὰ πάντα, φτάνει νὰ περίμενε λίγο, καιρό, γιατί, ὅπως τοῦ εἶπε, ἡ "Ελλη ἦταν πολὺ δύστροπη.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ μέγαιρα σηκώθηκε νωρὶς καὶ εἶπε ἀπὸ μέσα της :

— Ἡ δουλειὰ τοῦ παπᾶ εἶναι καλή.. Θὰ μὲ γεμίσῃ χρυσάφι... Πρέπει νὰ φροντίσω γι' αὐτὴ ἀπὸ σήμερα κιόλας.

Καὶ ἀφοῦ ντύθηκε, βγῆκε ἔξω καὶ τράβηξε πρὸς τὴν πλατεῖα,στὴν ὁποία ὠρθωνόταν τὸ μέγαρο τοῦ Μάρκχαμ μὲ τὸ ἀπέραντο κτῆμα ποὺ τὸ περιέβαλλε.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, σὲ πολὺ ὡραῖο σπίτι κάθεται ἡ ἀμορφονιά ! μουρμούρισε.

Ἡ μέγαιρα ἄρχισε νὰ πλανιέται κατόπιν γύρω ἀπ' τὸ κτῆμα καὶ νὰ συλλογίζεται ἂν ἔπρεπε νὰ χτυπήσῃ τὴ μηρὰ τὴν πόρτα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν δεσποινίδα Μάρκχαμ ἢ νὰ περιμένῃ. Στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ περιμένῃ. Ἀποσύρθηκε τότε πρὸς τὸ ὕψωμα ὅπου ἦσαν φυτεμένα τὰ δέντρα καὶ κάθησε στὸν πάγκο ποὺ ἦταν ἐκεῖ.

Στὴν ἀρχὴ, τὰ μάτια της πλανήθηκαν στὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἦσαν χαραγμένες στὸ ἕνα ἀπ' τὰ δυὸ δέντρα. Ἀλλὰ δὲν προσπάθησε νὰ διαλευκάνῃ τὸ μυστήριό τους, γιατὶ ἀνυπομονοῦσε μὴ βλέποντας νὰ φαίνεται ἡ "Ελλη.

Ἔξαφνα ὅμως, ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ χαρᾶς :

— Αὐτὴ εἶναι !... Ἔρχεται...

Πράγματι, ἦταν ἡ "Ελλη ἡ ὁποία πήγαινε νὰ κάνῃ ἕνα μικρὸ περίπατο στὸ λόφο.

Καθὼς ζύγωνε στὴν κορυφή του,εἶδε τὴ γρηᾶ ποὺ κάθεταν στὸν πάγκο. Στὴν ἀρχὴ δὲν τὴν ἀναγνώρισε, ἀλλὰ μὲ μεγάλη της ἔκπληξι εἶδε ὅτι ἡ γρηᾶ τῆς ἔγνεφε νὰ πλησιάσῃ...

Τὴν ἔκπληξί της τὴ διαδέχθηκε τότε φρίκη, γιατὶ ἀναγνώρισε τὴ μέγαιρα.

-- Τὶ θέλεις ἐδῶ ; τὴ ρώτησε τότε ἡ "Ελλη.

— Ξεκουράζομαι... Μὰ τὶ ὡμορφη ποὺ μοῦ εἶσαι σήμερα !...

—Λέγε μου τὶ θέλεις ἐδῶ;τὴν ξαναρώτησε ἀνυπόμονα ἡ "Ελλη.

— Ἤθελα νὰ σὲ ξαναϊδῶ παιδί μου.

— Καὶ πῶς βρῆκες τὸ σπίτι μου ;

— Νόστιμο κι' αὐτό ! ἀπάντησε ἡ γρηᾶ. Μὰ ἐγὼ τὰ βρίσκω ὅλο κοπέλλα μου...

— Πές μου καθαρὰ τὶ ἦρθες νὰ κάνῃς ἐδῶ ;

— Κάθησε κοντά μου, παιδί μου καὶ ἄκουσε καλὰ ὅ,τι θὰ σοῦ πῶ.

— Σὲ ἀκούω κι' ἀπὸ δῶ,ἀπάντησε ἡ "Ελλη, ἀκουμπώντας σ' ἕνα ἀπ' τὰ δέντρα.

— Καλό μου παιδί, εἶπε ἡ γρηᾶ μέγαιρα προσπαθώντας νὰ δώσῃ εὐχάριστη ἔκφρασι στὸ ἀποχρουστικὸ πρόσωπό της, πῶς θὰ σοῦ φανῆ ἂν σοῦ πῶ πὼς ἕνας ἄνθρωπος πολὺ καθὼς πρέπει, νόστιμος καὶ καλοκαμωμένος, ἕνας ἄντρας ποὺ τὸν θαυμάζει ὅλος ὁ κόσμος, μὲ μεγάλη θέσι, τὶ ἀπάντησι θὰ μοῦ δώσῃς ἂν σοῦ πῶ πὼς ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος...

— Θὰ μοῦ φαινόταν παράδοξο ὅτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος ἤρθε στὸ σπίτι σου... τὴ διέκοψε ἡ "Ελλη.

— Ὄχι, δὲν ἦρθε στὸ σπίτι μου... Ἔμαθα ἀπὸ τὴ χαρὰ τὸ μαρτύριο τῆς καρδιᾶς του, ὅτι σ' ἀγαπᾶ. Μοῦ φαίνεται ὅτι τώρα καὶ σὺ δὲν θὰ περιφρονήσῃς τὴν ἀγάπη ἑνὸς ἀνθρώπου πού, γιὰ χάρι σου, εἶναι ἱκανὸς νὰ κάνῃ κάθε θυσία... Ξέρει μάλιστα καὶ τὴν ἱστορία σου καὶ θέλει νὰ σὲ σώσῃ...

— Ὁ κ. Γκρήνβουδ εἶναι ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἔμαθε τὸ αἴσχος μου.... Ποιὸς ξέρει, ἂν καμμιὰ μέρα, δὲν ἐπιθυμήσῃ τὴ διορθώσῃ τὸ σφάλμα του...

— Μ' αὐτὸ τὸ μυαλὸ νὰ πηγαίνῃς, παιδί μου... Ὁ ἄνθρωπος ποὺ σοῦ λέω...

— Τὸν ξέρω πολὺ καλὰ αὐτὸν τὸν ἄλλον, εἶπε πεισματικὰ ἡ "Ελλη. Εἶναι ὁ ἀνεπίληπτος ἐφημέριος τοῦ Ἁγίου Δαυΐδ...

— Καὶ δὲν χαίρεσαι ποὺ τύλιξες ἕνα τέτοιο ἄνθρωπο στὰ δύχτια σου ;..

— Λοιπόν, εἶπες ὅτι εἶναι ἱκανὸς νὰ κάνῃ πρὸς χάρι μου κάθε θυσία ;...

— Ναί.

— Τότε, ἂν θέλῃ, ἂς ἔρθῃ τὴν ἐρχομένη Δευτέρα στὸ χορὸ μεταμφιεσμένων ποὺ θὰ δοθῆ στὸ θέατρο τοῦ Ντούρυ. Θὰ εἶμαι ἐκεῖ μὲ ἀμφίεσι Κιρκασίας... Ἂς μεταμφιεστῆ κι' αὐτὸς σὲ ἀσκητὴ κι' ἔτσι θὰ ἀναγνωρίσῃ ἕνας τὸν ἄλλο....

— Θὰ τοῦ τὰ πῶ ὅ,τι μοῦ εἶπες καὶ εἶμαι βέβαιη πὼς θὰρθῆ.

— Λοιπόν, τὴ Δευτέρα στὶς δέκα στὸ χορό... εἶπε ἡ "Ελλη.

Καὶ ἄφησε τὴ μέγαιρα γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν κατοικία της.

Ἡ γρηᾶ ἀκολούθησε τὴν ἀντίθετη κατεύθυνσι καὶ ἦταν κατευχαριστημένη γιὰ τὴν ἐπιτυχία της.

* * *

Ἦταν τὸ βράδυ τοῦ χοροῦ τῶν μεταμφιεσμένων στὸ θέατρο τοῦ Ντούρυ.

Κατὰ τὶς δέκα ἕνας προσωπιδοφόρος μὲ στολὴ ἀσκητοῦ ἔφτασε στὸ θέατρο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΙΚΑΣ

Ἡ ζωή του, ἡ δρᾶσις του, τὰ ὄνειρα του

ΙΘ

Τί νὰ πρωτοπῆ κανεὶς γιὰ τὸν Χρῆστο τὸν Μάντικα, τὸν ἄσσο τῶν ἄσσων τοῦ ἑλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ ;

Δώδεκα χρόνια στὸ στίβο, δώδεκα χρόνια πρωταθλητὴς καὶ τροπαιοῦχος, ἔχει νὰ σᾶς μιλᾶ ὧρες ὁλόκληρες γιὰ τὸ παρελθόν του καὶ τὴν λαμπρὴ σταδιοδρομία του. Γεννήθηκε στὴ Χίο ἐδῶ καὶ τριάντα δυὸ χρόνια καὶ ἀμέσως μόλις τελείωσε τὴν πέμπτη τάξι τοῦ δημοτικοῦ σχολείου πῆγε στὸ τσαγγάρικο τοῦ πατέρα του ποὺ εἶχε καλὸ μαγαζὶ στὸ νησὶ ἀλλὰ εἶχε καὶ δεκαέξη στόματα νὰ θρέψῃ.

Ὁ Χρῆστος, τὸ τρίτο παιδὶ κατὰ σειράν, μπῆκε ἀπὸ μικρὸς στὸ τσαγγάρικο κι' ἄρχισε νὰ μαθαίνῃ τὴν τέχνη τοῦ παπουτσῆ.

Θὰ γινότανε χωρὶς ἄλλο σπουδαῖος τεχνίτης γιατὶ ἔβγαινε κλίσι, ἂν ὁ ἀθλητισμὸς δὲν ἐρχότανε νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸ κατάστημα τοῦ πατέρα του.

Ἕνα ἀπογευματάκι περνῶντας ἔξω ἀπὸ τὸ γυμναστήριο τοῦ νησιοῦ εἶδε καμμιὰ εἰκοσαριὰ παιδιὰ καὶ ἐφήβους ποὺ τρέχανε. Ἐχάζεψε στὴν ἀρχὴ τὸ θέαμα κ' ὕστερα, ἔτσι ξαφνικά, τοῦ ἦρθε ἡ ἐμπνευσις, ἡ ὄρεξι, νὰ τρέξῃ κι' αὐτός, νὰ λάβῃ μέρος στὸ γύμναμα. Καὶ ἅμ' ἔπος, ἁμ' ἔργον. Ἔβγαλε ἀμέσως τὰ παπούτσια του καὶ ὑπόλητος ἄρχισε νὰ τρέχῃ στὸ πλάϊ τῶν ἄλλων συνομηλίκων του, ποὺ ἦσαν βέβαια ἀσκημένοι καὶ προγυμναζόμενοι θαυμάσια.

— Τοὺς ἔφαγα ὅλους, λέει ὁ Μάντικας, μὲ τὴν χαρακτηριστικὴ φρασεολογία τοῦ στίβου. Ἔτρεξα καὶ μὲ ἄλλους τοὺς πέρασα κι' αὐτούς. Εἶδα ὅτι τὰ πόδια μου φεύγανε καὶ ἐνθουσιάστηκα. Μωρὲ σὰν καλὰ εἶναι, συλλογίστηκα. Καὶ ξαναπῆγα, πῆγα καὶ τρίτη φορὰ καὶ τέταρτη... ἄρχισα νὰ πηγαίνω τακτικά. Βέβαια μοῦ δίνανε καὶ κουράγιο οἱ γυμνασταὶ γιατὶ ἔβλεπαν, ὅτι κάτι ἄξιζα. Ὁ πατέρας μου χαλοῦσε τὸν κόσμο. Δὲν ἤθελε νὰ γυμνάζομαι. Ὄχι τόσο γιατὶ μ' ἔχανε ἀπ' τὸ μαγαζί, ὅσο γιατὶ φοβόταν πὼς θάσπαζα κανένα πόδι. Ποῦ νὰ τὸν ἀκούσω ὅμως ἐγώ; Μοῦ εἶχε κιόλας κολλήσει ἡ μανία γιὰ καλά.

Χρῆστος Μάντικας

* * *

Τὸν ἑπόμενο χρόνο ἔλαβε μέρος στους Παγχιακοὺς ἀγῶνες καὶ ἦρθε πρῶτος στὸν δρόμο 110 μέτρων μετ' ἐμποδίων. Τὸν ἔστειλαν ἔπειτα στὴν Ἀθήνα, ἔλαβε μέρος στοὺς Πανελληνίους ἀγῶνες, ἐνίκησε τοὺς περίφημους ἀθλητὰς Νιάτα καὶ Μπεναρδῆ καὶ ἦρθε δεύτερος ἔπειτα ἀπὸ τὸν θρυλικὸ Μοιρόπουλο. Τὸν ἄλλο χρόνο ξαναβρέθηκε στὴν πρωτεύουσα καὶ κέρδισε δεύτερος καὶ πάλι τὴν νίκη. Τὸν μεθεπόμενο ὅμως χρόνο ὄχι μόνο ἦρθε πρῶτος, ἀλλὰ κατέρριψε καὶ τὸ πανελλήνιον ρεκόρ. Ἀνακηρύχθηκε πρωταθλητὴς τῆς Ἑλλάδος στοὺς δρόμους μετ' ἐμποδίων κι' ἀπὸ τότε δὲν ἔχασε πειὰ τὸν τίτλο τοῦ πρώτου ἐμποδιστοῦ μας.

Δρομεὺς ταχύτητος μεγάλης κλάσεως, καὶ ἐμποδιστὴς ἀφθάστος, ἐδημιούργησε εὐρωπαϊκῆς φήμης ρεκὸρ στοὺς δρόμους 400 μέτρων μετ' ἐμποδίων, 200 μ. μετ' ἐμποδίων, 110 μ. μετ' ἐμποδίων, 60 μ. μετ' ἐμποδίων, 400 μ., 300 μ. χωρὶς ἐμποδια καὶ οὔτω καθ' ἑξῆς:

Ἡ μεγαλείτερες ὅμως νίκες του εἶναι ἐκεῖνες ποὺ ἐπέτυχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Βερολίνου. Στοὺς πρώτους ἀτύχησε μὲν γιατὶ ἔπεσε κάτω καὶ ἔτσι δὲν κατώρθωσε νὰ μπῆ στοὺς τελικοὺς καὶ νὰ θριαμβεύσῃ, ὅπως περίμεναν ὅλοι οἱ γνωρίζοντες τὴν δυναμικότητά του καὶ τὴν δυναμικότητα τῶν συναδέλφων του. Δέκα ἡμέρες ἀργότερα ὅμως, στὸ Στάδιο τοῦ Σικάγου, ὅπου εἶχαν συγκεντρωθῆ καὶ πάλι, σ' ἕνα φιλικὸ ἀγῶνα, ὅλοι οἱ Ὀλυμπιονίκες, κατώρθωσε νὰ ἔλθῃ τρίτος, συναγωνιζόμενος μὲ τοὺς ἴδιους ἀκριβῶς ἀντιπάλους καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ χρόνο 13'' καὶ 3)10 τοῦ δευτερολέπτου ἐνῶ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες ὁ ἀναδειχθεὶς πρῶτος νικητὴς εἶχεν ἐπιτύχει χρόνο 14'' καὶ 4)10. Φαντάζεσθε λοιπὸν τί ἀποτέλεσμα θὰ ἔδινε ὁ δικός μας στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἂν δὲν εἶχε τὸ ἀτύχημα ἐκεῖνο.

Στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Βερολίνου εἶχε νὰ παλαίσῃ μὲ τοὺς σπουδαιοτέρους ἐμποδιστὰς ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ πρὸ πάντων μὲ καμμιὰ δεκαριὰ Ἀμερικανοὺς ποὺ στὸ ἀγώνισμα αὐτὸ θεωροῦνται φαβορὶ ἀσυναγώνιστα. Καὶ ὅμως ὄχι μόνον κατώρθωσε νὰ ὑπερφαλαγγίσῃ πολλοὺς ἀλλὰ καὶ μπῆκε στὸν τελικὸν ἀγῶνα, μόνος αὐτός, μεταξὺ εἴκοσι Εὐρωπαίων ἄσσων. Ἔτσι στὸν τελικό, τὸν ὁριστικὸ ἀγῶνα ὁ μόνος ποὺ ἀντιπροσώπευε τὴν γηραιὰ Εὐρώπη ἢ μᾶλλον καὶ τὶς τέσσερες ἄλλες ἠπείρους πλὴν τῆς Ἀμερικῆς ἦταν ὁ Χιώτης ἀθλητής. Πέντε Ἀμερικανοὶ καὶ ὁ Μάντικας ! Τί δόξα γιὰ τὴν Χίο καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα !

Ἡ τιμὴ αὐτὴ τὸν εἶχε συγκινήσει βαθύτατα. Αὐτὸς ποὺ θεωρεῖται ὁ πιὸ ψύχραιμος ἀθλητὴς τῶν Βαλκανίων εἶχεν ἀρχίσει νὰ τρέμῃ ὁλόκληρος. Ἔβλεπε τοὺς Ἕλληνας ποὺ ἔκλαιαν σὰν παιδιά, στὴν σκέψι ὅτι σὲ λίγο θὰ ὑψωνόταν γιὰ πρώτη φορὰ σὲ Ὀλυμπιακὸ στάδιο — ὕστερα ἀπὸ τὴ νίκη τοῦ Λούη — ἡ ἑλληνικὴ σημαία καὶ θὰ ἀνεκρούετο ὁ ἐθνικός μας ὕμνος. Ἔνοιωθε ὅτι τὴν τιμὴ αὐτὴ τὴν προσέφερε στὴ χώρα του αὐτὸς ὁ ἴδιος, κ' εἶχε παραλύσει ἀπὸ τὴν συγκίνησι καὶ τὸ χτυποκάρδι.

Πολλοὶ πιστεύουν κι' ὄχι ἄδικα βέβαια ὅτι ἂν δὲν τὸν κρατοῦσε ἡ συγκίνησι αὐτὴ θὰ ἐρχότανε ἀσφαλῶς ἢ τρίτος ἢ τέταρτος.

Ἦρθε ἕκτος. Στὴν φοβερὴ ὅμως ἐκείνη κούρσα ὁ ἀγὼν εἶχε διεξαχθῆ κυριολεκτικὰ στῆθος πρὸς στῆθος. Καὶ οἱ ἑξ διάσημοι ἐμποδιστὰ τερμάτισαν μαζύ. Οἱ τρεῖς τελευταῖοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Μάντικας τερμάτισαν σὲ 53'' καὶ 5)10 τοῦ δευτερολέπτου. Ἡ θέσις ποὺ κατέλαβαν στὴ σειρὰ ἐπιτυχίας, ἔκριθη ἀπὸ «ἕνα στῆθος» ὅπως λένε στὴν ἀθλητικὴ γλῶσσα, ἀπὸ δυο - τρεῖς δηλαδὴ πόντους.

Ἄλλως τε ὁ πρῶτος νικητὴς δὲν εἶχε διαφορὰ ἀπὸ τὸν Μάντικα παρὰ ἑπτὰ δέκατα τοῦ δευτερολέπτου. Ὑπολογίσετε, ἂν μπορῆτε, μόνοι σας, χωρὶς χρονόμετρο, τὸ χρονικὸ αὐτὸ διάστημα καὶ θὰ δῆτε πόσο ἀπιστευτα ἐλάχιστο εἶναι.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ Μάντικας ἀνεκηρύχθη κατὰ τὰ ἔθιμα, ὀλυμπιονίκης καὶ ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ ἐπεστέγασε θαυμάσια μιὰ θριαμβευτικὴ ἀθλητικὴ σταδιοδρομία δώδεκα ἐτῶν, ὅπως εἶναι αὐτὴ τοῦ δαιμονίου Χιώτη ἀθλητοῦ. Δὲν εἶναι ὅμως μόνο αὐτὴ ἡ συμβουλὴ τοῦ Μάντικα στὸν ἑλληνικὸ ἀθλητισμό. Γιατὶ δὲν ὑπῆρξε διεθνὴς ἀγὼν στὸν ὁποῖον νὰ μὴ δώσῃ εἴκοσι τοὐλάχιστο βαθμούς, στὴν ὁμάδα μας. Μᾶς ἔδγαλε πάντα καὶ παντοῦ ἀστροπροσώπους. Μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες νίκες του ἔγινε ὄχι μόνο τὸ εἴδωλο τοῦ φιλάθλου κόσμου, ἀλλὰ καὶ τὸ σύμβολο, τὸ ὁποῖο γαλβάνισε καὶ ἐτράβηξε πρὸς τὸν ἀθλητισμὸ καὶ τὸν στίβο, χιλιάδες νέων καὶ ἐφήβων.

* * *

Ὁ συμπαθὴς ὀλυμπιονίκης εἶναι παντρεμένος ἀπὸ τετραετίας, ἔχει καὶ ἕναν γιὸ χαριτωμένο ποὺ τὸν λατρεύει. Τὶς περισσότερες ὧρες τῆς ἡμέρας του τὶς περνᾶ στὸ σπιτάκι του, μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 69)

Ε΄

Συνεχίζουμε καὶ σήμερα τὴν ἔρευνά μας γιὰ τὸν καλλίτερον «ἀστέρα». Συγχρόνως καταφθάνουν βροχηδὸν καὶ ἡ ἀπαντήσεις τῶν ἀναγνωστῶν μας, ἡ ὁποῖες θὰ δημοσιευθοῦν στὸ τέλος, ἀφοῦ μιλήσουν οἱ ἐξέχοντες Ἕλληνες.

Ἰδοὺ ἡ σημερινὲς ἀπαντήσεις κατὰ σειράν:

Ο κ. ΔΕΠΟΛΛΑΣ

Ἰδοὺ τώρα κ' ἡ γνώμη ἑνὸς καλλιτέχνου τοῦ μελοδράματος, τοῦ τενόρου κ. Δεπόλλα.

— Μ' ἀρέσει πολὺ ὁ κινηματογράφος, μᾶς λέγει. Τὸν θεωρῶ ὡς μιὰ τέχνη ποὺ συμπληρώνει τὸ θέατρο. Μὰ ἔχω μόνο μιὰ ἀδυναμία: Μ' ἀρέσει πολὺ ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ. Τὴν θεωρῶ μεγάλη καλλιτέχνιδα.

Ο κ. ΑΡΗΣ ΜΑΡΚΟΥ.

Καὶ τώρα — χάριν ποικιλίας, διάβολε! — ἂς δοῦμε ποιὰ εἶναι ἡ γνώμη ἑνὸς πρωταθλητοῦ. Ὁ κ. Ἄρης Μάρκου, ὁ πρωταθλητὴς τῆς πάλης καὶ Βαλκανιονίκης εἶναι. μανιώδης φίλος τοῦ κινηματογράφου. Ὅλα τὰ λεφτά του... τοῦ τὰ τρώει — ὅπως λέει — ἡ Ντανιὲλ Νταριέ, ἡ Σιμὸν - Σιμὸν καὶ ἡ Τζίντζερ Ρότζερς! Τ' ἀρέσει ἀκόμη ἡ Κάθριν Χέπμπουρν καὶ ἡ Φλῶριν Μάκ Κίνεύ.

— Μ' ἀρέσει ὅμως πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλες ἡ Σιμὸν - Σιμόν, μᾶς ὁμολογεῖ. Ὅσο γιὰ τὴν Ντανιὲλ Νταριέ, αὐτὴ πειὰ εἶναι ἡ ἀπόλαυσί μου. Ἔχω ἰδῆ ὅλα τὰ ἔργά της. Καὶ μπορῶ νὰ πάω στὸν κινηματογράφο τὶς πιὸ μακρυνῆς συνοικίας φθάνει νὰ τὴν ἰδῶ καὶ ν' ἀκούσω τὴν φωνή της. Εἶμαι ἐρωτευμένος μὲ τὴν Σιμὸν-Σιμὸν μὰ συμπαθῶ πολὺ καὶ τὴν Ντανιὲλ Νταριέ. Γι' αὐτὸ τὶς ψηφίζω καὶ τὶς δυό τους. Χαλάλι τους!...

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ «ΑΘΗΝΑ·Ι'ΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ» κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος εἶναι πνιγμένος στοὺς λογαριασμούς του. Ὡστόσο ἡ ἐρώτησί μας τοῦ κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ χαμογελάει.

— Ἂν ἀγαπῶ τὸν κινηματογράφο; μᾶς λέει. Τὸν ἀγαπῶ φυσικά, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος. Ἄλλως τε δὲν εἶναι μόνο μιὰ διασκέδασις, εἶναι καὶ μιὰ εὐχάριστος διδασκαλία. Μαθαίνει κανεὶς ἕνα σωρὸ πράγματα καὶ θλέπει χῶρες καὶ πολιτεῖες ποὺ μόνο στὰ βιβλία καὶ μὲ τὴν φαντασία του μπορεῖ νὰ ζήση.

— Ἔχετε προτιμήσεις; Σᾶς ἀρέσει ὡρισμένο εἶδος ἔργων; Τί προτιμᾶτε; Τὸ δρᾶμα; Τὴν ὀπερέττα; Τὸ ἱστορικὸ ἢ τὸ περιπετειῶδες φίλμ;

— Τὰ πάντα, ἂν εἶναι καλά. Μὰ ἔχω μίαν ἰδιαίτερα προτίμησι στὰ δραματικὰ ἔργα. Τὰ θεωρῶ περισσότερο ἀνθρώπινα.

—Καὶ ἀπὸ τοὺς ἠθοποιούς, ποιοὶ εἶναι... «ἡ ἀδυναμίασας»;

— Ὁ Βίκτωρ Φρανσέν. Εἶναι ὁ μόνος καλλιτέχνης τῆς ὀθόνης, ἐ

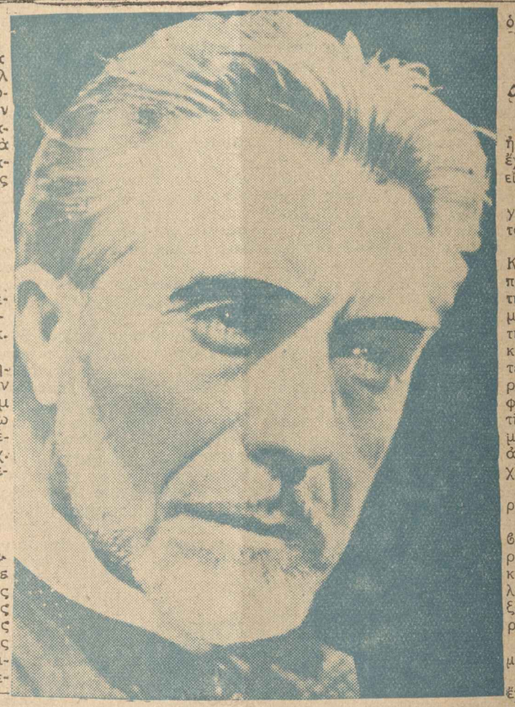

Ὁ Βίκτωρ Φρανσὲν

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„

ΠΟΙΟΝ «ΑΣΤΕΡΑ» ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ:

(Ὁμιλοῦν οἱ καλλιτέχνες μας, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ λόγιοι κτλ. Φίλοι τῆς ὀθόνης.)

τα εἶναι ἡ ἁπλότης, ἡ χάρι, ἡ ὀμορφιά, ἡ ἀφέλεια. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο μ' ἀφήνει ἀσυγκίνητο ἡ Γκρέτα Γκάρμπο καὶ ὅλοι οἱ «ἀστέρες» τοῦ «συναισθηματισμοῦ» τους. Εἶναι κοῦκλες δίχως ψυχὴ καὶ δίχως χάρι.

— Ὥστε δίδετε τὴν ψῆφο σας στὴν Ντανιὲλ Νταριέ;

— Δίχως κανένα δισταγμό.

— Καὶ στὶς μοιραῖες «γόησσες»;

— Τήν... καλημέρα μου!

Καὶ ὁ κ. Μυρὰτ γελάει μὲ τὴν καρδιά του. Φαντάζεσθε τώρα τί μοῦτρα θὰ ἔκαναν ἡ Γκρέτα Γκάρμπο, ἡ Μαίη Γουέστ, ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ κι' ὅλες ἡ «μορφάδες» τοῦ Χόλλυουντ ἂν ἄκουγαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ κ. Μυράτ. Ἀσφαλῶς θὰ ἐγκατέλειπαν τὶς πόζες των καὶ τὸ ἀκατάδεκτο ὕφος τους καὶ θὰ τὸν ξέσχιζαν μὲ τὰ νύχια τους.

Ο κ. ΡΟΖΑΝ

Ὁ δραματικὸς ἠθοποιὸς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Ροζὰν ξεκουράζεται ἐπειτα ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ πρόβα. Ἡ ἐμφάνισί μας δὲν τὸν δυσαρεστεῖ ὅμως καὶ μὲ τὴν εὐγένεια, ἡ ὁποία τὸν διακρίνει δέχεται ν' ἀπαντήση στὴν ἐρώτησί μας.

— Μ' ἀρέσει, μᾶς δηλώνει, ὁ κινηματογράφος, γιατὶ εἶναι τέχνη. Σπουδαία μάλιστα τέχνη. Ὅσο δὲ τὸ παίξιμο τῶν ἠθοποιῶν, ὅπως συμβαίνει στὰ γερμανικὰ ἔργα ὁποῖος μὲ συνεκίνησε.

— Αὐτὸν λοιπὸν ψηφίζεις.

— Μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

Ο κ. Μ. ΜΥΡΑΤ

Ὁ πρόεδρος τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν κ. Μῆτσος Μυρὰτ ἔχει σήμερα πολὺ κέφι καὶ εἶναι ὁμιλητικώτατος.

— Σᾶς ἀρέσει ὁ κινηματογράφος κ. Μυράτ; τὸν ρωτοῦμε.

— Εἶναι ἡ ἀδυναμία μου. Καὶ ξέρετε γιατί; Γιατὶ ἀποτείνεται καὶ ἱκανοποιεῖ τὴν πιὸ εὐγενικὴ ἀδυναμία μας, τὴν πιὸ ἀπαραίτητη τὴν ὅρασι. Σ' αὐτὸν θλέπουμε κανεὶς ὥμορφα τοπία, γοητευτικὲς γυναῖκες, ὅπ. ἀραῖο ἔχει νὰ μᾶς ἐπιδείξη ἡ φύσις. Ὅλες τὶς ὀμορφιὲς τῆς ζωῆς. Κάθε καλὸ ἔργο μ' ἀρέσει νὰ τὸ θλέπω. Μ' ἀρέσουν ὅμως καὶ τὰ... σαχλὰ ἔργα.

— Τὰ σαχλὰ ἔργα; ἀπορροῦμε.

— Βεβαίως, γιατὶ μὲ ὅπ. βοηθοῦν νὰ πάρω ἕναν εὐφοριστο ὕπνο μετὰ... μουσικῆς... Γενικὰ μ' ἀρέσει πολὺ ὁ κινηματογράφος, δὲν ξεχωρίζω ὅμως τοὺς «ἀστέρες» του.

— Ὥστε δὲν ἔχετε καμμιὰ ἰδιαίτερη συμπάθεια;

— Γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής ἔχω μίαν καὶ μόνην τὴν ὁποία θρίσκω πολὺ χαριτωμένη καὶ γοητευτική. Εἶναι μιὰ μικροῦλα Παριζιάνα, σκιδαλο ὥμορφιᾶς καὶ χάρις. Ἡ Ντανιὲλ Νταριέ.

— Ἡ ἄλλες «γόησσες» σᾶς ἀφήνουν ἀσυγκίνητο;

— Τί νὰ σᾶς πῶ, δὲν ἔχω τίποτε τὸ «μοιραῖον». Μ' ἀρέσουν ἡ πόζες καὶ ἡ ἐπιδείξεις καὶ ἡ ἁπλότης. Ἐκεῖνο ποὺ μὲ ἐλκύει εἶναι ἡ ὀμορφιά, ἡ ἀφέλεια, ἡ χάρις αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο μ' ἀφήνει ἀσυγκίνητο ἡ Γκρέτα Γκάρμπο καὶ ὅλοι οἱ «ἀστέρες» τοῦ «συναισθηματισμοῦ» τους. Εἶναι κοῦκλες δίχως ψυχὴ καὶ δίχως χάρι.

— Ὥστε δίδετε τὴν ψῆφο σας στὴν Ντανιὲλ Νταριέ;

— Δίχως κανένα δισταγμό.

— Καὶ στὶς μοιραῖες «γόησσες»;

— Τήν... καλημέρα μου!

Καὶ ὁ κ. Μυρὰτ γελάει μὲ τὴν καρδιά του. Φαντάζεσθε τώρα τί μοῦτρα θὰ ἔκαναν ἡ Γκρέτα Γκάρμπο, ἡ Μαίη Γουέστ, ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ κι' ὅλες ἡ «μορφάδες» τοῦ Χόλλυουντ ἂν ἄκουγαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ κ. Μυράτ. Ἀσφαλῶς θὰ ἐγκατέλειπαν τὶς πόζες των καὶ τὸ ἀκατάδεκτο ὕφος τους καὶ θὰ τὸν ξέσχιζαν μὲ τὰ νύχια τους.

Ο κ. ΡΟΖΑΝ

Ὁ δραματικὸς ἠθοποιὸς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Ροζὰν ξεκουράζεται ἐπειτα ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ πρόβα. Ἡ ἐμφάνισί μας δὲν τὸν δυσαρεστεῖ ὅμως καὶ μὲ τὴν εὐγένεια, ἡ ὁποία τὸν διακρίνει δέχεται ν' ἀπαντήση στὴν ἐρώτησί μας.

— Μ' ἀρέσει, μᾶς δηλώνει, ὁ κινηματογράφος, γιατὶ εἶναι τέχνη. Σπουδαία μάλιστα τέχνη. Ὅσο δὲ τὸ παίξιμο τῶν ἠθοποιῶν, ὅπως συμβαίνει στὰ γερμανικὰ ἔργα

Τὴν ἔρευνά μας γιὰ τὸν καλλίτερον ἀστέρα, αὐχῆς ἔργον θὰ ἦταν ἂν τὴν παρακολουθοῦσαν μὲ προσοχὴ καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις διευθυνταὶ κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων. Θὰ πληροφορηθοῦν ἀπὸ αὐτὴν πολλά, πολλὰ θὰ μάθουν καὶ πολλὰ θὰ διδαχθοῦν.

εἶναι συνθετικὸ καὶ ἄρτιο, ὅταν ἀπὸ τὸν πρωταγωνιστὴ ὡς τὸν κομπάρσο προσέχουν καὶ παίζουν ὅλοι ἁρμονικά τότε εἶμε μιὰ ἀληθινὴ δημιουργία. Ἄλλωστε δὲν ἔχει τίποτε τὸ περιττό. Μὲ τὶς ἐπανειλημμένες δοκιμὲς μαλιστα διορθώνει τὰ ἐλαττώματα τῶν ἠθοποιῶν. Ἔχω ἰδῆ πολλοὺς καλλιτέχνας τοῦ θεάτρου. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτούς, δυσκολοι μάλιστα, ἔχουν τὰ μικρὰ ἐλαττώματά τους, τὰ χαρακτηριστικά των γνωρίσματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ προσδίδονται στὸ μάτι τοῦ θεατοῦ. Τὸν κουράζουν ἡ τὸν δυσαρεστοῦν. Ὁ κινηματογράφος μὲ τὴν βοήθεια τοῦ σκηνοθέτη, τοῦ ὀπερατέρ, τοῦ διευθυντοῦ τῆς φωνοληψίας, ξέρει νὰ κόβη αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα. Ἔτσι παρουσιάζεται ἕνα εὐχάριστο σύνολο. Τὰ ἔργα τοῦ κινηματογράφου καὶ πρὸ πάντων τοῦ γερμανικοῦ, ἔχουν μίαν ὁμοιογένεια. Δὲν εἶναι μόνον θέατρο. Στὸν κινηματογράφο, τὸ πολύτιμο εἶναι μηχανικὸ καὶ γιὰ νὰ εἶναι τέλειο καὶ νὰ ἀρέση πρέπει νὰ εἶναι πλῆρες.

— Ἀπὸ τοὺς «ἀστέρες» του ποιοὺς προτιμᾶτε;

— Δίχως κανένα δισταγμὸ τὸν Πὼλ Μιοῦνι καὶ τὸν Κόρτνερ.

— Καὶ ἀπὸ τὶς γυναῖκες;

— Αὐτὲς εἶναι ὅλες χαριτωμένες. Μὰ ἡ Ἀναμπέλλα μοῦ ἔκανε ἰδιαίτερη ἐντύπωσι. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν ψηφίζω.

Ο κ. ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ

Ὁ ἐκλεκτὸς καὶ διακεκριμένος ἠθοποιὸς μας κ. Χρυσομάλλης... τρελλαίνεται γιὰ τὸν κινηματογράφο.

— Ἡ Ἕβδομη τέχνη, μᾶς λέγει, εἶναι ἡ ζωή μου. Μοῦ ἔχει πάρει τὴν ψυχή. Ὁ κινηματογράφος διδάσκει καλὸ θέατρο. Μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ τὸν παρακολουθήσω καλὰ γιατὶ ἔχω γαλλικὰ καὶ ἰταλικά. Εἶναι τὸ πιὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῆς ἐποχῆς μας, ἐποχῆς νευρικότητος στὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι δὲν μπορον νὰ χάσουν πολλὲς ὧρες. Ἄλλως τε σ' ἕνα ἰταλικὸ βιβλίο «Ἡ κρίσις τοῦ θεάτρου», αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξετάζεται. Ὅπως ξέρετε, στὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ πάη κανεὶς στὸ θέατρο πρέπει νὰ κάνη τουαλέττα. Νὰ καλλωπισθῆ, νὰ φορέση τὸ σμόκιν του καὶ νὰ πάρη τὸ ἀναλογον ὕφος! Στὸν κινηματογράφο ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο. Τρυπώνεις στὸ σκοτάδι του ὅπως εἶσαι: μὲ γαλότσες, μὲ ὀμπρέλλα, μὲ τὰ ροῦχα τῆς δουλειᾶς, ἀξύριστος, μὲ γαντοφύλακα, μὲ ψώνια, ὁποιαδήποτε ὥρα. Κανεὶς δὲν σὲ παρεξηγεῖ. Δὲν σοῦ χρειάζεται καμμιὰ προετοιμασία. Κι' αὐτὸ συνέτεινε νὰ τὸν ἀγαποήσουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας ἀπὸ τοὺς βιοπαλαιστάς μέχρι τοὺς ἀριστοκράτας.

— Ποιὰ ἔργα σᾶς ἀρέσουν, κ. Χρυσομάλλη;

— Ὅλες ἡ ταινίες τῆς «Οὔφα». Αὐτὲς κρατοῦν πάντα τὴν συμπάθειά μου. Μ' ἀρέσουν ὅμως καὶ τὰ ἔργα τῆς γαλλικῆς παραγωγῆς. Μὰ δυὸ εἴδη... ἀνθρώπων δὲν χωνεύω. Τοὺς σεναρίστας καὶ τοὺς μεταφραστὰς των. Καὶ οἱ δυὸ εἶναι ἀπρόσεκτοι καὶ σοῦ χαλᾶν τὸ κέφι σου. Ἄλλα λόγια βάζει στὸ στόμα τῶν καλλιτεχνῶν ὁ συγγραφεὺς κι' ἄλλα διαβάζει ὁ κόσμος στὴν ὀθόνη. Πολλὲς φορὲς μάλιστα ἔχεις τὴν ἐντύπωσι ὅτι εἶδες ἕνα ἔργο καὶ διάβασες ἕνα ἄλλο.

— Καὶ ἀπὸ τοὺς «ἀστέρας» τῆς ὀθόνης ποιοὶ εἶναι ἡ ἀδυναμία σας;

— Ἡ Μάρθα Ἔγκερθ. Αὐτὸ τὸ «ἀστρόδνι». Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ἐπληροφορήθη ὅτι... θάφει τὰ μαλιά της κι' ὅτι δὲν εἶναι καὶ στὴν πραγματικότητα ξανθή! Ἐπίσης μ' ἀρέσει ἡ Τζόαν Κράουφορντ. Καὶ φυσικὰ αὐτὲς ψηφίζω.

Η κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΛΑΛΑΟΥΝΗ

Τὴν βρίσκομαι στὸ Ἰδιαίτερο γραφεῖο της, στὴν «Βραδυνή». Μόλις ἀκούη τὴν ἐρώτησί μας παρατάει τὸ γράψιμο καὶ μᾶς δηλώνει μ' ἐνθουσιασμό:

— Εἶμαι εὐχαριστημένη ποὺ ἐπὶ τέλους μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ τὰ ψάλω λίγο αὐτοῦ... τοῦ κ. κινηματογράφου. Ὁ «ὁμιλῶν» εἶναι μιὰ νόθος τέχνη. Σ' ὅλο τὸ διάστημα ποὺ ἔχει ἐφαρμοσθῆ ἐπῆγα μόνο δυόμισυ φορές! Εἶμαι λάτρης τοῦ «θωθοῦ» κινηματογράφου. Ὁ ὁμιλῶν, ὁ ἄδων καὶ ὁ θορυβῶν εἶναι κάτι τὸ ἀνατριχιαστικὸ καὶ τὸ ἀπαίσιο. Δὲν εἶναι τέχνη εἶναι ἐξευτελισμὸς τῶν πάντων: τοῦ συγγραφέως, τῶν ἠθοποιῶν, τῶν μουσικῶν καὶ τῶν ἀκροατῶν τους. Ἀπὸ τὸν «ὁμιλοῦντα», προτιμῶ χίλιες φορὲς τὶς δημιουργίες τοῦ Ντίσνεϋ, τὰ ἀξιοθαύμαστα σκίτσα του, ὅπως τὸ περίφημο ἔργο του «Ἡ Χιονάτη καὶ οἱ Ἑπτὰ Νάνοι». Αὐτὸ εἶναι περισσότερο κινηματογράφος; Ἐξευτέλισε καὶ αὐτὸν τὸν μεγάλο σκηνοθέτη ποὺ λατρεύω, τὸν Ράϊνχαρτ μὲ τὸ «Ὄνειρο Θερινῆς Νυκτός». Σ' αὐτὸ τὸ ἔργο ἔφυγα ἀπὸ τὴν μέση τῆς παραστάσεως, γιατὶ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ ἀνεχθῶ. Θ' ἀρρώσταινα. Ἐξευτέλισαν τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς, τοὺς μουσουργούς, τὰ πάντα. Ἡ τετραλογία τοῦ Βάγνερ ἦταν μιὰ καταστροφή. Ἕνας βανδαλισμός. Τὸ ἴδιο συμβαίνει σ' ὅλα τὰ μουσικὰ ἔργα. Λεηλατοῦν ἀκόμη μιὰ σονάτα, μιὰ ρομάντσα, ἕνα ἁπλὸ τραγουδάκι ποὺ ἔχει κι' αὐτὸ τὴν ὠμορφιά του καὶ τὸν ρυθμό του. Ὁ κινηματογράφος δὲν κάνει γιὰ ὀπερες, γιὰ ὀπερέττες καὶ γενικὰ γιὰ θέατρο. Δὲν κάνει τέχνη. Τὰ πάντα ὑφίστανται τὴν πίεσι τοῦ σκηνοθέτη καὶ τοῦ ὀπερατέρ. Στὴν Βιέννη μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ μιλήσω μὲ πολλοὺς μεγάλους ἠθοποιοὺς τῆς ὀθόνης. Ὅλοι εἶχαν μιὰ ἐπιθυμία: νὰ παίξουν μόνο στὸ θέατρο. Ἐγνώρισα ἐπίσης τὴν Ζάρα Λέαντερ, καὶ ἐπειδὴ μοῦ ἄρεσε παραπολὺ, δὲν πῆγα νὰ τὴν ἰδῶ στὸν κινηματογράφο γιὰ νὰ μὴν ἀπογοητευθῶ. Ἐκεῖνο ποὺ παρατηρεῖται ὅμως ἐδῶ, δὲν παρατηρεῖται σὲ κανένα ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου. Νὰ μένουν ἄδεια τὰ θέατρά μας καὶ ὁ κόσμος νὰ πλημμυρίζη τὶς αἴθουσες τῶν κινηματογράφων. Κι' ὅμως τὸ θεατρό μας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς γενέσεώς του μέχρι σήμερον ἀκολουθεῖ μιὰ ὁμοιογενῆ μορφή.

— Ἀγαπᾶτε τοὐλάχιστον τοὺς καλλιτέχνας του; ρωτᾶμε.

— Πολλοὺς, ὅπως τὸν Βέγκενερ καὶ τὸν Τσάρλυ Τσάπλιν. Τὸν τελευταῖο τὸν γνώρισα στὴν Βιέννη. Ἦταν πάντα ἡ ἀδυναμία μου. Ἔχω δῆ ἀπὸ δεκαπέντε φορὲς τὶς κωμωδίες του. Στὴ Βιέννη τοὺ ἔκαναν ἐκπληκτικὴ ὑποδοχή. Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ κοσμάτισαν τὰ ροῦχα καὶ τὸν ξεμάλλιασαν. Τὴν ἄλλη μέρα ὅλοι οἱ κινηματογράφοι ἀνέφεραν ὅτι θὰ ἔπαιζαν ἕνα «Παρλάν» ἔργο τοῦ Σαρλῶ. Ἔτρεξε φυσικὰ ὅλος ὁ κόσμος κι' ἔργο τοῦ Σαρλῶ. Ἤτρεξε φυσικὰ ὅλος ὁ κόσμος κι' ἔγω γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουμε. Ἦταν τὸ φίλμ τῆς ὑποδοχῆς του. Ὁ «Βασιλεὺς τοῦ Γέλωτος» εἶχεν ἐμφανισθῆ στὸ παράθυρο τοῦ διαμερίσματος τοῦ ξενοδοχείου στὸ ὁποῖο ἔμενε, εἶχε ὑποκλιθῆ καὶ εἶχε χαιρετήσει τὸν κόσμο μ' ἕνα «καλημέρα σας» καὶ τὸ ἐπανέλαβε τρεῖς φορές. Αὐτὸ ἦταν τὸ «παλιὸ» ἔργο του, τὸ ὁποῖον παρηκολούθησα...

— Ὥστε δὲν ψηφίζετε κανέναν;

— Μόνον τὸν Τσάρλυ Τσάπλιν. Ὅσο γιὰ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, σᾶς ὁμολογῶ ὅτι ἐγὼ καί... οἱ Ἐσκιμῶοι εἴμαστε οἱ μόνοι ποὺ δὲν τὴν εἴδαμε.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Νέαι ἐνδιαφέρουσαι ἀπαντήσεις.

Ὁ Πὼλ Μιοῦνι

ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΜΑΣ

Τὸ μεγάλο μας δημοψήφισμα πρὸς ἀναδειξιν τοῦ καλυτέρου, τοῦ ὡραιοτέρου τοῦ γοητευτικωτέρου τῶν «Ἀστέρων» τοῦ Κινηματογράφου, τὸ ὁποῖον ἄρχισε πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων θὰ λάβη πάσαν δυνατὴν εὐρύτητα.

Συνεπῶς ἐκτὸς τῶν γνωστῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, λογίων, δημοσιογράφων, στρατιωτικῶν κλπ. κλπ. δύνανται νὰ λάβουν μέρος σ' αὐτὸ καὶ ὅλοι οἱ ἀναγνῶσται μας, ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ. Δεχόμεθα συνεπῶς ἀπαντήσεις σχετικῶς —συντόμους πάντοτε καὶ σαφεῖς— καὶ ἐσον τὸ δυνατὸν πλέον ἐγκαίρως.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μεγάλου μας Δημοψηφίσματος θὰ ἀποσταλοῦν κατόπιν στὸ Χόλλυουντ.

ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ — ΤΟΥ Ι. ΖΑΓΚΑ'Ι'

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ

(Οἱ ἄνδρες.. ἀνδρείκελλα, παληάτσοι στὰ χέρια τῶν γυναικῶν καὶ τίποτα περισσότερο.

ΕΚΕΙΝΟ τὸ πρωΐ ὁ Γιόχαν Ράτσκυ ἦταν ἐξαιρετικὰ δύσθυμος καὶ νευρικός. Δὲν ἤξερε ποῦ ν' ἀποδώσει τὴν νευρικότητά του, δὲν εὕρισκε κανένα λόγο ποὺ νὰ τὴν δικαιολογῆ. Οἰκονομικὲς στενοχώριες δὲν τὸν ἀπασχολοῦσαν, δὲν εἶχε οἰκογενειακοὺς περισπασμοὺς. Ὅσο γιὰ τὸν ἔρωτα, ὁ Γιόχαν θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του εὐτυχισμένο, γιατὶ τὸν ἀγαποῦσε ἡ Ἔσμα.

Ὡστόσο ἡ θύμησή της τοῦ αὔξησε τὴν νευρικότητα. Μὰ γιατί; Μήπως δὲν εἶχε ὀνειρευτῆ, μήπως δὲν εἶχε ἐπιδιώξει ὁ ἴδιος νὰ τὴν κατακτήσῃ; Μήπως δὲν τὴν ἀγαποῦσε μὲ τόσο πάθος, ὥστε νὰ παρατεμελῆ τὶς οἰκογενειακές του ὑποχρεώσεις, μήπως καὶ ἡ Ἔσμα δὲν ἀνταποκρινόταν στὸ αἴσθημά του;

Χίλιες—δυὸ ἀλληλοσυγκρουόμενες σκέψεις βασάνιζαν τὸν νοῦ του. Ἕνας κόμπος εἶχε σφηνωθῆ στὸ λαιμό του. Νόμιζε ὅτι θὰ πνιγόταν. Ἔνοιωσε τὴν ἀνάγκη νὰ βγῆ ἔξω, στὸν καθαρὸ ἀέρα, νὰ φύγῃ μακρυὰ ἀπ' τὸν θόρυβο καὶ τὴν κίνησι, γιὰ νὰ συγκεντρωθῆ στὸν ἑαυτό του καὶ νὰ σκεφτῆ. Σηκώθηκε, πήδησε στὸ αὐτοκίνητό του καὶ βγῆκε ἔξω ἀπ' τὴν πόλι. Ἐκεῖ ἔδιωξε τὸ σωφὲρ μὲ τὸ αὐτοκίνητο καὶ τραβήχτηκε σὲ μιὰ γωνιά. Ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του στὸ ἕνα του χέρι καὶ βυθίστηκε σὲ συλλογισμούς.

— Ἂς βάλουμε τὰ πράγματα στὴ θέσι τους, ἂς τακτοποιήσουμε τὰ ζητήματα, γιατὶ ἔχω πελαγώσει, μουρμούρισε.

Μὰ παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες ποὺ κατάβαλε, δὲν κατώρθωσε νὰ ἠρεμήσῃ. Ἔβγαλε τὸ ρολόϊ του καὶ κύτταξε τὴν ὥρα.

— Θέλουμε ἀκόμα δυὸ ὧρες, ψιθύρισε.

Ἦταν ἀκόμα νωρίς. Ἡ Ἔσμα θὰ ἐρχόταν ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὧρες. Στὴ θύμησί της ἀνατρίχιασε ἡδονικά. Μὰ ἐαφνικὰ σκοτείνιασε ἡ ὄψι του. Αὐτός, ὁ Γιόχαν Ράτσκυ, ἦταν φίλος τῆς Ἔσμας! Μὰ ἡ Ἔσμα ἦταν γυναῖκα τοῦ καλυτέρου του φίλου!... Ὁ Γιόχαν ἔνοιωσε μιὰ βαθειὰ ἀποστροφὴ στὸν ἑαυτό του. Πῶς εἶχε ἀφεθῆ νὰ παρασυρθῆ σ' αὐτὸν τὸν κατήφορο; Πῶς εἶχε βουτηχτῆ στὸ βοῦρκο αὐτό; Πῶς δὲν ἀντέδρασε, πῶς παρασύρθηκε στὸ βάραθρο, πῶς μπόρεσε νὰ διαπράξῃ μιὰ τόσο μεγάλη χυδαιότητα; Ὁ νοῦς του εἶχε σταματήσει. Σχεδὸν δὲν πίστευε στὸν ἑαυτό του. Βασάνιζε τὸ μυαλό του, προσπαθῶντας νὰ βρῆ ἐπιχειρήματα ποὺ νὰ δικαιολογοῦν τὴν ἐλαφρότητά του, ποὺ νὰ ἐξηγοῦν τοὐλάχιστο τὴν χυδαία πρᾶξι του!

— Εἶμαι ἕνας χαμένος, μουρμούρισε. Πρέπει ν' ἀπαλλαγῶ τὸ ταχύτερο ἀπ' τὸν ἔρωτα αὐτόν...

Ἔπρεπε ν' ἀπαλλαγῆ. Αὐτὴ ἡ σκέψις στριφογύριζε μέσα στὸ νοῦτου. Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ βλέπῃ τὰ πράγματα καθαρά. Βέβαια ἦταν ἡ μία ἐκ μέρους τοῦ νὰ ἔχῃ φιλήσει τὴν γυναῖκα τοῦ καλυτέρου φίλου του, νὰ τὸν βάλῃ τὰ αἰσχροῦ, νὰ καταχράται τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ μὲ τόσο ἐλαφρὴ συνείδησι!

Μὰ πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

Ἀνατρέχοντας στὴ φαντασία του τὸ παρελθόν, βέβαια, ἔτσι ἔμοιαζε ἐξελιχτὴ τὰ πράγματα. Ἀρκετὰ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν συνδέθηκε μὲ στενὴ φιλία μὲ τὸν ἄντρα τῆς Ἔσμας, ἕνα ἀπόβραδο ἡ τύχη τοὺς ἔφερε νὰ ταξιδεύσουν μὲ τὸ ἴδιο πλοῖο. Τότε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ μυαλό του γεννήθηκε ἡ ἐπιθυμία σκέψι. Ἡ γραμμὴ θαλασσοταξιδιῶν ἀπαιτοῦσε πολλὲς ἀπολαύσεις τὸ ταξιδιοῦ, τὸ πλοῖο ἔβαλλον, ἡ διαδρομὴ κῆς ἐπὶ δυὸ μῆνες.

Μὲ τὴν νύχτα συναναστροφὴ μὲ τὴν Ἔσμα, εἶχαν δημιουργήσει μιὰν ἀτμόσφαιρα ποὺ εὐνοοῦσε τὴν γέννησι καὶ ἀνάπτυξι ἑνὸς ἰσχυροῦ πόθου. Ὁ Γιόιαν δὲν εἶχε κανένα ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ἔσμα πρόθυμα θὰ ἔπεφτε στὴν ἀγκαλιά του. Ὡστόσο ἡ σκέψι ὅτι θὰ ἐπρόδινε τὸν φίλο του, ὅτι θὰ ἀτιμαζόταν γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ ἀπὸ μιὰ στιγμιαία ἀδυναμία του, τὸν συγκράτησε.

Ἀπὸ τότε εἶχαν περάσει δυὸ ὁλόκληρα χρόνια σὲ διάστημα τῶν ὁποίων πολλὲς φορὲς εἶχε τὴν τύχη νὰ τὴν ἑαναδῆ μόνη, χωρὶς ὡστόσο νὰ τῆς πῆ οὔτε λέξι γιὰ τὸν πόθο ποὺ φλόγιζε τὴν καρδιά του. Ἔγκαιρα μὲ μόνο εἶχε στεῖλει περίπατο καὶ ἀξιοπρέπεια καὶ ἠθικὴ ἀρχὲς καὶ ὅλα. Ὁ ἀνικανοποίητος πόθος του τὸν ἔβαλε νὰ ἀνάψει σὲ σημεῖο ποὺ νὰ μὴν βλέπῃ, νὰ μὴν σκέπτεται τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἔσμα. Ἔτσι αἰχμαλωτισμένος ἑνὸς αἰσθήματος εἶχε ριχτῆ στὴν περιπέτεια, χωρὶς νὰ σκεφτῆ, χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ οὔτε τὴν συνέπεια, οὔτε τὴν ἔκτασι τῆς τρέλλας του. Ἕνα χρόνο τώρα εἶχε περάσει ὧρες ὑπερτάτης εὐτυχίας μαζὶ μὲ τὴν Ἔσμα.

Καὶ τώρα; Τώρα δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα ποὺ θἀρχόταν ἡ Ἔσμα, γιὰ νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ. Τὸν κόσμο διευθύνει ὁ ἔρωτας καὶ θὰ τὸν διευθύνῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα! Ὁ ἔρως! Ὦ! ὁ ἔρως ποὺ γεμίζει τὴ ζωὴ μὲ εὐχάριστα, μαγευτικά, χρυσορρόδινα ὄνειρα, ποὺ σὲ κάνει νὰ ξεχνᾶς τὶς ἀναποδιὲς τῆς ζωῆς καὶ... τὰ χρόνια ποὺ ἔχεις στὴν καμπούρα σου! Ὅταν δυὸ ψυχὲς συνεννοοῦνται, ὅταν βρίσκωνται τόσο κοντὰ ἡ μιὰ στὴν ἄλλη, πρέπει νὰ παραμερίζεται κάθε ἄλλη σκέψι, καὶ νὰ ὑποχωρῆ κάθε ἄλλο αἴσθημα...

Σόπασε καὶ τέντωσε τ' αὐτιά του. Πνιχτὰ γέλια ἀκούστηκαν. Κάποιο ἐρωτικὸ ζευγάρι φαίνεται χαιρόταν τὸ θεῖο δῶρο τοῦ ἔρωτος. Ὁ Γιόχαν φαντάσθηκε νεαρὸ τὸ ζευγάρι καὶ κατσούφιασε. Μὰ νεώτερες σκέψεις ἔδιωξαν τὴ σκιὰ ποὺ εἶχε ἁπλωθῆ στὴν ὄψι του.

— Εὐτυχῶς, ψιθύρισε, ὁ ἔρως δὲν εἶνε προνόμιο τῆς νεότητος...

Κύτταξε τὸ ρολόϊ του. Ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ὑπολειπόταν ἀκόμα. Ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὸ ὡρισμένο μέρος γιὰ νὰ περιμένῃ τὴν Ἔσμα. Ἦταν γεμᾶτος συγκίνησι, σὰν νἆταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θὰ τὴν ἔσφιγγε

ἀγκε τὸ καθῆκον της, πῶς δὲν ὑπενθύμισε στὸ Γιόχαν τὸ δικό του; Μήπως ἦταν διεφθαρμένη γυναῖκα, μήπως ἦταν χαρακτήρας διεστραμμένος; Στὴν τελευταία σκέψι ἐξηγέρθη ἡ συνείδησίς του. Πῶς μπόρεσε αὐτὸς νὰ κάνῃ τέτοια σκέψι εἰς βάρος μιᾶς γυναίκας, ἡ ὁποία πρὸς χάριν του εἶχε γίνει ἐπίορκη καὶ ἄπιστη; Ἐπὶ τέλους ἡ Ἔσμα ἦταν γυναῖκα, ἦταν πλάσμα ἀδύνατο καὶ ἐπιπλέον ἀσθενικὸ καὶ φαντασιόπληκτο. Ἐπιτρεπόταν νὰ καταδικάζῃ καὶ νὰ κατακρίνῃ μιὰ γυναῖκα ποὺ ὑποχώρησε στὴν ἀδυναμία καὶ στὸ αἴσθημά της; Μήπως δὲν ἀνεμόνταν ψυχρὰ στοὺς ἄλλους θαυμαστάς της; Ποῦ εὗρε λοιπὸν τὴν διαφθορά; Μὰ ὁ ἄντρας της; Πῶς παραμελοῦσε τὴν τρυφερὴ αὐτὴ γυναῖκα, μὲ τὰ τόσο τρυφερὰ αἰσθήματα; Πῶς τῆς ἄφηνε τόση ἐλευθερία, πῶς δὲ τὴν φρόντιζε καθόλου; Ἀλλὰ μήπως κι' ὁ ἴδιος δὲν παραμελοῦσε τὴν γυναῖκα του; Στὴ σκέψι αὐτὴ ἔνοιωσε ἀπέραντη ντροπὴ καὶ ἀγανάκτησι ἐναντίων τοῦ ἑαυτοῦ του.

—Πρέπει, ψιθύρισε καὶ πάλι. Κι' ὅμως δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρίσω, δὲν ἔχω τὴν δύναμι... Τὴν ἀγαπῶ τόσο!

Κύτταξε τὸ ρολόϊ του. Ἀκόμα μιὰ ὥρα ἤθελε γιὰ ν' ἔρθῃ ἡ Ἔσμα. Ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα ρὸζ φάκελλο, πῆρε ἀπὸ μέσα ἕνα γράμμα καὶ τὸ ξαναδιάβασε. Ὅσο τὸ διάβαζε, τόσο ἔνοιωθε νὰ ξυπνᾶη μέσα του τὸ αἴσθημα μ' ὅλη του τὴν ὁρμή, μ' ὅλη τὴ φλόγα.

Ὦ! τὶ ὡραῖα ποὺ ἤξερε ἡ Ἔσμα νὰ ἐκφράζῃ τὰ συναισθήματά της, μὲ τὶ τέχνη καὶ ποιητικότητα ἤξερε νὰ διανθίζῃ τὶς φράσεις της!...

Ὁ Γιόχαν ἄθελά του ἔκανε μιὰ σύγκρισι καὶ εἶδε ὅτι στὸ κεφάλαιο αὐτὸ ὑστεροῦσε τόσο, ἦταν τόσο φτωχός! Ἀναπολῆσε ἡδονικὰ στὴν ἀνάμνησι αὐτή. Τὶ γλυκά, τὶ ὑπέροχα ἤξερε νὰ φιλῆ ἡ Ἔσμα, μὲ τὶ πάθος ριχνόταν στὴν ἀγκαλιά του. Κι' αὐτὸς εἶχε σκεφτῆ νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπ' τὶς περιπτύξεις της! Μὰ ἦταν σὰν καλά του; Δὲν κλωτσάει κανεὶς τὴν εὐτυχία του...

Ἔβαλε τὸ γράμμα στὴν τσέπη του καὶ σηκώθηκε νὰ περπατῆση μέσα στὴ μοναξιὰ τῆς φύσεως καὶ νὰ ρεμβάσῃ λίγο.

Φυσοῦσε ἕνα ἀνάλαφρο ἀεράκι καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ πεύκου ἦταν παντοῦ χυμένο ὁλόγυρα. Ὁ Γιόχαν προχώρησε μέσα στὰ πεύκα μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα πίσω του. Ἡ ὄψι του ἦταν γελαστή. Ζοῦσε μὲ τὴν φαντασία του τὶς γλυκειὲς ὧρες ποὺ σὲ λίγο θὰ ζοῦσε μαζὶ μὲ τὸ ἀντικείμενο τῆς λατρείας του. Ρίγη γλυκὰ κι' εὐχάριστα διατρέχαν τὴν σπονδυλική του στήλη. Κάπου ἀπὸ σκέπτομαι ὅτι παρὰ λίγο νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασι νὰ τὴν ἀφήσω...» ἀναλογίσθηκε. Καὶ κατόπιν σὰν νὰ μιλοῦσε σὲ κάποιον ἄλλο πρόσθεσε μὲ δυνατὴ φωνή:

— Εἶμαι ἀνόητος! Τέτοιες σκουριασμένες ἰδέες, τέτοιες ἀπηρχαιωμένες ἀντιλήψεις τὶ θέσι ἔχουν στὸν εἰκοστὸν αἰῶνα;

Μπρὸς στὸν ἔρωτα πρέπει νὰ ὑποχωρῆ κάθε ἄλλο αἴσθημα. Τὸν κόσμο διευθύνει ὁ ἔρωτας καὶ θὰ τὸν διευθύνῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα! Ὁ ἔρως! Ὦ! ὁ ἔρως ποὺ γεμίζει τὴ ζωὴ μὲ εὐχάριστα, μαγευτικά, χρυσορρόδινα ὄνειρα, ποὺ σὲ κάνει νὰ ξεχνᾶς τὶς ἀναποδιὲς τῆς ζωῆς καὶ... τὰ χρόνια ποὺ ἔχεις στὴν καμπούρα σου! Ὅταν δυὸ ψυχὲς συνεννοοῦνται, ὅταν βρίσκωνται τόσο κοντὰ ἡ μιὰ στὴν ἄλλη, πρέπει νὰ παραμερίζεται κάθε ἄλλη σκέψι, καὶ νὰ ὑποχωρῆ κάθε ἄλλο αἴσθημα...

Σόπασε καὶ τέντωσε τ' αὐτιά του. Πνιχτὰ γέλια ἀκούστηκαν. Κάποιο ἐρωτικὸ ζευγάρι φαίνεται χαιρόταν τὸ θεῖο δῶρο τοῦ ἔρωτος. Ὁ Γιόχαν φαντάσθηκε νεαρὸ τὸ ζευγάρι καὶ κατσούφιασε. Μὰ νεώτερες σκέψεις ἔδιωξαν τὴ σκιὰ ποὺ εἶχε ἁπλωθῆ στὴν ὄψι του.

— Εὐτυχῶς, ψιθύρισε, ὁ ἔρως δὲν εἶνε προνόμιο τῆς νεότητος...

Κύτταξε τὸ ρολόϊ του. Ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ὑπολειπόταν ἀκόμα. Ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὸ ὡρισμένο μέρος γιὰ νὰ περιμένῃ τὴν Ἔσμα. Ἦταν γεμᾶτος συγκίνησι, σὰν νἆταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θὰ τὴν ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά του. Εἶχε ξεχάσει πειὰ καὶ τὴν νευρικότητά του καὶ τὶς ἀπαισιόδοξες σκέψεις ποὺ εἶχε κάνει πρὸ ὀλίγου. Μπροστά του ζωντάνευε ἡ μορφὴ τῆς λατρευτῆς του. Τὴν ἔβλεπε νὰ τὸν περιμένῃ μὲ νευρικότητα. Νόμισε ὅτι ἦταν πραγματικότης καὶ ἐπιταχύνοντας τὸ βῆμα προχώρησε. Βιαζόταν νὰ φτάσῃ στὸ καθημερινὸ μέρος ὅπου θὰ τὴν συναντοῦσε γιατὶ εἶχε ἀπομακρυνθῆ πολὺ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ..

Μὰ δὲν πρόφταασε νὰ κάνῃ λίγα βήματα καὶ σταμάτησε σὰν κεραυνοβολημένος. Πίσω ἀπὸ μιὰ συστάδα ἀκουγόντουσαν ἡ τρυφερὲς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐρωτικοῦ ζευγαριοῦ. Ἡ ὄψι τοῦ Γιόχαν εἶχε γίνει σὰν ἀσβέστης, γιατὶ ἡ γυναικεία ἐκείνη φωνή... ἦταν τῆς Ἔσμας!.. Δὲν θέλησε νὰ πιστέψῃ στ' αὐτιά του.

Ἦταν δυνατόν; Συγκράτησε τὴν ἀναπνοή του καὶ συγκέντρωσε τὴν προσοχή του. Εὐχόταν ἐνδομύχως νὰ εἶχε γελαστῆ, νὰ εἶχε πέσει θῦμα παραισθήσεως. Ὡστόσο σὲ λίγο ὅταν ξαναακούστηκε ἡ φωνή, ἡ στυγνὴ πραγματικότης ἁπλώθηκε μπροστά του... Τὸ φίδι τῆς ζήλειας ἄρχισε νὰ δαγκώνῃ τὴν καρδιά του. Δὲν ἤξερε τὶ νὰ κάνῃ, δὲν ἤξερε πῶς νὰ φερθῆ. Δὲν πρόφτασε νὰ τὰ σκεφτῆ ὅλ' αὐτὰ ὅταν ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ἀντρός ποὺ συνώδευε τὴν Ἔσμα καὶ ποὺ τῆς ἔλεγε:

— Ἔσμα, ἀγάπη μου, πότε θὰ σὲ ξαναδῶ; Ξέρεις ὅτι ὅταν λείπῃς ἀπὸ κοντά μου, νοιώθω ἀδειανὴ τὴ ζωή··.

Ὁ Γιόχαν ἄκουσε τὴν Ἔσμα νὰ σφαλνᾶ τὸ στόμα τοῦ φίλου της μ' ἕνα παράφορο φιλί.

Ὁ δύστυχος Γιόχαν εἶχε μείνει ἀποσβολωμένος, γιατὶ εἶχε ἀναγνωρίσει τὴν φωνὴ τοῦ Πέτερ, ἑνὸς φίλου του, ποὺ τὸν θεωροῦσαν ὅλοι γιὰ «φαιδρὸ πρόσωπο»...

Ὁ Γιόχαν δὲν ἄκουγε πειά, δὲν αἰσθανόταν πειά. Καρφωμένος στὴ θέσι του ἔδινε τὴν ἐντύπωσι ἀγάλματος. Μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια του πέρασε μέσα σ' ἕνα δευτερόλεπτο ὅλο τὸ παρελθόν. Ἔνοιωσε νὰ γκρεμίζεται σὲ συντρίμμια ὁλόκληρος ὁ κόσμος.

Ἀλλοίμονο! Ἡ γυναῖκα γιὰ τὴν ὁποία εἶχε παραμελήσει τὴν σεμνὴ καὶ ἐνάρετη σύζυγό του καὶ τὰ παιδιά του, ἡ γυναῖκα γιὰ χάρι τῆς ὁποίας εἶχε ξεχάσει τὸν σεβασμὸ ποὺ χρώσταγε στὸ φίλο του, ἡ Ἔσμα, ἡ λατρεία του, δὲν δίσταζε νὰ χαρίζῃ τὰ βέλη τῆς στὸν πρῶτο τυχόντα, ἀκόμα καὶ σ' αὐτὸν τὸν γελοῖο Πέτερ!

Βαθειὰ ἀπογοήτευσι πλημμύρισε τὴν ψυχή του. Ὅταν συνῆλθε κάπως, γύρισε τὴν πλάτη του πρὸς τὴν διεύθυνσι τῆς Ἔσμας καὶ σκυφτὸς καὶ καμπουριασμένος γύρισε πεζὸς στὴν πόλι...

Ι. ΖΑΓΚΑ'Ι'

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

Μὴ μιλᾶτε πολὺ γιὰ εὐτυχία σ' ἕναν ποὺ εἶνε δυστυχής. Εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακὸ ποὺ μπορεῖτε νὰ τοῦ κάνετε.

Λαμμεναῖ

Στὴν πίστι, στὴν ἀρετὴ καὶ στὴν ἀγάπη βασίζεται ὅλη ἡ ἠθικὴ τοῦ κόσμου.

Ρενὰν

Ἂν πρόκειται νὰ παντρευτῆς, παντρέψου νωρὶς καὶ μικρὸς, γιὰ νὰχῆς ἔτσι τὸν καιρὸ νὰ μετανοήσῃς.. μὲ τὴν ἡσυχία σου.

Μάρκ Τουαίν

Ἡ εὐτυχία εἶναι δύσκολο πρᾶγμα, γιατὶ μέσα μας δὲν εἶναι εὔκολο νὰ τὴν βροῦμε, εἶναι δὲ ἀδύνατο νὰ τὴ βροῦμε ἄλλοῦ.

Κα Σταὲλ

ΤΑ ΚΥΝΗΓΙΑ ΜΟΥ ΣΤΙΣ ΖΟΥΓΚΛΕΣ ΤΗΣ ΣΟΥΜΑΤΡΑΣ

ΟΙ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΙ ΤΗΣ ΣΟΥΜΑΤΡΑΣ

ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΜΠΡΑΣΣΕΡ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ

Ἡ Σουμάτρα εἶναι γεμάτη κροκοδείλους καὶ τὸ κυνῆγι τους εἶναι ὠφέλιμο καὶ εὐεργετικὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Δυστυχῶς ὅμως δὲν παρουσιάζει τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ παρουσιάζουν τὰ κυνήγια τῶν ἄλλων ἀγρίων θηρίων καὶ εἶναι πολὺ φτωχὸ σὲ περιπέτειες. Ὁ συνηθέστερος τρόπος τοῦ κυνηγιοῦ τῶν κροκοδείλων εἶναι νὰ κατεβαίνη κανεὶς τὸ ποτάμι, καθισμένος μέσα σὲ μιὰ πιρόγα καὶ νὰ παραπλέη ἀργὰ - ἀργὰ τὶς ὄχθες· μὲ τὴν ἐλπίδα μήπως συναντήση κροκοδείλους ἀποκοιμισμένους στὴ λιακάδα, μισοχωμένους μέσα στὴ λάσπη ἢ μέσα στὴν ἄμμο. Ἡ μόνη δυσκολία ποὺ παρουσιάζεται τότε εἶναι κατὰ πόσον θὰ καταφέρη κανεὶς νὰ τοὺς δώση τὸ θανάσιμο χτύπημα μὲ τὸ πρῶτο. Γιατὶ ἂν δὲν ἐπιτύχη, ὅσο βαρεια πληγωμένος κι' ἂν εἶναι ὁ κροκόδειλος, ἔχει ἀκόμη ἀρκετὴ δύναμι καὶ σβελτοσύνη, ὥστε πρὶν προφθάση κανεὶς νὰ τὸν πυροβολήση γιὰ δεύτερη φορά, κάνει μιὰ βουτιὰ μέσα στὸ νερὸ καὶ ἐξαφανίζεται.

Γι' αὐτὸ τὶς μεγαλείτερες πιθανότητες ἐπιτυχίας ἔχει κανεὶς ἂν πυροβολήση τὸ ἑρπετὸ ἀκριβῶς στὸ σβέρκο, στὸ σημεῖον ὅπου τὸ κεφάλι συνδέεται μὲ τὴν σπονδυλικὴ στήλη. Παρατήρησα πὼς κάθε φορὰ ποὺ χτυποῦσα ἕναν κροκόδειλο σ' αὐτὸ τὸ μέρος, τὸ θηρίο ἔκανε μιὰ σπασμωδικὴ κίνησι κ' ὕστερα ἔμενε ἄκαμπτο, μὲ τὰ μέλη του τεντωμένα. Κι' αὐτὸ συνέβαινε πάντοτε ἀκόμη κι' ὅταν δὲν εἶχε συντριβῆ ἐντελῶς ἡ σπονδυλική του στήλη.

Ἀντιθέτως ὅταν τύχαινε νὰ πετύχω τὸν κροκόδειλο στὸ κεφάλι, χτυπῶντας τον στὸ μάτι π.χ. δὲν τὸν σκότωνα.

Πολλὲς φορὲς ὁ κροκόδειλος, βαρύτατα πληγωμένος, ἀπὸ σφαῖρα ντούμ - ντούμ, μὲ μισὸ κεφάλι ἢ συντριμμένο κρανίο, εὕρισκε ἀκόμη ἀρκετὴ δύναμι, ὥστε, νὰ πέση μέσα στὸ νερὸ καὶ ν' ἀπομακρυνθῆ κολυμπῶντας.

* * *

Σὲ ὡρισμένες ἐπαρχίες, ἰδίως στὶς ἐκβολὲς τῶν ποταμῶν ποὺ εἶναι πάντοτε βαλτώδεις, ὁ κροκόδειλος εἶναι ἀληθινὴ μάστιγα τοῦ πληθυσμοῦ. Ὄχι μόνον καταβροχθίζει ὅλα τὰ ψάρια καὶ τὰ θαλασσινὰ καὶ στερεῖ ἀπὸ τὸν φτωχόκοσμο τὴν τροφή του, ἀλλὰ ἀκόμη βάζει σὲ καθημερινὸ κίνδυνο καὶ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.

Δυστυχῶς οἱ ἰθαγενεῖς δὲν τὸν κυνηγοῦν ὅσο συστηματικὰ πρέπει, γιατὶ σύμφωνα μὲ μιὰ παληὰ πρόληψι, ἡ ψυχὲς τῶν πεθαμένων μπαίνουν μέσ' στὸ σῶμα τῶν κροκοδείλων, κ' ἔτσι οἱ ἀνόητοι ἀπὸ φόβο μήπως σκοτώσουν κανένα μακαρίτη συγγενή τους, ἀφήνουν τοὺς κροκοδείλους νὰ τοὺς κατασπαράζουν ἀνενόχλητοι. Σὲ μερικὰ χωρὶς μάλιστα τοὺς θεωροῦν καὶ ὡς θεότητες καὶ τοὺς προσφέρουν καὶ θυσίες.

Πολὺ συχνὰ μάλιστα συμβαίνει, σὲ ἀνθρώπους ἢ σὲ ζῶα ποὺ πηγαίνουν νὰ λουστοῦν μέσα στὰ θολὰ καὶ ἄβαθα νερὰ τοῦ ποταμοῦ ν' ἁρπάζωνται ἄξαφνα ἀπὸ τὸ πόδι, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περιμένουν κ' ὕστερα νὰ παρασύρωνται στὰ βαθειὰ, ὅπου ὁ κροκόδειλος τοὺς καταβροχθίζει μὲ τὴν ἡσυχία του.

Ὅταν γίνη κανένα τέτοιο δυστύχημα καὶ χαθῆ κανένας ἄνθρωπος ἢ κανένα ζῶον, τότε ὁποφασίζουν νὰ λάβουν καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τὰ μέτρα τους· φυλάγονται ἢ σταματοῦν παγίδες, ὕστερα ὅμως ἀπὸ μερικὲς βδομάδες τὸ περιστατικὸ ξεχνιέται καὶ ὅλα ξαναγίνονται ὅπως καὶ πρίν.

* * *

Δυὸ εἴδη κροκοδείλων ὑπάρχουν στὶς Ἰνδίες:

Ὁ καθαυτὸ κροκόδειλος καὶ ὁ «γκαβιάλ». Συχνὰ οἱ Εὐρωπαῖοι ὀνομάζουν τὸν ἰνδικὸ κροκόδειλο «καϊμάνο», ἡ ὀνομασία ὅμως αὐτὴ εἶναι ἐσφαλμένη, γιατὶ ὁ «καϊμάνος» εἶναι μιὰ ποικιλία κροκοδείλων ποὺ βρίσκονται μονάχα στὴν Ἀμερικὴ καὶ μάλιστα στὰ νησιὰ τῆς καὶ στὴν Νότιο Ἀμερική.

Ὁ «γκαβιάλ» διακρίνεται εὔκολα ἀπὸ τὸν καθαυτὸ κροκόδειλο γιατὶ ἔχει πολὺ μικρότερο καὶ μακρουλὸ κεφάλι. Σπάνια θὰ τὸν συναντήση κανεὶς στὴ στεριὰ καὶ πολλὲς φορὲς ἔτυχε νὰ τὸν δῶ νὰ κατεβαίνη κολυμπῶντας τὸ ποτάμι, μὲ τὸ κεφάλι καὶ τὴ ράχι μισοβυθισμένα ἀπὸ τὸ νερό. Οἱ γκαβιὰλ δὲν παρουσιάζουν πολὺ μεγάλη ἀνάπτυξι. Σπάνια θὰ συναντήση κανεὶς ἑρπετὸ αὐτοῦ τοῦ εἴδου μακρύτερο ἀπὸ τέσσερα μέτρα. Ἀντιθέτως ὁ κροκόδειλος φαίνεται πὼς φθάνει καὶ στὰ δέκα μέτρα, ζῆ πολλὰ χρόνια καὶ ὅσο ζῆ, τόσο ἀναπτύσσεται.

Ἐγὼ δὲν ἔτυχε ποτέ μου οὔτε νὰ ἰδῶ, οὔτε νὰ σκοτώσω κανένα κροκόδειλο τόσο μεγάλο. Τὸ ρεκόρ μου ἦταν ἕνας κροκόδειλος μάκρος ὀκτὼ μέτρων, τὸν ὁποῖον σκότωσα στὴν Βόρνεο καὶ ποὺ ἔδειχνε φανερὰ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ χήρατος. Ἦταν φρικαλέος στὴν ὄψι. Τὸ δέρμα του ἦταν σκληρὸ σὰν ξύλο καὶ εἶχε πελώριους ὄγκους λίπους στὸ κεφάλι, στὸ σβέρκο καὶ μερικὲς φορὲς στὸ κορμί του. Τὸ βάρος του ἀσφαλῶς θὰ ἦταν μεγαλείτερο ἀπὸ τριακόσια κιλά.

Τὸν γεροκροκόδειλο αὐτὸν τὸν ἐπέτυχα σ' ἕνα μικρὸ ποταμάκι ποὺ πρὶν ἀπὸ τὶς ἐκβολές του περνοῦσε ἀπὸ ἕνα βάλτο. Ὁ βάλτος αὐτὸς εἶχε στὸ σημεῖο ἐκεῖνο πλάτος δέκα μέτρων καὶ βάθος ὡς ἑνάμισυ μέτρο, τὸ πολύ. Στὶς ὧρες τῆς παλιρροίας ἡ θάλασσα ἀνέβαινε καὶ πλημμύριζε τὸν βάλτο.

Εἶχα ἀκούσει ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦταν γεμᾶτο κροκοδείλους, ἀλλὰ πολὺ μικροὺς ἀκόμη ποὺ δὲν ἐνωχλοῦσαν οὔτε τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε τὰ ζῶα μας. Δὲν τοὺς ἔβλεπαν σχεδὸν ποτέ, ἔτυχε ὅμως βέβαια τρεῖς φορὲς νὰ σκοτώσουν μερικοὺς ποὺ εἶχαν μέγεθος τριῶν μέτρων. Ὅπως εἶπα καὶ παραπάνω, τὸ κυνήγι τῶν κροκοδείλων δὲν μ' ἀρέσει, κι' ἔτσι δὲν μπῆκα στὸν κόπο νὰ κυνηγήσω σ' αὐτὸ τὸ μέρος.

Ἕνα πρῶτ ὅμως ἔρχονται καὶ μοῦ ἀναγγέλλουν ὅτι ἕνας κροκόδειλος ἁρπαξε ἕνα ὁλόκληρο βουβάλι. Ἕνας ἰθαγενὴς ἔτυχε νὰ βρίσκεται ἐκεῖ καὶ νὰ ἰδῆ τὸ βουβάλι. Τὸ βουβάλι εἶχε κατεβῆ στὴν ἀκροποταμιὰ νὰ πιῆ νερό. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ βρισκόταν σκυμμένο ἕνα κεφάλι κροκοδείλου ξεπρόβαλε, τὸ ἁρπαξε ἀπὸ τὸ μουσοῦδι καὶ παρὰ τὴν ἀντίστασί του τὸ τράβηξε στὰ βαθειά. Ἡ πάλη συνεχίστηκε λίγη ὥρα κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ κ' ὕστερα τὸ βούβαλος παρασύρθηκε ἀπὸ τὸ ρεῦμα.

Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ ἀναστάτωσε τὸν πληθυσμὸ τῶν χωριῶν ποὺ ἦταν πὼς μερικοὶ μεγάλοι κροκόδειλοι θὰ ἔρχαν μπῆ στὸ ποτάμι ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ἀπειλοῦσαν τὴ ζωή τους καὶ τὰ ζῶα τους. Ὁ κύριος τοῦ βουβαλιοῦ ποὺ εἶχε κι ἄλλα πολλὰ ζῶα, ἦρθε καταταραγμένος καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ τὸν βοηθήσω νὰ ξεκαθαρίση τὸ μέλλον δίνοντάς μου κάθε λογῆς ὑποσχέσεις.

Συγκινήθηκα ἀπὸ τοὺς θρήνους του καὶ ἀρκετὲς ἡμέρες ἐβάλαμε βάρδιες ἕνα γύρω γιὰ νὰ μὲ εἰδοποιήσουν ἀμέσως ἂν τύχαινε νὰ παρουσιασθῆ κανένας ἀπὸ τοὺς κροκόδειλος.

Πέρασαν ἀρκετὲς ἡμέρες χωρὶς νὰ γίνη τίποτε. Ἐπιτέλους ἕνα ἀπόγευμα, τὴν ὥρα τῆς ἀμπώτου, ἕνας ἄνθρωπος ἔτρεξε καὶ μοῦ εἶπε πὼς στὴν ἀκροποταμιὰ ἕνας κροκόδειλο νὰ κοιμᾶται ἀπλωμένος. Ἦταν φρικιαστικὸς σὰν τὸν κορμὸ τοῦ μεγαλείτερου δένδρου!

Ἔσπευσα νὰ ἑτοιμασθῆ καὶ τὸν ἀκολούθησα μὲ ἀδάμαστες χιστες ἐλπίδες νὰ συναντήσω τὸ ζῶον, γιατὶ φανταζόμουν πὼς θὰ εἶχαν μαζευτῆ καὶ ἄλλοι ἰθαγενεῖς ἀπὸ τὰ περιέργεια καὶ πὼς θὰ εἶχαν κάνει τὸν κροκόδειλο νὰ φύγη, γιατὶ τὰ ζῶα αὐτὰ ἔχουν ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένη τὴν ἀκοή.

* * *

Εὐτυχῶς οἱ φόβοι μου δὲν πραγματοποιήθηκαν.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 70)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΡΟΜΑΝΤΖΑ ΤΟΥ Β. ΧΑΥΝΕΣ

ΕΡΩΤΙΚΟ ΙΝΤΕΡΜΕΔΙΟ

Ἦταν ἕνα γλυκὸ ἀνοιξιάτικο ἀπόγευμα. Ὁ Χένρι Γκίγκ, ταμίας ἑνὸς μεγάλου οἴκου ἐξαγωγῆς τοῦ Σίτυ, πήγαινε στὴ λεωφόρο Νοθούμπερλαντ, γιὰ νὰ εἰσπράξη ἕνα λογαριασμό. Πολὺ σπάνια τοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ περάση ἀπὸ τὶς γεμάτες κίνησι καὶ πολυθόρυβες ἐκεῖνες συνοικίες τοῦ Λονδίνου. Τὶς καθημερινὲς πήγαινε κάθε πρωὶ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ μικρό του διαμέρισμα στὸ γραφεῖο του. Τὶς Κυριακὲς πάλι, ἔμενε σπίτι του, τακτοποιῶντας τὴ συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων του, διαβάζοντας ἱπποτικὰ καὶ ἀστυνομικὰ βιβλιοτρήματα ἢ γρατζουνίζοντας τὴν κιθάρα του.

Εἶχε εἰσπράξει πειὰ τὸ ποσὸν τοῦ λογαριασμοῦ καὶ κατευθυνόταν ἀργὰ πρὸς τὴν πλατεῖα τοῦ Τράφαλγκαρ, ὅταν ἔξαφνα δυὸ αὐτοκίνητα συγκρούστηκαν μπρὸς στὰ μάτια του. Ὁ Χένρυ ἔνοιωσε ἀμέσως μέσα του τὴν ἐντύπωσι ὅτι μιὰ ἀνώτερη δύναμις εἶχε σπρώξει τὰ βήματά του γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ παραστῆ στὴ σύγκρουσι. Πίστευε, βλέπετε, στὰ προαισθήματα, στὴν τηλεπάθεια κλπ.

Εἶδε καθαρὰ τὰ δυὸ αὐτοκίνητα νὰ ὁρμοῦν τὸ ἕνα ἐναντίον τοῦ ἄλλου, σὰν ἕνα ζευγάρι ταῦροι μανιασμένοι. Τὸν ἐξάφνιασε ὁ κρότος τῶν ἀμαξιῶν, ποὺ κομματιάστηκαν καὶ τῶν τζαμιῶν ποὺ τινάχτηκαν κομματιασμένα πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις. Ἡ κραυγὴ τῆς φρίκης ποὺ ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη του πνίγηκε μέσ' στὰ ἄπειρα τρομαγμένα ἐπιφωνήματα ποὺ ἀκούστηκαν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν διαβατῶν ὁλόγυρα.

Κατόπιν, χωρὶς νὰ καταλάβη πὼς γίνηκε αὐτό, βρέθηκε στὴν πρώτη σειρὰ τῶν περιέργων ποὺ συγκεντρώθηκαν γύρω ἀπὸ τὸν τόπο τοῦ ἀτυχήματος. Ἦταν ἀκριβῶς πίσω ἀπ' τὸν πόλισμαν, ὁ ὁποῖος βοηθούμενος ἀπὸ δυὸ πολίτες, ἔβγαζε ἀπὸ τὰ συντρίμμια τὸν ὁδηγό

τοῦ αὐτοκινήτου ποὺ εἶχε πάθει τὴ μεγαλύτερη καταστροφή.

Ὅταν ξάπλωσαν τὸν δυστυχισμένο αὐτοκινητιστὴ στὸ πεζοδρόμιο, ὁ Χένρυ Τρὶγκ ἔχωσε τὸ κεφάλι του κάτω ἀπ' τὸ μπράτσο τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ἐξουσίας κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ πρὸς τὴν διεύθυνσι τοῦ θύματος.

Μά, μόλις εἶδε τὸ πρόσωπό του, μιὰ μικρὴ κραυγὴ ἐκπλήξεως τοῦ ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη. Αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο τὸν ἤξερε !

Ὁ πόλισμαν, ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ πρὸς τὸν Χένρυ, ποὺ εἶχε ξεφωνίσει, γονάτισε. Ξεκούμπωσε τὸ γιλέκο τοῦ θύματος καὶ κόλλησε τὸ αὐτί του στὸ ἀριστερὸ πλευρό του. Τὸ πλῆθος τῶν περιέργων εἶχε ἐν τῷ μεταξὺ μεγαλώσει ἀκόμα περισσότερο κι' ἐρωτήσεις ἀκουγόντουσαν ἀπὸ παντοῦ.

Ὁ πόλισμαν τέλος σηκώθηκε :

— Εἶναι νεκρός, εἶπε.

Ἔπειτα κυττάζοντας γύρω του, πρόσθεσε :

— Ποῦ εἶναι ὁ κύριος, ποὺ ξεφώνισε πρὸ ὀλίγου ;

Καὶ ξεχωρίζοντας τὸν Χένρυ Τρὶγκ μέσα στὸ πλῆθος, τὸν ρώτησε :

— Ξέρετε τὸ θῦμα, μίστερ ;

Πρὶν ἀπὸ λίγες στιγμές, ὁ Χένρυ, ἔνοιωθε μιὰ μεγάλη ἐπιθυμία νὰ φωνάξῃ : «Τὸν ξέρω εἶναι ὁ Γουΐλ Νέλσον! Εἶναι ὁ κύριος ποὺ ἔρχεται κάθε Παρασκευὴ κι' ἐπισκέπτεται τὴν Γκρέϊς Γουῶρρεν, τὴ γειτόνισσά μου!...»

Μὰ τώρα, ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ τοῦ εἶχε περάσει. Καὶ ὅταν ἔνοιωσε τὸ ψυχρὸ ὀλέμμα τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ νόμου, προσηλωμένο ἐρωτηματικὰ ἐπάνω του, κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του.

— Τότε, ἀφοῦ δὲν τὸν ξέρετε, γιατὶ ξεφωνίσατε πρὸ ὀλίγου ; μούγκρισε ὁ πόλισμαν.

— Ἀπὸ τὴ συγκίνησί μου, τραύλισε ὁ Χένρυ.

Ἄλλοι περίεργοι χώθηκαν τώρα μπρὸς στὸν Χένρυ, ὁ ὁποῖος, πρὸς μεγάλη του εὐχαρίστησι, παραμερίστηκε πρὸς τὰ πίσω. Αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του λίγο ἄσχημα... Ὁ Γουΐλ Νέλσον ἦταν νεκρός ! Ἦταν ἐκεῖ ξαπλωμένος, ἀκίνητος, ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ περίεργο πλῆθος !

Κι' ἔξαφνα ἀνάμεσα στὰ μουρμουρίσματα ποὺ ἔβγαιναν ἀπ' τὰ στόματα ὅλων αὐτῶν τῶν χαζῶν, ἄκουσε τὴ φωνὴ ἑνὸς θυρωροῦ μὲ στολή, ὁ ὁποῖος εἶχε πλησιάσει στὸ πτῶμα Ὁ θυρωρὸς αὐτὸς μιλοῦσε στὸν πόλισμαν.

— Τὸ ξέρω τὸ θῦμα! φώναξε δυνατὰ σὰν νἄθελε ν' ἀποστομώσῃ ὅποιον θὰ εἶχε ἀντίρρησι. Εἶναι ὁ μίστερ Οὐΐλλιαμ Ἄκροϊντ, ἕνας ἀπ' τοὺς διευθυντὰς τῆς μεγάλης ἐμπορικῆς ἑταιρείας ποὺ ἔχει τὰ γραφεῖα της στὸ Μίντσινγκ Λέϊν. Κατοικοῦσε ἄλλοτε στὸ ξενοδοχεῖο μας. Μὰ ἔχει πιάσει τώρα ἕνα διαμέρισμα σὲ κάποια πολυκατοικία τοῦ Κλάρετζ Στρήτ.

Στάθηκε μιὰ στιγμή. Κι' ἔπειτα ἀπευθυνόμενος στὸ πλῆθος ἐπρόσθεσε :

— Ἦταν ὁ πιὸ γενναιόδωρος τζέντλεμαν τοῦ Λονδίνου. Εἶχε τὸ χέρι του ἀπ' τὸ πρωΐ ὥς τὸ βράδυ στὴ τσέπη του. Κρίμα ποὺ πέθανε !

Ἕνα νοσοκομειακὸ αὐτοκίνητο ἔφτασε ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ κ' οἱ θεαταὶ παραμέρισαν. Χωρὶς νὰ θέλη τότε, ὁ Χένρυ Τρὶγκ, σπρωγμένος ἀπ' τὸ πλῆθος, βρέθηκε πάλι κοντὰ στὸ πτῶμα. Τὸ κύτταξε μιὰ ἀκόμη φορά ! Ὄχι, δὲν εἶχε ἀπατηθῆ. Παρ' ὅσα εἶχε πῆ ὁ θυρωρὸς τοῦ ξενοδοχείου, ἦταν βέβαιος πὼς ὁ νεκρὸς ἦταν ὁ Γουΐλ Νέλσον.

Ἐνῶ σήκωναν τὸ πτῶμα γιὰ νὰ τὸ τοποθετήσουν στὸ αὐτοκίνητο, τὸ κεφάλι του ἔγειρε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Χένρυ. Καὶ τοῦ φάνηκε τότε πὼς ὁ νεκρὸς εἶχε τὸ σαρκαστικὸ ἐκεῖνο ὕφος μὲ τὸ ὁποῖο τὸν κύτταζε πάντοτε. Δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία. Ἦταν ὁ Γουΐλ Νέλσον ἢ μᾶλλον ὁ ἄνθρωπος ποὺ ὁ Χένρυ εἶχε ἀναγνωρίσει μὲ τὸ ὄνομα Γουΐλ Νέλσον, ἀφοῦ ὁ θυρωρὸς εἶχε βεβαιώσει πὼς τὸν ἔλεγαν Οὐΐλλιαμ Ἄκροϊντ.

— Ναί ! Ναί ! σκέφτηκε ὁ Χένρυ. Ὁ κατεργάρης εἶχε δώσει ψεύτικο ὄνομα στὴν Γκρέϊς Γουῶρρεν. Ὁ Γουΐλ Νέλσον καὶ ὁ Οὐΐλλιαμ Ἄκροϊντ δὲν ἦταν παρὰ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο.

* * *

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ ἦταν τόσο ἀναστατωμένος, ὥστε ἀπομακρύνθηκε ἀπ' τὸ πλῆθος καὶ πῆγε καὶ κάθησε σ' ἕνα πάγκο τῆς πλατείας. Δὲν ἦταν πολὺ δυνατὸς στὰ νεῦρα καὶ τὸ δυστύχημα ποὺ εἶχε διαδραματιστῆ μπρὸς στὰ μάτια του τὸν εἶχε ταράξει.

Ὁ Χένρυ ἦταν ἕνας κοντὸς ἄνθρωπάκος, καμμιὰ σαρανταριὰ χρόνων. Εἶχε μείνει γεροντοπαλλήκαρο κ' εἶχε ἀρχίσει κιόλας νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ ρευματισμούς.

Καθισμένος τώρα στὸν πάγκο τῆς πλατείας, ἔζησε μὲ τὴ μνήμη του, τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνες τῆς ζωῆς του, ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ ὡραία μὶς Γκρέϊς Γούῶρρεν εἶχε ἐγκατασταθῆ στὸ μικρὸ διαμέρισμα ποὺ ἦταν πλάϊ στὸ δικό του, στὸ τρίτο πάτωμα τῆς πολυκατοικίας, ὅπου κατοικοῦσε.

Ἦταν μιὰ χειμωνιάτικη μέρα. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ Χένρυ γύριζε ἀπ' τὸ γραφεῖο του, εἶχε βρῆ τὸ κεφαλόσκαλο τοῦ πατώματός του, γεμᾶτο ἀποσκευές. Κατσούφιασε γιατὶ ἤταν ἀναγκασμένος ν' ἀνοίξῃ δρόμο γιὰ νὰ περάσῃ ἀνάμεσα ἀπ' αὐτές, ὅταν ἔξαφνα, μιὰ νέα γυναῖκα παρουσιάστηκε καὶ μὲ φωνὴ γλυκειὰ καὶ μουσική, τὸν ζήτησε συγγνώμη, γιατὶ εἶχε πιάσει ὅλο τὸν τόπο μὲ τὰ πράγματά της...

— Εἶμαι ἡ νέα ἔνοικος τοῦ διαμερίσματος 3, ἐπρόσθεσε, καὶ μετακόμισα σήμερα.

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ εἶχε μείνει ἄφωνος ἀπὸ τὴν κατπλήξι του.

Ἡ νέα ἔνοικος φοροῦσε ἕνα πενιουὰρ μπλέ, χωρὶς μανίκια, ποὺ ἄφηνε νὰ φαίνωνται δυὸ ὑπέροχα μπράτσα ὁλόλευκα.

Ἡ φυσιογωμία της, θύμησε ἀμέσως στὸν Χένρυ τὴ Νινὸν ντὲ Λαγκλό, τῆς ὁποίας εἶχε ἕνα πορτρατο κρεμασμένο στὸν τοῖχο τοῦ μικροσκοπικοῦ του σαλονιοῦ.

Κατόπιν, ὅταν βρέθηκε μόνος στὸ διαμέρισμά του, καθὼς ἀναπολοῦσε τὸ ὡραῖο πρόσωπο τῆς καινούργιας γειτόνισσάς του, εἶπε πὼς ποτὲ του δὲν εἶχε δῆ τόσο ὡραία γυναῖκα.

Κι' ἐνῶ ἑτοίμαζε τὸ μοναχικό του γεῦμα, ἔβλεπε διάκοπα μὲ τὴν φαντασία του, τὰ δυὸ ὤμορφα λευκὰ χέρια νὰ μπαίνουν ἀνάμεσα ἀπ' αὐτὸν καὶ τὸ τζάκι, ὅπου ζέσταινε τὰ φαγητά του...

Σὲ λίγο, ἐνῶ ἔτρωγε, διέκοψε τὸ φαγητό του καὶ πῆγε νὰ δῆ ἀπὸ κοντὰ τὸ πορτραῖτο τῆς Νινὸν ντὲ Λαγκλό.

Ναί, ἡ γειτόνισσά του τῆς ἐμοιαζε... τῆς ἐμοιαζε πολύ... Εἶχε τὰ ἴδια γαλαζοπράσινα μάτια..

Τὴν ἄλλη μέρα, στὸ γραφεῖο του, ἔβλεπε καὶ πάλι τὰ δυὸ ὤμορφα μπράτσα νὰ σαλεύουν πάνω ἀπ' τὰ κατστιχά του. Ἡ ἀνάμνησις τῆς ὡραίας γειτόνισσάς του δὲν τὸν ἄφηνε καὶ τοῦ φαινόταν σὰν θαῦμα, πὼς μιὰ γυναῖκα τόσο γοητευτική, εἶχε πάει νὰ κατοικήσῃ πιὸ κοντά του, πλάϊ του...

Ἕνας λεπτὸς μεσότοιχος χώριζε μόνο τὴν κρεββατοκάμαρά του ἀπὸ τὴ δική της... Ἄκουγε πολὺ καθαρὰ τὸ θόρυβο τῶν βημάτων της μέσα στὴν καινούργια κατοικία.... Τὴν ἄκουγε ποὺ σιγοτραγουδοῦσε...

Ὅταν ἐβράδυασε, προσπάθησε διακριτικὰ νὰ δῆσῃ πληροφορίες ἀπ' τὴ θυρωρὸ γιὰ τὴν καινούργια ἔνοικο.

— Ναί, εἶναι μόνη, τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη. Ὄχι, δὲν ἐργάζεται... Ἔχει ἴσως χρήματα.... ἢ ἴσως ὑπάρχῃ κάποιος ποὺ τὴ συντηρεῖ... Τὸ Λονδῖνο εἶναι περίεργο πολίς... Βλέπει κανεὶς τόσα καὶ τόσα...

Δυὸ μέρες μετὰ τὴν ἐγκατάστασί της, ὁ Χένρυ τὴ συνάντησε στὸ κεφαλόσκαλο τοῦ πατώματός τους.

Τὴ χαιρέτησε δειλὰ δειλὰ καὶ τόλμησε νὰ τῆς ἀπευθύνῃ μιὰ ἐρώτησι :

— Σᾶς ἀρέσει τὸ καινούργιό σας διαμέρισμα ;

Ἐκείνη ἀπάντησε στὸ χαιρετισμό του μ' ἕνα χαμόγελο, ποὺ ὁ Χένρυ τὸ βρῆκε γοητευτικὸ κι' ἔπειτα τοῦ εἶπε ἀπαντῶντας στὴν ἐρώτησί του :

— Ναί, μοῦ ἀρέσει ἀρκετά... Εἶμαι ἄλωστε μόνη καὶ βολεύομαι εὔκολα... Καὶ σεῖς εἶσθε μόνος ;

Ὁ Χένρυ κούνησε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του.

Τότε ἐκείνη εἶπε γελῶντας :

— Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, εἴμαστε οἱ δυὸ ἐρημίτες τοῦ πατώματός !...

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ, φλεγόταν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ τῆς πῆ ὅτι ἔμοιαζε μὲ τὴ Νινὸν ντὲ Λαγκλό, μὰ κρατήθηκε. Καὶ ἀντὶ νὰ τῆς πῆ αὐτό, ἄρχισε νὰ τῆς μιλάῃ γιὰ τὴ συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων του.

— Εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ὡραῖες τοῦ Λονδίνου ! ἐπρόσθεσε μὲ ὑπερηφάνεια. Πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ σᾶς τὴ δείξω καμμιὰ μέρα.

Ἡ νέα γυναῖκα εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια της διάπλατα ἀκούγοντας τὸ γείτονά της νὰ τῆς μιλάῃ γιὰ τοὺς θησαυρούς του.

Καὶ τοῦ ἀπάντησε ὅτι, μολονότι δὲν εἶχε ἐνδιαφερθῆ ὥς τότε, παρὰ μόνο γιὰ τὰ γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα κολλοῦσε στὰ γράμματά της, θὰ ἦταν εὐτυχὴς ἂν ἔβλεπε τὴ συλλογή του.

Ὅταν ὁ Χένρυ Τρὶγκ ξαναγύρισε στὸ διαμέρισμά του, μόνο ποὺ δὲν ἄρχισε νὰ χορεύῃ ἀπὸ τὴ χαρά του. Τοῦ εἶχε πῆ πὼς ἦσαν οἱ δυὸ ἐρημίτες !... Οἱ δυὸ ἐρημίτες τοῦ τρίτου πατώματος !...

Ἡ μὶς Γουῶρρεν εἶχε ἐγκατασταθῆ τὴ Δευτέρα στὸ καινούργιό της διαμέρισμα καὶ κατὰ τὶς τρεῖς ἡμέρες, ποὺ ἐπακολούθησαν, εἶχε δοθῆ στὸ Χένρυ ἡ εὐκαιρία νὰ τῆς μιλήσῃ δυὸ φορές.

Μά, ἔξαφνα, τὴν Παρασκευὴ δέχτηκε ἕνα τρομερὸ χτύπημα : ἀνέβαινε γρήγορα τὴ σκάλα, καθὼς γύριζε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, μὲ τὴν κρυφὴ ἐλπίδα νὰ συναντήσῃ τὴ γειτόνισσά του στὸ δρόμο καὶ ν' ἀνταλλάξῃ μερικὲς κουβέντες μαζύ της. Τὴ στιγμὴ ὅμως, ποὺ ἔφταναν στὸ κεφαλόσκαλο, συνάντησε ἕναν εὔρωστο ἄνδρα, πὸ πρόσωπο κατακόκκινο, ποὺ ἀνέβαινε κι' αὐτὸς στὸ τρίτο πάτωμα.

Ὁ χοντρὸς αὐτὸς κύριος μόλις εἶδε τὸ Χένρυ, γύρισε σ' αὐτὸν καὶ τὸν ρώτησε :

— Μήπως ξέρετε ποιὸ εἶναι τὸ διαμέρισμα τῆς μίσσες Γουῶρρεν ; Θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ τὸ δείξετε ;

Ὁ Χένρυ αἰσθάνθηκε τὸ λαρρῦγγι του νὰ σφίγγεται κι' ἐπὶ μερικὲς στιγμὲς εἶχε τὴν ἐντύπωσι ὅτι δὲν μποροῦσε πειὰ ν' ἀναπνεύσῃ.

Ὅλα τὰ ὄνειρά του εἶχαν καταρρεύσει μὲ μιᾶς στὸ ἀντίκρυσμα τοῦ καλοθρεμμένου αὐτοῦ κυρίου.

Δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ἔπεφτε ἔξω : Ὅλα ἐπάνω του — τὸ παρουσιαστικό του, ὁ τόνος τῆς φωνῆς του κι' αὐτὰ τὰ ροῦχα του ἀκόμα — πρόδιδαν τὴν ἤρεμη ἀσφάλεια ἐκείνου ποὺ ξέρει πὼς εἶναι ὁ ἀφέντης.

Χωρὶς νὰ πῆ λέξι, ὁ Χένρυ τὸν ὡδήγησε ὥς τὸ διαμέρισμα τῆς μὶς Γουῶρρεν. Χτύπησε μάλιστα ὁ ἴδιος τὴν πόρτα. Ἤθελε νὰ παρασταθῆ στὴ συνάντησι. Μιὰ νοσηρὴ περιέργεια, ποὺ τὴν εἶχε προκαλέσει μιὰ ἐξαφνικὴ ζηλοτυπία, τὸν εἶχε κυριεύσει ὁλόκληρο...

Μόλις ἡ Γρέϊς Γουῶρρεν ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ εἶδε ποιός ἦταν ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ χαρᾶς καὶ ἄρπαξε τὰ δυὸ χέρια τοῦ ἐπισκέπτη. Οὔτε πρόσεξε κάν τὸ Χένρυ Τρὶγκ. Τράβηξε κατόπιν τὸ χοντρὸ κύριο μέσα καὶ ξανακλεισε τὴν πόρτα. Οὔτε αὐτός, οὔτε ἐκείνη σκέφτηκαν νὰ εὐχαριστήσουν τὸν δυστυχισμένο Χένρυ.

Ὁ Χένρυ τράβηξε τότε γιὰ τὸ διαμέρισμά του, τριπλίζοντας σὰν μεθυσμένος. Ἦταν τόσο ἀναστατωμένος ὥστε ἔρριξε στὸν τενεκὲ τῶν σκουπιδιῶν ἕνα μικρὸ πακέτο, ποὺ περιεῖχε δυὸ ὤμορφες φέτες ζαμπὸν καὶ μιὰ μερίδα ρωσσικὴ σαλάτα, τὰ ὁποῖα εἶχε ψωνίσει γιὰ τὸ δεῖπνο του.

Ἔξ ἄλλου οὔτε εἶχε πεῖα ὄρεξι νὰ φάῃ.

Προσπάθησε νὰ ξεχάσῃ, ν' ἀπασχοληθῆ ξεφυλλίζοντας τὴ συλλογὴ τῶν γραμματοσημων του...

Μὰ τοῦ κάκου...

Ἡ βαρειὰ φωνὴ τοῦ χοντροῦ κυρίου, ἔφτανε ὥς αὐτὸν μέσ' ἀπ' τὸ λεπτὸ μεσότοιχο, ποὺ χώριζε τὰ δυὸ διαμερίσματα.

Σπρωγμένος ἀπὸ τὸ μῖσος, ὁ Χένρυ, κόλλησε τὸ αὐτί του στὸν τοῖχο. Δὲν μπόρεσε νὰ ἀντιληθῆ τί ἀκριβῶς ἔλεγαν, γιατὶ μόνο, ποῦ καὶ ποῦ, μερικὲς λέξεις ἔφταναν ὥς αὐτόν. Μὰ κάθε τόσο ἄκουγε ἕνα κουστάλλινο γέλιο. Ἦταν φανερό, πὼς ἡ ὡραία Γκρέϊς ἄκουγε μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι τὰ λόγια τοῦ συνομιλητοῦ της.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ νέα γυναῖκα μίλησε μὲ μεγάλη εἰλικρίνεια γι' αὐτὴν τὴν ἐπίσκεψι στὸ Χένρυ.

Ὁ ἐπισκέπτης λενόταν κ. Γουΐλ Νέλσον... καὶ ἦταν φίλος της... πολὺ καλὸς φίλος.

Τοῦ εἶπε ἀκόμα ὅτι θὰ πήγαινε νὰ τὴν ἐπισκέπτεται κάθε Παρασκευή.

— Γιὰ νὰ βλέπῃ μήπως χρειάζωμαι τίποτε.. ἐπρόσθεσε μὲ πολὺ φυσικὸ τόνο. Εἶναι τόσο καλός, ξέρετε !..

* * *

Ὁ κ. Γουΐλ Νέλσον ἦταν ἡ ἀκρίβεια προσωποποιημένη.

Κάθε Παρασκευὴ βράδυ, στὶς ἑφτὰ ἡ ὥρα ἀκριβῶς, ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του στὸ κεφαλόσκαλο τοῦ τρίτου πατώματος.

Καὶ στὶς δέκα, ἀκριβῶς, ξανάφευγε.

Ὁ Χένρυ παραμόνευε κάθε βδομάδα τὴν ἀφιξί του καὶ τὴν ἀναχώρησί του.

Κρυφακούγοντας πίσω ἀπ' τὴν πόρτα του, ἄκουγε κάθε φορὰ τὰ λόγια τῆς ὑποδοχῆς καὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

— «Καλησπέρα, Γκρέϊς !.. Καλησπέρα, Γουΐλ !...» ἢ «Καληνύχτα, Γκρέϊς !... Καληνύχτα, Γουΐλ», συνοδευόμενα συχνὰ ἀπὸ φράσεις σὰν αὐτές : «Πόσο εἶσαι ὡραία ἀπόψε, Γκρέϊς !...» ἢ «Μὴν ὀδηγεῖς πολὺ γρήγορα τὸ αὐτοκίνητό σου, Γουΐλ... Οἱ δρόμοι μὲ τὴν ὑγρασία εἶναι τόσο γλυστεροὶ καὶ καθημερινῶς συμβαίνουν δυστυχήματα...».

Καὶ ὁ φτωχὸς ὁ Χένρυ μόρφαζε κωμικοτραγικὰ ἀπὸ ὀργὴ κάθε φορὰ ποὺ τ' ἄκουγε αὐτά

Κάποια Παρασκευὴ βράδυ, ἑφτὰ βδομάδες περίπου μετὰ τὴν ἄφιξί τῆς μὶς Γουῶρρεν, ὁ Χένρυ ξαφνιάστηκε ἀκούγοντας νὰ χτυπᾶνε τὴν πόρτα του.

Μόλις τὴν ἄνοιξε, ἀντίκρυσε τὴ νέα γυναῖκα, ἡ ὁποία φοροῦσε τὸ ἴδιο πενιουὰρ ποὺ φοροῦσε τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὴν εἶδε... τὸ πενιουὰρ ἐκεῖνο ποὺ ἄφηνε νὰ φαίνωνται τὰ ὑπέροχα μπράτσα της.

— Ὦ, μίστερ Τρὶγκ, τοῦ εἶπε, μίλησα στὸν Γουΐλ.... στὸν κ. Νέλσον.... γιὰ τὴν ὡραία συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων σας... Θὰ ἤθελε λοιπὸν πολὺ νὰ ἰδῆ τὸ γραμματόσημο ἐκεῖνο ποὺ ἀξίζει, καθὼς μοῦ εἴπατε, εἴκοσι λίρες... Θὰ εἴχατε τὴν καλωσύνη νἀρθῆτε στὸ διαμέρισμά μου καὶ νὰ φέρετε τὴ συλλογή σας γιὰ νὰ τὴν δῆ ;

Ἕνα αἴσθημα ἀπέραντης ὑπερηφανείας πλημμύρησε τὸ Χένρυ, μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά., Ἡ παρουσία τοῦ Γουΐλ Νέλσον, δὲν θὰ κατέστρεφε ἐντελῶς τὴν εὐτυχία, ποὺ θὰ ἔνοιωθε μὲ τὸ νὰ μείνῃ λίγη ὥρα περισσότερο ἀπ' ὅ,τι συνήθως, κοντὰ σ' Ἐκείνη... τὴ χαρὰ ποὺ θὰ αἰσθανόταν κυττάζοντας τὴν ὠμορφιά της καὶ ἀναπνέοντας τὸ γλυκό της ἄρωμα..

Μόλις μπῆκε μέσα, ὁ Γουΐλ Νέλσον, μισοαναστηκώθηκε στὴν πολυθρόνα ὅπου ἦταν ξαπλωμένος.

Ὁ Χένρυ ἔμεινε κατάπληκτος βλέποντας πὼς ἦταν χωρὶς σακκάκι κι' ὅτι εἶχε βγάλει τὴν γραβάτα του καὶ τὸ κολλάρο του... Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἔκανε πολλὴ ζέστη μὲσ' στὸ μικρὸ διαμέρισμα, μὰ ὅπωσδήποτε δὲν εἶναι σωστὸ ἕνας ἄντρας νὰ εἶναι τόσο ἀτημέλητος ὅταν βρίσκεται μαζὺ μὲ μιὰ κυρία.

Ὁ κ. Νέλσον ἔσφιξε μὲ τόση δύναμι τὸ χέρι τοῦ Χένρυ, ὥστε ἔκανε τὰ δάχτυλά του νὰ πονέσουν.

— Ὥστε μαζεύετε γραμματόσημα ! εἶπε κατόπιν μὲ κάποια περιφρόνησι. Ποτέ μου δὲν συνάντησα ἄλλον ἄνθρωπο, ποὺ νὰ ἔχῃ μανία γι' αὐτὰ τὰ μικρὰ χαρτάκια.... Τὴ μανία γιὰ τ' ἄλογα, γιὰ τὰ παληὰ ἔπιπλα, γιὰ τὶς γυναῖκες, τὴν καταλαβαίνω... Μὰ γιὰ τὰ γραμματόσημα....

Ἡ ἀντιπάθεια τοῦ Χένρυ γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο..

Τί ἀγροῖκος ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶναι γιὰ ν' ἀγνοῆ τὸ εὐγενὲς πάθος τῶν γραμματοσήμων !... Δὲν ἤξερε ὅτι ἐξαιρετικοὶ καὶ διακεκριμένοι ἄνθρωποι καταγίνονται μ' αὐτά !...

Ὁ Γουΐλ Νέλσον ἄρχισε νὰ γελάῃ δυνατά, ὅταν ὁ Χένρυ τοῦ ἔτεινε, κρατῶντάς το μ' ἕνα μικρὸ τσιμπιδάκι, τὸ περίφημο πράσινο γραμματόσημο τῆς Γουατεμάλας.

— Μεγάλε Θεέ! οὐρλιαξε. Δὲν θὰ τὸ πίστευα ποτέ μου!... Εἴπατε, κύριε Τρὶγκ, πὼς αὐτὸ παληόχαρτο ἀξίζει εἴκοσι λίρες ;... Πραγματικὰ θὰ σᾶς ἔδιναν εἴκοσι λίρες ἂν τὸ πηγαίνατε στὸ ἐνεχυροδανειστήριο ;

— Ὦ ! ὄχι, ἀπάντησε ὁ Χένρυ, ὁ ὁποῖος κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν ὀργή του. Μὰ μπορεῖ νὰ τὸ ἀγοράσῃ γιὰ εἴκοσι λίρες ἕνας ἄλλος συλλέκτης ποὺ θὰ τὸ χρειάζεται.

— Καταλαβαίνω... εἶπε ὁ κ. Νέλσον, ἕνας ἄλλος ἡλίθιος δηλαδή... Συγγνώμην, ἤθελα νὰ πῶ ἕνας ἄλλος γραμματοσημόφιλος γιὰ νὰ τὸ κολλήσῃ στὸ βιβλίο του μὲ τὶς εἰκονίτσες.

Ἡ παρατηρήσεις του, τὸ περιφρονητικό του ὕφος, τὸ γέλιο του εἶχαν κάνει τὸν Χένρυ ἐξάλλο. Ἔτρεμε ἀπὸ συγκρατημένη λύσσα, ὅταν ξαναγύρισε στὸ μικρό του διαμέρισμα. Τόση ἦταν ἡ μανία του, ὥστε ἔκανε ἐντύπωσι καὶ σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο.

Εἴκοσι λεπτὰ ἀργότερα, ἔχοντας τὸ αὐτί του κολλημένο στὴν πόρτα, ἄκουσε τὸν Γουΐλ Νέλσον ποὺ ἀποχαιρετοῦσε τὴν Γκρέϊς Γουῶρρεν.

— Καληνύχτα!... Καληνύχτα, ἀγάπη μου! τῆς ἔλεγε, Ὡρεβούαρ τὴν ἐρχομένη Παρασκευή!... Μὲ διασκέδασες ἀπόψε πολὺ μὲ τὸ μικρό... γραμματοκομιστή σου!..

Ὁ Χένρυ, μεθυσμένος ἀπὸ λύσσα, ἄκουσε ἀκόμη τὸ «Καληνύχτα, Γουΐλ μου !» τῆς νέας γυναίκας καὶ τὸ χοντρὸ γέλιο τοῦ Νέλσον, καθὼς κατέβαινε τὴ σκάλα..

Τὸ μικρὸ γραμματοκομιστή σου !... Νὰ τολμᾶ νὰ μιλᾶ ἔτσι γι' αὐτόν!... Πόση ἀμάθεια !..

Πόση χυδαιότης !

Μερικὲς ἑβδομάδες πέρασαν.

Ὁ Γουΐλ Νέλσον ἦταν πάντοτε τακτικώτατος στὴν ἐπίσκεψί του τῆς Παρασκευῆς. Εἴτε ὁ καιρὸς ἦταν καλός, εἴτε ἔβρεχε, εἴτε χιόνιζε, στὶς ἑφτὰ ἡ ὥρα ἀκριβῶς ἔφτανε.

Τρεῖς φορὲς στὸ διάστημα αὐτό, ἡ μὶς Γουῶρρεν προσκάλεσε τὸ Χένρυ Τρὶγκ νὰ πιῆ ἕνα φλυτζάνι τσάϊ μαζύ τους κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐπισκέψεων τοῦ Γουΐλ Νέλσον...

Παρ' ὅλη τὴν ἀπέχθειά του γιὰ τὸν φριχτὸ ἐκεῖνον ἄνθρωπο, ὁ Χένρυ δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ στὴν ἐπιθυμία του νὰ βρίσκεται κοντὰ στὴ νέα κι' ὡραία ἐκείνη γυναῖκα. Ἡ εὐχαρίστησις ποὺ αἰσθανόταν κοντά της, τὸν ἔκανε νὰ μὴ δίνη σημασία στοὺς σαρκασμοὺς καὶ στὸ περιφρονητικὸ ὕφος τοῦ φίλου της.

"Ω! γινόταν εὐτυχισμένος μὲ τὸ νὰ βλέπη τὸ χαμόγελό της... νὰ ἀναπνέη τὸ ἄρωμά της... Καὶ τῆς ἦταν χίλιες φορὲς εὐγνώμων γιὰ τὶς προσπάθειες ποὺ ἔκανε γιὰ νὰ τὸν βγάζη ἀπὸ τὴ δύσκολη θέσι, στὴν ὁποία τὸν ἔφερνε συχνὰ ὁ Νέλσον.

Μὰ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τελευταίας ἀπὸ τὶς ἐπισκέψεις αὐτὲς συνέβη ἕνα δυσάρεστο ἐπεισόδιο : Ὁ Γουΐλ Νέλσον, ὁ ὁποῖος εἶχε πιῆ, φαίνεται, πολλὰ κοκτέϊλς, ἔγινε θορυβώδης κι' ἐπιθετικὸς ἐναντίον τοῦ Χένρυ Τρίγκ.

Ἡ φίλη του προσπάθησε νὰ τὸν καθησυχάση, μὰ ἐκεῖνος τὴν ἔσπρωξε. Καὶ χωρὶς λόγο ἄρχισε νὰ προσβάλλη τὸ Χένρυ Τρίγκ.

— "Ἀκουγέ με καλά, μικρὲ γραμματοκομιστή ! τοῦ φώναξε. Ἡ Γκρέϊς μοῦ εἶπε πὼς τριγυρίζεις ὅλη τὴν ὥρα γύρω ἀπ' τὰ φουστάνια της... "Οχι! "Οχι! Γκρέϊς Δὲ θὰ μ' ἐμποδίσης νὰ μιλήσω!... Θέλω νὰ προειδοποιήσω αὐτὸν τὸν κατεργάρη!... "Ἀκουσε, γραμματοκομιστή, ἂν σὲ πιάσω καμμιὰ φορὰ νὰ ἐνοχλῆς τὴ μικρούλα μου, θὰ σὲ πετάξω ἀπὸ τὸ παράθυρο! Κατάλαβες ;

Ἡ μὶς Γουῶρρεν ἔκλαιγε.... Κατέβαλλε κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ καθησυχάση τὸ Νέλσον, μὰ τοῦ κάκου.

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ σηκώθηκε καὶ μὲ ἀξιοπρέπεια διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα.

Μά, πρὶν βγῆ ἔξω, ὁ Νέλσον τοῦ πέταξε ἕνα τελευταῖο βέλος :

— Πῶς ἔχεις τὸ θράσος νὰ κυττᾶς μιὰ τέτοια γυναῖκα, ἐσὺ ἕνας ἀσχημάντρας! "Ενας καμπούρης!

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ δὲν μπόρεσε ν' ἀκούση περισσότερα, γιατὶ ἔτρεξε νὰ μπῆ στὸ διαμέρισμά του.

Καμπούρης! Τὸν εἶχε πῆ καμπούρη !...

"Ἤξερε βέβαια πὼς δὲν ἦταν "Ἀδωνις, μὰ δὲν ἦταν καμπούρης...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα ἀνησύχησε καὶ κυττάχτηκε στὸν καθρέφτη του, μήπως εἶχε ἀποχτήσει ξαφνικὰ καμπούρα...

Μὰ ὄχι., δὲν εἶχε τίποτε τέτοιο...

Καὶ τότε ἄρχισε νὰ προφέρη ἀπὸ μέσα του ἐναντίον τοῦ Νέλσον ὅλες τὶς βρισιὲς ποὺ ἤξερε...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ἡ μὶς Γκρέϊς, πῆγε καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμην...

Κρατοῦσε τὸ χέρι του μέσα στὸ δικό της, ἐνῶ συγχρόνως τοῦ ψιθύριζε γλυκὰ λόγια.

— Δὲν εἶναι κακὸς ὁ Γουΐλ, τοῦ ἔλεγε. Μά, καμμιὰ φορά, ὅταν πίνη πολὺ γίνεται ἔτσι...

Ὁ Χένρυ γιὰ νὰ εὐχαριστήση τὴ νέα γυναῖκα, τῆς εἶπε τότε πὼς τὰ εἶχε ξεχάσει ὅλα... Μὰ αὐτὸ ἦταν ἕνα ψέμα...

. . . . . .

Καὶ νὰ τώρα ποὺ ὁ Γουΐλ Νέλσον, ὁ ὁποῖος ἦταν γνωστὸς στὸν κόσμο μὲ τὸ ὄνομα Οὐΐλλιαμ "Ἀκροϊντ, εἶχε πεθάνει.

Τὴ στιγμὴ ἴσως, ποὺ ὁ Χένρυ τελείωνε, καθισμένος στὸν πάγκο τῆς πλατείας τοῦ Τράφαλγκαρ, τὶς ἀναπολήσεις του, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ἐρνολάδου κηδειῶν, θὰ εἶχαν ἀρχίσει κιόλας τὴ θλιβερὴ δουλειά τους.

Ποτὲ πειὰ δὲ θὰ πήγαινε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Γκρέϊς Γουῶρρεν στὸ μικρό της διαμέρισμα, ποτὲ πειὰ δὲ θὰ μιλοῦσε μὲ τόνο περιφρονητικὸ γιὰ τὸν «μικρὸ γραμματοκομιστή !»

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ πετάχτηκε ἔξαφνα ὄρθιος ἀπὸ τὸν πάγκο του... Ἀπασχολημένος ἀπὸ τὰ γεγονότα, εἶχε ξεχάσει πὼς ἦταν Παρασκευή.

Παρασκευή !... Χωρὶς ἄλλο ὁ Γουΐλ Νέλσον θὰ πήγαινε στὴν τακτική του ἐπίσκεψι στὴν Γρέϊς, ὅταν ἔγινε ἡ μοιραία σύγκρουσις !...

* * *

Ἡ ὥρα ἦταν ἑφτάμισι, ὅταν ὁ Χένρυ Τρὶγκ ἔφτασε στὸ τρίτο πάτωμα τῆς πολυκατοικίας, ὅπου κατοικοῦσε.

"Ἦταν πολὺ συγκινημένος... Εἶχε κάμει μέσ' στὸ μυαλό του ἕνα σχέδιο, ἕνα σχέδιο παράδοξο τρελλό... Ἔπρεπε ἐν πρώτοις νὰ βεβαιωθῆ ἂν μποροῦσε νὰ τὸ πραγματοποιηθῆ.

Προσπάθησε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφτανε στὸ κεφαλόσκαλο νὰ μιμηθῆ τὸ βῆμα τοῦ Γουΐλ Νέλσον.

Καὶ πράγματι πέτυχε ἐκεῖνο ποὺ ἐπιθυμοῦσε : ἡ πόρτα τοῦ διαμερίσματος τῆς μὶς Γουῶρρεν μισάνοιξε καὶ ἡ νέα γυναῖκα πρόβαλε τὸ κεφάλι της.

Ὁ Χένρυ ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ τῆς εἶπε καλησπέρα.

— "Α! σεῖς εἶστε! ἔκανε ἐκείνη μὲ κάποια ἀπογοητευσι. Νόμισα..., νόμισα πὼς ἦταν ὁ κ. Νέλσον...

Ὁ Χένρυ ἔρριξε μιὰ ἀδιάφορη δῆθεν ματιὰ στὸ φαλόϊ του.

— Δὲν ἦρθε ἀκόμα ; ρώτησε μὲ προσοιπηή ἐκπλήξη. Αὐτὸς ποὺ εἶναι τόσο ἀκριβὴς συνήθως ;...

— Πραγματικά, ἀπάντησε ἡ νέα γυναῖκα, ἔφτασε πάντοτε στὴν ὡρισμένη του ὥρα. Εἶναι παράδοξο ποὺ δὲν ἦρθε ἀκόμα...

Καὶ κύτταξε τὸ Χένρυ μὲ κάποιο φόβο μέσα στὸ βλέμμα της.

— Λέτε νὰ τοῦ συνέβη τίποτε ; τὸν ρώτησε.

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ βρισκόταν σὲ πολὺ δύσκολη θέση. Τὸ σχέδιο τοῦ ἀπαιτοῦσε ν' ἀποκρύψη ὁλότελα ἀπὸ τὴ νέα γυναῖκα τὸ δυστύχημα, καὶ ἀναγκάστηκε νὰ καταβάλη μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ διατηρήση τὴ γαλήνη του.

Τοῦ ἦρθε, μὰ γιὰ μιὰ στιγμὴ μόνο, ἡ σκέψις νὰ τὴ δημολογήση τὴν ἀλήθεια... νὰ τῆς τὰ πῆ ὅλα κρατώντας της τὰ χέρια μέσ' στὰ δικά του, καθὼς θὰ τῆς μιλοῦσε νὰ προσπαθήση νὰ τὴν παρηγορήση... "Ἴσως τότε θὰ μποροῦσε νὰ ἔγερνε τὸ κεφάλι της στὸν ὦμο του...

Μὰ ὄχι... δὲν μποροῦσε, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάνη αὐτό, γιατὶ θὰ τοῦ ἀνέτρεπε ὅλα του τὰ σχέδια.

— "Οχι, βέβαια φαντάζομαι νὰ τοῦ συνέβη κανένα ἀτύχημα, ἀπάντησε. Θὰ τὸν ἀπασχόλησαν ἡ ὑποθέσεις του. Θὰ δῆτε ὅτι θὰ σᾶς τηλεφωνήση σὲ λίγο...

— Δὲ μοῦ τηλεφωνεῖ ποτέ, ἀπάντησε ἡ Γκρέϊς. Ὅλοι κι' ἐγὼ τοῦ τηλεφωνῶ ποτέ...

— «Πολὺ πονηρὸς ἦταν αὐτὸς ὁ κ. Οὐΐλλιαμ "Ἀκροϊντ, ἡ διαφορετικά, Γουΐλ Νέλσον!» εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ Χένρυ.

Καὶ δυνατά, ἐπρόσθεσε :

— Μὰ δὲν ξέρετε τὴ διεύθυνσι τοῦ γραφείου του ;

— "Οχι, ἀπάντησε ἡ Γκρέϊς μὲ σιγανὴ φωνή, τὸ κρατάει μυστικό... γιατί, ξέρετε, ἀνακατεύεται μὲ τὴν πολιτική!... Ἀναγκάζεται νὰ λαβαίνη ἕνα σωρὸ προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴ τὸ μάθουν ἡ ἐφημερίδες.... Ὁ Γουΐλ ἀνησυχεῖ πεχθάνεται τοὺς ρεπόρτερ... Αὐτὸς εἶν' ἐπίσης ὁ λόγος ποὺ δὲν βγαίνουμε ποτὲ τὸ βράδυ μαζύ καὶ ποὺ τρώει πάντα ἐδῶ...

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ σκέφτηκε ἔξαφνα τὴ στιγμὴ ἐκείνη τί ἦταν ὁ μόνος ἄνθρωπος στὸν κόσμο ποὺ ἤξερε τὸν κ. Οὐΐλλιαμ "Ἀκροϊντ εἶχε φίλη τὴ μὶς Γκρέϊς Γουῶρρεν κι' ὅτι τὴν ἐπισκεπτόταν μὲ ψεύτικο ὄνομα. Τὸ ὄνομα γιὰ τὴς νέας γυναίκας εἶχαν ἐπιβεβαιώσει τὴ σκέψη αὐτή. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἡ Γκρέϊς κι' αὐτὸς ἦταν οἱ μόνοι ἄνθρωποι ποὺ ἤξεραν τὸν Οὐΐλλιαμ "Ἀκροϊντ μὲ τ' ὄνομα Γουΐλ Νέλσον.

— Μὰ ἡ... κατοικία του ; Δὲν ξέρετε ποῦ εἶναι ἡ κατοικία του ;

— "Οχι.

Ἡ Γκρέϊς ἔμεινε σιωπηλὴ μιὰ στιγμὴ κι' ἔπειτα ἐπρόσθεσε :

— Εἶχα ὑποθέσει κάποτε ὅτι ἔμενε στὸ ξενοδοχεῖο Κόρντοβαν, μὰ γελιώμουν.

— Τὸν ζητήσατε ἐκεῖ ;

— Τοῦ ἔγραψα σ' αὐτὴ τὴ διεύθυνσι, μὰ τὸ γράμμα μου, μοῦ ἐπεστράφη μὲ τὴν ὑποσημείωσι : «Ἄγνωστος»... Δὲν τοῦ ὡμολόγησα ὅταν τὸν εἶδα κατόπιν τί τοῦ εἶχα γράψει, γιατὶ θὰ θύμωνε...

Θόρυβος βημάτων ἀκούστηκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὴ σκάλα.

Ἡ νέα γυναῖκα ἔτρεξε ὡς τὸ κεφαλόσκαλο καὶ κύτταξε.

Μὰ ὁ Χένρυ δὲν κουνήθηκε καθόλου, γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ Γουΐλ Νέλσον δὲν θὰ ἀνέβαινε ποτὲ πειὰ τὴ σκάλα.

Ἡ συναίσθησις πὼς ἦταν ὁ μόνος ποὺ ἤξερε τὴ μυστικὸ τοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι. "Ἦταν ἕνα εἶδος ἀποκλειστικότητος. Κανένας ἄλλος μέσ' στὸ Λονδῖνο, δὲν ἤξερε ὅτι ὅτι ὁ θάνατος τοῦ κ. Οὐΐλλιαμ "Ἀκροϊντ, μέσα ἐμπόρου, γενναιοδώρου ἀνθρώπου εἶχε προκαλέσει καὶ τὴν ἐξαφάνισι ἑνὸς κρυφοῦ γυναικά, ποὺ μιὰ νέα γυναῖκα τὸν ἤξερε μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Γουΐλ Νέλσον.

Ὁ Χένρυ ξαναπέρασε τὸ σχέδιό του ἀπὸ τὸ μυαλό του. Γιὰ τὴν ὥρα δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο νὰ κάμη παρὰ νὰ προσπαθήση νὰ παρηγορήση τὴν Γκρέϊς, βεβαιώνοντάς την ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀνησυχῆ.

"Οταν ἔφτασε μπρὸς στὴν πόρτα του καὶ πέρασε τὸ κλειδὶ στὴν κλειδωνιά, ἐνῶ τὴν εἶχε καληνυχτίσει πειά, γύρισε καὶ τῆς εἶπε ἀκόμα :

— Ἂν μπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος σὲ ὅ,τιδήποτε, μὴ διστάσετε καθόλου νὰ χτυπήσετε τὴν πόρτα μου....

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ὁ Χένρυ Τρὶγκ, εἶχε ξυπνήσει κι' εἶχε σηκωθῆ πολὺ νωρίτερα ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ τοῦ ἔφερναν συνήθως τὴν ἐφημερίδα του.

"Ἐρριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ σὲ ὅλες τὶς στῆλες της κι' ἀνακάλυψε σὲ λίγο τὴν εἴδησι ποὺ ζητοῦσε.

"Ἦταν σύντομη, μὰ πολὺ ἀκριβής : Ὁ κ. Οὐΐλλιαμ "Ἀκροϊντ, τοῦ ὁποίου ἀνήγγελλε τὸν τραγικὸ θάνατο, ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς συνεταίρους τοῦ μεγάλου ἐμπορικοῦ οἴκου : «Μάστερς, "Ἀκροϊντ καὶ Λόρν». "Ἦταν ἄγαμος, εἶχε σὲ διάφορες ἀριστοκρατικὲς λέσχες, κατοικοῦσε σὲ μιὰ κατοικία τοῦ Κλάρετζ - Στρὴτ κι' ἔχαιρε τῆς ἐκτιμήσεως ὅλων τῶν γνωστῶν του.

Ὁ Χένρυ χαμογελοῦσε σαρκαστικά, καθὼς διάβαζε ὅλ' αὐτὰ τὰ γεμᾶτα συμπάθεια σχόλια τοῦ συντάκτου τῆς εἰδήσεως.

Σκεφτόταν νὰ δῆ τὴν Γκρέϊς πρὶν φύγη γιὰ τὸ γραφεῖο του, μὰ ἐκείνη δὲν φάνηκε καθόλου. Ὁ Χένρυ ὡστόσο παρηγορήθηκε λέγοντας ὅτι τίποτα δὲν τὸν ἔβιαζε τώρα.

Καθὼς τραβοῦσε γιὰ τὴ δουλειά του, λοξοδρόμησε κατ' τὸ δρόμο του, γιὰ νὰ περάση ἀπ' τὴν Κλάρετζ Στρὴτ, ὅπου κατοικοῦσε ὁ μακαρίτης. "Ἤθελε νὰ μάθη περισσότερες πληροφορίες γι' αὐτόν. Ἡ ἰδέα ὅτι ὁ Γουΐλ Νέλσον ἦταν πειὰ νεκρὸς τὸν γέμιζε ἱκανοποίησι.

Ἀπευθύνθηκε στὸ θυρωρὸ τῆς πολυκατοικίας, ὅπου ἔμενε ὁ ἀντίζηλός του.

— Ναί, κύριε, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος, ὁ κ. "Ἀκροϊντ ἦταν ὁ καλύτερός μας ἐνοικιαστής. "Οχι, ὁ νεκρός του, βρίσκεται ἀκόμα στὴν ἐκκλησία. Θὰ τὸν παραφέρουν ἀργότερα στὸ νεκροταφεῖο τοῦ Φένγκστον.

Καὶ, βλέποντας τὸ γενναῖο πουρμπουάρ, ποὺ ὁ Χένρυ τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι, ἐπρόσθεσε :

— Εὐχαριστῶ, κύριε.. Εἶστε καὶ σεῖς γενναιόδωρος σὰν τὸν μακαρίτη... Τὸν γνωρίζατε μήπως ;

Τὸ μεσημέρι, τὴν ὥρα ποὺ προγευμάτιζε, αἰσθάνθηκε τὴν ζωηρὴ ἐπιθυμία νὰ τηλεφωνήση στὴ μὶς Γουῶρρεν γιὰ νὰ τὴ ρωτήση ἂν εἶχε μάθει νέα ἀπ' τὸ φίλο της. Μὰ κρατήθηκε. "Ἐκρινε περισσότερο φρόνιμο νὰ περιμένη ὡς τὸ βράδυ.

Πραγματικά, τὸ βράδυ, μόλις γύρισε ἀπ' τὸ γραφεῖο του, πρὶν ἀκόμα μπῆ στὸ διαμέρισμά του, πῆγε καὶ χτύπησε τὴν πόρτα τῆς μὶς Γουῶρρεν.

Ἐκείνη παρουσιάστηκε μὲ τὰ μάτια κατακόκκινα. Φαινόταν ἀναστατωμένη.

Μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε, παρακάλεσε τὸ Χένρυ νὰ μπῆ μέσα.

— Λοιπόν, τὴ ρώτησε ἐκεῖνος, δὲν λάβατε ἀκόμα κανένα νέο ἀπ' τὸν κ. Νέλσον ;

— "Οχι.. τοῦ ἀπάντησε ἡ νέα γυναῖκα, συγκρατῶντας μὲ δυσκολία τοὺς λυγμούς της. "Οχι, δὲν ἔμαθα τίποτα... "Α! δὲν ξέρετε τί μελαγχολικὴ ἡμέρα ποὺ πέρασα !...

Ὁ Χένρυ τῆς ὑπέβαλε τότε τὴν ἰδέα νὰ προσκαλέση κάμμιὰ φίλη της γιὰ νὰ μὴ μένη ἔτσι μόνη.

— Δὲν ἔχω φίλες, τοῦ ἀπάντησε. Δὲν ἤξερα κανέναν ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Γουΐλ στὸ Λονδῖνο...

Καὶ κυττάζοντάς τον μὲ κάποιο αἴσθημα εὐγνωμοσύνης, ἐπρόσθεσε :

— Καὶ ἀπὸ σᾶς...

Ὁ Χένρυ ἔγινε κατακόκκινος ἀπ' τὴν εὐτυχία του. "Ὅλ' αὐτὸν τὸν λογάριαζε κι' αὐτὸν γιὰ κάτι...

"Ἔπειτα τὴ ρώτησε :

— Ποῦ μένατε πρὶν ἔρθετε στὸ Λονδῖνο ;

— Στὴν ἐξοχή... στὴν κομητεία τοῦ Κέντ.

— Καί... ἡ οἰκογένειά σας ;

Ἡ Γκρέϊς ὑψωσε τοὺς ὤμους της καὶ τοῦ ἀπάντησε:

— "Εφυγα ἀπ' τὸ σπίτι μου καὶ ἦρθα στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ γίνω ἠθοποιός... Νόμιζα πὼς εἶχα κλίσι πρὸς τὸ θέατρο... πὼς εἶχα ταλέντο... ὅπως νομίζουν πολλὲς νέες κοπέλλες... Καὶ βρῆκα μιὰ μικρὴ θέσι στὸ κόρο κάποιου θεάτρου... "Ετσι μπόρεσα καὶ ψευτόζησα μερικὲς ἑβδομάδες...

"Εμεινε μερικὲς στιγμὲς σιωπηλὴ κι' ἔπειτα πρόσθεσε :

— Τέλος, κάποιο βράδυ, συνάντησα τὸν Γουΐλ σ' ἕνα ντάνσινγκ... Μὲ συμπάθησε.... μὲ βοήθησε...

Ὁ Χένρυ Τρὶγκ δὲν ζήτησε περισσότερες πληροφορίες. Ἡ κατάστασις τοῦ παρουσιαζόταν ὁλοκάθαρη....

Ὁ Γουΐλ Νέλσον συντηροῦσε τὴ νέα γυναῖκα.... Αὐτὸς ἦταν ὁ μόνος της προστάτης... καὶ τώρα, ποὺ ἐκεῖνος εἶχε ἐξαφανιστῆ, ἡ δυστυχισμένη θὰ βρισκόταν στὸ δρόμο, ἐκτὸς ἂν ἔπαιρνε κάποιος ἄλλος τὴ θέσι του..

"Οταν ὁ Χένρυ τόλμησε μὲ τρόπο νὰ τῆς πῆ μήπως ὁ Γουΐλ τὴν εἶχε ἐγκαταλείψει, ἐκείνη διαμαρτυρήθηκε ζωηρά :

— "Οχι ! "Οχι !... "Εχω ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸ Γουΐλ !... Δὲν μ' ἐγκατέλειψε... Τὸν ξέρω καλά... Εἶναι ἀνίκανος νὰ κάμη ἕνα τέτοιο πρᾶγμα... Δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ μ' ἐγκαταλείψη ἔτσι χωρὶς νὰ μοῦ γράψη ἢ νὰ μοῦ πῆ δυὸ λέξεις γιὰ νὰ μοῦ ἐξηγηθῆ.

Καὶ ἀφοῦ ἔμεινε λίγη ὥρα βυθισμένη σὲ σκέψεις, ἐξακολούθησε :

— "Οχι!... "Οχι!... Δὲν μ' ἐγκατέλειψε!... Ἀσφαλῶς κάτι θὰ τοῦ συνέβη !... Κάτι ποὺ τὸν ἐμποδίζει νὰρθῆ νὰ μὲ δῆ ἢ νὰ μοῦ γράψη...

Πλησίασε τὸν Χένρυ Τρὶγκ καὶ τοῦ ψιθύρισε μὲ ὕφος μυστηριῶδες στὸ αὐτί :

— Φταίει ἡ πολιτική !...

— Ἡ πολιτική ; ξαναεῖπε ὁ Χένρυ ξαφνιασμένος.

— Ναί! Ναί ! φώναξε ἡ Γκρέϊς. Ἀκοῦστέ με!... Ὁ Γουΐλ Νέλσον, ὅπως σᾶς εἶπα κι' ἄλλοτε, ἀνακατεύεται στὴν πολιτική... Φοβᾶμαι λοιπὸν πὼς τὸν ἀπήγαγαν γιὰ πολιτικοὺς λόγους !... Εἶχε ἐχθροὺς στὸ ἐξωτερικό, γιατὶ ἐναντιωνόταν στὰ σχέδια τους... Αὐτοὶ σίγουρα θὰ πλήρωσαν ἀνθρώπους ποὺ τὸν ἀπήγαγαν.... ποὺ τὸν δολοφόνησαν ἴσως...

»Ὄχι!... "Οχι!... Ὁ Γουΐλ Νέλσον δὲν ἦταν ἄνθρωπος ποὺ μποροῦσε νὰ ἐγκαταλείψη ἔτσι μιὰ γυναῖκα... Τὸν ξέρω καλά!... Εἶμαι ἀπολύτως βεβαία γι' αὐτόν...

Ὁ Χένρυ ξαφνιάστηκε καὶ τρόμαξε λίγο μὲ τὴν πεποίθησι ποὺ εἶχε ἡ Γκρέϊς στὸ φίλο της. Αὐτὸ ἐναντιωνόταν κάπως στὸ σχέδιο του.

"Εσπευσε ὡστόσο νὰ διαμαρτυρηθῆ καὶ νὰ τῆς πῆ ὅτι ποτὲ δὲν εἶχε πιστέψει κι' αὐτὸς ὅτι ὁ Γουΐλ Νέλσον μποροῦσε νὰ τὴν ἐγκαταλείψη...

— Σᾶς πρόσβαλε κάποτε, τοῦ ἀπάντησε ἡ νέα γυναῖκα, κι' ἐπειδὴ μνησικακεῖτε ἐναντίον του, μπορεῖ μιὰ τέτοια σκέψις νὰ γεννήθηκε στὸ μυαλό σας... Μά... πιστέψτέ με, εἶναι ἀνίκανος νὰ κάμη παρόμοια ἀτιμία....

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Χένρυ Τρὶγκ ζήτησε μισὴ μέρα ἄδεια γιὰ νὰ πάη στὴν κηδεία τοῦ Νέλσον. Παρακολούθησε τὴν νεκρώσιμη λειτουργία καὶ κατόπιν συνόδευσε τὸ φέρετρο ὡς τὸ νεκροταφεῖο.

Τὴν προηγούμενη νύχτα, ἡ ἀνάμνησις, ὅτι ὁ νεκρός, τὸν ἐγκαταλέει «καμπούρη», εἶχε ὑποβάλει στὸ μυαλό του τὴν σκέψη νὰ στείλη ἕνα στεφάνο στὸν νεκρὸ μὲ τὴν ἐπιγραφή: Μὲ τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Καμπούρη». Μὰ τὸν κράτησε ἡ ἰδέα, ὅτι μποροῦσε νὰ γίνη ἔρευνα γιὰ ν' ἀνακαλυφθῆ ὁ ἀποστολεὺς τοῦ στεφάνου.

Τὸ βράδυ γυρίζοντας ἀπὸ τὴν κηδεία χτύπησε καὶ πάλι τὴν πόρτα τῆς Γκρέϊς.

Ἐκείνη τοῦ ἄνοιξε καὶ τὸν δέχθηκε στὸ διαμέρισμά της.

Ὁ Χένρυ ἦταν εὐτυχισμένος βλέποντάς την νὰ φαίνεται συγκινημένη ἀπ' τὴν συμπάθεια ποὺ τῆς ἔδειχνε στὴν δυστυχία της.

Φαινόταν σὰν νὰ ρουφᾶ τὰ λόγια του κι' αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ αἰσθάνεται ἕνα εἶδος μέθης...

Καμμιὰ γυναῖκα δὲν τοῦ εἶχε δώσει ὡς τότε τὴν παραμικρὴ προσοχή... καμμιὰ γυναῖκα δὲν εἶχε εὐαρεστηθῆ ν' ἀκούση μὲ κάποια καλωσύνη τὰ λόγια του...

Μά, αὐτὴ τὴ φορά, μιὰ ἐξαιρετικὰ ὡραία γυναῖκα, ὄχι μόνο τὸν ἄκουγε, μὰ καὶ τὸν ἱκετεύε ἀδιάκοπα νὰ τὴν καθησυχάζη καὶ νὰ τὴν βεβαιώνη ὅτι ὁ Γουΐλ Νέλσον θὰ ξαναγύριζε...

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ Χένρυ πῆρε τὸ βιβλιάριό του τῶν καταθέσεών του στὴν Τράπεζα γιὰ νὰ δῆ πόσα ἔχει. Τὰ

χρήματα αὐτὰ τὰ εἶχε μαζέψει μὲ ὀδυνηρὲς οἰκονομίες εἴκοσι ὁλοκλήρων χρόνων ἐργασίας. Ἦσαν ἐν ὅλῳ τετρακόσιες ἑφτὰ λίρες, ἐννέα σελλίνια καὶ ὀχτὼ πέννες. Δὲν ἦταν βέβαια καμμιὰ μεγάλη περιουσία, μὰ ὁ Χένρυ ἦταν εὐτυχισμένος γιατὶ τὰ εἶχε κι' αὐτά.

Ὁ Γουΐλ Νέλσον, φυσικά, δὲν φάνηκε οὔτε τὴν ἐρχομένη Παρασκευή. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ Χένρυ Τρίγκ θιάστηκε νὰ ξαναγυρίση νωρὶς στὴν κατοικία του γιὰ νὰ εἴν' ἐκεῖ τὴν ὥρα ποὺ ἔφθανε συνήθως ὁ χοντρὸς ἔμπορος.

Ἡ ἀγωνία τῆς Γκρέϊς ἦταν τόση, ὥστε, μόλις τὸν ἄκουσε νὰ γυρίζη, τὸν προσκάλεσε στὸ διαμέρισμά της γιὰ νὰ τῆς δώση κουράγιο μὲ τὰ λόγια του.

Καὶ περίμενε μαζύ της, κοντά της, καταβροχθίζοντάς την μὲ τὸ βλέμμα του, μεθῶντας μὲ τὸ ἄρωμά της, ἀπὸ τὶς ἑφτὰ ὡς τὶς ὀχτώμισυ.

Μιὰ κρίσις δακρύων ἔπιασε τότε τὴ νέα γυναῖκα καὶ ὁ Χένρυ προσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήση. Ἦταν τρομοκρατημένη. Ἀνάμεσα σὲ δυὸ λυγμούς της τοῦ ὡμολόγησε ὅτι δὲν εἶχε πειὰ χρήματα: μὲ τὰ χρήματα ποὺ τῆς εἶχε ἀφήσει τὴν τελευταία φορὰ ὁ Γουΐλ εἶχε ἀντεπεξέλθει ὡς τότε σὲ ὅλες τὶς ἀνάγκες της.

Ὁ Χένρυ Τρίγκ ἔβγαλε τότε τὸ πορτοφόλι του ἀπ' τὴν τσέπη του καὶ τῆς προσέφερε ὅλα τὰ χρήματα ποὺ περιεῖχε.

Ἐκείνη ὅμως εὐγενικά, μὰ σταθερὰ, ἀρνήθηκε νὰ τὰ δεχθῆ... Οὔτε κἂν ὡς δάνειο... Δὲν εἶχε καμμιὰ πιθανότητα νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέψη μιὰ μέρα.

Ὁ Χένρυ Τρίγκ στενοχωρήθηκε πολὺ ἀπ' αὐτό... Ἦταν φανερὸ πὼς ἡ νέα γυναῖκα δὲν τὸν θεωροῦσε ὡς ὑποψήφιο νὰ διαδεχθῆ τὸν Γουΐλ Νέλσον.

— Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, τὴ ρώτησε, τί σκέπτεσθε νὰ κάνετε ;

— Δὲν ξέρω, τοῦ ἀπάντησε κλαίγοντας. Ὑπάρχει κάποιος ποὺ τὸν γνώριζα ἄλλοτε... Αὐτὸς ἴσως μοῦ δώση λίγα χρήματα... Θὰ τοῦ γράψω...

Ὁ Χένρυ προσφέρθηκε νὰ ρίξη τὴν ἐπιστολὴ στὸ ταχυδρομεῖο. Μὰ μόλις τὴν ἐπῆρε κι' ἔστριψε τὴν γωνία τοῦ δρόμου τὴν ξέσκισε σὲ μικρὰ - μικρὰ κομματάκια, τὰ ὁποῖα ἔρριξε στὸ στόμιο μιᾶς ὑπονόμου. Δὲν ἦταν καθόλου διατεθειμένος ν' ἀφήση ἕναν ἄλλον ἄνθρωπο νὰ τοῦ πάρη τὴν Γκρέϊς Γουῶρρεν, τώρα ποὺ τὸ μέλλον παρουσιαζόταν μπροστὰ στὰ μάτια του σὰν ἕνας γοητευτικὸς πίναξ.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας ποὺ ἐπακολούθησε, ὁ Χένρυ Τρίγκ στὸ γραφεῖο του δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γεμίζη ὁλόκληρες κόλλες χαρτιοῦ μὲ ἀριθμοὺς ποὺ δὲν εἶχαν καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ἐργασία του.

Προσπαθοῦσε, ἁπλούστατα, νὰ λογαριάση ποιὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι τὰ ἔξοδα μιᾶς νέας γυναίκας σὰν τὴν Γκρέϊς. Τί τῆς χρειαζόταν γιὰ τὴν συντήρησί της, γιὰ τὶς τουαλέττες της, γιὰ τὶς μικρές της δαπάνες...

Κατὰ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας, λίγες στιγμὲς πρὶν φύγη ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, ἔπειτα ἀπὸ ὧρες ὁλόκληρες σκέψεως, βρῆκε τέλος τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ κατώρθωνε νὰ τῆς δώση ἕνα ποσὸν χωρὶς ἐκείνη νὰ τοῦ τὸ ἐπιστρέψη.

Ἔγραψε τότε μὲ τὴ γραφομηχανὴ μιὰ ἐπιστολὴ πολὺ σύντομη, τὴν ὁποία ἔβαλε μέσα σ' ἕνα φάκελλο μαζὺ μ' ἕνα τραπεζογραμμάτιο τῶν δέκα λιρῶν.

Ἔπειτα ἔγραψε ἐπάνω στὸ φάκελλο τὴν διεύθυνσι τῆς μὶς Γουῶρρεν κι' ἐπρόσθεσε λοξὰ τὴν φράσι :

«Μὲ τὴν εὐγενῆ φροντίδα τοῦ κ. Χένρυ Τρίγκ».

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, δείπνησε στὸ ρεστωρὰν γιατὶ κι' αὐτὸ ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ σχεδίου του. Καὶ λίγο πρὶν ἀπὸ τὶς δέκα, γύρισε σπίτι του. Ἐκεῖ, ἔτρεξε καὶ χτύπησε τὴν πόρτα τῆς γειτόνισσάς του.

Εἶχε δώσει στὸ πρόσωπό του μιὰ ἔκφρασι πολὺ χαρούμενη.

Ἡ μὶς Γκρέϊς τοῦ ἄνοιξε ἀμέσως.

Καὶ τότε ἐκεῖνος λαχανιασμένος, τῆς εἶπε:

— Ἔχω εὐχάριστα νέα !... Εἶδα τὸν κ. Νέλσον.

Ἡ φυσιογνωμία τῆς νέας γυναίκας φωτίστηκε.

— Ἀλήθεια ; τὸν ρώτησε μὲ φωνὴ τρεμάμενη...

— Ναί ! Ναί !... Τὸν συνάντησα στὸ ἐστιατόριο, ὅπου ἔφαγα ἀπόψε... Ὁ κ. Νέλσον μὲ εἶδε κι' αὐτός !... Ἦρθε μάλιστα ὡς τὸ τραπέζι μου καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ σᾶς δώσω μιὰ ἐπιστολή...

Καὶ τῆς ἔδωσε τὸ γράμμα.

— Νὰ ἡ ἐπιστολή !... Πάρτε την!...

Ἡ Γκρέϊς τὴν ἐπῆρε μὲ χέρια ποὺ ἔτρεμαν.

Ξέσκισε τὸ φάκελλο θιαστικὰ καὶ ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τὸ χαρτονόμισμα καὶ τὸ σύντομο σημείωμα, τὸ ὁποῖο διάβασε καὶ ξαναδιάβασε ἐπανειλημμένως σὰν νὰ μπροροῦσε νὰ πιστέψη στὰ μάτια της.

Ἔπειτα ἄρχισε νὰ ὁλολύζη κι' ἔσφιξε τὸ φύλλο τοῦ χαρτιοῦ ἐπάνω στὴν καρδιά της.

Ὁ Χένρυ, ποὺ τὴν ἐκύτταζε κρυφά, κατάλαβε πὼς εἶχε κάνει μιὰ καλὴ πρᾶξι. Μιὰ πολὺ καλὴ πρᾶξι.

Πῆρε ὕφος ἀνθρώπου ἐντελῶς ἀνίδεου καὶ ρώτησε :

— Λοιπόν, ὅλα πᾶνε καλά ;

— Ναί! Ναί!... φώναξε ἡ νέα γυναῖκα. Μοῦ γράφει ὅτι ἀναθέτει σὲ σᾶς νὰ μοῦ φέρετε αὐτὴν τὴν ἐπιστολή... Δὲν μπορῶ δυστυχῶς νὰ σᾶς τὴν διαβάσω... Καταλαβαίνετε, δὲν εἶν' ἔτσι ;

Ὁ Χένρυ καταλάβαινε περίφημα, γιατὶ εἶχε συντάξει τὴν ἐπιστολὴ μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ μὴν μπορῆ νὰ τοῦ ἀνακοινωθῆ. Τὸ εἶχε κάνει αὐτὸ γιὰ ν' ἀποφύγη κάθε ὑποψία κ' εἶναι ἀλήθεια ὅτι εἶχε δυσκολευθῆ πολὺ ὡς ὅτου νὰ τὸ καταφέρη.

Νὰ τί ἄκριβῶς εἶχε γράψει:

«Γκρέϊς πολυαγαπημένη,

Γιὰ πολιτικοὺς λόγους πρέπει, γιὰ λίγον καιρό, νὰ μὴν ἀναμιγνύωμαι καθόλου δημοσίᾳ. Ἀποφεύγω ἐπίσης νὰ γράφω ταχυδρομικῶς στοὺς φίλους μου, γιὰ νὰ μὴν γίνωμαι αἴτιος ἐνοχλήσεων σ' αὐτοὺς. Γι' αὐτὸ οὔτε ἦρθα νὰ σὲ δῶ ὡς τώρα, οὔτε σοῦ ἔγραψα. Κι' ἀπόψε μόλις εἶδα σ' ἕνα ἐστιατόριο, ὅπου ἔτρωγα, τὸν κατηγορούμενο ποὺ κάθεται πλάϊ σου, μοῦ ἦρθε ἀμέσως ἡ ἰδέα νὰ τὸν χρησιμοποιήσω ὡς ταχυδρόμο. Θὰ θυμᾶσαι ἄλλως τε ὅτι τὸν ἔχω ἀποκαλέσει «γραμματοκομιστή». Τοῦ δίνω λοιπὸν μὲ κάθε ἐμπιστοσύνη τὸ γράμμα μου, γιατὶ ξέρω ὅτι σὲ λατρεύει κι' ὅτι δὲν θὰ μᾶς πρόδιδε. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ δρίσω ραντεβοῦ, μὰ θὰ κανονίσω ἔτσι τὰ πράγματα, ὥστε νὰ βλέπω τὸν γείτονά σου κάθε τόσο καὶ νὰ σοῦ στέλνω μ' αὐτὸν νέα μου... Ἔτσι θὰ ἐκπληρώνη τὴν προορισμὸ του ὁ «γραμματοκομιστοῦ».

ΓΟΥΪΛΛ Δικός σου.

Ἡ νέα γυναῖκα ἄρχισε νὰ κάνη κατόπιν σιὼν Χένρυ ἕνα σωρὸ ἐρωτήσεις. Παραληροῦσε σχεδὸν ἀπὸ τὴ χαρά της.

Ὁ Γουΐλ φαινόταν καλὰ στὴν ὑγεία του; Ἤτανε μελαγχολικός ; Φαινόταν περίφροντις ; Σὲ ποιό ρεστωρὰν εἶχε συναντηθῆ ;

Ὦ! νὰ ἦταν κι' αὐτὴ ἐκεῖ ;

— Ἀκοῦστε με, εἶπε λαχανιασμένη, ὁ Γουΐλ μοῦ γράφει, ὅτι θὰ φροντίζη νὰ σᾶς συναντᾶη κάθε τόσο γιὰ νὰ σᾶς δίνη καμμιὰ ἐπιστολὴ γιὰ μένα.

— Ναί, μοῦ εἶπε καὶ μένα, ὅτι θὰ φρόντιζε νὰ μὲ βλέπη κάθε τόσο, μὰ ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ δώση ἀμέσως ραντεβοῦ...

— Καταλαβαίνω... Ξέρω ὅτι δὲν μπορεῖ. Εἶναι δεμένος στὴν πολιτική... σᾶς τὸ ἔχω τῆ, δὲν εἶν' ἔτσι ; Μὰ ἄν... ἂν μποροῦσα νὰ βρεθῶ... κατὰ τὴ νύχη... μαζύ σας...

Ὁ Χένρυ Τρίγκ ἔνοιωθε μιὰ βαθειὰ ἱκανοποίησι, ἤξερε πολὺ καλὰ πὼς ἦταν γοητευμένος μὲ τὸν ἑαυτό του ποὺ τὰ εἶχε κατορθώσει τόσο καλά.. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐνδιαφέρε τόσο καλά..

Ἔτσι ἡ Γκρέϊς Γουῶρρεν, μέσα στὴν ἐπιθυμία της νὰ ξαναϊδῆ τὸν Γουΐλ Νέλσον, θὰ ἔβγαινε ἔξω, μαζύ του, θὰ δειπνοῦσε μαζύ του... καὶ γιατὶ τάχα μὲ τὸν καιρὸ νὰ μὴν ξεχάση τὸν χοντρὸ καὶ ἀγροῖκο φίλο της.

Αὐτὸ τὸ ὡραῖο ὄνειρο τὸν πλημμύριζε ἀπὸ εὐτυχία.

Ἄρχισε τότε μιὰ σειρὰ ἀπὸ ὑπέροχες βραδυές.

Μιὰ φορὰ τὴ ἑβδομάδα, ὁ Χένρυ ἔπαιρνε τὴ μὶς Γουῶρρεν μαζύ του καὶ δειπνοῦσαν σ' ἕνα ρεστωράν... Μὰ ἂν ἔβγαιναν τὴν Πέμπτη ὁ Χένρυ Τρίγκ συναντοῦσε, ὅπως ἔλεγε, τὴν Παρασκευὴ τὸν Νέλσον καὶ λάβαινε ἀπ' αὐτὸν τὸ γράμμα ποὺ ἔγραφε τὴν ἐβδομάδα. Ἀφοῦ ἐπαίρνε τὸ τακτικὸ χαρτονόμισμα. Ἂν ἔβγαινε τὴν Παρασκευὴ, ὁ Νέλσον παρουσιαζόταν τὸ Σάββατο... Ἔτσι, μὲ δυὸ λόγια, δὲν τὸν συναντοῦσαν ποτέ ἀπὸ κοντά. Ἔβγαιναν μαζὺ ἔξω, πρᾶγμα ποὺ ἦταν ἄλλως τε τελείως φυσικό...

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ ἦταν βέβαια πολυδάπανο γιὰ τὸν Χένρυ Τρίγκ, μὰ πόσο γοητευτικό !...

Ἡ καταθέσεις του, ἐν τῷ μεταξύ, λιγόστευαν ἀλλὰ τί νά κάνη ; Ἔδινε δέκα λίρες τὴν ἑβδομάδα στὴν Γκρέϊς, ἀπὸ τοῖες θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθῆ καὶ μιὰ ἄλλη λίρα γιὰ τὰ ἔξοδα τοῦ δείπνου. Μὰ ἡ εὐχαρίστησίς του ἦταν ἀπεριόριστη.

Ὁ Χένρυ Τρίγκ, γιὰ πρώτη φορά, μέσα στὴν ἀθυμία

χισμένη του ὕπαρξι, ζοῦσε... Περπατοῦσε ἐπάνω στὰ σύννεφα... Σὲ κάθε ἔξοδο τοῦ φαινόταν, ὅτι ἡ Γκρέϊς Γουῶρρεν ἔδειχνε περισσότερο ἐνδιαφέρον γι' αὐτόν, ἐνῶ ἀπεναντίας ἡ ἀγωνία της νὰ ξαναβρῆ τὸν Γουΐλ λιγόστευε.

Τὸ μικρὸ κεφάλαιο τοῦ Χένρυ ἐξατμιζόταν ἐν τῷ μεταξὺ βαθμιαίως. Μέσα σὲ λίγον καιρὸ εἶχε ξοδέψει 200 λίρες.

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι τὰ χρήματα ποὺ εἶχε ξοδέψει τὸν εἶχαν κάνει νὰ νοιώση εὐχαρίστησι καὶ συγκινήσεις. Ἡ Γκρέϊς Γουῶρρεν τὸν ἀποκαλοῦσε τώρα μὲ τὸ μικρό του ὄνομα: «Μικρέ μου Χένρυ !»

Πολλὲς φορὲς τοῦ εἶχε ἐπιτρέψει νὰ τὴ φιλήση, τὴν στιγμὴ ποὺ χωριζόντουσαν. Μιὰ ἐγκάρδια φιλία εἶχε δημιουργηθῆ πειὰ μεταξύ τους καὶ μολονότι ἡ φιλία αὐτὴ θεωροῦσε τὴν ἀναζήτησι τοῦ Γουΐλ Νέλσον, μιλοῦσαν ὁλοένα καὶ πιὸ λίγο γι' αὐτὸ τὸ χαμένο πρόσωπο.

Κάποιο βράδυ, στὶς ἀρχὲς τοῦ φθινοπώρου, τὴν ὥρα ποὺ χωριζόντουσαν, τοῦ ἀνταπέδωσε τὸ φίλημά του.

Ἐκείνη ἡ μέρα ἦταν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη τῆς ζωῆς του.

* * *

Ὁ χειμώνας πλησίαζε.

Ἕνα βράδυ ποὺ εἶχαν πάει καὶ δείπνησαν σ' ἕνα ρεστωράν τοῦ Πικαντίλλυ, τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαιναν ἔξω, ἕνας πιάσει δυνατὸς καὶ κρύος βορηᾶς.

Κάτω ἀπ' τὸ παγωμένο χάδι του, ἡ νέα γυναῖκα μαζεύτηκε στὸ λεπτὸ ἐπενδύτη της. Ἐσυστούριζε.

— Ἂν συναντοῦσα τὸν Γουΐλ ἀπόψε, εἶπε γελῶντας, θὰ τοῦ ζητοῦσα νὰ μοῦ προσφέρη ἕνα μαντό...

— Τί εἶδους μαντό ; ρώτησε ὁ Χένρυ.

— Ἕνα μαντὸ ἀπὸ γούνα... ἀπὸ καλὴ γούνα...

Ὁ Χένρυ Τρίγκ εἶχε ἀκόμα καμμιὰ διακοσαριὰ λίρες... Μὰ τὸ μαντὸ στοίχιζε τετρακόσιες...

Ὡστόσο, ἡ Γκρέϊς Γουῶρρεν ἔλαβε ἀπ' τὰ χέρια του τὸ πολυτελὲς μαντὸ ἕνα πρωῒ τὸ Σεπτεμβρίου.

Καθ' ὅλη τὴν ἡμέρα ποὺ ἐπακολούθησε δυὸ αἰσθήματα βασάνιζαν τὸν Χένρυ: ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ὁ φόβος μήπως τὸ προϊστάμενοί του ἀνακαλύψουν ὅτι εἶχε πάρει διακόσιες λίρες ἀπὸ τὸ ταμεῖο γιὰ νὰ συμπληρώση τὸ ποσὸν ποὺ χρειαζόταν γιὰ τὸ μαντὸ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ εὐχαρίστησι ποὺ ἔνοιωθε προκαταβολικὰ γιὰ τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰ εὐχαριστήρια ποὺ θὰ τοῦ ἀπηύθυνε ἡ Γκρέϊς γιὰ τὴν ἐπιδεξιότητα μὲ τὴν ὁποία εἶχε... κατορθώσει ν' ἀποσπάση ἀπὸ τὸν Γουΐλ, τόσο λαμπρὸ δῶρο...

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἀπογεύματος ἔπαψε νὰ γράφη κι' μείνε μιὰ στιγμὴ μὲ τὴν πέννα του σηκωμένη. Σκεφτόταν. Ἡ Γκρέϊς πίστευε τάχα ὅτι ὁ Νέλσον τῆς ἔστελλε κάθε ἑβδομάδα τὶς δέκα λίρες ;

Δὲν ὑποψιαζόταν τάχα, μέσα στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς της, ὅτι αὐτὸς, ὁ Χένρυ Τρίγκ, τὴ συντηροῦσε τώρα ;

Ὦ ! ἔπρεπε πειὰ νὰ τελειώση ἡ κωμωδία αὐτή...

Ὁ Χένρυ μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ ἐπῆρε τὴν ἀπόφασί του... Τὸ ἴδιο βράδυ θὰ μιλοῦσε σχετικῶς στὴ Γκρέϊς... Θὰ τῆς ὡμολογοῦσε ὅτι αὐτὸς μετὰ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ Γουΐλ Νέλσον, τῆς ἔδινε τὶς δέκα λίρες κάθε ἑβδομάδα...

Θὰ τὸ ἔκανε αὐτό, γιατὶ τοῦ ἦταν ἀδύνατον πειὰ νὰ ὑποφέρη, νὰ καρπώνεται τὰ εὑρεγετήματα τῶν θυσιῶν ποὺ ἔκανε ὁ Νέλσον, ὁ ἄνθρωπος δηλαδὴ ποὺ τὸν εἶχε ἀποκαλέσει «γραμματοκομιστὴ» καὶ «καμπούρη»...

Εἶχε δρῆ κιόλας τὰ λόγια μὲ τὰ ὁποῖα θὰ τῆς ἔκανε τὴν ἐξομολόγησί του καὶ τὰ ἐπανελάμβανε μέσα του...

Θὰ τῆς ἔλεγε πὼς ὅ,τι εἶχε κάνει, τὸ εἶχε κάνει γιὰ τὴν ἀγάπη της...

Κι' ἔτρεμε ἀπὸ εὐτυχία μὲ τὴν σκέψι ὅτι ἐκείνη ἴσως, κρυώβοντας τὴν εὐγνωμοσύνη νὰ ξεχειλίζη μέσα της θὰ ἀγκαλιάζη τὸν ἄγκαλιά του...

— Ναί, γιατὶ νὰ μὴ ριχτῆ ;...

Μόνη κι' ἔρημη καθὼς ἦταν στὸ Λονδῖνο, χωρὶς κανένα προστάτη, γιατὶ νὰ μὴ δεχτῆ νὰ γίνη γυναῖκα του ;...

Ὦ ! τὶ εὐτυχία ! Τί ὄνειρο τότε !...

Καθὼς ὁ Χένρυ Τρίγκ ἔκανε τὶς σκέψεις αὐτές, ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς του τὸν κύτταξε μὲ περιέργεια κι' ἐπιφυλακτικὴ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ τζαμωτὴ πόρτα τοῦ γραφείου του.

* * *

Ὁ Χένρυ Τρίγκ ἔφτασε στὸ σπίτι του τὸ βράδυ πρὶν ἀπὸ τὶς ἕξη...

Μόλις ἀνέβηκε τὴ σκάλα ἔτρεξε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν πόρτα τῆς Γκρέϊς...

Χτύπησε, ξαναχτύπησε, μὰ δὲν ἔλαβε καμμιὰ ἀπάντησι.

Ὁ Χένρυ δὲν ἤξερε πειὰ τί νὰ ὑποθέση, ὅταν ἔξαφνα ἔφτασε ὁ θυρωρὸς τοῦ σπιτιοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀκούσει τὴ φασαρία ἀπὸ κάτω.

— Ἔχω μιὰ ἐπιστολὴ γιὰ σᾶς, μίστερ Τρίγκ, τοῦ εἶπε. Ἡ μὶς Γουῶρρεν ἔφυγε ἀπ' τὸ σπίτι καὶ σᾶς ἄφησε τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ γιὰ νὰ σᾶς ἐξηγήση τὶ συνέβη.

Ὁ Χένρυ ἄρπαξε ἀπ' τὰ χέρια τοῦ θυρωροῦ τὴν ἐπιστολή, ἡ ὁποία φαινόταν παραφουσκωμένη.

Ξέσκισε μὲ σπασμωδικὲς κινήσεις τὸ φάκελλο...

Ἕνα μάτσο χαρτονομίσματα ξέφυγε τότε ἀπ' αὐτὸν κι' ἔπεσε κάτω στὸ πάτωμα, μὰ ὁ Χένρυ δὲν τοὺς ἔρριξε οὔτε μιὰ ματιά.

Κύτταξε μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα ἀπὸ κατάπληξι τὴν ἐπιστολή. Τὰ γράμματά της χοροπηδοῦσαν.

Τέλος κατώρθωσε νὰ διαβάση τὰ ἑξῆς :

«Ἀγαπητὲ Χένρυ,

Ἕνα ἀφάνταστο, ἕνα καταπληκτικὸ γεγονὸς συνέβη σήμερα.

Τὸ πρωῒ δέχθηκα τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς συμβολαιογράφου, ὁ ὁποῖος μὲ ρώτησε ἂν ἤμουν ἐγὼ ἡ Γκρέϊς Γουῶρρεν, ἡ ὁποία ἦταν ἄλλοτε κορρίστα στὸ θέατρο «Μπιζοῦ». Δὲν ξέρω ἂν σᾶς ἔχω πῆ ὅτι σ' αὐτὸ τὸ θέατρο ἐργαζόμουν, ὅταν ἔκανα τὴν γνωριμία τοῦ Γουΐλ Νέλσον.

Φυσικά, εἶπα στὸν συμβολαιογράφο τὴν ἀλήθεια καὶ, ὅταν τοῦ ἀπέδειξα πὼς εἶμαι ἡ Γκρέϊς Γουῶρρεν, μοῦ ἀνήγγειλε ὅτι κάποιος ἀπὸ τοὺς πελάτες του, κάποιος πλούσιος ἔμπορος ὀνομαζόμενος Οὐίλλιαμ Ἄκροϊντ, ὁ ὁποῖος πέθανε πρὸ μερικῶν μηνῶν, μοῦ ἄφησε μὲ τὴν διαθήκη του ἑφτὰ χιλιάδες λίρες!...

Ὁ συμβολαιογράφος ἐπρόσθεσε ὅτι μ' ἀναζητοῦσε πρὶν ἀπὸ καιρὸ κι' ὅτι δὲν κατώρθωνε νὰ μὲ βρῆ γιατὶ δὲν εἶχε παρὰ μόνο τὴν διεύθυνσί μου τοῦ θεάτρου...

Ἐγὼ ἔμεινα κατάπληκτη, μόλις τ' ἄκουσα ὅλ' αὐτά...

Ὄχι μόνο δὲν ἤξερα τὸν κ. Οὐίλλιαμ Ἄκροϊντ ποὺ μοῦ ἄφηνε ἑφτὰ χιλιάδες λίρες, μὰ οὔτε κἂν εἶχα ἀκούσει ποτὲ τ' ὄνομά του...

Γεμάτη περιέργεια τότε, ζήτησα νὰ δῶ μιὰ φωτογραφία του... καὶ ἀμέσως ἀναγνώρισα σ' αὐτὴν τὸ φτωχό μου Γουΐλ... Ναί, τὸν Γουΐλ Νέλσον...

Ξέρω τώρα ὅτι σεῖς μοῦ δίνατε ἐξ ἰδίων σας τὶς δέκα λίρες κάθε ἑβδομάδα... Ξέρω ἐπίσης ὅτι σεῖς μοῦ κάνατε δῶρο αὐτὸ τὸ πλούσιο μαντό...

Ὦ γενναῖε καὶ ἀγαπητὲ φίλε, πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ;

Πάντως, μόλις πῆρα τὰ χρήματά μου ἀπ' τὸ συμβολαιογραφεῖο, ὑπελόγισα τί εἴχατε ξοδέψει γιὰ μένα... Καὶ βρῆκα ὅτι ξωδέψατε πάνω-κάτω πεντακόσιες λίρες...

Σᾶς ἐπιστρέφω λοιπὸν αὐτὸ τὸ ποσὸν καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ δεχθῆτε μαζὺ μὲ τὴν εὐγνωμοσύνη μου καὶ τὴν στοργή μου...

Φεύγω τώρα γιὰ τὸ χωριό μου, γιατὶ βαρέθηκα πειὰ τὸ Λονδῖνο. Πάω νὰ ζήσω ἥσυχα, μὰ κι' ἐκεῖ θὰ σᾶς θυμοῦμαι πάντοτε...

Μὲ πολλὴ ἀγάπη,

ΓΚΡΕΪΣ ΓΟΥΩΡΡΕΝ»

* * *

Ὁ Χένρυ Τρίγκ ἦταν καθισμένος στὸ ψηλὸ κάθισμά του στὸ γραφεῖο του, στὴν Ἑταιρεία ὅπου ἐργαζόταν...

Μιὰ γλυκειὰ γαλήνη πλημμύριζε τὴν ψυχή του...

Εἶχε ξαναβάλη στὸ ταμεῖο τὶς διακόσιες λίρες ποὺ εἶχε πάρει γιὰ ν' ἀγοράση τὴ γούνα τῆς Γκρέϊς καὶ τὶς ἄλλες τρακόσιες λίρες ποὺ τοῦ περίσσευαν τὶς κατέθεσε στὴν Τράπεζα.

Τὴν ἴδια ὥρα, μέσ' στὸ γραφεῖο τῆς διευθύνσεως, δυὸ ἀπ' τοὺς συνεταίρους-διευθυντὰς τῆς Ἑταιρείας κουβέντιαζαν.

— Εἶχα ἀρχίσει ν' ἀησυχῶ μὲ τὸν ταμία μας, τὸν Χένρυ Τρίγκ, ἔλεγε ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς διευθυντάς. Φαινόταν νευρικός... Φοβήθηκα γιὰ μιὰ στιγμὴ μήπως κάνη καμμιὰ κουταμάρα, καμμιὰ κατάχρησι...

— Κατάχρησι ; Γιὰ ποιὸ λόγο ;

— Γιὰ μιὰ γυναῖκα.

— Αὐτός ! φώναξε ὁ δεύτερος ἀπ' τοὺς διευθυντάς, Εἶμαι βέβαιος ὅτι ποτὲ στὴ ζωή του ὁ φτωχὸς ἄνθρωπάκος δὲν εἶχε τὴν παραμικρὴ ἐρωτικὴ περιπέτεια... Τὸ μόνο πάθος τῆς ζωῆς του εἶναι τὰ γραμματόσημα...

Ἀ ! ξέχασα... Καὶ ἡ κιθάρα !... Κυττάχτε τὸν αὐτὴν τὴν στιγμή... Στοιχηματίζω ὅτι σκέφτεται κάποιο γραμματόσημο ποὺ λείπει ἀπὸ τὴ συλλογή του...

Στὴν πραγματικότητα, ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς, ὁ Χένρυ Τρίγκ ὠνειροπολοῦσε τὴν Γκρέϊς Γουῶρρεν...

Ξαναβάλετε τὰ ὡραῖα της μπράτσα μὲ τὴν τόσο λευκὴ ἐπιδερμίδα...

Καὶ ὅμως δὲν αἰσθανόταν καμμιὰ θλῖψι γιατὶ τὴν εἶχε χάσει...

Ἡ περιπέτεια αὐτὴ ἀπειλοῦσε νὰ ταράξη τὴ ζωή του ποὺ τόσο ἥσυχα εἶχε κυλήσει ὡς τότε...

Τώρα πειὰ ὅμως ὅλα εἶχαν τελειώσει...

Μποροῦσε ν' ἀσχοληθῆ πάλι μὲ τὰ ἀγαπημένα του γραμματόσημα ποὺ τὰ εἶχε παραμελήσει ἄρκετὸ καιρὸ καὶ νὰ παίζη πιὸ συχνὰ τὴν κιθάρα του...

ΤΕΛΟΣ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ «ΑΤΟΥ» ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΕΡΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΕ ΚΑΘΗΓΗΤΑΣ ΤΟΥΣ ΓΟΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΓΟΗΣΣΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Σειρὰ ἄρθρων τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ ἀποκλειστικῶς στὸ «Μπουκέτο» ἀντὶ χιλίων δραχμῶν ἕκαστον).

Β'

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ σήμερα τὴν μεγάλη ἔρευνα τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Ρόμπερτ Μοντγκόμερυ στοὺς ἀστέρες τοῦ Χόλλυγουντ, σχετικὰ μὲ τὸν ἔρωτα στὴ σύγχρονη ἐποχή. Ὁ τρίτος ἀστὴρ στὸν ὁποῖον ἀπετάθη ὁ γνωστὸς ρεπόρτερ, ἦταν ὁ Μωρὶς Σεβαλιέ. Ὁ πνευματώδης Γάλλος ἠθοποιὸς ἀντὶ νὰ ἐκφράση καθαρὰ τὴ γνώμη του, προτίμησε νὰ διηγηθῆ μιὰ μικρὴ ἱστορία, ἐν εἴδει παραβολῆς.

— Ξέρετε, εἶπε στὸν Μοντγκόμερυ, προχτὲς ποὺ γύριζα ἀπὸ τὸ στούντιο συνήντησα στὸ δρόμο ἕνα νεαρὸ πεδί, ποὺ ἔμοιαζε σὲ ὅλα μὲ τὸν ἔρωτα, ὅπως μᾶς τὸν παρίσταναν ἄλλοτε μὲ τὴ φαρέτρα του καὶ τὰ βέλη του καὶ τὰ μικρὰ φτερά του. Τὸν λυπήθηκα ποὺ γύριζε γυμνὸς ἔξω μ' αὐτὸ τὸ κρύο καὶ πηγαίνοντας κοντά του τοῦ εἶπα :

— Παριστάνεις τὸν ἔρωτα σὲ καμμιὰ ταινία ;

— Ὄχι, μοῦ λέει, δὲν τὸν παριστάνω, εἶμαι ὁ ἴδιος ὁ ἔρως.

— Τί λὲς καλέ ; καὶ πῶς βρίσκεσαι ἐδῶ ;

— Εἶμαι ἄνεργος κι' ἦρθα μήπως βρῶ δουλειὰ ἐδῶ.

— Ἐσύ, ὁ ἔρως, εἶσαι ἄνεργος ; Πῶς γίνεται αὐτό ;

— Τί τὰ θέλετε, κύριε. Στὶς παληὲς ἐποχὲς γνώρισα μεγάλες δόξες. Γιὰ χάρι μου ἀποφάσιζαν ν' αὐτοκτονήσουν, νὰ φαρμακωθοῦν, νὰ πνιγοῦν. Ὅταν ἔφτανα, τοὺς φαινόταν πὼς ἄνοιγαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ὅταν ἔφευγα ἔχυναν ποτῖμι τὰ δάκρυα.

— Ἔ, καλὰ καὶ σήμερα ; Γιατὶ εἶσαι τόσο ἀπαισιόδοξος;

— Σήμερα, κύριε, οἱ νέοι ἐνδιαφέρονται μονάχα γιὰ τὸν ἀθλητισμό. Ἀντὶ νὰ μαθαίνουν ἐρωτικοὺς στίχους καὶ αἰσθηματικὲς καντάδες, μαθαίνουν ἀπ' ἔξω ὅλους τοὺς ποδοσφαιριστὰς τῆς Εὐρώπης καὶ βραχνιάζουν ἐπευφημῶντας τοὺς πυγμάχους ποὺ γρονθοκοπιοῦνται. Οἱ ὥριμοι κύριοι, ἀπ' τ' ἄλλο μέρος δὲν χάνουν πειὰ τὸν καιρό τους παρακαλουθῶντας τὶς κυρίες στὸ δρόμο.

— Ἴσως νἄγιναν τώρα πιὸ ἐνάρετοι.

— Ὄχι, κύριέ μου, ἔγιναν πιὸ βιαστικοί. Καὶ εἶναι ἄλλο πρᾶγμα ἐντελῶς, καθὼς βλέπετε. Κάθε ποίησις χάθηκε. Οἱ ἐρωτευμένοι, δὲν γράφουν πειὰ ραβασάκια ποὺ τὰ κρύβει ὕστερα τρέμοντας ἡ ἐκλεκτή τους στοὺς παρθενικούς της κόλπους. Ἕνα τηλεγράφημα κι' ἔγινε ἡ συνεννόησις χωρὶς νὰ μείνη κανένα ἴχνος ποὺ νὰ μπορῆ νὰ ἐκθέση ἢ Ἐκείνην ἢ Ἐκεῖνον. Ἀφίνω ποὺ οἱ νέοι σήμερα δὲν μοῦ ἔχουν πειὰ καμμιὰ ἐκτίμηση. Σκέπτονται μὲ τὸ πρακτικὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καὶ βρίσκουν πὼς ἔχω προκαλέσει πολλὲς ἀνοησίες.

Αὐτά, φίλε κ. Μοντγκόμερυ, μοῦ εἶπεν ὁ ἴδιος ὁ Ἔρως. Καὶ ἡ δική του γνώμη εἶναι ἡ πιὸ αὐθεντική. Δηλαδή : Δὲν ὑπάρχει σήμερα Ἔρως. Ὅλα ἔγιναν ταχύτης, ἐμπορικὴ ἐπιχείρησις. Ξηραΐλα !... Ἀπογοητευσις !... Μακάριοι συνεπῶς ἐκεῖνοι ποὺ θὰ βροῦν σήμερα ν' ἀγαπήσουν ἀληθινὰ καὶ ν' ἀγαπηθοῦν. Μακάριοι ὅσοι βροῦν μιὰ γυναῖκα τοῦ παληοῦ καιροῦ νὰ τοὺς ἀγαπήση ἀλὰ παλαία !...

Ο ΤΑΥΡΟΝ ΠΑΟΥΕΡ ΜΙΛΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΓΑΜΗΛΙΟ ΤΑΞΙΔΙ

Ὁ Ταῦρον Πάουερ εἶναι ὁ καινούργιος γόης ποὺ κατέκτησε ἐξ ἐφόδου ὅλες τὶς γυναικεῖες καρδιὲς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν καρδιὰ τῆς Ἀνναμπέλλας, τῆς γνωστῆς χαριτωμένης Γαλλίδος ποὺ γιὰ χάρι του ἐγκατέλειψε τὸν σύζυγό της Ζὰν Μυρά. Λέγεται λοιπὸν τώρα ὅτι ἡ Ἀνναμπέλλα πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ πάρη τὸ διαζύγιο της καὶ γύρισε πίσω στὸ Χόλλυγουντ γιὰ νὰ μπορέση νὰ παντρευτῆ μὲ τὸν Ταῦρον Πάουερ. Ἔτσι, μόλις ἡ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος τὸν πλησίασε, ἡ πρώτη ἐρώτησις ποὺ τοῦ ἔκανε ἦταν :

— Παντρεύεσθε, κύριε Πάουερ ;

Ὁ Ἀμερικανὸς γόης μειδίασε αἰνιγματικά.

— Δὲν ξέρω, εἶπε, ἴσως.

— Καὶ ποῦ θὰ πᾶτε ἄμα παντρευτῆτε ; Θὰ κάνετε τὸ μῆλιο ταξίδι ;

— Ἄ ! ὅσο γι' αὐτὸ εἶμαι κατ' ἀρχὴν ἐνάντιος στὸ γαμηλίων ταξιδιῶν. Βρίσκω ὅτι πληγώνουν τὸν ἔρωτα καὶ εἶναι μιὰ πολὺ κακὴ εἰσαγωγὴ στὴν ἔγγαμο ζωή. Καλύτερα δὲν εἶναι τὸν πρῶτο καιρὸ ποὺ θὰ ζήσουν οἱ νεὸς κοντὰ μὲ τὸν σύντροφο τῆς ζωῆς του, νὰ τὸν ἔχουν μόνα μέσα στὸ θερμὸ περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ του. Ἔτσι, γιὰ νὰ σᾶς πῶ τὴ γνώμη μου, θὰ ἤθελα τὸ γαμήλιο ταξίδι νὰ γίνεται ὄχι μετὰ τὸν γάμο, ἀλλὰ πρίν.

— Πρίν ; !!!

— Ναί, πρίν. Καὶ γιὰ νὰ σᾶς ἐξηγηθῶ καλύτερα. Δὲν σᾶς φαίνεται πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ δίδεται στοὺς ἀρραβωνιασμένους ἡ δυνατότης νὰ γνωρισθοῦν καλύτερα καὶ νὰ καταλάβουν ὁ ἕνας τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἄλλου ;

...Τὰ ἤθη σήμερα εἶναι ἀρκετὰ ἐλεύθερα ὥστε νὰ ἐπιτρέπουν στοὺς νέους καὶ στὶς νέες νὰ βγαίνουν μόνοι γιὰ ἕνα περίπατο μὲ τὸ αὐτοκίνητο ἢ μὲ τὸ κότσι γιὰ μιὰ μικρὴ ἐκδρομή. Γιατὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψουν λοιπὸν καὶ σὲ δυὸ ἀρραβωνιασμένους νὰ παρατείνουν τὴν ἔκδρομή αὐτὴ γιὰ δυὸ — τρεῖς βδομάδες ; Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ καθένας θὰ γνώριζε καλύτερα τὰ γοῦστα καὶ τὸ χαρακτῆρα τοῦ ἄλλου : Ἂν ἔχη νὰ κάνη μὲ ἄνθρωπο σπάταλο ἢ τσιγκούνη, ματαιόδοξο ἢ δειλόν, ἐγωϊστὴ ἢ τρυφερόν, εὐερέθιστον ἢ ψύχραιμο, φιλάρεσκον ἢ σεμνόν.

.. Μπορεῖ κανεὶς νὰ κρύψη τὰ ἐλαττώματά του ἀπὸ τὶς ἀδυναμίες του μερικὲς ὧρες ἢ μιὰ — δυὸ μέρες, ἀλλὰ πολὺ δύσκολο ὅμως δὲν μπορεῖ.

.. Φυσικὰ ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἰδέα εἶναι ἐξωφρενική, ἀλλὰ ἄμα τὴν καλοσκεφθῆ κανεὶς εἶναι πολὺ λογική. Ἕνα μονάχα ἀπευκταῖο μπορεῖ νὰ συμβῆ σ' αὐτὸ τὸ ταξίδι, ἀλλὰ ὁ κίνδυνος αὐτὸς εἶναι πολὺ μικρότερος ἀπὸ τὸ νὰ ἀναγκασθῆ κανεὶς νὰ συνδεθῆ γιὰ ὅλη τὴ ζωὴ μὲ ἕνα νέο ἢ μὲ μιὰ νέα ποὺ δὲν γνωρίζει τὸ βάθος διόλου καὶ ποὺ στὴν πραγματικότητα εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὸς ἀπ' ὅ,τι τὸν φαντάζεται.

— Πάντως γιὰ σᾶς ἡ περίπτωσις αὐτὴ δὲν παρουσιάζεται, τοῦ εἶπε ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος.

Ἀλλὰ καὶ πάλι ὁ κατακτητὴς τῶν γυναικῶν χαμογέλασε καὶ δὲν εἶπε πειὰ ἄλλη λέξι.

Η ΜΑΡΛΕΝ ΝΤΗΤΡΙΧ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΕΣ

Ὕστερα ἀπὸ τοὺς δυὸ γόητας ἦρθε καὶ ἡ σειρὰ μιᾶς γοήσσης. Ὁ Ἀμερικανὸς ρεπόρτερ πῆγε καὶ βρῆκε τὴ Μάρλεν Ντῆτριχ καὶ ζήτησε νὰ μάθη τὶς ἀπόψεις της σχετικῶς μὲ τὸν ἔρωτα στὴ σύγχρονη ἐποχή.

— Ἕνα πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο εἶμαι ἀπολύτως ἱκανοποιημένη γιὰ τὴν ἐξέλιξι τοῦ ἔρωτος, εἶναι τὸ ὅτι σήμερα κατηργήθησαν πειὰ ἡ γεροντοκόρες τῆς παληᾶς ἐποχῆς, εἶπε.

Σήμερα γεροντοκόρες δὲν ὑπάρχουν πειά. Ἡ σημερινὴ γυναῖκα ἐρωτεύεται πρῶτα πὼς θὰ γίνη ἀνεξάρτητη κι' ἔπειτα πὼς θὰ παντρευτῆ.

Ἡ ἀνεξαρτησία ὅμως αὐτὴ δὲν ἀπομακρύνει τὴ γυναῖκα λιγώτερο ἀπὸ τὸν ἔρωτα, λιγώτερο τρυφερὴ καὶ ἐρωμαντίας τὴν κάνει πιὸ θαρραλέα καὶ ἀποφασιστικὴ τῆς δίνει τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως. Γι' αὐτὸ κι' ἐγκρίνω ἀπεριφράστως τὸν σύγχρονα ἤθη κι' ἔθιμα στὸν ἔρωτα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Νέες ἀποκαλύψεις.

Ρ. ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΘΡΥΛΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Τ' ΑΥΤΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΤΡΟΥ

(Μιὰ περίεργη ἠπειρωτικὴ παράδοσι γιὰ τὸν μεγάλο Μακεδόνα κοσμοκράτορα,)

Κι' ὁ βασιλικὸς γιατρός τἄχε χαμένα !

Ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος ἦταν ὁ πιὸ ὠμορφότερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὅπως ἦταν κι' ὁ πιὸ δυνατώτερος κι' ὁ πιὸ ἀντρειότερος. Κυπαρίσσι τὸ κορμί του, δαχτυλίδι ἡ μέση του κ' ἥλιος τὸ πρόσωπό του. Ἀλλά... στὶς τόσες του χάρες, στὶς τόσες του ὡμορφιὲς καὶ στὴν τόση του λεβεντιὰ εἶχε κι' ἕνα κρυφὸ ψεγάδι ποὺ δὲν τῶξερε ἄλλος ἀπὸ τὴ μάνα ποὺ τὸν γέννησε καὶ τὴ γυναῖκα π' ἀγαποῦσε. Σκότωνε ἀλύπητα κάθε ἄνθρωπο, ποὺ τύχαινε νὰ τὸ μάθη.

Τὸ κρυφὸ ψεγάδι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάντρου ἦταν ὅτι εἶχε τὸ ἕνα αὐτὶ σκυλίσιο καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιο ! Ὁ γιατρός, ποὺ θέλοντας καὶ μὴ θὰ μάθαινε τὸ μυστικὸ ψεγάδι του ἦταν ὁ κουρευτής του. Ἀλλὰ ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος, κάθε φορὰ ποὺ προσκαλοῦσε νὰ τοῦ κόψουν τὰ μαλλιὰ σκότωνε τὸν κουρευτή, κι' ἔτσι σκότωσε ἕνα τρίβιθος κουρευτάδες. Ὁ ἄλλος ὁ κόσμος δὲ μποροῦσε νὰ ἰδῆ αὐτὸ τὸ ψεγάδι γιατὶ ὁ Ἀλέξαντρος φοροῦσε μιὰ μεγάλη περικεφαλαία, ποὺ σκέπαζε τ' αὐτιά του.

Μιὰ φορὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιὰ ἕνας κουρευτής; ποὺ ἦταν ὡμορφος σὰν νεραϊδόπαιδο. Ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος βλέποντας τέτοια ὡμορφιὰ δὲν τοῦκανε ἡ καρδιά του νὰ τὸν σκοτώση. Κι' ἐκεῖ ποὺ συλλογίζονταν ἂν πρέπει νὰ τὸν σκοτώση ἢ ὄχι, τὸν ρώτησε :

— Δὲν μοῦ λές, παλληκάρι μου, εἶδες ἄλλον ἄνθρωπο στὸν κόσμο μὲ τέτοια αὐτιά ;»

— Καὶ τί ἔχουν τ' αὐτιά σου, πολυχρονεμένε μου Βασιλιᾶ, καὶ δὲν σ' ἀρέσουν ;

— Δὲ βλέπεις ὅτι τὸ ἕνα εἶναι σκυλίσιο καὶ τὸ ἄλλο γαϊδουρίσιο ;

— Ἐγώ, δὲ βλέπω τέτοιο πρᾶμα Βασιλιᾶ μου, καὶ φαίνεται ὅτι θὰ σὲ γελάση ὁ καθρέφτης σου !

Συλλογιέται ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος καὶ δὲν ξέρει τί νὰ πῆ.

— Μολόγα, τοῦ ματάειπε, ὅτι ἔχω ἕνα αὐτὶ σκυλίσιο κι' ἕνα γαϊδουρίσιο !

— Πῶς νὰ τὸ πῶ τὸ ψέμα, Βασιλιᾶ μου ; τοῦ ἀπολογήθηκε ὁ κουρευτὴς μὲ πονηρία !

Ὁ κουρευτὴς τὰ εἶδε καὶ τὰ παραεῖδε τί λογῆς ἦτανε τ' αὐτιὰ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάντρου, ἀλλὰ ἔκανε πὼς δὲν ἔβλεπε τὸ ψεγάδι του, γιατὶ εἶχε ἀκούσει νὰ τρέχη λόγος ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος σκότωνε τοὺς κουρευτάδες, γιὰ νὰ μὴ μαρτυρήσουν τίποτα.

Στὰ στερνὰ ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος ἀφοῦ τὸν ρώτησε, τὸν μαστρώτησε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ πάρη λόγο, νόμισε πὼς τὰ μάτια τοῦ κουρευτῆ εἶχαν τὸ χαλί νὰ μὴ βλέπουν σὰν τῶν ἀλλανῶν, κι' ἔτσι δὲν τὸν σκότωσε, καὶ τὸν ἄφησε νὰ βγῆ ἔξω.

Βγαίνοντας ὁ κουρευτὴς ἔξω ἔλεγε τὸ Θεὸ ποὺ τὸν γλύτωσε ἀπὸ τοῦ χάρου τὸ στόμα κι' ἀποφάσισε νὰ φύγη ἀπὸ κείνη τὴν πόλη γιὰ νὰ μὴν εἶναι κοντὰ στὸ Βασιλιᾶ. Ἔφυγε λοιπὸν καὶ πῆγε σ' ἄλλον τόπο. Μὰ ἂν καὶ εἶχε θυμία νὰ ξάψη τὸ μυστικὸ μέσα στὴν καρδιά του, ἕνα σκουλήκι τὸν ἔτρωγε στὴ γλῶσσα γιὰ νὰ τὸ βγάλη ἔξω, νὰ τὸ μαρτυρήση. Τὸ φύλαξε τὸ μυστικὸ μιὰ μέρα, μιὰ βδομάδα, ἕνα μῆνα, ἕνα χρόνο, ἀλλὰ τοῦ κάκου, κάθε μέρα εἶχε πόλεμο μὲ τὴ γλῶσσα του. Τὸ μυστικὸ φούσκωνε μέσα στὰ στήθια του σὰ ζωντανὸ πρᾶμα. Εἶδε κι' ἀπόειδε ὁ κουρευτὴς ὁ ἄμοιρος, ἔφυγε κι' ἀπὸ κείνη τὴν πόλι καὶ πάει σὲ μιὰ ἐρημιά. Ἐκεῖ ηὗρε ἕνα λόγγο μεγάλο καὶ·μτῆκε μέσα. Στὸ δρόμο ἀπάντησε ἕνα πηγάδι σαράντα ὀργυιὲς βάθος. Γονάτισε τότε στὸ στόμα τοῦ πηγαδιοῦ, ἔμπαχε τὸ κεφάλι του μέσα καὶ φώναξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμι :

— Ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος ἔχει τὸ ἕνα αὐτὶ σκυλίσιο καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιοοοοο !!!

Μόλις εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια ξαλάφρωσε ἡ καρδιά του καὶ ἔπλωσε στὰ χορτάρια γιὰ νὰ ξεκουραστῆ. Στάθηκε καὶ ξά

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΑΡΓΥΡΙΤΣΑ

ΕΦΟΡΕΣΕ τὰ γιορτερά της. Ἔπλεξε τὰ μακρυὰ μαλλιά της μὲ προσοχὴ καὶ ἔσκυψε στὸ ρυάκι νὰ καμαρώση τὴν ἀγνὴ ὡμορφιά της. Θὰ πάη μὲ τὸν παποῦ της στὴν Πόλι. Ἕνα χρόνο τώρα, τὸ ὀνειρεύεται αὐτὸ τὸ ταξίδι καὶ ἕνα χρόνο, μηδὲ τὴ Λαμπρὴ, δὲν φόρεσε τὸ γιορτερὸ φόρεμά της, γιὰ νὰ μὴν τὸ παλἠώση καὶ δὲν τὸ φορέση καινούργιο στὴν Πόλι.

Ἡ ἀδελφὴ τῆς μητέρας της κάθεται στὴν Πόλι. Ἔχει μιὰ ἐξαδέλφη στὴν ἡλικία της. Πῶς τὴν ἀγαπᾶ ἡ Ἀργυρίτσα αὐτὴν τὴν ἐξαδέλφη, ἂν καὶ δὲν τὴν ξέρη... πῶς τὴν ἀγαπᾶ!.. ....

Τώρα ἕνα χρόνο, τὸν παρακαλῶ τὸν παποῦ της νὰ τὴν πάη στὴν Πόλι κι' ἐκεῖνος μὲ μεγάλη στενοχώρια, δέχτηκε μόλις σήμερα. Τὸ φουστάνι της εἶναι παστρικὸ καὶ καινούργιο καὶ τὰ χρυσόξανθα μαλλιά της στεφανώνουν τὸ κάτασπρο προσωπάκι της. Δὲν φορεῖ σκέπασμα στὸ κεφάλι της. Φακιόλια στὸ χωριὸ, μόνο ἡ παντρεμένες φοροῦνε. Τὰ κορίτσια, ἔχουν τὸ κεφάλι γυμνό.

Πετᾶ ἀπ' τὴ χαρά της ἡ Ἀργυρίτσα καὶ ὁ γέρος παίρνει τὸ βαρὺ μπαστοῦνι του, βάζει μπροστὰ τὴν ἐγγονή του καὶ τὴν ἀκολουθεῖ ξοπίσω, πολὺ συλλογισμένος.

Ἡ Ἀργυρίτσα σκύβει καὶ μαζεύει ὥμορφα ἀγριολούλουδα, νὰ τὰ πάη στὴν ἐξαδέλφη της.

Τοῦ γέρου τὸ δισάκκι ἔχει μέσα νωπὸ τυρὶ καὶ πηχτὸ ξυνόγαλο, ποὺ τὸ φυλᾶνε μέσα σὲ ἀσκιὰ κι' αὐγὰ καὶ ὅσα καλὰ βγάζει τὸ μικρὸ χτῆμα του.

Τὰ πάει ὁ γέρος δῶρο στῆς νύφης του τὴν ἀδελφή. μὰ ἔχει βαρειὰ καρδιὰ καὶ πίσω πᾶνε τὰ πόδια του.

* * *

Στὸν κῆπο τοῦ ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ τῆς κ. Βέργη ἔχουν συγκέντρωσι. Ὁ κομψὸς κ. Δημόπουλος λέει σαχλὰ ἀστεῖα καὶ τὸν ἀκοῦνε ἀφήνοντας ἀργυρόηχα γέλια ἡ δεσποινὶς Βέργη καὶ ἡ φίλες της, ἐνῶ ἡ κυρία Βέργη ὑπομειδιᾶ. Ἡ θύρα τοῦ κήπου εἶναι ἀνοιχτή.

Ἡ κ. Βέργη θεωρεῖ τὸν κ. Δημόπουλο ὡς γαμπρό της.

Ἡ Ἀργυρίτσα μὲ τὸν παποῦ της, καὶ οἱ δυὸ κατάκοποι, ἔφτασαν στῆς κ. Βέργη.

Ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, ἡ Ἀργυρίτσα βλέπει τὸ σύμπλεγμα καὶ ὁδηγουμένη ἀπὸ τὴν ἀγαθή της καρδιὰ, λησμονεῖ τὴν φυσικὴ συστολή της, ρίχνεται ἐμπρὸς κι' ἀγκαλιάζει μὲ τὰ μεγάλα καὶ δουλεμένα χέρια της, τὴν ξαδέρφη της, ξεφωνίζοντας μὲ δάκρυα χαρᾶς :

— Εἶμαι ἡ Ἀργυρίτσα, ἡ ἐξαδέλφη σου, ἡ Ἀργυρίτσα εἶμαι !

Τὰ λευκὰ «τσουράπια» τῆς Ἀργυρίτσας καὶ ἡ χωριάτικη φορεσιὰ της προκαλοῦν τὰ χαμόγελα τῶν δεσποινίδων. Ἡ κ. Βέργη σηκώνεται καὶ τραβᾶει τὴν Ἀργυρίτσα ἀπὸ τὸν λαιμὸ τῆς θυγατέρας της, τὴν σπρώχνει κτηνωδῶς πρὸς τὸ μαγειρειὸ καὶ λέει ψυχρὰ καὶ περιφρονητικά :

— Τὶ θέλεις ;

Ἀχ! ἕνα χρόνο ὠνειροπόλησε τὸ ταξίδι αὐτὸ ἡ Ἀργυρίτσα, γιὰ ν' ἀκούση τὸ κρύο, τὸ παγωμένο αὐτὸ τί θέλεις ;»

Ἡ μεγάλη κυρία τὴν κυττάει ἐπίμονα μὲ τοὺς «ἀετοπτροφόρους ὀφθαλμούς της» καὶ ξαναλέει:

— Δὲν ἀποκρίνεσαι ; Τὶ ἤθελες κι' ἔπεσες σὰν ἀστραπὴ στὸ λαιμὸ τῆς Καίτης μου ;

Ἡ Ἀργυρίτσα ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ τότε γύρεψε ν' ἰδῆ τὸν παποῦ της, ποὺ τὴν κύτταζε μὲ ἀγάπη.

— Πᾶμε, παποῦ, στὸ σπίτι μας... πᾶμε... ἐδῶ δὲν μᾶς ἀγαποῦν... Ἀχ, γιατὶ νὰ ρθῶ ; τραυλίζει.

— Μαμά, ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀπ' τὸν κῆπο.

Ἡ κ. Βέργη χωρὶς νὰ ρίξη βλέμμα συμπαθείας πρὸς τὴν Ἀργυρίτσα βγαίνει ἔξω στὸν κῆπο λέγοντας μ' ἕνα πικρόγλυκο χαμόγελο στὶς καλεσμένες της :

— Ἦταν ἡ κόρη τῆς τροφοῦ τῆς κόρης μου. Καλὸ κορίτσι τὸ καϋμένο καὶ νοῦμπο, ἔτσι ἁπλοϊκὸ καθὼς εἶναι, ὅτι μπορεῖ σὲ κάθε περίστασι, νὰ φανερώνη τὴν ἀγάπη τῆς πρὸς τὴν Καίτη μου...

—Μά, μαμά, πολὺ μὲ συγκίνησε ἡ ἀγάπη της, λέει ἡ Καίτη ταραγμένη ἀκόμα ἀπ' τὸ φόβο μήπως ἡ φίλες της ἀνακαλύψουν τὴν συγγένεια, ἡ ὁποία τὴν συνέδεε μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ τίμια χωριατοπούλα.

Μὰ ἡ κ. Βέργη διώρθωσε μιὰ χαρὰ τὸ πρᾶγμα. Ἡ Καίτη ἡσυχάζει. Καὶ ἡ συνομιλεξις ἐξακολουθεῖ ζωηρά.

* * *

Τὰ ἀρνάκια τῆς Ἀργυρίτσας, τὰ κατσικάκια της, ἡ ὄρνιθές της ὅλα τὴν ὑποδέχθηκανε μὲ χαρὰ στο χωριό, κι' ἐκεῖνη ἔπαιζε τὰ ἐχάϊδευε, τὰ ἐχάϊδευε...

Εἶχε ὅμως κρυφὴ λύπη στὴν καρδιά της καὶ ἔλεγε στὸν παποῦ της :

— Παποῦ, γιατὶ μᾶς δεχτήκανε ἔτσι ; Τὸ φουστάνι μου καινούργιο δὲν ἤτανε ;

— Αἴ, παιδί μου, «ἐκεῖ στὴν Πόλι τὸ ἔρημο ντροπὴ νὰ ἔχουνε τίμιους συγγενεῖς !...

Τῆς Ἀργυρίτσας ἡ καρδιὰ πικράθηκε πολύ. Ἀκούει τὴν Πόλι καὶ κλαίει καὶ ποτὲ πιὰ δὲν γύρεψε ἀπὸ τὸν παποῦ της νὰ τὴν ξαναπάη ἐκεῖ...

— Παντρεύτηκε μετὰ δυὸ χρόνια ἡ Ἀργυρίτσα κι' ὁ ἄντρας της τίμιος γεωργός, τὴν ἀγάπησε μιὰ μέρα νὰ τὴν πάη στὴν Πόλι, μὰ ἀπὸ τὴν κούνησε τὸ κεφάλι της κι' ἀποκρίθηκε :

— Ἐσὺ νὰ πᾶς γιὰ τὶς δουλειές σου ἂν θέλεις, μὰ ἐγὼ δὲν σαλεύω ἀπ' τὸ χωριό. Ὄχι, ὄχι δὲν θέλω νὰ ρθῶ στὴν Πόλι. Τὴ φοβοῦμαι. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ εἶναι κακοί, σκληροὶ καὶ ξιπασμένοι. Ἀλήθεια, παποῦ ;

Κι' ὁ παποῦς κουνάει τὸ λευκόμαλλο κεφαλί του κι' ἀναστενάζει.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ Ἀργυρίτσα

ξεκίνησε μὲ τὰ πιὸ ἀγαπημένα παλληκάρια του, γιὰ τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, περπατῶντας κατὰ ἡλιοῦ. Πάει, πάει, πάει... τρέχοντας μέρα νύχτα τρία χρόνια, πολεμῶντας μὲ λογῆς — λογιῶν ἀνθρώπους, θηριὰ καὶ στοιχειά, ὅσο ποὺ ηὗρε τὴν ἄκρη τῆς γῆς καὶ τ' ἀθάνατο ποτάμι μὲ τ' ἀθάνατο νερό. Γέμισε κι' αὐτὸς καὶ τὰ παλληκάρια του ἀπὸ ἕνα βουτσέλλι καὶ γύρισαν. Ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ ζύγωναν νὰ φτάσουν στὶς σαράντα μέρες ρίχτηκαν ἐπάνω τους ἕνα μιλλιοῦνι νυχτερίδες, ποὺ εἶχαν μιὰ πήχη μύτη καὶ μιὰ πήχη νύχια σουβλερά, ποὺ μποροῦσαν καὶ σίδερα νὰ τρυπήσουν, καὶ ἀφοῦ καταστράβωσαν τὸ στράτευμα τρύπησαν καὶ ὅλα τὰ βουτσέλλια καὶ χύθηκε κατὰ γῆς, τ' ἀθάνατο νερό, κι' ἔτσι πέθανε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος μὲ ὅλο του τὸ στράτευμα καὶ χάθηκε ἡ βασιλεία του.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΑΣΤΕΙΑ

ΤΙ ΕΤΡΕΧΕ

Ἕνας πελάτης ἑστιατορίου στὸ γκαρσόνι :

— Γκαρσόν, ἄλλαξε ἐδῶ ὁ διευθυντής ;

— Μάλιστα, κύριε.

— Ὁ παλαιὸς παύθηκε ;

—Ὄχι, κύριε. Εἶναι ἄρρωστος καὶ βάλαμε νὰ κάνη κούρα.

— Καὶ τὶ ἀρρώστεια ἔχει ;

— Δὲν ξέρω ,κύριε. Ἀλλὰ ὁ γιατρὸς τὸν παρήγγειλε... νὰ μὴν τρώη τίποτε ἀπὸ ὅσα τὰ ποὺ φτιάνουν ἐδῶ !...

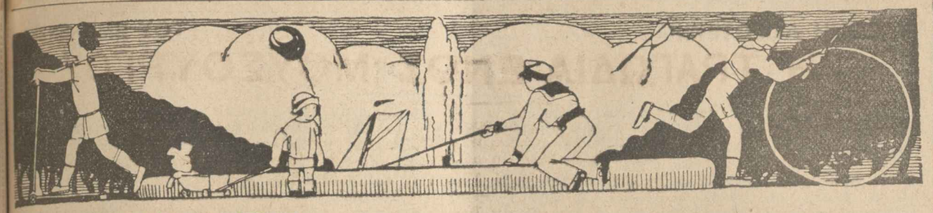

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Η ΣΕΛΙΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ

ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

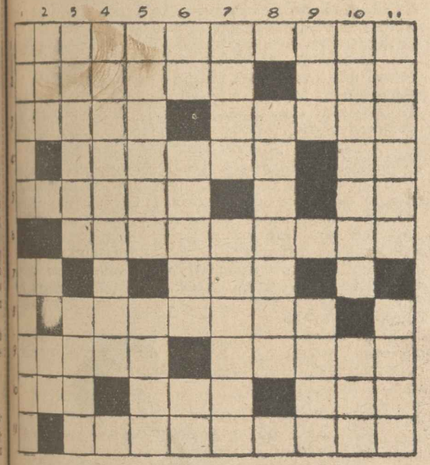

Ὁριζοντίως:

1) Ὥρας τοῦ Εἰκοσιένα.
2) Κάθε ἄλλο παρὰ εὐνοϊκὰ εἶναι. Πρόσταγμα.
3) Ἡ κατοικία τῶν πιὸ χαριτωμένων πλασμάτων τῆς δημιουργίας. Περιβάλλοντα τὰ σπίτια ποὺ χτίζονται.
4) Καταστροφεύς. Ἐπιφώνημα.
5) Ἐπίρρημα ποὺ σημαίνει πραγματικά. Ἀντωνυμία.
6) Ἀπαραίτητες σχεδὸν γιὰ νὰ καταλάβη κανεὶς μιὰ θέσι.
7) Ἄρθρον. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
8) Ἄλφα εἰν' ἔτσι ἕνας ἄνθρωπος ἐπιβάλλεται στοὺς ἄλλους.
9) Ἡ ἡλικία της μετριέται πειὰ μὲ χειμῶνες. Εἶδος ξένης ἀστυνομίας, μὰ ἀλλοίμονο σ' ὁποιον ἔπεφτε στὰ χέρια της.
10) Σύνδεσμος. Ὄνομα Βυζαντινῆς αὐτοκρατείρας. Τὰ φωνήεντα τοῦ ἀκαίου.
11) Ἡ διαφορὰ ἑνὸς χρώματος ἀπὸ ἄλλο παρόμοιο.

Κάθετως:

1) Τὰ προκαλεῖ τὸ κρασί. Ἀρχαία πόλις τῆς Πελοποννήσου
2) Τοπικὸν ἐπίρρημα. Ξένη θεότης.
3) Ἕλλην πρωθυπουργὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας. Τροφὴ τῶν ζώων (πληθ.)
4) Τέτοιοι θεωροῦνται συνήθως οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες
5) Μὲ προκλητικὸ καὶ ἀναιδὲς ὕφος. Δοχεῖο (ξεν.)
6) Νότα. Θεά. Ἐπιφώνημα.
7) Καινὸν ρῆμα. Ἐξάρτημα τῆς στρατιωτικῆς στολῆς.
8) Περίφημη ἀρχαία πόλις ἑλληνικῆς νήσου.
9) Συγγραφεὺς περιφήμου ρωμαντικοῦ μυθιστορήματος. Προσωπικὴ ἀντωνυμία (πληθ.)
10) Τώρα τὸν χειμῶνα δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ προσβληθῆ κανεὶς ἀπ' αὐτή. Σύνδεσμος.
11) Ὁ σπόρος του μᾶς δίνει τὴν κυριωτέρα μας τροφή. Ὡραῖο πουλί.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Ὁριζοντίως:

1) ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ, 2) ΡΑΚΙΝΑΣ—ΑΠΟ, 3) ΩΡΑ — ΠΡΙΝ 4) ΤΑΡΑΧΟΠΟΙΟΙ, 5) ΟΦΙΣ—ΣΠΙΤΙΑ, 6) ΚΡΑΥΓΗ—ΜΕ, 7) ΡΑ—ΝΚ—ΝΗΣΟΙ, 8) ΙΣ—ΕΑΝ—ΛΑ, 9) ΤΕ—ΠΝΟΗ—ΔΙΣ, 10) ΟΙΚΗΤΩΡ—ΕΓΩ, 11) ΣΣ—ΣΙΝΑΣ—ΑΝ.

Καθέτως:

1) ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ, 2) ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΙΣ, 3) ΙΚΑΡΙΑ, 4) ΤΙ — ΑΣΥΝΕΠΗΣ, 5) ΕΝΩΧ—ΓΚΑΝΤΙ, 6) ΛΑ—ΟΣΗ—ΝΟΩΝ, 7) ΑΣ—ΠΠ—ΗΡΑ, 8) ΠΟΙΜΗΝ, 0) ΧΑΡΙΤΕΣ—ΔΕ, 10) ΗΠΙΟΙ—ΟΛΙΓΑ, 11) ΣΟΝΙΑ—ΙΑΣΩΝ.

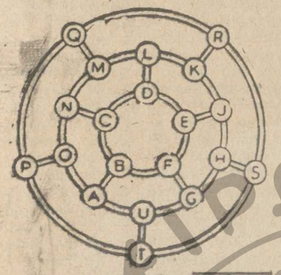

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Μπορεῖτε, ἀκολουθῶντας τοὺς δρόμους τῆς κυκλικῆς αὐτῆς πόλεως, νὰ φύγετε ἀπὸ τὸ σπίτι G καὶ νὰ ξαναγυρίσετε σ' αὐτὸ περνῶντας ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα σπίτια (ποὺ διακρίνονται μὲ ἕνα γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου τὸ καθένα) χωρὶς νὰ περάσετε ποτὲ δυὸ φορὲς ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο ;

ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Πέντε ἄνδρες βρίσκονται καθένας μὲ τὴν σύζυγό του μέσα στὸ βαγόνι ἑνὸς τραίνου, εἶναι δὲ καθισμένοι ἔτσι: Στὸν ἕνα πάγκο ὁ Πέτρος, ἡ Ἰωάννα, ὁ Νίκος, ἡ Ρόζα καὶ ὁ Θωμᾶς καὶ στὸν ἀντικρυνὸ πάγκο ἡ Ἑλένη, ὁ Παῦλος, ἡ Λουκία, ὁ Σπύρος καὶ ἡ Μαρία.

Κανένας ἀπὸ τοὺς συζύγους δὲν βρίσκεται καθισμένος στὸν ἴδιο πάγκο μὲ τὴ γυναίκα του καὶ καμμιὰ ἀπὸ τὶς συζύγους δὲν βρίσκεται ἀπέναντι στὸν ἄνδρα της. Ὁ Πέτρος κάθεται στὴν ἴδια ἀπόσταση ἀπὸ τὴν σύζυγό του ποὺ κάθεται κι' ὁ Νίκος ἀπ' τὴ δική του.

Ἔχοντας ὑπ' ὄψει σας αὐτό, μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὸ κάθε ζευγάρι;

ΠΑΙΓΝΙΔΙ ΜΕ ΣΠΙΡΤΑ

Νὰ τέσσερα τετράγωνα κατασκευασμένα μὲ δώδεκα σπίρτα. Μπορεῖτε, χρησιμοποιώντας τὰ δώδεκα αὐτὰ σπίρτα νὰ κάνετε τρία μόνο τετράγωνα ;

ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΨΑΛΛΙΔΙΕΣ

Πῶς μπορεῖτε μὲ τρεῖς ψαλλιδιὲς εὐθεῖες νὰ χωρίσετε τὸ παλιὸ σχῆμα σὲ τρία κομμάτια, τὰ ὁποῖα συναρμολογούμενα κατόπιν νὰ σχηματίζουν τέλειο τετράγωνο;

Η ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΜΙΛ ΕΝΖΕΛΙΝ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΥ

Ο Ἀντρὲ Μαρού, πρὶν φύγη ἀπὸ τὸ Παρίσι γιὰ νὰ ἐγκατασταθῆ στὸ Λονδῖνο, ὅπου τοῦ εἶχαν προτείνει τὴν θέσι τοῦ διευθυντοῦ ὀρχήστρας ἑνὸς θεάτρου, ἔδωσε ἕνα ἀποχαιρετιστήριο δεῖπνο στοὺς φίλους του. Εἴχαμε, λοιπόν, φάει κι' ἑτοιμαζόμαστε νὰ περάσουμε στὸ σαλόνι νὰ καπνίσουμε, ὅταν ξαφνικὰ παρουσιάστηκε κι' ἕνας ἄλλος καλεσμένος, τὸν ὁποῖο, ὅμως, κανεὶς ἀπὸ ἐμᾶς δὲν περίμενε: ὁ Σάρλ Κενσέρ, ὁ διάσημος μουσικοσυνθέτης. Τὸν συνώδευε ἡ φίλη του Ἕλλεν, ἡ ἀνόητη καὶ μοχθηρὴ Ἕλλεν.

Ὁ Σάρλ μᾶς χαιρέτησε μὲ κινήσεις τοῦ κεφαλιοῦ καὶ κάθησε ἀμίλητος σὲ μιὰ γωνιά. Ὅλοι τὸν κυττάζαμε μὲ θαθειὰ συγκίνησι, χωρὶς νὰ τοῦ ἀποτείνουμε τὸν λόγο. Ἐξ ἄλλου, καὶ νὰ τοῦ μιλούσαμε δὲν θὰ μᾶς ἄκουγε: Ἦταν κουφός, ὅπως καὶ ὁ Μπετόβεν. Ὁ μεγάλος αὐτὸς καλλιτέχνης καὶ ὡραῖος ἄντρας μὲ τὰ μακρυὰ ξανθὰ μαλλιά, μὲ τὸ ὁλόμπιο μέτωπο καὶ μὲ τὴν ἐπιβλητικὴ κορμοστασιά, ὁ ἀσύγκριτος αὐτὸς μουσουργός, τοῦ ὁποίου ἡ μελωδίες ἀποτελοῦσαν τὴν τελειοτέρα ἔκφρασι τῶν πιὸ λεπτῶν συναισθημάτων τοῦ ἀνθρώπου, εἶχε τὸ ἀνεπανόρθωτο γιὰ ἕνα μουσικο ἀτύχημα νὰ χάση ξαφνικὰ τὴν ἀκοή. Μονάχα ὅ,τι τοῦ ἔλεγε ἡ Ἕλλεν μποροῦσε νὰ καταλάθη. Μάντευε τὰ λόγια της ἀπὸ τὶς κινήσεις τῶν χειλιῶν της. Καὶ ζοῦσε ἀπὸ καιρὸ τώρα μὲ τὴν λεπτόσωμη αὐτὴ γυναῖκα, ποὺ εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ φεῖδι ὄχι μονάχα τὴν εὐλυγισία του, ἀλλὰ καὶ τὸ φαρμάκι του... Ἡ Ἕλλεν, γυναῖκα ταπεινῆς καταγωγῆς, μεγαλωμένη σὲ μιὰ λαϊκὴ παρισινὴ συνοικία, κατώρθωσε ν' ἀναδειχθῆ χωρὶς νὰ καταθάλη καμμιὰ προσπάθεια. Ὁ Σάρλ ποῦχε τὴν ἀφέλεια νὰ φαντάζεται ὅλον τὸν κόσμο ἀγνὸ καὶ ἀνυστερόβουλο, ἀφωσιώθηκε σιγὰ-σιγὰ στὴν κοπέλλα αὐτήν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ Ἕλλεν ἤξερε νὰ κρύθη τὴν χυδαιότητα τῆς ψυχῆς της μὲ τὴ γοητεία της καὶ τοὺς καλοὺς της τρόπους.

Ὁ μουσουργὸς ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ μὴ μπορῆ πειὰ νὰ κάνη χωρὶς αὐτήν. Τὴν εἶχε συνηθίσει. Ἡ Ἕλλεν ἔβαλε κάποια τάξι στὸ σπίτι του. Ἀπὸ τὸν καιρό, μάλιστα, ποὺ ἐκεῖνος κουφάθηκε, ἡ φίλη του τοῦ ἔγινε ἀπαραίτητη. Ἔτρεμε μὴν τὴ χάση. Μόλις ἡ Ἕλλεν κατάλαβε πόσο ἦταν χρήσιμη στὸν Κενσὲρ, ἄφησε νὰ φανερωθῆ ὁ πραγματικός της χαρακτήρας. Τὰ καχά της ἔνστικτα ἐξεδηλώθησαν τότε χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἐπιφύλαξι. Στὴν ἀρχή, φρόντισε ν' ἀπομακρύνη ἀπὸ τὸ σπίτι — ἀπὸ ζήλεια εἰλικρινῆ ἢ προσποιητή, ἀδιάφορο — ὅλες τὶς γυναῖκες ποὺ θαυμάζανε τὸν μουσουργό. Κατόπιν, δυσαρέστησε καὶ τοὺς φίλους τοῦ καλλιτέχνου. Καὶ τέλος, ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ δείχνη καθαρὰ τὴν περιφρόνησί της ἀπέναντι καὶ αὐτοῦ τοῦ Σάρλ.

Ὁ μουσουργὸς, ἀνίκανος νὰ φανῆ σκληρὸς μαζύ της, ἄφηνε νὰ τὸν κάνη ὅ,τι ἤθελε ἐκείνη. Εἶχε καταντήσει ἕνα παιχνίδι στὰ χέρια της. Ἡ στάσις τοῦ καλλιτέχνου, ἀντὶ νὰ συγκινήση τὴν Ἕλλεν, τὴν ἔκανε πιὸ ἀπαιτητικὴ καὶ ἀδιάντροπη. Ἐρχόντουσαν στιγμὲς ποὺ ἡ ἀνάλγητη αὐτὴ γυναῖκα δὲν δίσταζε νὰ εἰρωνεύεται καὶ ἀκόμα τὶς συνθέσεις τοῦ Σάρλ, τὴν μοναδικὴ δηλαδὴ παρηγοριὰ ποὺ τοῦ ἔμενε.

Ἡ Ἕλλεν δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ ἔρθη κείνη τὴν ἡμέρα στὸ τραπέζι τοῦ Μαρού. Γιὰ πρώτη ἴσως φορὰ ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἦσαν μαζύ, ὁ Κενσὲρ ἐπέμεινε νὰ γίνη ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε αὐτός. Καὶ ἡ Ἕλλεν ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήση καὶ νὰ τὸν συνοδεύση ὡς τὸ σπίτι τοῦ φίλου του. Δὲν ἦταν, ὅμως, δύσκολο νὰ καταλάθη κανεὶς ὅτι ἔβραζε ὁλόκληρη ἀπὸ τὸν θυμό της καὶ ὅτι περίμενε τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ ξεθυμάνη...

* * *

Κυττάζαμε, λοιπόν, τὸν Σάρλ ἀμίλητοι καὶ σοθαροί, γιὰ νὰ μὴν τὸν πικράνουμε μὲ τὴν εὐθυμη φλυαρία μας. Ἐκεῖνος μάντευε, ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας μας, τί συνέθαινε στὴν καρδιά μας.

— Ὦ! δὲν πρέπει νὰ μελαγχολήσετε ἐξ αἰτίας μου, μᾶς εἶπε. Ἡ Ἕλλεν θὰ μοῦ μεταθιβάζη τὰ λόγια σας. Ἐξ ἄλλου, καταλαθαίνω ὅτι θὰ συζητᾶτε γιὰ μένα. Τὸ θέμα αὐτὸ μοῦ εἶναι ἐξαιρετικὰ προσφιλές.

Κάποιος ἀπὸ μᾶς ρώτησε τότε τὸν οἰκοδεσπότη νὰ φρονοῦσε γιὰ τὴν «Δημιουργία», τὴν καινούργια ὀρατορία τοῦ Ραμέ.

— Δὲν μοῦ ἀρέσει διόλου, ἀποκρίθηκε ὁ Μαρού. Ὁ Ραμὲ ζήτησε νὰ κάνη θρησκευτικὴ μουσικὴ χωρὶς νὰ πιστεύη στὸν Θεό. Πιστεύω καὶ ὑποστηρίζω ὅτι τὸ θρησκευτικὸ αἴσθημα δὲν πρέπει νὰ λείπη ἀπὸ ἕναν ἀριστουργματικὸ καλλιτέχνη.

Καὶ ὁ Μαρού, γυρνῶντας πρὸς τὴν Ἕλλεν, τὴν παρακάλεσε νὰ μεταθιβάση τὴν σκέψι του στὸν Κενσὲρ. Ἐκεῖνος ἔμεινε ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἀποψι αὐτήν.

— Συμφωνῶ ἀπολύτως μαζύ σου, εἶπε στὸν οἰκοδεσπότη. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη τέχνη χωρὶς θρησκευτικὸ περιεχόμενο. Πολλοὶ λένε ὅτι σήμερα, στὴν ἐποχή μας, ἡ ἀληθινὴ πίστι δὲν ὑπάρχει πειά. Δὲν τὸ πιστεύω αὐτό. Ἀλλοίμονο ἂν συνέθαινε κάτι τέτοιο. Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ ἐξέλιπε ἡ ἔννοια τοῦ Θεοῦ, θὰ ἐξαφανιζόταν ὁ ἄνθρωπος μονάχα ἡ τέχνη, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνθρωπότης.

Καὶ ὁ Κενσὲρ ἄρχισε νὰ μᾶς μιλᾶ, μὲ λυρικὸν ἐνθουσιασμό, γιὰ μιὰ συμφωνία ποὺ θὰ ἐξυμνοῦσε τὴν θεία Μιλοῦσε πολλὴ ὥρα, χωρὶς νὰ σταματᾶ διόλου, μὲ μιὰ εὐχέρεια ποὺ μαρτυροῦσε, ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ τὸν ἀπασχολήσει σοθαρά. Καὶ ἡ φράσεις του ἦσαν τόσο μελωδικὲς καὶ παραστατικές, ἡ φωνή του ἔπαιρνε τέτοιους τόνους, ὥστε εἴχαμε τὴν ἐντύπωσι, ὅτι παρακολουθοῦμε τὴν ἐκτέλεσι τῆς συμφωνίας αὐτῆς!

—Εἶμαι βέθαιος ὅτι τὴν ἔχεις γράψει τὴ συμφωνία αὐτή! φώναξε ὁ Μαρού, ὅταν τελείωσε ὁ Κενσέρ. Δὲν εἶναι δυνατὸ ν' ἀφηγήθηκες ἕνα ἀόριστο σχέδιό σου μὲ τόση ἀκριβολογία. Σὲ παρακαλοῦμε, ὁλοι μαζύ, νὰ μᾶς παίξης στὸ πιάνο τὸ καινούργιο σου ἔργο!

Στὴν ἀρχή, ὁ

Ὁ Σάρλ κάθησε στὸ πιάνο καὶ ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τὸ κόκκαλα.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΔΙΑΣΗΜΩΝ «ΒΕΝΤΕΤΤΩΝ»

Η ΜΠΕΤΤΥ ΝΤΑΙΒΙΣ

(Ἀποκαλυπτικὸ ἄρθρο τοῦ Γάλλου δημοσιογράφου Ἀντρὲ Μωζέ)

Τὸ Λόουελ εἶναι μιὰ μικρὴ πόλις τῆς Μασσαχουσέττης. Σ' αὐτήν, τὸ 1908 ἄνοιξε τὰ μάτια της, στὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἡ Ρουθ Ἐλίζαμπετ Νταῖβις. Ἦταν ἕνα γοητευτικὸ πλάσμα, ἕνας ἄγγελος. Ὡμορφη, χαριτωμένη, εὐχάριστη. Μιὰ κούκλα. Ἕνα ἀριστούργημα τοῦ Δημιουργοῦ. Οἱ γονεῖς της πῆγαν νὰ τρελλαθοῦν ἀπὸ τὴ χαρά τους. Αὐτὴ ἡ μικρούλα «πριγκήπισσα», ποὺ εἶχεν ἔρθει στὸ σπιτικό τους, ἦταν ἡ ἀμοιβή τους γιὰ ὅλους τοὺς κόπους τους καὶ τὰ θάσανά τους. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν νὰ τῆς δώσουν μιὰ μόρφωσι ἀνάλογη μὲ τὴν ὡμορφιά της. Ἀλλὰ τὶς οἰκονομίες τους τὶς ξώδευαν γι' αὐτήν. Τὴν στείλαν ἀκόμη στὰ πιὸ φημισμένα λύκεια. Ἔτσι ἡ Ρουθ Ἐλιζάμπετ Νταῖβις, σὲ ἡλικία δεκαπέντε χρόνων γράφτηκε στὸ Πανεπιστήμιο. Ἡ ἐπιθυμία της ἦταν νὰ γίνη γιατρός. Ἤθελε νὰ εἶναι χρήσιμη στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὴν ἀγαποῦσαν. Μὰ ἡ τρυφερὴ καρδιά της κ' ἡ μεγάλη εὐαισθησία της, τῆς χάλασαν τὰ σχέδιά της. Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ πῆγε στὸ ἀμφιθέατρο τοῦ Πανεπιστημίου γιὰ νὰ παρακολουθήση τὸ μάθημα τῆς ἀνατομίας, λιποθύμησε ἀπὸ τὴν τρομάρα της. Ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποφέρη στὴ θέα ἑνὸς ἀνθρωπίνου πτώματος, τὸ ὁποῖο ξέσχιζε καὶ κομμάτιαζε ὁ καθηγητὴς μὲ μιὰ ἀνατριχιαστικὴ ἀδιαφορία. Οἱ συμφοιτηταί της ἔσπευσαν, φυσικὰ νὰ τὴν συνεφέρουν καὶ νὰ τῆς δηλώσουν, ὅτι θὰ συνήθιζε σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ θεάματα. Μὰ φαίνεται, ὅτι ἡ Μπέττυ Νταῖβις δὲν ἦταν πλασμένη γιὰ νὰ γίνη γιατρός. Διαρκῶς λιποθυμοῦσε ἀηδίαζε καὶ πάθαινε νευρικὲς κρίσεις. Ἐγκατέλειψε λοιπὸν μὲ θλῖψι τὸ Νιοῦτον καὶ γύρισε πάλι κοντὰ στοὺς γονεῖς της. Ἀλλὰ ἡ σκέψις τοῦ μέλλοντός της τὴν ἀπασχολοῦσε παραπολύ. Τί ἐπρόκειτο νὰ γίνη; Μιὰ ὑπάλληλος; Μιὰ δακτυλογράφος; Ὄχι, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ θυσιάση μὲ τόση ἀδιαφορία τοὺς κόπους ποὺ εἶχε καταθάλει γιὰ νὰ μορφωθῆ; Ὁ σκηνοθέτης Φράνκ Κονρόϋ, ὁ ὁποῖος τὴν ἤξερε κ' εἶχε παρακολουθήσει μερικὲς ἐρασιτεχνικὲς παραστάσεις της στὸ σχολεῖο, δὲν δίστασε τότε νὰ τῆς προτείνη:

— Πρέπει νὰ γίνης ἠθοποιός, δεσποινίς. Ἔχεις μεγάλο ταλέντο. Θὰ σὲ θοηθήσω καὶ σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ πετύχης. Ἔλα, μαζύ μου στὴ νέα Ὑόρκη. Θὰ φροντίσω νὰ μπῆς στὴ Δραματικὴ Σχολὴ τοῦ Τζὼν Ἄντερσον.

* * *

Ἡ Μπέττυ Νταῖβις ἀκολούθησε τὴ συμθουλὴ τοῦ σκηνοθέτη. Ἄλλως τε στὴ Νέα Ὑόρκη θρισκόταν κι' ὁ παιδικός φίλος της ὁ Νέιλ Χάρμοντ, τὸν ὁποῖον ὑπεραγαποῦσε. Ὁ Χάρμοντ ἦταν περίφημος μουσικὸς κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ γοητευτικοὺς νέους. Ἡ Μπέττυ ἠκολούθησε τὸν Φράνκ Κονρόϋ στὴν Ν. Ὑόρκη καὶ γράφτηκε στὴ Δραματικὴ Σχολή. Τρία χρόνια ἀργότερα ἔπαιρνε τὸ πρῶτο θραθεῖο τῆς δραματικῆς τέχνης. Ἐξελίσσετο πλέον σὲ λαμπρὴ ἠθοποιό.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἄρχισε γιὰ τὴν Μπέττυ Νταῖβις μιὰ ἔνδοξη σταδιοδρομία στὰ θέατρα τοῦ Μπροντγουαίη. Τὸ δραματικὸ ταλέντο της τὴν εἶχε κάνει πασίγνωστη. Τ' ὄνομά της γραφόταν στὶς ρεκλάμες μὲ τεράστια φωτεινὰ γράμματα κ' ἡ ἐφημερίδες ἀφιέρωναν ἕνα σωρὸ στήλες γι' αὐτήν. Ἡ Μπέττυ Νταῖβις ἔπαιξε ἕνα πλῆθος σοθαρῶν ἔργων. Ἦταν ἐπίσης μιὰ ἀπὸ τὶς καλλίτερες ἑρμηνεύτριες τῶν ἔργων τοῦ Ἴψεν. Οἱ ἐπιχειρηματίαι τοῦ κινηματογράφου, θέλησαν φυσικὰ νὰ τὴν πάρουν στὸ Χόλλυγουντ. Ὁ Τζώρτζ Ἄρλυς, ὁ σκηνοθέτης, ἦταν ὁ πιὸ τυχερὸς ἀπ' ὅλους. Κ' ἡ Μπέττυ Νταῖβις ἔνδοξη πειὰ ταξίδευε πρὸς τὴν πόλι τοῦ κινηματογράφου γιὰ νὰ λάθη μέρος στὸ ἔργο «Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κοροϊδεύει τὸν Θεό». Μὰ ἡ γοητευτικὴ αὐτὴ νέα δὲν εἶχε καὶ στὴν ὀθόνη τὸν ἴδιο θρίαμθο ποὺ εἶχε στὸ θέατρο. Στὴν ἀρχὴ οἱ φίλοι τοῦ κινηματογράφου οὔτε καταδέχθηκαν καθόλου νὰ τὴν προσέξουν. Τὸ παίξιμό της, τοὺς ἄφηνε ἀδιάφορους. Ἦταν ἄλλως τε ἡ ἐποχὴ τῶν φίλμ μὲ τὸν πλούσιο διάκοσμο καὶ τὰ γοητευτικὰ μπαλέττα. Τὸ δράμα δὲν ἐνδιέφερε. Περισσότερο συγκινοῦσε ἕνα καλλίγραμμο πόδι ἀπὸ ἕναν... στεναγμό. Γιὰ πολλὰ χρόνια αὐτὴ ἡ ἔνδοξη καλλιτέχνις ἀντιμετώπισε τὴν φτώχεια καὶ τὴν δυστυχία. Μὰ δὲν ἔχασε τὸ θάρρος της. Κι' ἦρθε ἡ ἐποχὴ ποὺ ὁ κινηματογράφος τὴν ἀνέδειξε ὡς θεντέττα πρώτης τάξεως.

ΑΝΤΡΕ ΜΩΖΕ

μουσουργὸς μᾶς ἔφερε μερικὲς ἀντιρρήσεις. Ἐπιμείναμε, ὅμως, τόσο πολύ, ὥστε ἀναγκάστηκε ἐν τέλει νὰ ὑποχωρήση. Καὶ μᾶς ὡδήγησε στὸ σπίτι του.

* * *

Μόλις φτάσαμε κεῖ, ἡ Ἕλλεν μᾶς ἄφησε καὶ ἀνέθηκε πρώτη πάνω μὲ τὴν πρόφασι ὅτι θὰ συγύριζε λίγο τὸ σαλόνι. Λέγοντας, ὅμως, αὐτὰ χαμογελοῦσε παράξενα καὶ τὰ μάτια της πετοῦσανε ἀλλόκοτες λάμψεις...

Τὴν στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόμαστε νὰ μποῦμε στὸ σαλόνι, ἀκούσαμε τὸ σκέπασμα τοῦ πιάνου νὰ πέφτη μὲ κρότο. Τὸ σαλόνι ἦταν κρύο, ἐπιπλωμένο λιτὰ καὶ αὐστηρά. Στοὺς τοίχους ἦσαν κρεμασμένα πορτραῖτα μουσουργῶν καὶ ποιητῶν.

Ὁ Σάρλ κάθησε στὸ πιάνο καὶ ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τὰ κόκκαλα. Ἕνα δυνατὸ ρῖγος πέρασε τότε ἀπὸ τὸ σῶμα μας. Ἀπὸ τὸ πιάνο δὲν ἔβγαιναν κανένας ἦχος!... Ἡ Ἕλλεν τοῦ εἶχε κόψει τὶς χορδές του, ἀπὸ τὴν κακία της καὶ τὴν ἀνομία της!... Στὸ μεταξὺ ὁ μεγάλος καλλιτέχνης ἄρχισε νὰ ἐκτελῆ τὴν συμφωνία του μὲ τὴν ἀφοσίωσι καὶ τὸ πάθος ποὺ τὸν χαρακτήριζαν πάντοτε. Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό του, μαντεύαμε τὴν ὡμορφιὰ καὶ τὴν μεγαλοπρέπεια τῆς συμφωνίας αὐτῆς — ἀδιάφορο ἂν δὲν ἀκούγαμε οὔτε ἕναν ἦχο! Παρακολουθήσαμε ἀκίνητοι, μαρμαρωμένοι, τὴν τραγικὴ αὐτὴ σκηνή... Ξαφνικά, ὁ μουσουργὸς γύρισε τὸ κεφάλι του πρὸς τὸ μέρος μας, νὰ δῆ τί ἐντύπωσι μᾶς ἔκανε τὸ ἔργο του. Ἀπὸ τὴν ἔκφρασι, ὅμως, τῆς φυσιογνωμίας μας ἀντιλήφθη, φαίνεται, ὅτι κάτι τρομερὸ συνέθαινε. Ἔρριξε μιὰ ματιὰ καὶ στὴν Ἕλλεν καὶ τὴν εἶδε χαμογελοῦσα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ πιάνου, νὰ γελᾶ ἀδιάντροπα, δείχνοντας τὰ μυτερά της δόντια.

Μιὰ ὀπόνοια πέρασε τότε ἀπὸ τὸ μυαλό του. Ἀνοιξε ἀπότομα τὸ σκέπασμα τοῦ πιάνου —καὶ τότε μονάχα κατάλαβε τί εἶχε γίνει. Ἕνα θρυμμάτισμα, σὰν πληγωμένου θηρίου, θγῆκε ἀπὸ τὰ σπλάχνα του. Καὶ ὁ δυστυχισμένος ὁ καλλιτέχνης ἀποσταθήκε ἀναίσθητος στὸ πάτωμα...

.....

Ὅταν ὁ Σάρλ Κενσὲρ συνῆρθε, δὲν εἶχε πειὰ τὸ λογικό του. Ἡ δυνατὴ συγκίνησις ποὺ δοκίμασε, τοῦ θόλωσε τὸ μυαλό. Καὶ πρὶν περάση ἕνας μῆνας, ὁ ἔξοχος αὐτὸς καλλιτέχνης πέθανε σ' ἕνα φρενοκομεῖο, χωρὶς νὰ μπορέση νὰ ἀκούση τὴν συμφωνία του καὶ χωρὶς νὰ προφθάση νὰ τὴν κληροδοτήση στὸν κόσμο. Ἡ συμφωνία αὐτὴ θρέθηκε ἀνάμεσα στὰ χαρτιά του. Καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ γνωρίσαμε τὸν Κενσὲρ καὶ τὸν ἀκούσαμε νὰ μᾶς περιγράφη τὴν μουσική του σύνθεσι, πιστεύουμε πὼς ἡ ἀθλία Ἕλλεν ἔσχισε τὰ χειρόγραφα. Μὰ τιμωρήθηκε γι' αὐτὸ ἀπ' τὸν Θεό. Γιατὶ πέθανε στοὺς δρόμους σὰν σκυλλί, ὅπου ἡ σατανικὴ ὡμορφιά της ἄρχισε νὰ ξεθωριάζη...

ΕΜΙΛΕ ΧΙΝΖΕΛΙΝ

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Κάρι-Ποστάλ

Τὸ τεῦχος τοῦ «Μπουκέτου» τιμᾶται παντοῦ δραχμὰς 5. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησίς του παρὰ τῶν Ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Σ. Σ. Σ., Μυτιλήνην. — Τὸ ποίημά σας ὄχι ἐπιτυχές. Κατάλληλο μόνον γιὰ νὰ τονισθῆ καὶ νὰ τραγουδιέται. Μεταξὺ τῶν τραγουδιῶν αὐτῶν καὶ τῆς καθαρᾶς ἀγνῆς ποιήσεως χαίνει χάσμα μέγα.

ΠΑΝΙΚΟΝ, Μολάους. — Οἱ στίχοι σας ἄτεχνοι. Καλὴ ἡ ἰδέα τῶν «Χριστουγεννιάτικων Ἀναμνήσεων», ἀλλὰ ἡ ἐκτέλεσις ἀνεπιτυχής. Κι' αὐτὸ τὸ μέτρο εἶναι ἐλαττωματικό. Κι' ὅμως — τί ἀπρόοπτο ! — ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω τὸ ποίημα γίνεται πιὸ καλό, ἴσως χάρις στὸν ἄνετο δεκαπενταούλλαβο. Καὶ νά,

Στρίβει - στρίβει τὸ ἀδράχτι
Ἡ γιαγιὰ στὸ παραγκῶνι
Κι' ἀρχινάει νὰ διηγᾶται
Παραμύθι στὸ ἐγγόνι:

– Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, Στὰ παληὰ τὰ χρόνια
Ἕνας γέρος ἄνθρωπος....
— Γιαγιάκα ζάει ἀκόμα ;
— Ὄσκε. Ὁ Ἀϊ-Βασίλης μας, τοῦ προσκυνῶ τὴ χάρι
Τασιώ, βάλ' γιὰ τὴ μνήμη του στὸ εἰκόνισμα λιβάνι.
Ἦτανε ἅγιος ἄνθρωπος, ἦτανε Πατριάρχης,
Καὶ στὴν καλλίτερη ἐκκλησιὰ μέσ' στὴν Ἁγιὰ Σοφία
Πᾶσα πρωῒ ἐπάγαινε κι' ἔκανε λειτουργία.
Στὴ φτώχεια μοίραζε ψωμιὰ καὶ στὰ παιδάκια δῶρα
Τὸν προσκυνοῦσε ὁ Βασιλιᾶς τὸν λάτρευε ἡ Χώρα,
Ταχὺ ποὺ εἶναι ἡ μνήμη του θὰ βάλουμε καινούργια
Στὴν ἐκκλησιὰ θὰ τρέξουμε μικρὰ μου ἀγγελούδια,
Τὰ δῶρα τοῦ ἁγίου μας. Ἄϊστε νὰ κοιμηθῆτε.

ΑΡΙΣΤ. ΛΑΤΡΗΝ, Ἐνταῦθα. — Τὰ τρία ποιήματά σας ὄχι ἐπιτυχῆ. Καὶ ὅμως θὰ μπορούσατε νὰ γράψετε καλλίτερους στίχους. Αὐτὴν τὴν ἐλπίδα μᾶς ἔδωσε τὸ διάβασμά τους. Ὑπάρχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ στίχοι καλοί. Γράφετε λοιπὸν στὸ ἑξῆς πιὸ προσεχτικά.

ΜΙΧΑΗΛ Κ., Κων)πολιν. — Αὐτὸ τὸ ὁποῖον μᾶς ζητᾶτε μᾶς εἶναι δυστυχῶς δύσκολον. Θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχαμε σχετικὰς γνώσεις γιὰ νὰ σᾶς διευκολύνουμε, νὰ εἴμεθα ὀλίγον Μαρκόνι καὶ πάλιν δὲν θὰ ἦτο εὔκολο νὰ γίνῃ τὸ πρᾶγμα μέσον τοῦ περιοδικοῦ.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ. — Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Πολὺ ἄτεχνο, σχεδὸν παιδαριώδες. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις:

ΗΛΙΟΛΟΥΣΤΗ ΜΕΡΑ ΜΕΣ' ΣΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ

Γύρω - γύρω τὰ βουνά,
πάνωθεν πετοῦν πουλιά.
Βουνὰ μὲ κάτασπρες κορφὲς
πουλιὰ μὲ χαρωπὲς φωνές.

Οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦν
μὲ ἥλιο θέλουν νὰ λουστοῦν,
Παιδάκια ὅλα χαρωπὰ
γιὰ ἥλιο τρέχουνε κι' αὐτά

Ὁ ἥλιος γέρνει στὰ βουνά,
στὰ σπίτια γέροι καὶ παιδιά,
Ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε,
σιγὰ - σιγὰ σκοτείνιασε.

ΑΛ. ΠΑΠ. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὶς μαντινάδες σας. Θὰ δημοσιεύουμε ἐδῶ. Εἶναι πράγματι διαλεχτές:

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Νὰ πῆς, σκληρά, στὰ μάτια σου
ὄντε σὲ μὲ στραφοῦνε
Κάποια γαλήνη νἄχουνε
γιατὶ φωτιὲς πετοῦνε.

Σὰν ἀστραπὴ καὶ κεραυνὸς
κάθε ματιά σου μοιάζει
Καὶ μοῦ ραΐζει τὴν κραδιὰ
καὶ μοῦ τὴν κομματιάζει.

Πύρινη λαύρα καὶ φωτιὰ
εἶναι κάθε ματιά σου
Καὶ μοῦ ραΐζει τὴν καρδιὰ
τὸ κάθε ἀνάβλεμμά σου.

Κάθε ματιὰ ἀπ' τὰ μάτια σου
βγαίνει σὰν τὴν σαΐτα

Καὶ μοῦ πληγώνει τὴν καρδιὰ
καὶ κλαίω μέρα - νύχτα.
Κάθε ματιὰ ἀπ' τὰ μάτια σου
σὰν τὴ σαΐτα βγαίνει
Καὶ μοῦ πληγώνει τὴν καρδιὰ
καὶ μοῦ τηνε μαραίνει.

Σὰν ἀστραπὴ καὶ κεραυνὸς
τὰ μάτια σου μὲ κάνει
Μὰ κι' ἂν μὲ κάνουν νὰ πονῶ
κάτι κρυφὸ μοῦ λένε.

Γιατ' ἀπ' τὰ πλάνα μάτια σου
διπλῆ σαΐτα ἂν βγαίνῃ
Ἡ μιὰ μοῦ παίρνει τὴ ζωὴ
μὰ ἡ ἄλλη μοῦ τὴ φέρνει.

Π. ΜΠΟΥΖΙΚΟΝ, Ἀργοστόλι. — Τὸ ἡμερολόγιο τοῦ Σωκράτους 1893 τὸ ἔχομεν. Πάντως σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὴν καλωσύνην καὶ τὴν προθυμίαν σας. Ἂν μᾶς εὕρετε στὸ νησί σας κάτι δήποτε ἄλλο — καὶ ὑπάρχουν αὐτοῦ ἀρκετὰ πράγματα — θὰ τὸ πληρώσωμεν ἱκανοποιητικῶς καὶ θὰ σᾶς εἴμεθα συγχάριστοι χρέοι. Τὸ ποίημά σας «Βραδυνὸ Κλάμα» καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῆ.

Κ. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΝ, Καντάρα, (Αἴγυπτον). — Ἡ «Ρωμαία Πρωτοχρονιὰ» λίαν ἐπιτυχής. Τὴν κρατοῦμε γιὰ τὸ 1940, ἂν ὁ Θεὸς μᾶς διατηρήσῃ ἐν τῇ ζωῇ μέχρι τότε. Ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ τετραδίου δημοσιεύουμε κάθε τόσο κάτι, ὅπως θὰ θέλατε.

Μ. Κ., Ἐνταῦθα. — Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουσας Ἑταιρείας.

Ε. ΠΑΠΑΦΑΚΛΗΝ, Ἡράκλειον. Δὲν γράφετε καλά. Ἀλλὰ τὸ καιρό, τὴν μελέτη καὶ τὴν ἐργασία θὰ δημιουργήσετε κάτι σπουδαῖο. Ἀποφεύγετε ὅμως τὰ ἀπίθανα θέματα. Ἡ φυσικοφανεία εἶδους αὐτοῦ θέλουν μεγάλη μαεστρία καὶ σεῖς μόλις ἀρχίζετε. Αὐτὴ εἶναι ἡ κρίσις μας ἐπὶ τῶν «Δακρύων Εὐτυχίας».

Ν. ΛΟΥΜΑΝΗΝ. — Τὸ ποίημά σας, «Λόγια μιᾶς Ποσταλίας» ἐνεκρίθη καὶ θὰ δημοσιευθῆ.

ΓΙΩΡΓΟΝ ΜΠΕΤ. — Τὸ ποίημά σας «Στιγμὲς» ὄχι καλό. Ἀπὸ ὅλα τὰ τετράστιχο κατάντᾶ ἐξωφρενικό. Ἰδοὺ:

Νὰ ὅμως ὑπάρχουν καὶ στιγμὲς φρικτὲς
ποὺ ἐνῶ μισῶ κι' ἀκόμα τὴ σκιά σου,
τρέχω γιὰ νἄβρω λυτρωμὸ μέσα σ' ἀγάλια,
κι' ἀλλοί μου... ἄθελα βρίσκομαι σιμά σου.

Ἐκεῖνες ἡ «ὁ χ θ ὲ ς» τί χρειάζονται; Γιὰ τὴν ῥίμα ; Ὄχι, ἀλλὰ καταντοῦν τὴν ἔννοια κωμικήν !

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 43)

– Ζουλιέττα ! Ὄχι ! Ὄχι ! Σὲ παρακαλῶ ! Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω δίχως ἐσένα. Θὰ εἶναι τρομερό ! Ἄργησα, ἀγκῆς δίκηο καὶ καταλαβαίνω τὸν θυμό σου...

– Δὲν εἶμαι θυμωμένη, κατάλαβέ το. Σοῦ ἀναγγέλλω ἀπολυσταται τὴν ἀπόφασί μου. Σ' ἐγκαταλείπω καὶ κατάνυσε ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρός, ὅπως θέλεις ἐσὺ τὴ ζωή σου. Δὲν ἀποφάσισα ἀκόμα πότε θὰ φύγω. Πάντως σὲ προειδοποιῶ ὅτι μιὰ μέρα θἀρθῆς καὶ δὲν θὰ μὲ βρῆς πειὰ ἐδῶ.

Ἄδικα παρακαλοῦσε ὁ δυστυχὴς ὁ Ἐτιέν.

– Τελείωσε, τοῦ εἶπε ἐκείνη, ἐπῆρα τὴν ἀπόφασί μου. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ οἱ δυὸ σύζυγοι ζοῦσαν ὑπὸ τὴν ἴδια στέγη, ἀλλὰ σὰν δυὸ ξένοι.

* * *

Ἡ μέρες περνοῦσαν... Ἡ Ζουλιέττα ἀπολάμβανε τὴν ἀδικησί της. Ἐξαντλημένος ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀπειλὴ τῆς ἐγκαταλείψεώς του ὁ Ἐτιέν, ζοῦσε σὲ μιὰ διαρκῆ ἀγωνία.

Εἶχε ἀδυνατίσει, εἶχε κιτρινίσει, ἔμοιαζε μὲ σκιάχτρο. Διαρκῶς περιέβαλλε τὴν Ζουλιέττα μὲ περιποιήσεις καὶ τὴν κυτταζε μὲ μάτια παρακλητικά.

Ἐκείνη ἔμενε ψυχρὴ κι' ἀμίλητη.

– Ζουλιέττα, δὲν μπορῶ πειά ! τῆς εἶπε ἕνα βράδυ. Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃς. Ὑποφέρω παραπολύ. Ὅλες τὶς στιγμές, τὴ μέρα καὶ τὴν νύχτα μ' ἀπασχολεῖ αὐτὴ ἡ σκέψι: Θὰ σὲ βρῶ σπίτι; Θὰ σὲ ξαναδῶ;» Τρέμω ὅταν ἀνεβαίνω τὶς σκάλες, τρέμω ὅταν ἀνοίγω τὴν πόρτα. Σ' ἀγαπῶ, Ζουλιέττα. Πές μου, πὼς δὲν θὰ φύγῃς. Σὲ παρακαλῶ, πές μου πὼς δὲν θὰ φύγῃς....

– Ναί, θὰ φύγω. Εἶμαι ἀποφασισμένη... Θὰ φύγω, τελείωσε ! τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη.

Τὸν εἶδε τότε νὰ κλαίῃ.

Καὶ τὸ πρωῒ ποὺ ἔφευγε τὸν εἶδε ἐπίσης δακρυσμένον. Ἦταν εὐχαριστημένη. Τὸν ἐξεδικεῖτο.

Τὸ βράδυ ὅμως ὁ Ἐτιὲν δὲν ἐπέστρεψε. Ἐκείνη ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ.

Κατὰ τὶς δέκα τὴν νύχτα ὁ διανομεὺς τῆς ἔφερε ἕνα τηλεγράφημα.

Τὸ ἄνοιξε μὲ τρεμούλα καὶ διάβασε:

«Ἀγαπητή μου Ζουλιέττα,

Προτιμῶ νὰ φύγω πρῶτος, ἀφοῦ δὲν μὲ συγχωρεῖς. Ἐδέχθηκα μια ἐργασία γιὰ τὴν Ἀφρική. Εἶμαι ἀπελπισμένος. Φεύγω μὲ τὴν καρδιὰ θλιμμένη, πάντως αὐτὸ εἶναι προτιμότερο ἀπὸ τὴν ἀγωνία ποὺ ὑπόφερα ἕνα μῆνα τώρα. Χαῖρε. Δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ πειὰ ποτέ. Σὸ σ' ἀγαπῶ».

Ἡ κατάπληξις τῆς Ζουλιέττας ἦταν μεγάλη. Δὲν εἶχε πότε τὴς σκεφθῆ νὰ φύγῃ στὰ σοβαρά. Τάλεγε αὐτὰ ἀπλούστατα γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ. Καὶ τὸ βράδυ ἐκεῖνο, ἡ ἡ τὴν ἑπομένη ἐσκόπευε νὰ τὸν συγχωρήσῃ, νὰ θέσῃ ἕνα τέρμα στὴν ἀγωνία του.

Μὰ τώρα ἦταν πειὰ ἀργά... ἀργά... ἀργά!...

FREDERIC BOUTET

Ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΙΚΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 49)

– Δὲν φαντάζεσθε τί ἔξυπνο παιδάκι εἶναι, λέγει χαμογελῶντας μὲ ἱκανοποίησι. Κάθομαι καὶ παίζω ὧρες ὁλόκληρες μὲ τοῦ. Μὲ βάζει καὶ πηδῶ καὶ ὕστερα μιμεῖται κι' ἐγὼ τὶς κινήσεις μου καὶ φωνάζει τὴ μαμά του γιὰ νὰ τῆς δείξῃ πὼς κάνει ὁ μπαμπᾶς».

* * *

Ἀπ' τὴν ἀθλητικὴ ζωή τοῦ ἔχει πολλὰ νὰ διηγηθῆ ὁ Μαντικας. Ἀλησμόνητη ὅμως θὰ τοῦ μείνῃ μιὰ ἀνάμνησις ποὺ ἔχει ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς ἀγῶνες τῆς Πράγας τοῦ 1933. Εἶχε λάβει ἐκεῖ μέρος στὸν δρόμο 110 μέτρων μετ' ἐμποδίων καὶ ἦλθε φυσικὰ πρῶτος. Ἦταν ἀκόμη κουρασμένος καὶ δὲν ἤθελε νὰ τρέξῃ καὶ στὰ 400 μετ' ἐμποδίων. Ἄλλως τε δὲν εἶχε καὶ ὑποχρέωσι.

– Τὴν τελευταία στιγμὴ ὅμως, διηγεῖται, ἦρθε καὶ μὲ παρακάλεσε ὁ Φραγκούδης. Μωρὲ Χρῆστο, μοῦ εἶπε, θ' ἀγωνισθῆς τέτοιο κύπελλο νὰ πάῃ χαμένο. Τὸ κύπελλο αὐτὸ ἦταν ἕνα κρυστάλλινο δοχεῖο, σὰν ποτῆρι, μὲ χρυσᾶ στολίδια καὶ χρωματιστὲς ζωγραφιές. Ἀπάνω ἀπὸ δεκαπέντε χιλιάδες δραχμὲς ἐστοίχιζε. Τὸ εἶδα καὶ τὸ λυμπήθηκα. Τὴν τελευταία στιγμὴ γράφτηκα καὶ ἔλαβα μέρος στὸν προκριματικό. Νὰ σημειώσετε ὅτι ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θὰ ἔτρεχα στὰ 400 μέτρα.

Ἐννοεῖται ὅτι φοβώμουνα. Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ λοιπὸν ἔβαλα τρεῖς συναδέλφους μου, τὸν Ἀνδρεόπουλο, τὸν Φραγκούδη καὶ τὸν Πετρόπουλο, σὲ διάφορα μέρη τοῦ Σταδίου καὶ τοὺς παρακάλεσα, ὅταν θὰ περνοῦσα ἀπὸ μπροστά τους νὰ μοῦ φωνάξουν ἂν οἱ συναγωνισταί μου βρισκόντουσαν κοντά μου ἢ εἶχα ἀποσπασθῆ καὶ τοὺς εἶχα ἀφήσει πίσω. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ καθὼς ξέρετε εἶναι τόσο γρήγορο τὸ ἀγώνισμα αὐτό, ὥστε μιὰ ματιὰ νὰ κάνῃς πὼς ρίχνεις πίσω σου, χάθηκες. Ἔτσι πράγματι καὶ ἔγινε. Ξεκίνησα μὲ ὅλη μου τὴ φόρα κι' ἄρχισα νὰ τρέχω σὰν λυσσασμένος. Μόλις ἔφθασα τὸν Ἀνδρεόπουλο, τὸν ἄκουσα νὰ μοῦ φωνάζῃ: «Τρέχα, Χρῆστο, καὶ σὲ φάγανε». Τὰ χρειάσθηκα. Τὸ εἶχα βάλει μεράκι νὰ ἀποκτήσω τὸ κρυστάλλινο κύπελλο καὶ καταλαβαίνετε πειὰ τί δυνάμεις εἶχα καταβάλει. Τὸ ἴδιο ὅμως, μοῦ φώναξε καὶ ὁ Πετρόπουλος, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Φραγκούδης, ποὺ τὸν συνάντησα παρακάτω. Τὰ τελευταῖα ἑκατὸ μέτρα τὰ πέρασα σὰν ἀστραπή. Ἐτερμάτισα πρῶτος ἀλλὰ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα.

Τὸ ἀστεῖο ὅμως ἦταν ὅτι καὶ οἱ τρεῖς συνάδελφοί μου μοῦ εἶχαν πῆ ψέματα. Δὲν εἶχα κινδυνεύσει οὔτε μιὰ στιγμή, κρατοῦσα μάλιστα ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους κι' ἔτσι ὅταν ἔφθασα στὸ τέρμα οἱ ἄλλοι θέλανε ἀκόμη γιὰ νὰ φθάσουν, πενῆντα ὁλόκληρα μέτρα, δηλαδὴ τὸ ἕνα ὄγδοο τῆς διαδρομῆς. Μοῦ εἶχαν πῆ ψέματα, λέγει, γιὰ νὰ σπάσω ρεκόρ. Καὶ πράγματι τὴν ἡμέρα ἐκείνη κατέρριψα τὸ ρεκόρ. Λίγο ἔλειψα ὅμως νὰ ξεψυχήσω !

* * *

Ὁ Μάντικας γυμνάζεται καὶ ἐφέτος παρὰ τὶς διαδόσεις ποὺ κυκλοφοροῦσαν, ὅτι ἐγκατέλειψε τὸν ἀθλητισμό. Θὰ λάβῃ καὶ πάλι μέρος σὲ διεθνεῖς ἀγῶνες γιατὶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ζωή του, εἶχε δυὸ - τρεῖς ἀτυχίες καὶ δὲν ἐννοεῖ βέβαια νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν στίβο μειωμένος. Ἂς περιμένουμε λοιπὸν τοὺς καινούργιους θριάμβους του ποὺ θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ἐξ ἴσου λαμπροὶ μὲ τοὺς περασμένους καὶ ἀλησμονήτους.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΟΤΑΝ ΩΡΓΙΑΖΕ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 26)

Ἄλεα γιάκτα ἔστ. Ὁ κύβος ἐρρίφθη. Πᾶμε στὸν «κυβερνῶντα ὕπαρχο». Τὸν μακαρίτη τὸν Καλυγιάννη, ὑποπλοίαρχο.

Μὰ βρὲ παιδάκι μου, φεύγουμε... Ἤμαστε παρὰ «κάθετον». Ἐπέμεινα καὶ μοῦδωσε τὴν ἄδεια ὑπ' εὐθύνη μου ὅμως. Ἂν δὲν προφθάσω τὸ καράβι, θὰ μὲ κηρύξῃ λιποτάκτη, μοῦ δήλωσε.

Κουντρουβουλάω τὴ σκάλα καὶ πηδῶ σὲ μιὰ βάρκα τῆς πιάτσας. Ὁ γέρο Σίδερης, ὁ ὀπλονόμος —ἀρχικελευστὴς— μοῦ βάζει τὶς φωνές... Μὰ ἐγὼ ἔχω ἄδεια ... ἀπὸ τὸν μπακάλη.

Τράμ λοιπὸν ἀμέσως, τραῖνο, καὶ δράμε γιὰ τὴν Ἀθῆνα. Καθὼς φθάναμε στὸ Φαλήρο, νάσου στ' ἀνοιχτὰ καὶ τὰ τρία θωρηκτὰ εἰς «γραμμὴν παραγωγῆς» γιὰ τὸ Τουλόν. Κατεύοδιό σας' τοὺς κάνω. Νενίκηκά σε..., Λύκο !

Γραμμὴ στὸ Ὑπουργεῖο κατόπιν καὶ κλαρῖνο στὸν ὑπασπιστή.

—Ἦλθα ἐπὶ τέλους, κύριε Λαζαράκη στὸ Ὑπουργεῖο τοῦ κάνω.

— Ἀ μπράβο ! Δόσμου τὸ φύλλο σου... Ἀπ' τὸ Ναυσταθμὸ τὸ ἤρες ;

— Ὄχι... ἀπ' τὸ μπακάλη.

Ταμπλᾶς. Μὲ κυττᾶει καλὰ-καλά. Μὰ τοῦ ἐξηγῶ ἀμέσως τὴ μανούβρα μου.

— Τρελλοθῆκες, βρὲ παιδί μου ! Αὐτὸ ἔχει Ναυτοδικεῖο, Μεσολόγγι...

— Αὐτὸ θέλω κι' ἐγώ, τοῦ κάνω.

Ἐσυλλογίσθηκε λίγες στιγμὲς καὶ κατόπιν μοῦ λέει:

— Πήγαινε σπίτι σου νὰ πέσῃς στὸ κρεββάτι καὶ θὰ σοῦ στείλω τὸ γιατρὸ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἦλθε πράγματι ὁ γιατρὸς τὸ ἀπόγευμα καὶ μὲ βρῆκε στὸ κρεββάτι. Εἶχα πόνους στὰ ἰσχία τρομερούς. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες παρουσιάσθηκα στὸ Ὑπουργεῖο, μὲ τοποθέτησαν στὸ Ἀρχεῖο καὶ ἀμέσως τηλεγράφημα στὸ Τουλόν. Ὅπου σὰν ἀπάντησις διασταυρώθηκε μ' αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα τοῦ κυβερνήτου, ποὺ στὶς 13 μέρες μ' ἐκήρυσσε λιποτάκτη, σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμούς.

Φανταστῆτε τώρα, ἔπειτα ἀπὸ κανὰ δυὸ μέρες ποὺ πῆγα στὸ Ναυσταθμὸ νὰ πάρω τὸ σάκκο μου, τὴν κατάπληξι τοῦ Λύκου, σὰν μὲ εἶδε μπροστά του.

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ

(Συνέχεια από τὴ σελίδα 46)

στρας. Ἦταν ἕνας ἀγαθὸς καλλιτέχνης, τύπος μποὲμ που καταλάβαινε τὸν πόνο τῶν δυστυχισμένων. Συγκινήθηκε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἱστορία τοῦ Βαλεντῖνο καὶ τοῦ πρότεινε νὰ τὸν πάρη στὸ κέντρο ποὺ ἔπαιζε ἡ ὀρχήστρα του ὡς ἐπαγγελματία χορευτή. Τοῦ δάνεισε ἐπίσης καὶ τὰ λεφτὰ γιὰ νὰ φτιάξη ἕνα σμόκιν καὶ νὰ ξανάβρη τὸν... ἀνθρωπισμό του.

***

Ὁ Βαλεντῖνο ὡς ἐπαγγελματίας χορευτὴς ἔκανε θαύματα. Χόρευε ὑπέροχα καὶ τ' ὤμορφο ἀνάστημά του, ἡ γλυκειὰ φυσιογνωμία του κ' ἡ εὐγένειά του δὲν ἄργησαν νὰ σκλαβώσουν τὶς γυναῖκες ποὺ σύχναζαν ἐκεῖ πέρα. Ὅλες θέλαν νὰ χορέψουν μαζύ του κι' ὅλες τοῦ δίναν γενναῖα πουρμπουάρ. Ἡ φήμη του, σιγὰ-σιγὰ εἶχε ἁπλωθῆ σ' ὅλη τὴ Νέα Ὑόρκη. Τὰ τρελλὰ «γκέρλς», ἡ μοδιστροῦλες, ἡ ὑπάλληλοι, ἡ δακτυλογράφοι, ὅλος ὁ κόσμος τῶν ζωηρόχρωμων πεταλούδων τῆς βιοπάλης τρέχαν στὸ λαϊκο ἐκεῖνο κέντρο γιὰ νὰ τὸν ἰδοῦν καὶ νὰ τὸν... ἐρωτευθοῦν!... Ἕνα βράδυ ἡ φήμη του ἔφερε ὡς ἐκεῖ τὴν Μπόνυ Γκλάς. Ζητοῦσε ἕνα «παρτενταίρ» γιὰ τοὺς χορούς της. Καὶ πῆρε τὸν Βαλεντῖνο μὲ πενῆντα δολλάρια τὴν ἑβδομάδα. Ἔπειτα, ὅταν αὐτὴ παντρεύθηκε, μιὰ ἄλλη χορεύτρια τοῦ προσέφερε τὴν συνεργασία της καὶ τὴν καρδιά της. Ἡ Τζόαν Σάουγερ. Τοῦ ἔδινε μάλιστα καὶ τὰ τριπλάσια χρήματα τῆς Μπόνυ: ἑκατὸν πενῆντα δολλάρια.

Ἔτσι ὁ Ρούντυ γνώρισε ὡς χορευτὴς τὶς σκηνὲς ὅλων τῶν θεάτρων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ἔπειτα ὅμως πέρασε ἡ... μπογιά του κι' ὁ Ρούντυ φτωχὸς πάλι κι' ἀξιολύπητος ἀναγκάσθηκε νὰ πνοσληφθῆ ὡς κομπάρσος στὰ κινηματογραφικὰ «στούντιο». Ἐδέχετο ραπίσματα καὶ ἔπαιρνε πέντε δολλάρια.

Ὁ Νόρμαν Κέρυ τέλος ποὺ κατάλαβε ὅτι μποροῦσε νὰ γίνη καλὸς ἠθοποιὸς τοῦ ἔδωσε μερικοὺς μικροὺς ρόλους. Ὁ Βαλεντῖνο ἔκανε πάντα ἀντιπαθητικὰ πρόσωπα ὡς τὴ μέρα ποὺ ἔδειξε στὸ φίλμ «Σεῖχης» πόσο ὤμορφα τοῦ ταίριαζε ὁ ρόλος τοῦ πρωταγωνιστοῦ.

Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἄρχισε ἡ δόξα κ' ἡ λατρεία τοῦ Βαλεντῖνο. Κέρδιζε ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια τὸ χρόνο. Παντρεύτηκε δυὸ φορές. Τὴν πρώτη, τὴν Ἀλλὶς Λέϊκ, μὰ ἡ εὐτυχία τους βάσταξε μιὰ μόνον μέρα! Ἔπειτα παντρεύτηκε τὴν Νατάσσα Μπάροβα, τὴν καλλιτεχνικὴ συνεργάτιδα τῆς διάσημης Ρωσσίδος ἠθοποιοῦ Ἄλλα Ναζίμοβα. Μὰ χωρισε ὅμως καὶ μ' ἐκείνη, ἐξ αἰτίας... τῆς μεγάλης ἀγάπης ποὺ τοῦ δείχναν ὅλες ἡ γυναῖκες τῆς ὑδρογείου...

Μὰ ὁ διάσημος αὐτὸς «γόης» δὲν χάρηκε πολὺ τὶς δάφνες του. Στὶς ἀρχὲς τοῦ 1926 πέθανε πάνω σὲ μιὰ ἐγχείρησι. Ὅλες ἡ γυναῖκες τὸν συνώδευσαν τότε ἀπαρηγόρητες ὡς τὴν τελευταία κατοικία του κι' ἀκόμη σήμερα δὲν μποροῦν νὰ τὸν ξεχάσουν... ΣΙΜΟΝ ΣΑΙΝ—ΚΛΑΙΡ

Η ΔΙΚΗΓΟΡΙΝΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 21)

νὲς ἡμέρες τῆς ζωῆς της.

— Ὁ δικηγόρος Μπαροῦ ἔχει τὸν λόγο!... ἐπανέλαβε ὁ δικαστής, βλέποντας ὅτι ὁ Μπαροῦ ἦταν ἀφηρημένος.

Ὁ Μπαροῦ σηκώθηκε ἀπὸ τὴν ἕδρα του:

— Κύριοι δικασταί... εἶπε μ' ἐπίσημο ὕφος.

Ἡ Μαριάννι τοῦ ἔρριξε ἕνα ἀνήσυχο βλέμμα. Οἱ δικασταὶ κατάλαβαν ὅτι ἐπρόκειτο ν' ἀκούσουν καμμιὰ σπουδαία ἀγόρευσι τοῦ Μπαροῦ. Τὸ ἀκροατήριο κρατοῦσε τὴν ἀναπνοή του.

— Κύριοι δικασταί, ἐπανέλαβε ὁ Μπαροῦ, δὲν ἔχω τίποτε, μὰ τίποτε νὰ παραπηρήσω στὰ ὅσα εἶπε ἡ συνάδελφος Μαριάννι. Πιστεύω κι' ἐγὼ ὅτι ὁ μικρὸς Τζιοβάννι πρέπει ν' ἀποδοθῆ στὴν μητέρα του...

Καὶ κάθησε στὴν ἕδρα του. Ἡ δικηγόρος εἶχε κερδίσει θριαμβευτικὰ τὴν πρώτη δίκη της. Στὴν ἔξοδο τοῦ δικαστηρίου ἀκτινοβολῶντας ἀπὸ τὴ χαρά της ἔτρεξε νὰ σφίξη μὲ σεβασμὸ τὸ χέρι τοῦ Μπαροῦ.

— Ἀλλὰ γιατὶ δὲν ὑπερασπισθήκατε τὸν πελάτη σας; τοῦ παρετήρησε μὲ περιέργεια.

— Γιατί, τῆς δήλωσε μὲ συγκίνησι, χαμηλώνοντας τὰ μάτια, εἶχα κι' ἐγὼ μιὰ μητέρα ποὺ μ' ἀγαποῦσε πολύ...

.....

Ἕξη μῆνες ἀργότερα ὁ δικηγόρος Μπαροῦ κ' ἡ δικηγόρος Μαριάννι τελοῦσαν τοὺς γάμους τους.

ΕΛΕΝ ΚΟΛΟΜΠ

Η ΧΡΗΜΑΤΟΣΑΚΚΟΥΛΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 30)

πῆρε τὸ τουφέκι του καὶ χάθηκε μὲ σταθερὸ κ' ἐλαφρὸ βῆμα μέσ' στὸ δάσος.

... Στὸ Βερντέν, οἱ ταξιδιῶτες στάθηκαν γιὰ νὰ κουραστοῦν καὶ νὰ δειπνήσουν σ' ἕνα παιδόγειο ἀλλοῦσά του ἕνα ἀλλοπρόσαλλο πλῆθος ἀνθρώπων καὶ συζητοῦσε μὲ θόρυβο. Ἡ ἐμφάνισι τῆς ὀμορφιᾶς γκηπίσσης ἔκανε ἐντύπωσι καὶ συνεκέντρωσε ἕνα πλῆθος βλέμματα θαυμασμοῦ. Οἱ ξένοι ζήτησαν νὰ πιοῦν καὶ νὰ φάνε κάτι. Ἕνας ζωηρὸς νέος, ἕνα σωστὸ παλλικάρι τῆς ὑπαίθρου, ἔτρεξε νὰ περιποιηθῆ τ' ἄλογα καὶ νὰ ἀποθήση τὸν τρομοκρατημένο ἀμαξᾶ ποὺ φοβᾶται τὸ ἀλόγο τοῦ τομαριοῦ του. Ἐπίσης μιὰ γοητευτικὴ νέα πλησίασε τὴν πριγκήπισσα κι' ἔφερε ὅ,τι τῆς ζήτησε.

Ὁ Μέγας Δοὺξ ποὺ εἶχε ἀδυναμία στὶς ὀμορφιὲς γυναικες τῆς χάϊδεψε μ' ἕνα χαμόγελο τὸ μάγουλο καὶ ἡ πριγκήπισσα τὴν κυττοῦσε μὲ καλωσύνη. Ἡ εὐγένεια τῆς τρόπων της, τῆς ἔκανε ἐντύπωσι κ' ἡ ἀθωότητά της συγκίνησαν τὴν καρδιά της.

— Πῶς σὲ λένε, παιδί μου; τὴ ρώτησε.

— Ζαβότ, κυρία...

— Θέλεις νὰ μιλήσουμε λιγάκι;

— Εὐχαρίστως, τῆς ἀπάντησε, φαίνεστε τόσο καλή...

Ἡ πριγκήπισσα τῆς ἔρριξε ἕνα χαϊδευτικὸ βλέμμα καὶ ἡ ἰδέα πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της.

— Ἀφοῦ φαινόμαστε τόσο καλοί, τῆς εἶπε, τί μποροῦμε νὰ κάνουμε γιὰ σέναν;

— Δὲν ξέρω, κυρία, ψιθύρισε κοκκινίζοντας ἡ Ζαβότ.

— Δὲν εἶσαι καθόλου ἐρωτευμένη; Δὲν ἀγαπᾶς κανένα;; ἐπέμενε ἡ πριγκήπισσα.

— Ὦ, ναί! ὁμολόγησε μὲ εἰλικρίνεια ἡ νέα. Ἀγαπῶ τὸν Μπαστὰν Ρωλέ, τὸν νέο ποὺ ἔτρεξε νὰ περιποιηθῆ τ' ἄλογά σας καὶ μ' ἀγαπάει κι' ἐκεῖνος...

— Μὰ τότε γιατὶ δὲν τὸν παντρεύεσαι;

— Χμ! στέναξε ἡ κοπέλλα. Ἤμαστε κ' οἱ δυὸ πολὺ φτωχοί... Δὲν μποροῦμε νὰ φτιάξουμε τὸ νοικοκυριό μας.

— Καὶ πόσα σᾶς χρειάζονται, ὤμορφή μου, γιὰ νὰ παντρευθῆτε;

— Ὦ, πολλὰ λεφτά, κυρία μου!... Ἑκατὸ σκουδοῦ.

Ἡ Ρωσσίδα πριγκήπισσα ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο της τὸ βαλάντιο καὶ τῆς τὸ ἔδωσε συγκινημένη.

— Πάρε, τῆς εἶπε. Αὐτὰ εἶνε πολὺ περισσότερα. Θὰ ζήσετε εὐτυχισμένοι...

— Μά...; δίστασε ἡ Ζαβότ.

— Πάρε τα, ἐπέμεινε ἡ πριγκήπισσα, σοῦ τὰ δίνω ἀπὸ μέρος ἑνὸς εὐγενοῦς Γάλλου ποὺ μοῦ τὰ ἐμπιστεύθηκε γιὰ σέναν.....

Ἡ Ζαβὸτ πῆρε τὰ νομίσματα κι' ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ μὲ χαρὰ τὸν ἀγαπημένο της, ἐνῶ ἡ πριγκήπισσα τὴν παρακολουθοῦσε μ' ἕνα βλέμμα ὀνειροπόλο. Σκεφτόταν πόση εὐκολία, μπορεῖ νὰ κάνη κανείς, ὅταν θέλη, σὲ ἀγαπημένους δυὸ ἀνθρώπους. Σκεφτόταν ἀκόμη τὸν ἀμαρτωλὸ κυνηγὸ τοῦ δάσους, κι' ἀναστέναξε.. ΖΑΝ ΜΟΛΕ

ΟΙ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΙ ΤΗΣ ΣΟΥΜΑΤΡΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 54)

μεγαθήριο βρισκόταν ἀκόμα ἐκεῖ καὶ ὅταν τὸ πλησίασε προσεκτικὰ ἔφθασα σ' ἕνα σημεῖο, ἀπ' ὅπου μποροῦσε νὰ τὸ σκοτώσω μὲ ὅλη μου τὴν ἄνεσι. Ἦταν ξαπλωμένο μέσα στὴ λάσπη, ἀλλὰ ἡ οὐρὰ του βρισκόταν μέσα στὸ νερό, ἔτσι ὥστε ἔπρεπε νὰ τὸ πετύχω τὸ πρῶτο ἂν ἤθελα νὰ μὴ μοῦ ξεφύγη.

Εὐτυχῶς μὲ τὸν πρῶτο πυροβολισμὸ χτύπησα τὸν κροκόδειλο ἀπὸν σβέρκο καὶ τὸν ἄφησα στὸν τόπο. Ὁ κροκόδειλο ἔλαφρὸς σπασμὸς τὸν ἐτίναξε κι' ἔμεινε ἀκίνητος.

Ὅταν τὸν ἐπλησίασα ἔμεινα κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος ἔκπληκτος γιὰ τὸ μέγεθός του. Τοῦ ἀνοίξαμε τὸ στόμα καὶ μέσα βρήκαμε ἕνα σωρὸ ψαροκόκκαλα καὶ ἕνα κόκκαλα διαφόρων ζώων κι' ἕνα μπούτι βουβάλου, ὅπως καθὼς φαίνεται τὸ εἶχε καταπιῆ ὁλόκληρο. Ἔντεκα αὐτὰ βρήκαμε καὶ τρεῖς πέτρες χοντρὲς σάν μικρὲς θιά. Δίχως ἄλλο θὰ τοῦ χρησίμευαν γιὰ νὰ χωνεύη κολώτερα, ὅπως χρησιμεύουν τὰ χαλίκια στὶς κότες. Δυστυχῶς δὲν εἶχα τὴν ὑπομονὴ νὰ καθήσω νὰ περιμένω νὰ καθαρίσουν καὶ νὰ πλύνουν τὶς πέτρες γιὰ νὰ τὶς πάρω μαζύ μου. Σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη δὲν ἤξερε ἄν ἦταν οὔτε μιὰ πέτρα καὶ ἕνας γεωλόγος θὰ μποροῦσε νὰ σφαλῶς ἂν τὶς ἐξήταζε, νὰ μᾶς πῆ ἀπὸ ποῦ εἶχε ἔρθει στὰ νερά μας ὁ φοβερὸς αὐτὸς κροκόδειλος καὶ τὶ τὰ ξίδια εἶχε κάνει στὴν μακρυὰ ζωή του. J. C. BRASS

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ

Ι. ΓΟΥΛΑΚΟΥ

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΕΚΛΕΚΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 45 ΑΡ. ΤΗΛ. 25-515

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ
ΤΜΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΠΕΛΛΩΝ

Ἡ χάρις καὶ ἡ ὠμορφιὰ τῶν νέων κτενισμάτων δὲν συγκρίνεται μὲ κυμμιᾶς ἄλλης ἐποχῆς.

Τί γοῦστο, τί γοητεία!...

Μὲ τὴν διαφορὰ πῶς πρέπει τὰ μαλλιὰ νὰ ἔχουν ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ καὶ περμανάντ καλοφτιασμένη μαλακιὰ ὡραία

Τέτοιες περμανάντ μόνον ἐμεῖς κατορθώνομεν, γιατὶ τὴς ἐργαζόμεθα μόνοι μας καὶ μὲ ἄριστα φάρμακα.

Ἡ τιμὴ τῆς Περμανάντ ἀπὸ τῆς 1 Φεβρουαρίου ὡρίσθη εἰς 125 Δραχμάς

Ἐπωφεληθῆτε τῆς εὐκαιρίας

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 71. ΤΗΛ. 23-208

Εἰδε
Οἰκουμ
Χρίσου

Γρόμμα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Χρίστου

61